

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**VIBORG LANDSTINGS
SKØDE- OG PANTEBØGER
1653-1657**

LANDSTINGENES SKØDE- OG PANTEBØGER III, I

VIBORG LANDSTINGS SKØDE- OG PANTEBØGER 1653-1657

Udgivet af
LANDBOHISTORISK SELSKAB

Ved
POUL RASMUSSEN

Under tilsyn af
C. RISE HANSEN

LANDBOHISTORISK SELSKAB
København 1978

Trykningen bekostet af
CARLSBERGFONDET

Trykt hos
Special-Trykkeriet Viborg a-s
ISBN 87 7526 007 7

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	VII
Indledning	IX
Skøde- og pantebøgerne 1653-57	1
1653	1
1654	69
1655	120
1656	184
1657	245

FORORD

I årene 1966-1970 udgav Landbohistorisk Selskab ved Jens Holmgaard og under tilsyn af C. Rise Hansen i serien »Landstingenes skøde- og pantebøger« *Viborg landstings skøde- og pantebøger 1624-1637*. Omtrent samtidig (1969-1973) fulgte *Viborg landstings skøde- og pantebøger 1645-1652*, udgivet af Poul Rasmussen og under tilsyn af C. Rise Hansen. I begge tilfælde stillede Carlsbergfondet og Statens humanistiske Forskningsråd de fornødne midler til rådighed.

Nu foreligger tekstbindet til 3. og sidste bind i serien med Poul Rasmussen som udgiver og C. Rise Hansen som tilsynsførende. Bindet omfatter perioden 1653-1657. På et senere tidspunkt følger det tilsvarende registerbind, som desuden vil indeholde et teksttillæg vedr. kongens pantebreve 1651, som var anbragt på en forkert plads i landstingets arkiv.

Selv om der følgelig resterer endnu en publikation i serien, vil Selskabet gerne benytte lejligheden til at bringe såvel udgiver som tilsynsførende en hjertelig tak for den store indsats, der ligger bag udsendelsen af nærværende bind. Med vanlig dygtighed og energi har de begge ydet en stor indsats for at få gjort bogen klar til udgivelse. Poul Rasmussen har på sin side brugt en tjenstlig orlov på at få manuskriptet gjort færdigt, og C. Rise Hansen har anvendt mange timer på at læse korrektur, udføre registerarbejde o.s.v.

Udgivelsen er blevet bekostet af Carlsbergfondet. Selskabet bringer derfor fondet sin bedste tak.

Nærum, den 6. april 1978.

Erik Helmer Pedersen

INDLEDNING

I nærværende bind udgives Viborg landstings skøde- og pantebøger 1653-57. Det drejer sig om 5 bind, der i landsarkivet for Nørrejylland har arkivsignaturen B 24 og løbenumrene 23-27. Skøde- og pantebogen 1653 omfatter indførslerne fra og med 19. januar til og med 23. november. Den består af en forsats, som stammer fra indbindingen i nyere tid, 1 ufolieret blad og 79 blade, der er folieret med en anden, men antagelig samtidig hånd, samt 46 blade (fol. 80-125), der er folieret med blyant formodentlig samtidig med indbindingen. De 79 blade med gammel foliering har været gennemdraget, og snorene var forsegleet på fol. 1r med landsdommernes segl, af hvilke et stykke af det ene og mærket efter det andet er bevaret. På det ikke folierede første blads rectoside er der med senere hænder skrevet 1653 og en penneprøve, og på versosiden står den indførsel, som i udgaven har nr. 1. Det nederste stykke af fol. 125r og hele folio 125v er ubeskrevet. Da indførslerne fra en retsdag altid følger umiddelbart efter indførslerne fra den nærmest foregående, har skøde- og pantebogen således aldrig indeholdt indførsler fra retsdage i december. Skøde- og pantebogen 1653 er indbundet af arkivvæsenet, medens de øvrige 4 bøger er påklæbet mørkegrå kartonomslag og hvide skinddrygge. De er ikke gennemdraget og forseglet, og de er heller ikke forsynet med nogen form for autorisation. Skøde- og pantebogen 1654 omfatter indførslerne fra og med 18. januar til og med 20. december. Den består af forsats, 114 blade, som er folieret i nyere tid med blæk, og 2 ufolierede blade, af hvilke det sidste er klæbet til omslagets inderside. På forsatsen, fol. 114v og de ikke folierede blade står der kun nogle penneprøver b.a. 2. august 1761 og J. Fiilstrup, landstingsskriveren i Nørrejylland. Skøde- og pantebogen 1655 omfatter indførslerne fra og med 17. januar til og med 5. december. Den består af forsats, 158 blade, der er folieret i nyere tid med blæk og 2 ufolierede blade, af hvilke det sidste er klæbet til omslagets inderside. Forsatsen og de sidste blade fra og med et stykke af fol. 158r er ikke beskrevet. Skøde- og pantebogen 1656 omfatter indførslerne fra og med 16. januar til og med 17. december. Den består af forsats og 158 blade, af hvilke det sidste er klæbet til omslagets inderside. De 154 blade efter forsatsen er pagineret med tallene 1-306, idet tallene 16 og 17 fejlagtigt er benyttet to gange. Forsatsen er ubeskrevet, og på de 3 første sider efter de paginerede er der indført et personregister over brevudstedere. Skøde- og pantebogen 1657 om-

X

fatter indførslerne fra og med 14. januar til og med 26. august. Den består af forsats og 80 blade, af hvilke det sidste er klæbet til omslagets inderside. De første sider efter forsatsen er pagineret med tallene 1-153. Den næste side er ubeskrevet, på de 3 efterfølgende er der indført et personregister over brevudstedere, medens de resterende sider er ubeskrevne.

Vedrørende bladenes og læggenes størrelse, skøde- og pantebøgernes indhold og udgivelsesprincipperne se indledningen til bind II. Dog skal det bemærkes for det første, at de normale retsdage som anført på s. XIII i bind II var hver anden onsdag, men at snapstingene gerne begyndte om tirsdagen, for det andet, at de spidse parenteser, der omtales i bind II, er erstattet med runde parenteser i dette bind.

Eftersom fru Anne Bech sal. Christian Bylouß på hallandsfarers landsting 31. aug. 1653 har ladet sit løsøre og jordegods opbyde, blev Jenns Gagj og Mogenss Mormands stævning af 1. okt. 1653, hvorefter C.B.s kreditorer skulle møde på Vabenøeg[aa]rdt i Halland 29. januar 1654, forkyndt på Viborg landsting den 26. okt. 1653. Deriblandt er hr. Jørgen Kruße også citeret. [1

SNAPSLANDSTING ONSDAG DEN 19. JANUAR 1653

(Dommere: Peder Lange, Lauritz Below)

1652 14/12 (Wraae). Pantebrev fra Ide Lindenov sal. Sthen Bechis t. Wroe til fru Sophie Brahe sal. hr. Jørgenn Lunges t. Oden på 1000 rdl. in specie. [Deraf skal der] hver årsdag den 14. dec. [betales] S.B. 6 pct. rente i gode rdl. in specie, hvor det begæres i dette land el. i Viborg. Derfor pantsat flg. gods, der ligger under hendes hgd. Wrae: i Kier h. i Sulsted s. og by 1 gd. (Laurids Pedersenn), 1 gd. (Anders Nielsenn), 1 gd. (Simen Lauridsen), Nebstrup Suend Jensen, Westberig Jens Nielsenn. Bliver den årlige rente af kapitalen ikke erlagt til rette tid, skal det stå S.B. frit for at lade det års landgilde og afgift af godset oppebære for renten, 60 rdl. Bliver hovedstol og rente ikke betalt efter opsigelse, skal det stå S.B. frit for at tage fyldest og fuld værd i det pantsatte gods for 1000 rdl. med rente og interesse, medens det øvrige skal følge I.L. som tilforn. - Forseglet og underskrevet af I.L. Sig.: Jacob Lindenow. (1r-2r) [2

1653 10/1 (Lønborriggaard). Opbudsseddel fra K.M.s toldforvalter Hendrich Møller til K.M. el. til de adelspersoner, som vil indfri Lønborriggaard med dens tilliggende gods såvel som det strøgods, der kan være kommet fra andre len, samt de tiender, som er kommet til bemeldte Lønborig Bispgaardt. De kan bekomme det for dets annammede værd. (2r) [3

1652 6/12 (Caløe slot). Skøde fra Gundi Roßenkrantz t. Windinge til Mortten Schenchell t. Østergaardt på flg. gods: i Caløe len Sønder h.

Nøragger s. Thustrup by 1 gd. (Anders Jensenn og Rasmus Andersenn), 1 gd. (Anders Therschelsen og Christen Nielsen), 1 boelig (Christen Andersenn), 1 gd. (Erich Niensenn).- Underskrevet af G.R. Sig.: Peder Lannge; Laurids Below. (2r-2v) [4

Opbudsseddel fra Pouell Holst i Syndergaard på Hanis til den, der vil købe flg. af Erich Kaas t. Aggersborigs gods, som er udlagt ham ved gode mænd, og betale ham de penge, han efter indførslen har udlagt: 1 gd. i Lild s. på Hanis i Nør Klidt (Jens Ibsen), 1 boell i Øbløs (Graffuers Jensenn), 1 boelig på Hanis i Thømmerbye s., som kaldes Thrøye, (Peder Jensen). Indførslen blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (2v) [5

1652 10/12 (Viborg). Gældsbrief fra Bendix Norbye t. Wrup til børnehuset i Viborg på 1400 enkende rdl. at betale til Mauriti (22/9) 1653. Derfor pantsat flg. gods: i Slags h. i Woerbasbj s. 1 gd., som kaldes Rißbøll, (Christen Pedersßen), i for:ne h. i Grindsteen s. 1 gd. i Nør Wrup (Søren Nielsen og Niels Hansen), i samme by 1 gd. (Jens Mauridsen og Jørgenn Christensenn), 1 gd. i Hammerum h. i Scharild s., som kaldes Heßell Wig, (Thomes N. og Peder Jensen), nok 1 gd. i Hedensuig s., som kaldes Gieldberig (Thamis Nielsen og Christen Niensenn) »med sin opbygge«, 1 gd. i for:ne s., som kaldes Trøylund (Mads Gregersen, Christen Nielsen, Hans Marquorsen og Mads Pouelsenn). Bliver pengene ikke betalt med al efterstående rente og interesse til for:ne tid, skal børnehusets forstander have fuldmagt til uden rettergang at lade godset annamme til fuldt brugeligt pant og oppebære den visse og uvisse indkomst som børnehusets arv og eje.- Forseglet og underskrevet af B.N. (3r-3v) [6

1653 16/1 (Aalborighus). Opbudsseddel fra forrige skriver på Aalborig slot Mogens Jensenn på »stück gietter« og indvåner i Kbh. Claus von Dambs vegne til K.M. el. den af adelsstand, som for de penge, hvorfor det efter pantebrevet var antaget, vil løse flg. af kronens udlagte gods, som han for en fordring og efter H.M.s pantebrev har bekommet til underpant: Segelstrup len Jerbløff h. Wrensted s. og by 1 gd. (Laurids Nielsen og Chlaus Chlausenn), 1 gd. ibd. (Christenn Simensenn). - Underskrevet af M.J. (3v-4r) [7

- 16/1 (Aalborighus). Opbudsseddel fra for:ne Mogens Jensen på renteskriver i Kbh. Peder Pederssens vegne til K.M. el. den af adelen, som for de penge, det efter pantebrevet er antaget for, vil tilforhandle sig flg. gods,

som han efter H.M.s pantebrev har bekommet til underpant for sin fordring: Han h. Hauffuersleff s. Holmsøe Wogen Christensenn 1 gd., Aggersborig s. Thorup Peder Nielsens enke 1 gd., Hiortalds s. Niels Nielsen 1 gd.- Underskrevet af M.J. (4r) [8]

- 16/1 (Aalborighus). Opbudsseddel fra for:ne Mogens Jensen på fordum borgmester i Malmøe sal. Just Ledebuchers arvingers vegne til K.M. el. de adelspersoner, som for de penge, hvorfor det efter pantebrevet er antaget, vil indløse el. tilforhandle sig flg. gods, som han for en fordring og efter H.M.s pantebrev har bekommet til underpant: i Han h. i Beistrup s. og by 1 gd. (Jens Pedersen), nok Jens Pedersen 1 bollig, 1 gd. ibd. (Niels Lauridsens enke). - Underskrevet af M.J. (4v) [9]

- 16/1 (Aalborighus). Opbudsseddel fra for:ne Mogens Jensen på sal. hr. Mogens Hanßenn, forrige sognepræst til Aaßum og Schibisløff s., hans arvingers vegne til K.M. el. den af adelen, som for de penge, hvorfor det efter pantebrevet er antaget, vil tilforhandle sig flg. gods, som han for sin fordring har bekommet til underpant af kronen: i Segelstrup len i Jerßløff h. i Wrensted s. og by 1 gd. (Niels Mortensenn), 1 gd. ibd. (Christenn Jensenn), 1 gd. ibd. (Anders Knudsen), Helleuad s. Allerup 1 gd. (Jens Christensen og Søren Lauridsen). - Underskrevet af M.J. (4v-5r) [10]

- 8/1 (Willerup). Skøde fra Hans Wolff Wnger t. Willerup til Otte Lonnov t. Harpinggaard og hans hustru Anne Krabbe på flg. gods: i Wenneberig h. i Roeberig s. 1 gd., som kaldes Kaiholmb, (Peder Nielßenn), 1 boell i Kaiborig (Lauridz Soldat), 1 gadehus ibd. (Jens Lauridsen). - Forseglet og underskrevet af H.W.W. Sig.: Folmer Wrne; Niels Galde. (5r) [11]

1652 19/12 (Wllerup). Skøde fra Siffuert Brochennhus t. Wllerup til fru Mette Fris sal. Hendrich Sandberigs t. Bøgsted på flg. gods: i Vendsyssel i Huornns h. i Astrup s. Huing [rettet til Huinagger(?)] 1 boell (Jens Madsen), en part af Huing mølle (6 td. mel, 9 skp. [...]jordskyld).- Forseglet og underskrevet af S.B. Sig.: Thygge Sandberig; Anders Sandberig. (5v) [12]

1653 1/1 (Ballegaardt). Gælds brev fra Mergrette Steen sal. Tygge Kruses t. Balle til jfr. Magdeline Holch på 550 enkende rdl. in specie og og 6 pct. årlig rente at betale til 1. jan. 1654. Derfor sat flg. gods til vist underpant: hendes hgd. og gods Ballegaardt, der ligger ved Mariaggers Closter i Onsild h., med tilliggende ejendom, bygning og herlighed, skoven til gden,

som er takseret til 40 svins olden. Bliver hovedstol og rente ikke betalt, må M.H. have fuldmagt til at tiltræde for:ne gd. efter recessens tilhold [Corp Const Dan V, s. 309]. Gden er ikke pantsat til nogen, og M.S. bepligter sig til ikke at pantsætte den til nogen anden el. skøde den bort, førend M.H. bliver kontenteret og betalt.- Forseglet og underskrevet af M.S. Sig.: Wincenz Steensenn. (5v-6r) [13]

Opbydelse fra sal. Juill i Borups arvinger til den adelsperson, der vil købe flg. af fru Anne Winds opbudte gods, som blev udlagt til ham: 1 boell ved Bundgaardt (Peder Terchelsen), 1 boell (Staffen N.). (6r-6v) [14]

1652 30/12 (Stiensshiede). Skøde fra Christentz Rotsteenn sal. Wogenn Wogensens t. Stienssheede til jfr. Kiersten Juell t. Hørbye Lund på 1 bollig i Børlum h., som Pouell Hoffmand tilforn iboede.- Forseglet og underskrevet af C.R. Sig.: Hans Dyre; Follmer Wrnne. (6v) [15]

1652 30/12 (Thorbenfeld). Skøde fra Manderup Brahe t. Thorbennfeld til jfr. Kierstenn Juell på flg. gods: i Vendsyssel i Børlum h. i Hørbye s. og by 1 gd. (Jens Nielsen og Anders Jensen), 1 gd., som kaldes Nyeholmb, (Laurids Nielsen), endelsskov til samme gd. til 60 svins olden, 1 boell, som kaldes Kurre, (Christenn Schoumager), fælles skove på Nyeholmb og Swey marker til 45 svins olden.- Forseglet og underskrevet af M.B. Sig.: Mogenns Høegh. (6v-7r) [16]

Opbydelse fra hr. Christen Madtzen, sognepræst til Aasted og Schierum s., Chlaus Nielsen, latinsk skolemester i Seebye og Laurids Nielsen Thammestrup sammesteds til den af sal. Jørgenn Orningh t. Schaarupgaards arvinger, som vil løse, el. en anden god mand, der for sølv og penge vil købe flg. gods, som efter gode mænds indvisningsdom dateret Stiens Hiede den 28. nov. 1649 var udlagt dem af J.O.s frue fru Lißebet Rottsten og begges børn Wihll Orningh, jfr. Kiersten Orning, jfr. Agata Orning og jfr. Sophie Orning deres gods: i 1 gd. i Trøgdrup i Schierum s. (Olluff Jensen), i 2 bolliger i Gierum s. Jens Thamesen og Jens Jørgensen i Guldall, i 1 gd. i Fouerholdt i Aasted s. (Jørgenn Nielsenn). Indførslerne blev ilige måde læst og påskrevet. (7r-7v) [17]

1652 1/11 (Ryehaffue). Skøde fra Malte Seestedt t. Ryehaffue til Johann Brochenhus på 1 gd. på Thyeholm i Reffs h. i Obbye s. og by (Mads Pederßenn Saell og Christenn Laßen). - Forseglet og underskrevet af M.S. Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (7v) [18]

Opbydelse fra borgmester i Høring Jacob Christenßen til den adelsperson, der vil løse det gods, som kommissarierne efter K.M.s befaling har udlagt ham for den gæld, han fordrede efter Jørgenn Ornings skadesløsbrev. (7v-8r) [19]

1653 16/1 (Viborg). Opdragelsesbrev fra oberstløjtnant Georg Steding til rådmand i Schiffue Erich Olluffßenn på 1 gd. i Fiends h. i Tharstum (Simen Michelßen), som K.M. blandt andet gods har pantsat ham for hans gældsfordring. E.O. må gøre sig gden så nyttig, som han kan efter pantebrevet og den kopi, han har leveret ham.- Forseglet og underskrevet af G.S. (8r) [20]

Opbydelse fra forrige kaptajn Otte Krannds til K.M., om han vil løse det gods, han efter sit pantebrev har udlagt ham på hans, hans officerers og hans kompagnis [vegne] for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid, el. til adelen, om den for den sum, hvorfor det er antaget, vil afhandle ham det. (8v) [21]

Opbydelse fra oberstløjtnant Georg Steding til K.M., om han vil løse det gods, han efter sit pantebrev har udlagt til ham og hans kompagni for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid, el. til adelen, om den vil afhandle ham det for den sum, hvorfor det er antaget. (8v) [22]

Opbydelse fra Anders Jensen i Weyelle til den adelsperson, som vil købe 1 gd. i Aars h., s. og by (Anders Christensen), som kaldes Dalsg[aa]rdt, og som er udlagt ham efter sal. Fredrich Munch. (8v-9r) [23]

Opbydelse fra m. Knud Lerche, Jacob Lerche og Jens Pedersen til K.M. el. adelen. De lod opbyde Schallebech mølle, som er udlagt dem af H.M. for deres gældsfordring. (9r) [24]

1653 11/1 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til Jørgenn Roßenkrantz, som har forstrakt ham med 810 rdl. til flådens »wdredning«. Derfor pantsat kronens anpart af korntienden i Schiffue Hus len i Thorum s., som Manderup Due har i fæste, og hvoraf der årlig gives 5 td. rug, 12 td. byg og 20 td. havre, hver td. htk. for 30 rdl. J.R. må straks annamme den med afgift, stedsmål og anden nytte og fordel og beholde den, indtil den bliver indløst. »Huis feste breff, hand [dvs. M.D.] der paa haffuer, her med wforkrenchet, och J.R. dend thill andre wed lige condition at afhende thilladt, dogh

recessen her wdj att obserueris och i agt thages med itt halff aars opsigelse till forne«. (9r-9v) [25]

Opbydelse fra sal. Steffenn Rodes arvinger i Kbh. til adelen på det bøndergods og den anpart af Wesles hgd. i Han h., som i henhold til K.M.s forordning [Corp Const Dan IV s. 84] er udlagt dem efter sal. Palle Roßenkrands for 3151 rdl. 7 sk. Lodsedlen blev læst og påskrevet sammen med opbydelsen. (9v) [26]

Opbydelse fra Karen sal. Johann Borchers i Ottense til den gode mand, der vil købe flg. gods i Thy, som er udlagt til hende: i Hillersleff h. i Tued s. Bynche, 1 gd. i Woring by (Madz Gramb), i Schinderup 1 bollig (Pouell Winter). (9v) [27]

Opbydelse. M. Olluff i Viborg lod det gods på Wennø i Skodborig h., hvortil han er berettiget, opbyde på samme måde, som det er opbudt her tilforn ifølge opbudssedlen, der nu blev læst og påskrevet. (9v-10r) [28]

1652 20/9 (Ottensø). Brev fra Casper Due t. Ølstedgaard til rådmand i Ottense Erich Jørgensø. K.M. havde pantsat ham noget gods i Ribershus og Aalborgishus len som betaling for det, der resterede ham og hans »wnderhaffte« officerer af deres besolding i den sidste fejde. Hans officerer, som var blevet betalt med godset i Aalborgishus len, havde solgt og afhændet 2 gde i Han h. og Øbløff s., nemlig Lille Bisgaard (Christen Pedersen) og Liden Schodhaffue (Niels Eschildsen) til E.J. Han skal bruge dem med al deres herlighed og landgilde, jagten i vildtbanen undtaget, og beholde dem som brugeligt pant, indtil de bliver indløst af H.M. for samme værd, som han har pantsat dem for, hver td. htk. anslået til 45 rdl.-Førseglet og underskrevet af C.D. Til vitterlighed hans løjtnant Mads Hansen og fændrik Hans Nielsenn. (10r-10v) [29]

1652 20/9 (Christians Haffnn). Brev fra rådmand i Christians Haffnn Hans Johannsen til Christenn Jensen i Ganner i Schiernn s. i Bølling h., til hvem han har afstået 1 boell ved Ganner bro, som han har bekommet til udlæg af K.M. Boellet som C.J. har i fæste, er udlagt fra Bøffling slots len og skylder årlig 1 ørte rug, 1 ørte byg. Han skal beholde det, indtil det igen fraløses ham efter K.M.s skøde - Førseglet og underskrevet af H.J. (10v-11r) [30]

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til underskriver på proviant-
huset Hans Johansen. Kongens fader er blevet rumormester Jacob Gott
von Drinens 72 rdl. 2 ort og gefrejder Christen Joensen 6 rdl. 1 ort skyldig
for tjeneste i forleden fejdetid, hvilke tilkrav de har overdraget H.J. Der-
for har H.M. pantsat ham 1 boell ved Gammell Aae i Bøffling len i Hing h.
i Thorsted s., som Christen Ladefoged i Ganner og Christen Christensen
tilforn brugte. Han skal beholde det, indtil det bliver afløst. (11r) [31

Opbydelse fra Theodorus Bartramb i Leibzig til K.M. el. adelen. Efter
K.M.s brev, som tilforn er læst og påskrevet her på landstinget, lod T.B.
opbyde 1 gd. i Mariaggers Closter len i Nør h. i Fiersleff (Christenn
Lauridsenn). (11v) [32

Opbydelse. Werner Kloumandt i Kbh. lod opbyde 1 td. 6½ skp. htk. af 1
gd. i Wesles by (Christen Jensenn) og 2 skp. htk. af 1 gd. i Wesles by
(Sørenn Christensen), hver td. anslået til 50 rdl. Godset var udlagt ham for
gældsfordring. (11v) [33

Opbydelse fra Jørgenn Matißen i Kbh. til adelspersoner. Ved sin fuld-
mægtigs seddel lod han opbyde 1 gd. i Hornnwarp i Aars h. i Wlstrup s.
(Knud Jensen), 1 gd. i Albech [!] (Christen Pedersen), 1 gd. (Christen
Andersen), 1 gd. i Malle (Christen Jensen). (11v) [34

Opbydelse fra for:ne Jørgenn Matesen til adelspersoner. J.M. lod opbyde
1 gd. i Lundbye (Jens Lauridsen), ⅓ af 4 td. mel af 1 mølle ibid., 1 bund-
garnsstade ved Nibe på Closter Lenche, som Sørenn Jensenn ibd. havde i
brug, og som er det sjette fra dybet, 1 bundgarnsstade ved for:ne Nibe,
som Clemed Pedersen ibd. havde i brug, og som er det andet fra dybet, 1
bundgarnsstade i Nørpramschald, som Niels Andersen i Waldsted havde i
brug, og som er det inderste. (12r) [35

LANDSTING TORSDAG DEN 3. FEBRUAR DAGEN EFTER KYN- DELMISSE 1653

1653 25/1 (Nebstrup). Skøde fra Mogens Kaasß t. Nebstrup til Enuold
Kaas t. Siøe på flg. gods, som efter hans forseglede og underskrevne lod er
tilfaldet ham arveligt efter hans broder Mogenns Kaas t. Liungholmb:
Haßing h. Huidberig s. Liøngholm hgd. med tilliggende ager, eng og

anden herlighed, 1 »aff bygge« på gdens mark, som kaldes Maschedall, 1 eng, som kaldes Schade el. Koubroe, 3 andre stykker eng i Aakier, 1 stykke eng, som har ligget til en boelig, der kaldes Reffs Heede, brugelighed i Rønneheede, i alt takseret til 40 td. htk., hvoraf den 3. part, 13 td. 2½ skp. 2 alb. htk. åbomål, skal følge denne lod. Nok 1 vejr møllested østen åen i Biedsted s. Anders Sørensen 2 td. byg, 2 [td.] havre og Peder Ploumøller 2 td. havre. Af denne landgilde skal den 3. part, 2/3 af 1 td. byg og 2/3 af 4 [rettet fra 2] td. havre, følge denne lod. Nok den 3. part af Lomboreg[aa]rd (Christen Jensenn [rettet til eller fra Jepsenn]), Kiallerup [1 gd.] (Hans Hansen), som er bevilget ham og hans hustru for deres livstid for 20 rdl., 1 gd. (Pouell Christensen), 1 gd. (Christenn Madsen), Suankier [1 gd.] (Niels Christensen), Alstrup Anders Jensen, Huidberig Laurids [Jensen, som er overstreget, Pouell rettet til Ouffe (?)] Pedersen ved Høyenn, Istrup den anden Christen Jepsen, 1 boellig (Peder Fischer), gadehuse: Suankier Michell Hus, Karen Henrichsdater[s] øde[hus], Karenn Knudsdater i Reffs Heede, Istrup Niels Christensen, Christenn Throgelsenn, Westermarch Anne Christensdater. Summen af for:ne lod 59½ td. 2½ skp. 1½ fjk. 1 alb.- Forseglet og underskrevet af M.K. Sig.: Folmer Wrne; Marquor Kaasß. (12r-13r) [36]

Opbydelse fra Jens Jenßen i Kbh. til K.M. el. den af adelen, som vil købe flg. gods, der bl.a. er udlagt af K.M. for forstrækning i forleden fejdetid: Hald len Rindz h. Wester Bølle s. kronens anpart af korntienden, hvoraf der årlig gives 5 [pd.] rug, item [1] selvejer 2 kander honning, 2 sk. hestegæsteri, 2 sk. leding, Lild Torup 1 gd. (Niels Madsenn), Thamis Andersen 1 gd., Mariagers Closter len Hensted h. Wlstrup Niels Jensen 1 gd., Giedsted Anders Pouelsen 1 gd., Jens Jensen Tunid 1 gd., Mette Nielsdater 1 hus, Peder Jensen 1 gd., Wld[berig] Bertell Christensen 1 boell, Christen Mogensen 1 gd., Ambdj Christensen 1 gd., Ambdj Christensen og Christen Lauridsen 1 hus, Tolstrup Laurids Jensen 15 skp. byg af 1 stykke jord på Tolstrup mark, item 1 hus 2 mk., Rouum Morten Pedersen 1 gd., Bygum Peder Ibsen halvparten og Anders Christensen halvparten af 1 gd.

K.M.s pantebrev blev læst og påskrevet ligesom opbudssedlen. (13r-13v) [37]

1651 23/6 (Kbh.). - Opdragelsesbrev fra Jens Jenßenn i Kbh. til Woldemar Daae på flg. gods, som bl.a. er udlagt ham af K.M. for forstrækning i forleden fejdetid: 1 gd. i Rinds h. i Giedsted, som Christen Jensen Nørsgaard har i brug, »itemb sielffeiger aff for:ne Nørsgaard« 2 kander honning,

2 hestes gæsteri, 2 sk. leding. Godset blev opdraget til W.D. således, som det er pantsat J.J. efter K.M.s pantebrev.- Forseglet og underskrevet af J.J. (14r) [38]

1653 29/1 (Viborg). Brev fra K.M.s toldskriver »udj Ørsund« Laurids Madsenn til Woldemar Daa på flg. gods, som K.M. har udlagt til hauptmann Otte Krantz og hans underhavende knægte for deres resterende fordring, og som de siden har overdraget ham: i Mariaggers Closter len i Gißlum h. Alstrup s. og by 1 gd. (Niels Jensen og Christen Jensen), Fougllum s. og by Sørenn Jensen 1 kirkegd., Jacob Ibsenn og Peder Christensenn af 1 kirkegd., i Gißlum s. Nystrup 1 gd. (Laurids Andersen), endnu 28 sk. jordskyld af 1 hus og jord i Aalborg. Han har solgt og skødet godset til W.D. således, som det er pantsat af H.M.- Forseglet og underskrevet af L.M., Hans Nielsen Drostrup og Iffuer Lauridsen. (14r-14v) [39]

- 27/1 (Viborg). Skøde fra forrige oberstløjtnant over de skånske fodknægte Georg Støding til Woldemar Daa på flg. gods, som K.M. bl.a. havde udlagt ham på hans, hans kompagni og underhavende knægte[s vegne] for tjeneste, de havde gjort i forleden fejdetid: under Mariaggers Closter len i Gißlum h. i Farßøe by 1 kirkegd. (Jens Andersen de 3 parter og Bertell Lauridsen den 4.), Bertell Pedersen 1 kirkegd., hver td. htk. i bemeldte 2 gde anslået til 60 rdl., nok Giøttrup Laurids Pouelsen og Anders Terchelsen 1 kirkegd. [hver td. htk.] anslået til 55 rdl., Fanderup Pallj Lauridsen og Christen Lauridsen 1 gd., Christen Jensen og Pouell Morttensen 1 gd., Christen Andersen og Peder Lauridsen 1 gd., hver td. htk. anslået til 50 rdl. De 6 gde har han solgt og skødet til W.D. efter det skøde, han har bekommet af K.M., og således, som det er ham forundt og pantsat af K.M.- Forseglet og underskrevet af G.S. Sig.: Jørgenn Krusße; Mogens Arnfeld. (14v-15r) [40]

1652 12/12 (Malmøhus). Skøde fra Otte Thott Thageßenn til Erich Rosenkrands t. Rosenholmb på flg. gods: i Synder Hald h. Schiøring s. og by Anders Westergaard 1 gd., Jens Thostefen 1 gd., Rasmus Sørensen 1 gd., Jens Michelsen 1 gd., gadehuse ibd.: Jens Hedegaard, skov til for:ne gde til 50 svins olden, Skiøring mølle Joen Møller 1 læst mel, af Merings Holm 1 td. rug, af 1 stykke eng ved Skiøring bro 14 mk., i Øster Lißberig h. Lindov Kiersten Steffens 1 gd., Thaaße Sørensen 1 gd., Anders Sørensen 1 gd., Niels Sørensen 1 gd., Jacob Lauridsen 1 gd., Christen Nielsen 1 gd.- Forseglet og underskrevet af O.T.T. Sig.: Jørgenn Roßennkrandz; Gundj Roßennkrands. (15v) [41]

1652 28/4 (Kbh.). Brev fra Mogens Fris t. Faarschouff til hans morbroder Erich Rosennkrands t. Rosenholm på flg. gods, som K.M. har pantsat til ham: Øster Lißberig h. Schiørstrup s. og by 1 gd. (Jonn Mogensen), 1 hus (Knud [rettet fra Christen] Sørensen), Helmagger 1 gd. (Rasmus Jensen), 1 gd. (Ouffue Madsen), Indrup Jens Jensen og Tamis Jensen 1 gd., Suinboe Niels Christensen 1 gd., hver td. htk. anslået til 45 rdl. Godset har han pantsat E.R. på samme kondition som den, K.M.s til ham udgivne skøde formelder om. E.R. skal beholde det som brugeligt pant, indtil det bliver afløst af K.M. for den sum, hvorfor det nu er pantsat.- Forseglet og underskrevet af M.F. Sig.: Petter Reedtzs. (15v-16r) [42]

Opbydelse fra Christen Lund til K.M. el. den af adelen, der vil løse flg. gods, som K.M. efter sit pantebrev har udlagt ham til betaling for forstrækning: Segelstrup len Ruberig s. og by Matis Nielsenn, Christen Schreder, Jens Jensen, Wlstrup Christen Poulsen, Jens Tomsen, Widstrup s. Wester Widstrup Peder Andersen, Thøngstrup Niels Juell, Christen Madsen, Niels Juell, endnu Niels Juell, Peder Nielbenn, Nørløuff Niels Pedersen, Morten Jensen, Nørumb Søren Jensenn, Suend Sørensen, Anne Jensdater 1 hus, Laurids Pedersen 1 hus, Jens Ollesen 1 gd., Sidzell Lauridsdater 1 hus, Koldbechs mølle Baltzer Nielsen, Sørenn Thomsen, Hiøring Christen Therchelsen i Bidzstrup 2 sk., Christen Pedersen, Mads Pedersen 2 sk., Christen Andersen Nør 2 sk., Laurids Lauridsen 2 sk., Jens Andersen 2 sk., Stubenn Niels Lauridzenn, Aasted s. og by Sørenn Bertelsenns enke, hr. Christen Madsen, endnu hr. Christen Madsen, Kierstenn Olluffsdater, Lendum s. og by Laue Nielbenn, Bur Holdt Jens Krøeff, Christen Jensen, Wester Hiermidzleff Michell Christensen og Mads Andersen, Hans Glarmester, Laurids Jensen, Helle Pedersdater, Lasß Jørgensen, Laurids Andersen, Huetboe h. Huun s. og by Laurids Jensen, Thyland Hyllersleff s. og by Knud Jensen, Niels Christensen, Morten Nielsen, Skioldborig s. og by Christen Lauridsen, Niels Bollesen, Thilsted s. Christenn Christensen i Thilsted mølle (16v-17r) [43]

Opbydelse fra Peder Morttensen i Kbh. til den adelsperson, som vil købe 1 gd. i Giøtrup i Han h. (Knud Nielsen) og 1 gd. i Øßleff i for:ne h. (Sørenn Lauridsen). (17r) [44]

Opbydelse fra Peder Jenbenn Biering til de adelspersoner, der vil løse det gods, som hans sal. fader Jens Madsenn Biering har bekommen ved indførsel af Niels Arnfeld.

Indførslen blev læst og påskrevet ligesom opbudsedlen. (17r-17v) [45]

Opbydelse fra Erich Jurgennßenn, Jesper Hannßen og Hermand Haneæ af Ottensee til K. M. el. den af adelen, som vil løse det gods, der er udlagt dem og deres medborgere fra kronen for forstrækning i forleden fejdetid. (17v) [46]

Opbydelse fra Jenns Pederßenn Aagaard til den gode mand, der vil købe 1 boelig i Wldberig s., som kaldes Wgelkier, (Niels Schreder), og som [blev udlagt] ham på lod efter sal. Mogenns Juell af Woßborig for gæld, han har været ham skyldig. (17v) [47]

1652 31/12 (Siøgaard). Skøde fra Thønne Juell t. Siøgaard til jfr. Karenn Bille t. Damsgaard på flg. gods: på Agger land på Mors i Karbye s. 1 gd. (Michell Nielsen og Christen Andersenn), 1 gd. (Peder Pederßenn), 1 boelig (Christen Michelsen), 1 gd. (Christen Nielsenn og Peder Christensen), 1 gd. (Christen Christensen og Christenn Anderßenn), 1 gd. (Christen Jepsen Andgaard), 1 gd. (Jenns Michelsenn), 1 gd. (Anders, Søren og N.N), 1 gd. ibd. (Laurids Nielßenn og Simens enke).- Forseglet og underskrevet af T. J. Sig.: Axell Juell; Christenn Schiell Jørgenßenn. (17v-18r) [48]

1652 19/12 (Kbh.). Skøde fra Erich Quidtzou t. Sandagger til fru Elßebe Juell t. Brusgaard på flg. gods: i Hardsyssel i Wldborig h. i Raasted s. Stienum Gaard sat til 24 td. htk., Lille Stienum Christen Laßenn, Dorete Christensdater, Simenn Jenßen i Knudsigh, Jep Jenßen ibd., Knud Lauridsen, Niels Snedicher i Helßigh, Mads Staffenßen i Snerpe, Stoer Huolbye Christen Jenßenn og den anden Christen Jenßenn, Femb Høy Peder Nielsenn, nok Peder Nielsenn af nogen eng vesten Øgelstrup Waße, Huoldall Christen Jensen, Christen Christenßen, Gammell Mølle Christen Bertelsenn.- Forseglet og underskrevet af E.Q. Sig.: Erich Rosenkrands; Peter Reetz. (18r-18v) [49]

1653 18/1 (Viborg). Skøde fra Eyller Ewertt Banner t. Ellinggaard til hr. Knud Willfeld på flg. gods: i Vendsyssel i Han. h. 1 gd. Weßgaardsholmb (Morten Nielßenn), i Klim by 1 gd. (Anders Nielßenn), Holmb 1 gd. (Jost Thøggersenn), Suenstrup s. 1 gd. (Niels Pederßen), Hussbye 1 gd. (Christen Nielsenn).- Forseglet og underskrevet af E.E.B. Sig.: Marquor Kaasß; Præbenn Banner. (18v) [50]

- 20/1 (Engelstholmb). Skøde fra hr. Jørgenn Brahe t. Huedholmb til hr. Knud Willfeld på flg. gods: i Skåne i Thornn h. i Lacke Lenge s. og by 1 gd. (Michell Broersen), Rønneberig h. i Herbleff s. og by 1 gd. (Agge Michelsen).- Forseglet og underskrevet af J.B. Sig.: Hanns Bille; Preben Brahe. (18v-19r) [51]

- 20/1 (Engelstholmb). Skøde fra for:ne hr. Jørgenn Brahe til hr. Knud Willfeld på flg. gods: i Skåne i Harriagger h., s. og by 1 gd. (Olluff Jensenn), 1 gd. (Mads Andersen), i Rønneberig h. i Herbleff s. og by 1 gd. (Bendt Olluffsen).- Forseglet og underskrevet af J.B. Sig.: Hanns Bille; Prebenn Banner. (19r) [52]

- 1/2 (Viborg). Skøde fra hr. Knud Willfeld til Eyller Ewertt Banner på flg. gods: i Vendsyssel i Horns h. i Thallne s. 1 gd., som kaldes Dall, (Peder Christenßen) på samme kondition som den, hvorpå den er pantsat og bortskødet af K.M., i Wenneberig h. i Adsted s. 1 boell, som kaldes Hof-fenn (Anders Mortensen), i Schierum s. 1 »wersted«, som kaldes Stochholmb, (Niels Pouelsen), i Lendomb s. 1 »werdsted« (Mourids Weffuer), i Hørmested s. 1 »wersted«, som kaldes Meylad, (Anders Nielsenn).- Forseglet og underskrevet af K.W. Sig.: Gundj Rosennkrands; Prebenn Banner. (19r-19v) [53]

1651 12/11 (Mariagger). Skøde fra kaptajn Sebastian Thershart på hans og hans kompagnis vegne til borgmester i Mariager Hanns Nielßenn på 1 gd. i Droningborig len i Onsild h. i Nør Onbild s. og by (Niels Jensen, Niels Pedersen og Jens Lauridßen). Gden, som er givet S.T. i betaling af K.M., må H.N. bruge og beholde på samme kondition som den, hvorpå han har bekommet den af H.M.- Forseglet og underskrevet af S.T. samt af Gabriell Mouridzen og Christen Graffuersen. (For:ne gods blev opbudt.) (19v) [54]

1652 18/10 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til Hans Nielsenn, borgmester i Mariager, på 308 rdl. 8 sk., som hans fader er blevet Karenn afgangne Anders Suendsens i Christans Haffnn skyldig for forstrækning til riget i forleden fejdetid, et tilkrav, som hun har overdraget H.N. For for:ne sum, som er afskrevet på K.A.S.s fordringsbreve, pantsat flg. gods: i Droningborig len Wogensild h. i Schiellerup s. og by 1 gd. (Mads Willumsen), 1 gd. (Niels Sørensen), hver td. htk. anslået til 50 rdl. H.N. må straks lade godset annamme og beholde det som brugeligt pant, indtil det bliver afløst af kronen. (Godset blev opbudt.) (20r) [55]

1653 28/1 (Viborg). Skøde fra Jacob Seefeld til borgmester i Mariagger Hans Nielsenn på flg. gods, som han efter K.M.s skøde og pantebrev har annammet i betaling for sin tjeneste: udlagt fra Westeruig Chloster i Hardsyssel i Hierum h. i Borrberig s. og by 1 boell (Knud Sørenßenn). H.N. må bruge og beholde bolet på samme kondition som den, hvorpå K.M. har nydt det.- Forseglet og underskrevet af J.S. Sig.: Jørgenn Seefeld; Peder Seefeld. (For:ne gods blev opbudt.) (20v) [56]

1652 6/3 (Kbh. slot). Pantebrev fra K.M. til øverste renteskriver Peder Pederßenn i Kbh. på hans og hans medredere i skibet Jossas vegne på 760 rdl., som H.M.s fader er blevet dem skyldig for dette skibs tjeneste i forleden fejdetid. For for:ne sum, som findes afskrevet på fordringsbrevet, pantsat flg. gods: i Droningborig len i Nørhald h. Gasum s. Dyrbye 1 gd. (Christenn Christensen og Sørenn Christensen), som efter afslag årlig skylder 4 ørte rug, 4 ørte byg, 4 ørte havre, 1 fjerd. smør, hver td. htk. anslået til 40 rdl. P.P. og den, som har gden med hans minde, må straks annamme den og beholde den som brugeligt pant, indtil den bliver afløst. (For:ne gods blev opbudt.) (20v-21r) [57]

1651 16/9 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til Worner von Wow på 400 rdl., som hans sal. fader er blevet ham skyldig, og som tilkom ham efter kap-tajn Mielchior Ridtzforts restseddel, nok på [flg. summer, som tilkom ham] på en del af hans underofficerers vegne: fænrík Jacob Fiordt 40 rdl., feltskær m. Bernndt 13½ rdl., fourer Gierdt Giertsenn 10 rdl., mønster-skriver Koroenborig 13½ rdl., sergent Daniel Klodtz 13½ rdl., korporal Hanns Maller 13½ rdl., Hanns Loutz 13½ rdl., Hans Jacobsenn 13½ rdl., gefrejderkorporal Allexannder 10 rdl., bedrager sig tilsammen til 520 [!] rdl. for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid. Derfor pantsat flg. gods: i Mariaggers Closter len Hillersleff h. Hillersleff Laß Nielsenn 1 gd., Christenn Anderßenn 1 gd., hver td. htk. anslået til 40 rdl. W.v.W el. den, som har gdene med hans minde, må straks lade indkomsten af dem annamme og siden beholde den som brugeligt pant, indtil den bliver afløst. (For: ne gods blev opbudt) (21v-22r) [58]

1653 31/1 (Viborg). Gælds-brev fra Lauritz Lonnov t. Syndertued til oberst Christiann de Müller på 466 rdl. in specie at betale med 6 pct. rente til snapsting 1654. Derfor pantsat hele den arvelod, der var tilfaldet ham og hans søster Heluig Lonnau efter deres sal. morbroder Hans Krabbe i hans hgd. Siøgaard, som ligger på Sønderholmb i Hing h. i Nye Sogenn.

C.d.M. må have og beholde både L.L.s og hans søsters part, som han har afhandlet hende, som et frit pant berettiget til al den brug, de har været berettiget til, indtil de afløses ham. I den tid må godset, som ikke var pantsat til andre, ikke sælges el. afhændes til nogen.- Forseglet og underskrevet af L.L. Sig.: Jacob Grubbe; Hendrich Krabbe. (22r-22v) [59]

Kopi af 1651 30/8 (Kbh.) brev fra K.M. til major Steffen Themmer på hans egne, hans underofficerers og hans kompagnis vegne på en sum penge, som K. M.s sal. fader er blevet dem skyldig for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid. For pengene, som findes rigtigt afskrevet på hele kompagniets afregning, pantsat flg. gods: i Droningborig len i Wogensild h. i Skiellerup s. og by 1 gd. (Christen Pouelsen og Jens Christenßen), hver td. htk. takseret til 50 rdl. S.T. og den, som har gden med hans minde, må straks lade den annamme, nyde indkomsten deraf og beholde den som brugeligt pant, indtil den bliver afløst. (Godset er opbudt).

På brevet stod der skrevet, at Lauridz Madsenn Limme efter S.T.s fuldmagt har solgt og skødet gden til borgmester i Mariager Hans Nielsen. (22v-23r) [60]

1653 31/1 (Viborg). Skøde fra fru Anne Krabbe sal. Gundj Langes til Erich Juell, hvem hendes sal. husbond havde sat en del gods til underpant. Han har leveret pantebrevet til hende, der af godset beholder 2 gde, nemlig i Hillersleff h. Wester Wandet s. Thuerborig Peder Pedersen, Giarmaall[!] s. Meyll Klidt Niels Jenßenn. Derimod har hun skødet flg. gods til E.J.: i Hillerßleff h. Nors s. og by Mourids Nielsenn 1 gd., Anders Sørensen 1 mk. kurant, Ginding[!] by Christen Lauridsen 1 gd., Klitmøller Christenn Møller.- Underskrevet af A.K. Sig.: Peder Lange. (23r-23v) [61]

- 31/1 (Viborg). Brev fra fru Anne Krabbe sal. Gundj Langes til Erich Juell. Hendes sal. husbond havde tillige med E.J., Hendrich Holst i Kiel og Anne Hansdatter sal. m. Ottes i Viborg bekommet 3 bøndergde i Han h. i Aggersborig s. i Aggersborig Wllerup som betaling af Anders Fris, hvem de var pantsat af Erich Kaas t. Aggersborigggaard. Hendes husbond var interesseret i disse gde for 300 rdl. med deres rente. Da E.J. har betalt hende de 300 rdl., kender hun sig ingen ydermere lod el. rettighed at have dertil.- Forseglet og underskrevet af A.K. Sig.: Peder Lange. (23v-24r)[62]

Opbydelse. Borger i Christianstad Sacharias Siffuertßenn lod det gods opbyde, som K. M. har pantsat til ham, efter H. M.s brev, som er forkyndt her på landstinget den 28. jan. 1652. (24r) [63]

1653 22/1 (Viborg). Brev fra Jørgenn Seefeld t. Wißborriggaard til borgmester i Mariagger Hans Nielsenn. For hans gode og tro tjeneste har han undt og forlenet ham og hans arvinger med flg. landgilde og herlighed af 1 selvejerbondegd. (Peder Christensen og Mette Nielsdatter) i Gierløff h. Windbleß s. i Norup by, som efter indførsel er udlagt ham fra sal. Tyge Krusße af Balle: 2 fødenød, 2 svin, 2 lam, 2 dl. gæsteri foruden den bondeskyld og rettighed, som er udlagt til Peder Pedersen i Odenße. - Forseglet og underskrevet af J.S. Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (24v) [64

Opbydelse. Mette sal. Jørgenn Pederßenns i Ribe lod det gods opbyde, som er pantsat hende af K.M. efter hans brev, som er forkyndt her på landstinget den 28. jan. 1652 (24v-25r) [65

1653 1/2 (Viborg). Skøde fra Mandrup Abildgaard t. Estrup til Hanns Wulff Wnger t. Wilerup på flg. gods: på Morsland i Flade s. og by 1 gd. (Christen Ibsen), 1 gd. (Christen Michelßenn).- Forseglet og underskrevet af M.A. Sig.: Axell Juell; Jørgenn Juell. (25r) [66

1652 30/12 (Willerup). Skøde fra Otte Lonnov t. Herpinggaard til jfr. Ewa Wnnger t. Willerup på flg. gods: så meget af Herpingg[aa]rd i Hardsyssel i Wandfeld h., som er tilfaldet hans hustru arveligt efter hendes forældre og søskende, og som han selv har tilhandlet sig, tilsammen 20 td. 3½ fjerd. htk. åbomål, 1 gd., som kaldes Neder Herping og ligger i Thrans s., (Christen Pedersenn), al den part, som han og hans hustru ejer i Astrup mølle, der ligger øde. Deslige har han solgt og tilskødet bemeldte E.W. den arvelod, som kan tilfalde hans hustru efter hendes sal. broder Therchell Krabbe, som kan beløbe sig til 3 td. 5 skp. 1 fjk. htk. åbomål.- Forseglet og underskrevet af O.L. Sig.: Folmer Wrne; Niels Galde. (25r-25v) [67

1652 25/12 (Eegeberig). Skøde fra fru Barbra Krabbe Niels Galdes t. Jegberig til Hendrich Krabbe t. Damsgaard på hele den arvelod, der kan tilfalde hende efter hendes broder Terchell Krabbe, og som beløber sig til 3 td. 5 skp. 1 fjk. htk. åbomål. Hun forpligter sig til at give H.K. 2 nøjagtige skøder på pergament, når han begærer det, det ene på for:ne arvelod og det andet på de 2 gde Møltrup og Dalgaard, som hun efter sit brev har solgt og tilskødet ham. Kommer T.K. engang til sit fædrene land, og vil han selv annamme sin arvelod, bepligter hun sig ligeledes til at holde sin morbroder H.K. aldeles skadesløs for denne lod.- Sig.: Otte Lonnov; Anders Munch. (25v-26r) [68

1652 29/12 (Egeberig). Skøde fra for:ne Barbra Krabbe til Hendrich Krabbe t. Damsgaard på 2 gde, den ene kaldes Dalgaard og ligger i Hardsyssel i Wandfeld h. i Fering s. (Christen Pedersen), den anden kaldes Møltrup og ligger i Schodborig h. i Lomborig s. (Mads Michelsenn), nok 6½ skp. ½ fjk. 2¼ alb. htk. åbomål i Astrup mølle, som er øde og ligger i Trans s.- forseglet og underskrevet af B.K. Sig.: Anders Munch. (26r-26v) [69]

1652 30/9 (Thidemandsholmb). Skøde fra kaptajn og indvåner i Helsingør Johan Stembshornn til Marquor Kaas på flg. gods, som K.M. bl.a. har opdraget ham for en del af hans og hans underofficerers fordring: i Vendsyssel under Aastrup len i Jerbleff s. Sterups mølle (Palle Jensen, 8 td. mel, Hanns Andersenn, 10 td. mel), Bundens Holt Jens Ibsenn, Meilum Grein Niels Jensen, Olluff Jensen, Jens Nielßenn, »wdj huilche nest offuen bemelte dend pund smør skylde Johann Stenns Hornn er lodtagen udj och dett thill halfftiuffuende rix daller«.- Underskrevet af J.S. Sig.: Steen Rottsten; Folmer Wrne. (26v-27r) [70]

1653 26/1 (Søe). Skøde fra Enuold Kaas t. Søe til fru Johann Kaas sal. Lawe Wrnes t. Nebstrup på 1 gd. i Vendsyssel i Jerbleff h. i Wester Bryndersleff s., som kaldes Wrangdrup, (Hellj Jensen og Laurids Jensen).- Forseglet og underskrevet af E.K. Sig.: Marquor Rotsteenn; Claus Dyre. (27r) [71]

Opbydelse. Loduig Herman lod det gods opbyde, som ved oberstvagtmeister Hendrich Linderotts brev er udlagt ham og hans medinteresserede participanter efter K.M.s brev. Dette brev er forkyndt her på landstinget den 16. juni 1652 (27r) [72]

1653 30/1 (Viborg). Mageskiftebrev fra fru Birgete Seeste sal. Hans Lyches t. Siøgaard til hendes broder hr. Mogens Seested på 2 gde på Tye-holmb i Reffs h., den ene i Liøng s. (Jens Jensenn), den anden i Hvidberig s. (Gregers Pedersenn). Til vederlag har hendes broder udlagt hende 1 gd. i Hillersleff h. i Nørß s. i Hinning (Christen Christensen).- Forseglet og underskrevet af B.S. [Sig.:] Malte Seested; Jørgen Lycke. (27v) [73]

- 30/1 (Viborg). Mageskiftebrev fra Anders Sandberig til hans søster jfr. Birgete Sandherig på Forßum mølle i Nør h. (Hans Jensen).- Forseglet og underskrevet af A.S. Sig.: Siffuert Brachennhus; Thygge Sandberigh. (27v-28r) [74]

- 30/1 (Viborg). Mageskiftebrev fra jfr. Birgete Sandberig til hendes broder Anders Sandberig på hendes part af 1 gd. i Tued s. i Tillerup by på Mols (Sørenn Jensenn Møller).- Sig.: Thygge Sandberigh; Siffuert Broc-kennhusß. (28r) [75]

- 13/1 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til fru Jütte Høg afgangne Niels Kragst. Trudsholmb på 1423 rdl. ½ ort, hvormed hun efter K.M.s ansøgning har forstrakt ham til hans flådes udrustning. Derfor pantsat flg. gods: i Mariaggers Closter len i Nørliung h. i Wammen s. i Faarstrup 1 gd. (Anders Christensen), 1 gd. (Olluff Jenssen), 1 gd. (Søren Lauridsen), 1 gd. (Søren Olluffsenn), egeskov til for:ne gods til 80 svins olden. Godset, som er anslået til 50 rdl. for hver td. htk., må J.H. el. den, som har det med hendes minde, nyde og beholde som brugeligt pant, indtil det igen bliver indløst af H.M. el. hans efterkommere for for:ne sum. (28r-28v) [76]

- 27/1 (Oden). Gældsbrief fra fru Christenndtz Rottstenn sal. Wogenn Wogensenns t. Steens Hiede til fru Sophie Brahe sal. hr. Jørgenn Lunges t. Oden på 200 rdl. in specie at betale til snapsting 1654 med 6 pct. rente. Derfor sat flg. gods til underpant: i Vendsyssel i Børlum h. i Karup s. og by Klocherdall (Jens Nielsenn), Kieret 1 gd. (Christen Andersen), i Karup by 1 gd. (Jep Pedersen), hver td. htk. af landgilden takseret til 35 rdl. Bliver de 200 rdl. og den efterstående rente ikke betalt, må S.B. uden proces [.....].- Forseglet og underskrevet af C.R. Sig.: Steenn Rottstenn; Follmer Wrne. (28v-29r) [77]

- 8/1 (Hestrupgaard). Skøde fra Jens Bildt Ottesenn til fru Sophie Brahe hr. Jørgenn Lunges på flg. gods: i Vendsyssel i Jerßleff h. i Stienom s. og by 1 gd., 1 gadehus ibd., i Børlemb h. i Smidstrup 1 gd., som hedder Aagaard, (Mads Christensen) med dens landgilde og agerpenge af nogle agre i Smidstrup mark, i samme h. i Wraa s. i Stienwaad 1 gd. (Jesper Jensenn), 1 gadehus ibd. (Anders Jensen), i Horns h. i Raaberig s. og by 1 gd. (Mads Olluffsenn).- Sig.: Hanns Bille; Christen Lange. (29r-29v) [78]

Opbydelse fra Hans Jensenn i Seermarch til den af adelen, som vil købe 1 gd. i Thy i Hillerßleff h. i Kielstrup by, som kaldes Boregaard, (Søren Clemesden). Gden var udlagt ham ved gode mænd af Niels Arnfeld som betaling for gæld. (29v) [79]

1653 1/2 (Viborg). Skøde fra Laurids Fris t. Herßum Gaard til hr. Anders

Bille t. Damsboe på 1 gd. i Nørwang h. i Bredall (Jep Iffuersenn).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (29v) [80]

- 21/1 (Viborg). Brev fra Eneuold Blich t. Strandberiggaard til hans broder Ouffue Blich t. Nørbechs Gaard, som har godsagt for ham til Iffuer Kaas t. Willstrup for 500 rdl. in specie med 6 pct. årlig rente. Han lover at skaffe sin broder hans hånd og segl skadesløst igen til snapsting 1654. Derfor pantsat sin hgd. Strandberig Gaard, som han må annamme med tilliggende gods til et frit underpant, indtil han bekommer sin hånd og sit segl skadesløst igen.- Forseglet og underskrevet af E.B. Sig.: Claus Dyre; Eneuold Kaasß. (30r) [81]

- 27/1 (Viborg). Brev fra Erich Lonnov t. Wischum Gaard til Peder Lange t. Kiergaard på 500 enkende rdl. in specie hovedstol med 6 pct. årlig rente, som han bepligter sig til at betale P.L. el. den, hvem dette brev med rette er betroet, her i Viborg til snapsting 1654 i gode enkende rdl. in specie. Bliver hovedstolen stående længere, skal han være forpligtet til årlig til samme tid og på samme sted at betale for:ne rentepenge, såfremt hovedstolen ikke skal være »løbkynndt« straks at betales. Derfor sat flg. gods, som ligger i Synderliøng h. i Hammershøj s. og by, til et frit underpant: 1 gd. (Peder Willombsen), 1 gd. (Rasmus Pedersen), 1 gd. (Anders Hansen). Bliver de 500 rdl. ikke betalt P. L. til for:ne tid, skal han have fuldmagt til straks at annamme for:ne gde og nyde og beholde dem med al skyld og landgilde, ægt og arbejde.- Forseglet og underskrevet af E.L. (30r-31r) [82]

1651 23/8 (Kbh). Brev fra K.M. til forrige oberstløjtnant Pouell Behnfeldt på 3172 ½ rdl. 30 sk., som hans sal. fader er blevet ham skyldig for forstrækning, han har gjort på sit kompagni i forleden fejdetid. Derfor pantsat flg. gods: i Lundenes len i Hammerum h. Wilberig s. Eßingkiert 1 gd. (Anders Suendsen, Niels Sueningsen og Anders Suendsen[!]), hver td. htk. sat til 50 rdl., Øridtz s. Romb Egh 1 gd. (Peder Willadsen og Morten Nielsen), hver td. htk. sat til 45 rdl., Seylstrup 1 gd. (Iffuer Christensen), hver td. htk. sat til 50 rdl., Elding [Felding] s. Øffrebye 1 gd. (Jens Erichsen), Nederbye 1 gd. (Jens Iffuersen), 1 boell (Jens Erichsen), hver td. af for:ne gdes og boells htk. sat til 35 rdl., Wandfeld h. Wandborig s. Mußholmb 1 gd. (Jens Christensen), hver td. htk. sat til 45 rdl., Borberig s. Sønderschouff 1 gd. (Christen Wistesen og Lauridz Madsen), denne gd. er kortet den halve landgilde efter kommissariers afslag, hver td. htk. sat til 40 rdl. De 34 sk., som det pantsatte gods efter »affligning« beløb sig højere

end tilkravet, er straks blevet erlagt. Godset måtte han have som frit brugeligt pant, indtil det fra løses ham af H.M.

Godset lod han her i dag opbyde til K.M. el. den af adelen, som vil løse det. (31r-31v) [83]

År, dato og sted ikke anført. Pantebrev fra K.M. til Pouell Behnfeld. H.M.s sal. fader »er schyldig bleffuen till for:ne Pouell Behnfeld paa sin egen och wnder officerers og knegte deres wegne 1763 rixdaller 22 β. Iligemaade haffuer Pouell Behnfeldt fuldmagt till att fordre effter for:ne officerers tilkraff, nemlig for:ne Pouell Behnfeldt førige oberstleütenandt 187½ rixdrl., Hans Lange leütenantt 270 rixdrl. 3 ort, Jochum Behnfeld fendrich 188 rixdrl. och Abla Blomme affgangne capitein Hans Foβ 705 rixdrl., som beløb thillsammens wdj en sambled suma 2484 rixdrl. 1½ ort 10 sk. for tieneste, de riget udj forleden feide tid giort«. For denne sum, som rigtigt findes afskrevet på hans og medinteresseredes fordringsbreve, pantsat flg. gods: i Lundenes len Sneiberig s. Thæstrup [!] (Peder Christensen), i hvilken gd. P.B. [er lodtagen] for 276½ rdl. 2 sk., hver td. htk. sat til 50 rdl. nok i Koldinghus len Nørwang h. Giffue s. Biglund 1 gd. (Christen Madsenn), Gaaskierdt 1 boell (Anders Ibsen og Hans Christensen), Brand s. Kierchebye 1 gd. (Niels Matisen), Arewad 1 gd. (Søren Christensen og Troels Sørensen), Lundfoed Christenn Michelsenn, 2 boell (Niels Terchelsen og Jesper Jensenn), Graarup 1 gd. (Bertell Clemesden), 1 gd. (Anders Jensen og Jens Jensen), 1 gd. (Jens Nielsen og Jens Hansen), hver td. af disse gdes og bolls htk. sat til 45 rdl., nok i Coldinghus len Nørwang h. Huexell (N.N.), nok på Bornholm Perscher s. Niels Ollesenn, i hvis gd. P.B. er lodtagen for 358 rdl. 2 sk., hver td. af disse gdes htk. sat til 50 rdl. Den rdl. 10 sk., hvormed godset beløb sig ringere end fordringen, er straks blevet erlagt med rede penge. P.B. el. den, som har godset med hans minde, må beholde det som brugeligt pant, indtil det igen bliver ham fraløst.

Godset blev opbudt her i dag. (31v-32v) [84]

1653 23/1 (Kbh.). Skøde fra hr. Jochum Gierβdorff t. Tunbyeholmb til Ebbe Gyldenstiernn på 2 bøndergde i Øster Lisberig h. i Schiøstrup s., nemlig i Aastrup 1 gd. (Peder Christensen) og 1 gd. (Jens Jørgensen).- Sig.: Niels Throlle; Otte Kragh. (32v-33r) [85]

1651 29/9 (Viborg). Brev fra Jørgen Seefeld til fru Ingeborig Parβberig og Gundj Lange på kronens pantegods, der blev udlagt dem for fjerdeparten

efter deres restsedler, nemlig 95 rdl. 1 ort til I.P. for 6 heste og 142½ rdl. 1½ ort til G.L. for 9 heste. Sal. kongens restseddel for det ganske kompagnilød på 14686 rdl. 1 ort. Flg. gods blev udlagt til I.P. og G.L.: Segelstrup len Slet h. Windbleß s. og by Jens Andersen 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 pd. smør, 1 dl. gæsteri, er 5 td. 3 skp. 1½ fjk. 1 alb. htk., takseret til 45 rdl. tønden, er 217 rdl. 1 ort 8 sk., nok Lundenes len Hierum h. Borberig s. »Angenet i Holstebro i feste haffuer aff 1 eng 1 dl, er j tønede hartkornn 2 tdr., tønden taxeret for 35 dlr. r., er 70 rixdlr.«, hvoraf der tilkommer dem 20 rdl. 3 ort 4 sk.- Underskrevet af J.S.

Under brevet stod der skrevet: 1653 2/2 (Torupgaard). Underskrevne I.P. har til sin søn Axell Juell t. Wolstrup afhændet al sin rettighed i ovenskrevne gd. og eng.- I.P. sal. Iffuer Juels egen hånd. (33r-33v) [86

Opbydelse fra Jesper Hansenn på løjtnant Allexander Maugnus' vegne til den adelsperson, der vil købe 1 mølle, som er beliggende i Droningborg len i Synder Liøng h. og kaldes Worning mølle, (Laurids Møller). Møllen har han bekommet til udlæg på sin besolding. (33v) [87

Opbydelse fra Jesper Hansenn i Ottense til den, som for det værd, hvorfor det er udlagt, vil tilforhandle sig flg. gods, som han har tilforhandlet sig af Dirich Kreffting i Bremmen: Riberhus len Skadz h. Schorup[!] s. Gaatzsøe [rettet fra el. til Gaatzhøe] [!] Christen Nielsen og Peder Olluffßen 1 gd., Therchell Hansen [og] Jens Olluffsen 1 gd., Staarup by Hans Christensen [og] Peder Jensen 1 gd., Olluff Pedersen, Hans Olluffsen og Søren Mouridsen 1 gd., Westerup Bertell Pedersen [og] Hans Nielsen, Faaborig s. og by Hans Christensen [og] Knud Frederichsen 1 gd., Hans Pedersen 1 gd., Aggerbech Hans Michelsen [og] Laurids Degen 1 gd., nok 1 gd. i Vendsyssel i Børlum h. i Rachebye (Jens Nielsen). (34r) [88

1653 26/1 (Viborg). Gælds-brev fra Erich Blich t. Synderbegsgaard til Peder Lange på Mergrette Andersdatters vegne på 200 rdl. in specie at betale skadesløst med 6 pct. rente til snapsting den 26. jan. 1654. Derfor pantsat sin påboende hgd. Synnderbegsgaardt. Bliver hovedstol og rente ikke betalt til bemeldte tid, må P.L. have fuldmagt til at annamme gden med tilliggende grund og ejendom og beholde den som et frit brugeligt pant, indtil kapital og rente bliver betalt.- Sig.: Jørgenn Krusbe; Jacob Grubbe. (34r-34v) [89

- 28/1 (Viborg). Skøde fra hr. Olluff Parßberigt. Jernet til Peder Lange på

flg. gods: i Lundenes len Bølling h. Waargue s. i Widebech 1 gd. (Anders Jørgensenn), 1 gd. (Peder Pedersen og Anders Christensen), 1 gd. (Mads Sørensen), 1 gd. (Pouell Pedersenn og Jens Christensen).- Sig.: Jørgen Krusbe; Jacob Grubbe. (34v-35r) [90]

-14/1 (Prestøe). Brev fra borgmester og råd i Prestøe på byens vegne til hr. Frederich Reedtz t. Tygestrup på flg. krongods, som byens borgerskab har bekommet i pant: 3 td. 1 skp. 1 ottingkar htk. af 1 gd. i Synder h. i Kolling by (Peder Jensen). Gden, hvis htk. beløber sig til 13 td. 2 skp. åbomål, er udlagt Wordingborig og Prestøe fra Aarhusg[aa]rd len. Da F.R. har betalt dem for deres anpart af gden, har de afstået den til ham på samme vilkår som dem, hvorpå den er pantsat dem af K.M.- Under stadens sekret. (35r-35v) [91]

- 18/1 (Wordingborig). Brev fra borgmester og rådmænd i Wordingborig på byens vegne til hr. Frederich Ridz t. Thygestrup på flg. krongods, som hele byens borgerskab har bekommet i pant: 8 td. ½ skp. 1 ottingkar htk. af 1 gd. i Synder h. i Coling by (Peder Jensen). Gden, hvis htk. beløber sig til 13 td. 2 skp. åbomål, er udlagt Wordingborig og Prestøe fra Aarhusgaard len. Da F.R. har betalt dem for deres anpart af gden, skal den følge ham med lige vilkår som dem, hvorpå den er pantsat af K.M.- Under stadens sekret. (35v-36r) [92]

- 18/1 (Prestøe). Brev fra Laurids Nielsenn i Prestøe til hr. Frederich Reetz t. Tygestrup på flg. krongods, som han bl.a. har bekommet til pant: 2 td. 1 ottingkar htk. af 1 gd. i Synder h. i Colding by (Peder Jenßen). Gden, hvis htk. beløber sig til 13 td. 2skp. åbomål, er udlagt Wording[borig], Prestøe og ham fra Aarhusgaard len. Da F.R. har betalt ham for hans anpart af gden, har han [opdraget] den til ham på samme vilkår som dem, hvorpå den er pantsat til ham af K.M.- Forseglet og underskrevet af L.N., Christopher Pedersen og Mogens Jensen. (36r-36v) [93]

Opbydelse fra Jenns Pedersenn Albech til den adelsperson, der for det værd, hvorfor det er udlagt, vil købe det af Niels Arnfelds gods, hvori der efter K.M.s forordning [Corp Const Dan IV s. 87 f.] er gjort hans moder Inger Christensdatter i Albech præstegård indførsel ved gode mænd, nemlig 1 gd. i Wredsted [fej] for 1 wersted], i Wllerup s. (Mads Michelsen) og 1 gd. i Tued s. (Anders Nielsen). Indførslen blev også påskrevet. (36v) [94]

Opbydelse. Hermand Hanne af Ottense lod det gods opbyde, som efter

indførsel er udlagt ham af Niels Arnfelds og fru Karen Dyres gods i Thy. (37r) [95]

Opbydelse fra Mergrete afgangne Henrich Rosemeyers, borger i Kbh., til K.M. el. de adelspersoner, der vil handle med hende om det pantegods i Jylland, som K.M. har udlagt til hende efter sit brev, som er påskrevet her på landstinget 29. jan. 1651. (37r) [96]

Opbydelse. Peder Pedersenn lod flg. gods opbyde til K.M.: i Kiemprstrup i Rørbech s. 1 gd. (Olluff Christensen), 1 gd. i Morum (Las Christensen), 1 gd. (Christen Christensen), i Falsøe [!] s. og by 1 gd. (Mads Pallesenn), 1 gd. i Farsøe s. og by (Søren Pedersen og Christen Nielsen), 1 gd. i Giøtrup (Jens Andersen), 1 gd. i Støtterup (Christenn Terchelsen), item i Øster h. i Quie by i Aands [!] s. i Lundenes len 1 gd. (Niels Rasmusen og Søren Jensen), item 2 gde i Segelstrup len på Mors i Flade (Peder Hallendrup og Peder Madsen). (37r) [97]

Opbydelse. Therning Hansen i Malmøe lod opbyde 1 gd. Tulstrup i Mariaggers Closter len, som er udlagt ham af K.M. ved H.M.s brev, som er påskrevet her på landstinget den 19. nov. 1651. (37v) [98]

1652 30/11 (Kbh.). Opdragelsesbrev fra sekretær Erich Krag til Mandrup Abildgaard på flg. gods, som K.M. ved sit skøde har udlagt og pantsat til viceadmiral på Bremmerholm Jørgenn Biørnsenn, og som denne har afstået og pantsat til E.K.: i Koldinghus len i Andst h. Liden Andst by 1 gd. (Jens Gregersen), 1 gd. (Olle Jensen), 1 gd. (Jens Pedersen), Roiffued Peder Sørensenn 1 gd., af 1 boell på samme gds grund 8 sk. penge, Niels Sørensen Krag 1 gd., Pouell Sørensenn 1 gd., Hendrich Nielsen 1 bollig, Mads Madsen 1 bollig, Jens Grumsing 1 boellig, hver td. htk. sat til 55 rdl. Godset blev pantsat til M.A. på samme konditioner som dem, J.B.s skøde til E.K. formelder om, og på hvilke det er pantsat J.B. af K.M.- Forseglet og underskrevet af E.K. Sig.: Hach Wind; Byrgj Roßennkrannds. (37v-38r) [99]

Opbydelse fra Niels Roersenn i Viborg på borgmestre i Kbh. Hans Nichelsen, Hans Nansenn og Christopher Hansenns samt [borger] ibd. Laurids Eschildsens [vegne] til den gode mand, der vil købe flg. gods, som er udlagt dem af K.M.: i Mariaggers Closter len i Gißlum h. i Fougllum s. og by Jens Madsen, Wogen Jensen, Anders Christensen ibd., i Lougens s. og

by Christenn Christensen, item i Gierleff h. i Dalbyeffuer Jens Christensen, Christen Jensen, Michell Tamesen, Rasmus Michelsen og Niels Michelsenn. (38r) [100]

Opbydelse fra borgmester og råd i Holbech til K.M. el. den, som på hans vegne vil løse flg. gods, som H.M. har udlagt til dem: i Thy i Hiermoll s. og by 3 gde (Hans Christensen, Christen Pedersen og Christen Nielsenn). (38v) [101]

1652 30/11 (Kbh.). Brev fra Erich Krag t. Braming til hr. Anders, præst til Andz Agger, på flg. gods, som K.M. bl.a. har pantsat til fru Mette Rosennkrannds sal. Niels Winds t. Grundet for forstrækning til riget i forleden fejdetid, og som hun har afstået og pantsat til ham: i Lunde Neß len i Øster h. i Ands Agger by 1 gd. (Morten Christensen), hver td. htk. [sat] til 50 rdl. Godset blev afhændet til hr. Anders på samme kondition som den, hvorpå andre af den gejstlige og borgerlige stand nyder gods, der er pantsat af H.M.- Forseglet og underskrevet af E.K. Sig.: Hacke Wind; Byrge Rosennkrands. (38v-39r) [102]

Opbydelse fra borgmester i Arnsborig Jacob Kohll, til K.M. el. den, som lovligt må og bør løse Segelstrup hgd. og gods efter K.M.s pantebrevs udvisende. (39r) [103]

1653 27/1 (Møgellgaard). Skøde fra Mergret Andersdater til jfr. Ewa Wnger på den part af Herpinggaard, som hun havde købt af Hendrich Krabbe t. Damsgaard, og hvis årlige skyld efter lodsedlen er 5 td. 3 skp. 1½ fjk. htk. åbomål., - Sig.: Anders Mogensenn; Hendrich Linderott. (39r) [104]

Opbydelse. Kierstenn Munds børn og arvinger lod flg. gods opbyde, som er tilfaldet dem arveligt efter deres morfader Iffuer Mund t. Meringgaard: 1 gd. i Schanderborig len i Woer h. i Nebell s. og by (Peder Jensen), 1 gd. i samme sogn i Seredzleff by (Jens Folmersen), nok den part, der er tilfaldet dem, af 1 gd. i Stiernholm len i Nimb h. i Thamdrup s. i Molgier by (Peder Lasenn). (39r-39v) [105]

1653 31/1 (Viborg). Skøde fra Johann Brockennhus t. Seber Closter til Casper vonn Gierßdorff t. Liøngballe på hans hgd. Hindselß på Thye-holmb i Reffs h. i Huidberig s. med dens tilliggende gods, nemlig Huidbe-

rig s. og by 1 gd. (Christen Jensen), Bore (Mads Pouelsen), i Louløff[!] 1 gd. (Jens Lauridsen), Styffuill 5 gde, item Giestegaarden, nok 1 gd. ibd. (Tamis Michelsens hustru), Kallerup Michell Pedersen og Christen Nielsen, Hillerøe 2 gde, Wgeløff 3 gde, 4 gadehuse ibd., Wgelløff vejrmølle, som er øde, Jestrup 1 gd. ([...] Christenßen), Liøngseøe[!] Johann Thommesdater og Lauridz Lauridsen, 1 gadehus i Hillerøe Jens Lauridsen og Kiersten Ollesdater, 1 hus i Huidberig (Jens Lauridsen), 1 hus (Peder Nielsen), Reffs 1 gd. (Tames Christensen), Hurup 1 gd., i Ydbye s. Thuolum 1 kiercheboell og 1 gadehus, Ginderup 2 gde, Heltbore 3 gde, Gundtofft, Dour Niels Jensenn 1 kiercheboell, item i Hasing h. i Staffstrup s. og by 4 gde, i Hørdum s. Koldwad, i Hørdum by 1 gd. (Mads Bolsen), i Willersleff s. og by 1 gd. (Christenn Olluffsen), 1 gadehus og Anders Jensen 1 boellig, Jens Nielsen ibd., som ikke giver nogen landgilde, men stedsmål og arbejde, nok Gundgaard (Christen Jensen) samt 5 gde og et gadehus i Wißbye s. og by.- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (39v-40r)

[106]

- 31/1 (Viborg). Pergamentbrev fra Johan Brockennhus til Casper Gierßdorff på flg. af kronens pantegods, som hofmester hr. Jockum Giersdorff på sin hustrus sal. fader hr. Hendrich Huitfeldts vegne har afstået til ham: i Hald len i Reffs h. på Thyeholm i Huidberig s. Jeberig 1 gd. (Søren Mortensen, Knud Pedersen og Jep Christensen), Christen Findsen 2/3 og Michell Knudsen 1/3 [af 1 gd.], 1 gd. (Laurids Lauridsen og Knud Jenßen), hver td. htk. sat til 40 rdl, for hvilken pris det skal komme H.M. til løsen. C.G. skal [nyde] godset på samme vilkår som dem, hvorpå det er pantsat af H.M.- Forseglet og underskrevet af J.B. Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (40v-41r)

[107]

- 31/1 (Viborg). Skøde fra Christenn Kaas t. Skibstedgaard til Casper Gierßdorff på 1 gd. på Tyeholmb i Reffs h. i Aadbye s. i Serup by og 1 bollig (Maren Jensdater).- Sig.: Peder Lange; Laurids Bellow. (41r) [108]

1652 21/5 (Kbh.). Brev fra Jochum Giersdorff til fru Birgete Seested t. Siøgaard i Thy. Hans sal. fader Christopher vonn Giersdorff t. Søbegaard havde undt B.S. noget gods. Da hun har fornøjet ham for al den præntention, han kunne have til dette gods, skal det følge hende »angerløssß« for ham. - Forseglet og underskrevet af J.G. (41r)

[109]

1653 8/1 (Aalborgir Hus). Skøde fra Erich Juel til fru Birgete Seested

afgangne Hans Lyches t. Siøgaard på flg. gods: i Thyland i Hillersleff h. Nors s. Westergaard, Christen Andersenn 1 gd., Peder Boellesenn ibd. 1 gd., Anderß Andersen 1 gd., Døuff Halle 1 gd. Christenn Andersen, Wester Wandet s. Schaarupgaard, Sørenn N. 1 gd., Øster Wandet s. Taffleg[aa]rd Peder Madsenn, Agger Holmb Christen Juell, Skinderup s. og by Christen Jellesenn 1 gd., i Salling Røding h. Dalsgaard Michell Ollesenn, Ramsing s. Wißholmb Jens N., Henborig h. Hemb s. Kiergaard Niels Michelsenn.- Sig.: Claus Juell; Jørgenn Lyche. (41v) [110]

- 30/1 (Viborg). Mageskiftebrev fra hr. Mogens Seested t. Holmgaard til hans søster fru Birgete Seestedt på 1 gd. i Hillersleff h. i Norß s. i Henning (Christen Christensen). Til vederlag har hans søster udlagt ham 2 gde på Thyeholmb i Reffs h., den første i Liøng s. (Jens Jensen), den anden i Huidberig s. (Gregers Pedersen).- Sig.: Malte Seested; Antonij Reedtz. (41v-42r) [111]

- 31/1 (Estrup). Gavebrev fra Manderup Abildgaard t. Estrup med hans hustru fru Heluig Arnfelds samtykke til Loduig Hendrichsen, en søn af sognepræst i Wedell og provst i Nøruang h. m. Hendrich Erichsen, på den halve gd. i Koldinghus len i Brusch h. i Wester Nebell s. og by (Hans Anderßenn), som hans forrige tjener Kield Laugesen i Hornstrup har solgt ham. Den halve gd. har fra den 28. april 1580 været undt og givet Anne Jørgensdatter og fulgt hende og hendes arvinger til denne dag. Han har undt og givet L.H., til hvis dåb han havde været, gden til arvelig ejendom til hans studering og fremtarv, dog på den kondition, at han årlig til en kendelse giver ham 1 skp. havre, hvorimod han ikke skal besværes af ham med nogen herlighed, fæste, afgift, arbejde, ægt el. anden beskatning.- Forseglet og underskrevet af M.A. Sig.: Mogens Arnfeld; Jørgen Juell. (42r-43r) [112]

Opbydelse fra borgmester i Christians Haffnn Jacob Madsenn til K.M. el. den gode mand, som vil løse det gods, der er udlagt ham af H.M. for forstrækning, han har gjort riget i forleden fejdetid. Godset blev opbudt efter K.M.s brev, som er forkyndt her på landstinget den 3. nov. 1652. (43r) [113]

1652 1/9 (Wernøe Closter). Skøde fra Siguort Gabrill t. Camborgaard til Jørgenn Krusße t. Kiersgaard på 2 bøndergde i Vendsyssel i Hornns h., nemlig Thornbye 1 gd. (Jens Tomesen), Kiøbstedt [1 gd] (Christen N.).-

Førseglet og underskrevet af S.G. Sig.: Jens Bildt; Christenn Lange.
(43r) [114]

1653 31/1 (Viborg). Skøde fra Casper von Gierßdorff t. Hindsels til hr. Olluff Parßberig t. Jernet på hans hgd. Liøngballe i Saubroe h. i Ladingh s. med tilliggende gods, nemlig i for:ne s. Falstrup Niels Christensen af 1 presteboell, Jens Gregersen 1 gd., 3 svins olden, Christen Pedersen 1 hus, Jens Mortensen 24 sk. af 1 kirkejord, 6 skp. by årlig til Lading kirke, Liboris Smed 1 hus, Søren Rasmusen 1 hus, Frambløff h. Schibholmb s. Therp 3 gde, nok giver for:ne 3 mænd samtlige 1 skp. rug, 48 svins olden til for:ne Therp, Therp mølle (Niels Jenßenn), Herschindt Dienis Pederßenn, skov til 6 svins olden, Laurids Knudsen 1 hus, Niels Mortensen 1 hus, Giern h. Woldbye s. og by 12 gde, Rasmus Pedersen 1 boell, Jens Groffgaards enke 1 boell, Niels Hansen Schouffmager 1 hus, Jens Tomesenn 1 hus, Niels Jensen og Erich Nielsens enke huspenge, Jesper Schreder 1 hus, Peder Sørennsen 1 hus, Rasmus Saugmand 1 hus, Laurids Graffuers hus, Peder Pedersens hus, Peder Jensens hus, Søren Snedichers hus.- Førseglet og underskrevet af C.v.G. Sig.: Peder Lange, Laurids Belou. (43v-44r)

[115]

- 29/1 (Viborg). Skøde fra hr. Hendrich Randtzou t. Skoneweide til Hans Juell på flg. gods, som er udlagt til betaling af kronens gæld: Hierch s. og by Niels Christensen Morsing, Scharpenberigs gods Niels Pedersen Morsing, Jenns Jenßen, Hare s. Dalmølle. H.J. skal nyde godset på samme kondition som den, hvorpå H.R. har bekommet det efter K.M.s pante- og skødebrev dateret Kbh. slot den 27. aug. 1651, og han skal beholde det, indtil det bliver indløst af kronen. (44r)

[116]

- 28/1 (Hørbyelund). Brev fra jfr. Kiersten Juell t. Hørbyelund til Jens Madsen, der på en tyve års tid både i freds- og ufredstid har tjent hende troligt og vel som ladegårdsfoged på hendes gd. Hørbyelund. Hun har derfor forlenet ham med 1 gd., som kaldes Boell og ligger i Giørum s. i Wenneberig h. i Vendsyssel. Han må bruge og beholde gden sin livstid med skyld og landgilde, ægt og arbejde og al anden rettighed.- Sig.: Axell Juell, Birgete Juell. (44v)

[117]

- 1/2 (Viborg). Skøde fra jfr. Heduig Lyche t. Huanstrup til Woldemar Lyche t. Grindersleff Closter på flg. gods: i Nørre h. i Jeberigs s. og by 1 gd. (Christen Thøgersen og Christen Guckesen), Peder Madsen ibd. 1 gd.,

Anders Pedersen og Jens Jensen ibid. 1 gd., 1 gadehus ibd. (Karenn Tott), Henborig h. Otting s. og by 1 øde boellig, som Niels Wind påboede.- Forseglet og underskrevet af H. L. Sig.: Hendrich Belou; Woldemar Daae. (44v-45r) [118]

- 27/1 (Viborg). Opdragelsesbrev fra Manderup Abildgaard til hr. Greger Krabbe t. Thorstedlund på det pant og de renter, der tilkommer ham efter et pantebrev, som er tilfaldet ham arveligt efter hans morbroder sal. Thames Juell, og hvorved sal. Palle Rosenkrands t. Weßlesgaard havde pantsat 1 bondegd. på Mors ved navn Solberiggaard for 300 rdl. På brevet rester 3 års renter.- Underskrevet af M.A.

Pantebrevet, der to gange var påskrevet her på landstinget, blev igen påskrevet sammen med opdragelsesbrevet. (45r-45v) [119]

- 28/1 (Viborg). Gældsnavn fra fru Christentz Rotsteen t. Stiens Hiede til fru Birgete Juell sal. Knud Galtes t. Wiungaard på 200 enkende rdl. in specie at betale med 12 rdl. årlig rente til snapsting 1654. Bliver de 200 rdl. og renten ikke betalt til for:ne tid, må B.J. uden rettergang lade det af C.R.s gods, som er hende bedst belejligt, annamme og beholde det som brugeligt pant, indtil de 200 rdl. og renterne bliver hende skadesløst betalt.- Forseglet af C.R. (45v) [120]

- 26/1 (Viborg). Brev fra Peder Lange t. Kiergaard til hans datter jfr. Elßebe Lange på 800 enkende rdl. in specie at betale med deres rente, 6 pct., til snapsting 1654. Derfor sat flg. gods til frit underpant: i Riberhus len i Hunderup birk Bißløff[!] s. og by 1 gd. (Esper Nielsen og Hans Pugaard), 1 gd. ibd. (Nis Pedersen Westergaard). Bliver kapitalen ikke betalt med resterende rente og interesse, må hun have fuldmagt til uden rettergang at annamme godset med al dets skyld og herlighed og beholde det, indtil hun bliver betalt redeligt og vel.- Forseglet og underskrevet af P.L. (45v-46v) [121]

Opbydelse fra forvalter på Lund på Mors og Bustrup Christen Nielsenn til den adelsperson, som vil købe det af Otte Lonnou t. Herpinggaards gods, hvori han er indført ved gode mænd, nemlig 1 gadehus i Hiarmoll s. med engen, 1 »wersted« i Wißing[!] s. Roußholm, 1 bollig i Thued s., 1 »veedsted« i Hundborig [h.] i Øster Wandet s., som kaldes Klach, 1 gd. i Tustrup[!] by. (46v) [122]

Opbydelse. Jenns Nielsen i Warde og Laurids Baggbenn i Ribe lod det gods opbyde, som er udlagt dem fra Gundj Rostrup, nemlig Lille Broe og 1 gd. i Døffling i Hammerum h. i Skarild s. (46v) [123]

1653 29/1 (Viborg). Skøde fra Lauritz Fris t. Gierswig til Manderup Due på 1 gd. i Hammerum h. i Ikast s. Thulstrup (Niels Madsenn).- Sig.: Jørgen Høgh; Jacob Grubbe. (47r) [124]

- 3/1 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til Christenn Schiell t. Walløe på 4111 rdl., hvormed han efter H.M.s ansøgning har forstrakt ham til flådens udrustning. Derfor pantsat flg. gods: i Droningborig len Støffreing h. Heedegaard (Peder Christensen), hver td. korn sat til 50 rdl., flg. selvejer-gods i Rougbøe h.: Holbech s. og by hr. Christopher 8 grot leding, 8 hestes gæsteri, 5 skp. havre, 13 sk. 1 alb., i sammelskat årlig 2 pd. 5 mk. smør, 10 sk. lødemk. da., 1 stob honning, Christen Pedersen 8 grot leding, 8 hestes gæsteri, 5 skp. havre, 13 sk. 1 alb., i sammelskat 2 pd. 5 mk. smør, 1 stob honning, 10 sk. lødemk. da., Christen Raßmusen lige så meget, som de 2 for:ne giver, Holbech kiercheboell 2 sk. leding, Wdbye s. og by Iffuer Raßmusen, Søren Rasmusen, Iffuer Rasmusen, Christen Jensen, nok Christen Jensen 1 hus, hver td. korn sat til 60 rdl., nok af Mariagers Closters jordebog Sønder Liøng h. Kuorning s. Aarup by Niels Andersen 1 gd., Raßmus Nielsen 1 gd., Jens Quist 1 gd., Niels Pedersen 1 gd., hver td. af for:ne gdes htk. sat til 55 rdl., i Aalborgarhus len, [Horns] h. Bindtzleff s. Nør Bindsleff Laurids Therchelsenn og Peder Pouelsenn, hver td. af for:ne gdes htk. sat til 60 rdl. C.S. el. den, som har godset med hans minde, må nyde og beholde det som brugeligt pant, indtil det bliver dem fraløst for for:ne sum. (47r-47v) [125]

- 26/1 (Kbh.). Nok et brev fra K.M. til Christen Skiell Albretsenn på 1220 rdl., hvormed han efter H.M.s ansøgning har forstrakt ham til flådens udrustning. Derfor pantsat flg. gods: i Westeruig Chloster len Reffs h. Baadum s. og by 1 gd. (Laurids Nielsen), i Ørum len i for:ne h., s. og by Kongensgaard (Jens Andersen og Niels Boellesenns hustru), Knud Christensen 1 gd., Peder Christensen 1 gd., Las Christensen 1 boellig, gadehuse: Olluff Thameßenn 2 huse, Peder Christensßen 2 huse, Marenn Jensdater 2 huse, Elße Nielsdater 1 hus. Hvert af de 7 gadehuse skylder årlig 5 sk. 1 alb., og hver td. htk. er sat til 40 rdl. Godset med al landgilde og herlighed må C.S. straks annamme og beholde som brugeligt pant, indtil det bliver afløst af H.M. el. hans efterkommere som konger i Danmark for den sum, hvorfor det nu er pantsat. (48r-48v) [126]

1652 15/12 (Kbh.). Endnu et brev fra K.M. til Christen Skiel Albretsenn på oberstløjtnant Gæorg Stæding[s vegne]. For tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid, har H.M. bevilget ham Rindz h.s. smør- og honningskyld til Caløe slot som underpant. Smør- og honningskylden, som, når skylden af $\frac{1}{2}$ gd. i Huilsum, som Espenn Sørensen påboede, og som nu er øde, $55\frac{1}{2}$ rdl. 7 sk., og den smørlandgilde, herredsfogeden i Rinds h. Peder Pouelsenn i Heiring skulle give, 122 rdl. 21 sk. 1 alb., fratages, beløber sig til 633 rdl. 2 mk. 1 sk. 2 alb., skal herefter følge H.M.s slot Hald. I stedet for det forskrevne, hvis værdi er afskrevet på restsedlen over det, H.M.'s fader er blevet G.S. skyldig, har H.M. pantsat flg. gods: i Hald len Thyland Reffs h. Baadum 1 gd. (Peder Nielsenn og Simenn Nielsenn), 1 gd. (Boelle Nielsenn), 6 gadehuse ibd., hver td. htk. sat for 44 rdl., som G.S. har at korte i det, han kan have at prætere. C.S. el. den, som har det pantsatte gods med hans minde, må lade det annamme straks med landgilde og herlighed og beholde det som brugeligt pant, indtil det afløses af H.M. for den sum, hvorfor det nu er pantsat. (48v-49v) [127]

Opbydelse. Hennrich Miller i Kbh. lod opbyde Aarhus mølle, som Bernntt Hansenn Klod sidst iboede, til K.M. og adelen. (49v) [128]

1653 5/2 (Viborg). Pantebrev fra Folmer Roßenkrantz til Mogens Høeg på 100 rdl. at betale med 6 rdl. årlig rente til snapsting 1654. Derfor pantsat 1 gd. i Salling i Hare h., s. og by (Christen Christensen og Jens Sørensen). (49v) [129]

1652 12/12 (Kierbygaard). Skøde fra Christopher Skade t. Kierbygaard til hans datter fru Lisebet Skade sal. Hertuig Saßes t. Tanderup på hans halvpart af 1 lille gd. med tilliggende jordsmon i Viborg i Nedergaade næst op til Christopher Fris t. Astrups gd. på den ene side og Wenner Parsberigs gd. på den anden side og indelukket med plankeværk til 2 gader.- Sig.: Otte Schade; Folmer Rosenkrantz. (50r) [130]

1652 12/12 (Kierbygaard). Skøde fra Folmer Roßenkrantz t. Raakiede til fru Lißabet Skade sal. Hertuig Saßes t. Thannderup på hans halvpart af for:ne gd. i Viborg.- Sig.: Christopher Skade; Otte Schade. (50r) [131]

1653 24/1 (Viborg). Brev fra jfr. Elle Skramb t. Donneruplund til Jacob Grubbe t. Kabell og hendes broder Woldemar Schramb t. Sielloffschou-

g[aa]rd på 1200 enkende rdl. in specie, for hvilke de har godsagt for hende, nemlig for 500 rdl. til Malte Seested t. Ryeauffue, for 400 rdl. [til.....] og for 300 rdl. til fru Ide Lunge sal. Otte Schiels t. Katholmb. De 1200 rdl. skal hun betale J.G. og W.S. med 6 pct rente, til snapsting 1654. Derfor pantsat flg. gods i Nøruang h. i Giffue s.: Donnerup Lund hgd. med den skyld, som nogle boliger, der er underlagt hgden, gav tilforn, Giffue by 1 gd. (Brix Andersen), 1 gd. (Lauridz Smed), 1 gd. (Pouell Andersen og Christen Schreder), 1 gd. (Jens Pouelsenn og Jep Christensen), Laurids Skorehoffued 1 gd., Jens Snedicher 1 gd., Niels Willsens 1 gd., Suend Nielsen 1 boell. De skal beholde godset som fuldkomment underpant, indtil de 1200 rdl. bliver betalt med efterstående rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af E.S. Sig.: Woldemor Schramb; Peder Lange; Laurids Below. (50v-51r) [132]

- 3/1 (Viborg). Brev fra Peder Jensenn Biering til jfr. Karen Galde t. Kochedall på 5 td. 2½ skp. 1½ fjk. byg, 1 svin, 1 gås og 2 høns af landgilden af den gd. i Hann h. i Thorblouff s. i Attrup, som Jens Christensen påboede. Denne del af en gds landgilde, som han har solgt og afhændet til K.G., havde hans hustru Lißebet Mogensdatter efter en indførsel, som er leveret K.G. Den var ved gode mænd udlagt fra Erich Kaas t. Aggersborriggaard. (51r-51v) [133]

Opbydelse. Solomonn Gerber i Viborg lod opbyde 1 bondegd. i Suenstrup i Han h. (Jens Madsen), i hvilken hans hustru Maren Willadzatter den 12. april 1648 er indført »paa welb. Fru Blantzeflore Bille« for 3 td. 2 skp. 1 fjk. byg, deslige 1 bondegd. i Østerild i Tige[!] (Niels Willadsen), i hvilken sal. Jost Boemand er indført den 11. sept. 1642 »paa welb. Niels Arnfelds wegne« for 3 td. 3½ tindelskp. (51v) [134]

LANDSTING 16. FEBRUAR 1653

(Begge dommere til stede)

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til dr. Hains Michelsen, superintendent over Fyns stift, såvel som andre af gejstligheden sammesteds på 904 rdl. 61 sk., som de har givet til forstrækning i sidste fejdetid. Derfor pantsat flg. gods: i Mariagers Chloster len på Thyeholmb Lønges Kieldt Jensen 2/3 og Jensen Nielsen 1/3 af ½ gd. og Las Bertelsen halvparten af gden, nok Jestrup 1 gd. (Peder Christensen). Brevet er læst og

påskrevet her den 28. jan. 1652. Godset blev opbudt her i dag. (52r) [135

1653 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Jørgen Marsuin t. Affuendzbergh til hans svoger Niels Parsberig, som i et brev har godsagt for ham til licentiat Peder Lasen i Rannders for 2200 rdl. og i et andet brev har godsagt for ham til Jacob Nielßenn ibd. for 2000 rdl. at betale til !. [...] 1654. Derfor pantsat sin hgd. Reestrup i Huornum h. Synderholmb s. med al tilliggende ejendom såvel som al ejendom, der er beregnet under Restrup hovedgårdstakst. Bekommer han ikke sin hånd og sit segl til for:ne tid, må han annamme gden og beholde den som frit brugeligt underpant.- Forseglet og underskrevet af J.M. (52r-52v) [136

- 2/2 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til Otte Kragh på 4086½ rdl. 8½ sk., hvormed han efter H.M.s ansøgning havde forstrakt ham til flådens udrustning. Derfor pantsat flg. gods: på Fyn i Nyeborig len Eigeberig Rasmus Nielsen, nok 1 gd. Madz Pedersen, Ollerup 1 gd., nok Niels Pedersen Mørchs officersgd., Niels Lauridsen 1 boeligsgaardt, Morten Rasmusen 1 gd., Jens Jørgensenn 1 gd., for:ne Jens Jørgensen 1 pd. byg, 12 sk. »eridzpenng« 1 fødenød, Jørgen Rasmusen 1 gd., sammeledes Kaarshauffrøe[!], item Offuernachøe, deslige i Nørrejyland i Bøuffling len i Hingh h. i Hie s. flg. jordegne gods: Haelbye Jens Jensen og Tamis Jensenn, item Hieagger Jens og Chlemendt Jensenn, nok flg. halve selvejergde: Løbech i Hie s. (Michel Christensen), »itemb Halbye i samme sogenn, Niels Knudsen och Christen Andersen iboer, Sitzbech, itemb Nørgaard Lauridz Nielsen, Peder Pedersen Weed Leedt, noch Lauridz Iffuerßen Nou«, som er af det gods, der er tilfaldet Niels Fredrichsen og hans medarvinger efter deres forældre, nok Lauridz i Foldagger, item gadehuse i Halbye: Pouel Nielsen 1, Karenn Christensdather Paaberg 1, Mergrette Toftt og Ane Ibsdater »Paa Bergh« 1½ mk. penge af 2 gadehuse, hver td. htk. her i Jylland anslået til 50 rdl. O.K. el. den, som har godset med hans minde, må straks annamme det med landgilde og herlighed, vist og uvist og alt andet bortset fra jagt i vildtbanen og beholde det, indtil det bliver afløst H.M. for den sum, hvorfor det nu er pantsat. (52v-53v) [137

- 7/2 (Viborg). Skøde fra Thygge Belou t. Frøstrup og Laurids Belou t. Kiølschegaard til deres broder Henrich Belou t. Huidstedgaard på deres tilfaldne anpart af 1 kiercheboell i Nør Liung h. i Løffuell s. og by (Jens Jenßenn, 20 sk. rigs foruden det, der gives til kirken).- Sig.: Peder Lange. (53v) [138

- 27/1 (Viborg). Gælds brev fra Jørgen Marßuin t. Affuindsberig til Otte Thott t. Neeß på 7392 rdl. in specie, som han skyldte ham efter sit brev dateret Søffdegaard den 3. sept. 1649 »bedaget« til 11. dec. Han bepligter sig ved sin adelige ære til at betale O.T. el. den, som har dette brev, de 7392 rdl. med 1 års forfaldne rente, 6 pct., til 11. dec. 1653 i Kbh. el. på Søffdegaard. Bliver hovedstol og rente ikke betalt til for:ne tid, bepligter han sig til straks at inddrage i et ærligt herberge i den købstad i Danmark, hvortil han bliver manet. Derfor pantsat O.T. el. den, der har dette brev, flg. gods, som ikke er pantsat til nogen: hans hgd. Affuindsberig med bygning, grund, enemærker, skove og herlighed, skovhuse, teglovn og alt, som hører til gdens takst, der i søskendeskitte er sat til 72 td. htk., så og jus patronatus til Siørbleff og Wiom kirker, Hommelgaardt Rasmus Nielsenn, Hommell mølle 12 td. mel, Wiom s. og by Peder Andersen og Christen Jensen 1 gd., Hans Tueßsen og Christenn Mogensen 1 gd., Niels Schouffoged 1 gd., Thue Knudsenn 1 gd., Jens Christensen og Søren Willomsen 1 gd., Erich Nielsen[og] Rasmus Huid 1 gd., Christen Skarisen 1 gd., Worum og Jens 1 gd., Jens Lauridsen [og] Søren Nielsenn 1 gd., Mourids Nielsen 1 gd., Christen Schreder [og] Peder Jensen 1 gd., Peder Tuesen 1 gd., Mogens Mogensen og Søren Nielsen 1 gd., Peder Bertelsen 1 gd., Almind s. Mostgaard Johan Møller, Most mølle Suend Møller, Kielderup s. Søren Andersen 1 gd., Søren Jensen 1 gd., Anders Møller 1 gd., Hørup by Niels Jensen 1 gd., Hørup mølle, Karup s. Bøulund Christen Nielsen [og] Christen Lauridsen 1 gd., Karup Peder Madsen 1 gd., Niels Madsen 1 gd., Enuold Nielsen 1 gd., Peder Andersen 1 boell, Christen Andersen 1 boell, Søren Nielsen 1 boell, Laurids Christensen 1 boell, Michell Hansens enke 1 boell, Niels Sørensen 1 boell, Peder Olluffsen 1 boell, Niels Madsen 1 boell, Peder Sørensen 1 boell, Karup mølle Mads Iffuersen, Raffnholdt Michell Jensen, Sangild Kield Madsen, Aarestrup Mads Christensen [og] Christen Pouelsen 1 gd., Christen Lauridsen 1 gd., Ginding h. Aggerschouff Niels Jensen, Boring s. Munchlinde Willads Michelsenn. O.T. el. den, som har dette brev, må nyde godset som frit og fuldt underpant, indtil hovedstolen og renterne bliver skadesløst betalt. Betaler J.M. ikke hovedstol og rente til for:ne 11. dec., skal det stå dem frit for uden proces at annamme det af godset, som lyster dem, [og beholde det,] indtil det bliver skadesløst betalt. Vil de forhverve dom derfor, er J.M. pligtig at lide dom både til herredsting og landsting uden opsættelse og forhaling.- Forseglet og underskrevet af J.M. Sig.: Peder Lange; Laurids Belou. (54r-56r)

- 6/2 (Viborg). Skøde fra Jørgen Marbuin t. Affuindsberig til Manderup Due på Thranom Kierchegaard i Hardsyssel i Ginding h. i Søffuill s. (afgangne Peder Iffuerbens hustru og hendes søn Christen Pedersen).- Forseglet og underskrevet af J.M. Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (56r)
[140]

- 6/2 (Viborg). Skøde fra Jørgen Marbuin t. Affuindsberig til Mandrup Due på 1 gd. i Aars h. Suenstrup (Søren Andersen).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (56v)
[141]

- 14/2 (Restrup). Pantebrev fra Jørgenn Marbuinn til Christopher Steensenn t. Grimbsstedt på 4092 rdl. in specie hovedstol at betale under adeligt indlager med 6 pct. årlig rente til 2 terminer, nemlig halvparten, 2046 rdl., med rente af den ganske sum til 20. dag førstkomende jul i Otense og resten med dens rente 20. dag [julen] dernæstefter. Derfor pantsat ham el. den, som har hans brev, flg. gods: i Huornum h. i Synnderholmb s. og by Sørenn Hedegaardt ½ gd., nok ½ gd. (Lille Niels Schreder), Helle Nielsen ½ gd., Niels Andersen 1 gd., Christen Knudsen i Nørgaardt 1 gd., Jens Hyldgaardt 1 gd., Suennd Jensen 1 gd., Jens Christensen 1 gd., Chlemend Nielsen 1 gd., Niels Nielsen ½ gd., Jens Jacobsen ½ gd., Ib Biørnnsen ½ gd., Frederich Nielsen ½ gd., Jens Sørensen ½ gd., Christen Simensen 1 gd., Sørenn Trogelsen ½ gd., Las Jensen ½ gd., Jens Mortensen 1 gd., Jenns Harboe 1 boellig, gadehuse: Christen Knudsenn 1, Willumb Jensen 1, Chlaus Tøgersen 1, Christenn Pouelsen 1, Peder Joetsen 1, Lauridz Jacobsen 1, Thoestrup Christenn Suendsen 1 gd., Christenn Jensen ½ gd., Niels Christensen ½ gd., Thoestrup mølles buoell. C.S. el. den, der har dette brev, skal nyde godset som frit underpant, indtil hovedstol, rente og interesse bliver betalt. Betaler J.M. ikke hovedstol og rente til for:ne terminer, så de forårsages til at blive indført i godset, skal det stå dem frit for straks at annamme det uden videre proces. Er godset ikke indløst 2 år efter dets annammelse, må de beholde det uforhindret i alle måder.- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (56v-57v)
[142]

- 7/2 (Viborg byting). Skøde[vidne], hvorefter borger i Viborg Rasmus Madsen på Petter Hansen i Hamburgigs vegne efter fuldmagt, han havde givet ham på Zacharias Siuffertsens vegne, har været til stede for retten og tilskødet Manderup Due den gd. Thobølle i Riberhus len, som K.M. har udlagt til Z.S. Han måtte efter købebrevet bruge og beholde den med samme friheder som dem, hvormed den er udlagt Z.S. fra kronen.

En underskrevet kopi af K.M.s pantebrev til Z.S. lydende bl.a. på for:ne gd. Thobill blev fremvist og påskrevet, item købebrevet fra P.H. på Z.S.s vegne til M.D. på samme gd. (57v-58r) [143]

Opbydelse. Mester Lauridz Thra:ne lod det gods opbyde, der var udlagt hans hustru og børn af Christen Lange t. Rønousholmbs gods, samt den anpart af 1 gd. i Huidbierig, som var udlagt Sørenn Karup hos jfr. Ane Westenj og for gæld opdraget til L.T.s hustru. Indførslerne blev læst og påskrevet.

L.T. lod for:ne gods opbyde efter en anden seddel. (58r-58v) [144]

LANDSTING 2. MARTS 1653

(Dommer: Lauridzs Bilow.)

1653 1/2 (Viborg). Skøde fra Woldemor Lycke t. Grindersleff Closter til hans søster jfr. Heluig Lycke på 1 gd. i Gißlum h. i Farbøe s. ved navn Huandstrup, som han har fået til mageskifte af K.M. fra Aalborg hospital [Kron Sk I s. 535].- Sig.: Henrich Below; Woldemaar Daae. (58v-59r) [145]

- 1/2 (Viborg). Skøde fra Henrich Below t. Huidstrupgaardt til jfr. Heluig Lycke på 1 gd. i Gislum h. i Farsøe s. ved navn Wanderup (Madz Jensenn).- Sig.: Peder Langhe; Wollemar Daae. (59r) [146]

Opbydelse fra Arnt Dysell, borger i Kbh., til K.M. el. den af adelen, der vil handle med ham om det gods, Jacob Pedtz Dreyer har overdraget ham, og som er udlagt denne af K.M. for forstrækning i forleden fejdetid. (59r) [147]

Opbydelse fra øverste renteskriver i Kbh. Siguort Fris til K.M. el. den adelsperson, som vil handle med ham om det gods, der er udlagt ham af K.M. for forstrækning i forleden fejdetid. (59r) [148]

1652 20/9 (Kbh.). Mageskiftebrev fra K.M. Hans Fris t. Kragerup har udlagt H.M. flg. Gods: i Caløe len Sønder Hald h. i Stanum 1 gd. (Thamis Andersen), 1 gd. (Kield Sørensen), 1 gd. (Michell Rasmusen), 1 boell på Esenbech mark, Huornung 1 gd. (Søren Rasmusen), Søebye 1 gd. (Olluff Pedersenn), skov til samme gd. til 3 svins olden. Til vederlag har H.M.

udlagt H.F. flg. gods: i bemeldte Caløe len Synderhald h. Thuestrup 1 gd. (Jens Pedersen og Rasmus Andersen), skov til samme gd. til 42 svins olden, Westerg[aa]rd (Christenn Pedersen). [Kron Sk II s. 33] (59v-60r) [149]

1653 14/2 (Mariaggers Closter). Pantebrev fra Jørgenn Marßuin t. Auffuindsberig til Mogens Arnfeld på 500 rdl. in specie [at betale] til snapsting den 24. jan. 1654. Derfor pantsat flg. gods: i Hellum h. Schørping s. Rebbild [1 gd.] (Peder Christenßen og Jens Sørensen), 1 gd. (Peder Ibsen), Hedensted h. Webbestrup s. Huarre Lauridz Nielsen 1 gd., Christen Pederßen 1 gd. Bliver pengene ikke betalt til for:ne tid, må M.A. straks annamme godset med tilliggende skove og gøre sig det så nyttigt, som han kan.- Sig.: Jørgenn Krusße; Gundj Rosennkrands. (60r-60v) [150]

Opbydelse fra skriver på Westeruig Peder Pedersenn på forrige oberstløjtnant Johann de Wahlls hustrus og arvingers vegne til K.M. el. den adelsperson, der vil handle med dem om det gods, som de har bekommet til udlæg efter K.M.s pantebrev. (60v) [151]

1653 23/2 (Dedberiglund). Skøde fra Christen Lange Hendrichsen t. Dedberig Lund og Anders Lange til Erich Krag t. Braming på en andel af Braming mølle i Giøring h. i Braming s. (Peder Møller), som deres sal. fader Hendrich Lange har bekommet ved indførsel til betaling af gæld, og som er tilfaldet deres søster sal. fru Barbra Lange på lod efter deres fader og siden dem arveligt efter deres søsters død. Ved indførslen var der udlagt deres fader 12 td. 2 skp. 1 fjk. mindre 3/6 mel vardbomål af møllen. (60v-61r) [152]

- 20/2 (Biere). Pantebrev fra fru Sitzell Glamb Bech t. Biere til Jacob Krabbe »zitzhafftig« i Wedell, der har godsagt for hende til borgmester i Aarhus Rasmus Nielsen for 1500 rdl. in specie, og som hun på adelig ære bepligter sig til at skaffe hans hånd og segl igen til mortensdag (11/11) 1653. Derfor sat flg. gods til underpant: 3 gde i Nim h. i Huering s. og by, den 1. påbor Mads Andersen og Jens Andersen, den 2. Jens Nielsen og Anders Bertelsen og den 3. Peder Thomeßen og Hans Christensen. Bekommer J.K. ikke sin hånd og sit segl til for:ne tid, skal det stå ham frit for uden rettergang at annamme for:ne gods, hver td. htk. for 50 rdl., og beholde det som frit brugeligt pant med skyld og landgilde, ægt og arbejde, indtil han får sin hånd og sit segl igen. (61r-62r) [153]

- 29/2 (Wllerup). Skøde fra Anders Sandberig t. Quelstrup til hans svoger Siffuert Brockenhus t. Wllerup på hans anpart af 1 gd. i Halland i Høx h. i Laurids by i Kiere s. (Niels Pouelsen, Peder Jansens enke, Jens Guimunsen, Peder Iffuersenn).- Sig.: Hans Juell, Thygge Sandberigh. (62r)[154

LANDSTING 16. MARTS 1653

1653 8/3 (Schanderborig). Skøde fra hr. Annders Bilde t. Damsboe til Mogenns Høegh på 1 gd. i Salling i Hindberig h. i Wolling Jesper Christensen, Hemb 1 gd. Jenns Tomesen, 1 gd. Jenns Huidt.- Sig.: hr. Henrich Randtzow; hr. Stienn Bille. (62r-62v) [155

LANDSTING 30. MARTS 1653

1653 23/3 (Rasch). Skøde fra fru Hilleborig Bilde sal. Christopher Paxis t. Rasch til Peder Mundt t. Meringgardt på tredjeparten af 1 gd. i Stiern Holm len i Hating h. i Heyenstedt s. og by (Søren Lasen) og tredjeparten af 1 hus i for:ne Heynstedt (Madz Knudsen).- Sig.: Jørgen Juell; Chorfidz Wlffeldt. (62v) [156

Opbydelse. Borgmester i Christians Haffnn Jacob Madsenn lod opbyde til K.M. og dernæst til adelen en del gods i Thy, på Mors og i Hardsyssel, som efter H.M.s pantebrev er udlagt ham fra Westeruig Closter og Ør[u]mb slot for forstrækning til kronen. (62v-63r) [157

Opbydelse. Chlaus Hønicke lod opbyde til K.M. el. adelen det gods, der er udlagt ham efter H.M.s pantebrev, som er læst og påskrevet her på lands-tinget den 19. maj 1652. (63r) [158

Opbydelse. Carstenn von Sendenn lod opbyde flg. gods, som er udlagt ham af K.M.: i Winnstrup Thøger Nielsen 12 sk., Christen Andersenn [og] Anders Christensenn 2½ ørte rug, 2 ørte byg, 2 ørte havre, 1 lam, 1 gås, 4 høns, 10 æg, 1 mk. garn, 29 skp. malt, 1 svin. (63r) [159

Opbydelse. Medelfar borgere lod det gods opbyde, som bl.a. er udlagt dem af K.M. her i landet. H.M.s brev er tilforn forkyndt og godset opbudt. (63r) [160

1653 18/2 (Wilerup). Skøde fra Annders Munnck t. Hee Aaß med hans hustrus fru Edell Krabbes samtykke til Henrich Krabe t. Dambsgaardt på gods til 3 td. 5 åboskp. ½ fjk. htk., som han havde annammet til sig, fordi det kunne tilfalde E.K. arveligt efter hendes broder Therkildt Krabbe, der for nogle år siden var rejst ud af landet, og om hvem man i nogle år intet havde erfaret.- Førseglet og underskrevet af A.M. Sig.: Hanns Wullf Wnger; Otte Lonow. (63v) [161]

Opbydelse fra Anne sal. Niels Andersenns og Jens Nielsen i Weylle til de adelspersoner, der vil købe 1 gd. i Grindsted s., som kaldes Lofft, og som er udlagt fra Bendix Norbye. (64r) [162]

LANDSTING 13. APRIL 1653

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til Frandz Lycke på 3580 rdl. 1½ ort 4 sk., hvormed han har forstrakt H.M. til flådens udrustning. Derfor pantsat flg. gods: i Droningborig len i Schiernn s. og birk H.M.s anpart af Skiern hgd., Jenns Rasmusen, som årligt skylder 3 ørte rug, 3 ørte byg, 1 ørte havre, 1 fjerd. smør, 1 svin, Morten Nielsenn, som årligt skylder 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 otting smør, ½ brændsvin, skov til for:ne 2 gde til 750 svins olden, nok i Weling birk i Weling s. og by 1 gd. (Madz Andersen), skov til for:ne gd. til 12 svins olden. (64r) [163]

1653 21/3 (Agersboriggaardt). Skøde fra Erick Kaas t. Aggersborig til jfr. Karinn Galde t. Kockedall på hans anpart af 1 gd. i Attrup i Thorsleff s. (Jenns Christensenn), nemlig 5 skp. ½ fjk. byg åbomål.- Sig.: Werner Parßberigh; Lauridz Schinkell. (64v) [164]

LANDSTING 27. APRIL 1653

1653 23/1 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til fru Ytte Høegh sal. Niels Krag på 1225½ rdl. 2 sk. for forstrækning til flådens udrustning foruden den forrige forstrækning. Derfor pantsat flg. gods: i Riberhus len i Giøring h. i Braming s. Therp [...] Pedersen, Thomas Bouam, Peder Møller ½ gd., i Giøring s. Høe Nielß Federsen 1 gd., Giøringhlundt 1 gd. (Hanns Oluffsen og Thomas Hansenn), deslige i Schads h. i Faberig s. Fugilsig Peder Jensen 1 boell, Siebs Agger[!] Niels Sørensen, Lauridz Tomesen, Ib Jen-

sen 1 gd., Grimbstруп s. Hinckeboelle Hans Hansenn $\frac{1}{2}$ gd., hver td. htk. sat til 50 rdl. Y.H. skal nyde godset med al tilliggelse og rettighed bortset fra jagt i vildtbanen som brugeligt pant, indtil det igen bliver indløst af H.M. Hun skal have fuldmagt til at afhænde det igen på samme manér.

Under brevet stod der skrevet: 1653 23/3 (Thrudsholmb). Fru Ytte Høegh har igen afstået samme gods og pant til sekretær Erick Krag, som til nøje har betalt hende derfor. Han må bruge det på de samme konditioner som dem, der er indført i K.M.s pantebrev til hende.- Til vitterlighed: Otte Kragh. (64v-65r) [165

- 14/4 (Viborg). Skøde fra Chlaus Dyrre t. Sindinggaardt til Lauridz Fris t. Gierbuig på flg. gods: i Rindz h. i Roum s. hans hgd. Lund (9 td. rug, $5\frac{1}{2}$ td. byg, 6 td. havre, 1 fjerd. smør, 1 fjerd. honning, 2 svin, 1 får, 1 lam, 2 gæs, 4 høns, 2 dl. gæsteri, 1 dl. penge), 1 gd. i Roumb (Niels Andersenn og Niels Tomesen), 1 gd. (Peder Pedersen og Christen Mortensen), 1 gadehus (Jahann N.), 1 andet gadehus (Wiladz N.), 1 gd. (Madz Jensen og Jacob Lauridsen), Broholmb 1 gd., som Iffuer Kielsen ibor, nok giver han af noget jord på Naffndrup mark $\frac{1}{2}$ ørte rug, 5 skp. byg, item Hedehus 1 boelig (Christen Andersen), Lundemølle (Rasmus N.).- Til vitterlighed Erich Lonow; Offue Blick. (65r-65v) [166

- 14/4 (Viborg). Pantebrev fra Lauritz Fris t. Giersuig i Norge til Claus Dyrre t. Sindinggaardt på 2650 rdl. in specie at betale til 2 terminer, nemlig halvdelen med 6 pct. rente til førstkommende Mauriti (22/9) og resten med 6 pct. rente beregnet fra Philippi Jacobi dag (1/5) her i Viborg til snapsting den 24. jan. 1654. Derfor sat C.D. sin hgd. med tilliggende bøndergde, gods og mølle til frit underpant, nemlig Lundt hgd. i Rindz h. i Roumb s., 1 gd. i Roffum by (Niels Andersen og Niels Tomesen), 1 gd. (Peder Pedersen og Christen Mortensen), Madz Madsen og Jacob Lauridsen 1 gd., 2 gadehuse, Broeholmb 1 gd. som Iffuer Kielsen ibor, nok giver han af noget jord på Nauffndrup mark $\frac{1}{2}$ ørte rug, 5 skp. byg, Hedehus Christen Andersen 1 gd. Bliver pengene ikke erlagt til for:ne terminer, må C.D. annamme godset til frit, brugeligt underpant til fuld betaling for de resterende penge og beholde det, indtil han bliver udløst. Løser L.F. ikke godset, må det efter lovlig proces og dom følge ham som ejendom.- Forseglet og underskrevet af L.F. Til vitterlighed: Erick Lonow; Offue Blick. (65v-66v) [167

- 2/4 (Hersumbgaardt). Skøde fra for:ne Lauridtz Frisß og fru Inger

Munnck til Claus Diurre på 1 gd. i Hammerum h. i Gullestrup (Jørgenn Lasen) og 1 pd. smør, 1 skovsvin af 1 gd. i Gullestrup (Søren Nielsen).- Til vitterlighed: Mogenns Munnck Nielsen; Christenn Harboe. (66v-67r)
[168]

- 26/3 (Ribe). Brev fra Lauridtz Baggisenn i Ribe til Gunde Roestrup. Efter hans kones fader Jens Oluffsen, forrige borgmester i Ringkiøbing, er der arveligt tilfaldet ham [en anpart af] 1 gd. i Scharild s., som kaldes Lille Brouff, (Søren Andersen) og 1 gd. i bemeldte s. i Lild Døffling. Til de 2 gde, som G.R. havde overdraget sal. Hans Krabe for en sum penge, han har været ham skyldig, var J.O. siden blevet berettiget. Da G.R. har betalt ham til hans fulde nøje for hans anpart af de 2 gde, som beløber sig til noget mere end 6 td. htk. foruden det pd. smørskyld, hvortil sal. m. Hans Kierdt var arveligt berettiget, og som han har solgt til Jacob Wlffeldt, må han bruge og beholde den som et fuldkomment køb til evindelig ejendom.- Forseglet og underskrevet af .L.B. (67r-67v)
[169]

- 27/3 (Wahrde). Brev fra borger i Wahrde Jenns Nielsenn til Gunde Roestrup. Efter hans hustrus fader Jenns Olusen, forrige borgmester i Rindkiøbing, er der arveligt tilfaldet ham en anpart af 1 gd. i Scharild s., som kaldes Lillebrou, (Søren Andersen) og 1 gd. i bemeldte s. i Lile Døffling by. Til de 2 gde, som G.R. havde overdraget sal. Hans Krabe t. Siøeg[aar]dt for en sum penge, han har været ham skyldig, var J.O. siden blevet berettiget. Da G.R. har kontenteret og betalt ham for hans anpart af de 2 gde, som beløber sig til noget mere end 6 td. htk. foruden den smørskyld, hvortil sal. m. Hanns Kierdt var arveligt berettiget, og som han har solgt til Jacob Wlffeld, må han bruge og beholde den som et fuldkomment køb til evindelig ejendom.- Forseglet og underskrevet af J.N. (67v-68r)
[170]

År, dato og sted ikke anført. Brev fra Jenns Jennsenn i Ringkiøbingh på hans egne såvel som hans søster Anne Jennsdather sal. hr. Kieldt Nielsens i Wldberig præstegd. hendes vegne til Gunde Raaestrup t. Alergaardt, med hvem han havde akkorderet om 2 gde i Fousing s. og by (Peder Suendsenn og Bertill Jørgensen), som er tilfaldet dem arveligt efter deres fader for:ne Jens Oluffsen. Til de 2 gde, som G.R. havde opdraget til sal. Hans Krabbe for en sum penge, han har været ham skyldig, var deres sal. fader siden blevet berettiget. Da G.R. nu har betalt gdene til deres fulde nøje, skal han bruge og beholde dem som et fuldkomment køb til evindelig

ejendom. Gdene skylder årlig 2 td. rug, 2 ørte byg, 4 td. havre, 3 skovsvin, 2 skovvogne, 2 gæs, 4 høns og 1 rdl. gæsteri.- Forseglet og underskrevet af J.J. (68r-68v) [171]

1653 15/4 (Orregaardt). Skøde fra fru Anne Fris sal. Laurids Lindenows t. Orregaardt til jfr. Anne Munnck t. Knaberup på den part, som blev hende udlagt til betaling efter sal. fru Mette Munnck Herloff Mormandt z. Brandholmb, af den boellig i Algierlundt (Peder Nielsen) i Nørwang h. i Brand s.- Sig.: Hans Fris; Albrecht Friß. (69r) 172

LANDSTING 11. MAJ 1653

1653 5/4 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til fru Idde Lunge sal. Otte Scheels på 2015½ rdl. 1½ ort, hvormed hun havde forstrakt ham til flådens udrustning. Derfor pantsat flg. gods: i Kalløe len Synder h. Østerballe 1 gd. (Therkildt Sørensen), 1 gd. (Sørenn Madsen), [1] kierceboell (Oluff Schreder), 1 gd. (Niels Sørensen), 1 gd. (Therkildt Sørensen), deslige i Aalborg Hus len i Bierbye s. Sneffre 1 gd. (Anders Michelsen), nok i Hald slots len Drostrup mølle, item i Erløff[!] by 1 gd. (Pouel Madsen og Sørenn Simensen), 1 gd. (Michell Pedersen), 1 gd. (Michell Mortensenn), hver td. htk. af dette gods sat til 50 rdl. i Caløe len, til 60 rdl. i Aalborg Huß len og til 40 rdl. i Haldt len. I.L. skal nyde godset med landgilde og andet bortset fra jagt i vildtbanen som frit brugeligt pant og beholde det, indtil det bliver indløst af H.M. Det er hende tilladt at afhænde det til andre på samme kondition. (69r-70r) [173]

LANDSTING 25. MAJ 1653

1653 18/5 (Wischum[aar]d). Skøde fra Erich Lonou til Claus Dyre på 1 gd. i Buorup i Vendsyssel i Børlum h. i Torß s. (Willmb Nielsen), 1 buoell i samme s. (Jenns Wiladsen) med skov til 16 svins olden, 1 boell i Graffum (Las Jensen og Erich Tomesen).- Sig.: Peder Lange; Ouffue Blick. (70r) [174]

- 18/5, stedet ikke anført. Skøde fra Anne Fris t. Oregaardt til Erich Lonnow på den lod, der er tilfaldet hende i Wischum hgd., 3½ td. 1½ skp. 1 fjk., halvparten af Jenns Jennsens gd. i Offuer Wischumb, 1 gd. i

Weyrumb (Margus Christensen), 1 boellig i Hammershøy s. og by (Annders Hansenn), 1 td. 2 skp. byg af 1 gd. i Wandfeldt h. i Houff Snabe (Peder Madsenns enke).- Sig.: Christiann Fris; Albrett Friß. (70v) [175

- 4/4 (Stiensbalegaardt). Brev fra fru Hyldeborig Bilde sal. Christopher Paxes t. Rasch til borgmester i Horsenns Oluff Hansenn »paa femb hundrede rixdlr., som hand hinder medt forstract paa en venlig foræning, pagt och contract, dennem imellum gangett er Stiennßballegaard och Werholmb anrørendis, loffuer for sig och sinne arffuinger enn for alle och alle for enn att betalle Olle Hansen eller hans arffuinger for:ne capitall med sex procento till paasche afftenn (25/3) 1654, och thill widre forsichring, dersom saa scheede, att Oluff Hansenn nogen schade imodt dendt opretede contract och forpactnings breffs liudelse bleff til føyedt, da bepligter fru Hyleborig Bilde dett igienn att erstatte, saa witt hanndt kunde beuisse, med billighedt schadeßløs i ale maader, och thill dendt ennde er panndtsatt hannemb innd ydermierre aldt hindes goedz, grundt och eyedomb wdi Werholmb och dis tilligenndis bønnder med aldt landgilde epther jordbogens indholdt, som i fellig er kiøbt, løsøre och alt andett, hindes kand werre, indtett wndertagid i nogenn maader till dene fulde gieldz betalling, och dersom nogett ellers feyllsloug, att gieldenn ichj i rette tide bleff betaldt, da for:ne gaardt oc guoedz epther jordebogenn effter begge hindes wdgiffnne breffue paa dett tußende rixdlr. och paagaaende renntte att beholde i fuld brugelige panndt, indtill saa lenghe hannem eller hans arffuinger aff hinder eller sinne arffuinger schadisløs betaldt worder, eller och, om handt dett begierer att stannde hannem vnder indmaning«. - Forseglet og underskrevet af H.B. (70v-71v) [176

- 30/4 (Kbh.). Skøde fra Erich Hardennberig Gyldennstiern til Chlauf Juell t. Woßborig på flg. gods, som er tilfaldet ham med hans hustru fru Birgette Ridtz ved lod: i Gindingh h. Brunberigggaardt (Jens Andersen), item i Hillersleff[!] h. Fiande Jørgenn Nielsen 1 gd., 1 boelig (Karenn Madzdater), 1 boellig (Peder Bendsen), 1 boellig (Anne Nielßdater), deslige »klinten paa kongenns forstrannndt« Iffuer Christensen 1 boellig.- Sig.: Antonj Ridz; Pitter Ridtz. (71v) [177

LANDSTING 8. JUNI 1653

1653 6/5 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til Hanns Juell t. Staarupgaardt på 2083 rdl. 3 sk. 2 alb., hvormed han har forstrakt H.M. til flådens udrust-

ning. Derfor pantsat flg. gods: Haldt len Smollerup s. og by 1 gd. (Byrge Oluffsen og Annders Nielsenn), i Kaaberup s. Gamschierdt (Michell Pedersenn), 1 boell i Siøebye, for:ne Michel Pedersen har i brug, item i Nore h. i Jeberig s. Thustrup by 1 gd. (Christen Andersen), kronens anpart af korntienden i Jeberig s., som sognemændene har i fæste, og hvoraf de giver 4 td. 2 sallingskp. rug, 3 td. 4 sallingskp. havre tolvmandsmål årlig, nok Oluff Madsenn Sandmand og Jep Lasen i for:ne s., hver td. htk. af godset i Haldt slots len for 50 rdl., i Schiffue Huß len tienden for 30 rdl. og gden for 50 rdl. H.J. el. den, som har det pantsatte gods med hans minde, må straks lade det annamme med herlighed og landgilde, vis og uvis indkomst bortset fra jagt i vildtbanen og beholde det som brugeligt pant, indtil det bliver indløst af H.M. el. hans efterkommere som konger i Danmark for den sum, hvorfor det nu er pantsat. Det skal være H.J. tilladt at sælge og afhænde godset til andre på de vilkår, hvorpå det nu forundes ham. Dog må gden ikke forandres til avlsgde, og afgrøden må ikke føres bort fra stederne, men godset skal bruges og besiddes af bønder. Han el. den, som har det pantsatte gods med hans minde, skal håndhæve godsets bønder ved lov og ret og forsvare dem. De må ikke forurette nogen af dem el. forhugge de tilliggende skove til upligt el. tilstede, at den tilliggende ejendom forringes el. »fraheffues«. (72r-73r) [178]

Opbydelse. Førrige løjtnant Ditleff Grotte lod opbyde gden Kiergardt i Hillersleff h. i Tuedt s. (Lauridz Lauridsen og Pouel Laurdsen), der er pantsat ham af K.M. efter H.M.s brev, som er læst og påskrevet her på landstinget 8. jan. 1652. (73r-73v) [179]

1653 27/5 (Starupgaardt). Opdragelse. Hanns Juell t. Staarupgaardt opdrog flg. gods til Woldemaa Lycke på samme vilkår som dem, på hvilke det er pantsat ham af K.M.: H.M.s anpart af korntienden i Jeberigh s. i Salling i Nør h., som menige sognemænd har i fæste, og hvoraf de årligt giver 4 td. 2 sallingskp. rug og 3 td. 4 sallingskp. havre tolvmandsmål, deslige 1 gd. i samme s. i Thustrup by (Christenn Andersen), 1 gd. i Jeberig s. og by (Oluff Madsen Sanndmandt og Jep Lasen).- Sig.: Frandz Ranndtzou; Jenns Kaaß. (73v-74r) [180]

1652 26/5 (Themb). Opdragelsesbrev fra Livin von Below t. Thrembs til m. Niels Jørgensenn i Themb på 1 gd. i Snibiene s. i [Hammerum] h., som kaldes Munckegaardt, (Anders Madsen). Gden, der var udlagt L.v.B. af K.M. som pant for 279 rdl. 16 sk., skal følge N.J. efter pantebrevets lydel-

se.- Forseglet og underskrevet af L.v.B. (74r)

[181

1653 29/5 (Mariager). Pantebrev fra Palle Gris t. Thrinderup til borgmester i Mariager Hans Nielsen på 280 rdl., som han har forstrakt ham med af Jørgenn Seefeldt t. Wisborigs midler, at betale med 6 pct. rente til førstkommende snapsting den 20. jan. Derfor pantsat flg. gods til H.N. på J.S.s vegne: Onnbildt h. i Huornum s. Lille Mølle (Rasmus Møler, 12 td. 4 skp. mel, 1 fjerd. ål, 1 pd. smør, er 7 td. 5 skp. 1 fjk. 1 alb. htk.). Betaler P.G. ikke hovedstol og rente til for:ne tid, må H.N. straks på J.S.s vegne annamme møllen til frit brugeligt pant. Forårsages H.N. til på J.S.s vegne at søge sin betaling i pantet, og fraløser P.G. dem det ikke skadesløst inden toårsdagen efter, at det er annammet, må H.N. på J.S.s vegne hænde dom på møllen, hver td. htk. ikke sat højere end til 50 sldl. P.G. skal holde møllen ved lige som en husbond og svare til bygfældigheden, som da findes på møllen, efter uvildige synsmænds afhjemling. Kan landgilden ikke strække til, skal det manglende fyldestgøres af P.G.s løsøre el. jordegods, således at H.N. på J.S.s vegne holdes skadesløs af ham.- Forseglet og underskrevet af P.G. Sig.: Peder Lannghæ; Lauridz Bilow. (74r-75r)

[182

- 31/3 (Mariagers Chloster). Skøde og opdragelse fra Mogens Arnnfeldt til borgmester i Mariager Hans Nielsen på flg. gods, som efter pantebrev er givet M.A. af K.M. som betaling for tjeneste: i Nørhald h. i Suenstrup s. Thruue anpart af 1 gd., som Søren Nielsen påboede, men som er øde siden svenskens fejde. Da den var ved magt, skyldte den 1 ørte rug, 1 ørte byg, 12 skp. havre foruden det, der skyldtes til sal. Axell Vrnne t. Kiellerup, nemlig 8 skp. havre, 1 pd. smør, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 fødenød. Da H.N. har betalt M.A. denne anpart af 1 gd. med rede penge, lover M.A. at fri, hjemle og tilstå ham den, ligesom han har bekommet den af H.M., med alt vist og uvist, landgilde og herlighed.- Sig.: Peder Langhæ; Lauridz Bilow. (75r-75v)

[183

LANDSTING 22. JUNI 1653

1653 31/5 (Kbh.). Skøde og opdragelse fra hr. Henrich Randtzou til Jørgenn Kaas t. Hastrup på flg. gods, som K.M. har pantsat ham for forstrækning i forleden fejdetid: i Vendsyssel i Tharnbye s. 1 gd. (Christen Knudsen), 1 bollig (Simenn Pedersen), 1 (Lauridz Pedersen), 1 »werstedt«

(Stephen Bendsen), hver td. htk. for 50 rdl. H.R. har afhændet godset på samme kondition som den, hvorpå H.M.s brev er udgivet. (76r) [184

- 8/6 (Henneg[aa]rd). Opdragelse fra Christopher Huas til forbemelte Jørgenn Kaas »dis indholdt: Efftersom Hans Ma. naadigste til hannem haffde vdlagt och pandtsat enndeell aff cronenns jordeguoedz, saa haffuer hand der emoed vdlagt till Jørgenn Kaaß effter Hans kong. Ma. naadigste missiue och befalling salig Mogens Bildes reest hannemb dendt fierde partt kunde thilkomme, nemblig 315 rdlr., huilchett Christen Schiell Albritsen dett till Hans kong. Ma. haffde tilforrn affstandenn, som nu Hans Ma. bemelte Jørgenn Kaaß wdi sin restes betaling igienn haffuer forvndt och vdlagt, nemblig« 1 gd. i Lundeneß len i Ring s., item i Elemholdt 1 gd. (Anders Andersen). Efter K.M.s missive skal J.K. nyde og beholde godset således, som det er ham forundt og bevilget. Dog skal han efter denne dag holde og udrede K.M. tilbørlig rostjeneste, og hvad ellers kunne påbydes af H.M. (76r-76v) [185

- 31/5 (Kbh.). Skøde fra Henrich Bilow t. Huidstedtgaardt til Jørgenn Kaaß Hansen t. Hastrup på 1 boels hus i Wrads h. i Eystrup s. Nybyge (Christen Jensen).- Sig.: landsdommerne Peder Lange og Lauridz Belov. (76v-77r) [186

- 17/5 (Kbh.). Skøde fra Henrich Lindenow t. Øffuidzkloster til Jørgenn Kaas t. Hastrup på flg. gods, som er udlagt ham af K.M.: i Thyland i Stienntofft [1 gd.] (Anders Olesen), 1 gd. Hamus[!] i Norup[!] s. og by (Christen Lauridsens enke). Godset skal efterfølge J.K. efter H.L.s skøde.- Til vitterlighed: Jørgenn Wrup t. Birckeberig; hr. Henrich Bielcke. (77r) [187

- 26/5 (Kbh.). Pantebrev fra K.M. til landsdommer på Sjælland Jørgenn Seefeldt på 7415½ rdl. 1½ ort 6 sk., hvormed han havde forstrakt ham til flådens udrustning. Derfor pantsat flg. gods: i Aalborgig Hus len Hellum h. i Freer s. og by ½ gd. (Christenn Jensenn), 1 gd. (Jenns Jensenn og Søren Christensen Smedt), 1 gd. (Jens Knudsen), 1 gd. (Jenns Jensen Schreder), 1 gd. (Søren Nielsen), Jens Rasmusen 1 gd., 1 gd. (Lauridz Sørensen), Madz Jensen 1 gd., 1 boelig (Anders Schreder), 1 halvgd. (Frantz Christensen), Peder Rasmusen 1 gd., 1 gd. (Jenns Nielsen og Niels Sørensen), Christenn Pedersen 1 boell, skov til for:ne by til 209 svins olden, gadehuse: 1 (Michel Christensen), 1 (Lauridz Edtzenn), 1 (Christen Poelsen), 1 (Pe-

der Jennsenn), 1 (Lauridz Hansen), 1 (den anden Peder Jensen), nok i for:ne Freer s. og by kronens herlighed af Christenn Knudsens gd.: 1 svin, 2½ mk. 5 sk. 1 alb. gæsteri, 8 sk. skattepenge, item Laurids Sørensen ibd. 1 kierckeboell, item Niels Knudsen 2 boelle, nok Anders Jensen kirkens boell. Heraf skal J.S. nyde hosskrevne kronens indkomst og herlighed, dog at godset bliver således ved magt, som det er leveret ham, og således, at kirken og præsten nyder deres rettighed deraf som sædvanligt, nemlig af Christen Knudsen og Niels Knudsen hver 10 skp. rug, 12 skp. byg, 20 skp. havre og af Anders Jensen 18 sk. Nok i Gierding s. og by 1 gd. (Hanns Jensen og Christen Knudsen), 1 gd. (Nielß Nielsen), 1 gd. (Niels Michelsen Sandmandt), 1 gd. (Niels Pedersen og Niels Madsen), 1 gd. (Jenns Pouelsen Sandmandt), Søren Poelsen 1 boell, gadehuse: Jens Christensen 1, Søren Pedersen 1, Søren Sørensen 1, Niels Christensen 1, sammeledes i Thorup s. og by 1 gd. (Christen Christensen og Pouell Lauridsen), gadehuse ibd.: 1 Laß Jennsen, 1 Michell Jennsenn, Jens Jensen, Søren Smedt 1 boelig, Nielß Gregersenn 1 bolig, Pouell Lauridsen 1 gd., skov til for:ne by til 150 svins olden, item Knudt Michelsen 1 gd., så og 1 »verstedt« og gadehus (12 sk.), deslige i Hinsted h. Alß s. Helberschouff Annders Mortensen, endnu i Walßgaardt s. Otofft[!] 1 gd. (Niels Lauridsen Deelfogidt), 1 boell Hiedtz (Jenns Sørensen), hver td. htk. af de 2 gde i Helum h. for 55 rdl. og af alt det andet gods og skovene for 50 rdl. J.S. el. den, som har godset med hans minde, må straks lade det annamme med al landgilde og herlighed, visse og uvisse indkomster bortset fra jagt i vildtbanen og beholde det som brugeligt pant, indtil det igen bliver indløst af K.M. el. hans efterkommere som konge i Danmark for den sum, det nu er pantsat for. (77r-78v) [188

- 26/5 (Ryehaffue). Afståelsesbrev fra Malthe Seestedt t. Ryehaffue til Niels Parsberg t. Lynderupgaardt på flg. gods, om er sat ham til underpant af K.M. for forstrækning til flådens udredning, og som efter K.M.s pantebrev skal følge N.P. som brugeligt pant, indtil det fraløses ham: i Hald len i Rindz h. i Lynderup s. i Rindt 1 gd. »Niels Ibsen och Peder Christensen, jordegenn, iboer, noch en gaardt Jens Laurdsen, jordegger, iboer, item Pouell Nielsen, jordegene«, Christenn Suendsen 1 gd., Niels Pouelsen og Terkild Bertilsen 1 gd., gadehuse ibd.: Jens Jensen Bratt og Jens Knudsen, deslige i Huamb s. og by 1 gd. Peder Pedersen, item Støtterup 1 gd. Peder Andte, »jord eigene«, nok i Bieregraff s. og by 1 gd. Jens Christensen, »jordeiger«. - Forseglet og underskrevet af M.S. (79r)[189

- 25/5 (Kbh.). Skøde fra Henrich Mundt t. Siereldzleffgaardt til Otte Kragh på 1 gd. i Hardsyssel i Hee s. Sißbech (Peder Pedersen og Olu Laursen).- Sig.: Jørgen Rosenkrandz; Lauridz Bilow. (79v) [190

- 20/2 (Kbh.). Skøde fra fru Hilleborig Bilde sal. Christopher Pagxes til Otte Kragh på hendes anpart af 1 gd. på Stadeløe (Sylwester Syluestersen, rug 2½ skp. 1 fjk., byg 5 skp., havre 1 td., ⅓ brændsvin, spegeflyndere 50, tørre torsk 6⅔, skader 3⅓, sund og mave 6⅔, gæsteri 1 dl.).- Sig.: Jørgenn Roßenkrandtz; Christoffer Lindenow. (79v) [191

- 25/5 (Harpinggaardt). Skøde fra Henrich Krabbe t. Damsgaardt til fru Dorithe Krusße sal. Therkild Krabis på en part af 1 gd. i Nøruang h. i Giffue s., som kaldes Waßlundt, og hvori hendes broder Therkildt Krabe, hendes søster Idde Krabe og hun er berettigede til 6½ skp. 1 fjk. 1 alb. htk. efter deres farbroder sal. Therkildt Krabbe t. Heestlundt.- Sig.: Anders Mogensen t. Møgelgaardt; Herloff Mormann t. Brandholmb. (80r) [192

LANDSTING 6. JULI 1653

1653 30/6 (Kbh.). Gælds brev fra Magdelinndt sal. Henrich Bartschers i Kbh. til Rasmus Rasmußenn, borgmester i Christianns Haffnn, på 500 sldl., hver dl. beregnet til 64 sk. da., som hun skyldte ham efter deres afregning, og som hun ikke kunne betale med rede penge. Derfor sat til brugeligt pant flg. 3 bondegde., som K.M. har udlagt og pantsat til hendes sal. mand efter et skøde, hun har overleveret R.R.: i Salling i Norre h. Thisße s. og by den ene gd. (Morten Christensen), den anden (Pouell Christensen), Jeberig s. og by den tredje (Niels Andersenn). Gdene med deres rette tilliggelse, vist og uvist, skal R.R. beholde som brugeligt pant, indtil de 500 sldl. bliver ham betalt, og han skal tage sin rente, som er 30 sldl. hvert år, af bøndernes landgilde. Såfremt godset bliver indløst af K.M. el. kan sælges til adelspersoner, hvormed R.R. gerne er tilfreds, og hvad han selv så vidt muligt vil hjælpe med til, vil han annamme sin betaling af pengene. Kommer godset noget til ved krig el. anden ulykke, lover R.R., at det ikke skal komme Magdeline Ridemandz, men ham selv til skade. I lige måde lover han, at det, som bøndernes landgilde såvel som det uvisse kan bedrage sig til mere end 30 sldl. årlig rente, vil han leveré til M.R. i rede penge. Kan godset ikke forrente de 500 dl., vil R.R. selv lide den skade.- Brevet var underskrevet af M.R. og R.R. og til vitterlighed af

m. Falentin, K.M.s notarius publicus, og Nicolaus Holdst, omslagsforvalter.

De 3 gde blev opbudt til H.M. el. adelen. (80r-82r) [193

- 25/6 (Kbh.). Skøde fra rentemester Peder Wibe til hr. Jochum Giersdorff på flg. gods, som er udlagt og bebrevet ham af K.M.: Lundeneß len Ginding h. Haderup s. Neder Feldborig 1 jordegen gd. (Peder Christensen og Peder Madsen), 1 jordegen gd. (store Jens Christensen og Jenns Christensen Hoedzagger), 1 jordegen gd. (Madz Erichsen), 1 jordegen gd. (Bertill Christensen), 1 jordegen gd. (Christenn Staufflunt og Peder Christensens enke), Wißtorp[!] 1 gd. (Niels Nielsen og Peder Madsen), nok i Riberhuß len K.M.s anpart af flg. korntiender: Hamerum[!] h. Giøring s. 11 ørte rug, 8 ørte byg, Schadtz h. Alßleff s. 10 ørte rug, 4 ørte byg, Nebell s. 7½ ørte rug, 4 ørte byg, Guttrup[!] s. 9 ørte rug, 9 ørte byg, Aarhusgaard len Mols h. Wrindes Jens Rasmusen 1 gd., Knudt Sørensen 1 gd., Peder Ibsenn 1 gd., Roelßøe Jep Ibsenn 1 gd., Haßleff h. Graa Mølle Michell Møller, Wester Lisberig h. Grundtfør mølle Christenn Rasmusen, Røemølle Peder Hansenn, Mariagers Chloster len Mols h. Wißtofft Oluff Jensen 1 gd., Betrup Oluff Rasmusen og Jenns Olesen 1 gd., Thomes Nielsen 1 hus, Sørenn Oluffsen 1 gd., Skåne i Sangtj Peders Chloster len Feers h. Ramß Aaße Bentt Pedersen 1 gd., skov til 18 svins olden.- Sig.: Jørgen Rosenkrandt; Otte Kragh. (82r-82v) [194

LANDSTING 20. JULI 1653

1653 16/6 (Kbh.). Skøde fra Gunnde Rosenkrandz til Mogenns Kragh t. Kaas på flg. gods: i Wenne by på Wennøe land 1 gd. (Sørenn Lasenn og Christen Sørensen), 1 gd. (Christenn Pedersen og Christen Andersen), 1 gd. (Christen Andersen og Karin Lasdather), 1 gd. (Peder Jensen og Jenns Pedersen), i Resenn by 1 gd. (Erich Nielsenn), 1 gadehus (Mete Laustdatter), Møen Jenns Lauridsen 1 boell, Heede Niels Lauridsen 1 boell, Esthaffue Stephenn Christensen 1 boell.- Til vitterlighed: Jørgenn Roßenkranzt; Otte Kragh. (83r) [195

- 12/7 (Lynnderup Gaardt). Pantebrev fra Jenns Jennsenn i Munckesko-uff i Halland til Niels Parsberig t. Lynnderup Gaardt på 1500 rdl. at betale til 2 terminer i fru Sophie Randtzous gd. ved Nørepuert i Kbh., til den første termin, den 10. dec. 1654, skal der betales 1000 rdl. med 60 rdl. rente

og til den anden termin, den 10. dec. 1655, 500 rdl. med 30 rdl. rente. Derfor pantsat flg. gods: i Halland i Farasß h. i Morup s. Langaas hgd. med al dens tilliggende ejendom, enemærke og herlighed takseret til 8 td. htk., nok flg. bøndergde i samme s.: Synder Lang Aasß 1 gd. (Anders Byresen), 1 gd. (Hans Stephensen), 1 gd. Nøer Langaas (Byrge Lauridsen), Staffsing s. Heeßel Aasß 1 gd. (Thorre Lauridsen med hans »gaarde bynder«), 1 gd. (Oluff Andersenn med hans »gaarde bønder«), Windbiere s. Thrønghe Anders Nielsen. N.P. må uden proces annamme godset til frit brugeligt underpant og beholde det med ejendom, skyld og landgilde, ægt, arbejde og al anden herlighed, indtil de 1500 rdl. bliver ham skadesløst betalt med rente og interesse. J.J. begærede, at hans pantebrev måtte læses og påskrives på Viborg landsting, og han ville holde det lige så fuldkomment, som hvis det var læst og påskrevet på Hallandsfarers landsting.- Forseglet og underskrevet af J.J. Til vitterlighed: Niels Gundesen i Stoer Thaarup og Niels Thommeßen i Wulstrup. (83v-84v) [196

- 7/6 (Kbh.). Opladelsesbrev fra Jørgenn Seefeldt t. Neeß, Danmarks riges råd, til landsdommer Lauridtz Below. K.M. havde udlagt J.S. og borgmester og råd i Kbh. noget af kronens gods, hvoraf han har afhandlet og betalt dem en del, efter det kongelige brev til ham dateret 25. marts 1651. Deraf har J.S. afstået og opladt L.B. 1 gd. i Vendsyssel i Jersleff h. i Hallindt s., som kaldes Heegaardt, (Sindal Bertilsen og Bertill Christensen). Den er udlagt fra Segelstrup len og beregnet til 9 td. 1½ skp. htk., 60 rdl. for hver td., beløber sig tilsammen til 551 rdl. 1 ort, som L.B. har betalt ham. Derfor har J.S. afstået al den panterettighed, han havde i for:ne gd. L.B. må beholde den på de samme konditioner som dem, hvorpå den er forundt J.S., indtil den bliver ham fraløst af K.M.- Til vitterlighed Mogens Høegh; Erich Juell. (84v-85r) [197

- 5/7 (Jungergaardt). Skøde fra jfr. Inger Pors t. Offuergaardt med hendes af K.M. forordnede værge Niels Parsberig t. Lynderupg[aar]dt hans samtykke til Hans Bilde t. Jungitgaardt på 1 gd. i Norre h. i Grinderebleff s., som kaldes Weitzmarch, (Oluff Jensenn), nok 1 boell i Nørthisße by, som kaldes Thrangade, (Michel Christensen).- Under I.P.s og hendes tilforordnede værges N.P.s signeter og egne hænders underskrivelse. Til vitterlighed Peder Langhe; Lauridtz Below. (85v) [198

LANDSTING 3. AUGUST 1653

(Forkyndt om mandagen i landstinget)

1653 2/8 (Hestrupgaard). Pantebrev fra Jenns Bildt t. Hestrup til Prebiørnn Banner på 200 rdl. in specie at betale med 6 pct. til snapsting 24. jan. 1654. Derfor sat 1 gd. i Børlum h. i Rackebye s. og by (Anders Knudsen) til underpant. Bliver de 200 rdl. med forfalden rente ikke betalt P.B. til den tid, må han uden proces annamme den og beholde den som et frit brugeligt pant, indtil de 200 rdl. med deres rente og al anvendt bekostning bliver ham skadesløst betalt. Vil P.B. ikke lade sig nøje med pantet, og bliver pengene ikke betalt til for:ne tid og på for:ne sted, bepligter J.B. sig til at inddrage i den købstad el. det logement her i Jylland, som bliver ham mundtligt forelagt af P.B. , og holde et ærligt, adeligt indlager dér, indtil pengene bliver betalt med deres rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af J.B. (86r-86v) [199

(Forkyndt om mandagen i landstinget)

- 4/8 (Fuogelsig). Pantebrev fra Folmor Roßennkrandz til Prebiørnn Banner på 200 enkende rdl. at betale til Viborg snapsting med 6 pct. Derfor sat sin gd. i Aars h. i Hyldeberig s., som kaldes Balthrup, (Lauridz Christensen) til brugeligt pant, hvis pengene ikke bliver erlagt med deres rente til for:ne tid. Vil P.B. ikke lade sig nøje med pantet, og bliver pengene ikke betalt til for:ne tid, skal F.R. holde indlager i den købstad el. det logement i Jylland, som begæres skriftligt el. mundtligt.- Forseglet og underskrevet af F.R. (87r) [200

Opdragelsesbrev fra Magdelinne sal. Hendrich Ridemands i Kbh. til Raßmus Raßmußenn, borgmester i Christians Haffnn på flg. 3 bøndergde, som er udlagt og pantsat til hendes sal. mand af K.M. efter hans skøde: i Salling i Norre h. Thisße s. og by 1 gd. (Morttennn Christensen), 1 gd. (Pouell Christensen), i Jegeberig s. og by 1 gd. (Niels Andersen) efter samme brev, som tilforn er forkyndt her på landstinget [nr. 193]. R.R. lod godset opbyde. (87v) [201

Opbydelse. Zimbertus Jensch og Petter Gannsß deres fuldmægtig lod flg. gods opbyde: i Salling i Wiell s. og by 1 gd. (Niels Pedersen), i Dølbye 1 gd. (Peder Andersenn), beløber sig til 13 td. 3 skp. htk., hver td. for 55 rdl. Efter indførsel dateret 1645, som i dag blev læst og påskrevet, var godset udlagt for gældsfordring efter sal. Henrich[!] Gyldennløff. (87v-88r)[202

Opbydelse. Søffrenn Therkildsenn, tolder i Gluckstadt, og andre kreditorer i Hilsingør deres fuldmægtig lod opbyde flg. gods, som efter gode mænds indførsel dateret Haffnia 21. apr. 1645 er udlagt dem for gældsforbring af sal. Hans Wlrich Gyldennlowß gods: i Salling i Harre s. 1 gd. (Søren Quist), Langheede 1 gd. (Søren Pedersen), Qindemoesße 1 gd. (Christen Ibsen), tilsammen 7½ td. 3 skp. 1½ fjk., hver td. for 55 rdl. (88r-88v) [203]

LANDSTING 17. AUGUST 1653

Opbydelse fra den forrige byfoged i Aarhus Niels Jennsenn til den gode mand, som vil købe 2 bundgarnsstader, der ligger ud for Nibbe i den 3. lænke øst for grundene, og som er de fremmeste på 4 nær, samt halvparten af 1 fjerd. høstsild og et byggested og jordsmon, som Hans Oldermannndt havde givet ham. (88v-89r) [204]

1653 23/7 (Kbh. slot). Pergamentmageskiftebrev fra K.M. til fru Ide Lunghe sal. Otte Scheelß. Eftersom hun ved det brev, hun har givet H.M., har afstået Morup mølle og Lille Mølle, der ligger i Kalløe len, har H.M. til vederlag udlagt I.L. Grindøe mølle. [Kron Sk II s. 41] (89r) [205]

- 5/4 (Schielßør). Brev fra borgmester og råd i Skielsør på egne og det menige borgerskabs vegne til Thygge Below på den anpart af korntienden af Lunde s. i Wester h. i Riberhuß len, der er udlagt dem af K.M. som betaling for forstrækning, de har gjort i forleden fejdetid. Eftersom han har fornøjet dem derfor, må han nyde den med samme frihed, som den, hvormed den er forundt dem af H.M. De har leveret ham K.M.s skøde derpå, som blev fremvist.- Forseglet og underskrevet af borgmester og råd. (89r-90r) [206]

- 9/8 (Willestrup). Skøde fra fru Inge Parsberig til Offue Juell t. Lundbech på halvparten af hendes gd. i Viborg, husene, stalden, gårdsrummet og alt andet.- Sig.: Werner Parsberigh Frederichsen; Werner Parsberigh Christopherßenn. (90r-90v) [207]

- 30/7 (Kbh.). Skøde fra fru Ytte Høegh sal. Niels Kraghs til Jørgenn Seefeldt, Danmarks riges råd, på al den panterrettighed i flg. gods, som hun har efter H.M.s pantebrev dateret 26. marts 1651: 1 gd. i Woennsild h.

i Huornumb s. i Bryndumb (Anders Jensen og hans søn), 1 gadehus, Brøndum mølle.- Sig.: Otte Krag; Kield Kragh. (90v) [208]

- 8/8 (Sindinggaardt). Skøde fra Chlaus Dyrre t. Sindinggaardt til Henrich Below på flg. gods: i Vendsyssel i Børlum h. i Thorß s. 1 gd. i Borup (Wilmb Nielßenn), 1 gd. ibd. (Hans Pedersen), 1 gd. ibd. (Knut Laurid-senn), item 1 boell i Thy, nok på Hanis i Lild s. Klittgaardt (Peder Thommesen og Christenn Christensen).- Sig.: Iffuer Diure; Offue Blick. (91r) [209]

- sankthansdag midsommer (24/6), stedet ikke anført. Skøde fra Henrich Linderoutt t. Kongensgaardt til Enuoldt Kaas på flg. gods, som på hans hustrus Dorithe Kaas' vegne er tilfaldet ham arveligt efter hendes farbroder Mogenns Kaas t. Liøngholmb efter underskrevet og forseglet lodsedel: 1 gd. i Suankierdt i Thy i Huidberig sogn westen Aae (Niels Madsen), 1 gadehus ibd. (Karin Erichsdater), hans hustrus part af den boellig Kaaltofft (Oluff Jensen) 8 mk. smør.- Sig.: Iffuer Kaas t. Wlstrup; Offue Blich t. Nørbegsgaardt. (91r-91v) [210]

- 30/7 (Kbh. slot). K.M.s konfirmation på et skøde efter H.M.s tilladelsesbrev fra Falch Giøe Henrichßenn, hofmester på Sorøe, til Mannderup Due t. Halkierdt på flg. gods: i Malte h. i Fouling s. i Stenderup by 1 gd. (Madz Matisen og Christen Jepsenn), 1 gd. (Christen Pedersen og Niels Jepsen), 1 gd. (Peder Knudsenn, Hans Andersen og Peder Pederßenn), i Bobell 1 gd. (Lauridz Nielsen), i Halleschouff ½ gd. (Ebbe Sørensen), Anders Jensenn 1 gadehus. [Kron Sk II s. 37] (91v-92r) [211]

LANDSTING 31. AUGUST 1653

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til kvartermester Jørgenn Sichmundtz på 50½ rdl. 36 sk. for tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid. Dette tilkrav har han overdraget Cornelius de Foß, badskær i Roschille, og for samme fordring pantsat ham en part af Krogxgaardt i Hillersleff h. (Schammell Madsen). K.M.s [stadfæstelses] brev [på denne overdragelse] var læst og påskrevet på landstinget 6. okt. 1652. C.F. lod godset opbyde til K.M. el. den af adelen, som vil løse det for det, hvorfor han har det i pant. (92r-92v) [212]

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til forrige fænrisk Anders Møller på 56½[!] rdl. 1 ort for tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid. Derfor pantsat [en part] af Krogsgaardt i Hillersleff h. (Schammell Madsenn). H.M.s brev er læst og påskrevet her på landstinget 5. maj 1652. A.M. lod godset opbyde til H.M. el. den af adelen, som vil løse det for det, hvorfor han har det i pant. (92v) [213]

1653 28/7 (Kbh.). Brev fra K.M. til forrige kaptajn Sabastian Vergehart på egne og underhavende officerers og gemene knægtes vegne på bl.a. en del smørskyld, som Christenn Byrialsen, Jacob Ibsenn, Las Ibsen, Jenns Byrialsen og Christen Nielsenn i Bygum, Christenn Smidt, Pouell Sørensenn, Christenn Nielsen, Hans Andersen, Suenndt Christensenn og Lauridz Lauridsen i Fieldsøe har leveret årlig til Kalløe slot, dog således, at den anden herlighed af samme gods udgives til Hald slot. En del af officererne og knægtene har overdraget denne smørskyld til Hans Pedersen Klin i Kbh., som efter ansøgning har erlanget H.M.s missive dateret 27. dec. 1651 til hr. Frantz Powisch, hvorefter F.P. skulle annamme smørskylden tillige med den anden herlighed af godset under samme len og derimod udlægge H.P. andet for lenet belejligt gods for 717 rdl. 34 sk. F.P. har udlagt H.P. flg. gods, som H.M. derefter har pantsat ham: i Hald len Ginding h. Haderup s. Offuerbree[!] Marqor Jennsenn, Hammerum h. Gielderup s. Lundt Jens Madsenn og Christenn Andersenn, Gißlum h. Stieneldt s. Boldrup Chlaus Jensenn, Rindz h. Simest[edt] s. Thorup Esper Lauridsen 4 sk. leding 2½ hests gæsteri, Pouell Mogensen 4 sk. leding 2½ hests gæsteri. Godset med al ejendom, herlighed og landgilde må H.P. straks lade annamme, således at indkomsten deraf beregnes fra Philippi Jacobi (½) 1651, og have som brugeligt pant, ligesom kronen har nydt det, jagtfriheden undtaget, indtil det igen bliver indløst af kronen.

H.M.s brev fandtes påskrevet således: Dette skøde og dette gods har jeg H.P.K. overdraget Chlaus Christensen i Viborg. Han har betalt mig fuldkomment efter mit til ham udgivne købebrev. Kbh., 1. aug. 1653 H.P.K. manu propria. (93r-94r) [214]

1652 1/12 (Viborg). Brev fra Otte Scheell t. Kiergaardt til Chlaus Christensen i Viborg, som har skaffet ham 300 enkende rdl. til låns. Derfor sat flg. af Mariagers Chlosters gods, som er pantsat ham af kronen, til brugeligt underpant: i Morsland i Synnder h. i Mollerup by 1 gd. (Pouell Madsen), 1 gd. (Peder Christensen). C.C. skal beholde gdene som brugeligt pant, indtil de 300 rdl. bliver ham betalt i en samlet sum. Vil en af dem ikke

længere lade el. have pengene stående, skal de opsiges skriftligt el. mundtligt på Maurittii marked og erlægges i gode enkende rdl. næste snapsting.-Forseglet og underskrevet af O.S. (94v-95r) [215]

Opbydelse fra Karin afgangne Adam Badstuemandz i Kbh. til K.M. på det pantsatte gods, som er udlagt Jacob Pidthreyer af K.M., og som han til betaling af gæld har opdraget til Karin Badstuemandz efter K.M.s brev, som er læst på landstinget den 22. okt. 1651. Godset er opbudt her den 6. okt. 1652. (95r-95v) [216]

LANDSTING 14. SEPTEMBER 1653

Opbydelse fra Thyrrer sal. Jahanne[!] Adolphs i Kbh. til den gode mand, som vil købe med hende og bedst betale det bøndergods, der er tildømt hende ved K.M.s og rigens råds dom og ligger i Thy i Hillersleff og Habingh h. Godset blev opbudt for 55 rdl. for hver td. htk., eftersom hendes sal. husbond har måttet antage det til sin gældsfordrings betaling for 60 dl. in specie. (95v) [217]

1653 27/8 (Riberhus). Skøde fra Niels Kaas t. Beckmarch til hans fader hr. Mogens Seestedt på 1 gd. på Fyn i Glamsberg by (Simenn Hansen). - Sig.: Erick Kaas t. Lindschouff; Jørgenn Kaas t. Hastrup. (95v-96r) [218]

- 30/8 (Kbh.). Skøde fra øverste rentemester Jørgenn Roßenkrandtz til Niels Kaas på flg. gods: i Schodborig h. Flynnder s. Flyndergaardt (Anne Nielsdather), 1 gd. (Anders Madsen), 1 gd. (Jens Madsen), Bøffling s. Boedzgaardt (Jens Olluffsens, Niels Jensen, Olu Nielsen og Christen Bodsen), item giver for:ne Niels Jensen i Boedsgaardt 2 td. byg af et stykke jord, han har i fæste.- Til vitterlighed Falch Giøe t. Huidkilde; Jørgenn Marsuin t. Affuendzbergh. (96r) [219]

- 30/8 (Kbh.). Skøde fra Erich Quitzow t. Sannd Agger på hans farbroders datter jfr. Karin Quitzows vegne til Niels Kaas på flg. gods: i Hardsyssel i Flønder s. Pøtt Agger (Lauridz Andersen), Wangh (Lauge Jensen), Røgggaardt (Christenn N.), Kierchegaardt (Oluff Nielsen), Raakier (Christenn Nielsen), Faaridt (Jenns Jensen), Ilkierd (Jens Pedersen og Niels Pedersen), Wibholdt (Niels Pedersen), Brandborig (Marenn Nielßdater), Staustrup (Christenn Jennsenn), i Faberigh s. Quitzgaardt (Madz Jensen),

Kaarblunndt (Christenn Jensenn).- Til vitterlighed Falck Giøe t. Huidkielde; Jørgenn Rosenkrandtzs. (96v) [220]

- 30/8 (Viborg). Skøde fra Falch Giøe Henrichßenn på hans broderdatters jfr. Birgette Giøes vegne og efter K.M.s tilladelse til Niels Kaas på flg. gods: i Hardsyssel i Neeß s. Sandbech (Erich Christensenn), nok 1 td. byg, 1 pd. smør, 2 td. havre, 12 sk. tærskpenge af Enggaardt, som E.C. også bruger, item Haarpøtt 1 gd. (Christenn Knudsen), Nørbyegaardt (Olle Christensen og Jens Jepsen), Haugaardt (Mortenn Danielsen), 1 gd. (Jens Jørgennsen og Erich Christensen), Frostisgaardt (Peder Knudsen og Christenn Sørennsenn), P.K. giver årlig 12 skp. havre af et stykke møllejord, item Fiorside 1 gd. (Madz Christensen), Ballesigh 1 gd. (Jenns Christensenn), Graakierdt 1 gd. (Sørenn Jørgensen og Christen Dauitsen), Schauffhie 1 gd. (Jens Madsen), 1 mk. af 1 gadehus, item Remme (Jenns Thuesenn).- Sig.: Jørgenn Seefeldt t. Wisboriggaardt; Steen Brahe t. Knudstrup. (97r-97v) [221]

- 17/8 (Orregaardt). Skøde fra Ingeborigh Fris t. Margaardt med hendes værges hr. Christiann Fris t. Lynngbyegaardts samtykke til Erick Lonow t. Wischumgaardt på flg. gods, som er tilfaldet hende arveligt på lod efter hendes fasters datter fru Sophie Høckenn: af Wischumbgaard hgd. i Synder Liøng h. i Wischumb s. 3½ td. 1½ skp. 1 fjk., 1 gd i for:ne h. i Weyrum s. og by (Sørenn Koldbech), nok 3½ skp. 1½ fjk. ½ alb. byg, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1½ mk. gæsteri af Throgels Andersenns gd. i for:ne Synder Liøng h. i Rødingh s. i Ingstrup by, i Hou s. i Hou Snabe by i Wandfuld h. [1 gd] (Peder Madsens enke).- Under I.F.s hånd og segl og forseglet og underskrevet af C.F. til stadfæstelse og vitterlighed. (97v-98r) [222]

LANDSTING 28. SEPTEMBER 1653

1653 30/8 (Kbh.). Skøde fra Gunnde Roßennkrandz t. Windinghe på egne og hans medarvingers og søskendes vegne, Falch Giøe t. Huidkielde på egne og hans medarvingers og søskendes såvel som Axell Beckes vegne, Jørgenn Marsuin t. Affuendzbergh, Jørgenn Rosennkrandz t. Kieldgaardt på egne og de Walckendorffers vegne og hr. Frandtz Powisch på fru Anne Brahes vegne til Niels Kaaß på Beckmarch hgd., som den nu forefindes, med 2 underlagte boeliger, Puggaardt og Kanickegaardt, sat og takseret til 38 td. htk., item Bieregaard Niels Andersen 1 gd., nok 1½

mk. af 1 gadehus, 1 boelig (Peder Møller i Staffuensstrup), 1 boelig (lille Anders på Hieden), Stoere Sinckebeck 1 gd. (Christen Christensen), Lille Sinckebek (Willadtz Nielsen), Moeßgaard (Jens Madsen), 4 gadehuse i for:ne [fejl for Fabierg] s., item Aggergaardt, nok Fioelddige (Jens Friß), 1 gadehus (Christen Pusße), 1 gadehus (Kierstenn Nielsdatter), Liusomkier (Thuord Pedersenn), item Nepsmølle, Lundsbye 1 gd. (Olluff Pedersen), Thinggaard (Mads Elleßenn), Lumborig s. Raffnsbeck (Laß Sørensen), Wandfeld h. Hou s. Hou March 1 gd. (Christen Jepsenn), Dybe s. 1 gd. (Christen Jensen på Dybe Slett), Hierum h. i Aspe s. 1 gd. (Iffuer Christensenn), i Han h. Skiørpinge 1 gd. (Mads Lauridsen og Peder Lasenn). (98r-99r) [223]

- 22/9 (Starupgaard). Skøde fra Hans Juell t. Starupgaardt til Jacob Wlffeldt på 1 halvgd. i Hammerum h. i Scharildt s., som kaldes Stoer Døfflingh, (Iffuer Christensenn).- Sig.: Peder Lange; Jørgen Juell. (99r) [224]

- 20/3 (Thiersbeck). Gavebrev fra Henrich Bilde t. Thirsbeck til hans søn Knudt Bilde t. Schiereldgaardt på 1 boell og hus i Nørhørings[!] h. Hindbomb (Søren Nielsen og Hans Pedersenn) og 1 hus (Christenn Pedersen).- Forseglet og underskrevet af H.B. (99v) [225]

- 15/9 (Aggerßborriggaardt). Skøde fra Erich Kaas t. Aggersborriggaardt til hans svoger Eyller Høegh t. Dallunnd på flg. af hans og hans hustrus gods: i Hann h. i Aggersborrig s. og by 1 gd. (Christenn Roedt), i Wullerup by 1 gd. (Christenn Pedersen), 1 gd. (Gregers Therkildsen), 1 gd. ibd. (Jens Nielsen), 1 gd. i Biestrup s. i Manstrup (Laurids Nielsen).- Forseglet og underskrevet af E.K. og hans hustru fru Lisbet Høegh og af Erich Kaaß Hansen t. Lindschouff og Anders Kaas Nielsen t. N. til vitterlighed. (99v-100r) [226]

- 18/8 (Oerbechlundt). Brev fra fru Elbebe [rettet fra Lißbett] Wlffeldt sal. Jesper Frißes t. Biørnns Holmb til Eyler Høegh t. Dallundt, som [har godsagt] for hende til fru Anna Margrette von Giødtzenn sal. Jørgenn Schuldtis t. Findstrup for 1000 rdl. in specie. Derfor sat flg. gods til vist underpant: i Slett h. i Biørnns Holmb s. i Neßbye 1 gd. (Madz Jensenn og Jenns Sørensen), 1 gd. (Sørenn Christensen Hautornn), 1 gd. (Christen Erichsen), i Løgstedt s. og by 1 gd. (Michell Pederßenn og Niels Christensenn). E.H. skal have godset til frit underpant, indtil de 1000 rdl. med

forfalden rente bliver skadesløst betalt. Bliver E.H. nødt til at erlægge de 1000 rdl., skal han have fuldmagt til uden forhindring straks at annamme godset med dets landgilde, ægt og arbejde og al anden herlighed til frit brugeligt underpant og beholde det, indtil de 1000 rdl. med al efterstående rente og omkostning bliver erlagt skadesløst.- Forseglet og underskrevet af E.U. (Fremvist som kasseret på Mauritii landsting 26. sep.). (100r-101r)
[227]

- 15/9 (Kbh.). Skøde fra hr. Henrich Randtzow t. Schommeweide til fru Idde Schiell sal. Frederich Randtzous t. Aßdall på 2 gde i Vendsyssel, den første i Jerßleff h. Øster Linndrup (N.N.), den anden i Børlum h. Thorßleff s. Wangh (Jørgenn Michelßenn og Madz Lauridsen), item olden i Wang fællesskov til 50 svin, nok i Kragholdt og Vang fælles skov til 20 svin.- Til vitterlighed Henrich Rammell; Mogenns Høegh. (101r-101v)
[228]

- 27/9 (Viborg). Skøde fra Niels Kaas Hansenn t. Beckmarck til hans morbroder Henndrich Langhe t. Ryegaardt på flg. gods: 2 gde i Winding h. i Elling s. i Begistrup, den ene (Hans Rasmusen), den anden (Niels Raßmußenn), 3 gde i Roldstedt s. i Feritzleff by, den ene (Thomas Ib-senn), den anden (Hanns Hanßenn), den tredje (Erich Hannßenn) og skov til disse gde til 38 svins olden, 2 gde i Wldslleff i Wllesleff s., den ene (Jacob Nielßenn), den anden (Rasmus Nielßenn), nok 2 gadehuse og skov til gdene til 10 svins olden, 1 gd. i Rinng s. i Gudme h. i Wolstrup by (Niels Pedersenn) og skov til gden efter loddens formelding til 38 svins olden, 1 gd. i Bog h. i Kiøngs s. i Glamsberig by (Hans Stephennßenn), 1 gd. i Wends h. i Weyelbye s. i Staurbye (Sørenn Anderßenn), 1 gd. i Winding h. i Rynckebye s. i Wrlipe[!] by (Erich Pedersenn) og skov til gden til 6 svins olden.- Til vitterlighed: Erich Kaas t. Lindschouff; Anders Langhe t. Wernergaardt. (101v-102v)
[229]

- 4/9 (Kbh. slot). K.M.s brev til Manderup Due på 6828½ rdl. 2½ sk., hvormed han efter H.M.s ansøgning havde forstrakt kronen. Derfor pantsat flg. gods: i Aalborgig Huß len i Slett h. i Wilstedt s. Hyllestedt Christenn Winter ½ gd. (1½ pd. byg, ½ td. havregæsteri, 2 mk. 3½ sk. 1 d. gæsteri), Christenn Pedersen ibd. skylder lige så meget, giver tilsammen 1 fjerd. smør, 1 fjerd. saltet ål, ½ skovsvin. For:ne fjerd. ål har gået til skyld af 1 ålegårdsstade østen Agersundt ud for for:ne Hylest[edt], som har været øde i langsommelig tid. Det er nu bevilget Daniell Jensenn i Aalbo-

rig, som giver 1 otting ål deraf årlig. Haldrup Christenn Lauridsen Sandmandt 1 gårdsted, Thomis Pedersen 1 gd. Hver td. htk. af dette gods anslået til 50 rdl. Nißborig s. og by Jens Jensen Palisen Sandmandt 1 gd., hver td. htk. af denne gd. anslået til 55 rdl. Begge parter af Faarstrup s. tiende, som fru Sußanna Krabe sal. Niels Frises t. Krastrup har i fæste for en afgift på 3 pd. rug og 3 pd. byg, begge parter af Gundested s. tiende, som hr. Christiann Fris t. Liønghbyegaardt har i fæste for en afgift på 3½ pd. rug, 2½ pd. byg, Salings s. tiende, som fru Sußanna Krabe har i fæste for en afgift på 3 pd. rug, 3 pd. byg, hver td. htk. af for:ne tiender anslået til 35 rdl. Huornum h. Wegerbye s. og by Sørenn Jensen Remers hustru 1 gd., Jens Sørensen 1 gd., nok skylder for:ne Jens Sørensen årlig ½ gås, 4 sk. leding, 1 ørte rug, 1 ørte havre, 1 pd. smør, 4 hestes gæsteri. Schiffue Huslen Hare h. Durup s. Thoustrup by 1 gd. (Kiersten Nielsdater, Jens Knudsen og Moust Nielsen), 1 gd. ibd. (Wilum Andersenn Sandmand), 1 gd. (Jens Mortensen Sandmandt), Thorum s. Hinderup by 1 gd. (Jens Christensen), Hierck s. Baylum by Knud Madsen og Las Pedersen 1 gd., Nørre h. Ryberig s. Ilberig by 1 gd. (Sørenn Christensen og Christen Knudsen), Heestebech by 1 gd. (Peder Meelsenn og Jenns Christensenn), hver td. htk. af disse gde anslået til 50 rdl. Harre h. kronens anpart af Thøndering tiende, som sognemændene har i fæste, og hvoraf de årlig giver 6 ørte rug og 6 ørte byg til slottet, Nørre h. kronens anpart af Ryebierig tiende, som Mogens Høegh har i fæste, og hvoraf han årlig giver 6 ørte rug, 7 ørte byg, hver td. htk. af disse tiender anslået til 30 rdl. Godset med landgilde og herlighed undtagen jagten i vildtbanen må Manderup Dwe el. den, som har det med hans minde, straks lade annamme og siden beholde det som brugeligt pant, indtil det bliver indløst af H.M. for den sum, hvorfor det nu er er pantsat. (102v-104r) [230]

Opbydelse. Rubert Rindt, borger i Stockholm, lod det gods opbyde, som er udlagt ham af K.M. for H.M.s sal. faders gæld for stangjern, hvormed han har forstrakt ham til Bremmerholmbs fornødenhed. Han havde en kopi af H.M.s brev til stede, som blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (104v) [231]

1652 29/12 (Kbh.). Skøde fra Jørgenn Roßennkrantz t. Kieldgaardt på egne og efter fuldmagt på hans svogers Offue Bielches såvel som på hans søsters Elsebe Juels vegne til Erich Quitzow t. Sandagger på ¾ af flg. gods, som var tilfaldet dem arvelig efter deres sal. søster fru Mergrette Juell: i Hardsyssel Hing h. Wedersøe s. Aabierig hgd. med underliggende ene-

mærke og fiskeri samt de gde og ejendomme, som er underlagt den, nemlig Wedersøe præstegd. og degenboell med de »wersteder«, Madz Jørgensen, Bertill Christenßenn, Jacob Westersen, Christenn Smidt og Jørgenn Smidt har brugt, samt det »werstedt« i gdens forte, Sibast Bartscher ibode, item vejrmøllen og Snapenberigh ejendom, som ligger dertil, tilsammen takseret til 72 td. htk., Rycke Bye Jacob Søluestersen 1 gd., Jenns Christensenn 1 td. byg, 1 dl. huspenge, af nogle øde byggesteder og ejendom ved Palstrup, ½ pd. smør af 1 eng, som kaldes Aabierigholmb, ½ pd. smør af den løkke ved Kasten, Anne Iffuersdater 1 mk. huspenge, Aarsleff i Hugh 1 mk. huspenge, Birgette Throelsdater 1 mk. huspenge, Jep Nielsenn 1 gd., Anders Pedersen 1 hus, 1½ pd. smør af Aabierigholmb i Hugsøe, 1 bolig (Christenn Pedersenn), nok giver han 1 sldl. af 1 lille stykke eng i Nørkierdt, Karinn Iffuersdater 1 hus, Hug by Niels Jepsenn 1 gd., Jenns Christensenn på Gaðenn 1 gd., Thøger Christensenn 1 gd., Anders Jørgensenn 1 gd., Madz Nielsenn i Syndergaardt 1 gd., Lauridz Christensenn 1 gd., Simen Jensenn 1 gd., Lauridz Pedersenn 1 gd., Jenns Pedersenn 1 gd., Anders Jørgensen 1 gd., Pouell Schreder 1 gd., Christenn Jensenn ved Søe 1 bollig, Lauridz Bertilsen 1 bollig, Peder Jensenn 1 bollig, Anne Nielßdater 1 hus, Madz Jørgensen i Thrannkierdt 1 gd., Oluff Christensenn 1 bollig, Christenn Jensenn 1 bollig, Marenn Søluesters 1 bollig, Thorp[aa]rtd (Jes Pedersenn og Tomes Christensenn), Oluff Pedersenn i Krog 1 gd., Niels Graffuersenn 1 gd., Houensg[aa]rtd (Madz Eschisenn og Christenn Smidt), Wedersøekierdt 1 gd. (Oluff Knudsenn), 1 gd. (Mourids Nielsenn), 1 gd. (Nielß Jensen), giver han 1 td. rug af noget jord og agre ved Biergenne, 1 gd. (Mouridz Jensenn), Dykier 1 gd. (Jørgenn Smedt), 1 boligh (Peder Christensenn), Lidenbiereg[aa]rtd (Marquor Ibsenn), Meyelbye 1 gd. (Knutd Madsen), 1 bolligh (Chlemendt Lauridsen Hugh), Stadel s. Huolgaardt (Oluff Andersen og Niels Tommesenn), Stougaardt (Peder Jensenn og Christen Jensenn), Hal-kierdt Niels Christensenn og Ib Graffuersen, Kaalbye Jørgenn Lasenn 1 gd., Kamp Jenns Christensenn og Graffuers Jepsen 1 gd., Thorstedt s. Aaberig Christenn Nielsenn 1 bollig, Løstbeck Peder Knudsenn 1 gd., Sønderholmb af Thredings Guoedtztz der sammesteds, Thamberig 1 gd. (Niels Jensenn), Wlborig h. Husbye s. Nielß Iffuersen i Øe 1 td. byg af det boell, Lauridz Andersen fradøde, 1 bollig (Jens Klinck i Gremb), Niels Smedgaardt 1 hus, Ellinn Oluffsdather 1 hus, Jenns Nielsenn i Kragh 1 bollig, Sandtgaardt (Christenn Bertilsen), Nielß Michelsenn 1 bollig, Niels Graffuersen i Øe 1 bollig, Øster Hußbye 1 gd. (Jenns Erichsen og Jens Pedersenn), Niels Nielsenn Wedsøe 1 gd., Christenn Nielsenn på

Brede 1 bollig, Christenn Lauridsen i Gremb 1 bollig, Jørgenn Lasenn 1 bollig, Ib på Klittenn 1 bollig, Iffuer Lauridsenn 1 bollig, Christenn Jenßenn 1 bolligh, Jørgenn Iffuersenn 1 bollig, Stabye s. 1 gd. (Jenns Iffuersen), giver han 4 sk. af 2 agre på Digienn, Sølfberig 1 bollig (Bertill Christensenn), Kortborig 1 gd. (Christenn Christensenn), 1 gd. (Jenns Christensenn), Kierchegaardt (8 td. rug, 9 td. 5 skp. byg, 1 svin, 14 mk. 8 sk. 1 alb. gæsteri), 21 sk. af et stykke eng.- Sig.: Erich Rosenkrandz, Petter Ridtz. (104v-107r) [232]

1653 17/3 (Sandagger Gaardt). Skøde og opdragelsesbrev fra hr. Niels Hansenn til Erich Quitzow. E.Q. har betalt ham [på egne] og hans sal. formands hr. Anders Morthensens børns vegne det, han havde været dem skyldig. På skiftet efter A.M. i Viborg var der udlagt dem 2 perlehuer for 95½ rdl. og jordegods i Jylland for 75 rdl. 1 ort, beløber sig tilsammen til 170 rdl. 3 ort. Da E.Q. havde betalt dem de 75 rdl. 1 ort i rede penge, afstår de deres rettigheder i godset til ham.- Underskrevet med N.H.s hånd.(107r-107v) [233]

- 19/3 (Estuadt Gaardt). Skøde fra fru Idde Lunge sal. Otte Skiels t. Kattholmb til hendes moder fru Sophie Brahe på 1 gd. i Vendsyssel i Huorns h. i Bierbye s. i Sneffuer by (Anders Michelsen), som hun har bekommet af K. M. efter hans skøde. Hendes moder skal bruge og beholde gden på samme kondition, som den, hvorpå den er skødet hende af K. M. (107v-108r) [234]

- 28/9 (Viborg). Skøde fra Erich Kaas t. [...] til fru Sophie Brahe t. Odenn på flg. gods: i Vendsyssel i Huetboe h. i Jedtzsmarch s. 1 boell, som kaldes Schaadbech, (Sørenn Steffensenn), 1 bollig (Nielß Laustsen på Graffuenn), 1 bollig (Niels Michelsen), 1 bollig (Christen Sørensenn), 1 bollig (Christenn Møller).- Underskrevet af E.K. Sig.: Peder Lange, Lauridz Below. (108r) [235]

- 21/9 (Linderumsgaardt). Gælds brev fra Folmer Wrne t. Linderums-gaard til fru Sophie Brahe t. Oddenn på 400 rdl. in specie at betale til Mauritii dag (22/9) 1654 med tilbørlig rente, 6 pct. Derfor pantsat flg. gods: i Wenneberig. h. i Aastedt s. 1 gd., som kaldes Karels Gaardstedt (Niels Jennsenn), 1 boell i samme s., som kaldes Schouffuenn, (Peder Pallisenn). S.B. skal have godset som frit underpant, indtil de 400 rdl. med efterstående rente bliver betalt.- Sig.: Peder Langhe; Lauridz Bilow. (108r-108v) [236]

- 22/7 (Ellinggaardt). Skøde fra Eyller Ewertt Banner t. Elinggaardt til fru Sophie Brahe t. Odenn på 1 gd. i Vendsyssel i Huorenn's h. i Tholnne s., som kaldes Dall, (Peder Christensenn).- Sig.: Malte Seestedt; Christen Langhe. (108v-109r) [237]

1651 14/8 (Kbh. slot). Brev fra K.M. til forrige løjtnant Abraham Weiderbortt på 122 rdl. 1 ort, hans fader er blevet ham skyldig for tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid. Derfor pantsat 1 gd. i Segelstrup len i Jersleff h. i Beistrup (Jenns Sørensen), hver td. htk. anslået til 50 rdl., så gden beløber sig til 133 rdl. in summa, som er afskrevet på restsedlen.

A.W. lod godset opbyde efter K.M.s brev til H.M. el. den af adelen, som vil indløse det for den sum, det er pantsat for. (109r-109v) [238]

Opbydelse. Jacob Seefeldt t. Ougaardt lod det gods opbyde, som H.M. har pantsat ham for tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid. H.M.s pantebrev blev læst og påskrevet. (109v) [239]

1653 17/3 (Kbh. slot). Brev fra K.M. til fru Elsebe Juell afgangne Offue Juels t. Brusgaardt, som efter H.M.s ansøgning har forstrakt ham med 2046½ rdl. 1 ort 2 sk. til flådens udrustning. Derfor pantsat flg. gods: i Mariagers Closter len Galten h. Munchtrup 1 gd. (Michell Jensenn og Peder Nielsen), Peder Bangs enke ibd. 1 gd., for:ne Munncktrup mænd og Michell Rasmusenn i Atrup 1 ørte rug af den part på Wisingbierig mark. Deraf giver de også ½ ørte byg, som årlig ydes på Droningborig. Synnderhald h. Schaader 1 gd. (Knut Pedersen), Droningborig len Galtten h. Haßlumb s. Amstrup 1 gd. (Søren Pedersen), af Basingbierig mark 6 sk., 6 skp. byg, skov til 24 svins olden, hver td. htk. i Mariager Chloster len anslået til 50 rdl. og i Droningborig len til 60 rdl. Det pantsatte gods med landgilde og herlighed må E.J. el. den, der har det med hendes minde, straks annamme og beholde som brugeligt pant, indtil det bliver indløst af H.M. el. hans efterkommere som konge i Danmark for den sum, hvorfor det nu er pantsat. (109v-110v) [240]

1651 3/1 (Kbh.). Brev fra K.M. til fru Elsebe Juell t. Brusgaardt, som har forstrakt H.M. med 734½ rdl. 8 sk. til at afbetale hans faders gæld med. Derfor pantsat flg. gde og møller: under Chalø len Synnderhald h. Aarsleff s. og by 1 gd. (Mogens Jensen), hr. Jørgen Nielsenn (1 ørte byg, 1 ørte havre, 2 pd. smør, 6 skp. maltgæsteri, 1 svin), hver td. htk. af de 2 gde anslået til 55 rdl., Aarßleff mølle Lauridz Christensenn, hver td. htk. sat til

50 rdl. E.J. og den, der har godset med hendes minde, må straks lade det annamme og beholde det som brugeligt pant, indtil det bliver indløst af H.M. for den sum, hvorfor det nu er pantsat. (110v-111v) [241]

Opbydelse. Hr. Mogenns Hansenn i Asum lod det gods opbyde, som er udlagt ham af K.M. for forstrækning til riget i forleden fejdetid. H.M. brev er tilforn læst og påskrevet her på landstinget. (111v) [242]

1653 28/9 (Wennergardt). Skøde fra Anders Lange t. Wennergardt til Hanns Wulff Wnger på hans part af 1 gd. på Mors i Nør h. i Bierbye s. og by (Søren Jensen og Anders Madsenn), tilsammen 3½ td. 1 fjk. htk.- Underskrevet af A.L. Sig.: Niels Kaas; Christen Langhe. (111v-112r) [243]

- 25/9 (Willerup). Skøde fra Hendrich Krabbe t. Dambsgaardt til Hans Wulffwnger på flg. gods: i Flade [1 gd.] (Christenn Pedersenn Høygardt), 1 lille boellig ibd. (Espen Tecker), en part af 1 gd. i Bierbye (Sørenn Jensenn og Anders Madsen), som er 1 td. ½ skp. 1 alb. 3½ penning htk.- Underskrevet af H.K. Sig.: Otte Lonow; Jens Bildt. (112r) [244]

- 26/9 (Seebye). Gælds brev fra Anne Pedersdater Hans Diures t. Kniffholdt til Seebye kirke og skole på 100 sldl., som er den kapital, sal. Jenns Christensenn Prangh har testamenteret kirken og skolen, at betale til Hellig Trefoldigheds søndag (21/5) 1654 med 6 dl. årlig rente. Derfor pantsat i »werstedt« i Vester Hasing by, som kaldes Kringeltofft, (Peder Pedersen). Bliver hovedstolen og renten ikke betalt, skal godset følge kirken og skolen.- Underskrevet af A.P. Sig.: Hans Dyrre (Dette brev er igen fremvist som kasseret på Mauritiu [landsting] 1656). (112v) [245]

[1653] 24/9 (Møgelgaardt). Skøde fra Mergrette Andersdater til jfr. Ewa Wnger på den lod og part af Herpinggaardt, som hun tilforn havde købt af Henrich Krabbe, som efter lodsedlen årlig skylder 5 td. 3 skp. 1½ fjk. htk. åbomål.- Underskrevet af M.A. Sig.: Anders Mogensen; Henrich Linderoutt. (113r) [246]

Opbydelse fra sal. Niels Jacobsens arvinger i Rannders til den adelsperson, som vil betale det gods bedst, der er udlagt til N. J. efter afgangne Falch Giøe t. Bradschouff, og som tilkommer dem efter skiftet. (113r) [247]

- 16/9 (Kbh.). Skøde fra Otte Thott t. Nees til hans svoger Jørgenn Rosenkranndz t. Kieldgaard på flg. gods: i Hardsyssel i Hing h. Stadell s. Synderuang hgd., som er takseret til 50 td. htk., i samme s. Allum Jens Nielsen Smedt og Esche Jensenn på Hustedt 1 gd., Jenns Tommesen og Niels Christensenn i Dalsgaardt, 1 gd. (Peder Tuesenn og Iffuer Pedersen), 1 gd. (Graffuers Jepsen, Knudt Bertilsenn og Jens Pedersen), 1 gd. (Lauridz Jensenn og Jens Nielsen), 1 gd. (Peder Pedersen), 1 gd. (Peder Westerbenn), nok giver han 1 td. rug, 1 td. byg, 1 td. havre, 1 bolig (Anders Jensen). Christen Christensen ibd. giver sin skyld til Stadel kirke og herligheden til Synderwangh, herforuden giver han en snes flyndere af en lille løkke, som det er forundt ham at indelukke vesten for hans bollig, 1 gd. (Madz Oluffsen), Esche Thomesen i Allerum 4 snese hvilling af 2 hussteder, 1 gd. (Anders Pedersen og Knudt Jespersenn i Graffuerses Gaardt), Mouridz Pedersens kvinde i Meielbye 1 gd., Christen Ibsenn 1 gd., Jens Nielsen 1 gd., Peder Andersenn og Graffuers Jensenn 1 gd., Jens Nielsen 1 gd., Peder Andersenn og Graffuers Jensen 1 gd., Peder Pedersen 1 gd., Bertill Pedersenn 1 bolligh, Halkier (Christen Jensenn), Jenns Pedersens kvinde ibd., kirkegods: Sørenn Pedersen og Annders Sørennsen ½ dl. penge, 1 skovsvin, stedsmål, sagefald, ægt og arbejde, Christenn Jensenn i Meyelbye 1 gd., Lauridz Jensenn 1 gd., nok 1½ ørte rug, 1½ ørte byg, 1 skovsvin, 3 hestes gæsteri af Østertofft, Niels Espersen på Bierre 1 gd., 8 sk. af 1 gadehus, Peder Andersenn i Fogelberig 1 gd., Christenn Bertilsen 1 gd., 8 skp. byg af 2 agre, Knudt Jensenn på Høyum 1 gd., Dalsgaardt (Peder Graffuersen og Christenn Jennsen), Christenn Lasenn giver sin skyld til Stadel kirke og herligheden til Synderuang, Opstrup 1 gd. (Christenn Christensenn), 1 gd. (Christenn Graffuersenn), 1 gd. (Jens Sørensen og Las Graffuersen), 1 gd. (Jens Andersen), Dykier (Chlaus Nielsen), kirkegods i Fuogelberigh: Hans Jepsen og Thue Madsen ½ dl. penge, 1 skovsvin, stedsmål, sagefald, ægt og arbejde, Graffuers Nielsen i Fogelberig 1 gd., 13 sk. af 1 hus, Las Bieregårdt 1 boell i Kaalbye, 3 skp. byg af lille Marens hus, gadehuse: Knudt Jørgensenn i Meyelbye, Karinn Thamisdater ibd., Jep Thomesen i Fogelberig, Marenn Jørgensdater imellem Digernne, Sørenn Schreders kone, Anne Christensdater i Ennekierdt, Anne Schodborigh i Meyelbye, 1 kierckebuoell i Stadell, som er af Christen Hansenns gods, (Niels Pedersen Opstrup), giver sin skyld til Stadell kirke, herligheden til Synderwangh, Pittrup (Peder Knudsenn), Jens Nielsenn i Fogelberig 1 gd., Peder Nielsen i Schioldborig 1 gd., nok 9 skp. rug, 9 skp. byg, 1 brændsvin af 1 buoell, Jep Tomesenn i Fogelberig 6 snese hvilling af 1 gadehus, Christenn Madsenn i Meyelbye 1 gd., Christenn

Christensenn ibd. 1 gd., Marinn Grøngaardt på Schieldtmoesße 4 skp. byg af 1 gadehus og 1 ager, Jenns Andersen og Chlaus Andersens kvinde i Stadell 1 gd., Anders Jepsenn og Inger Pederskonne i Fogelborig 1 gd., Wedersø s. Kiergaardt (Niels Christensenn, Anders Axelsenn og Eschildt Christensenn), Thorp Iffuer Thommesen 1 gd., Simenn Nielsens kvinde 1 gd., Peder Christensenn ved Kier 1 gd., Anders Thamesen 1 gd., Peder Jepsen 1 gd., Mogensberig (Peder Christensenn), 2 td. havre af Lille Mogensberig, Nielß Christensenn 2 mk. 4 sk. af 3 gadehuse, Bierregaardt (Christen Nielsen, Christenn Christensen og Jenns Christensenn), Thorsted s. Løstbech 1 gd. (Jacob Miltersenn), Hie s. herligheden af Sandall og Sanddals mølle, Eystrup Christen Graffuersen og Jens Pouelsen 1 gd., Anders Jensenn og Madz Knudsens kvinde, selvejerbondegods undtagen 2½ skp. rug [af det, som] er købt, 2½ skp. rug, 3 skp. havre, 1 pd. smør, 1 skovsvin, 1 gås, 2 høns, 1 mk. vognpenge, 4 sk. 2 alb. kopenge, 9 alb. leding og sætgården, 12 hestes gæsteri, nok [af det,] som er købt af den halve gd., som Madz Knudsen ibd. også herefter besidder, ½ td. rug fraset ½ fjk., Niels Oluffsen i Synderbye 1 gd., 2 gadehuse på Hee Agger mark, Iffuer Christensen 1 buoell, Niels Christensenn i Hundesom 1 gd., Hoffuer s. Peder Lauridsenns kvinde i Nørmolberigh af selvejerbondegods 2½ skp. havre, ½ td. smør, 1 skovsvin, 1 mk. kopenge, 11 alb. leding og sætgården, 13 hestes gæsteri, Jenns Andersen i Hoffuerdal 1 gd., Niels Lasenn og Peder Knudsenn i Hoffuer Kierhegaardt, Rindum s. Thyge Christensen ved Brou Synnderklitt, Thomes Jensen på Hoffuer 1 bollig, Milter Christensen 1 bollig, Peder Christensenn 1 hus, Wldborig h. Hußbye s. Jørgenn Bertilsen på Hedenn giver 1 td. byg af de 3 agre, som ligger på Hußbye mark, og som Boeldt Nielsquonne brugte før ham, nok giver han 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 td. havre, 1 skovsvin, Jenns Laurdsenn på Moeßenn 1 gd., Nehsom s. Christen Hansenn i Thaarp, Madumb s. Lauridz Pedersenn i Wibholmb, Søren Jensen i Søresigh, nok giver han 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 pd. smør af 1 buoell, Peder Lauridsen og Simenn Christensenn 1 gd., Zidsell Nielsdater i Madum 2 mk. 4 sk. af 3 hussteder, Jenns Christensen i Madumb Nørbye 1 gd., 4 td. havre af 1 stykke eng, som Anne Andersdatter i Thimb brugte tilforn, Wind s. Lauridz Christensenn i Roykierdt 1 gd., Thimmering s. Niels Pedersen i Birchemoese, Hierum h. Naffuer s. Michell Sørensens i Moeßgaardt, Michel Jennsenn i Naffuer by 1 gd., Maaberig s. Knudt Wiladzen og Nielß Andersenn i Dallerup af 1 øde byggested, som kaldes Kaalkierdt, og gden, Anders Pedersen og Christenn Hansenn i Døsße 1 gd., Sier s. 1 gd. (Jens Jensen og Knudt Jensenn), 1 gd. Chlemendt Madsen og Knud Andersen i

Thornagger.- Underskrevet af O.T. Sig.: Offue Thott; Axell Seestedt.
(113v-117r) [248]

LANDSTING 12. OKTOBER 1653

1653 3/10 (Viborg). Skøde fra Jacob Grubbe t. Kabill til Mogenns Høegh på hans anpart af 1 gd. i Salling i Røding h. i Huidberig by (Jens Jensenn og Stj Jensenn).- Forseglet og underskrevet af J.G. Sig.: Jørgenn Kruße; Lauridtz Schiennckell. (117r-117v) [249]

- 8/10 (Viborg). Brev fra jfr. Helle Sandberig til Mogenns Høegh på 450 rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1655 i Viborg. Derfor pantsat 1 gd. i Salling i Lemb s. i Qurup (Throelß Pederßenn og Christen Christensen). M.H. skal beholde gden som frit underpant, indtil han bekommer sin betaling, hovedsum og forfalden rente. Bliver de 450 rdl. hovedstol med al efterstående rente ikke erlagt til rette tid, skal M.H. have fuldmagt til at tiltræde samme pant og gøre sig det så nyttigt, som han bedst kan efter forordningen [Corp Const Dan IV s. 571 ff.]-Forseglet og underskrevet af H.S. Sig.: Thyge Sandbergh. (117v-118r) [250]

- 8/10 (Viborg). Et andet gælds-brev fra jfr. Helle Sandberigh til Mogens Høegh på 320 rdl. at betale i rdl. in specie med 6 pct. til snapsting 1657 i Viborg. Derfor pantsat en gd. i Salling i Lemb s. i Synnder Lemb (Nielß Nielsen). M.H. skal beholde gden som frit underpant, indtil han bekommer sin betaling, hovedsum og forfalden rente. Bliver de 320 rdl. hovedstol ikke betalt med efterstående rente og interesse, skal M.H. have fuldmagt til at tiltræde pantet og gøre sig det så nyttigt, som han bedst kan efter forordningen [Corp Const Dan IV s. 571 ff.]- Forseglet og underskrevet af H.S. Sig.: Thygj Sandberig. (118r-118v) [251]

- 1/10 (Medelg[aa]rdt). Skøde fra Steen Bilde Holgiersenn til hans broder Christopher Bilde på flg. gods: i Nør h. i Gleeßborig s. Heedgaardt hgd., som er sat i landgilde efter gammel takst, Hiedegaardt by 1 gd. (Anders Rasmusen), 1 gd. (Jens Andersen), 1 gd. (Morten Pedersen), 1 gd. (Sørenn Pedersen), 1 gd. (Jenns Reebslaar), 1 gd. (Rasmus Erichsen), 1 gd. (Rasmus Pedersenn), nok 3 gadehuse ibd. (Michell Rebslaer, Madz Tommesenn og Jesper Pedersenn), halvparten af Threum mølle i Hemmed s. (Sørenn Rasmusen), item Heddegaards skov takseret på søskendeskitte til 470 svins olden.- Sig.: Jørgenn Juell; Knud Bilde. (118v-119r) [252]

Opbydelse fra Nicolaus Strus til K.M. el. den af adelen, som for den sum, hvorfor det er pantsat til ham, vil indløse det gods, der efter H.M.s brev er udlagt ham og hans underhavendé knægte for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid. (119r) [253]

1653 6/10 (Øster Hasing). Skøde fra fru Else Munnck sal. Lauridz Pederbenn Manneschioldts til Hans Dyrre på ½ gd. i Kier h. i Wester Hasing s. og by, som kaldes Thoffteg[aa]rdt (Peder Madsenn).- Sig.: Peder Manneschioldt; Jacob Manneschioldt). (119r-119v) [254]

Opbudsseddel fra Christenn Kaas t. Schiibstedgaardt til Christenn Madsenn Huistendalls arvinger, om de vil indløse gden Huistendall inden månedsdag. Opbudssedlen blev læst og påskrevet.- Underskrevet af C.K. (119v) [255]

1653 30/9 (Viborg). Pantebrev fra Henrich Below t. Huidstedt Gaardt til Claus Diure på 1200 rdl., [som han skyldte] for det gods, C.D. har solgt ham, og som ligger i Vendsyssel i Børlum h. og kaldes Borup. Han lover at betale 600 rdl. til snapstinget 1654 med 6 pct. rente fra sidste 14. april, da købet blev sluttet, og til snapstinget 1654 såvel af de 600 rdl. som af resten, 600 rdl., der bliver stående og forrentes med 6 pct. årlig. Derfor sat det gods, han har købt af C.D. til frit underpant, som er Borup by 1 gd. (Willumb Nielsen), 1 gd. (Hans Pedersen), 1 gd. (Peder Madsen). Bliver de 1200 rdl. ikke betalt C.D. med tilbørlig rente til for:ne tid, skal han have fuldmagt til at annamme godset til [brugeligt] underpant, indtil han kontenteres.- Forseglet og underskrevet af H.B. Sig.: Peder Langhe; Lauridz Below. (Er fremvist som kasseret den 19. sep. 1655.) (119v-120r) [256]

- 6/10 (Viborg). Skøde fra Erich Juel til jfr. Helle Sandberg på flg. gods: i Røding h. Lemb s. Wester Lemb 1 gd. (Pouell Pedersenn), hans anpart af 1 gd. i Oxebye[!] (Jesper og Christen Madsen).- Sig.: Thyge Sandberigh; Chlaus Juell. (120v) [257]

- 6/10 (Viborg). Skøde fra Mogenns Høeg til jfr. Heluig Sandberig på Haastrup i Salling beregnet til 21 td. htk. med dens gods, som er Quotrup, 1 gd. i Vesterlemb (Christenn Jensenn), 1 gd. ibd. (Oluff Jensenn), 1 gd. i Nørlemb (Jenns Nielsen), 1 gd. i Synder Lemb (Jens Nielsen), 1 gd. i Oppebye (Jesper Lasenn og Jens Madsenn), 1 gadehus ibd.- Sig.: Erich Juell; Peder Langhe. (120v) [258]

LANDSTING 26. OKTOBER 1653

1653 8/9 (Kbh.). Skøde fra Mergrette Pedersdatter sal. Zigwordt Frises i Kbh. til Jahann Kaaß sal. Lauge Wrneß t. Nibstrup på 1 gd. og 1 boell i Linderup og 1 boell i Øster Brønderbleff (Christenn Nielsenn, Johannes Christensenn og Anders Nielsen). Godset har sal. Z.F. bekommet af K.M. efter hans brev dateret den 13. jan. 1651. Dette brev har M.P. overdraget til J.K., så godset skal følge hende efter dets indhold.- Til bekræftelse hendes børns formynder Henrich Møller, Hier[onimus] Weirius, Jens Boyßenn, Johanes Boysen, Niels Nielsen, Anders Sørensen, Fredrich Thursen, Morten Michelsen, Hans Nielsen. (121r) [259]

- 8/10 (Reffßnes). Skøde fra Peder Bilde og fru Kierstenn Skiell t. Worgaardt til Wiffertt Seefeldt på 1 bondegd. i Hellum h. Bellum s. og by, som kaldes Backgaarden, og som Michell Bachmandt tilforn har haft i brug. (121v) [260]

- 23/10 (Viborg). Skøde fra Jørgenn Kruße t. Hiermedzleffgaardt til Jørgenn Kruße t. Kiersgaardt på 1 gd. i Vendsyssel i Jersleff h. i [Alstrup] s. i Alstrup (Tamis Christensen).- Sig.: Oluff Parsberg; Peder Langhe. (121v) [261]

LANDSTING 9. NOVEMBER 1653

1653 8/11 (Viborg). Opbudsseddel fra Sørenn Therkildsenn, forrige tolder i Gheluckstadt, til den gode mand, som vil købe flg. gods, som er udlagt ham af K.M. efter hans gældsfordring: i Thy, i Westeruigs Kloster len i Reffs h. i Hillesøe s. og by Wbbe Christensenn, Christen Christensen, Jep Nielsenn, Christenn Jepsenn, Niels Jepsenn, Christenn Madsenn, Isach Pedersenn, gadehuse: Marenn Jennsdatter, Kiersten Jennsdatter, Pouell Christensenn, Niels Harbou, Zidsell Pedersdatter, Christen Michelsenn, Thomes Pedersen, i Hillerbleff h. Thoed[!] s. Søren Tøgersenn i Søehusß, Christenn Andersenn i Feberstadt, hr. Peder i Aggerholmb, Thant[erup] Jenns Bertilsen, Saandt Oluff Schoemager, i Borup [i Ræer] s. Niels Pouelsenn, Hundborig h. Thuorup Christenn Chlemendsenn. Item [udlagt] efter afgangne Hans Wlrich Gyldenløff: i Salling i Schiffuehus len Wiill s. og by Nielß Andersen og Michell Pedersen, Dolbye s. og by Jenns Pedersenn, Harre s. og by Jep Jennsenn, Vendsyssel ved Bøgestedt

sal. Henrich Sandberigs gd., Lønghede Søren Pedersenn, Gindemoesøe Christen Ibsenn. De kgl. skøder blev fremvist, læst og påskrevet. (121v-122v) [262]

1652 12/12 (Viborg). Skøde fra Jørgen Marsuin til fru Hyleborigh Bilde på flg. gods: i Nimb h. i Huonborigh s. og by 1 gd. (Jens Thøgersenn og Frandz Michelsen), 1 gd. (Sørenn Andersen), 1 gd. (Jørgenn Michelsenn), 1 gd. (Laue Lauridsenn), Nielß Jensenns gd., item Huonborigh mølle.- Sig.: Laxmandt Gyldenstiernn; Corfidtz Wlffeldt. (122v) [263]

1653 30/10 (Freberiggaardt). Skøde fra Palle Griib t. Thrinnderup som født værge for hans søster jfr. Kierstenn Griib. Til hendes gælds betaling solgte han Jørgenn Porsß t. Slette en fjerdepart af Slettmølle, som Wiladz N. tilforn iboede, og som tilfaldt hende efter hendes fader. Samme fjerdepart skylder 4½ td. mel efter den underskrevne lodseddell.- Sig.: Will Orning; Christenn Munck. (123r) [264]

- 3/11 (Herpingh Gaardt). Skøde fra Jacob Krabbe i Weylle til Henrich Krabbe t. Damsbg[aa]rdt på 1 boell i Wandfeld h. i Dybe s., som kaldes Pugholmb, (Christenn Christensenn).- Sig.: Anders Mogensenn; Lauridz Lonow. (123r) [265]

LANDSTING 23. NOVEMBER 1653

1653 19/11 (Weylle). Opdragelsesbrev fra rådmand i Ottenøe Jesper Hansenn til m. Henrich Erichsen i Weylle på 1 gd. i Lundeneß len, i Øster h. i Anndtz Agger s. i Qui by (Hans Andersen, Niels Christensenn, Jørgenn Giødsenn), som bl.a gods var udlagt Ottenøe by fra kronen for forstrækning i forleden fejdetid. Gden har han tilforhandlet sig af sine medborgere og nu opdraget og pantsat til H.E. på samme kondition, som den, hvorpå andre af gejstlig og borgerlig stand nyder kronens gods.- Forseglet og underskrevet af J.H. Sig.: Lauridz Lauridzenn; Henrich Christophersenn. (123v) [266]

År, dato og sted ikke anført. Pantebrev fra Henrich Linderoutt t. Kongensgaardt til løjtnant Petter Gudde på 357½ rdl. Derfor pantsat 1 gd. i Drottningborigh len Synnder Liøng h. Synderbegh s. Reistrup (Christen Christensenn). Gden var en del af det gods, som K.M. ved sit skøde dateret

Kbh. 12. sept. 1651, som findes rigtigt afskrevet på hans restseddel, har pantsat ham på det ganske kompagnis vegne for den fjerde part af den resterende besoldning fra forleden fejdetid. P.G. må straks annamme den pantsatte gd. og nyde indkomsten deraf beregnet fra Philippi Jacobi (1/5) 1651, og han må beholde den som brugeligt pant, jagtfriheden undtaget, indtil den fraløses ham for for:ne sum.- Underskrevet af H.L. (124r-124v)
[267]

1653 28/11 (Thorß Agger). Opbudsseddel fra Jørgenn Escheroedt på den rettighed, han har efter indførsel og K.M. og rigens råds dom i 1 gd. i Limbschouff (Hans Nielsen), nemlig 3 td. htk. (124v) [268]

- 16/11 (Schibstedg[aa]rdt). Skøde fra Christen Kaas t. Skibstedgaardt til Jacob Wlffeldt t. Kaarstoffte på 3 boder i Horsenns i Boregade, som Raßmus Wiladzenn og Anders Staldmeester ibor og Mette Koches tilforn iboede, og som er tilfaldet ham på hans hustrus sal. Anne Galttes vegne.- Sig.: Iffuer Kaasß. (124v-125r) [269]

SNAPSLANDSTING ONSDAG DEN 18. JANUAR 1654

År og dato ikke anført (Starupgaardt). Gavebrev og skøde fra Hanns Juell t. Staarupgaardt til hans morbroders døtre jfr. Elßebe Dorithe og jfr. Sophie Roestrup på flg. gods: i Hammerum h. i Felding s. 1 gd., som kaldes Høgswigh, (Lauridz N. og Stephen N.), Gaardzwich (Niels Christensen og Christenn Erichsen), i Bøllingh h. Borre s. Hiorptorp 1 gd. (Chlemend Koch, Peder Nørgaardt og Michell Michelsenn), Grønmbierig (Niels Sørensen), Meel Huarptherp (Peder Christensen), nok af 1 gd. i Bølling h., som kaldes Thorp, (Ib Pedersen) 3½ td. 3 skp. 1½ fjk. htk. af landgilden, som er 1 fjerd. smør, ½ skovvogn, ½ svin, ½ fødenød, 6 skp. gæsterihavre årlig. De skal have godset med al dets rette tilliggelse, ager og eng, fiskevand og fægang.- Forseglet og underskrevet af H.J. (1r-2r) [1

Opbydelse fra Anders Lauridsen i Andtz Agger til K.M. el. den af adelen, som efter pantebrevet vil løse 1 øde gd. i Ands Ag[er] s. og by, som Morttenn Christennsenn sidst påboede og fradøde. Gden havde han efter pantebrev læst her på landstinget 3. feb. 1653 bekommet af øverste sekretær Erich Kragh af det af K.M. udlagte gods. (2r-2v) [2

1654 12/1 (Steens Hedde). Pantebrev fra fru Christendtz Routsteenn sal. Wogen Vogensens til rådmand i Seebye Niels Sørensen på 250 sldl. af sal. Samuell Hermansens hans børns penge at betale til snapsting 1655 med 6 pct. Derfor pantsat 1 gd. i Børlum h. i Korup s., som kaldes Steendall (Sørenn Jennsen). Bliwer pengene, hovedstol og rente, ikke betalt til den tid, skal gden med skyld og landgilde, ægt og arbejde og al anden rettighed være N.S. følgagtig, indtil han bliver skadesløst udløst. - Til vitterlighed: Lauridtz Nielßenn Thambstrup i Seebye; C.R.s fuldmægtig Peder Nielsen i Ørsleff. (2v-3r) [3

1653 5/12 (Kbh.). Brev fra Jørgenn Mathißen i Kbh. til fru Mergrette von der Lyhe t. Seebercloster på flg. gods, han har solgt hende: 1 gd. i Lundt Bye i Slett h. (Jens Lauritzen), 4 td. mel mølleskyld, som det efter indførsel og landstingsdom tilkommer Niels Simensen i Lundbyemølle at yde ham årlig, 3 bundgarnsstader, nemlig i Nørllaae ud for Nibbe i Kloster-

lenckenn det 6. bundgarnsstade fra dybet, i samme lænke det 2. fra dybet og det inderste i Nørprannschaldt. Bundgarnsstaderne er udlagt ham ved indførsel efter sal. Otte Brokenhuß. M.v.d.L. har betalt ham nøjagtigt for godset, og han har leveret hende den indførsel med påfølgende dom og den anden adkomst, han har haft på godset.- Forseglet og underskrevet af J.M. Til vitterlighed: Henrich Jacobsen i Kbh. (3r-4r) [4

1654 15/1 (Lønborriggaardtt). Opbudsseddel fra Jenns Pedersenn på Lønborriggaardt på hans husbonds Henrich Müllers vegne først til K.M., derefter til den adelsperson, som vil indfri Lønborriggaardt med tilliggende gods samt det gods, som kunne være udlagt fra andre len, item de tiender, der i lige måde er udlagt til betaling af K.M.s gæld til H.M., såvel som af sal. Hans Wlrich Gyldenløffs gods. (4r-4v) [5

- 20/1 (Kongstedt Lundt). Skøde fra Erich Høegh t. Biørnn Holmb til Jørgenn Kruße t. Kiersgaardt på 1 bolligh i Hornns h. i Thornbye s. i Norbye (Jens Nielsen Brun).- Sig.: Wiffertt Seefeldt; Jørgen Harboe Otte-Benn. (4v) [6

Opbydelse fra hr. Christenn Madsen Aalborig, præst i Aastedt og Schierumb s., Chlaus Nielsen, latinsk skolemester i Seebye, og Laust Tamstrup ibd. til Jørgen Ornings arvinger el. en anden adelsperson, som vil afløse flg. gods, der er udlagt dem af sal. J.O.s gods efter indvisningsdom: en del af 1 gd. i Thrøgdrup i Schierum s. (Olluff Jensen), af 2 boelliger i Gierumb s. (Jenns Tamsen og Jens Jørgensen i Gudall), af 1 gd. i Fouerholdt i Aastedt s. (Jørgenn Nielsen). (4v-5r) [7

1653 21/10 (Kbh.). Brev fra K.M. til Hans Bilde på 1126½ rdl. 16 sk., hvormed han har forstrakt H.M. Derfor pantsat flg. gods: i Schiffue Hus len i Nør h. H.M.s anpart af Jungedt sogns tiende, som H.B. har i fæste, og hvoraf han årlig giver 5 td. rug, 10 td. havre til slottet og 6 td. byg til Viborg skole, hver td. htk. anslået til 30 rdl., item i Gretrup by Suenndt Jennsens officersgd., i Harre h. i Tharumb s. i Lildtorum by 1 gd. (Jep Michelsenn, en sandemand, og Sørenn Jepßenn), Aagaer, 1 selvejergd., som Las Thøgersen og Krestenn Lasenn påbor, skylder årlig til slottet 2 sk. leding, ½ td. smør, 12 hestes gæsteri, som er herlighed. Hver td. htk. af for:ne gde er anslået til 50 rdl. H.B. el. den, som har godset med hans minde, må straks annamme det med landgilde, herlighed og rette tilliggende, jagten i vildtbanen undtaget, og beholde det som brugeligt pant, indtil

det bliver indløst af H.M. el. hans efterkommere som konge for den sum, hvorfor det er pantsat. (5r-6r) [8

1653 31/10 (Kbh.). Mageskiftebrev fra K.M. til fru Idde Lunge sal. Otte Scheels t. Katt Holmb. I.L. har til H.M. udlagt flg. gods i Calløe len: hendes part af Morup mølle, hvoraf der skyldes 5 td. mel, hendes part af Lille Mølle, hvoraf der skyldes 3½ td. 2 skp. mel. Til vederlag har H.M. udlagt Grindøe mølle i Kalløe len til I.L. [Kron Sk II s. 41]. (6r-6v) [9

1646 17/12 (Roelbgaardt). Brev fra Annders Griß t. Roelbegaardt til Jenns Niensenn i Synderschouffsgaardt på flg. gods, han har solgt og udlagt til ham: 1 hus nordvest for Huolle på Kierredt (Niels Joensenn) med tilliggende ejendom, nemlig en toft vesten for huset med nogen eng »mellumb aggerenn deri« og den nordligste halvpart af det stykke eng og agerjord, som ligger vesten for toften, og som tilforn har ligget til Roelbøegaardt, deslige 1 hus i Huolle, der står øde, med en toft til 1 td. bygsæd, som ligger derved norden for Høydall i Bierem[arck], og 1 lille stykke eng i Tholbøll eng, som kan være 1 læs eng. De 2 huse med tilliggende ejendom har Knud Seefeldt t. Oxholm og Jørgenn Naffll t. Odde udvist A.G., som har udlagt og afhændet dem til J.N. for gæld, han har været ham skyldig efter sit brev, med forfalden rente og bekostning. Han vil være J.N.s fri hjemmel til husene. - Underskrevet af A.G. Til vitterlighed: hans broder Jacob Grisß, Knudt Seefeldt og Jørgenn Naffuell.

J.N. lod de 2 huse opbyde til sal. A.G.s arvinger, hvis de ville indløse det. (6v-7v)) [10

Opbydelse fra forrige kaptajn Hans Lauridsenn til K.M. og siden til den af adelen, som vil indløse flg. gods, der er udlagt ham af K.M.: i Westeruig Closter len i Reffß h. i Hillersleff s. og by 1 gd. (Jenns Lauridsen og Søren Rasmusen), i Floufleff 1 gd. (Peder Nielsen), i Duholmb's Closter len i Harre h. i Balling s. Neeßbech 1 gd. (Jens Espersen), i Mariagers Closter len Gierleff h. i Dalbyeoffuer 1 gd. (Christen Pedersen), hvori H.L. var lodtaget for 98½ rdl. 15 sk. (8r) [11

1654 16/1 (Viborg). Pergamentgavebrev fra Johann Brockennhus til Lauridz Christensenn i Roeßdall for tro tjeneste, han har gjort ham i nogen tid. Derfor har han givet ham 1 boell i Wandfeld h. i Engberig s. Huisthulle (Jens Madsen, 3 td. byg).- Forseglet og underskrevet af J.B. Sig.: Peder Lange; Laurids Bilow. (8r-8v) [12

Opbudsseddel fra hr. Jenns Pedersen i Barmer til den adelsperson, som vil handle med ham om flg. af Niels Arnnfeldz gods, som efter indførsel ved gode mænd er udlagt hans moder Ingier Christennsdater: 1 »wersted« i Vlerup (Madz Michelsen), i Nørbye i Thued s. 1 gd. (Anders Nielsen). Han havde indførslen til stede, som blev forkyndt sammen med opbudssedlen. (9r) [13]

Opbydelse. Annders Jennsenn i Weylle lod opbyde 1 gd. i Aars h., s. og by, som kaldes Dalgaardt, (Anders Christensen), og som er udlagt ham til gælds betaling efter sal. Fredrich Munck. (9r) [14]

Opbydelse. Hr. Niels Lauridsenn, sognepræst i Hiøring, lod opbyde 1 boell og 1 gadehus i Weneberg h. i Jelstrup s. og by, som er udlagt ham af Jørgenn Orning t. Schaarupgaardts gods. (9r) [15]

Opbydelse. Kaptajn Otto Krantz lod flg. gods opbyde, som er udlagt ham efter K.M. skøde: i Mariagers Chloster len Gißlum h. Faarbøe s. Fragtrup Christenn Lauridsen, Freberig Jacob Christensenn, Lauridz Powelßenn, Christenn Chlemendßenn, Christenn Christensen og Christenn Palißenn, i Alstrup Christenn Madsenn og Joest Anderßenn, Øster Grønnderup s. og by Peder Jenßenn og Niels Krenßenn, Gißlum Mouridz Ibsen og Peder Jensen, Nyrup Christenn Pedersen, Christenn Mortensen, Westrup Jenns Suendsenn, Niels Pedersßenn. (9v) [16]

1651 16/9 (Kbh.). Skøde fra K.M. til forrige kaptajn Peder Oyßer [el. Petter Byßer]. Eftersom H.M.s sal. fader skyldte ham 530 rdl. på egne og underofficerers vegne og 18½ rdl. på regimentkvartermesterens vegne for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid, så har H.M. udlagt ham flg. gods: i Mariagers Closter len i Gißlum h. [!] Hamers [fej] for Hannes] Lild s. 1 gd. Niels Andersen på Bierget, Huolle Niels Tamesen 1 gd., 1 bollig Christen Nielsen Brunn, 1 gd. Lundt Jacob Pedersenns hustru og Niels Joestßenn, hver td. htk. for 40 rdl.

Godset blev opbudt til H.M. og adelen efter H.M.s brev. (9v-10v) [17]

Opbydelse fra Jørgenn Mattißenn i Kbh. til den adelsmand, som vil købe flg. gods: i Huornn Warp i Aars h. i Wlstrup s. 1 gd. (Knudt Jensenn), i Malle s. og by i Albeck[!] 1 gd. (Christenn Pedersen), 1 gd. (Christen Andersen), 1 gd. ibd. (Christenn Jensen) (10v) [18]

Opbydelse. Theodorus Barthram af Leibsigh hans fuldmægtig lod det

gods opbyde, som er udlagt ham af K.M. efter hans brev. Godset var på samme måde opbudt forleden snapsting 19. jan. 1653, og opbydelsen var antegnet på H.M.s brev. (10v-11r) [19]

1651 6/12 (Kbh.). Brev fra K.M. til Werner Klowmandt og Zacharias Garben i Kbh. K. M.s sal. fader er blevet forrige kaptajn Milchior Richartt von Bockeren 148 rdl. 7 sk. skyldig for tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid, hvilken fordring han har overdraget W.K. og Z.G. Derfor pantsat dem flg. gods: i Mariag[er]s Chloster len i Gißlum h.[!] Hanneß Lild s. Woest 1 gd. Thomis Oluffsen, Klett Peder Eschißenn, hver td. htk. [anslået til] 40 rdl. Brevet var påskrevet her på landstinget 28. jan. 1652.

Godset blev opbudt til H.M. og adelen efter H.M.s brev. (11r-11v) [20]

Opbydelse. Wernner Klowmandt i Kbh. lod flg. gods opbyde, som er tilfaldet ham ved hans fuldmægtig Niels Nipgaardt i Viborg efter den af Christenn Lange og Jørgenn Seefeldt underskrevne lod dateret Viborg 24. maj 1652: 1 td. 6½ skp. htk. af 1 gd. i Weßles by (Christenn Jensen), 2 skp. htk. af 1 gd. (Sørenn Christensen i Wesles by), hver td. anslået til 50 rdl. (11v) [21]

1653 15/12 (Lindberig). Skøde fra fru Idde Giøe sal. Jenns Juels t. Linndberigh til Christenn Lunge[!] t. Hißellunndt[!] på hendes anpart af 1 gd. i Øster h. i Aandt Agger s., som kaldes Molbye, (Michell Pouelsen, 5½ skp. 1 fjk. rug, ½ ørte byg, 1 otting smør, ½ får, 1½ rdl. gæsteri). (12r)[22]

Opbydelse. Therning Hanßenn lod opbyde 1 gd. i Mariagers Kloster len i Gißlumb h. Thulstrup (Christenn Sørennsenn), som er pantsat ham efter K.M.s brev, forkyndt her på landstinget den 19. nov. 1651, hver td. htk. anslået til 50 rdl. (12r-12v) [23]

Opbydelse fra forrige kaptajn Morttenn Lyderwaldt, major Baltzer Lyderwaldt og kaptajn Henrich Hølling til H.M. på det gods, som er udlagt dem efter H.M.s brev, læst og påskrevet her på landstinget 22. okt. 1651. (12v) [24]

1654[!] 28/12 (Bekmarch). Skøde fra Niels Kaaß t. Beckmarck til Hanns Wulff Wnger på 1 gd. på Mors i Nør h., som kaldes Jøßbyegaardt (Sue-ning Christensen).- Sig.: Chlaus Juell; Hans Jurch von Anderß. (12v) [25]

1654 20/1 (Jegeberig). Skøde fra Niels Galde t. Jegeberig til Henrich Krabbe på flg. gods: i Hardsyssel i Wandfuldt h. i Fering s. 1 boell, som kaldes Dalgaardt, i Skodtborig h. i Lomborig s. halvparten af 1 gd., som kaldes Mølltrup, deslige al den arvepart, der kan tilfalde hans hustru fru Barbra Krabbe arveligt efter hendes broder Therkild Krabe, om han er afgået ved døden, og som beløber sig til 3½ td. 1 skp. htk.- Sig.: Hanns Wulff Wnnger; Annders Munnck. (13r) [26]

1653 18/11 (Thierßbeck). Skøde fra jfr. Hylleborig Bille Henrichdater med hendes faders samtykke til hendes broder Knudt Bille t. Scharildgaardt på flg. gods: i Bierre h. 2 gde i Hornnbildt i Nebs Agger s. (Raßmus Pedersen og Jenns Jensen), 1 bovl i samme s., som kaldes Mølstede (Laß Knudsen), 2 gde i Gramroed i Rorup s. (Hans Jensen og Lauridz Simensen).- Til vitterlighed: hendes fader Henrich Bilde; Jørgenn Juell. (13v) [27]

1654 12/1 (Thønnder). Opbydelse fra Christenn Thommesenn i Thønnder til de adelspersoner, som vil købe flg. gods, som er udlagt ham af H.M. som betaling for gæld: Koldinngghus len Thønnder h. Abildt Christenn Anderßenn (4 mk. penge, 4 ørte byg), 1 boell (1 mk., 1 brændsvin), hver td. htk. anslået til 55 rdl. (14r) [28]

Opbydelse. Rådmand i Ottenße Erich Jørgennsenn lod flg. gods opbyde, der er opdraget ham af Casper Due t. Ølstedt Gaardt, og som er udlagt til denne og underhavende officerer for tjeneste i den seneste fejde, efter opdragelsesbrevets og det kongelige brevs formelding, der er forkyndt her på landstinget den 6. okt. 1652: 2 gde i Hann h. og Øsleff s., nemlig Lille Bisgaardt (Christen Pedersen) og Lille Schadhaffue (Niels Eschildsen). (14r-14v) [29]

Opbudsseddel fra Hinrich Kohll på Zegelstrup hgd. med en del bøndergods, som er udlagt hans fader af K.M. efter hans pantebrev, og på det gods, som han for nogle år siden har afkøbt Jørgenn Matißenn i Kbh. og Christen Lundt i Christiansstadt, og som også var udlagt dem af K.M.- Underskrevet af H.K. (14v) [30]

Opbudsseddel fra Hanns Wilhemb »zitzhafftigh« i Ottenße på 4 bundgarnsstader for Nibbe i den 3. lænke østen Pøttenn [...] fra grunden efter Hanns Banngh i Bogennßes opdragelsesbrev dateret Ottenße 19. jan. 1654.

Sal. Niels Gyldensternn Henrichsens skøde til H.B. på disse bundgarns-stader og H.B.s afhændelse til H.W. blev fremvist og påskrevet sammen med opbudssedlen. (14v-15r) [31]

Opbydelse. Den unge Peder Jensen Bering lod opbyde det af Niels Arenfeldz gods, hvortil han er berettiget efter sin sal. fader Jens Madsen. Godset er tit og ofte tilforn opbudt her på landstinget. (15r) [32]

Opbydelse fra borgmester i Hiøringh Jacob Christensenn til de adelspersoner, der vil købe det af hans børns gods, som efter K.M.s befaling er udlagt ham af kommissarier for gæld, han fordrede. (15r-15v) [33]

1654 14/1 (Schaarupsgaardt). Skøde fra fru Lisabett Routsteenn sal. Jørgenn Ornings med hendes fader Steen Routsteens vilje til hendes søn Will Orning [på hendes og] hendes 2 børns jfr. Sophie og jfr. Agatta Ornings anpart af Schaarupgaards bygning for så vidt, som fordums tolder i Aalborg sal. Hanns Sørensens har haft indførsel i den, der nu er kendt magtesløs på sidst forleden herredag.- Sig.: Steenn Routsteenn; Erich Huaß; Eylert Effuertt Banner. (15v) [34]

- 14/1 (Schorupsgaar). Skøde fra for:ne fru Lisabett Routsteenn med hendes faders Steen Routsteens samtykke til hendes søn Will Orning på 2 td. htk., som han ellers skulle lægge fra sig til hendes datter jfr. Sophie Orning efter de lodder, som er gået på skiftet i Aalborg efter hendes sal. fader Jørgenn Orning, samt på et »werstedt« i Huornns h. i Tholle s. Schorup by, som Anders Jensen tilforn iboede, (½ td. korn), og som er tilfaldet hendes datter jfr. Agatta Orning på lod efter hendes sal. fader.- Til bekræftelse S.R.s signet og hånd. Til vitterlighed Erich Huaß; Eylert Effuertt Banner. (15v-16r) [35]

(Er forkyndt den 1. feb.)

-24/1 (Viborg). Pantebrev fra Gregers Høgh t. Rørbeck til Mogens Høegh, Danmarks riges råd, på egne og deres broder afgangne hr. Joest Høegh hans børns vegne på 4600 rdl., som er resten af købesummen for deres del af Elkierdt gd. og gods. Kapitalen med 6 pct. rente skal G.H. være forpligtet til at betale sin broder M.H. til flg. terminer: 1000 rdl. kapital med sin rente og renten af den resterende sum skal betales til Valborgs dag (1/5) 1655, til Valborgs dag 1656 betales 1000 rdl. med deres rente og den resterende hovedsums rente, til Valborgs dag 1657 betales

også 1000 rdl. med rente og den resterende kapitalens rente, og til Valborgsdag 1658 betales den resterende kapital, 1600 rdl., med renten af denne sum. Derfor sat til frit pant hgdén Elkierd takseret til 30 td. htk. og bygningerne til 600 rdl., deslige flg. gods: i Kier h. 1 gd. Stapriß (Simenn Jensenn), 1 gd. (Christen Pedersen), Sulstedt 1 gd. (Niels Lauridsen), Aystrup 1 gd. (Sørenn Madsen), 1 gd. (Christenn Jensen), selvejergods: 1 gd. (Niels Jennsen), Sulstedt 1 gadehus Niels Iffuersen, Aystrup 1 gadehus Niels Mortensen Schreder, 1 gadehus Sørenn Madsen, 1 gadehus Olle Pedersen, Søren Nielsen 1 gadehus, Byrholdt 1 gd. (Anders Nielsen), Sulstedt 1 gd. (Anders Suendsenn), 1 gd. (Jenns Pedersen), Aystrup 1 gd. (Christen Madsenn), 1 gd. (Niels Sørenßen), 1 bollig (Niels Andersen), Sulstedt 1 gadehus Matis Jacobsen 18 sk., 1 gadehus (Olle Nielsen), Aystrup 1 gadehus (Raßmus Rasmusen), 1 gadehus (Niels Pedersen), 1 gadehus (Søren Lauridsen). Bliver hovedstol og rente ikke erlagt til rette tid i Viborg el. et andet belejligt sted efter M.H.s minde, skal det være ham tilladt uden proces straks at annamme for:ne gd. og gods og beholde det som et frit brugeligt pant med alle dets rettigheder og herlighed, vist og uvist, indtil den efterstående kapital bliver betalt med rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af G.H. (16v-18v) [36

LANDSTING 1. FEBRUAR 1654

1654 28/1 (Viborg). Pantebrev fra fru Idde Lindenow t. Wraaesal. Steenn Beckes til fru Sophie Brahe sal. hr. Jørgenn Lunges på 1400 gode rdl. in specie. Renten, 6 pct., skal erlægges den 24. jan. hvert år i Viborg el. der, hvor det bliver begæret. Derfor sat flg. gods til underpant: i Vendsyssel i Hammer s. Øsberig 1 gd. (Hanns Thomesen), 1 gd. (Niels Christenssen), med skov til 30 svins olden, 1 gd. i Sulstedt s., som kaldes Dalen, (Jep Nielsen). Vil en af dem ikke længere have kapitalen el. lade den stå på rente, skal den løskyndiges et halvt år tilforn, hvorefter I.L. skal betale S.B. el. den, dette brev bliver betroet, de 1400 rdl. med rente og interesse til den 24. jan. Bliver hovedstol og rente ikke betalt til rette tid, må S.B. annamme godset til fuldkommen betaling, hver td. htk. for 60 rdl. Det, der bliver tilovers, når hovedsum og rente er betalt, skal komme I.L. til bedste.- Sig.: hendes broder Jacob Lindenow. (18v-19v) [37

- 27/1 (Viborg). Pantebrev fra Erich Lonow t. Wischumgaardt til fru Sophie Brahe på 500 rdl., hvoraf der til hvert snapsting efter brevets dato

skal erlægges 6 pct. i årlig rente, så længe kapitalen bliver stående. Derfor pantsat flg. gods: i Synderliunng h. i Weyrumb s. og by 1 gd. (Anders Sørennsenn), 1 gd. (Christenn Jensenn), 1 gd. (Sørenn Koldbeck). Bliver pengene ikke betalt med deres rente efter et halvt års lovlig opsigelse på en af siderne, må S.B. annamme godset til fuldkommen betaling, hver td. htk. for 50 rdl. Det, der der bliver tilovers, når hovedsum, rente og interesse er betalt, skal komme E.L. til bedste.- Sig.: Peder Lannge, Lauridz Bilow. (20r-20v) [38]

1653 10/12 (Kniffholdt). Pantebrev fra Hans Dyrre t. Kniffholdt til fru Sophiæ Brahe på 120 rdl. at betale med 6 pct. til juleaften 1654. Derfor sat flg. gods til frit underpant: 4 td. htk. af Kiersgaards hovedgårds takst i Thornnbye s. i Hornns h., som Jørgenn Kruße besidder på livstid, og som er tilfaldet H.D. arveligt efter hans sal. søster fru Christendse Diurre. Efterdi godset ikke er skiftet mellem ham og hans broder Iffuer Dyre, bepligter H.D. sig til, så snart det bliver skiftet, at kontentere S.B. de 120 rdl. med rente og interesse, el. også skal S.B. have fuldmagt til straks uden rettergang at søge indvisning i Kiersgaardz hovedgårdstakst og rette tilliggelse for hovedstol og efterstående rente og interesse og gøre sig den så nyttig, som hun begærer. Han bepligter sig til ikke at sælge el. pantsætte noget af Kiersgaardz hovedgårds rettighed til nogen anden, førend S.B. bliver betalt skadesløst. Eftersom H.D. tilforn har pantsat S.B. af hans arvepart af Kiersgaardt hgd. for 700 rdl., skal dette pant i lige måde agtes i Kiersgaardz hovedgårds takst med al dens rettighed i ager og eng, skov og mark samt forstrand.- Sig.: hans datter fru Karin Dyre; hans brodersøn Chlauß Diure. (20v-22r) [39]

1653 28/9 (Viborg). Skøde fra Erick Kaaß til fru Sophie Brahe på flg. gods: i Vendsyssel i Huettboe h. i Jetztmarch s. 1 boell, som kaldes Schadbach, (Sørenn Staphensen), 1 boell (Nielß Laustsen på Graffuenn), 1 bolig (Niels Michelsen), 1 bolig (Christenn Sørensen), 1 bollig (Christenn Møller.- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (Er læst tilforn 28. sep. 1653). (22r-22v) [40]

1654 20/1 (Viborg). Skøde fra Mogenns Høgh t. Kiersgaards Holmb på egne og hans broder hr. Joest Høegs børns vegne til hans broder Gregers Høegh på 3 broderlodder af Elkierdt hgd. i Vendsyssel, som er beregnet til 22½ td. htk., og 3 broderlodder af gdens bygninger, som bedrager sig til 300 rdl., deslige flg. gods: i Kier h. 1 gd., som kaldes Stapis, (Simenn

Jensen), 1 gd. (Christenn Pedersen), Sulstedt 1 gd. (Nielß Lauridsen), 1 gd. (Anders Suenndsen), 1 gd. (Jenns Pedersen), 3 gadehuse (Nielß Iffuersenn, Matis Jacobsen og Olle Nielsen), Aystrup 1 gd. (Sørenn Madsen), 1 gd. (Christenn Jennsen), selvejergods: 1 gd. (Niels Jensen), 1 gd. (Christenn Madsen), 1 gd. (Niels Sørennsen), 1 bolligh (Niels Andersen), 7 gadehuse, Byrholdt 1 gd. (Anders Nielsen).- Sig.: Peder Langhe; Lauridtz Below. (22v-23r) [41]

Opbydelse fra Jesper Hanßenn i Bøll til de adelspersoner, som vil købe 1 buoell i Thy i Weßleff[!] by (Niels Jensen i Knob), der er udlagt ham efter sal. Palle Rosenkrandtz til gælds betaling. (23v) [42]

1654 29/1 (Viborg). Skøde fra Christenn Scheell Jørgennsenn t. Estrup til Antonio Ritz t. Baritzschouff på 1 bondegd. i Bierre h. i Wridtstedt Kierdt (Anders Jørgensen).- Sig.: Erich Roßenkrandtz; Franndtz Randtzow. (23v) [43]

- 28/1 (Viborg). Skøde fra Woldemaar Lycke til hr. Mogens Seestedt på 1 gd. i Huußbye (Peder Lauridsen og Tamis Christensen).- Sig.: Malte Seestedt; Jenns Kaaß. (23v) [43A]

- 24/1 (Viborg). Skøde fra Jenns Kaas t. Krabsholmb til hr. Mogens Seestedt på 1 gd. i Fiande i Wldborig h. i Huußebye s. (Christenn Ibsen).- Sig.: Lauridz Below; Anthonj Reedtz. (24r) [44]

- 26/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Anne Seestedt til hendes broder hr. Mogens Seestedt på 1 gd. i Hammerum h. i Arnbierig s., som kaldes Lille Siøebyhe, (Madz N.).- Sig.: Erich Juell, Malte Seestedt. (24r) [45]

- 24/1 (Thielle). Pantebrev fra Lauritz Fris t. Lundt til Erich Grube t. Thielle på 2200 rdl. at betale på Thielle den 24. jan. 1655 med 1 års rente, 6 pct. Derfor pantsat flg. gods i Rindz h.: Lundt, som han påbor (9 td. rug, 5½ td. byg, 6 td. havre, 1 fjerd. smør, 1 fjerd. honning, 2 svin, 1 får, 1 lam, 2 gæs, 4 høns, 2 kurantdl. gæsteri), Mogens Jennsenn 1 kurantdl. af 1 hus, i Roum 1 gd. (Niels Andersen og Niels Lauridsen), 1 gd. (Peder Pedersen og Christenn Mortensen), 1 gd. (Madz Jenßenn og Jacob Lauridsen), 2 gadehuse (Giertrud Sørensdat er og Wilm N.), Borttholmb[!] 1 [hus] (Iffuer Kielsen), deslige giver han ½ ørte rug, 4½ skp. byg af noget jord på Naffndrup mark, Heedehuß (Christen Andersen), Lundemølle, beløber

sig til $46\frac{1}{2}$ td. ÷ $\frac{1}{5}$ alb. htk. Bliver de 2200 rdl. ikke betalt med deres rente til 24. jan. 1655, skal godset med skyld og landgilde, stedsmål og sagefald, vist og uvist efter forfaldsdagen være E.G. følgagtigt som evindelig ejendom uden nogen proces. E.G. skal ikke være forpligtet til at tage hver td. htk. for mere end 47 rdl. Da gden og godset beløber sig til $46\frac{1}{2}$ td. ÷ $\frac{1}{5}$ alb., beløber de penge, hvorfor E.G. skal tage gden og godset, sig til $2185\frac{1}{2}$ rdl. Der bliver således $9\frac{1}{2}$ rdl. 16 sk.[!] igen af hovedstolen, som L.F. skal give E.G., straks når han annammer godset til ejendom. De forbeholder sig på begge sider, at de et halvt år tilforn opsiger hverandre [lånet] skriftligt el. mundtligt. Godset er ikke pantsat til nogen anden, og L.F. forpligter sig til heller ikke at pantsætte det til nogen anden, førend E.G. bekommer sin betaling til forberørte dag eller bliver fyldestgjort med godset som forskrevet står.- Forseglet og underskrevet af L.F. Til vitterlighed: hans svoger Mogenß Munck t. Ørnnhoffuedt.

Derhos blev det pantebrev fremvist, som er læst og påskrevet her på landstinget 27. apr. 1653, og som L.F. havde udgivet til Chlaus Dyre på samme gd. Lundt og dens gods. Det var indløst, og udenpå stod der skrevet: Anno 1654 den 24. jan. er dette brev mig betalt. Chlaus Dyre, egen hånd. (24r-27r) [46]

En kopi af en kontrakt mellem Laurids Fris og hans svoger Mogens Munck Nielsen, som L.F. med egen hånd havde bekræftet var en rigtig kopi efter originalen, blev fremvist. Den 24. jan. 1654 havde de været forsamlet for at skifte efter L.F.s sal. frue Inger Munck. L.F. har fremvist en registrering med gode mænds hænder over sit bo og en antegnelse over sin bortskyldige gæld. Når gælden er betalt, bliver der ikke andet tilovers, som kan arves, end $\frac{1}{5}$ af 1 boell i Schodborig h. i Neeßs. (1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 pd. smør), hvortil sal. I.M. var arvelig berettiget efter hendes sal. forældre. Hendes [øvrige] gods har L.F. solgt til deres fælles gælds [betaling]. De er kommet overens på flg. måde: L.F. skal selv beholde sit gods »rørenndes eller wrørendis«, indgæld og udgæld bortset fra for:ne boelspartt, som tilkommer arvingerne og hvortil L.F. ikke har nogen ret. Der tages dog det forbehold, at om M.M.s broder Sørenn Munck, som er udenlands og sin egen værge, har noget at tale derpå, skal det stå ham frit for. Derimod lover L.F. at holde sin svoger M.M. »kreuffuesløß« for al hans og hans sal. hustrus bortskyldige gæld.- Underskrevet og forseglet af L.F. og M.M. Til vitterlighed Offue Blich; Christenn Harboe. (27r-28v)

[47]

1654 25/1 (Viborg). Skøde fra Hermand Kaas Frandtzen til fru Elißabett Daae t. Webnerßholmb på flg. gods: i Thørsting h. i Føylingh s. i Aastrup by 1 gd. (Rasmus Jennsenn), 1 gd. (Sørenn Rasch), 1 gd. (Therkildt Grønn), 1 boell (Hans Ibßen), 1 boell (Christenn Snedicker), 1 gadehus i samme by (Anders Lundumb).- Sig.: Jørgenn Juell; Jacob Seefeldt. (28v-29r) [48]

1653 10/12 (Dalundt). Pantebrev fra Eyller Høegh t. Dallundt til hans søn Hack Windt på 6000 rdl. at betale med 360 rdl., 1 års rente, til 11. dec. 1654 i Kbh. Derfor pantsat hans hgd. Aggersborig takseret til 40 td. htk. og alt dens tilliggende bøndergods, nemlig i Aggersborig s. og by 8 gde, 1 gadehus, nok 5 huse 5 td. byg, Jytte Banngs 3 mk., Thamis Hansen 24 sk., ved Aggersundt Gregers Tomesen og Peder Kremer 2 boeliger, hvoraf der gives 4 pd. jern, Christenn Fris og Niels Jørgensen 2 td. byg, Jenns Hoffmandt 1 td. byg, Christen Giordsen 2 td. byg, Jenns Jensen 2 td. byg, Lauridz Christensen 1 td. byg, 1 td. havre, Jenns Andersen 1 td. byg, Anders Sørensen 1 td. byg, Holmen Nielß Madsen og Christenn Schiøtt 2 td. byg, i Thaarup 1 gd. (Jennß Jennsenn), holdsgods 6 td. byg, 1 æg, 1 bollig (Nielß Hoffmandt), 1 boelig (Christenn Pedersen), i Wllerup 1 gd. (Christenn Nielsen), 1 bolligh (Christenn Hoffmandt), 1 gd. (Jep Roedt), 1 gd. (Jenns Bertilsen), 1 bolligh (Sørenn Ladefogedt), 1 gd. (Christenn Pedersen), holdsgods, 8 td. byg, 1 æg, 1 gd. (Gregers Terkildsen), 1 gd. (Jens Nielsen), holdsgods, 8 td. byg, 1 æg, Jenns Knudsen 1 gd., 4 huse i Wllerup, som er øde, Krøldrup 1 gd. (Oue Nielsen), item Lille Krøldrup, nok i Manstrup 1 gd. (Lauridz Nielsen), 1 hus (Peder Jensen), Slagstedt 1 gd. (Niels Giertsen), Aade 1 gd. (Anders Winter). For:ne Aggersbore hgd. og underliggende gods med al tilliggelse og herlighed i skov og mark, fiskevande, ålegårde og bundgarnsstader skal være hans søn til vist underpant. Bliver de 6000 dl. og renten ikke betalt med enkende rdl. i en samlet sum til bemeldte tid og på bemeldte sted, skal det stå H.W. frit for straks og uden rettergang at annamme gd. og gods, bruge det som sit eget og beholde det, indtil hovedstolen med rente og interesse bliver skadesløst betalt.- Forseglet og underskrevet af E.H.

Neden på samme brev stod der skrevet: Herpå er mig af min fader betalt 1000 enkende rdl. Odenße den 15. jan. 1654, H.W. (29r-30v) [49]

[Opbydelse]. Christenn Jensenn i Ganner [lod opbyde] 1 boell ved Ganner bro, som rådmænd i Christians Haffnn Hanns Johansenn har opdraget ham, og som var udlagt H.J. af K.M. efter H.M.s pantebrev læst og

påskrevet ligesom opdragelsen på landstinget den 19. jan. 1653. (31r) [50

1654 26/1 (Viborg). Pantebrev fra Erich Blick t. Synnderbeggaard til landsdommer Peder Lange på Mergrette Andersdaters vegne på 300 rd. at betale med 6 pct. til 26. jan. 1655. Derfor pantsat sin hgd. Synnderbeg[aa]rdt, som han påbor. Bliver pengene med deres rente ikke erlagt til P.L. til for:ne tid, skal han have fuldmagt til at annamme gden og beholde den som frit brugeligt pant, indtil kapital og rente bliver betalt. Gden er ikke pantsat til nogen anden, og E.B. forpligter sig til heller ikke at pantsætte den til andre, førend den bliver indløst fra P.L.- Forseglet og underskrevet af E.B. Sig.: Jørgenn Kruße; Jacob Grube. (31r-31v) [51

- 26/1 (Viborg). Pergamentskøde fra Erich Roßennkrantz t. Roßennholm til Christenn Scheell Jørgenßenn t. Estrup på hans hgd. Kierstrup på Lolland i Fuelße h. med flg. tilliggende gods i samme h.: Fugelse s. og by 1 bollig (Pouell Griffuell), 1 hus (Mortenn Henichsen), Peder Pedersen 1 bollig, stud: 4 skp. byg, 2 skp. havre, 1 skp. hvede, redsler: $\frac{2}{3}$ otting smør, $\frac{1}{2}$ får, $\frac{1}{7}$ lam, 10 æg, nok i Flarup 9 gde, item Peder Hauffgaardt og Hanns Greffue $1\frac{1}{2}$ pd. byg af en øde jord, item husmænd: Rasmus Thrudßen, Olle Mortensen og Rasmus Mortenßenn, nok Schottemarch Raßmus Greffue og Peder Jensenn, skov til disse gde i Schottemarck til 8 svins olden, nok 1 hus (Hanns Schreder), Hillestrup (Jørgenn Jensenn), Bøßberup Morten Brølle og Hanns Mortenßenn, skov til disse 2 gde i Bøßberup til 30 svins olden, nok Dirich Rasmusen 1 gd., stud: 3 skp. byg, $1\frac{1}{2}$ skp. havre 3 fjk. hvede, redsel: $\frac{1}{3}$ otting smør, $\frac{1}{3}$ får, $\frac{1}{6}$ lam, 10 æg, skov til denne gd. til 11 svins olden, Thoers Lunde 1 gd. (Anders Espensen), nok 1 pd. byg af 1 øde jord, 1 boelig (Hans Hansenn Areboe), Peder Jensen Kore 1 gd., Niels Byter 1 bollig, husmænd: Rasmus Pedersen, Hans Hansen Møller, Wester Wilsleff Siguordt Rasmusen 1 gd., Peder Hansen 1 bolligh, Jenns Frandsen 1 bollig, skov til de 3 gde til 20 svins olden, 1 gd. (Ib Hansenn), 1 gd. (Bertill Hansenn), nok af Sangttj Nicholas Tofft 7 skp. byg hvert 3. år, er 2 skp. $1\frac{1}{3}$ fjk. årlig, nok af 1 stykke jord 2 skp. byg hvert 3. år, er $\frac{1}{2}$ skp. $\frac{2}{3}$ fjk. årlig, skov til 1 svins olden, Handermelle Marqus Fynboe 1 bollig, Niels Theckemandt 1 bollig, Peder Ibsen 1 bollig, Hans Nielsen 1 bollig, skov til Handermelle til 50 svins olden, Sandagger Niels Nielsen 1 bollig, Øster Wilsleff 1 gd. (Lauridz Lercke), i Burdtzø s. og by 4 gde, Søren Hansenn ibd. 1 gadehus, Hillestrup 1 gd. (Lauridz Jensen) og skov til 150 svins olden, Jenns Hiuelmandt 1 gadehus, i Erindzßleff s. og by Rasmus Suerkildsen 1 bollig, Asßennbølle 1 gd. (Peder Anderßenn), 1

bollig (Thamis Seffrensen), i Rebbelundt[!] s. og by 1 gd. (Rasmus Christensen). For:ne gd. med birk og birkerettighed, vejrmølle og begravelse i Fuelbøe kirke, med bygning og rettighed og denne gds gods med fødte og ufødte, med al ejendom og rette tilliggelse skal følge C.S.J. som evindelig ejendom.- Sig.: Gunnde Rosenkranndtz; Franndtz Ranndtzow. (31v-33v) [52]

- 1/2 (Viborg). Skøde fra jfr. Karenn Galde t. Kockedall med hendes værges Jørgenn Kruße t. Hiermedzleffgaardts samtykke til Jacob Grube t. Kabell på 1 gd. i Riberhus len i Lund s. »Peder Bachumßenn Wrøgum nu boendes i Lunde«.- Sig.: Jørgenn Kruße; Knudt Schinnckell. (33v-34r) [53]

1651 29/9 (Viborg). Bevis fra Jørgenn Seefeld til Gunde Langhe og fru Ingeborig Parsberg. For ¼ af [deres tilgodehavender] efter deres restsedler, nemlig 142½ rdl. 1½ ort for 9 heste for G.L.s [vedkommende] og 95 rdl. 1 ort for 6 heste for I.P.s [vedkommende] efter K.M. sal. ihukommelse hans restseddel på 14686 rdl. 1 ort for det ganske kompagni, er flg. gods udlagt til dem: Segelstrup len Slett h. Windbles s. og by Jenns Andersen 1 gd., 45 rdl. tønden, er 217 rdl. 1 ort 8 sk., nok i Lundenes len Hierum h. Boerbierre s. Angenett i Holdstebrou 1 sldl. af 1 eng, er 2 td. htk., 35 rdl. tønden, er 70 rdl., hvoraf der tilkommer G.L. og I.P. 20 rdl. 3 ort 4 sk. G.L. og I.P. må annamme for:ne indkomst beregnet fra Philippi Jacobi (½) 1651 og beholde den som brugeligt pant, indtil den bliver indløst af K.M. for den sum, hvorfor den nu er pantsat.- Underskrevet af J.S.

På brevet stod der skrevet: Anne Krabe sal. G.L.s har overdraget al hendes part af herlighed, landgilde m.m. af for:ne gd. og eng til Axell Juell Iffuersenn t. Wolstrup på de samme vilkår som dem, hvorpå de er udlagt hendes sal. husbond fra kronen. Dateret Viborg 1. feb. 1654. Til vitterlighed Peder Langhe. (34r-35r) [54]

Opbydelse. Karinn sal. Jahann Bortkers i Ottenss lod det gods i Thy opbyde, som er udlagt hende for hendes gældsfordring, efter en opbudsseddel, der tit og ofte er forkyndt her på landstinget. (35r) [55]

Opbydelse. M. Oluff Christennsenn lod det gods opbyde, som han i lige måde har opbudt tilforn efter sin underskrevne seddel. (35r) [56]

1653 29/10 (Ottensø). Skøde fra Hans Jurgh vonn Andersenn t. Vlsundt

på hans søstres jfr. Dorithe von Anderßens og jfr. Anna Maria von Anderßens vegne som deres rette lavværge og efter deres begæring deslige efter K.M.s bevilling til jfr. Karen Quitzow på gods, som efter 2 lodsedler var tilfaldet dem arveligt, nemlig efter den 1. lodseddel i Schodborig h. i Neeß s. 1 bollig Jenns Mouridzenn i Sax Kiergaardt, Lille Sax Kierdt 1 gd. (Madz Christensen og Christenn Knudßenn), i Westernes 1 gd., Christenn Thomesen i Sundgaardt, Christenn Knudsen i Kierdigge, gadehuse: Anne i Chloster Enmarck, Morten Jensen på Hedde, nok efter den 3. lodseddel Schodborig h. i Thrans s. 1 boell i Synder Rochbye, Peder Christensen ved Bønndt i Nees s., 1 gd. Jenns Sørensen ved Byndt, 1 gd. Hans Christensen i Vlßundzbyhe, Gregers ved møllen, 1 bollig Otte Pedersen i Ørumschouff, Peder Nielsenn i Plougmandz Gaardt, 1 bollig Sørenn Christensens kone, nok Christenn Suarer, store Madz på Heedenn, Jenns Suarer på Heedenn, Mette Fischer og Oluff Madsenn på Heedenn, hver 1 bolligh, nok 2 gadehuse. Foruden disse 2 søsterlodder har han også tilskødet K.Q. en søsterlod, som han selv havde tilforhandlet sig, nemlig efter den 2. lodseddel i Schodborig h. i Neeß s. 1 gd. Las Christensen ved Høyenn, 1 gd. Peder Jensen ved Gadenn, 1 gd. Niels Hennißenn ved Aggerenn, 1 gd. Peder Knudsen ved Threebrouff, 1 gd. Jahan[?] Iffuers kone i Biereg[aa]rdt, Antonius Jennsenn i Sandbeck 1 gd., 1 gd. Peder Madsen i Huidt Hußstedt, 1 gd. Nielß Michelsen ved Beck, 1 bollig Peder Mortensen, så og Peder Mortensen på Heedenn, 1 bolig Pouell på Moebenn, 1 gadehus Anne ved Aggers Ende, 1 gadehus Zidsell Reffgrauff.- Sig.: hr. Mogens Seestedt; Jørgenn Roßennkrandz. (35v-36v) [57]

1654 28/1 (Viborg). Skøde fra Mogenns Munck Nielsenn t. Ørennhoffuedt til Hans Jurgh von Anderßenn på 1 boell i Schoedborig h. i Neeß s. i Wester Neeß, som Marenn Nielßdater tilforn iboede.- Sig.: Knudt Sørensen t. Holmg[aa]rdt; Erich Blich t. Synnderbegsgaardt. (36v-37r) [58]

Opbydelse. Forrige kaptajn Michell Mønিকে lod det gods opbyde, der er udlagt ham af K.M., således, som det i lige måde er opbudt her på landstinget den 28. jan. 1652 og antegnet på K.M.s pantebrev. (37r) [59]

1654 30/1 (Viborg). Pantebrev fra Hanns Fris t. Kragerup til Henrich Thott t. Boltinggaardt, som har godsagt for ham til Henrich Bilde t. Siøboe for 1000 rdl. Derfor pantsat flg. af kronens gods, som H.F. har som brugeligt pant: i Synnderliung h. Niels Pedersenn i Tistedt 1 gd., Huolbeck (Michell Christensen), 1 gd. (Sørenn Madsen). Godset er på 23

td. 4 skp. 2 fjk. 2 alb. htk., når gæsteriet ikke medregnes, hver td. anslået til 45 rdl. Får H. T. ikke sin hånd og sit segl igen til førstkommende snapsting, må han straks uden rettergang annamme godset med al den rettighed, H.F. nyder deraf efter pantebrevet, og beholde det, indtil det fraløses ham af K.M. el. af H.F. Oppebærer han flere penge derfor, end dette brev formelder om, skal de komme H.F. til gode.- Forseglet og underskrevet af H.F. (37r-38r) [60]

- 1/2 (Viborg). Brev fra Christiann Lindenow t. Østergaardt til Otto Kragh på 500 rdl. at betale med 6 pct. til den 24. jan. 1655 på Viborg snapsting. Derfor sat flg. gods til frit underpant: i Salling i Asted s. og birk i Nesum by 1 [gd.] (Christenn Jensenn Aegaardt), 1 [gd.] (Jørgenn Sørensenn). Bliver pengene ikke betalt med deres rente, må O.K. nyde godset som brugeligt pant, indtil hovedstol og rente bliver betalt.- Forseglet og underskrevet af C.L. Til vitterlighed Eylertt Effuertt Banner. (38r-38v) [61]

- 30/1 (Viborg). På Christenn Langhe Nielbenn t. Rønousholmb hans pantebrev dateret Rønousholmb 28. febr. 1649 til sal. Niels Kragh på 600 rdl. med 6 pct. rente, som er læst og påskrevet her på landstinget 14. marts 1649, stod der skrevet, at der 30. jan. 1654 er betalt 200 rdl. på dette pantebrev. De skal kvitteres i pantessummen, dog pantet uforkrænket i alle måder.- Underskrevet af C.L.N. med egen hånd. (38v) [62]

- 29/1 (Viborg). Skøde fra fru Mergrette Holck sal. Jenns Høghs t. Wangh på hendes børns vegne til Mogenns Høegh på 1 broderlod af Elkier hgd. i Vendsyssel, som bedrager sig til 7½ td. htk., samt 1 broderlod af gdens bygning anslået til 100 rdl. Lodderne tilfaldt hendes børn arveligt efter fru Sophie Høegh.- Sig.: Steenn Routsteenn; Christenn Lange Nielsenn. (39r) [63]

- 31/1 (Viborg). Skøde fra Jenns Kaas t. Krabisholmb til hans morbroder Mogens Høeg på flg. gods: i Salling i Huidberig s. og by 1 gd., som kaldes Lijgaardt, 1 bollig (Jens Jensen).- Sig.: Wollemar Lyche; Thønne Ridtzs. (39r-39v) [64]

Opbydelse fra Jochom Henrich Wolff på Mergrette afgangne Henrich Rosenmeyers i Kbh. hendes vegne til K.M. el. de adelspersoner, der vil handle om det pantegods, som er udlagt hende af K.M. bl.a. her i Jylland

efter H.M.s brev, som er påskrevet her på landstinget 29. jan. 1651. (39v) [65]

Opbydelse fra forrige foged på Kroxdall Jenns Pedersenn til den adelsperson, som vil købe det udlæg, kommissarierne har tillikvideret ham efter sal. Corfidtz Wlffeld i den ejendom, som Niels Miltersen i Stax Hede på Holdstebrou mark har i fæste, »i hartt kornn med restandsenn 102 rdl., hanns quota 92 rdl. 2½ mk«. (39v-40r) [66]

Opbydelse fra sal. Stephenn Roddes arvinger i Kbh. til adelen på det bøndergods og den anpart af Weßles hgd. i Hann h., som efter lodsedlen er udlagt dem efter sal. Palle Roßenkrandz. Godset er også opbudt 19. jan. 1653. (40r) [67]

Opbydelse. Sal. Jacob Madsenns arvinger i Christianns Haffenn lod opbyde en del af kronens gods i Thy, på Mors og i Hardsyssel efter K.M.s pantebrev og de opbydelse, der er påskrevet her 10. sep. 1651 og 3. nov. 1652. (40r-40v) [68]

1654 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Woldemaar Schramb t. Seeleschouffgaardt til Jørgenn Høegh på 1500 enkende rdl. at betale til 24. jan. 1655. Derfor sat flg. gods til underpant: i Frambleff h. i Schiøring s. og by 1 gd. (Anders Nielsen), 1 gd. ibd. (Christenn Nielsen), Sørenn Sørennsen Dyer 1 gd., 1 gd. ibd. (Niels Lauridsen), 1 gd. ibd. (Lauridz Rimer), Rasmus Mouridsen 1 gd. Bliver de 1500 rdl. ikke betalt J.H. med deres rente, må han lade godset annamme og beholde det med al skyld og landgilde, ægt og arbejde som brugeligt pant, indtil kapitalen bliver betalt med rente og interesse.- Sig.: Peder Lannghe; Lauridz Below. (40v-41r) [69]

Opbydelse. Mette afgangne Jørgenn Pedersenns i Ribe lod det gods opbyde, som er pantsat hende af K.M. efter H.M.s brev, der er læst og påskrevet her 28. jan. 1652 såvel som opbydelsen 3. feb. 1653. (41r) [70]

1654 27/1 (Viborg). Brev fra Christenn Kaas t. Schibstedgaardt til Offue Blick, som har lovet for ham til Iffuer Kaas for 200 rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1655. Derfor pantsat 1 gd. i Sinnderup (Peder Christensenn og Graffuers Jennsenn) og 1 gd. i Ibbe s. i Reffs h. (Christenn Nielsenn). O.B. må annamme gdene som frit underpant, indtil han bekommer sin hånd og sit segl igen. (41v) [71]

- 23/1 (Harildskierdt). Skøde fra Sophie Fris Frederich Munckes med hendes søns Jørgenn Munches samtykke til Erich Lonow på flg. gods, der efter hendes lod tilfaldt hende arveligt efter hendes sal. fasters datter fru Sophie Høckenn: 3½ td. 1½ skp. 1 fjk. af Wischumbgaardt hgd. i Sønderliung h. i Wischum s., halvparten af Michell Nielsenns gd. i Wischumb s. (½ ørte rug, ½ ørte byg, ½ ørte havre, 1 pd. smør, ½ svin, ½ fødenød, 1 rdl. 3 mk. 1 alb. kopenge, 14 sk. 1 alb. gæsteri), i Weyrumb s. [1 gd.] (Anders Sørennsenn), 1 gd. i Røding s. i Ingstrup (Troels Anndersenn), i Wanndfeld h. i Hou s. i Howsnabe by 1 gd. (Peder Madsens enke), beløber sig til 17½ td. 1 fjk. htk.- Sig.: Offue Blich; Chlaus Dyrre. (42r-42v) [72]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Steenn Routtsteenn t. Leerbech til Eyller Effuert Baner t. Ellinggaardt. Hr. Knudt Wlffeldt t. Suennstrup har opdraget E.E.B. et af S.R.s gældsbreve, hvorved han havde pantsat K.W. en del af sit gods. I dette brev er der skrevet ½ td. torsk mere [i afgift] af den gd. i Elling, Jens Jørgensen ibor, end der med rette går af gden. S.R. er endnu berettiget til ½ skp. htk. i 1 fødenød, 1 skovsvin, 1 lam, 1 gås og 2 høns af samme gd., som han hermed skøder og afhænder til E.E.B.- Sig.: Christenn Lange; Jenns Bildt. (42v-43v) [73]

- 27/1 (Viborg). Brev fra Erich Juell t. Hunndzbeck til Jørgenn Lycke t. Synnderhoedt på flg. gods, som K.M. har pantsat til ham for en forstrækning på 550 rdl.: Coldingshus len i Nørwang h. i Giffue s. og by 1 gd. (Therchildt Enuoldsen og Nielß Madsenn), Eschelundt 1 gd. (Morten Christensen), hver td. htk. anslået til 50 rdl. J.L. skal bruge og beholde godset efter K.M.s pantebrev, som E.J. hermed har leveret ham. - Underskrevet af E.J. (43v-44r) [74]

Opbydelse. Peder Pederßenn i Otenße lod opbyde det gods, som er udlagt ham af K.M. til gælds betaling, samt 2 bundgarnsstader i Zeigelstrup len således, som det tilforn er opbudt på landstinget 28. jan. 1652 og 3. feb. [1653]. (44r-44v) [75]

1654 26/1 (Viborg). Opdragelsesbrev fra hr. Henrich Ranndtzow t. Skoneweide til fru Ytte Høegh sal. Niels Krags t. Thrudz Holmb på flg. gods, som H.M. har pantsat ham for forstrækning til flådens udredning: i Mariagers Closter og Drotteningsborig len i Onnsildt h. Brønnumb by 1 gd. (Tamis Andersen), i Huornumb s. og by 1 gd. (Niels Kieldsen), Las Lau-ridzenn 6 skp. 1 fjk. rug årlig af Thollestrup mark, hver td. htk. anslået til

70 rdl. Y.H. skal på de konditioner, K.M.s skøde til H.R. formelder om, beholde godset som brugeligt pant, indtil det bliver indløst af H.M. (44v-45r) [76]

- 29/1 (Viborg). Pantebrev fra fru Anne Krabbe sal. Gunnde Lannges t. Kiølbyegaardt til Henrich Langhes arvinger Christenn Lange og Annders Lannge på 400 rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1655. Derfor pantsat flg. gods: i Thy i Hillersleff h. i Wester Wandett s. Thuerborig 1 gd. (Peder Jensen), i Hiarmaall s. Meyelklett 1 bolig (Søren Christensen), 1 bolig (Peder Michelsenn), 1 bolig (Mergrete Ibsdater), i Lild s. Nørklett Jens Nielsen 1 bolig. Bliver pengene ikke betalt med deres rente efter et fjerdingårs lovlige opsigelse, står det dem frit for uden al proces at annamme godset, hver td. htk. agtet for 35 rdl., og beholde det som brugelig pant, indtil pengene bliver betalt med rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af A.K. (45r-46r) [77]

- 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Mogenns Munck t. Ørnnhoffuedt til Christenn Lange Hendrichsen t. Deyberiglundt på 50 rdl. at betale med deres rente til snapsting 1655. Derfor forhøjet det pantebrevs sum, han har givet C.L. på 200 rdl., og som er dateret Deyberig Lundt 4. juni 1651 og læst på landstinget den 16. juli næstefter. I dette pantebrev er 1 gd. i Hamerum h. i Thøring s. og by (Peder Dalgaardt) sat C.L. til forvisning. Bliver de 50 rdl. ikke betalt, må C.L. uden proces annamme gden med al dens rettighed efter forrige pantebrev. (46r-46v) [78]

1653 2/5 (Bierig). Pantebrev fra fru Zidsell Glambeck sal. Morten Paxes t. Bierre til landsdommer Peder Langhe på 500 rdl. at betale med 6 pct. til Philippi Jacobi dag (1/5) 1654. Derfor sat flg. gods til underpant: 2 gde. i Hammerum h., den 1. i Sneiberig s. ved navn Albech, den 2. i Rind s. Mørup. Bekommer P.L. ikke de 500 rdl. til for:ne tid står det ham frit for uden rettergang at annamme godset, hver td. htk. for 55 rdl., og beholde det som brugeligt pant med skyld og landgilde, ægt og arbejde og al anden herlighed, indtil pengene bliver betalt i én sum med forfalden rente og anden skadegæld.- Forseglet og underskrevet af Z.G. Sig.: Jørgenn Juell; Corfitz Wlffeldt. (46v-47v) [79]

Opbydelse fra Niels Eschisenn i Kastrup til den adelsmand, som vil handle med ham om Kierlingthennndt mølle, som er ganske øde. (47v) [80]

Mogens Munch fremviste den originale kontrakt oprettet mellem og un-

derskrevet af ham og Lauridz Fris, hvoraf en kopi under L.F.s egen hånd tilforn er indført på dette landsting. Kopien stemmer overens med originalen. (47v-48r) [81]

1653 30/4, stedet ikke anført. Opdragelsesbrev fra Peder Jennsens, der boede i Kolstrup i Stepinng s. i Thystrup h. i Hadersleffhus len og var borger i Bergenn i Norge, til Heluigh[!] sal. Philip Burmannndtzs efterleverke i Kbh. Af Hertuig Wtrich, forrige løjtnant i Niels Lyches kompagni, har P.J. tilforhandlet sig 2 gde i Ørm len i Hillersleff h. i Nors by i Thy (Michel Nielsen og Niels Nielsen), som tilkom H.W. for tjeneste, han har gjort H.M., efter N.L.s følgebrev dateret Viborg den 28. sep. 1651. Efter som H. sal. P.B.s har betalt P.J. nøjagtigt derfor, må hun oppebære den årlige rettighed af godset og gøre sig det så nyttigt, som hun kan bedst, efter N.L.s følgebrev, der er hende leveret, indtil godset indløses af H.M. el. andre for 380 rdl.- Forseglet og underskrevet af P.J. Sig.: Sørenn Andersen, fyrbøder i det tyske kancelli for Kbh. slot; Jacob Brun guldsmed og borger i Kbh.

H. sal. P.B.s fuldmægtig lod de 2 gde opbyde. (48r-49r) [82]

Opbydelse. Kierstenn Lauridzdater afgangne borgmester Hanns Pedersens i Aarhus, Niels Sørennsenn og deres medredere lod det gods opbyde, som er udlagt dem af K.M. efter hans brev, der blev læst og påskrevet her på landstinget den 10. sep. 1651 (49r-49v) [83]

Opbydelse. Ottense borgeres fuldmægtige opbød det gods, som er udlagt dem fra kronen for forstrækning, efter den fortegnelse, der er forkyndt her på landstinget den 28. jan. 1652 og 3. feb. 1653. (49v) [84]

Opbydelse fra Jesper Hanßenn til den, der for det værd, hvorfor det er udlagt fra kronen, vil købe flg. gods, som han har tilforhandlet sig af Dirich Kreffting i Bremenn: i Riberhus len Schadztz h. Skarup[!] s. Gatt-høe 1 gd. (Christen Nielsen og Peder Oluffsen), 1 gd. (Therkild Hannsenn og Jenns Olluffßenn), Starup by Hanns Christensenn [og] Peder Jennsen, 1 gd. Oluff Pedersenn, Hanns Olluffsen og Sørenn Marixßenn, Westrup 1 gd. (Bertill Pedersen og Hans Nielsen), Faborg s. og by 1 gd. (Hans Christensenn og Knudt Fredrichsen), 1 gd. (Hanns Pedersen), Aggerbeck 1 gd. (Hanns Michelsenn og Lauridz Degenn). (49v-50r) [85]

Opbydelse. På løjtnant Allexannder Magnie Meyers vegne blev Waring

mølle i Droningborg len i Synderlangs[!] h. (Lauridz Møler) opbudt. Han har bekommet den fra kronen til udlæg på sin besoldning. (50r-50v)[86

År, dag og sted ikke anført. Opdragelsbrev fra kvartermester Jacob Nicolaußenn til hr. Gregers Krabe på flg. gods, som K.M. bl.a. havde ladet udlægge til ham med flere: i Aars h. Pißelhøy (Pouell Nielsenn), i Wlstrup s. Huorwarp Pouell Pallesenn 1 bolig, Pugholmb (Jørgenn Kiødsen). G.K. må bruge og beholde godset på samme kondition som den, hvorpå det var forundt ham efter skødet.- Forseglet og underskrevet af J.N. (50v) [87

Opbydelse. Borgerne i Medelfardt lod det gods opbyde, som er pantsat dem af K.M. således, som det oså er opbudt efter H.M.s brev her på landstinget 12. marts 1651, 28. jan. 1652 og 30. marts 1653.(51r) [88

1654 28/1 (Viborg). Pergamentskøde fra Erich Juell t. Hundzbeck til hans søn Chlaus Juell på hans hgd. Woesborig takseret til 66 td. htk. samt flg. til Woesborig liggende gods: i Wldborig h. og s. Buchbergh 1 gd., Damg[a-]rdt, Wldborig Kiergaardt, 3 gde i Synderkierdt, Christenn i Hie 1 gd., Jenns Wgelkier 1 bolligh, Holmb 1 gd., enge til denne gd., som bruges til Woeßborig, men kan bortlejes for 3 td. 3 pd. smør, E.J.s anpart af Reffsgaardt, 2 td. 1 åbofjk. rug, 1 td. 1 tindelskp. byg, 1 skovvogn, 1 svin, 1 fødenød, 1 lam, 1 høne, Smedgaard, Artzeledt, 2 gde i Kyttrup, Nørgaardt, 1 gd. ibd., Dystrup 1 gd., i Løstlundt 1 bollig (Sibastes kone), i Idum s. i Kierckebye 1 gd., 1 td. havre af Idumlund, Niels Sommerßborig, Nißum s. Glistrup 1 gd., i Hing h. Synnderholmb 1 gd. Jenns Christensen Bradtzbye, 6 sk. af 1 gadehus, Graffuers Harboe 1 rdl. af Strandtbyttels jord, tredingsfisk på Synnderholmb 2 kvarter 6 snese 14 hvilling, 5 torsk, i Madum s. og by 1 gd., i Hierum h. Wem s. og by 3 gde, i Giørding s. Klaustrup 1 gd. (Peder Nielsen), 1 gd. (Niels Nielsen), i Meilbye 5 gde, 2 gadehuse, Skodborig h. i Giøring s. Sløch 1 gd., Jenns Schreder 1 bollig, 1 gadehus ibd., Nißum s. Sudergaardt, Jenns Andersen i Wangh 1 hus, item Madum, nok 3 gde i Husbye s., 12 gadehuse i Vldborig s.- Forseglet og underskrevet af E.J. Sig.: Niels Lycke; Thygj Sandbergh. (51r-52r) [89

- 30/1 (Viborg). Pergamentskøde fra m. Niels Jennsenn og m. Peder Willumßenn til hr. Ebe Wifeldt t. Wrup, ridder, landsøberst og befalingsmand på Schiffuehuß, på den mellemste af de nybyggede begravelser under læsestolens kapel. Han har købt begravelsen af domkirken på den

kondition, at han, så vidt det kan tilkomme ham, må lukke for sin begravelse med skillerum, som ikke må opbygges højere, end den nu findes at være muret, for at lyset ikke skal betages den fælles gang el. Hannß Bildes el. de andre gode mænds begravelse. Derimod skal det stå ham og hans arvinger frit for at bepryde begravelsen med tralværk, og hvad der lyster ham, og at udvide den sønderpå så vidt, det kan ske uden forhindring for gangen og ligkisterne, som skal vendes og håndteres deri. Det skal stå i hans og hans arvingers egen vilje at opsætte et epitafium over begravelsen på læsestolen. Bliver E.W. el. hans arvinger til sinds at afhænde begravelsen, skal den først tilbydes domkirken for de 300 speciedl., den har kostet E.W., el. nøjagtig forvaring derpå, som de kan forenes om til den tid.- Forseglet og underskrevet af N.J. og P.W. (52v-53v) [90]

År, dag og sted ikke anført. Kopi af brev fra kaptajn til fods Nicolaus Strauß til Frandz Raffue og medinteresserede participanter. For den fjerde part af den resterende besoldning for forleden fejdetid havde H.M. forsikret N.S. på det ganske kompagnis vegne i noget gods, han fik til underpant. For de 306 rdl. 16 sk. da., der tilkommer F.R. og medinteresserede participanter, og som findes rigtigt afskrevet på deres restsedler, har N.S. pantsat dem 1 gd. i Lundeneß len i Lindt (Madz Murmesters kvinde). Gden skal følge dem med al dens ejendom, herlighed og landgilde efter K.M.s brev.- Underskrevet af N.S.

Gden blev opbudt her i dag. (53v-54v) [91]

Opbydelse fra Jenns Bertelsenns arvinger i Weyle til den adelsperson, der vil købe flg. af Nielß Arennfeldz gods, hvori de er blevet indført ved gode mænd: i Thy i Hillersleff h. i Woring by 1 gd. (6 td. byg, 1 pd. smør, 1 td. havre, 1 svin, 1 rdl. gæsteri), 1 gd. ibd. (8 td. byg, 1½ pd. smør, 1½ svin, 16 ålborgskp. gæsterihavre), 1 gd. i Hinding by (7½ td. byg, 1 pd. smør, 1 svin). (54v-55r) [92]

1654 23/1 (Viborg). Pantebrev fra Folmer Roßennkranndz t. Nørgaardt til Prebiørnn Banner på 300 enkende rdl. at betale med 6 pct. til den 24. jan. 1655 i gode enkende rdl. in specie. Derfor sat 1 gd. i Aars h. i Hildeberig s., som kaldes Baltrup, (Lauridz Christensen) til underpant. Bliver de 300 rdl. med forfalden rente ikke betalt til for:ne tid, må P.B. have fuldmagt til uden nogen proces at annamme gden med al dens landgilde og herlighed og beholde den som frit brugeligt pant, indtil pengene bliver skadeløst betalt med rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af F.R. Sig.: Christenn Langhe; Eylerd t Effuertt Banner. (55r-55v) [93]

1654 1/2, stedet ikke anført. Købebrev mellem Prebenn Banner t. Ringstedgaardt og fru Christendtze Routtsteenn sal. Wogenn Wogensenns t. Steenns Hedde. C.R. har solgt P.B. sin hgd. Steennsheede med de bolliger, der ligger under gdens takst, nemlig Steendalß mølle, Holdtedt og Jegitt i Børlum h. i Wolstrup s. i Vendsyssel, samt flg. bøndergods: Karup s. Steendall Sørenn Jensen, Korups Gaard Terkild Pedersen, herligheden af Karup præstegård, Klockdall Jenns Nielsenn, Kierredt Christenn N., Thyckenitt Lauridz N., Niels Hyldmandt i Korup, Jep Pedersen ibd., Lauridz Bøg i Keyßerbachenn, Rendboer, som er øde, halvparten af Torndall (Jenns Lauridßenn), Anders Sørennsen i Gaasßer. C.R. skal inden en måned give P.B. nøjagtigt skøde på for:ne gd. og gods såvel som på hendes sal. husbonds lod, hvorefter jordebogen kan uddrages. P.B. skal give hende 60 rdl. for hver td. korn af hgdens takst og 50 rdl. for hver td. korn af bøndergodset. En part af godset var pantsat, og P.B. skal have fuldmagt til at indløse hendes pantebrevre således, at hovedstol, rente og omkostning annammes lige imod rede penge i hendes betaling og kvitteres i de penge, han skal give hende. P.B. har samme dag betalt C.R. 1100 rdl. såvel som bygningen på hgden Steensheede, og 1000 rdl. skal betales hende til førstkommende snapsting i Viborg. Resten skal betales her i Viborg til snapsting 1656, og af 1100 rdl. skal der ikke gå nogen rente det første år fra Philippi Jacobi (1/5) til førstkommende snapsting. Hvad rugsæden, som kan være sået i gdens mark, angår, skal P.B. betale C.R. det, de kan forenes om, og som landkøbet nu går.- Forseglet og underskrevet af P.B. og C.R. Til vitterlighed: Steenn Routsteenn; Christen Langhe Nielsenn. (56r-57v) [94]

- 24/1 (Viborg). Seddel fra Annders Sandberig, ifølge hvilken jfr. Helle Sandberig har betalt ham hans anpart efter lodsedlen i Schierping i Vendsyssel i Horns h. i Astrup s., så hun må gøre sig den så nyttig, som hun bedst kan.- Underskrevet af A.S. (57v) [95]

- Viborg snapsting. Pantebrev fra Christiann Lindenow t. Østergaardt til Mogenss Høg på 300 rdl. in specie at betale med 6 pct. til snapsting 1655. Derfor sat 1 gd. i Salling i Nisumb s. og by (Jenns Pedersen) til frit underpant. Bliver kapitalen med rente og interesse ikke erlagt efter lovlig opskrivelse, skal det stå M.H. frit for straks og uden proces at annamme gden og beholde den som brugeligt pant, indtil hovedsummen bliver betalt med rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af C.L. (58r) [96]

- 25/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Heluig Sanndberig t. Restrup med hendes

broders og rette lavværges Thygge Sandberig t. Kiersholmbs samtykke til hendes søster fru Mette Fris sal. Henrich Sanndberigs på 1 gd. i Vendsyssel i Horenn's h. i Astrup s. ved navn Schierping (Niels Jensen og Las Jennsen). Af gden landgilde er jfr. Anne Kruße og jfr. Birgette Kruße t. Bageßwogenn berettiget til 3½ skp. 1 fjk. 1 alb. 1 penning htk. efter hendes sal. søster fru Anne Sandberg.- Sig.: Thyge Sandberig; Anders Sandbergh. (58v) [97]

- 3/2 (Viborg). Skøde fra hr. Mogens Seestedt t. Holmgaardt til jfr. Helle Sanndbergh på en part af 1 gd. i Salling i Røding h. i Lemb s. i Oppebye (Christenn Madsen og Esper Lauridsen, skylder af hans anpart af gden 1 skovvogn og 6 snese ål).- Sig.: Niels Kaaß. (59r) [98]

- 20/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Elsebe Sandberg med hendes broders Thygj Sanndberigs vilje til hendes søster jfr. Helle Sandberig på hendes anpart af 1 gd. i Vendsyssel i Huorns h. i Astrup s. ved navn Skierping (Niels Jensen og Las Jensen).- Sig.: Thyge Sanndberg; Anders Sanndbergh. (59r-59v) [99]

1653 12/10 (Viborg). Brev fra fru Karinn Dyre t. Wllerupgaardt til Jørgenn Kruße t. Kierßgaardt, som har godsagt for hende til fru Sophie Brahe for 400 rdl. at betale med 6 pct. til Mauritii 12. okt. 1654. Derfor pantsat hendes anpart af flg. gods: 1 gd. i Børlum h. i Thorßs., som kaldes Agdrup, (Jenns Jacobsen og Anders Jacobsen), 1 gd. i Weneberig h. i Hørmeste s., som kaldes Grimbs Haffue, (Lauridz Christensen). J.K. skal beholde godset som frit underpant, indtil hans hånd og segl bliver indløst og leveret ham skadesløst igen. Eftersom godset er forlenet J.K. på livstid, skal K.D. være forpligtet til årlig at udrede renten uden hans molest og besværing. Bliver de 400 rdl. ikke betalt i J.K.s levende live, og lider han el. hans arvinger nogen skade for rente el. hovedstol, skal det stå hans arvinger frit for straks at træde til det pantsatte gods uden hendes el. hendes arvingers modsigelse og beholde det som brugeligt pant, indtil det bliver indløst skadesløst. Kan hendes anpart af de 2 gde ikke strække til at betale de 400 rdl. skal hun el. hendes arvinger udlægge J.K. el. hans arvinger så meget mere af det samme gods, som tilfalder hende arveligt, at det kan beløbe sig til de 400 rdl.- Forseglet og underskrevet af K.D. Sig.: Hans Dyre; Chlaus Dyre. (59v-60v) [100]

Opbydelse. Bunnde Jacobsenn og Lauridz Hiortt, borgmestre i Aßenns,

og rådmændene Oluff Fugell, Jørgenn Bang og Jens Clausen lod opbyde flg. gods i Koldinghus len, som de har bekommet af K.M. til udlæg for forstrækning: i Aas[!] h. i Becke s. og by 1 gd. (Enuold Iffuersen og Søren Madsen), 1 gd. Niels Gregersen og Mattis Michelsen ibd., Tamiß Peder- sen ibd. 1 bollig. (61r) [101]

Opbudsseddel fra Hermannndt Hanne til godtfolk, som vil afhandle ham flg. gods, der er opdraget ham af Matis Buchßenn, Wilum Kopmandt og Dirich Lochmandt, borgere og handelsmænd i Sletzuig, og som de har bekommet til udlæg ved ridemænd den 7. juli 1643 af fru Karinn Dyreß og Niels Arnnfeldz gods: 1 gd. i Østerildt (Niels Wiladsen), 1 gd. i Hillersleff (Mette Jennsdater).- Underskrevet af H.H.

Indførslen blev også fremvist og påskrevet. (61r-61v) [102]

Opbydelse. Hermand Hanne lod det gods i Thy opbyde, som er udlagt ham efter indførsel af Niels Arnnfeldts og fru Karin Dyres gods. (61v)[103]

1652 4/2 (Aggersbøll). Skøde fra Jørgenn Juell t. Aggersbøll til fru Hyle- borig Bilde sal. Christopher Paxes på 1 bondegd. i Nimb h. i Huonborgs. og by (Jenns Andersen).- Sig.: Laxmandt Gyldenstiern; Chorfditz Wlffeldt. (62r) [104]

1654 4/2 (Viborg). Skøde fra fru Hilleborig Bilde sal. Christopher Paxes t. Steennsballegaardt til Otte Kragh, Danmarks riges råd, på flg. gods, hvoraf en del er tilfaldet hende arveligt, og en del er givet hende af hendes sal. faster fru Dorithe Juell t. Meyelgaardt: i Nimb h. i Hornnborig s. og by 1 gd. (Jens Jensen), 1 gd. (Sørenn Pederßenn Kierdt), 1 hus ibd. (Jenns Ibsen Gouring), 1 gd. Jenns Andersen Kierdt, 1 gd. i Molgier i Thamtrup s. i for:ne h. (Lauridtz Hanßenn), i Nøruang h. Hißelballe 1 gd. (Raßmus Thameßenn).- Forseglet og underskrevet af H.B. Sig.: Lauritz Below; Chorfditz Wlffeldt. (62r-62v) [105]

- 31/1 (Viborg). Skøde fra Thygge Below t. Frøstrup til Chorfditz Wlffeldt t. Mathrup på 1 bollig i Wradz h. i Eystrup s. Heddegaardt (Sørenn Nielsen), som er tilfaldet ham efter hans sal. faster fru Marinn Below.- Sig.: Lauridtz Below. (63r) [106]

1656 [fejll for 1654] 28/1 (Millerup). Skøde fra Prebiørnn Gyldenstiern t. Møllerup til Gunnde Roßenkrantz på flg. gods: i Skåne i Liunetz h. i

Nebill s. i Thingerødt 1 gd. (Throels Mortensen), i Nørre Willie 1 gd. (Peder Lauridsen), 1 gd. i Werennløbbe (Oluff Pedersen), nok af 1 fæstegrund 5½ mk. penge, ½ teje, 1 gd. ibd. (Aagge Jennsen), nok af 1 fæstegrund, som er lagt derunder, 5½ mk. penge, ½ teje.- Sig.: Christopher Bilde; Mortten Schiennckell. (63r-63v) [107]

1653 28/4 (Reestrup). Skøde fra Mogens Munck Nielsenn t. Ørennhofuedt til Casper Rudolph von Gierstorff på 1 vejrmølle i Ning h. i Thiibinng s., som kaldes Engebleff mølle, (Michell Jensenn, 10 ørte mel). - Til vitterlighed: Jørgenn Hartuigh t. Thersgaardt; Christofer Schade t. Kierbyeg[aa]rdt. (63v-64r) [108]

(Forkyndt på landstinget mandag den 6. feb.)

1654 2/2 (Viborg). Skøde fra jfr. Elbebe Sanndberig t. Slumbstrup med hendes broders og rette lavværger Thyge Sanndberigs samtykke til jfr. Anne Krusbe og jfr. Birgette Krusbe t. Bagis Wogenn på hendes anpart af Gielstrup i Huornum h. i Woxleff s. (Laß Pouelsen og N.N., 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre).- Sig.: Thyge Sanndberigh; Annders Sanndberigh. (64r-64v) [109]

Opbydelse fra doktor Niels Bendsenn, Jesper Lauridsen og Jacob Nielsen til den gode mand, som vil indløse det gods, som er udlagt dem til gælds betaling efter sal. Falch Giøe t. Brodschouff. (64v) [110]

LANDSTING 15. FEBRUAR 1654

År, dag og sted ikke anført. Skøde fra fru Ingeborig Parsberig til Axell Juell på halvparten af hendes købstadgd. i Viborg sønden op til domkirkegården. (64v-65r) [111]

1654 10/1 (Viborg). Pantebrev fra Offue Brochenhuß t. Seber Closter til hans broder Johann Brochenhuß på 500 rdl., som han skal forrente med 6 pct. årlig på Viborg snapsting til den 20. jan. så længe, J.B. vil lade kapitalen stå på rente. Derfor sat flg. frit jordegods til vist underpant: i Slett h. Seber s. i Waldsted by 1 gd. (Christenn Nielßenn), Suend Nielsen 1 bolligh, nok 1 fjerd. sild af ½ øde gd., han har i brug, Sebersundt Pouell Christenßen, Christenn Schreder, nok 1 fjerd. sild af 2 hussteder ibd., i Baemer

by Peder Langdall 1 gd., Lundby mølle 4 td. mel, Beeltofft 18 skp. byg, 8 skp. havre.- Forseglet og underskrevet af O.B. (65r-65v) [112]

- 31/1 (Viborg). Skøde fra Mogens Høg til Jenß Kaaß på 1 gd. i Salling i Hemb s. og by (Jenns Thommißens enke).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (65v) [113]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Gunde Raastrup til fru Elbebe Juell på hans anpart af 1 gd. i Thy i Østerildt (Mads Thomißenn, 1 td. 2½ skp. 1 fjk. byg, 3 td. havre, 1 svin, 1 fødenød, 2 gæs, 2 rdl. gæsteri).- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (65v) [114]

- 28/1 (Viborg). Opdragelse fra Jørgen Marsuin til Werner Parßbergh t. Nørlundt på flg. gods i Rørbech, som han fik til udlæg af K.M.: 1 gd. (Peder Jennßenn), 1 gd. (Peder Pederßen), den del af 1 gd., som tilkommer ham efter kongens skøde, (Byriall Christenßenn). Han har afstået godset på samme vilkår som dem, hvorpå andre adelsmænd kan afhænde kongens pantegods.- Sig.: Jacob Grube; Nielß Parßbergh. (66r) [115]

- 7/2 (Viborg). Pantebrev fra Jørgen Porß t. Slette til hr. Mogens Kaaß på 200 enkende rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1655. Derfor sat flg. gods til frit underpant: i Gißlum h. i Farßøe s. i Freberig by 1 gd. (Anders Suendßenn og Jennß Nielßen), 1 gd. (Kieldt Clemedßen). Bliver pengene ikke betalt til for:ne tid, må M.K. have fuldmagt til uden proces el. indførsel at tiltræde pantet og nyde det med al dets herlighed, indtil pengene bliver betalt med al interesse.- Forseglet og underskrevet af J.P. (66r-66v) [116]

Opbydelse. M. Lauridtz Thrane lod opbyde det gods, som ved indførsel er udlagt hans hustru og børn fra Christenn Lange, item den anpart af 1 bondegd. i Huidberigh i Synder h. på Mors, som også er udlagt hans hustru ved indførsel hos jfr. Anne Westenj. Godset er adskillige gange opbudt her på landstinget. (66v-67r) [117]

LANDSTING 1. MARTS 1654

1654 4/2 (Viborg). Skøde fra jfr. Anne Kruße og Bergitte Kruße med deres farbroder Jørgenn Kruße t. Kierßgaardt [s samtykke] til Wifferdt Seefeldt

t. Reffs på flg. gods: i Hellom h. Bellum s. i Lille Brøndum by 1 gd. (Peder Nielßen), 1 gd. ibd. (Christen Madßen), 1 gadehus (Jenß Pedersen), 1 gd. i Huornum h. i Woxleff s. ved navn Gielstrup (Laß Poulsen og .....)- Sig.: Jørgen Kruße; Anders Sandberigh. (67r-67v) [118]

- 23/2 (Stienshiede). Skøde fra fru Christentze Roedsteen sal. Wogenn Wogensens t. Stienshiede til Eyller Høgh på gden Nørgaardt i Hann h. i Agersborig s. i Vllerup (Jenß Anderßen).- Forseglet og underskrevet af C.R. Sig.: Marquor Roedsteen; Albrett Friß. (67v) [119]

- 13/1 (Kniffholdt). Skøde fra Hanß Dyre t. Kniffholt til Jørgen Kruße på 1 bolig i Kier h. i Wester Haßing s. og by, der kaldes Nør Boelledam, og som er tilfaldet hans hustru fru Anne Pedersdatter arveligt på lod, tillige med halvparten af Haßingh Hoffgaardt (Jenß Nielßenn og Jep Lauridßen).- Forseglet og underskrevet af H.D. Sig.: Christen Lange; Folmer Vrne. (67v-68r) [120]

- 25/2 (Wedell). Opdragelsesskøde fra Jeßper Hanßen, rådmann i Ottenße, til m. Hendrich Erichßenn, sognepræst i Wedell, på flg. gods, som K.M. ved sit åbne brev har pantsat til ham: i Riberhuß len i Schadz h. i Starup s. Galßehoe [1 gd.](Christenn Nielßenn og Peder Oluffßenn), 1 gd. (Therkildt Hannßenn og Jennß Oluffßenn), Starup by 1 gd. (Hanß Christennßen og Peder Jenßenn), 1 gd. (Oluff Pedersenn, Hannß Oluffßen og Søren Marquorsen), Wißtarp by 1 gd. (Bertill Pederßenn og Hans Nielßenn), Faborig s. og by 1 gd. (Hans Christenßen og Knud Frederichßenn), 1 gd. (Hans Pederßenn), Aggerbek (Hans Michelßenn og Lauridz Degenn). Han har opdraget godset på samme kondition som den, K.M.s skøde og pantebrev bemelder om. - Forseglet og underskrevet af J.H., Mads Nielßenn Ryberigh og Lauridz Lauridsenn. (68r-68v) [121]

- 8/2 (Viborg). Skøde fra Eyller Effuertt Baner til hans svoger Christiann Lindenow på 5 gårde, 1 boell og 2 gadehuse i Aasted s. og birk, den 1. Thorper by (Peder Lauridsen), den 2. (Jenß Nielßenn ibd.), den 3. (Sørenn Pederßen og Nielß Pederßenn), den 4. (Sørenn Mogensen ibd.), gadehuse ibd. (Peder Therkildßenn og Christenn Pouelßen), Lille Ellkierdt (Jenß Iffuerßen), Nielß Gregerßenn i Aastedt ½ gd., Nielß Pedersenn ibd. ½ gd., Jesper Nielßenn Schreder 1 boell.- Forseglet og underskrevet af E.E.B. Sig.: Caßper Gierßdorff; Hanns Bille. (68v-69r) [122]

- 15/1 (Thoustrup). Gælds brev fra Christian de Muller, liber baro og oberst til hest, til jfr. Magdalena Holch på 1000 enkende rdl. at betale til snapsting 1655 undtagen renten. Derfor [pantsat] sin hgd. Thoustrup med alle dens bøndergde liggende i Meyrup s. og sin anpart af Søegaard hgd. på Synderholmb i Hing h. Han bepligtede sig til ikke at sælge el. afhænde det pantsatte gods, førend M.H. blev betalt.- Underskrevet af C.d.M.

(69r-69v)

- 25/2 (Thyrestrup). Skøde fra Laxmand Gyldenstjerne t. Bierßgaard med hans hustrus fru Mergrette Frißis samtykke til Erich Lonow på flg. gods, som er tilfaldet ham arveligt på lod efter hans sal. fasters datter sal. fru Sophie Høchenn: 3½ td. 1½ skp. 1 fjk. korn af Weschomgaard hgd. i Synnder Liøng h., i Wischom s. halvparten af Jenns Jennßenns gd. i Offuer Weschomb i for:ne h., i Oxe Wongh Mouridz Jenßenn 8 sk. penge, ¼ svin, 1 gd. (Madz Sørenßenn og Sørenn Madsenns enke), 1 buoell (Nielß Steer), 1 halvgd. (Annders Hanßen) i Hammers Høy s. og by, i Wandfeldt h. i Hou s. Hou Snabe by 1 gd. (Peder Madsenns enke).- Sig.: Begge landsdommere Peder Lange og Lauridz Below. Bekræftet med L.G.s hustrus M.F.s signet og hånd. (69v-70r) [124]

LANDSTING 15. MARTS 1654

1654 29/1 (Viborg). Gælds brev fra Agenette Kaaß t. Søe til Henndrich Linderott t. Kongensgaard på 500 enkende rdl. in specie at betale H.L. el. den, som ejer dette brev, med 6 pct. rente til den 24. jan. 1655. Bliver de 500 rdl. stående længere hos ham, bepligter han sig til at betale den årlige rente deraf til betimelig tid. Vil en af dem ikke have hovedstolen stående el. lade den stå på rente, skal den opsiges et fjerdingår tilforn. Betaler A.K. ikke hovedstol og forfalden rente efter lovlig opsigelse, bepligter hun sig til straks og uden proces at fratræde sin hgd. Søe på Mors i Nør h. i Seerßleff s. til H.L., der må beholde den som frit brugeligt pant, indtil hovedstol og forfalden rente bliver nøjagtigt betalt.- Forseglet og underskrevet af A.K. Sig.: Hanß Wlff Wnger; Enuoldt Kaaß. (70v-71r) [125]

LANDSTING 29. MARTS 1654

1654 15/3 (Kiel). Skøde fra fru Mergrette von der Allefeld t. Quernbech og Hanß von Allefeldt t. Siøgaardt på sal. Jørgen von Allefeldt t. Quern-

bech hans børns vegne og på sal. Key Sehestedt t. Petersdorp hans børns vegne, som de er værger og formyndere for, til Christopher Huaß på 1 boligh i Vester h. i Thorup by (Simenn Bachenßen).- Sig.: Laurids Powisk; Anders Lange. (71v) [126]

Opbydelse fra sal. fru Kiersten Munds børn og arvinger til næste frænder og siden til adelsfolk på flg. gods, som er tilfaldet dem på skifte efter deres sal. morfader Iffuer Mundt t. Meringgaardt: 1 gd. i Schanderborig len i Woer h. i Nebell s. og by (Peder Joenßenn), 1 gd. i samme s. i Seredsleff by (Jenns Folmerßenn), 1 gd. i Stiernholm len i Nimb h. i Tandrup s. i Mollgierdt by (Peder Laßenn), hvoraf der tilfaldt dem en part, nemlig 14½ skp. byg. (71v-72r) [127]

LANDSTING 12. APRIL 1654

1654 19/3 (Coldinghuß). Skøde fra Stien Bilde t. Kierßgaard efter K.M.s tilladelse og missive og på hans søsterdatters jfr. Edell Brokenhuß' vegne til Mogens Friß t. Farschouff på flg. gods, som er tilfaldet hende arveligt: Moßgaardt hgd. i Ning h. i Morßlet s. med underliggende ager og eng og 146 svins olden efter lodsedlen, item Stuor Fulden Michell Jenßen 1 gd., Schouffmølle Raßmus Hanßenn, i Synderup Raßmus Sørenßenn 1 gd., Colt s. Stoustrup Jenß Seyersen 1 gd., 1 gadehus, Thißilldt [s.] Thandet Jens Jenßenn 1 gd., Thrandberigh s. Østerbye Søren Nielßenn 1 gd., af hvis landgilde den 5. part tilkommer E.B., Stoer Fuldenn Jenns Oluffßenn 1 gd., Otte Pederßenn 1 gd., Raßmus Jenßen 1 gd., Morßlet Søren Sørenßen 1 gd., Beder s. Lildfulden Søren Oluffßen 1 gd., Søren Hanßenn 1 gd., Søren Nielßenn 1 gd., 4 gadehuse i samme by, Malling s. Aistrup Nielß Madßenn 1 gd., 2 gadehuse i samme by, Synderup Søren Nielßenn 1 gd., 3 gadehuse i samme by, Holm s. og by Nielß Jenßen 1 gd., 1 gadehus i samme by, Astrup s. Løyenn Kier 1 gd. (Søren Raßmußen).- Forseglet og underskrevet af S.B. Sig.: Heningh Powisch; Erich Brochennhuß. (72r-73r) [128]

- 30/3 (Aarhuß byting). Tingsvidne på skøde fra kaptajn, nu indvåner i Aarhuß Hanß Lauridtzen til Mogens Høgh på [en anpart af] 1 gd. i Gierleff h. i Dalbyoffuer (Mads Raßmußen). Denne anpart af 1 gd., som var udlagt og pantsat ham og hans konsorter af K.M., må M.H. bruge og beholde med skyld og landgilde, ægt og arbejde, for så vidt som H.L. og

hans medinteressenter [var berettiget] dertil efter forskrivningen. (73r-73v) [129]

- 7/4 (Viborg). Skøde fra hr. Anders Bilde t. Damßbou til hr. Oluff Parßbergh på 1 halvgd. i Liußgaard h. i Grønbek s. [i] Anß (Nielß TomiBenn).- Forseglet og underskrevet af A.B. Sig.: Peder Lange; Jørgen Kruße. (73v) [130]

- 24/3 (Rønous Holm). Pantebrev fra Christen Lange t. Rønous Holmb til Predbiørnn Baner t. Stienßhiede på 600 enkende rdl. in specie at betale med 6 pct. på Viborg snapsting den 24. jan. 1655. Derfor pantsat 1 vandmølle i Wreleff birk i Hestrup s., som kaldes Hestrup mølle, (Christenn Nielßen) og 1 boell, der ligger under møllen, og som mølleren har i brug. Bliver hovedstol og rente ikke betalt til for:ne tid, må P.B. el. den, som har dette brev, have fuldmagt til uden proces at annamme møllen med al dens landgilde, skyld og herlighed, bruge og beholde den som deres rette ejendom. Vil han ikke lade sig nøje med dette pant, skal C.L. inddrage i den købstad i Jylland [hvortil han bliver manet] og der holde et ærligt indlager, indtil hovedstol og efterstående rente bliver betalt.- Forseglet og underskrevet af C.L. Sig.: Jennß Bildt Ottesen. (74r-74v) [131]

- 7/4 (Viborg). Skøde fra hr. Oluff Parßberg til hr. Anders Bilde på 1 gd. i Liußgaard h. i Hiøberigh s. [i] Thange (Christenn Jenßenn og Simmen Raßmußen) og 1 gadehus ibd. (Maren Andersdatter).- Sig.: Peder Lange; Jørgen Kruße. (74v-75r) [132]

- 31/3 (Nørholm). Gældsbrev fra Lauridtz Skienchell t. Gierschouff til hans 3 børn Nielß Schienkell, jfr. Anne Heluigh og jfr. Agenette Schienkell på 5000 rdl. in specie for deres mødrene [arv og arven efter] deres mormoder og farbroder [fejll for moders farbroder] Erich Grubbe. Renten, 6 pct., skal efter kommissariers afsigt gå fra den 20. sep. 1653, og hovedstolen skal betales til 5 terminer. Den første termin, den 20. sep. 1655, skal der betales 1000 rdl. og siden skal der årlig hver 20. sep. betales 1000 rdl., indtil de 5000 rdl. er betalt. Pengene skal betales i Viborg til deres morbroder Jacob Grubbe tillige med den årlige rente af den sum, som bliver tilbage. Derfor sat flg. gods til underpant: Gierschouff hgd. med så meget bøndergods næst gden beliggende, som beløber sig til 150 td. htk. efter den underskrevne jordebog, som skal leveres hans svoger J.G. til herredagen. Bliver hovedstolen ikke betalt med efterstående rente til for:-

ne terminer, skal det [stå] hans børn [frit for] at lade Gierschouff hgd. og bemeldte gods annamme ved 2 gode mænd og fogeden, hver td. htk. af hgden for 70 rdl. og af bøndergodset for 60 rdl., indtil det som er ubetalt af 5000 rdl. hovedstol med deres rente og interesse [er dækket]. Hans svoger må på børnenes vegne nyde og beholde godset som evindeligt ejendom.- Forseglet og underskrevet af L.S. Sig.: Iffuer Windt; Peder Lange. (75r-76r) [133]

- 21/3 (Kongensgaard). Skøde fra Agenette Kaaß t. Søe til Lauridz Below på flg. gods i Thy, som er tilfaldet hende efter hendes sal. fader Claus Kaaß og hendes farbroder Mogens Kaaß efter de forseglede og underskrevne lodder: i Reffs h. i Heldborigh s. halvparten af 1 gd., som kaldes Tofftum (Christen Jenßen), i Heltborigh by ½ gd. (Nielß Michelßen), Haßing h. i Wißbye s. og by herligheden af 1 kierkebuoll (Christen Nielßenn), Lodberig s. i Schouffsted by 1 gd. (Madz Kudsch og Nielß Pouelßen), 1 gadehus ibd., som Clemedt Sørenßen iboede, Huidberig s. westenn Aae i Kiolderup by 1 gd. (Jennß Jepßen og Anders Lauridßenn), 1 bolig i Istrup (Niels Pedersen), 1 gadehus i Kiolderup (Elße Fischer).- Forseglet og underskrevet af A.K. Sig.: Enuold Kaaß; Hendrich Linde Rott. (76r-76v) [134]

- 21/3 (Kongensgaardt). Skøde fra Envold Kaaß t. Liøngholm til hans søster Agnete Kaaß på flg. gods: på Mors i Nør h. i Seyerbleff s. hans hgd. Søe, 1 mølle på Søes endelsmark (Wogen N.), Heßellberig by 2 parter af 1 gd. (Sueningh Pouelßen), 1 gd. i Jørßby s. og by (Welladz Munk og Jenß Madsen), 1 gd. i for:ne Jørßby (Pouell Jenßen), 1 boell ibd. (Suening Morttenßen Smedt), 1 boell ibd. (Christenn Yde), gadehuse ibd.: Christenn Pouelßen, Simenn Christenßen, 4 øde, ubyggede gadehuse, som Jenß Nielßen, Peder Sørenßen, Ellinn Nielßdatter og Madz Christensen har iboet, Synder Draaby s. og by 1 boell (Erich N.), i Flade s. og by ½ buoell (Anders Salgersenn).- Forseglet og underskrevet af E.K. Sig.: Hans Wulff Wnger; Claus Dyre. (76v-77r) [135]

- 6/4 (Gudumb Closter). Skøde fra Lauridtz Below t. Kiølschegaard til Enuoldt Kaaß t. Liøngholm på flg. gods i Thyland: i Reffs h. i Heltborigh s. halvparten af 1 gd., som kaldes Tofftum (Christenn Jenßenn), i Heltborigh by ½ gd. (Niels Michelßenn), Haßing h. Wißbye s. og by herligheden af 1 kierkeboell, som Christen Nielßen iboede, Lodberig s. i Schoustedt by 1 gd. (Madz Kudsch og Nielß Pouelßenn), 1 gadehus ibd., som Clemedt Sørenßen iboede, Huidberig s. westen Aae i Kialderup by 1 gd. (Jenß

Jepßen og Anders Lauridßenn), 1 bollig i Istrup (Nielß Pedersenn), 1 gadehus i Kialdrup (Elße Fischer).- Sig.: Peder Lange, Hanß Juell. (77v)
[136]

Opbydelse fra Christen Jenßen i Silckeborigh kro på borgmester og råd i Nachschouff deres vegne til H.M. el. den af adelen, som for den sum, det var pantsat for, vil løse det gods, de har i pant af K.M. H.M.s pantebrev blev læst og påskrevet, at godset var opbudt. (78r)
[137]

LANDSTING 26. APRIL 1654

Opbydelse fra Jacob Pedtz Dreyer til H.M. el. den af adelen, som for den sum, det er pantsat for, vil løse det gods, der er pantsat ham af K.M. for forstrækning, han har gjort riget i forleden fejdetid. H.M.s pantebrev, der var læst og påskrevet her på landstinget den 2. marts 1653, var til stede. (78r-78v)
[138]

År, dag og sted ikke anført. Skøde fra forrige kaptajn og nu indvåner i Aarhus Hanß Lauridßenn til Mogens Høgh på [en anpart af] 1 gd. i Gierleff h. i Dalbyoffuer (Mads Christenßen). Denne anpart [af 1 gd.], som er udlagt og pantsat ham og konsorter af K.M. for deres gældsfordring, skal være M.H. følgagtig.- Underskrevet af H.L., Christen Jenßen og Jenns Pederßenn. (78v)
[139]

1654 20/4 (Linderumsgaardt). Skøde fra Erich Kaaß Nielßen til Anders Kaaß på 1 gd. i Huetbo h. i Jedsmark s. ved navn Schodzholdt (Jenns Pedersenn).- Forseglet og underskrevet af E.K.N. Sig.: Folmer Vrne; Eyler Høgh. (78v-79r)
[140]

Opbydelse fra Jenß Jenßen i Kbh. til K.M. el. den af adelen, som vil løse det gods, der var pantsat ham af K.M., og det gods, der var pantsat Manderup Brahe af K.M., og som han har opdraget til J.J. På pantebrevet var der skrevet, at det var læst her på landstinget den 3. feb. 1653. (79r)
[141]

Opbudsseddel fra Jenß Jenßen i Kbh. til K.M. el. den af adelen, som vil løse det gods, der var pantsat ham af H.M. for forstrækning i forleden fejdetid. Opbudssedlen var forkyndt her på landstinget den 3. feb. 1653. (79r-79v)
[142]

1654 4/5 (Mølgaardt). Skøde fra Søren Munch til Peder Harboe på den lod, der kan være tilfaldet ham arveligt efter hans moster fru Anne Mundt.- Forseglet og underskrevet af S.M. Sig.: Lauridz Friß; Jørgenn Porß. (79v) [143]

LANDSTING 10. MAJ 1654

1654 18/4 (Liøngholm). Skøde fra Envold Kaaß t. Liøngholm til Christen Schiell Jørgenßen på ½ gd. i Thy i Reffs h. i Heltborigh s. og by (Niels Mikelbenn i Dall).- Sig.: Iffuer Kaaß; Claus Porß. (79v-80r) [144]

Opbydelse. Nielß Roerßen i Viborg lod det gods i Nørrejylland opbyde, som K.M. har udlagt Hanß Nichelßen, Hanß Nanßen og Christopher Hannßenn, borgmestre i Kbh., og Laurids Eschildßenn ibd. på Islands kompagnis vegne. Godset er på samme måde opbudt her på landstinget 3. feb. 1653. (80r) [145]

LANDSTING 24. MAJ 1654

1654 1/5 (Margaardt). Skøde fra Albrett Frijß t. Raastrup til hans svoger Marquor Roedsteen t. Lundsgaardt på 1 gd. i Thørild h. i Kallerup s. i Høyum by (Sørenn N. Schreder) og 1 gd. i Nørwang h. i Gyffschouff s. [i] Hareßøe (Niels Jenßenn).- Sig.: Eyller Høgh; Jørgen Kaaß. (80r-80v) [146]

- 19/4 (Wolstrupgaardt). Skøde fra Wolff Buchwaldt t. Thuisß til Axell Juell på hans anpart af herlighed og landgilde af flg. gods, som er udlagt ham af K.M. for den fjerdepart [af vederlaget] for 2 heste, han holdt i den seneste fejdetid, 31½ rdl. 1 ort: 1 stykke jord og 1 eng i Hierum h. i Boerbierig s., som Agenete i Holdstebro tilforn og Madz Christenßen i Boerbierig Gaardt nu har i fæste, og som kaldes Pugdall. Af alle parter til hobe skyldes der årlig 1 rdl.- Sig.: Johan Brochennhuß. (80v-81r) [147]

- 28/4 (Stienshiede). Skøde fra fru Christentze Roedsteen sal. Wogen Wogenßenns t. Stienshiede til Preben Baner på flg. gods: i Vendsyssel i Børlum h. i Wolstrup s. hendes hgd. Stienßhiede, »saa och« efter skiftebrevene takseret til årlig landgilde: 6 td. byg, 1 fjerd. smør, 1 okse at stalde, 1 skovsvin, 1 gås, 2 høns, 1 dl. gæsteri, nok gdens afbygger i dens mark,

som er Holdtedt (Joest Anderßen), 1 boligh (Lauridz Jenßen), Peder Jenßen 1 boligh, Jep Nielsenn 1 boligh, item Anders Thommeßen, nok Pouell Christenßen i Egett 1 boligh, item Anne Siffuers, deslige Stiens Hiede mølle, skov i gdens mark til 10 svins olden, nok flg. gods, der ligger til Stiens Hiede: i Laarup[!] s. i Korup by 1 gd., som kaldes Kaarups Kierkegaardt, Kaarups Gaardt, Jeßper Snediker, som giver 1 td. havre årlig af Rendeborigh, af det øde hussted, som Mortten Møllers kone sidst iboede, og af den have, som er øde, Jep Pedersen 1 bolig, 1 bolig, som kaldes Klochedall, 1 bolig Thiff Klitt, 1 bolig i Raarup (Niels Nielßen Hiuellmandt), 1 bolig, som kaldes Keyßerbachen, Kieritt (Christenn Anderßen), 1 gd. Stiendall, 1 gd. i Kier h. Thorndall, 1 bolig i Gaaser (Anders Sørenßen).- Sig.: Stien Roudtsteen; Christenn Lange. (81r-82r) [148]

LANDSTING 7. JUNI 1654

1654 26/5 (Viborg). Skøde fra jfr. Jytte Gyldenstiern til Gundi Roßennkrands på 1 gd. Thingerød, der ligger i Skåne i Liuntz h. i Nøbell s., (Peder Nielßen).- Sig.: Jørgen Kruße t. Hiermedzleffgaardt; Predbiørn Gyldenstierne. (82r) [149]

- Alborigh pinsemarked 23/5. Brev fra fru Karen Diure t. Vllerup Gaardt til jfr. Elße Basße t. Gierumbsgaardt på 200 rdl. at betale med 6 pct. til pinsedag (3/6) 1655. Derfor sat 1 gd. i Hillerbleff h. i Sindelß s., som kaldes Momtofft, til underpant. Eyler Jacobßenn har gden i forpagtning for 60 rdl.; men den rette årlige skyld er 10 td. byg, 10 td. havre, 1 skovsvin, 2 pd. smør. Bliver hovedstol og rente ikke erlagt efter lovlig opskrivelse, må E.B. lade gden annamme, der uden modsigelse skal følge hende som brugeligt pant med skyld og landgilde el. forpagtning, ægt og arbejde, stedsmaal og sagefald og al anden herlighed, indtil K.D. betaler E.B. skadesløst.- Forseglet og underskrevet af K.D. Sig.: Stien Roedtsteen; Marquor Kaaß. (Dette pantebrev er kasseret og fremvist den 4. feb. 1671.) (82r-82v) [150]

LANDSTING 5. JULI 1654

1654 24/6 (Ruberegaardt). Skøde fra fru Ide Grubbe sal. Frederich Barentz t. Ruberegaardt til Jørgenn Kaaß t. Haßdorff på flg. gods: i Vend-

syssel Lild s. Lund 1 gd. (Axell Axelbenn), i Huornumb s. i Ringeбек Anders Mikelbenn, Gade Hedde Niels Jennbenn, 3 gadehuse i Albek.- Sig.: Erich Kaaß t. Lindschouff; Jørgen Løche t. Syndershoffuedt. (83r) [151]

- 29/6 (Ottensbe). Opdragelse fra Jørgen Roßenkrandtz t. Kieldgaard til Jørgenn Kaaß t. Haßdorff på [kongens anpart af] tienden [af] Eistrup [s.] som J.R. har tilforhandlet sig af Henrich Møller, hvem den er udlagt af K.M. for kronens gæld. Af tienden skyldes der 15 ørte rug og 5 ørte byg efter K.M.s assignation og skødebrev til H.M.- Sig.: Erich Roßenkrandtz; Erik Kaaß. (83r-83v) [152]

Opbydelse. Pouell Holdst lod det gods opbyde, som har været udlagt ham fra Erik Kaaß t. Agerßborigh efter gode mænds indførsel, som i dag blev læst og påskrevet. (83v) [153]

Opbydelse. 1 gd. i Haldt len i Hanis h. Øbløs (Nielß Tomisbenn og Thomis Christennßen) blev opbudt. Den er pantsat fra kronen til Jacob Seefeldt for en anden gd. i Thy, og hans anpart af gden er 140 rd. [værd]. Gden er på samme måde opbudt 28. sep. 1653. (Pouell Holst på Hanis lod opbydelsen forkynde.) (83v) [154]

Opbydelse. 1 gd. i Beystrup i Seigelstrup len i Jerbleff h. (Jenß Sørenbenn), som er udlagt løjtnant Abraham Widerbartt af K.M., blev opbudt. Den er på samme måde opbudt 28. sep. 1653. (Opbydelsen er også frem-skikket af Poell Holdst.) (83v-84r) [155]

LANDSTING 19. JULI 1654

1654 10/6 (Nørlund). Skøde fra Wilhelm Parßberg t. Bierbyegeardt til hans broder Werner Parßbergh t. Nørlundt på hans lod og anpart af Wognnßerop hgd. med 1 mølle således, som den er tilfaldet ham på skifte efter hans sal. fader. Efter gamle lodder er gden takseret til $3\frac{1}{2}$ læst htk., hvoraf der tilkom ham $\frac{1}{8}$, som er 15 td. htk. Sammeledes flg. til gden liggende jordegods: Thudtz h. Kundby s. og by Jørgenn Lauridßen 1 gd., Peder Christenbenn 1 gd., herligheden af Peder Larudißenns gd., Oluff Jenßen 1 gd., Maarßøe by Oluff Jenbenn 1 gd., $\frac{1}{4}$ af Olluff Samsings hus, Stieß Bierbye $\frac{1}{4}$ af Dynis Christenßenns gd., $\frac{1}{2}$ af Bierbye hgd., $\frac{1}{4}$ af Mads

Pedersens gd., som er underlagt hgden, item flg. gods som [også] ligger til gden: Bierbye sogneby Jørgen Bryde 1 gd., Nielß Anderßen 1 gd., deslige flg. 2 gde, som er tilfaldet ham på skifte efter hans sal. moder: Bierbye Jenß Fløy 1 gd., hr. Christenn Nielßenn 1 gd.- Sig.: Axell Juell Nielßenn; Werner Parßbergh. (84r-85r) [156]

- 10/7, stedet ikke anført. Brev fra Lewin von Bylow til fru Hylleborig Krasße sal. hr. Frands Powischis t. Raffnholdt, der har lovet for ham til Jennß Christenßenn i Nør Agger for 300 rdl. hovedstol med 6 pct. årlig rente, og som skal have sin hånd og sit segl igen til påske (15/4) 1655. Derfor pantsat flg. gods: i Huornom[!] h. i Aßing s. i Wij Kierdt 1 gd. (Christenn Michelßen og Raßmus Clemedßen), Barup 1 gd. (Oluff Pederßen), 1 gd. (Niels Christensen og Sørenn Pedersenn). H.K. skal nyde og beholde godset som frit brugeligt pant, indtil hun bekommer sin hånd og sit segl igen.- Forseglet og underskrevet af L.v.B. (85r-85v) [157]

- 12/6 (Holmgaardt). Skøde fra Mogenß Kaaß t. Holmgaard til Enuold Kaaß t. Liøngholm på $\frac{1}{3}$ af Liøngholm hgd. og gods samt bygninger, som er tilfaldet ham arveligt efter hans farbroder Mogenns Kaaß t. Liøngholmb.- Sig.: Erich Kaaß; Markor Roedstteenn. (85v) [158]

LANDSTING 2. AUGUST 1654

1654 22/7, stedet ikke anført. Pantebrev fra fru Karen Dyre t. Vellerup til hendes svoger Claus Porß, som har godsagt for hende i 2 breve, det ene til fru Ingeborig Schiell for 186 rdl. 4 mk. da., det andet til tolder i Tistedt Peder Madsenn for 160 rdl. Derfor pantsat sin gd. og sit gods i Hillerbleff h. i Hiarmoll s. Abellhaffue, Sennell s. Fyrupgaardt (Christen Christenßen), Hundborig h. 1 buoell [i] Schenerup (Anders Sørenßenn). Lider C.P. nogen skade for sit løfte, skal han beholde godset som brugeligt pant, indtil hovedsum og skadegæld bliver ham betalt.- Sig.: Iffuer Kaaß. (86r-86v) [159]

- 1/8 (Thrudtzholm). Skøde fra jfr. Anna Caterine Kragh t. Thrudsholmb til hendes broder Otte Kragh på flg. gods: i Nørwang h. Sne s. Kragelundt Peder Mogennßen 1 boligh, Anders Iffuersen 1 bolig, Graffuers Peder-senn 1 bolig, gadehuse: Laß Smedt, Thomis Pedersenn, Knud Pederßenn, Nielß Sørennßenn, Wldum s. Heßelballe 1 gd. (Hanns Nielßen), Greis s.

og by 1 gd. (Michell Christenbenn og Mikell Jennßen), Slaugs h. Anchelboe 1 gd. (Nielß Nielßenn og Nielß Thorebenn).- Sig.: Kield Kragh; Mogenss Kragh. (86v-87r) [160]

Opbydelse fra Claus Christenbøn i Viborg til den, som vil indløse det gods, Hanß Pederßen Klein i Kbh. har bekommet til udlæg for rigets gæld, og som han har opdraget til C.C. (87r) [161]

1654 22/7 (Kiellerup). Skøde fra Marquor Roedsteen t. Lundtzgaard på egne og hans umyndige søstres jfr. Lißbett, jfr. Zidßell og jfr. Ingeborig Roedsteens vegne, Enuold Kaaß t. Liungholm, Albret Friß t. Margaardt og fru Christennndtz Rottsten sal. Wogen Wogenbenns til deres svoger Claus Dyre t. Sindinggaardt på den lod og anpart af flg. gods, som er tilfaldet dem arveligt efter deres faster fru Anne Rottstennsal. Axell Vrnss, og hvori C.D. på sin hustrus Edell Roedststens vegne selv er berettiget til en søsterlod: Kiellerup hgd., som med Kiellerup mølle (26 td. mel), 1 stykke stuvskov og skovjord i Hemb mark samt 1 bolig, som har været kaldt Affuendzborigh, er taget for 25 tdr. htk. i søskendeskifte, deraf $\frac{1}{4}$, nemlig 6 td. 2 skp. htk., nok $\frac{1}{4}$ af de 6 Hede Gaarde, $\frac{1}{4}$ af Møllgaardt, som er 9 td. $2\frac{1}{2}$ alb. htk. efter lodden, $\frac{1}{3}$ af Suenstrup hgd. (Peder Anndersenn, 2 ørte rug, 2 ørte byg, 2 ørte havre, 2 pd. smør, 1 brændsvin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 dl. gæsteri), 13 sk. 2 alb. landgildepenge, 3 skp. byg af den bolig i Thruue, som Raßmus Murmester har påboet, $1\frac{1}{2}$ sk. landgildepenge, som også er $\frac{1}{4}$ af den øde bolig ibd., som Sørenn Pederbenn har påboet, nok $\frac{1}{4}$ af $\frac{1}{2}$ øde gd. i Thrwe, som Sørenn Nielßenn har påboet, hvilken $\frac{1}{2}$ gds. skyld er til hobe 1 ørte rug, 9 skp. byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, $\frac{1}{2}$ pd. smør, $\frac{1}{2}$ svin, $\frac{1}{2}$ lam, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne, $\frac{1}{2}$ fødenød, $\frac{1}{2}$ dl. penge agtet for gæsteri, endnu $\frac{1}{4}$ af 1 øde gadehussted ibd., som Christen Anndersenn har påboet, og hvoraf han gav 1 rdl. penge, nok $\frac{1}{4}$ af $3\frac{1}{2}$ pd. smør, $\frac{1}{2}$ svin, 3 sk. leding, 1 dl. landgildepenge, som er herligheden af Christenn Pedersenns gd. i Thrwe, endnu i Dyrebou $\frac{1}{4}$ af den øde gd., som Madz Jacobsenn har påboet, som skylder til hobe 2 ørte rug, 2 ørte byg, 2 ørte havre, 2 pd. smør, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 fødenød, 1 dl. gæsteri, $\frac{1}{2}$ af 1 hus sammesteds, som Maren Schreders påbor, der i alt giver 3 mk. penge, nok $\frac{1}{4}$ af det stuvhede, som kaldes Alstrup hede, og af den jord i Biørnnballe, hvoraf Nielß Bager i Alstrup giver 2 skp. byg årlig, såvel som $\frac{1}{4}$ af det øde hussted, som ligger østen ved Suenstrup kirke.- Sig.: Steen Rottsten; Marquor Kaaß. (87r-88v) [162]

- 24/7 (Kiellerup Gaardt). Skøde fra Stenn Rodtsten t. Lierbech til Claus Dyre på den lod og anpart af flg. gods, som er tilfaldet ham arveligt efter hanns sal. søster fru Anne Roedtstens sal. Axell Wrnns t. Kiellerup: Kiellerup hgd., som med Kiellerup mølle (26 td. mel), 1 stykke stuvskov og skovjord i Hem mark samt 1 bolig, der har været kaldt Affuindzberigh, er taget for 25 td. htk. i søskendeskitte, deraf $\frac{1}{4}$, nemlig 6 td. 2 skp. htk., nok $\frac{1}{4}$ af de 6 Hiede Gaarde, $\frac{1}{4}$ af Møllgaardt, som er 9 td. $2\frac{1}{2}$ alb. htk. efter lodden, $\frac{1}{3}$ af Suenstrup hgd. (Peder Andersenn, 2 ørte rug, 2 ørte byg, 2 ørte havre, 2 pd. smør, 1 brændsvin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 fødenød, 1 dl. gæsteri), 13 sk. 2 alb. landgildepence, 3 skp. byg af den bolligh i Thrwe, som Raßmus Murmester har påboet, $1\frac{1}{2}$ mk. landgildepence, som er $\frac{1}{4}$ af den øde boligh ibd., som Sørenn Pedersenn har påboet, nok $\frac{1}{4}$ af $\frac{1}{2}$ øde gd. i Thrwe, som Sørenn Nielßenn har påboet, hvilken $\frac{1}{2}$ gds skyld er til hobe 1 ørte rug, 9 skp. byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, $\frac{1}{2}$ pd. smør, $\frac{1}{2}$ svin, $\frac{1}{2}$ lam, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne, $\frac{1}{2}$ fødenød, $\frac{1}{2}$ dl. agtet for gæsteri, endnu $\frac{1}{4}$ af 1 øde gadehussted ibd., som Christenn Andersenn har påboet, og hvoraf han gav 1 rdl. penge, uberegnet, nok $\frac{1}{4}$ af $3\frac{1}{2}$ pd. smør, $\frac{1}{2}$ svin, 3 sk. leding, 1 dl. landgildepence, som er herligheden af Christenn Pedersens gd. i Thrue, endnu i Dyrebye $\frac{1}{4}$ af den øde gd., som Madz Jacobßenn har påboet, som skylder til hobe 2 ørte rug, 2 ørte byg, 2 ørte havre, 2 pd. smør, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 fødenød, 1 dl. gæsteri, $\frac{1}{2}$ af 1 hus ibd. (Jenß Lemb, 3 mk. penge), nok $\frac{1}{4}$ af det stuvhede, som kaldes Alstrup hede, og af den jord i Biørnballe, hvoraf Nielß Bager i Alstrup giver 2 skp. byg ifølge jordebogen, såvel som $\frac{1}{4}$ af det øde hussted, som ligger ved Suenstrup kirke østentil. For resten beløber denne broderlod sig til 32 td. $2\frac{1}{2}$ skp. $\frac{1}{2}$ fjk. $\frac{1}{4}$ alb. htk. Sig.: Marquor Kaaß; Offue Blik. (89r-90r) [163]

- 24/7 (Kiellerup). Skøde fra Marquor Kaaß t. Thidmandzholm til Claus Dyre på den lod og anpart af Kiellrup hgd., som i lige måde er tilfaldet ham arveligt efter hans sal. søster fru Anne Roedtsteen sal. Axell Wrneß t. Kiellerup.- Sig.: Stenn Roedtsteen; Erich Lonow. (90r-90v) [164]

LANDSTING 16. AUGUST 1654

Opbydelse fra Hanß Christenßen i Hiardemaall på borgmester og råd i Holbech på Sjælland deres vegne til H.M. el. den, som på hans vegne vil indløse flg. gods, som er udlagt dem af K.M.: i Thy i Hiardemaalls. og by 3

gde (Hanß Christenßen, Christenn Pedersenn og Christenn Nielßen) med 3 huse, som ligger derhos. (90v) [165]

1654 19/7 (Aalborighuß). Skøde fra Søren Munch t. Møllgaard til hr. Anders Bilde, rigens marsk, på hans anpart af 1 gd. i Meyellsom h. i Winnkell s., som kaldes Horßdall, (Michell Nielßen, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 Viborgpd. smør, 1 brændsvin, 1 dl. gæsteri i alt), skov til 60 svins olden. Af disse species tilkommer $\frac{1}{4}$ S.M.- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (90v-91r) [166]

1653 22/4 (Kockedall). Brev fra jfr. Karin Galde t. Kochedall til Peder Bockennßen Wrøgum på 400 rdl. in specie at betale til sankthansdag (24/6) 1654. Derfor pantsat 1 bondegd. i Varde syssel Wester h. i Lunde s. og by, som sal. Nielß Hanßenn iboede. Han skal bruge og beholde gden, indtil den bliver ham fraløst. Bliver den ham afvundet i rettergang, lover K.G. at betale ham el. den, der bærer dette hendes brev i rette, de 400 rdl.-Forseglet og underskrevet af K.G. (91r-91v) [167]

1654 21/7 (Frederichs Odde). Pantebrev fra Folmer Roßenkrandtz til oberst Woldemor Lyche på 150 rdl. at betale til førstkommende snaps-ting. Derfor sat 1 gd. i Schiffuehuß len i Salling i Hare s. og by (Christen Christensen) til underpant. Bliver pengene ikke betalt til førstkommende snapsting, må W.L. lade gden annamme og oppebære skyld og landgilde, ægt og arbejde af den, indtil pengene bliver betalt med rente og interesse. (91v-92r) [168]

LANDSTING 30. AUGUST 1654

1654 12/8 (Sebye). Pantebrev fra Erich Huaß t. Giørmbsgaard til Seebye hospital på 300 sldl., som sal. fru Bergitte Lindenow havde betroet forrige borgmester i Seebye Hanß Nielsenn, og som sal. fru Mergrete Roßenkrandtz havde givet til hospitalet, for at de skulle stå på rente. Så længe hovedstolen står hos ham, lover han at betale hospitalets formynder renten, 18 sldl., hver påskeaften. Derfor sat 1 gd. og bolig i Giørum s., som kaldes Sueye, (Thomis Tordsen) til underpant. Den skal tilhøre hospitalet, indtil pengene bliver betalt.- Sig.: Hanß Dyre; Stienn Roedsteenn. (92r-92v) [169]

- 11/8 (Estrup). Skøde fra Manderup Abbildgaard til Jacob Grubbe på flg. gods: i Schadz h. i Orre s. og by 1 gd. (Claus Oluffßen og Peder Pouelßenn), 1 gd. (Thommis Sørenßen og Hanß Buch), 2 gadehuse, i Wester h. i Billum s. Kielst 1 gd. (Laust Jørgensen), nok giver han 9 mk. af 1 eng, som kaldes Kyllingholm, og 1 gadehus på samme gds grund, nok i Aall s. Wrøgum 1 gd. (gamle Peder Pedersen og Jenß Pedersen), 1 gd. ibd. (Oluff Jørgenßen), 1 gadehus ibd., Børstmoße 1 gd. (Madz Pedersen, Hanns Nielsenn og Nielß Nielßen), 1 boell ibd., i Oxbye s. og by 1 gd. (Hanß Pedersenn), 1 gd. ibd. (Sørenn Nielßen), 1 gadehus ibd.- Sig.: Peder Lange; Egert Abildgaard. (92v-93r) [170]

- 19/7 (Flennßborighuß). Konfirmationsbrev fra K.M. til Jacob Grube t. Kabell på et mageskifte, som han og præsten i Bork har gjort med hverandre, samt på et tingsvidne såvel som den derefter udgivne erklæring anlangende nogle enge. [Kron Sk II s. 47]. (93r-93v) [171]

- 17/7 (Flensborighuß). Konfirmationsbrev fra K.M. til Jacob Grube på skøde, som Jørgen Roßennkrandz efter K.M.s bevilling har givet ham på en del af Marieboe gods, der ligger til Sorøe akademi. [Kron Sk. II. s. 46]. (93v) [172]

1647 20/7 (Siørup). Brev fra Michell Huaß t. Siørup til Bertell Lauridsenn i Stockdinge og hans hustru Kierstenn Basße Nielßdatter. Eftersom de havde haft K.B.N.s nu sal. faster fru Ellen Basße liggende til sengs, har han for bevist velgerning foræret dem herligheden af 1 kirkejord på Fyn på Schamby mark (1 td. korn), som hans sal. hustrus medarvinger har bevilget ham efter deres kontrakt.- Forseglet og underskrevet af M.H. (93v-94r)

[173]

LANDSTING 27. SEPTEMBER 1654

1654 20/9 (Thorstelund). Skøde fra hr. Gregers Krabbe t. Torste Lund til hans broderdatter jfr. Ingeborigh Krabbe t. Albek på flg. gods: i Huornum h. i Graffleff s. i Opløff by 1 gd. (Pouell Nielßenn), 1 gd. (Christen Nielsenn). C.N. har halvparten og de 4 andre mænd [resten] af Pouelstrup [mark], hvoraf landgilden er ½ ørte rug, ½ ørte byg og ½ ørte havre. Nok Jens Nielßens gd. ibd., Jacob Nielßenn og Jens Førkildt 1 gd., Christenn

Simmenßen og Jenns Jenßenn 1 gd., skov til bemeldte 5 gde til 20 svins olden, 1 gadehus ibd. Peder Jenßenn, 1 hus Pouell Mikelßen, 1 hus Sørenn Lauridsenn, 1 hus på Sjælland i Borebye birk Boßlund s. og by, Nielß Christopßen 1 gd., 1 gd. ibd. (Lauridz Pedersenn), 1 gadehus ibd. (Jens Møller), Sønderup 1 gd. (Oluff Hanßen Lade), Thuistofft Hans Jørgennßens, Hans Sørennßens og Peder Ladefogidts gd., Peder Jenßen 1 gadehus, Atterup 1 gd. (Tomis Nielsenn), flg. gods, som kronen har pantsat ham med al den indkomst, rente og herlighed, hvormed K.M. har skødet det til ham: i Mariager Closter len i Thyland i Hillerbleff h., s. og by Christen Anderßen 1 gd., Jep Christensenn 1 gd., nok Jep Christenßen 1 gd., Jenß Simenßen 1 gd., Christenn Nielßenn og Peder Christensen 1 gd., Christen Nielßenn 1 gd., gadehuse ibd.: Christenn Pederßenn 1 hus, Morten Christensenn 1 hus, Sørenn Michelßen 1 hus, Vendsyssel Kier h. Biersted s. Nør Halne by Laurids Ibsenns kvinde og Jens Nielsen 1 gd., i Huorup s. og by Laurids Jenßenn 1 gd., 1 gd. ibd. (præsteenken Marenn Andersdatter), gadehuse ibd.: Erich Oluffßenn 1 hus, Jep Beyer 1 hus, i Aarß h. og s. Pisbellhøy 1 gd. (Pouell Nielsenn), Pugholm Jørgen Kildßenn 1 gd., Wlstrup s. Huorwarp Pouell Pallißen 1 gd.- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (94r-95v) [174

- 5/9 (Restrup). Skøde fra Jørgen Marsuin t. Affuends Berigh til Offue Juell på 1 gd. i Huornum h. i Woxleffs. i Grydstedt (Kierstenn Christennsdatter).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (95v) [175

- 12/8 (Walderbleff præstegd.). Skøde fra renteskriver Peder Pederßen i Kbh. til fru Jøtte Høgh sal. Niels Krags t. Thruds Holm på 1 gd. i Dybye i Droningborig len i Nørhaldt h. i Gaßum s. (Christen Christensen og Sørenn Christennßen), som er pantsat ham af K.M. for 760 rdl. efter K.M.s pantebrev, som han har leveret J.H.- Forseglet og underskrevet af P.P. (95v-96r) [176

- 7/5 (Rønousholm). Skøde fra Christen Lange Nielßen t. Rønousholm til Jørgen Kruße t. Kierßgaardt på flg. gods: 1 gd. i Wenneberig h. og s., som kaldes Lophauffue (Elße Jennsdatter), 1 gd. i samme h., som kaldes Damsgaardt i Klitten, (Christen Smed).- Sig.: Folmer Vrne, Jenß Bildt. (96r-96v) [177

- 25/9 (Woßnes Gaardt). Skøde fra Ebbe Gyldenstierne t. Woßneß Gaardt til Jacob Grube t. Kabell på flg. bøndergods: i Riberhuß len i Jandrup s.

Schierup[!] Peder Esperbenn og Jenß Pederßen 1 gd., Billum s. Kielst Thue Olluffbenn 1 gd., Schadz h. Abløff s. Thofftens Hans Sørennßen 1 gd., Nielß Schiøtt ibd. 1 gd., 1 boell på samme gds grund (1 mk.).- Sig.: Hr. Oluff Parßbergh; Jørgenn Kruße. (96v) [178]

- 28/3 (Reffstrup). Skøde fra Hermand Kaaß t. Reffstrup til Jørgenn Juell t. Agesbøll på 1 bolig i Nør Wang h. (Lauridz Jenßen).- Sig.: Jørgen Kaaß; Herloff Mormandt. (97r) [179]

- 18/9 (Stiensballegaardt). Skøde fra fru Hylleborigh Bille t. Rasch til Jørgenn Juell t. Aggesbøll på ½ gd. i Nør Wang h. i Sindberig s. i Ørum by (Sørenn Laßenn).- Sig.: Laxmand Gyldenstjerne; Corfidtz Willfeldt. (97r) [180]

- 11/9 (Nanderupgaardt). Skøde fra Hanß Wulff Wnger t. Willerup til Enuold Kaaß på flg. gods: i Thyland i Haßing h. i Huidberig s. westenn Aae 1 gd., som kaldes Duell (Lauge Jepsenn), 1 boell i Huidberig by (Peder Mikelßen), i Suan Kierdt ½ buoll (Anders Madsenn), 1 gadehus i samme s. i Synderhiede (Marenn Lauridzatter).- Sig.: Iffuer Kaaß; Hendrich Krabbe. (97r-97v) [181]

[(Forkyndt på landstinget mandag den 2. okt)]

-27/9 (Thierßbech). Skøde fra Hendrich Bilde t. Thierßbech til Christopher [Bilde] t. Meyellgaardt på flg. gods: på Fyn i Boeg h. 20 td. 1 skp. 3 fjk. htk. af Billeschouff hgd., skov [og] enemærker, som er tilfaldet ham arveligt efter hans sal. broder Thønne Bille, nok i Balle[!] s. [og] by 1 gd. (Annders Sørennsenn), 1 gadehus på denne gds grund, Ballesterp[!] (Peder Jenßen), Puge vandmølle (Morttenn Hanßenn), Kiøng h. s. og by 1 bolig (Jens Christensen), Jacob Sørennßens gd. ibd.- Forseglet og underskrevet af H.B. Sig.: Mortten Schienkell; Knud Bilde. (97v-98r) [182]

[(Forkyndt på landstinget tirsdag den 3. okt.)]

- 28/9 (Ottensø). Opdragelse fra Hanß Wilhelmßen »sidthafftig« i Othense til Frederich Gummersbech på flg. gods, som han har bekommen af Erich Kaaß t. Agerßborigh ved ridemænds indførsel: i Han h. i Kollerup s. 1 gd. i Fieridzleff (Christen Christenßen), Knud Jenßen ibd. 1 gd., i Hengelberig 1 gd. (Nielß Jenßenn), 5 td. 4 skp. af 1 gd. (Laurids Pederßen), tilsammen 27 td. 2 åboskp. htk.- Til vitterlighed: Erich Jørgennsen; Jørgen Christensen i Ottensø. (98r) [183]

Opbydelse fra Frederich Gummerßbech i Othenße til den adelsperson, som vil købe det gods, Hans Wilhelmsen ibd. har opdraget til ham, og som H. W. har bekommet af Erik Kaaß t. Agersborigh ved indførsel. (98v)[184

1654 5/9 (Lundbech). Skøde fra Offue Juell t. Lundbech til Jørgenn Marsuin t. Affuendzberigh på 1 gd. i Huornom h. i Sønderholm (Sørenn Throelßenn og Nielß Andersen). - Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (98v) [185

- 25/9 (Haridzkierdt). Brev fra fru Sophie Frijs Frederich Munchis t. Haredzkierdt til hendes søn Herloff Mormandt [t.] Brandholmb på flg. gods, som han har pantsat til sal. fru Bertte Friis, og som hun har indløst fra hende: Claus Hanßenn i Wßelltofft, Jenß Pedersenn i Bleßberigh, Sørenn Christensenn i Schieres, Jenß Nielßenn i Askier, Christen Oluffsensenn ibd., Jeßper Pedersen i Stoer Lang Kier, Christen Osterßenn i Lille Lang Kier. Af dette gods skal H.M. have fuld ægt og arbejde til Brandholmb og ægter, hvor han har dem behov, fra nærværende dato og til mortensdag (11/11) 1656. I lige måde skal han annamme 2 års skyld og landgilde af godset, nemlig først smørskyld og gæsteri, der forfalder til sankthansdag (24/6) 1655, og siden den anden skyld efter jordebogen, som skal ydes ham på Brandholmb. I lige måde skal der det næst følgende år ydes ham samme smørskyld og anden jordebogsskyld til rette tid efter recessen [Corp Const Dan I s. 33].- Forseglet og underskrevet af S.F. Ingen til vitterlighed. (98v-99r) [186

- 2/10 (Viborg). Skøde fra Otte Kragh t. Wolberig til Manderup Due t. Halkierdt på flg. gods: i Aarß h. Aarßgaard (Christen Nielßen), Droningholm (Anders Anderßen), Pißellhøy 1 gd. (Peder Nielßen).- Sig.: Mogens Høgh; Hans Juell. (99v) [187

- 26/9 (Viborg). Skøde og mageskiftebrev fra fru Ingeborig Parßbergh t. Willestrup til Jørgenn Roßennkranndtz t. Kieldgaardt. J.R. har udlagt flg. gods til hende: i Hardsyssel i Hierum h. Siier s. Siiergaardt (Hannß Jensen og Knud Christensen), i Maaberig s. i Dellerup 1 gd. (Knud Welladsen og Nielß Andersen). Til vederlag har hun udlagt ham flg. gods: i Hing h. i Stadel s. 1 gd., som kaldes Kolbygaardt, (Jenß Pederßen og Christen Jenßen), 1 gd., som kaldes Høystadell, (Jørgenn Pouelßen og Mads Nielsenn).- Sig.: Axell Juell; Ouffue Juell. (99v-100r) [188

- 26/9 (Viborg). Mageskiftebrev fra Jørgen Roßenkranztz t. Kieldgaard til fru Ingeborigh Parßbergh sal. Iffuer Juels t. Wellestrup. I.P. har udlagt flg. gods til J.R.: Hardsyssel Hing h. Stadell s. 1 gd., som kaldes Kolbye-gaardt, (Jenß Pedersen og Christen Jenßenn), 1 gd., som kaldes Høystadell, (Jørgenn Pouelßen og Madz Nielßen). Til vederlag har han udlagt flg. gods til hende: i Hierum h. 1 gd. i Siir s. ved navn Siirgaard (Jenß Jenßen og Knud Christenßenn), 1 gd. i Maaberig s. Dellerup (Knud Welladßenn og Nielß Andersen).- Forseglet af J.R. Sig.: Gunde Roßennkranztz; Erich Roßennkrands. (100r-100v) [189]

LANDSTING 11. OKTOBER 1654

1654 5/10 (Viborg). Skøde fra Christian Vrne t. Marsuinsholm på egne og hans medarvingers og søskendes vegne til jfr. Karen Galde t. Kokedall på 1 gd. i Aalborig, som kaldes Pouell Popis Gaard.- Forseglet og underskrevet af C.V. Sig.: Hanß Friß; Werner Parßbergh. (100v-101r) [190]

- 7/10 (Viborg). Skøde fra hr. Olluff Parßberg t. Jernitt til Jørgenn Naffuell på 1 gd. i Hann h. på Hannes i Wust s. og by, som kaldes Haffuen, (Søren Ißachsen), nok 1 buoll ibd. (N.N.).- Sig.: Jørgenn Kruße; Jacob Grubbe. (101r) [191]

- 26/8 (Aalborigh). Skøde fra fru Christentz Juell t. Stubergaard til jfr. Judte Gyldenstjerne Knudzdatter på hendes part af 3 gde og boliger i Hemb bye i Salling, nemlig 1 gd. (Jep Jenßen), nok skylder han 3 td. byg, 1½ td. havre, 1 pd. 16 mk. smør, 1 snes ål af en anden boligh, 1 hus 10 sk. 2 alb., 1 gd. (Mortten Madsen).- Sig.: fru Ide Lindenow. (101r-101v) [192]

- 30/9 (Rokilde). Skøde fra fru Anne Høg til Predbiørn Baner t. Stienßhiede på flg. arvegods: i Vendsyssel i Kier h. i Wadum s. 1 gd., som kaldes Plomgaardt, (Jenß Pederßen), 1 gd. i Grindsted s. (Peder Christenßen), 1 bolig (Peder Madßen ibd.), 1 bolig (Jenß Nielsen), 1 bolig (Anders Jenßen ibd.), 1 boligh, som kaldes Kieldborigh, (Suend Nielßen), gadehuse i Grindsted: Jacob Jennßenn 1 hus, Anders Lauridsen 1 hus, Øster Hablingh Anne Andersdatter 1 hus.- Sig.: Folmer Roßennkrands; Ouffue Roßennkrandtz. (101v-102r) [193]

- 4/10 (Viborg). Skøde fra hr. Mogens Sehested t. Holmgaard til Chri-

stenn Lange t. Dedberiglund på flg. gods: i Bølling h. i Lemb s. 1 gd., som kaldes Hindhiede, (Christen Christenßenn), nok giver han 1 td. 2 skp. byg af 1 stykke eng, en part af 1 gd. i Dedberig s., som kaldes [...], (Mads Jenßenn).- Sig.: Antonj Seested; Nielß Kaaß. (102r) [194]

- 13/10 (Viborg). Skøde fra Jenß Bildt t. Hestrupgaard til Hendrich Langh t. Ryegaardt på 1 bondegd. i Vendsyssel i Wenneberig h. i Synder Haridzleff s. og by (Pouell Sørenßen og Peder Jenßen), 1 gadehus på denne gds grund (Madz Schreder).- Sig.: Christen Lange Nielßenn; Anders Lange. (102v) [195]

- 11/10 (Viborg). Skøde fra fru Abbild Sandberig t. Wreßleffgaardt til Henrich Langh t. Rygaardt på flg. gods: i Vendsyssel i Wenneberig h. Hiøring s. Lund (Thomiß Wdßen), Wellinghøy (Peder Pæll), 1½ skp. 1 fjk. 1 alb. htk. af Millers Mølle, nok ½ af for:ne Millers Mølle, 7½ td. htk., 15 td. mel.- Sig.: Christen Lange Nielßen; Anders Sandberigh. (102v-103r) [196]

- 6/10 (Viborg). Skøde fra fru Ingeborigh Schiell t. Branttberig til hendes søn Albret Friß t. Rostrup på flg. gods: i Thy i Haßing h. i Seested[!] s. Midiholm, nok [en del] af den bolig, Jenns Tomißen påboede, [en del] af Lauridz Jennsens boligh ibd.- Sig.: Marquor Roedsteenn; Claus Dyre; Christentz Roedsteenn; Lißbett Roedstien; Zidzell Roedstien; Ingeborig Roedstienn. (103r) [197]

- 2/10 (Viborg). Skøde fra Christen Schiell t. Walløe til Enuold Kaaß t. Liøngholm på 1 bolig i Thy i Haßing h. i Hundborig s., som kaldes Offuergaardt, (Laurids Lauridsenn).- Sig.: Manderup Due, Hans Bille. (103r-103v) [198]

- 1/10 (Kiel). Skøde fra Johan Voderkampff og Frederich Røhrs i Kiel til Mandrup Abbildgaardt på den part af Raffnsbøllgaardt, hvortil de er arveligt berettiget efter Herman Grumkenius, samt 2 gde i Glaßberigh (Karen Oluffsdatter og Johann Jenßis).- Sig.: Henrich von Qualen; Hendrich Randzow. (103v) [199]

- 1/10 (Kiel). Skøde fra fru Dorette von Quallen t. Hornßdorff til Manderup Abbildgaardt på hendes anpart af Raffnsbøllgaardt og hendes part af 2 gde i Glaßberigh (Karenn Oluffsdater og Johann Jenßis).- Sig.: Jørgen Kruße; Thyge Sandberig. (103v-104r) [200]

- 10/10 (Viborg). Mageskiftebrev fra Jørgen Roßenkrantz t. Kieldgaard til Erich Quidtzow t. Sand Ager, E.Q. har udlagt flg. gods til J.R.: Heng h. i Stadell s. Hoellgaardt (Oluff Andersen og Nielß Thomißenn), Stougaardt (Peder Jenßen og Christenn Jenßen), Halkierd (Nielß Christenßen og Ib Graffuersenn), Kaalby Jørgen Laßenn 1 gd., Kamp Jenß Christensen og Graffuers Jenßen 1 gd. Til vederlag har J.R. udlagt flg. gods til E.Q.: i Hing h. i Weyerßøe s. Kiergaardt (Nielß Christenßenn, Anders Axelßenn og Eschildt Christenßenn), Tharp (Iffuer Tomißen), Simenn Nielßens kvinde 1 gd., Peder Christennsenn ved Kierdt 1 gd., Anders Tomißen 1 gd., Peder Jepßenn 1 gd., Mogenns Berigh (Peder Christensen), Nielß Christenßen 2 td. havre af Lille Mogensberigh, 3 gadehuse.- Forseglet og underskrevet af J.R. Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (104r-104v) [201

Hendrich von Quallen havde anno 1637 opdraget et gældsbrief på 1000 rdl., som Jørgenn Munch var ham skyldig, til Henndrich Holdst i Kiel, der igen har afstået det til sal. Hermanus Grumkenius. H.v. Q. har ganske vist den 13. aug. 1651 givet J.M. et bevis for, at han intet havde at præterere af ham el. havde udgivet nogen fuldmagt mod ham, men da H.G.s arvinger og deres formyndere beklager sig over, at H.v. Q.s opdragelse til H.H. var kommet dem af hænde, og begærer, at han vil meddele dem en anden med den forrige overensstemmende, har han ikke villet nægte dem det. Han repeterer derfor den forrige ord til ord og aftræder gældsbriefet til formynderne Frederich Røhrs og Johan Wider Kamp, som må forfølge deres ret ved el. uden rettergang. Ligesom han selv kunne nyde gældsbriefet efter derpå følgende immission el. indførsel, kgl. dom og andet bevis, må de nyde det og være beføjet til at sælge, forpante og afstå godset til andre. Alt det, H.G. har foretaget sig i levende live mod J.M. efter for:ne håndskrift, vil han holde som forrettet af ham selv.- På brevet stod der skrevet: Borgmester og råd i Kiel bevidner med deres stads segl, at denne cession er egenhændigt underskrevet og forseglet af H.v. Q. (104v-106r) [202

Opbydelse. Jacob Jacobßøn Wulff i Ottenße lod det gods opbyde, som ved gode mænd er udlagt forrige læsemester i Ottenße sal. m. Jacob Jacobßenn af fru Sophie Friß t. Haredzkierdts gods for gæld, hun var ham skyldig.

Indførslen blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (106r)

[203

1654 8/10 (Ottenße). Brev fra Casper Due t. Østergaard til sognepræst i Wedell m. Hendrich Erichßenn på 1 gd. i Riberhuß len Skadtz h. Starup s. Wistor by, som Nielß Nielßenn nu påbor og afgangne Hanß Nielßen og Mikell Christennßenn forudm beboede. Gden, som K.M. bl.a. har pantsat C.D. som betaling for resterende besoldning, han og hans underhavende officerer havde tjent i den sidste fejde, må H.E. have på de konditioner, som K.M.s pantebrev til C.D. formelder om.- Forseglet og underskrevet af C.D. Sig.: Peder Brokennhuß; Johan Christoff von Kørbitz. (106r-106v) [204]

LANDSTING 25. OKTOBER 1654

1654 20/10 (Kierbyegaardt). Skøde fra Frederich Schade t. Kierbygaard på egne og hans søsters fru Lißebet Schades vegne og fra borger i Aarhuß og tingskriver i Wester Lisberig h. Jenns Pedersenn på Otte Schade t. Kierbyegaardts vegne og efter fuldmagt til deres broder Offe Schade. Deres sal. fader Christoffer Schade har efter sit håndskrift til Offe Schade været ham 444 rdl., hovedstol og rente, skyldig. Desuden har Offe Schade forstrakt dem med 200 rdl. til C.S.s begravelse. For de 644 rdl. har de på skiftet efter deres fader udlagt Offe Schade 2 bøndergårde, nemlig 1 gd. i Wallundt (Thommis Sørenßen og Jenß Nielßenn), nok 1 gd. i Adzbøll (Christen Jenßen og Jep Eyerßenn). (107r-107v) [205]

1654 13/10 (Restrup). Pantebrev fra Anßhelm von Pudeweldtz t. Gramb til Christian Wrne Jørgenßen t. Masuinsholmb på 14500 rdl. in specie, hvoraf han lover at betale C.W.J. 1500 rdl. uden rente til førstkommende omslag i Kiel og resten, 13000 rdl., til omslag 1656 med 6 pct. rente såvel som al omkostning fra dette brevs dato og til den tid. Derfor sat sin gd. Lundbygaardt med tilliggende bøndergde og gods til vist underpant. Bli-ver pengene ikke betalt til terminerne, må han gøre sig godset nyttigt efter recessen [Corp Const Dan V s. 309]. A.v.P. lover ikke at pantsætte el. sælge godset til nogen anden, før pengene bliver betalt. Forårsages C.W.J. til at annanne godset, lover A.v.P. at give ham 1 års rente af hele den sum, han giver ham for godset.- Forseglet og underskrevet af A.v.P. Til vitterlighed: Casper Rudolff vonn Gerßdorff. (107v-108v) [206]

Opbydelse fra arvingerne efter Niels Jacobßen, fordums borgmester i Ranners, til den adelsperson, der vil købe det gods, som blev udlagt til N.J. efter sal. Falch Giøe. (108v) [207]

Opbydelse. Karin afgangne Adam Bostuemands i Kbh. lod det gods opbyde, der er udlagt fra kronen til Jacob Pedtzdreyer, og som igen er opdraget til hende som betaling for gæld. Godset er tilforn opbudt her på landstinget. (109r) [208]

1654 25/10 (Viborg). Skøde fra Offue Juell t. Lundbech til hans broder Axell Juell på det halve af hans gd. i Viborg.- Sig.: Peder Lanngge; Laurids Below. (109r) [209]

LANDSTING 8. NOVEMBER 1654

1654 2/11 (Seeby). Pantebrev fra Hanß Dyre t. Kniffholtt til latinsk skolemester Claus Nielßenn på hans stedbørns vegne på 300 rdl. af dere fædrene arv at betale med 6 pct. Derfor sat flg. gods til underpant: i Wenneberig h. i Flade s. og by 1 gd. (Nielß Oluffßenn og Nielß Erichsenn), 1 gd. (Nielß Jenßen og lille Hanß), 1 gd. (Jenß Christenßenn Saugmand).- Sig.: Erich Huaß. (109r-109v) [210]

- 2/11 (Seebye). Pantebrev fra Anne Pederßdatter Maneschiold Hanns Dyris t. Kniffholdt til Claus Nielßenn på hans stedbørns vegne på 100 rdl. af deres fædrene arv. Derfor pantsat 1 boell, som kaldes Bakenn og ligger i Wester Haßingh i Kier h. (Nielß Jenßen).- Forseglet og underskrevet af A.P.M. Til vitterlighed: hendes husbond H.D.; hendes broder Peder Manneschioldt. (109v-110r) [211]

- 29/10 (Estuadgaardt). Skøde fra Johan Brochenhuß t. Sebber Closter til Erich Roßenkrandz på flg. gods: i Hardsyssel i Haderup s. Offuer Feldborig 1 gd. (Madz Iffuersen), 1 gd. (Christenn Christenßen), 1 gd. (Nielß Simenßenn), 1 gd. (Jenß Laßenn).- Sig.: Peder Lange, Lauridz Below. (110r-110v) [212]

- 30/10 (Bunderup). Skøde fra Woldemor Daae til Jørgenn Kruße på 1 bondegd. i Fienndz h. i Throw [el. Threw](Wisti Pederßenn).- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (110v) [213]

- 30/10 (Bunderup). Skøde fra Jørgen Kruße t. Haredtzleffgaard til Woldemor Daae på 1 bondegd. i Hann h. i Schremb s. i Gunestrup (Nielß Christenßen).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (110v) [214]

- 3/11 (Willestrup). Brev fra fru Ingeborig Parßberigh sal. Iffuer Juels t. Wellestrup til hendes søn Offue Juell t. Lundebek. Medens O.J. var ude af landet og var i sine umyndige år, har hun solgt 1 af hans gde i Stoer Brøndum. Til vederlag har hun afstået et pantebrev på 500 rdl., som er udgivet af sal. fru Kiersten Roßennkrands sal. Johann Brockennhußis t. Sebergaardt, til ham. O.J. skal nyde og beholde alt det gods, pantebrevet formelder om, med mindre det bliver indløst af K.R.s arvinger.- Forseglet og underskrevet af I.P. Til vitterlighed: Axell Juell; Tønne Juell. (111r-111v) [215]

Opbydelse. Nielß Nielßen Schriffuer i Viborg lod opbyde 1 gd. i Reistrup i Sønnder Liøng h. i Sønder Beg s. (Christenn Christenßenn), som K.M. har udlagt til hans hustrus forrige husbond sal. Petter Gudde for hans tjeneste. Brevet derom er læst her på landstinget den 23. nov. 1653. (112r) [216]

LANDSTING 22. NOVEMBER 1654

1654 30/10 (Estuadgaardt). Skøde fra Erich Roßenkrandtz t. Roßenholm til Johann Brochennhuß t. Seber Closter på flg. gods: i Hardsyssel i Hierumb h. i Ølby s. Øllbyegaardt (Oluff Jenßen), i Handberigh s. i Synder Bye 1 gd. (Peder Tygeßenn og Lauridz Schreder).- Sig.: Frandz Randzow; Christenn Skeell. (112r-112v) [217]

- 14/11 (Jernidt). Skøde fra hr. Oluff Parßberig til greve hr. Christian Ranndtzow på flg. gods: i Silkeborig len Agerschouff 1 gd. (Christen Christenßen), Roenholdt (Erich Sørennßen og Nielß Nielßen), Bøylundt (Christen Sørenßen og Maren [...] datter).- Sig.: Henrich Tott; Hans Friß. (112v) [218]

LANDSTING 6. DECEMBER 1654

1654 23/11 (Mølgaardt). Skøde fra Jørgen Porß til Søren Munch t. Møllgaardt på ½ gd. i Farsøe s. i Fandrup by (Sørenn Nielßenn).- Sig.: Peder Harboe t. Bierested Woldt; Well Orning t. Raffnstrupgaardt. (113r) [219]

- 24/11 (Østergaardt). Brev fra Jørgen Marsuin til Peder Harboe t. Bircheldz Woldt om, at han har undt og afstået 1 gd. i Aarß h. og s. Slemstrup

(Jens Christenbenn) til ham.- Forseglet og underskrevet af J.M. Sig.:
Peder Lange; Laurids Below. (113r) [220]

LANDSTING 20. DECEMBER 1654

1654 2/12 (Aarhußgaardt). Skøde fra Erich Roßenkranntz til hans broder
Gunde Roßenkrannds på flg. gods: i Øster Lißberig h. i Thodberig s.
Balle 1 gd. (Anders Jenbenn), 1 gd. (en anden Anders Jenbenn), 1 gd.
(også en ved navn Anders Jenben), skov i Sønder Kierdt til 2 svins olden
og i Bolleß Kierdt til 5 svins olden.- Sig.: Peder Lange; Laurids Below.
(113v) [221]

- 24/11 (Heßelmedt). Skøde fra Christen Lange t. Heßelmed til Jørgenn
Lyche t. Sønderhiede på flg. gods: i Ringøe s. 1 gd. Elkierdt (Peder Chri-
stenben og Sørenn Nielbenn), Høgelundt (Madz Pederben og Peder Chri-
stenbenn).- Sig.: Christenn Lange t. Deiberiglundt; Ander[s] Lange t.
Wenergaardt. (114r) [222]

- 24/11 (Østergaar i Huamb). Skøde fra Peder Harbo t. Birchildwold til
Jørgen Marsuin på 1 gd. i Huam s. og by Storgaardt (Christen Andersen
og Christen Paasche).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (114r) [223]

SNAPSLANDSTING 17. JANUAR 1655

Dommere: Peder Langhe, Lauridtz Below, hører: Hendrich Jensen.

1655 3/1 (Giesing Holmb). Skøde fra Ebbe Gyldennstiern t. Woßnesgaardt til hr. greve Randtzow på hans anpart af 1 gd. i Sønder h. i Nødagger s., som kaldes Krarup, (Jørgenn Michelsen).- Sig.: Mogens Fris; Enuoldt Parsberg. (1r) [1

1654 24/11 (Woßnesgaardt). Skøde fra for:ne Ebbe Gyldennstiern til Prebiørnn Gyldennstiern på flg. bøndergde: i Calløe len i Østerlisberigh h. i Thors Agger s. Rostwedt 1 gd. (Jørgenn Michelsen), 1 gd. ibd. (Michell Sørennsen og Therchildt Jensen), skov til de 2 gde til 18 svins olden, i Brenned s. Biøstrup 1 gd. (Jens Erichßen, Sørenn Jennsenn og den anden Sørenn Jensen).- Sig.: Erick Rosenkrandz; Mortenn Schinkell. (1r-1v)[2

Opbydelse. Hofapoteker Samuel Meyer lod det gods opbyde, der er udlagt ham efter K.M.s brev, som er læst her på landstinget 25. feb. 1651. (1v) [3

Opbydelse. Hr. Jenns i Barmer lod det gods opbyde, som er udlagt hans moder fra Niels Arnnfeldt. Indførslen blev nu som tilforn forkyndt sammen med opbudssedlen. (1v) [4

Opbydelse. Peder Pouelsenn i Borup lod opbyde 1 td. 2½ skp. htk. åbo-mål af 1 gd. i Fering by vesten Damenn (Jens Jensen), som er udlagt af sal. Oluff Krabes gods. (2r) [5

Opbydelse. Sognepræst i Aastedt og Schierum s. hr. Christenn Madsen Aalborg, latinsk skolemester i Sebye Chlaus Nielsen og Laust Tamstrup lod det af sal. Jørgenn Ornings arvingers gods opbyde, hvori de er indført. Godset er tilforn opbudt her på Landstinget. (2r) [6

Opbydelse. Anders Jennsenn i Weylle lod opbyde gden Dalgaardt i Aars h., s. og by, som er udlagt ham efter sal. Fredrich Munch. (2r) [7

Opbydelse. Christenn Jensenn i Ganner lod opbyde 1 boell ved Ganer å i Schiern s., der er udlagt af K.M., og som han har tilforhandlet sig af Hanns Johansen i Christianshaffnn. (2r) [8]

Opbydelse. Christenn Nielsen på Bustrup lod det gods opbyde, som gode mænd har udlagt ham fra Otte Lonou t. Herpinghgaardt. Indførslen blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (2v) [9]

1654 7/3 (Hamborig). Opdragelse fra sal. Albricht Baltzer Bernnts arvinger til Pouell Klingenberg på Bustrup hgd. og bøndergods, hvorpå K.M. har givet A.B.B. skøde, der er læst og påskrevet her på landstinget 9. apr. 1651. Opdragelsen er påskrevet skødet og pantebrevet. (2v) [10]

Opbydelse. Henrich Møller lod opbyde Lønnborig Bispgaardt med alt dens tilliggende og det andet gods, som er udlagt ham af K.M., samt det adelsgods, han har bekommet i brug her i landet. (2v) [11]

Opbydelse. Therning Hansenn i Malmøe lod det gods opbyde, som er udlagt ham af K.M. (3r) [12]

Opbydelse fra Henrich Kohll til K.M. el. den, som bør løse Segelstrup hgd. og gods. (3r) [13]

Opbydelse. Borgmester og råd i Hilsingør lod det gods opbyde, som K.M. har udlagt dem på egne og en del af borgerskabets vegne. (3r) [14]

Opbydelse. Borgmester i Hilsingør Jørgenn Andersen og m. Peder Langs arvinger lod det gods opbyde, som er udlagt dem af K.M. (3r) [15]

Opbydelse. Unge Peder Jensenn Bering lod det af Niels Arnfeldz gods opbyde, hvori Jens Madsen Bering og Chlaus Sidenborg er indført, og som er tilfaldet ham efter hans sal. fader J.M.B. (3r) [16]

1655 8/1 (Sebye). Pantebrev fra Prebiørnn Banner t. Stienns Hedde til Niels Sørenbenn, rådmand i Seebye, på 350 sldl. at betale med 6 pct. rente til snapsting 1656. Derfor pantsat 1 gd. i Børlum h. i Karup s., som kaldes Stienndall, (Sørenn Jensen).- Sig.: Hanns Diure; Erich Huaß. (3v) [17]

Opbydelse. Thyrrer sal. Jahan Adolphs lod det gods opbyde, der ligger i

Thy i Hillerssleff og Hasing h., og som er tildømt ham ved K.M.s. dom.
(3v) [18]

Opbydelse fra sal. Philip Bornemandtz efterleverske i Kbh. til K.M. el. den adelsperson, der vil købe med ham om det bøndergods i Hundborig h. i Nors s., som K.M. har udlagt til Niels Lycke. (3v) [19]

Samme landsting, den 20. januar.

Pantebrev fra Anders Christophersen i Salling på egne og hans stedfader Henrich Wrangells vegne og Jens Palesenn på egne vegne, »alle i Fynn«, til Jens Pedersen i Wester Høgildt og Niels Nielsen i Aandberig. (Indlagt 1655 mellem fol. 53 og 54r) [19a]

LANDSTING 31. JANUAR 1655

Dommere: Peder Lange, Lauridz Bilou.

1655 27/1, stedet ikke anført. Skøde fra Jørgenn Kaas t. Hastrup til Henrich Lange t. Ryegaardt på flg. gods: 1 gd. i Vendsyssel i Wenebiere h. i Wgildt s. og Løsleff by (Niels Lauridsen og Thamis Michelsen), 1 gadehus (Christen Pedersen), i Huornumb s. Kragbech (Anders Michelsen), Gadehede Niels Jensen, i Albech Sørenn Helesen 1 bollig, Johann Jensen 1 bollig, Søren Pedersen 1 bollig.- Sig.: Antonij Riidtz; Niels Kaas. (4r) [20]

- 28/1 (Viborg). Pergamentbrev fra Niels Kaas t. Bechmarch til hans morbroder Henrich Lannghé og hans moster fru Anne von Allefeldt på Ryegaardt og det gods, som ligger til Ryegaardt, såvel som alt det gods, de har og bekommer her i riget. Han har undt dem godset, så længe de lever, og når den ene afgår ved døden, skal den anden nyde det på livstid kvit og frit uden afgift el. trætte, med mindre den, der lever længst, godvilligt vil afstå det til N.K. for årlig genant. Deslige skal de nyde det løsøre, de nu har i hævd, så længe de lever. Dog skal de holde N.K.s moster fru Mergrete von Alefeldt med nødtørftige klæder og føde, så længe hun lever, efterdi de nyder hendes gods på livstid. Af den sum penge, M.v.A. var bortskyldig på adskillige steder, skal N.K. ikke have nogen udgift, og han skal ikke betale noget af gælden efter hende i henhold til hans forrige brev derom til H.L. Overlever N.K. H.L. og A.v.A., skal han ikke betale nogen gæld efter dem, formedelst H.L. nyder gods og løsøre efter begge hans mostre, så

længe han lever, med mindre han godvillig vil afstå det til N.K. for vederlag. Når de begge afgår ved døden, skal Ryegaardt, det øvrige gods og løsøre komme til N.K. angerløst i alle måder.- Forseglet og underskrevet af N.K. Sig.: Lauridtz Schinnckell; Christenn Lange Henrichsen. (4v-5v) [21]

Opbydelse fra Jesper Hanßen til den, som begærer det gods, han har tilforhandlet sig af Dirich Kreffting i Bremenn, for den værdi, hvorfor det er udlagt af kronen. Godset er i lige måde opbudt her på landstinget den 1. feb. 1654. (5v) [22]

Opbydelse fra m. Henrich i Weylle til H. M., om han vil indfri flg. udlagte krongods: Niels Nielsenss gd. i Wißtarp i Stamp[!] s. i Schadtz h. i Ribershus len (1 fjerd. smør, 1 svin, 1 skovvogn), 1 gd. i Quie i Andz Agger s. i Øster h. ([....] og Jørgen Giødsen) skylder årlig alle tre 3 ørte rug, 3 ørte byg, 1 td. hvilling, 1 fødenød, 1 svin, 1½ rdl. gæsteri. (6r) [23]

Opbydelse. Eyller Jacobsenn sal. Jacob Madsenss søn i Christians Haffnn lod på egne og medarbejders vegne en del af kronens gods opbyde, der ligger i Thy, på Mors og i Hardsyssel, og som er udlagt fra Westeruigh Kloster og Ørum len. Godset er i lige måde opbudt her på landstinget 10. sep. 1651, 3. nov. 1652 og 1. feb. 1654. (6r) [24]

1655 24/ 1 (Thielle). Pantebrev fra Erich Lonou til Erich Grubbe t. Thielle på 500 rdl. at betale med 6 pct. til 24. jan. 1656. Derfor pantsat 1 gd. i Synderliung h. i Wischumb s. i Offuer Wischum by (Gregers Hansen og Christenn Madsen) og 1 gd. ibd. (Jenns Jensen og Søren Sørensen). Bliver hovedstolen med forfaldne renter og interesse ikke erlagt til bemeldte år og dag, må E.G. tage godset, hvis landgilde beløber sig til 14 td. htk., hver td. htk. for kun 45 rdl. Bliver de 500 rdl. forrentet årlig, bliver der således 130 rdl. igen, som godsets værdi beløber sig højere end 500 rdl., og som E.G. skal erlægge til E.L. Hvis pengene ikke bliver forrentet, skal renten kortes i de 130 rdl. De skal begge opsige hverandre de 500 rdl. med efterstående rente et fjerdingår tilforn.- Bekræftet med E.L.s signet og hånd. (6v-7r) [25]

- 24/ 1 (Worg[aa]rdt). Gavebrev fra Peder Bilde Offuesenn og fru Kiersten Scheell til deres datter jfr. Anne Bilde Pedersdather t. Røgilgaardt på 1 halvgd. i Hellum h. i Bellum s. (Michel Christensenn, ½ ørte rug, ½ ørte

byg, ½ ørte havre, 1 td. havregæsteri, 1 pd. smør, ½ skovsvin, ½ dl. 1 sk. 1 alb. gæsteri, ½ mk. 7 sk. 1 alb. jærgæsteri), skov til den ½ gd. til 40 svins olden. A.B.P. må ikke afhænde samme gårdspart uden hendes forældres vilje, og hun må ikke forurette den mand, der nu bor på gden.- Underskrevet af P.B.O. og K.S. Sig.: Jørgenn Harttuigh; Offue Hartuigh. (7r-7v) [26

Opbydelse. Rådmand i Ottenfæ Erich Jørgennsenn lod det krongods opbyde, der er udlagt Casper Due og hans underhavende officerer, og som han igen på egne og deres vegne har afhændet til E.J., nemlig 2 gde i Han h. i Øbløs s. Lille Bisgaardt og Lille Schadhaffue. Godset er tilforn opbudt her på landstinget. (7v) [27

1654 11/1 (Ottense). Opdragelse. For retten for borgmester og råd i Otense fremkom en del af borgerskabet og opdrog deres part af 1 gd. på Mors i Fladde by (Peder Lauridsen), som K.M. bl.a. har pantsat borgmester og råd og det medinteresserede borgerskab der i byen, til Erich Jørgensen, rådmand ibd. Nok fremkom Laurids Sinchelmager og opdrog på egne og 41 borgeres vegne deres part af gden til E.J.- Stadfæstet af borgmester og rådmænd i Otense under deres stads sekret. Disse gårdsparter blev opbudt i dag. (8r) [28

Opbydelse. Jørgenn Matisen i Kbh. lod opbyde forskelligt gods, som også er opbudt her på landstinget 1650, 1651, 1652, 1653 og 1654.

(Opbudssedlen formelder ikke, om det var K.M.s el. adelens gods). (8r) [29

Opbydelse. Werner Clawmandt i Kbh. lod efter en af Christen Lange og Jørgenn Seefeldt underskrevet lodseddel opbyde 1 td. 6½ skp. htk. af 1 gd. i Wesles by (Christen Jensen) og 2 skp. htk. af 1 gd. i Webløs by (Sørenn Christensen). Lodsedlen er læst her på Landstinget 19. jan. 1653 og 18. jan. 1654. (8v) [30

Opbydelse. Theodorus Bartram i Leipsigh lod opbyde 1 gd. i Mariagers Closter len i Nør h. i Fiersleff (Christenn Lauridzenn), som er udlagt ham af kronens gods. (8v) [31

1655 29/1 (Viborg). Skøde fra fru Hyleborigh Bilde sal. Christopher Paxes t. Rasch til Henrich Mundt t. Sieredzleffgaardt på flg. gods: i Schanderborigh len i Wor h. i Nebill s. i Sieredzleff by 1 gd. (Jens Ibsen), 1 gd. (Peder

Rasmusen), 1 boelshus på samme gds grund (1½ ørte byg), nok 1 gadehus på samme gds grund (2 sldl. huspenge), 1 gd. (Søren Ibsen), 1 øde gdsjord, hvorpå ingen bor, og hvorpå Niels Michelsen sidst boede, 1 gd. (Esche Ibsen), 1 gd. (Rasmus Sørensen), 1 gd. (Peder Michelsen), 1 gd. (Jenns Pedersen).- Sig.: Christopher Bilde; Mortenn Schinckell. (8v-9r) [32

1654 20/2 (Kniffholdt). Brev fra Hanns Diurre t. Kniffholdt og Jørgenn Kruße t. Kiersgaardt til fru Karinn Diurre. De havde været i løfte for Niels Arnfeldt for 2000 rdl. til Jochum Dreyer i Kbh. og derfor fået flg. gods til underpant: af Wlderupgaardz gods i Hyllersleff h. i Hillersleff by 1 gd. (Christen Nielsen), 1 gd. ibd., hvorpå der ikke er nogen bygning, i Schibstedt[!] by 1 gd. (Jens Bertilsen), 1 gd. (Jens Andersen), 1 gd. (Peder Andersen), i Østerildt s. og by Jens Nielsen 1 gd., Peder Graae 1 gd., i Hiarmaall s. og by 1 gd. (Peder Andersen), i Klittenn Dambsgaardt (Michel Madsen), Schiffuerklitt Niels Jensenn, Meyelklitt Jens Pedersen, Synder Klitt Christenn Sørensen, Fogelsangh Annders Christensen, Herildtzlidt s. Lundegaardt Lauge Jensenn, i Thømmerbye s. Kierup 1 gd. Christenn Sørensen, nok i Kierup by Peder Andersen 1 gd., 1 gadehus Tamis Pouelsen, 1 gadehus Peder Selgensenn, 1 gd. (Lucas Christensen), 1 gd. (Peder Christensen). K.D. har indløst de 2000 dl., og de har bekommet deres hånd og segl rigtigt igen. Eftersom pantebrevet er dem frakommet, så de ikke kan tilstille hende det, har de hermed kasseret det, hvor det kan findes, og gjort det magtesløst, og de begærer, at det pantsatte gods må blive udskrevet af landstingsbogen, så det ikke skal komme hende til skade.- Forseglet og underskrevet af H.D. og J.K. (9r-10r) [33

1655 29/1 (Viborg). Skøde fra fru Hyleborig Bilde til Ebbe Gyldenniern på flg. gods: i Schanderborig len i Wor h. i Høffuer[!] s. 1 gd. i Thofftum (Peder Andersen), 1 gd. (Jenns Hanßenn), i Brixstedt 1 gd. (Frandt Rasmusenn), 1 gd. (Jens Nielsen), 1 gd. (Christopher Sørensen), 1 gd. (Karin Kierß), i Søffuind 1 gd. (Raßmus Pedersen), gadehuse: Aasß Oluff Sørensen 1, Jørgenn Pedersen 1, Michell Jensenn 1.- Sig.: Christopher Bilde; Erich Rosenkrandt. (10r-10v) [34

Opbydelse fra Christenn Thommesen i Thønnder til den adelsperson, der vil købe flg. gods, som er udlagt ham af H.M. som betaling for gæld: i Coldinghuß len i Thønnder h. Abildt Christenn Andersen, item 1 boell. (10v) [35

1655 / 1 (Holmbgaardt). Skøde fra Knudt Sørensen t. Holmbgaardt til Christenn Langhe Hendrichsen t. Deyberiglundt på hans fulde redselsgd. i Bølingh h. i Staffning s. i Langkierdt (Abildt Michelsdather).- Sig.: Fredrich Sasß; Mogenns Munck Nielsen. (10v-11r) [36]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Jesper Wogensenn t. Østergaardt til Anders Sandberigh på 1 gd. i Mols h. i Knebell s. og by (Sørenn Pedersen).- Sig.: Morttenn Skinckell; Iffuer Krabe. (11r) [37]

- 29/1 (Viborg). Skøde fra landsdommer på Fyn Hening Powisch t. Hollegaard til jfr. Mette Kraabbe Gregersdatter på 1 bondegd. på Fyn i Skom h. i Grindeleße s. og by (Oluff Nielßenn).- Sig.: Peder Lanng; Laurids Below. (11v) [38]

Opbydelse. Sal. Stephenn Roddes arvinger i Kbh. lod opbyde det bøndergods og den anpart af Weßlœß hgd. i Hann h., som er udlagt dem efter sal. Peder Roßennkrands. Godset er tilforn opbudt på landstinget. (11v-12r) [39]

Opbydelse. Werner Klowmand og Zacharias Garbenn i Kbh. lod flg. gods opbyde, som K.M. har udlagt forrige aptajn Melchor Richortt, og som denne siden har overdraget dem: i Mariager Closter len i Gißlum h. Hanis Lild s. Woest 1 gd. (Thommis Olluffßenn), 1 boligh Klett (Peder Jensen), (12r-12v) [40]

Opbydelse. Borgerskabet i Faaborig lod opbyde 1 gd. i Aalborighuß len i Gißlum h. Woenßildt (Nielß Christennßenn og Anders Jenßenn), som er udlagt dem af K.M. til gælds betaling. (12v) [41]

Opbydelse. Peder Pederßenn i Ottenße lod det gods opbyde, som er udlagt ham af K.M. til gælds betaling. Godset er i lige måde opbudt her på landstinget 28. jan. 1652, 3. feb. 1653 og 1. feb. 1654. (13r) [42]

1655 28/1 (Viborg). Skøde fra Hanß Frijsß t. Claußholmb til Gunde Roßenkrands på 1 bondegd. i Wor h. i Thabstrup by (Engell Laßenn og N.N.).- Sig.: Erich Roßenkrantz; Ebbe Gyldennstjerne. (13r-13v) [43]

- 20/1, stedet ikke anført. Skøde fra fru Hyldeborig Bilde sal. Christopher Paxes til fru Kierstenn Munk på 2 gde i Øster Snede s. i Bøgballe by

(Jacob Pederßenn og Kieldt Lauridsenn).- Sig.: Jørgen Juell; Corfidtz Vlfveldt. (13v) [44

- 28/1, stedet ikke anført. Skøde fra fru Elle Winnd sal. Knud Roedstienns t. Lengsholmb til Claus Dyre t. Sinndberigh Gaardt på den lod og anpart af Kiellerup hgd. og tilliggende gods, som er tilfaldet hendes børn arveligt efter deres sal. faster fru Anne Roedstienn sal. Axell Wrnes, og som hun har afhandlet sine børn, nemlig Kiellerup hgd. med Kiellerup mølle, der skylder 26 td. mel, 1 stykke stuvskov og skovjord i Hemb mark og 1 boligh, som har været kaldt Affuindsborigh, til hobe taget for 25 td. htk. på søskendeskifte, deraf $\frac{1}{4}$, nemlig 6 td. 2 skp. htk., nok $\frac{1}{4}$ af 6 Hiedde Gaarde såvel som $\frac{1}{4}$ af Møllgaardt, der efter lodden er 9 td. $2\frac{1}{2}$ alb. htk., nok Lykemark Jacob Sørennsen giver $1\frac{1}{2}$ ørte rug, $1\frac{1}{2}$ ørte byg, 18 skp. havre af de $\frac{3}{4}$ af en gd., medens Jacob Møller i Suenstrup mølle giver 5 skp. rug, 6 skp. byg, 6 skp. havre af den 4. part, Suennstrup møller 6 ørte mel, nok 11 sk. landgildepeng, 3 skp. byg af 1 boligh i Thrwe by (Raßmus Murmester), $\frac{1}{4}$ af den øde boligh ibd., som Søren Pederßenn har påboet, og af hvis skyld $\frac{1}{4}$ er $1\frac{1}{2}$ mk. landgildepeng, $\frac{1}{4}$ af den halve øde gd. ibd., som Søren Nielßenn har påboet, og hvoraf der til hobe skyldes 1 ørte rug, 9 skp. byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, $\frac{1}{2}$ pd. smør, $\frac{1}{2}$ svin, $\frac{1}{2}$ lam, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne, $\frac{1}{2}$ fødenød, $\frac{1}{2}$ dl. peng agtet for gæsteri, $\frac{1}{4}$ af et øde gadehussted, som Christenn Annderßenn har påboet, og hvoraf han da har givet 1 rdl., uberegnet, $\frac{1}{4}$ af $3\frac{1}{2}$ pd. smør, $\frac{1}{2}$ svin, 3 sk. leding, 1 dl. landgildepeng, som er herligheden af Christenn Pederßenns gd., $\frac{1}{4}$ af den øde gd. i Dyre Bye, som Mads Jacobsenn har påboet, og som til hobe skylder $1\frac{1}{2}$ ørte rug, 2 ørte byg, 2 ørte havre, 2 pd. smør, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 fødenød, 1 rdl. gæsteri, $\frac{1}{2}$ af et husibd. (Maren Schreder, 3 mk. peng), $\frac{1}{4}$ af det stuv hede, som kaldes Alstrup hede og af den jord i Biorrnballe, hvoraf Nielß Bager i Alstrup giver 2 skp. byg årlig, $\frac{1}{4}$ af det øde hussted østen ved Suennstrup kirke. Beløber denne broderlod sig til 32 td. $2\frac{1}{2}$ skp. $\frac{1}{2}$ fjk. $\frac{1}{4}$ alb. htk. tilsammen.- Sig.: Steen Roedstien; Marquor Roedstienn. (14r-17r) [45

1654 27/12 (Worgaardt). Brev fra fru Ingeborig Skeell sal. Palle Roedstenns til hendes tjener Thommis Pederßenn, foged på Røestrup, på 1 gd. i Thy i Hillerbleff h. i Norß s. (Annders Nielßenn), som hun har undt og bevilget ham for den lange og tro tjeneste, han har gjort hende og hendes sal. husbond. Han skal bruge og beholde gden, så længe han lever; men når han afgår ved døden, skal den igen komme til sine rette arvinger. Sker

der nogen indførsel i gden, som er pantsat til Aalborg hospital, forpligter hun sig til at give T.P. en lige så god gd. igen, som han skal beholde på livstid.- Til stadfæstelse underskrevet af Marquor Roedstien, Claus Dyre, Fomer Wrnne, Enuold Kaaß, Albrett Frijß, Christendze Roedsteenn, Elißabett Roedsteenn, Zidtzell Roedsteenn, Ingeborig Roedsteenn. (17r-18v) [46]

1655 30/1 (Viborg). Skøde fra Kierstenn Lauridtzdatter afgangne borgmester i Aarhus Hanns Pederßenns på egne og medrederes vegne til Erich Grubbe t. Thielle på flg. gods, som bl.a er udlagt dem for forstrækning, de har gjort K.M.: Nørhald h. i Thørbleff 1 gd. (Christen Sørenßen), 1 gd. (Peder Lauridßenn og Søren Anderßenn), hver td.htk. sat til 50 rdl., 1 gd. (Anders Oluffßenn), hver td. htk. sat til 55 rdl. efter K.M.s pantebrev. E.G. må straks lade godset annamme med dets herlighed og landgilde, rente og rette tilliggelse og beholde det på den kondition, hvorpå det er undt og bevilget hende og hendes medredere af K.M.- Underskrevet af K.L. Til vitterlighed: Peder Berinng, borgmester i Viborg; Hendrich Jennßen, landstingshører og indvåner sammesteds. (18v-20r) [47]

- 25/1 (Viborg). Skøde fra Claus Dyre t. Sindinggaard til Marquor Kaaß t. Thidmandsholm på flg. gods: i Vendsyssel i Børlum h. Thorßs. 1 buoell, som kaldes Sørum, (Jenns Welladßen), Brauum 1 boell (Laß Jennßenn og Erich Thommißenn).- Forseglet og underskrevet af C.D. Sig.: Erich Lonow; Offue Blich. (20r-20v) [48]

- 24/1 (Viborg). Skøde fra Hendrich Mund t. Seridtzløffgaardt på hans søsters jfr. Elße Munds vegne til Frederik Schade t. Kierby Lundt på 1 gd. i Dronningborigh len i Hald h. i Spenderup s. i Hestrup by (Peder Schiøtt) og 1 boell sammesteds (Laß Ibßenn).- Sig.: Prebenn Banner; Folmer Roßennkrandtzt. (20v-21r) [49]

- 24/1 (Schiorttholtt). Skøde fra Lauridtz Lonow t. Synder Thuedenn til Erich Huas t. Gierumsbgaardt på 1 boell i Wenneberig h. i Gierumb s., som kaldes Wnder Bachenn, (Jenns Morttensenn).- Forseglet og underskrevet af L.L. Sig.: Erich Kaaß; Eiller Effuertt Baner. (21r-21v) [50]

- 27/1 (Viborg). Skøde fra Erich Roßenkrandtzt t. Roßenholm til Jørgen Roßenkrandtzt t. Kieldgaardt på flg. gods: 1 gd. i Hardsyssel, som kaldes Thrøsterup (Peder Chrestensenn), i Himmersyssel Oudrup 1 gd. (Chre-

stenn Lauridßen), 1 gd. ibd. (Sørenn Nielsen).- Forseglet og underskrevet af E.R. Sig.: Gundj Rosennkrands; Frands Ranndtzou. (21v-22r) [51

- 8/1 (Wimgaard). Skøde fra Folmer Galt t. Wimngaardt til hans moder fru Birgete Juell på hans part af 1 boell i Bølling h. og s., der kaldes Maæ, (Niels Nielsen), og som er tilfaldet ham arveligt efter hans fader.- Forseglet og underskrevet af F.G. Sig.: Giord Galt; Jesper Wogennsen. (22r) [52

- 26/1 (Wimgaard). Skøde fra for:ne Folmer Galt til hans broder Giord Galtt på 1 halvgd. i Bølling h. i Boris s. i Guodbøell (Jenns Sørensen).- Sig. : Jacob Wllffeld; Chresten Lange. (22r-22v) [53

Opbydelse. Hans Due i Colling lod det gods opbyde, som K.M. har pantsat til ham. H.M.s pantebrev blev fremvist for retten, læst og påskrevet. (22v) [54

Opbydelse fra Mette afgangne Jørgen Pedersens i Ribbe til H.M. el. den gode mand, der vil købe med hende om det gods, H.M. har pantsat hendes sal. husbond. H.M.s pantebrev blev fremvist for retten, læst og påskrevet. (22v) [55

1655 25/1 (Viborg). Skøde fra fru Idde Skennchell t. Jestrup til jfr. Mette Krabbe Greggersdatter på hendes hgd. Jestrup i Schamb h. i Grindeløes s. med dens underliggende enemærke og jorder og 2 møller (Jens Jørgensen og Niels Hansen), samt flg. tilliggende gods: i Grindeløes s. og by 1 gd. (Anders Rasmusen), 1 gd. (Niels Bertelsenn), nok 18 skp. byg af 1 jord i Elledallen, som ligger under gdens takst, 1 gd. (Peder Pouelsen), gadehuse: Hans Nielsen, nok 1 pd. byg, 1 td. havre af jord i gdens enemærke, Jacob Pouelsen 1 rdl. husleje og 1 ørte havre af jord i gdens enemærke, Jørgenn Hansenn 1 rdl. husleje og 1 ørte havre af jord i gdens enemærke, Gregers Schoumager 1 rdl. husleje, Mads Schoumager 1 rdl., Johann Veffuer 1 rdl., Laurids Yde 1 rdl., 1 gd. i Fugelstrup (Jens Rasmusen), 1 gd. i Westerbye (Niels Ibsenn), 1 gadehus (Peder Schreder), 1 gd. i Eigense (Jørgen Jørgensen), 1 gd. (Chrestenn Pederßenn), gadehuse: Albret Hansen 1 rdl. husleje og 1 ørte havre for jord i gdens enemærke, Mads Pedersen 1 rdl. husleje, 1 gd. i Bolmere (Niels Madsen), nok giver for:ne Jens Jørgensen Møller 1 pd. byg af jord, som ikke er regnet under gdens takst.- Forseglet og underskrevet af I.S. Sig.: Mortenn Schinkell; Peder Lange; Lauridz Skenchell. (23r-23v) [56

- 31/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Mette Høeg til fru Jytte Høeg sal. Niels Krags t. Thrudsholmb på en anpart af 1 gd. i Vendsyssel i Kier h., som kaldes Heedenn, (Willom Pedersenn). Forseglet og underskrevet af M.H. Ingen til vitterlighed. (23v) [57]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Jens Kaas t. Krabbesholm til fru Jytte Høeg sal. Niels Krags t. Trudzholmb på en part af 1 gd. på Heedenn i Kier h. (Willom Pedersen).- Forseglet og underskrevet af J.K. Sig.: Maltj Sehested; Woldemar Lyche. (24r) [58]

- 24/1 (Viborg). Skøde fra Hans Juell t. Starupgaard til Jesper Wogensen t. Østergaard på flg. gods: i Hardsyssel i Nør h. i Egoe[!] s. Fuorbom by Chresten Chrestensen ½ gd., Gregers Chrestensen og Søren Pedersen 1 [...], Chresten Chrestensen 1 gadehus, i Ødum s. Lille Vinding (Hans Iffuersen).- Forseglet og underskrevet af H.J. Sig.: Iffuer Kaas; Siffuert Brochenhus. (24r) [59]

- 29/1 (Viborg). Skøde fra Jacob Grubbe t. Kabell til Hans Juell t. Starupgaard på flg. gods: i Dommerbye s. Jestrup Jens Chrestensen og Knud Chrestensen, Knud Nielsen ibd.- Forseglet og underskrevet af J.G. Sig.: Olluff Parßberig; Jørgen Krusbe. (24r-24v) [60]

- 28/1 (Viborg). Skøde fra Manderup Due t. Hallkier til hans svoger Christenn Schiell t. Fußingøe på flg. gods: i Synder Liung h. i Quorning s. og by 1 gd. (Niels Morttensenn), 1 gd. i for:ne h. i Lestenn s. og by (Chresten Nielsen), nok 7 skp. korn i for:ne Leesten, som er tilfaldet hans hustru på lod.- Forseglet og underskrevet af M.D. Sig.: hr. Gregers Krabe; Mogens Høegh. (24v) [61]

Opbydelse fra Detløff Grotte til K.M. el. den gode mand, der vil købe det gods, som H.M. har pantsat ham for tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid. H.M.s pantebrev blev fremvist for retten, læst og påskrevet. (24v-25r) [62]

1655 30/1 (Viborg). Skøde fra Niels Krusbe t. Engeltøft til jfr. Anne Krusbe på halvparten af Hiulleberig hgd. takseret til 1 td. ½ fjerd. smør og flg. gods: Olluff i Frøegaard, Holger i Bøßegaard, Jens i Kraggaard, Bendt i Moebøegaard, Sørbye Giøder i Kochegaarden, Niels Pedersen i Bich, Suend Eschildsen i Børge Suendsens Gaard i Biche, [...] i Suends Gaard i

Halstrup.- Forseglet og underskrevet af N.K. Sig.: Enuold Krusbe. (25r) [63]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Anne Krusbe t. Hiulleberig med hendes broders Jacob Grubbe t. Kabells samtykke til Niels Krusbe t. Engelltofft på flg. gods: i Rebelberig Niels Finde 1 gd., Brødegaarden (Peder Olluffsen), Erup Mølle (Laurids Nielsen), Rannerup Mogens Gudmandsen, Gliminge Morten Ouffuesen.- Sig.: Jacob Grubbe; Enuold Krusbe. (25v) [64]

1654 31/12 (Kniffholt). Gældsbrief fra Hans Dyre t. Kniffholdt til Sebye skole og hospital på 100 sldl., som sal. Rasmus Wilßbech »haffuer at schall staa paa rennte och aarligen fra breffuens dato och till nyt aars afftenn« forrentes til sognepræsten på hospitalets og skolens vegne. Derfor pantsat 1 boell i Flade by og s. (Kield Jensen). Bliver renten ikke erlagt med hovedstolen, og bliver for:ne underpant ikke indfriet, skal boellet følge skolen og hospitalet, til hovedstol og rente bliver betalt.- Sig.: Folmer Rosenkrands. (25v-26r) [65]

1655 28/1 (Ronnous Holm). Skøde fra Chresten Lange t. Ronnous Holmb til Jens Bilt t. Hestrup Gaard på hans »wersted« Wistrup (Chrestenn Lauridsen).- Sig.: Folmer Wrne; Prebenn Banner. (26r) [66]

- 20/1 (Viborg). Gældsbrief fra Enuold Kaas t. Liøngholm til Iffuer Kaas t. Wllstrup på 550 rdl. at betale med deres årlige rente til 20 jan. 1656. Derfor pantsat halvparten af gden Tofftum i Helttborig s. i Reffs h. (Chresten Jenßen). Bliver pengene ikke betalt med forfalden rente til for:ne tid, skal I.K. have fuldmagt til at annamme den ½ gd. som brugeligt pant, indtil hovedstolen bliver betalt med forfalden rente.- Sig.: Claus Porß; Albrett Friß. (26r-26v) [67]

- 20/1 (Rostrup). Skøde fra Albrett Fris t. Rostrup til Iffuer Kaas t. Wllstrup på hans anpart af 2 td. htk. af Midich Holmb i Haßing h. i Snested s., som Jenns Thomesen påboede.- Sig.: Claus Pors; Enuold Kaas. (26v) [68]

- 31/1 (Viborg). Skøde fra Erich Grubbe t. Tielle til hr. Mogenns Seested på 1 bondegd. i Heng h. i Tim s. og by (Michell Pedersen).- Sig.: Peder Lange; Lauridz Belou. (26v-27r) [69]

- 29/1 (Viborg). Skøde fra fru Hilleborig Bille t. Rasch til Thønne Reds på hendes forrige bondegd. og 1 vandmølle med tilliggende jordsmon og bygning i Stiernholm len i Biere h. Gden ligger i Hornsysell by (Anders Nielsen), og møllen kaldes Stageberig mølle.- Sig.: Christoffer Bille; Morten Skenkell. (27r) [70]

- 27/1 (Viborg). Skøde fra Thyge Below t. Frøstrup til Jørgenn Høg t. Tuodbøll på 1 gd. i Nøruang h. i Thyrgou s., som kaldes Kragsg[aa]rd, (Pouell N.) og 1 gd. i Wradz h. i Eistrup s., som kaldes Rønnslund, (Las Chrestensen og Anders Bertelsen).- Sig.: Peder Lange, Lauridz Belou. (27r-27v) [71]

- 27/1 (Viborg). Skøde fra Eyller Høeg t. Dallund til Mortten Skenchell på hans anpart af 1 bondegd. på Fyn i Sangtj Hans Closter len i Schamb h. i Schambye s. i Wllerup by (Hans Jespersen).- Sig.: Lauridz Skenchell; Christopher Bille. (27v) [72]

- 29/1 (Viborg). Skøde fra Mogenns Seested t. Hollmbgaard til Woldemar Lyche t. Grindersleff Closter på 1 bondegd., som kaldes Ilberig og ligger i Salling i Nørre h. i Ryberig s., (Anders Jensen), nok 1 gadehus ibd.-Sig.: Antonj Redtz; Niels Kaas. (27v) [73]

Opbydelse fra forrige Kaptajn Morten Lyderwold, Marie Baltz Lyderwold og kaptajn Hendrich Hølling til K.M. el. den af adelen, der vil løse det gods, som H.M. har pantsat dem. H.M.s pantebrev blev fremvist for retten, læst og påskrevet. (28r) [74]

Opbydelse fra borgmester og råd i Aßens til K.M. el. den af adelen, der vil løse det gods, som H.M. har pantsat dem. H.M.s pantebrev blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (28r) [75]

Opbydelse fra Jens Jenßen i Kbh. til K.M. el. den af adelen, der vil løse det gods, som H.M. har pantsat ham. H.M.s pantebrev blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (28r-28v) [76]

1655 29/1 (Viborg). Brev fra Eiller Effuert Banner til fru Idde Lunge t. Kattholmb på 400 rdl. at betale med 6 pct. årlig rente til snapsting 1656 i Viborg el. et andet sted i Jylland. Vil en af dem ikke længere lade pengene stå på rente el. have dem på rente, [skal de opsig dem] ½ år tilforn. Derfor

sat sin hgd. Ellinggard i Vendsyssel i Horns h. i Elling s. til underpant. Bliver de 400 rdl. ikke betalt med efterstående rente, skal I.L. have fuld-
magt til at søge udlæg og betaling for rente og hovedstol i for:ne hgd.- Sig.:
Peder Lange, Laurids Bellow. (28v-29r) [77]

- 26/1 (Viborg). Brev fra Preben Banner t. Stiens Hiede til fru Idde Lunge
t. Katholmb på 500 rdl. in specie at betale med 6 pct. årlig rente til snap-
sting 1656 i Viborg el. et andet sted i Jylland, hvor hun begærer dem. Den
af dem, som ikke længere vil lade pengene stå på rente el. have dem på
rente, skal opsige dem ½ år tilforn. Derfor pantsat sin hgd. Stienshiede i
Vendsyssel i Børlum h. i Wolstrup s. med al dens herlighed og rette tillig-
gelse. Bliver hovedstol og rente ikke betalt, må I.L. uden modsigelse søge
udlæg og betaling for hovedstol og efterstående rente i for:ne hgd. og
beholde det som ejendom.- Forseglet og underskrevet af P.B. Sig.: Peder
Lange; Laurids Belou. (29r-29v) [78]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Gundi Rosenkrands t. Windinge til Chresten
Schiell Jørgensen t. Suostrup på 2 gde i Østerlißberig h. i Thodberig s.,
nemlig Balle 1 gd. (Niels Jensen), 1 gd. (Rasmus Hanßen).- Sig.: Erich
Rosennkrandz; Frands Randtzou. (29v) [79]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Gundj Roßenkrands t. Windinge til Christen
Schiell Jørgennsen på 1 gd. i Nør h. i Thastrup by (Peder Jenßen og
Christen Ibßenn).- Sig.: Erich Roßennkrandz; Frandz Randzow. (30r)
[80]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra for:ne Gundi Roßenkrands til Christenn
Schiell på 1 gd. i Wrenstedt i Vendsyssel i Jerßleff h. (Peder Simenßen),
som K.M. har pantsat ham.- Sig.: Erich Rosennkrandtz; Frands Randt-
zow. (30r) [81]

- 30/1 (Viborg). Skøde fra for:ne Gundj Rosenkrantz til Christen Schiell
Jørgenßenn på 1 gd. i Nimb h. i Grønigh (Anders Pederßen).- Sig.: Erich
Roßenkrandz; Frandz Randzou. (30r) [82]

1654 24/12, stedet ikke anført. Skøde fra hr. Oluff Parßberg t. Jernidt til
Otte Thaatt på flg. gods: i Skåne i Ingellsted h. Storkiøbing s. og by 1 gd.
(Mogens Pedersen), 1 gd. (Isach Jørgenßen), ½ pd. byg, 1½ td. havre, ½
teje af 1 øde grund, Anders Pedersen 1 gd., Mortten Lauridsen 1 gd.,

Jørgen Jørgensen 1 boligh, Peder Ottebenn 1 boligh, Laß Nielbenn 1 gd., Mogens Jensen 1 gd., Morten Blegind 1 gd., gadehuse ibd.: Jens Suendbenn, Hannß Jennbenn, Annders Morttensenn, Lillekiøbing Laurids Eßpennsenn 1 gd., nok for:ne Lauridz Eßpennbenn 1 anden gd., Bunde Pederbenn 1 gd., Hans Mogensenn 1 gd.- Sig.: Ebbe Gyldenstjerne; Christiann Wrnne. (30v) [83

1654 19/12 (Viborg). Pantebrev fra fru Hilleborig Bille sal. Christopher Pachses t. Rasch til Christopher Bille på hendes søns Holger Paxes vegne. På skifte efter hendes sal. husbond og barn har hun annammet al bortskuldig gæld til sig og efter den oprettede kontrakt skal hun med sit jordegods gøre C.B. på H.P.s vegne forsikring for, at gældsbrevene bliver indfriet inden 2 års forløb beregnet fra dette brev dato og til år 1657. Derfor pantsat flg. gods: i Schanderborig len i Weer s. Stiensballegaard hgd. med al dens ejendom, ager, eng og skov, birk og birkerets frihed takseret til 100 td. htk., [flg. gods indført i] Stensballegaards jordebog: Stiensballe by Jørgenn Jensenn 1 gd., Jens Paasche 1 gd., Mattes Lauridsenn 1 gd., Frederich Jørgensen 1 gd., Marenn Michels 1 gd., Mads Hansen 1 gd., Peder Simensen 1 gd., Anne Nielses 1 gd., enken 1 gd., Knud Rasmusen, Folmer Raßmusen 1 gd., Peder Thomesen 1 gd., Knud Simensenn 1 gd., Jens Pedersen 1 gd., Sørenn Jensen 1 gd., Frannds Hansen 1 gd., Sørenn Madsenn 1 gd., boelle og gadehuse: Mogens Jensen 1 boell, Knud Nielsen 1 boell, Hans Hiuellmand 1 boell, Jørgenn Ebbesen 1 boell, Peder Thygesen 1 boell, Albret Mogensen 1 boell, Peder Rasmusen 1 boell, Jørgenn N. 1 boell, Rasmus Rasmusen 1 boell, Rasmus Engelsen 1 hus, Peder Løbers kvinde 1 hus, Marenn Knudsdatter 1 hus, Mette Thøgers 1 hus, Laurids Frandsen 1 hus, som er [medregnet] i gdens takst, Melderup Rasmus Andersen 1 gd., Jørgenn Nielsen 1 gd., Peder Knudsenn 1 gd., 1 øde gadehus, Folmer Rasmusen 1 gd., Bliurup Rasmus Chrestensen og enken 1 gd., Christopher Frandsen 1 gd., Michell Jensen 1 boell, Bliurup mølle Claus Hansenn, Haldrup Las Paasche 1 gd., Peder Schouff 1 gd., Espen Andersenn 1 gd., Knud Løber 1 gd., Sørenn Thamesen 1 gd., Niels Plougmand 1 boell, Haldrup mølle Idde Nielsdatter, Thuingstrup Jenns Wintter 1 gd., Peder Andersen 1 gd., Wærholm hgd. takseret til 30 td. htk., [flg. gods indført i] Wærholms jordebog: Tholstrup Anders Madsen 1 gd., Olluff Knudsen 1 gd., Rasmus N. 1 boell, Sørenn Pedersen 1 boell, Bliurup Laurids Thømmermand 1 gd., Jørgenn Michelsenn 1 gd., Rasmus Mortensen 1 boell, Haldrup Gregers Olluffsen 1 gd., Niels Hansen 1 gd., Sørenn Koch 1 gd., Hanns Erichsen 1 gd., Hans Pedersenn 1 gd., 1 hus

(skolemesteren), Niels Pouelsenn 1 hus, Thuingstrup Mads Nielsenn 1 boell, Saugdam Rasmus Andersen 1 hus, nok 1 hus, Stampdammens møller 8 dl. Flg. Bøndergde [som bebos] af de Rasch underliggende bønder og tjenere: i Nim h. i Huornborig s. og by Jens Chrestensen og Frands Michelsenn 1 gd., Søren Andersen 1 gd., Jørgenn Michelsen 1 gd., Laffue Laffuesen 1 gd., Niels Jensen 1 gd., Huornborig mølle Madtz Møller, Hesbellballegaard (Peder Sørensen), Therchell Chrestensen 1 gd., Jens Hating 1 gd., Jens Enuoldsenn 1 gd., Morten Smed 1 hus 2 rdl. hus- og arbejdspenge, Peder Kremmers kone 1 hus 2 rdl. arbejdspenge. C.B. skal på H.P.s vegne nyde og beholde godset som frit underpant. Bliver gælds-brevene ikke indløst inden for:ne tid, skal C.B. på H.P.s vegne have magt til straks og uden proces at lade godset annamme ved 2 gode mænd til evindeligt ejendom, hver td. htk. for 50 rdl., for så vidt som gælden og resterende rente ikke var indløst, samt for al anden skadegæld.- Forseglet og underskrevet af H.B. Sig.: Laurids Schinckell; Mortenn Skinnchell. (31r-34r) [84]

Opbydelse fra Anne sal. Niels Andersens og Jens Nielsenn i Warde til den af adelen, som vil købe det gods, der er udlagt dem af Bendix Noerbye. (34r) [85]

Opbydelse fra Mergrette afgangne Hendrich Roßenmeyers i Kbh. til K.M. el. den af adelen, som vil købe det gods, der er pantsat af kronen. Opbudssedlen blev påskrevet. (34r-34v) [86]

Opbydelse fra kaptajn Hans Lauridsenn til K.M. el. den af adelen, der vil handle med ham om det gods, H.M. har pantsat ham og underhavende officerer. Pantebrevet var til stede og blev påskrevet. (34v) [87]

Opbydelse fra dr. Hans Michelsen, superintendent i Ottenße, såvel som andre af gejstligheden sammesteds til den, der vil købe det gods, som K.M. har pantsat dem for forstrækning, de har gjort riget i forleden fejdetid. Pantebrevet var til stede og blev påskrevet (34v) [88]

Er forkyndt om lørdagen på landstinget

1655 2/2 (Viborg). Pantebrev fra fru Mergrette Stienou sal. Thygge Kruses t. Balle til fru Mergrete Krabbe sal. Detløff Holches på 500 rdl. at betale md 6 pct. til snapsting 1656. Bliver pengene stående længere hos hende, skal hun være forpligtet til årlig i rette tid at betale 6 pct. Derfor

pantsat flg. gods: i Onsild h. i Falbløff s. og by 1 gd. (Niels Nielsen), 1 gd. ibd. (Chrestenn Sørensen), Jens Nielsen i Asens 1 kiercheboell, Anders Pedersen og Jens Pedersen 1 gd. M.K. skal have godset som underpant, indtil pengene bliver betalt. Vil en af dem ikke lade pengene stå el. have dem stående på rente, skal det forkyndes ½ år tilforn. Bliver hovedstolen og forfalden rente ikke betalt efter opsigelse, skal M.K. have fuldmagt til at annamme godset og beholde det som brugeligt pant, indtil hovedstol og efterstående rente bliver betalt.- Forseglet og underskrevet af M.S. Sig.: Hendrich Detløff Holch. (35r-35v) [89]

- 3/2 (Viborg). Pantebrev fra Niels Parsberig t. Lynderupgaard til Otte Kragh på 4075 rdl., 2 hovedbrevs hovedstol, resterende rente og interesse til dette snapsting, hvorfor han har udsat sin hånd og sit segl, og som han har indløst for ham fra licentiatius juris Peder Lasen i Randers. N.P. lover på adelig ære uden videre opsigelse at holde O.K. skadesløs for for:ne sum med rente og al omkostning til snapsting 1656. Derfor pantsat sin hgd. Eßkier med de 3 Borchholmbgaarde, 1 boell, Roubye, begge Saltbechmøller, som tilsammen er takseret til 96 td. htk. og ligger i Salling i Nøre h. i Closter s. Godset skal være O.K. til frit underpant og [ikke] pantsættes til nogen anden, før han bliver fuldkommeligent kontenteret. Bliver pengene ikke betalt til snapsting 1656, må O.K. have fuldmagt til uden proces at annamme godset ved 2 gode mænd og beholde det med skyld og landgilde, ægt og arbejde, hgdens bygning og sæd, indtil hovedstolen bliver betalt med rente og al interesse.- Underskrevet af N.P. med egen hånd. (36r-37r) [90]

- 3/2 (Viborg). Skøde fra fru Hilleborig Bille t. Rasch til Otte Krag på flg. gods: på Sønderholm i Heng h. i Nyesogenn Weiellgaard (Niels Chrestensen), Jens Chrestensen og Jenns Enuoldsen 1 gd., 1 boell (Chresten Christensen), Juelsgaard (Chresten Lauridsenn), 1 gd. (Peder Nielsenn), Thanndberig Chresten Christensen Paaborig. - Forseglet og underskrevet af H.B. Sig.: Christopher Bille; Laurids Below. (37v) [91]

LANDSTING 14. FEBRUAR 1655

1655 6/2 (Viborg). Skøde fra Otte Schade t. Wallundt til hans broder Frederich Schade på flg. gods, som er tilfaldet ham arveligt efter hans sal. fader: i Haßløff h. i Kasted s. og by 1 gd. (Jørgenn Jensenn), i Lißberig h. i

Thrigj s. og by 1 gd. (Thamis Knudsenn), 1 gd. (Michell Rasmusen).- Sig.: Woldemar Lyche; Folmer Rosenkrands. Under skødet stod der skrevet: Således på min husbonds vegne og efter fuldmagt Møridtz Jensen Thimmerman manu propria. (37v-38r) [92]

1654 28/12 (Cronborig). Fuldmagt fra Otte Schade t. Kierbyegaard til hans tjener Morids Jensen til at sælge for:ne gods til hans broder Frederich Skade.- Forseglet og underskrevet af O.S. (38r) [93]

1655 6/2 (Viborg). Skøde fra Offe Schade til hans broder Frederich Schade på den lod og anpart af Kierbyegaard og underliggende bøndergods, som [er tilfaldet ham arveligt] efter hans fader, nemlig 14½ td. 1½ fjk. 1 penning htk. af Kierbyegaard hgd., deslige 1 gd. i Haßløff h. i Kasted s. og by (Mortenn Chrestensenn).- Sig.: Woldemar Lyche; Folmer Rosennkrands. Under skødet stod der skrevet: Således på min husbonds vegne efter hosfølgende fuldmagt Jens Claußen, egen hånd. (38v) [94]

1655 3/2 (Flensborighus). Fuldmagt fra for:ne Offe Schade til hans tjener Jens Clausen til at sælge for:ne gods til hans broder Frederich Schade.- Forseglet og underskrevet af O.S. (38v) [95]

- 9/2 (Viborg). Skøde fra Jørgen Rosenkrands t. Kieldgaard til Manderup Due på flg. gods: i Himmersyssel Oudrup Chrestenn Lauridsen 1 gd. og Sørenn Nielsenn ibd. 1 gd.- Sig.: Peder Lange, Lauridz Belou. (39r)[96]

- 2/2 (Viborg). Skøde fra Hans Fris t. Claushollm til hr. Christian Fris t. Lyngbyegaard på flg. gods, som bl.a. er udlagt ham af K.M.: i Droningborig len Synder Liung h. Ørum s. Huolbech 1 gd. (Sørenn Madsen), 1 gd. (Michell Christensen). C.F. skal have godset på samme kondition som den, hvorpå det er bevilget H.F. af K.M.- Forseglet og underskrevet af H.F. Sig.: Peder Lange; Lauritz Below. (39r-39v) [97]

- 7/2 (Viborg). Skøde fra for:ne Jørgenn Rosenkrands til fru Anne Krabbe sal. Gundj Langes på 1 bondegd. i Thy i Hundstrup s. i Kløff by (Jens Nielsenn).- Sig.: Kield Lange; Mogens Kragh. (39v) [98]

1654 4/12 (Flensborig). Brev fra hr. Kaye von Allefeldt t. Saxstrup på egne og medinteresseredes vegne efter fuldmagt til Erich Kragh t. Brauning. Kong Frederich III har pantsat ham og hans konsorter en del

krongods for forstrækning, de har gjort riget i fejdetid. Af dette gods har han pantsat og afstået flg. til E.K., der skal have det på samme kondition som den, hvorpå K.M. har pantsat og skødet det: i Riberhus len, Giøring h. og s. Lourup Hans Hansen, Anders Knudsen, Therchell Maltisen, Jørgen Føuling og Michell Hansen 1 gd., Peder Nielsenn og Anders Chrestensen 1 gd., Niels Willadzen og Jens Nielsen 1 gd., Esche Tomesen, Peder Michelsen, Mattis Pedersen, Jens Pedersen, Peder Jensenn og Hans Jensen 1 gd., hver td. htk. sat til 50 rdl.- Forseglet og underskrevet af K.v.A. Sig.: Peder Wibbe; Hugo Lydtzou. (39v-40r) [99]

1655 5/1 (Viborg). [Brev] fra fru Karenn Dyre t. Wllerupgaard til Gunde Rosenkrannds t. Winde, som har godsagt for hende til Nicolaus Holst i Kiel for 500 rdl. in specie, som han har lånt hende på sin principals vegne. Derfor pantsat flg. bøndergde: på Hannes i Thømmerbye s. 1 gd. i Thømmerbye (Peder Chrestensen), 1 gd. i Kierrup by (Chresten Sørensen). Kommer G.R. til nogle penges udlæg for rente el. hovedstol, skal han have fuldmagt til uden proces at annamme for:ne bøndergde og beholde dem som sit eget gods, indtil hans udlagte penge bliver betalt, hovedstol med rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af K.D. Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (40v-41r) [100]

- 25/1 (Viborg). Brev fra Woldemor Skramb t. Sielloff Skougaardt til Casper Rodolff von Gierßdorff t. Restrup, som har godsagt for ham til Giertrud Pedersdatter sal. doktor Sørenn Hoffmands i Randers for 1000 rdl. efter obligation dateret Randers den 20. dec. 1654. W.S. bepligter sig til at betale G.P. de 1000 rdl. med tilbørlig rente i gode enkende rdl. in specie i hendes hus i Randers den 20. dec. 1655. Derfor pantsat flg. gods: i Framløff h. i Sielloff s. og by 1 gd. (Niels Jensenn), 1 gd. (Michell Jensen og Michell Mortensen), ½ gd. (Chrestenn Jensen), ½ gd. (Niels Chrestensen), 1 gd. (Jens Jensen). C.R.v.G. skal have godset til underpant, indtil de 1000 rdl. bliver betalt med tilbørlig rente. Betaler han ikke hovedstol og rente, skal C.R.v.G. træde til godset som et fuldkomment underpant, nyde og beholde det, indtil pengene og efterstående rente bliver betalt skadesløst.- Forseglet og underskrevet af W.S. Sig.: Waldemor Daae; Woldemor Lyche. (41r-42r) [101]

- 30/1 (Viborg). Brev fra Jens Bildt t. Hestrupgaard til Ouffue Blich t. Nørbeg på 200 enkende rdl. in specie at betale med tilbørlig rente, 6 pct., på Viborg snapsting den 24. jan. 1656. Derfor sat 1 gd. til underpant, som

ligger i Børlum h. i Rackebye s. og by, (Anders Knudsen). Bliver de 200 rdl. med forfalden rente ikke betalt til for:ne tid og på for:ne sted, skal O.B. have fuldmagt til uden proces at annamme gden med skyld og landgilde og beholde den som frit brugeligt pant, indtil de 200 rdl. bliver betalt med deres rente.- Forseglet og underskrevet af J.B. Ingen til vitterlighed. (42r-42v) [102

- 24/1 (Viborg). Brev fra Frederich Schade t. Kierbyegaard til hans broder Offe Schade t. Kierbyegaard på 1164 rdl. ringere ½ sk. da. for O.S.s anpart af Kierbyegaard hgd. og 1 gd. i Kasted (Morten Chrestensen) samt det løsøre, hvortil han er arveligt berettiget efter deres sal. fader, og som han har solgt til F.S. Pengene skal betales i Viborg til tre terminer, nemlig 100 rdl. nu straks, 564 rdl. med tilbørlig rente, 6 pct., til snapsting den 24. jan. 1656 og resten, 500 rdl., med påløbende rente til snapsting den 24. jan. 1657 i gode rdl. og ingen anden mønt. Bliver pengene ikke betalt til de bestemte tider, må O.S. have fuldmagt til uden proces og ved 2 gode mænd at lade sig indvise i den anpart af gods og løsøre, som er tilfaldet ham arveligt efter hans sal. fader og moder, og bruge og beholde den, indtil han bliver betalt.- Forseglet og underskrevet af F.S.

Neden under brevet stod der skrevet: Jeg underskrevne har straks annammet den første termin, 100 rdl. in specie. Actum Viborg ut supra. Jens Clausenn, egen hånd. (42v-44r) [103

- 24/1 (Viborg). Brev fra for:ne Frederich Skade til hans broder Otte Schade på 666 rdl. 4 mk. for O.S.s arvepart af 1 gd. i Kasted og 2 gde i Trigj, som er tilfaldet ham efter deres fader. Pengene skal betales i Viborg til tre terminer, nemlig 100 rdl. in specie nu straks, 366 rdl. in specie 4 mk. med tilbørlig rente til snapsting den 24. jan. 1656 og resten, 200 rdl. in specie, med påløbende rente til snapsting den 24. jan. 1657 i gode enkende rdl. og ingen anden mønt el. vare. Bliver pengene ikke betalt til de bestemte tider og på det bestemte sted, må O.S. have fuldmagt til uden proces at lade sig indvise ved 2 gode mænd i den anpart af for:ne gods, som er tilfaldet ham arveligt efter hans fader og moder, og beholde den som frit brugeligt pant, indtil han bliver ganske betalt.- Forseglet og underskrevet af F.S.

Neden under brevet stod der skrevet: Herpå er der straks betalt 100 rdl. in specie. Actum Viborg ut supra. Mourids Jennsen, manu propria. (44r-45r) [104

- 12/2 (Viborg). Skøde fra fru Lißebett Schade sal. Hertuig SasBes t.

Tanderup, Offe Schade t. Kierbyegaard og Otte Schade t. Wallund til Folmer Rosenkrands på den anpart af flg. gods, hvortil de er arveligt berettiget efter deres søster fru Anne Schade: Nørgaard hgd. i Salling i Nør h. i Grindersleff Closter s. med 4 afbygger i gdens mark inden for grav og grøft, nemlig Moeßgaard og Heedegaard, der nu begge bruges under Nørgaard hgd., Slegtrup (Kiersten Hendrichsdatter) og Grønn Riß (Anders Michelsenn). Nørgaard og de 4 afbygger med al dens grund og ejendom, det være sig sæd og avl, eng, uddrift og fiskeri i fjorden, i enemærke og fællig og al anden herlighed er i søskendeskifte takseret til 36 td. htk., hvoraf Offe og Otte Schade er arveligt berettiget til 2 broderlodder, nemlig 24 td. htk. Deslige 2 broderlodder og 1 søsterlod af efterskrevne Nørgaards bøndergods: i Grøning 1 gd. (Chrestenn Madsen), Jeberig s. Thustrup 1 gd. (Jenns Chrestensen), Jegeberig by 1 boell (Anders Thyeboe), Nanderup 1 gd. (Suend Chrestensen), Jens Huid og Jesper Pedersen 1 gd., Niels Storch og Peder Erichsenn 1 gd., Morten Jensen 1 gd., ½ boell i for:ne by (Knud Poelsen), Ryeberig s. og by 1 gd. (Anders Tomesen og Peder Andersen), Hestbech 1 gd. (Jens Sørensen), Harre h. Roßleff s. og by 1 gd. (Peder Andersen), Hinborig h. Nestild by 1 gd. (Chrestenn Hansen). Nørgaards tilliggende bøndergods beløber sig til 75 td. 1 skp. 1 fjk. 1 alb. htk., hvoraf Offe [og Otte] Schade hver er berettiget til 1 broderlod, nemlig 19 td. 6 skp. 1 alb., medens L.S. er berettiget til 1 søsterlod, nemlig 15½ td. 3 skp. 1 alb., tilsammen 55 td. 3 skp. 1 fjk. De 24 td. htk. af gdens takst, de 55 td. 3 skp. 1 fjk. af bøndergodset samt det, de er berettiget til af Nørgaards bygning, skal følge F.R. som evindelig ejendom.- Sig.: Jørgenn Rosenkrands; Laurids Below. (45v-46v) [105

- 3/1 (Flensborighus). Fuldmagt fra Offe Schade til hans tjener Jens Claußenn til, at han på hans vegne må sælge det, der kan tilfalde ham på lod efter hans søster Anne Schade af Nørgaard hgd. med tilliggende gods og løsøre. (46v) [106

1655 [fejlt for 1654] 28/12 (Cronnborig). Fuldmagt fra Otte Schade til hans tjener Mouritz Jensenn til, at han på hans vegne må sælge Folmer Rosenkrands den anpart af Nørgaard hgd. og tilliggende gods og det løsøre, som er tilfaldet ham arveligt efter hans søster Anne Schade. (46v) [107

1655 8/2 (Viborg). Skøde fra Frederich Schade t. Kierbyegaard til Folmer Rosenkrandz på den anpart af flg. gods, der er tilfaldet ham efter hans

søster fru Anne Schade: Nørgaard i Salling syssel i Nør h. i Grinderebleff Closter s. og underliggende 4 afbygger på gdens mark inden for grav og grøft og beregnet under dens takst, nemlig Sleystrup, Heedegaard, Moeßgaard og Grønn Riisß. Gden og de 4 afbygger er tilsammen takseret til 36 td. htk., hvoraf der er tilfaldet ham en broderlod, som er $\frac{1}{3}$ el. 12 td. htk., foruden hans anpart af Nørgaards bygning. Deslige har han tilskødet F.R. den anpart, han er berettiget til, af Nørgaards tilliggende bøndergods efter den underskrevne jordebog på alt godset, der er overleveret ham. Godset beløber sig tilsammen til 75 td. 1 skp. 1 fjk. 1 alb. htk. åbomål, hvoraf han i lige måde arveligt er berettiget til en broderlod, som er $\frac{2}{7}$ el. $19\frac{1}{2}$ td. 2 skp. $1\frac{1}{2}$ alb. htk.- Forseglet og underskrevet af F.S. Sig.: Woldemor Lyche; Lauridz Below. (47r-47v) [108

- 13/2 (Viborg). Gældsbrief fra Folmer Rosenncrannds t. Raakield til Woldemar Lyche t. Grinderebleff Closter på 1200 rdl. at betale med 6 pct. på Viborg snapsting 1656. Bliver pengene stående længere hos ham, skal renten betales årlig til den 24. jan., såfremt hele kapitalen ikke skal være opskrevet. Derfor sat flg. gods til underpant: i Salling i Nør h. i Jeberigh s. Nanderup 1 gd. (Suend Chrestensen), 1 gd. (Jens Huid og Jesper Pedersenn), 1 gd. (Niels Storch og Peder Erichsenn), 1 gd. (Morten Jensenn), $\frac{1}{2}$ boell i for:ne by (Knud Pouellsenn), Hestbech 1 gd. (Jenns Sørensen). Betaler F.R. ikke renten til rette tid eller kapitalen efter et fjerdingårs foregående løskyndigelse, skal det stå W.L. frit for uden foregående proces at lade pantet annamme ved 2 gode mænd og beholde det som sit eget, indtil han bliver lovligt udløst.- Forseglet og underskrevet af F.R. Sig.: Jørgenn Rosenkrands; Lauridz Below. (47v-48v) [109

- 13/2 (Viborg). Pantebrev fra bemeldte Folmer Rosenkrantz til Woldemor Lyche, som har godsagt for ham for flg. gæld til hans sal. hustru Anne Schades kreditorer og arvinger: 700 rdl. til Offe Schade, 700 rdl. til Otte Schade, 350 rdl. til fru Lißebett Schade, 100 rdl. til hr. Peder Jacobsen i Fausing, 20 rdl. til m. Frands Roßennberig i Viborg, 50 rdl. til Viborg hospital, 150 rdl. til kapitlet sammesteds, 100 rdl. til Jens Pedersenn på Sindberiggaard, 60 rdl. til Claus Sidenborig, 83 rdl. til Jens Tommesen i Kbh., 12 rdl. til Søren Clemedsen i Wordingborig, 40 rdl. til sal. Mads Kremmers arvinger i Nyekiøbing på Mors, 8 rdl. til Anders Jensenn i Ribbe, 19 rdl. til Offe Schades tjener Jens Clausenn, i alt 2392 rdl. at betale med tilbørlig rente, 6 pct., til snapsting 1656 efter hans derpå udgivne breve. Derfor sat flg. gods til underpant: i Salling i Nør h. i Grindersleff

Closter s. hans hgd. Nørgaard med dens 4 afbygger i gdens mark inden for grav og grøft, nemlig Moßgaard og Heegaard, som begge bruges under Nørgaard hgd., Sleytrup (Kierstenn Hendrichsdater) og Grønrisß (Anders Michelsenn). Hgden med de 4 afbygger og al grund og ejendom, sæd og avling, eng og uddrift og fiskeri i fjorden, i enemærke og fællig og al anden herlighed er til hobe takseret til 36 td. htk. åbomål i søskendeskitte. Nok 1 gd. i Øster Grøning (Chrestenn Madsenn), 1 gadehus ibd., Jeberig s. Tustrup 1 gd. (Jens Chrestensen), skylder foruden den skyld, der går til Grinderebleff Closter kirke, 1 skovvogn, 1 svin, 1 fødenød, 26 sk. landgildepenge, 2 rigsmk. kopenge, 7 skp. havre, 4 snese stangål, 1 læs lyng. W.L. skal have hgden med den bygning såvel som bøndergodset til underpant. Bliver den bortskyldige gæld med dens rente ikke uden videre opsigelser betalt til for:ne tid, skal det stå W.L. frit for uden foregående proces at lade pantet annamme ved 2 gode mænd og bruge og beholde det som sit eget, indtil han bliver udløst og får kapital med rente og skadegæld betalt i en samlet sum.- Forseglet og underskrevet af F.R. Sig.: Jørgenn Rosenkrandz; Laurids Below. (48v-50v) [110]

- 13/2 (Viborg). Pantebrev fra for:ne Folmer Rosenkrands til Woldemar Lyche på 160 rdl. at betale med 6 pct. på Viborg snapsting 1656. Bliver pengene længere stående hos ham, skal renten betales årlig den 24. januar, såfremt kapitalen ikke skal være fuldkommen opskrevet. Derfor sat 1 gd. i Salling i Nør h. i Ryeberig s. og by (Anders Thamesen og Peder Andersenn) til underpant. Bliver renten ikke betalt til rette tid, må W.L. uden proces lade pantet annamme ved 2 gode mænd og bruge og beholde det som sit eget, indtil han bliver lovlig udløst.- Forseglet og underskrevet af F.R. (50v-51v) [111]

Opbydelse fra Kierstenn Lauridsdatter sal. Hans Pedersens, borgmester i Aarhus, såvel som Niels Sørensen og deres medredere til K.M. el. den af adelen, der vil handle med dem om flg. gods, som H.M. [har pantsat] dem for forstrækning, de har gjort riget i forleden fejdetid, og som ikke allerede er afhændet til Erich Grubbe t. Tielle: i Aarhusgaard len Mols h. Baßballe 1 gd. (Sørenn Rasmussen og Jens Sørensen), Grønnfeld 1 gd. (Raßmus Michelsen og Søren Nielsen), Nørhald h. Dalbyeneder 1 gd. (Jørgenn Andersenn), Caløe len Mols h. Liung 1 gd. (Sørenn Anderßenn), Baßballe Sørenn Rasmusen og Peder Andersen 1 gd., Raßmus Michelsen 1 gd., Chresten Pedersen 1 gd., Widerup Rasmus Nielsenn og Sørenn Lauridsen 1 gd., Søren Sørensen ibd. 1 gd., Raßmus Sørensen 1 gd.

De havde det originale pantebrev til stede, som blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (51v-52r) [112]

Opbydelse fra Niels Roersen, borger i Viborg, på Hans Michelsen, Hans Nansen og Christopher Hanßenn, borgmestre i Kbh, og Laurids Eschild-senn ibd. [deres vegne] til K.M. el. den af adelen, som vil købe det gods, der er udlagt dem af H.M., og som ifølge opbudssedlen tilforn er opbudt her på landstinget. (52r-52v) [113]

LANDSTING 28. FEBRUAR 1655

1655 19/2 (Viborg). Skøde fra Niels Harboe Eneuoldsen til hans farbroder Chrestenn Harboe t. Huollriis på den anpart af flg. gods, der kan være tilfaldet ham arveligt efter hans fader Eneuold Harboe og efter hans farmoder fru Mette Munch: Østergaard i Huam s. og by i Rindz h., Huamb mølle med alt tilliggende jordegods. Hans anpart af dette gods beløber sig til en broder[lod], nemlig efter den underskrevne jordebog og lodseddel 11½ td. 1 skp. htk. åbomål, 8 skp. på 1 td.- Forseglet og underskrevet af N.H.E. Sig.: Peder Harboe; Offue Blich; Werner Parßberig. (52v-53r) [114]

1654 23/12 (Hernings Holmb). Pantebrev fra Mogens Munch t. Øren Hoffued til grev Christiann Randtzo på 200 enkende rdl. at betale med tilbørlig rente, 6 pct., til snapsting 1656. Derfor pantsat hans gd. i Guldestrup (Chrestenn Mortensen). Bliver pengene ikke betalt, skal C.R. have fuldmagt til at indtræde i gden og gøre sig betalt for de 200 dl. og deres rente.- Forseglet og underskrevet af M.M. (53r-53v) [115]

1654 13/12 (Affuindsberig). Skøde fra Jørgen Marbuin t. Affuindsberig til grev Christiann Randtzou t. Bredenborig på 1 boell i Ikast s. i Wradz h. i Sielckeborig len, som kaldes Drontum, (Peder Kielsen).- Forseglet og underskrevet af J.M. Sig.: Thygge Sandberig; Laurids Bellow. (53v-54r) [116]

1655 11/2 (Wiffershholm). Pantebrev fra Peder Bille og fru Kierstenn Schiell t. Waardgaard til Veffert Seefeld på 1100 sldl., hver dl. beregnet til 64 sk., at betale med 6 pct. rente på Viborg snapsting 1656. Bliver de stående længere tid på rente, skal de løskyndiges et fjerdingår tilforn.

Derfor pantsat flg. gods: i Hellum h. i Bellom s. i Lille Brønndum by halvparten af 1 gd., som kaldes Bundgaard, 1 gd. ibd. (Søren Mourid-sen). Bliver de 1100 sldl. med den årlige rente ikke efter løskyndigelse erlagt på for:ne sted og til for:ne termin, må V.S. have fuldmagt til uden nogen proces selv at annamme el. ved andre at lade annamme godset til frit brugeligt pant, indtil de 1100 dl. bliver betalt med deres rente.- For-seglet og underskrevet af P.B. og K.S. Sig.: Peder Seefeld. (54r-54v) [117

- 1/3 (Aarhuß). Købebrev fra fru Hildeborre Bilde sal. Christopher Pach-sis t. Rasch til jfr. Dorette Galde t. Nørlundt på hendes hgd. Stienßalle-gaardt og Beerhollmb[!] med flg. gods: i Stiensballe by Jørgenn Jensens gd., Jens Paaschis [gd.], Jørgen Jensens [gd.], som er inddraget i gdens takst, Mattieß Lauridzen, Fredrich Jørgensenn, Maren Michellß, Mads Jensenn, Peder Simensen, Anne Nielsdatter, enken, Knud Raßmusen og Folmer Raßmusenn, Peder Jachobsen, Knud Simensen, Jens Pederßen, Søren Jensen, Frandtz Hansen, Søren Madsen, flg. buoll og gadehuse: Mogenss Jensenn, Knud Nielsen, Hans Hyffllmandt, Jørgen Ebbeßen, Peder Tygeßen, Albrett Mogensen, Peder Casperßen, Jørgen N., Folmer Raßmusen, Raßmus Raßmusen, Raßmus Engelßen, Peder Løbers kvin-de, Maren Knuzdatter, Mette Thøgers, Laurids Frandsen, hvilke buole og huse er uberegnet og indregnet i gdens takst, Melderup Raßmus An-dersenn, Jørgen Nielsen, Peder Knudsen, Blirup Rasmus Christensen og enken, Christopher Frand[s]en, Haldrup Las Paasche, Espen Andersenn, Knud Løbber, Søren Tamesenn, gadehuse: Niels Ploumannndt, Haldrup mølle lide Nielsdatter, Thuingstrup Jens Winter, Peder Andersen, Berha-lumb[s!] tilliggende gods: Tholstrup Anders Madsen, Meldrup Olluff Knudsen, Raßmus N. og Søren Pedersen, Blirup, hvori der også findes gods til Werhollum, Laurids Tømmermandt, Jørgen Michelsen, Rasmus Mortensen, Haldrup Gregers Allerßenn, Niels Hanßen, Søren Kok, Hans Erichßen, Søren Kok, Hans Pederßen Scholemester, Niells Poulsen, 1 øde byggested i samme by, Thuingstrup Mads Nielsenn, Saudammen Pouell Anderßen, 1 hus sammesteds, Stampmøllen, som 3 felberedere i Horßenns bruger, godset i Saudammen er iberegnet i gdens takst. For:ne gods og Stienßallegaard hgd. skal regnes for 100 td. htk., og Werholumb hgd. skal regnes for 30 td. htk. D.G. skal give 50 rdl. in specie for hver td. htk. af Stienßalle hgd. og tilliggende bøndergods, 55 rdl. in specie for hver td. korn af Werhollumbs hgd. og 50 rdl. in specie for hver td. korn af det tilliggende bøndergods. For bygningen på Stienßallegaardt skal hun give 1600 rdl. in specie og for bygningen på Werhollum 300 rdl. in specie.

Michell Jensen i Blirup og Blirup mølle (Claus Hansenn) skal gå med i købet uden betaling. H.B. sælger godset med birk og birkerets frihed til D.G. Godset skal regnes i htk. efter den jordebog, H.B. og Jørgenn Juell har underskrevet, og de har på begge sider vedtaget at mødes i Aarhus den 1. maj og, før de rejser fra byen, lade godset rigtigt overregne. D.G. forpligter sig til at gøre H.B. nøjagtig forvaring på, at pengene skal betales til snapsting 1656 beregnet til den 24. jan.. Deslige forpligter hun sig til at gøre forsikring for de penge, der efter anvisning skal betales i Kbh. til den 11. dec. De humlestænger, som findes i landgilden, skal være uberegnet i købet. Sker denne forsikring ikke, skal købet være som ugjort. Renten af pengene for godset fra snapsting 1655 til snapsting 1656 skal D.G. erlægge med kapitalen, hvorefter H.B. skal give hende nøjagtigt skøde. Går købet ikke for sig, skal D.G. erlægge renten fra forgangne snapsting til 1. maj. Når forsikring er sket, skal D.G. straks annamme Stiensballeg[aa]rd og Werhollmb til brugelighed.- Forseglet og underskrevet af H.B. og D.G. Udstedt i nærværelse af H.B.s broder Christopher Bille t. Meyellgaardt og landkommissær Jørgenn Kruße t. Hiermebleffgaardt.

Det er bevilget D.G., at hun må så vårsæden og lade gærder lukke, hvor det gøres fornødent. Bønderne skal være forpligtede til at være hende og hendes fuldmægtig hørige og lydige. Aarhus, H.B. sal. C.P.s, egen hånd, D.G., egen hånd. (55r-58v)

[118]

- 12/2 (Schanderborigh). Efter forhandling mellem Jørgen Marbuin t. Restrup og hr. Anders Bille t. Damsboe, ridder, Danmarks riges marsk og råd, befalingsmand på Schanderborigh, afstår J.M. og overdrager A.B. al den rettighed, han kan have i Affwindzbierrig hgd., det være sig i grund og bygning, enemærke, skov og herlighed med Hammel mølle, Schoustrup og Hammelg[aa]rdt samt teglovne, skovhuse og andet, som hører til gden og er under dens takst, hvilket tilsammen i søskendesките er sat til 72 td. htk., deslige alle underliggende bøndergde, møller, bohle, gadehuse, særjorder og andet, hvorunder også skal forstås Baestrup, der nu kaldes Marsuinslundt, og som skal agtes lige med andet bøndergods og beregnes efter den skyld og landgilde, der gik deraf, medens bønder boede derpå, alt efter rigtige lodsedler, hvorefter J.M. selv har annammet det på skifte, sammeledes det gods, J.M. har i pant af kronen, og som bortset fra 4 gde ligger i Lyeßgaardt h. og Karup birk, item jus patronatus til Wiom og Seerbleff kirker. J.M. lover inden i dag måned at tilstille A.B. en forseglet og underskrevet jordebog over godset, der skal komme overens med hans lodsedler, skøder og pantebreve og skal være bønderne be-

kendt, så det dermed kan bevises, at han intet har pålagt dem. Forhandlingen mellem dem er sluttet således, at A.B. skal give 80 rdl. for 1 td. htk. af Affwindzbierrigh hgd. efter for:ne taksering, 1500 rdl. for bygningen på Affuindzbierriggaardt, 60 rdl. for 1 td. htk. af Baestrup el. Marbuinslundt, 200 rdl. for bygningen på samme gd., 55 rdl. af 1 td. htk. af bøndergodset i Seerbleff og Wiomb s. og det i Lyeßgaard h., som er ved magt og besat, når den rette og visse landgilde anslås til htk. efter den sædvanlige takst, 50 rdl. af hver td. htk. af det bøndergods, som er øde, el. som ikke ligger i for:ne h., den pris for kronens pantegods, hvorfor J.M. selv har annammet det, den pris for jus patronatus til Wiomb og Seerbløff kirker, som J.M. selv har betalt. For de penge, hvortil alt dette kan bedrage sig, skal A.B. først kontentere J.M.s kreditorer, som har forsikring i godset ved pant, indførsel el. dom efter den assignation, J.M. har overleveret ham under sin hånd. J.M. bepligter sig til inden førstkommende påske at skaffe A.B. rigtigt bevis fra alle landstingene her i riget og under landsdommernes hænder på, hvad der er pantsat af godset, hvorvidt det er pantsat og til hvem. Med det, som godset kan bedrage sig videre end kreditorernes tilkrav, skal A.B. straks fornøje J.M., når de af lodsedlerne og den underskrevne og forseglede jordebog m.m. kan se og vide, at de derved bliver uden skade. J.M. skal frastå godset og kvittere det til førstkommende Philippi Jacobi (1/5) bortset fra kornet, der ikke kan blive aftærsket forinden. Dette korn må han lade aftærsket og nyde loftsrum dertil indtil førstkommende mikkelsdag (29/9), hvis han ikke kan sælge det forinden og blive det kvit, og bønderne må age det til Viborg el. Aarhuß. Desuden har A.B. bevilget J.M., at han uden afgift må nyde Baestrup, som nu kaldes Marsuinslund, et år til Philippi Jacobi dag 1656, men ikke nogen af bønderne el. tjenerne. J.M. har forundt Sørenn Olluffsenn i Elßborrigh og Christenn Joensenn i Schoustrup frihed for ægt og arbejde, så længe de lever, og en ringe del af landgilden. De har nydt denne frihed i langsommelig tid efter J.M.s breve, og A.B. har givet sit samtykke til, at de fremdeles må nyde den. Inden førstkommende Philippi Jacobi dag lover J.M. på adelig ære at gøre ende på denne forhandling, så A.B. kan vide sig forsikret. A.B. er ikke pligtig at erlægge nogen penge til J.M., førend det er kommet til ende og rigtighed. Indfrier A.B. forinden noget brev el. gør han noget udlæg, skal J.M. svare til renten til for:ne tid. J.M. lover ikke i midler tid at besvære bønderne til upligt el. at lade noget af skovene hugge bortset fra det, som er »hallind«, til nødtørftig ildebrand. Han lover også at holde bygningen på gden i god hævd, så den kan være vel ved magt med det deri og derved, som er nagelfast, til den skal leveres A.B.- Forseglet og

egenhændigt underskrevet af J.M. Til vitterlighed hans svoger, landsdommer på Fyn Heningh Paawisch t. Holleg[aa]rdt. (59r-64r) [119]

Opbydelse fra Annders Nielsen, forrig [...] på Bistrup, på sal. kaptajn Peder Jacobsens og sergent Thamis Pedersens vegne til K.M. el. den af adelen, der vil købe 1 gd. i Schiffhus len i Nautrup s. Kier og 1 gd. i Reffs h. i Hillesøe s. (64r) [120]

- 1/3 (Rasch). Pantebrev fra fru Hilleborre Bilde sal. Christopher Pachsis t. Rasch til fru Mette Grubbe sal. hr. Ebbe Wlfeldz t. Wrup på 2000 rdl. in specie. De 2000 rdl. skal blive stående hos H.B. til snapsting 1660, og indtil da skal der til hvert snapsting i Viborg betales 6 pct. rente af pengene. Vil M.G. i nogle år kvittere H.B. de 2000 rdl. med efterstående rente for forpagtning af Rasch, vil H.B. gøre det. Derfor pantsat Rasch hgd. med dens tilliggende, nemlig Kochebore by, som før blev kaldt Scheibye, og Scheibye mølle med ager og eng, skov, fiskevand og fægang, der ligger under gdens takst, som er anslået til 75 td. 2 skp. 1 fjk. htk. Gden og gdens takst med bygningen på gden skal M.G. beholde i pant, indtil de 2000 rdl. med deres rente bliver hende skadesløst betalt. Vil M.G. ikke lade sine penge stå hos H.B. længere end forberørt, skal hun advare hende med et fjerdingårs opsigelse. Bliver pengene ikke derefter erlagt, el. bliver den årlig rente ikke betalt på for:ne sted og til for:ne tid, må M.G. have fuldmagt til straks og uden proces at lade Rasch hgd. annamme til ejendom ved 2 gode mænd og herredsfogeden, hver td. for 60 rdl., så vidt hovedstol, rente og skadegæld beløber sig. Bliver noget af pantet øde ved fjendtligt indfald el. anden ulykke, skal H.B. erstatte M.G. det, så hun får fuld betaling for hovedstol og interesse. Gden og gdens takst er ikke solgt el. pantsat, og H.B. lover, at den ikke skal blive solgt el. pantsat til nogen anden, medens M.G. har den i pant, ikke heller skal hun forringe pantet, på det der ikke skal ske M.G. nogen skade på hendes pant el. forpagtning. Vil H.B. sælge Rasch gd. og gods, skal hun sælge M.G. det frem for nogen anden.- Forseglet og egenhændigt underskrevet af H.B. Til vitterlighed landsdommer i Nørrejyland Peder Lange t. Kiergaardt med egen hånd; Jenns Kaaeb t. Krabðhollumb manu propria. (64v-67v) [121]

Opbydelse fra hauptmann Otte Kranndz til K.M. el. den adelsperson, der vil købe flg. gods, som er udlagt ham fra kronen: i Mariagers Closter len Gißlum h. Farbøe s. Fragtrup 1 gd., Freberig 4 gde, Alstrup 1 gd., Øster Giøndrup 1 gd., Gißlum 1 gd., Nyrup 2 gde, Westerup 1 gd. (67v-68r). [122]

Opbydelse fra m. Hanß Grab Schumacher i Kbh. til K.M. el. den af adelen, der vil købe 1 gd. under Seyelstrup len, der kaldes Schiøldberigh, (Christen Steffenßen), og som nogle officerer har opdraget ham.

Af en kopi af originalen, som blev læst her på landstinget 22. okt. 1651, kan man se, til hvem godset er udlagt. (68r) [123]

LANDSTING 14. MARTS 1655

1655 4/3 (Schannerborig). Brev fra hr. Anders Bille t. Damsboe til hans søns Erich Bildes søn Annders Bilde på 1 bondegd. i Nørwanng h. i Bredall (Jep Iffuersenn), som han har skænket ham som faddergave. - Forseglet og underskrevet af A.B. Sig.: Mogens Høgh; Gunde Roßenkrands. (68v) [124]

1654 1/3 (Aalborgig). Skøde fra Peder Seefeld t. Dalßgaard til Erich Juell på flg. gods, som blev udlagt ham efter afgangne Palle Roßennkrantz t. Weßløsgaardt som betaling for gæld: 12 td. 3½ skp. 2 alb. htk. af for:ne Weßløsgaard hgd. samt hans part af den vejrmølle, som står på samme gds grund, deslige 1 gd. i Weßløs by (Peder Christenßen), nok 1 gd. ibd. (Jenns Christenßenn).- Forseglet og underskrevet af P.S. Sig.: Corfidtz Roßenkrands; Jenns Juell. (68v-69r) [125]

1655 28/1 (Landzkrone). Brev fra forrige kaptajn Morttin Lyder til hans underhavende løjtnant Carll vonn Brunou på flg. gods, som han bl.a. har bekommen af K.M. som betaling for den fjerde part af hans eget og underhavende officerers og knægtes og medinteresserede personers tilkrav, og som han har skødet til C.v.B. for hans krav, den fjerde [part af] 392 rdl. 48 sk. da.: i Segelstrup len i Jerßleff h. Wllerup 1 gd. (Anders Nielßen), Neßboe h. Lille s. Lundt 1 gd., kortes 2 td. havre, 1 svin, hver td. htk. for 45 rdl., i alt 457 rdl. 48 sk. da.- Forseglet og underskrevet af M.L. (69v) [126]

Opbydelse. Forrige fænrisk Carll Brunou lod flg. gods opbyde, som er pantsat ham af K.M.: i Jerßleff s. Wandkrogenn (Christen Lauridßenn), 1 gd. i Seridzleff s. Raaßbech (Jenß Pederßenn). K.M.s pantebrev var til stede og blev påskrevet. (70r) [127]

LANDSTING 28. MARTS 1655

1655 26/3 (Thoustrup). Brev fra Christian di Müller, liber baro og oberst til hest, til jfr. Magdeline Holch på 1000 rdl., hvoraf der skal betales et års rente, 6 [pct.], til næste snapsting i Viborg, medens hovedstolen og et års rente skal betales til [snapsting] 1657. Derfor pantsat sin hgd. i Hierum h. i Meierup s. og de bøndergde, der ligger til denne gd., nemlig i Meyrup s. 1 gd. (Pouell Christenßen), nok til Toustrup 1 gd. (Jens Nielßenn), item hans hgd. Thoustrup (2 ørte rug, 2 ørte byg, 1 pd. smør, 8 mk. »krix« gæsteri, 1 skovvogn, 1 skovsvin, 1 fødenød, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 snes æg, 1 læs tag), nok Moße Bye 1 gd. (Anders Madsen), Nøeß Christen Lauridsen, Huornom Høy i Meyrup s. Anders Jenßenn 1 gd., Wellads Christensenn 1 gd., Nielß Madsen 1 hus, såvel som hans anpart, nemlig 10 td. 6 skp. 1½ og ½ fjk. htk. af Siøegaard hgd.- Forseglet og underskrevet af C.d.M. Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (70r-71r) [128]

- 15/3 (Baredtschouff). Skøde fra Niels Lyche t. Siøgaard til Jørgenn Lyche t. Sønderschouff på hans anpart af Søegaard hgd. og dens tilliggen- de gods i Thyland i Hillerbleff h., som er tilfaldet ham arveligt efter hans moder, nemlig efter lodden ½ af Søegaard hgd. takseret til 14 td. htk., Norß s. og by 1 gd. (Anders Anderßenn), Westergaard (Anders Andersenn), Skorup 1 gd. (Christenn Vdßen), Døuffhalle (Christen Andersenn), i Øster Wandet s. Thafflegaardt (Peder Madßen).- Sig.: Mogenns Sehested; Ahntonj Redtz. (71r-71v) [129]

- 15/3 (Hørbylund). Skøde fra jfr. Kiersten Juell t. Hørby Lund med hendes broders Axell Juell t. Biørnsholms fri vilje til hendes tjener Jenß Madßenn og hans hustru Maren Pedersdater på 1 gd., som kaldes Boell i Gierum s. i Weneberig h. med skyld og landgilde, ægt og arbejde. Hun bevilgede dem gden på begges livstid for deres tro tjeneste.- Forseglet og underskrevet af K.J. og A.J. (71v-72r) [130]

- 25/1 (Viborg). Brev fra fru Ingeborig Skeell sal. Palle Roedstenns t. Lundsgaardt til de fattige i Aalborigh hospital på 400 enkende rdl. in specie, som er nogle af de penge, det tilkom sal. Nielß Joensenn t. Thorstelundt at betale. Hun bepligter sig til at betale de 400 rdl. hovedstol med 6 pct. årlig rente i Aalborig til snapsting 1655 [fejl for 1656]. Derfor pantsat 1 gd. i Thy i Hillerbleff h. Norß s. og by (Anders Nielßen) og 1 gd. i Hundborig h. Thistedt s. Schorup by (Christen Sørenßenn). Bliver ho-

vedstol og rente ikke betalt, skal hospitalsforvalteren have fuldmagt til at annamme gden som frit brugeligt pant og beholde dem, indtil pengene og renten bliver skadesløst betalt. Begærer en af dem, at pengene ikke længe skal stå på rente, skal de opsiges ved skrivelse et fjerdingår tilforn. Forseglet og underskrevet af I.S. Sig.: Claus Diure; Enuoldt Kaaß. (72r-73r) [131]

- 19/3 (Droningborigh). Skøde fra Hendrich Thaatt t. Boltinggaardt til Erich Juell på 8 td. 2 $\frac{1}{3}$ skp. htk. af Weßleffsgaard hgd., som er udlagt ham for gældsfordring efter afgangne Palle Roßennkrandz t. Weßlæßgaardt, samt hans anpart af den vejrmølle, der står på gdens grund.- Forseglet og underskrevet af H.T. Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (73r-73v) [132]

Opbydelse. Karen sal. Johan Borkorts i Ottenße lod flg. bøndergods opbyde, som hun har bekommet ved indførsel af Niels Arnfeldt: i Thy i Hellerbleff h. 1 gd. Michell Michelßen i Woning, 1 gd. Peder Jenßens søn i Buncke, 1 gd. Pouell Windter i Synndrup [rettet til el. fra Sanndrup] by og s. (73v) [133]

Opbydelse. M. Lauridtz Thrane lod det af Christenn Langes gods opbyde, som efter gode mænds indførsel er udlagt hans hustru og børn, såvel som det af jfr. Anne Westenijs gods, hvori hans hustru Kiersten Christensdatter er indført efter Søren Karups opdragelse. (73v-74r) [134]

1655 23/3 (Kabell). Skøde fra Jacob Grubbe t. Kabbell formedelst hans broders og vens Peder Langes forbøn og intercession til Gunde Rostrup på 1 gd. Grønborig i Bøling h. (Anne Pedersdatter).- Sig.: Enuoldt Kruße; Laurids Lonow. (74r) [135]

LANDSTING 11. APRIL 1655

1655 1/4, stedet ikke anført. Pantebrev fra fru Christentze Roedsteen sal. Wogenn Wogenßens t. Stienshiede til Wiffertt Seefeldt t. Reffs på 300 enkende rdl. at betale med 6 pct. til snapsting den 24. jan. 1656. Derfor sat flg. gods til brugeligt pant: i Hellum h. i Schibstedt s. Suanfoldz by 1 gd. (Mikell Jenßen), $\frac{1}{2}$ gd. ibd., som Jeßper Mortenßen sidst påboede, og som Michell Gundißenn nu har i fæste. Bliver de 300 rdl. med deres årlige rente ikke erlagt efter deres opskrivelse og løskyndigelse, skal godset uden pro-

ces følge W. S. som hans eget, indtil de 300 rdl. bliver ham betalt med efterstående rente og interesse.- Sig.: Peder Bilde; Jørgenn Harboe. (74v-75r) [136]

- 24/3, stedet ikke anført. Pantebrev fra Folmer Roßenkrantz t. Nørsgaard til Woldemor Lyche t. Grinderebleff Closter på 100 rdl. at betale med tilbørlig rente, 6 pct., til Viborg snapsting 1656. Bliver pengene længere stående på rente hos ham, skal renten erlægges årlig til den 24. jan., såfremt kapitalen ikke dermed skal være fuldkommelig opskrevet. Derfor sat det til underpant, som 1 gd. i Salling i Nore h. i Ryberig s. og by (Anders Tommißen og Peder Annderßenn, 6 td. byg, 5 td. havre, 1 skovsvin, 1 fødenød, 4 snese stangål) kan være bedre end de 160 rdl., hvorfor han tilforn har pantsat den til W.L. Bliver renten [ikke] erlagt til rette tid, skal det stå ham frit for uden foregående proces at lade pantet annamme ved 2 gode mænd og beholde det som sit eget, indtil han bekommer nøjagtig betaling.- Forseglet og underskrevet af F.R. (75r-76r) [137]

LANDSTING 25. APRIL 1655

1655 12/2 (Boluer). Skøde fra fru Kiersten Munch til fru Lißebet Daae på 2 gde i Øster Snede s. i Bøggalle by (Jacob Pedersenn og Kieldt Lauridsen).- Sig.: Knud Bilde; Steenn Bilde. (76v) [138]

- 4/4 (Ribe). Skøde fra Lewin von Bølow t. Threms til Mogenns Friß t. Farschouff på flg. gods i Calløe len i Øster Lißberig h., som K.M. har pantsat til ham: Heßellballe Rasmus Nielsenn 1 boell, Christen Eßpensen 1 buoll, Eyer Peder Nielßenn 1 buoell, Morttenn Nielsenn ½ gd., Peder Jenßenn 1 boligh, Obbestrup Christenn Jennßen 1 fæstegd., Raßmus Laßenn i Skieringh 1 hus, Raßmus Christennßenn i Egou 1 hus, flg. gadehuse: Schiørstrup 1 Jenß Bertelßenn, 1 Raßmus Raßmußenn, 1 Raßmus Jenßen Sparre, 1 Peder Jenßen, 1 Mikell Schreder, Schieringh Laurids Knudsenn 1 hus, Giøttrup 1 hus (Peder Raßmußenn).- Sig.: Christopher Bilde; Erich Roßenkrands. (76v-77r) [139]

- 12/4 (Hastrup). Skøde fra Jørgen Lyche t. Synder Hoffuedt til Jørgenn Kaaß t. Hastrup på 1 bondegd. i Nørwang h. i Brande s. i Dyßling by (Jenns Sørennsen).- Sig.: Jørgenn Høgh t. Hammergaardt; Herloff Mormandt. (77r-77v) [140]

1654 8/10 (Aarhußgaard). Skøde fra Erich Roßenkrandtz t. Roßenholm til Enuoldt Blich t. Strandberiggaardt på 2 gde i Hardsyssel, den ene i Vandfeldt h. i [...] (Jens Christensen), den anden i Schodborigh. i Synderlindt (Peder Mouridtzenn). (77v) [141]

Opbydelse. Sal. Jenß Raßmußens arvinger lod flg. krongods opbyde: i Segelstrup jordebog af Peder Munkis gods, som er kommet fra Aalborg-huß len, i Wrensted 1 gd. (Christenn Simenßenn) sat til 65 rdl., hvori J. R.s arvinger er lodtagne for 120[!] rdl. (77v-78r) [142]

1655 10/4 (Schiffue). Opdragelse fra Folmer Roßenkrandtz til Mortten Pederßen Kremmer i Schiffue på flg. gods, som er udlagt ham af K.M., og som han igen har opdraget til M.P.K. for 271 rdl., hvormed han har forstrakt ham: i Salling i Hare s. og by Esper Welladsenn 1 gd., Christenn Christenßen og Jens Sørenßen 1 gd. M.P.K. må nyde godset efter K.M.s brev.

M.P.K. lod godset opbyde til K.M. og den af adelig stand, som vil handle med ham. (78r-78v) [143]

LANDSTING 9. MAJ 1655

1638 22/9 (Viborg). Indførselsbrev fra Eschild Gye t. Brandholm og Peder Gierßdorff t. Sebygaardt til sal. m. Jacob Jacobsens arvinger i Ottenße på noget af nu sal. fru Sophie Frißis gods, nemlig hendes anpart af 1 øde buoell i Tholstrup by i Slet h., som Peder Thomißen nylig havde fæstet, og hvoraf hendes anpart er $\frac{4}{5}$ af 1 pd smør og 1 dl. gæsteri, nok den anpart af 3 gde i Wlles s. og by, hvortil hun er berettiget efter kommissariers afsigelse og hendes 4 døtres skøde til hende. På den 1. bor Niels Christenßen, på den 2. Jenns Lauridßen og Christenn Sørenßen og på den 3. Nielß Madßen og Jenns Christenßen. (79r-79v) [144]

Opbydelse. Jacob Madsenn Wulff i Ottenße lod opbyde $\frac{4}{5}$ af 1 buoell i Tholstrup og 1 gd. i Wlles s. og by, som fru Sophie Friß har udlagt efter kommissariers afsigelse. (79v) [145]

1655 24/4 (Grinderbleff Closter). Brev fra Folmer Roßenkrandtz t. Nør-gaard til Woldemor Lyche på 323 rdl. at betale med 6 pct. på Viborg snapsting 1656. Derfor sat flg. gods til underpant: i Salling i Hinborigh. i

Nestild by 1 gd. (Christenn Hanßen), i Nør h. i Jeberig by 1 buoell (Anders Thyboe), 1 gadehus ibd. Bliver gælden med dens rente ikke betalt til for:ne tid, skal det stå W.L. frit for uden videre opsigelse og uden foregående proces at lade pantet annamme ved 2 gode mænd og beholde det som sit eget, indtil han bekommer sin betaling, kapital, rente og skadegæld i en samlet sum.- Forseglet og underskrevet af F.R. (79v-80v) [146]

- 5/5 (Weeneegaardt). Pantebrev fra Jørgen Lyché til Annders Lange på 400 rdl. [at betale] med 6 pct. til 26. jan. 1656. Derfor pantsat 2 gde i Nørwang h. i Ringøe s., nemlig Elkiærd (Peder Christenßen og Sørenn Nielßen) og Høgelundt (Mads Pederßen og Christenn Pedersenn). Bliver pengene ikke erlagt efter brevet, må A.L. have fuldmagt til at træde til godset og beholde det som brugeligt pant, indtil hovedstolen bliver betalt med rente og interesse. (Fremvist som kasseret 1. feb. 1665.) (81r) [147]

- 2/5 (Aarhuß). Skøde fra jfr. Dorette Galde t. Nør Lunnd med hendes efter K.M.s brev tilforordnede værges Jørgenn Kruße t. Kierßgaards samtykke til hendes broder Werner Parßberg t. Nørlundt på halvparten af Nørlund hgd., der er tilfaldet hende på skifte efter hendes sal. fader og moder, og som efter hendes lod er takseret til 24 td. htk., nok halvparten af Nørlunds endelsskov, som i hendes lod er sat til 450 svins olden, sammeledes flg. gods, der ligger til hendes part af hgden, og som også er tilfaldet hende på skifte efter hendes fader og moder: Raffnkielde s. Skorup Christenn Nielßen og Ingeborig Schrederkone 1 gd., Christen Pederßen og Christen Knudsen 1 gd., Bertell Boeßen og Peder Thordßen 1 gd., Christenn Oluffßen og Peder Tømmermand 1 gd., Mads Nielßen 1 gd., Jenß Sørennßen og Christen Madsen 1 gd., Anders Pederßen 1 gd., Jens Madßen 1 gd., Peder Wogensen 1 gd., Knud Nielßen og Nielß Jenßen 1 gd., Christen Oluffßen 1 boell, Peder Wogenßen 1 boell, gadehuse i bemeldte Scharup: Pouell Karp 1, Peder Tømmermand 1, Oluff Roy 1, Jens Andersen 1, Christen Lauridßen 1, Christen Nielßen 1, Bergitte Tøgersdater 1, Christenn Weffuer 1, Giertrud Amme 1, Niels Frandßen 1, Skaldborghuß Jenß Tordßen, Offuer Raffnnkildt Peder Ørn 1 gd., Jenß Nielßen 1 gd., Neder Raffnkild Jens Lauridßen 1 gd., Christenn Jenßen og Christen Lauridsen 1 gd., Jep Frandßen 1 gd., Nielß Sørennßen 1 gd., Søren Jeßperßen 1 gd., Nyßomb Nielß Hannßen 1 gd., Nielß Jensen og Jenß Nielßen 1 gd., Hanns Lauridßen 1 gd., Nielß Schreder, Christen Nielßen og Peder Bødicher 1 gd., for:ne Nielß Schreder, Christen Nielßen og Peder Bødicher 1 gd., Christenn Jacobsenn 1 gd., Jenns Lauridßen ½

gd., Oluff Smedt og Christenn Jenßen 1 gd., gadehuse ibd.: Oluff Smed 1, Peder Hiulmand 1, Nielß Karlßen 1, Peder Jenßen 1, Christen Tomißen 1, Mads Lauridßen 1, Karen Schrederkonne 1, Jens Pederßen 1, Christenn Jacobßenn 1, Nielß Hiulmand 1, Nyßomlundt 1 hus Jens Sørensen, Nørwadtzmølle Jens Møller (18 td. mel), Bißgaard Nielß Jenßenn 1 gd., Brorstrup Jens Christensen 1 gd., Christen Grønn 1 gd., Peder Pederßen ½ gd., Peder Nielßen 1 gd., Sørenn Søstrup 1 gd., Peder Simenßenn 1 gd., Rorstrup Nielß Anderßen og Christen Jenßen 1 gd., Reeße Hans Anderßen 1 gd., Krogen Peder Bødiker (1 pd. smør), skov til samme bolig efter hendes lod takseret til 6 svins olden, Vlstrup 1 gd. (Nielß Sørenßen).- Sig.: D.G.s broder og værge J.K.; hr. Gregers Krabe; Hanß Friß. (81r-83r) [148

LANDSTING 23. MAJ 1655

1655 16/5 (Agersbøll). Skøde fra Jørgen Juell t. Agerßbøll til fru Ide Randtzow på ½ gd. i Nøruang h. i Langschouff s. i Ølholm (Christenn Sørenßenn). Sig.: Corfidtz Wlffeldt; Knud Bilde. (83v) [149

- 10/5 (Smolle). Skøde fra fru Ide Randtzow til Jørgen Juell på ½ gd. i Nørvang h. i Greiß s. og by (Sørenn Christennßen Smed).- Sig.: Corfidtz Wlffeldt; Knud Bilde. (83v) [150

Opbydelse. Peder Hanßen Kønigh, indvåner i Christianshaffnn, på forrige tolder i Glühstad Søren Terkildsens vegne lod det gods opbyde, der er udlagt ham af K.M., og som ligger i Thy. Godset er på samme måde opbudt her på landstinget den 9. nov. 1653. (83v-84r) [151

Opbydelse. Moridze afgangne Christopher Thrønens i Kbh. lod flg. gods opbyde, som er pantsat af K.M.: i Lundenes len i Øster h. i Ølgoedt s. 2 halve buolle, som hr. Peder i Øllgoed havde i fæste, det ene (Søren Jenßenn, 1 mk. 5 sk. 1 alb.), det andet (Marenn Aagaardt, skylder ligeså), hver td. htk. for 50 rdl. efter pantebrevet, som også blev læst og påskrevet. (84r) [152

1655 27/4 (Weylle). Skøde fra Claus Sparre t. Thou Søegaard til jfr. Anne Munnk t. Knaberup på hans hustrus andel af den lod af Haredzkierdt hgd., som tilfaldt hende efter hendes sal. mormoder fru Sophie Friß, såvel som af bøndergodset, nemlig 4 td. 2 skp. htk. af Haredzkier hgd. og hendes parter af flg. gods: i Lindschouff i Nørup s. i Thørildt h. [1 gd.]

(Hanß Boeßenn), 1 gd. i Lund i Brand s. i Nørwang h. (Michell Christenbenn og Iffuer Ibßen), 1 boell i Rue i Schibett s. i Jersleff h. (Morttenn Schoning), 1 gd. i Jennom i Schibett s. i Thørild h. (Mads Morttensenn).- Sig.: Hermand Kaaß; Knud Bilde. (84r-84v) [153]

- 9/5 (Silkeborig). Skøde fra jfr. Mette Høgh til hendes broder Gregers Høgh på 1 gd. i Vendsyssel i Kier h. i Gringsted by (Laurids Jennbenn), item 2 gadehuse ibd. (Jenß Madbenn og Simen Jenbenn).- Sig.: Mogens Høgh. (85r) [154]

- 24/3 (Kierbyegaardt). Skøde fra Frederich Schade og Mergrette Mormand til Herloff Mormandt på den part, de havde af Nielß Oluffbens gd. i Skåne i Synder Aßboe h. i Anslae s. og by, nemlig 2 mk. da. 2 sk. landgildepeng, 5 mk. gæsteripeng.- Sig.: Laxmandt Gyldenstiernne; Hendrich Mundt. (85r) [155]

Opbydelse. Sal. Jens Bertelbens arvinger i Weyle lod opbyde 3 bondegde af Niels Arnnfelds gods i Thy, hvori de er blevet indført. (85v) [156]

1655 29/4 (Haridzkierd). Mageskiftebrev fra jfr. Edell Munch t. Haredtzkierd til hendes søster jfr. Sophie Munch t. Møberigh. E.M. skal have S.M.s anpart af 1 boell i Rue i Schibet s. i Jerløff h. (Morten Schaaningh). Til vederlag skal S.M. have E.M.s anpart af 1 gd. i Lund i Brand s. i Nørvang h. (Michell Christenßen og Iffuer Ibßenn).- Forseglet og underskrevet af Jørgenn Munk. Til vitterlighed: Hermand Kaaß; Stien Bilde Henrichsen. (85v-86r) [157]

- 29/4 (Harildzkier). Mageskiftebrev fra jfr. Saphie Munch t. Møberigh til hendes søster jfr. Edell Munch. S.M. skal have den anpart af 1 gd. i Lundt i Brand s. i Nøruang h. (Michell Christenbenn og Iffuer Ibßen), som tilfaldt E.M. på skiftet efter deres moder. Derimod skal E.M. have S.M.s anpart af 1 buell i Rue i Schibet s. i Jerløff h. (Morttenn Schoning).- Forseglet og underskrevet af Jørgenn Munch. Til vitterlighed: Hermand Kaaß; Stien Bilde Henrichßen. (86r-86v) [158]

- 18/5 (Viborg). Brev fra Werner Parßbergh t. Nørlund til hans søster jfr. Dorette Galde. Med sin efter K.M.s befaling tilforordnede værges landkommissær Jørgen Krußes samtykke har D.G. solgt sin part af Nørlund hgd. og af Nørlundt endelsskov samt af dens tilliggende jordegods til W.P.

Han skal give hende 60 rdl. for hver td. htk. af hendes part af hgden og 50 rdl. for hver td. htk. af endelsskoven og [det øvrige] jordegods, beløber sig til 14000 rdl. i alt, som skal betales hendes væрге til 4 terminer, nemlig 3500 rdl. til snapsting 1656 med 6 pct. rente af pengene fra sankthansdag (24/6) 1655 til snapsting 1656, 3500 rdl. til snapsting 1657 med forfalden rente, 6 pct., 3500 rdl. til snapsting 1658 med forfalden rente og 3500 rdl. til snapsting 1659 med den da forfaldne rente. Derfor pantsat det gods, hun har solgt ham, nemlig hendes part af Nørlundt hgd., som efter hendes lod og skødet til ham er sat til 24 td. htk., hendes part af Nørlund endelskov, som er sat til 450 svins olden, item flg. til hgden liggende jordegods: Raff[n]kild s. i Schaarup 1 gd. (Christen Nielßen og Ingeborig Schrederkone), 1 gd. (Christenn Pedersenn og Christenn Knudsen), 1 gd. (Bertel Boeßen og Peder Thorßen), 1 gd. (Christen Oluffsen og Peder Thømermand), 1 gd. (Madz Nielßen), 1 gd. (Jenß Sørensen og Christenn Madsen), 1 gd. (Anders Pedersen), 1 gd. (Jenß Madsen), 1 gd. (Peder Wogenßen), 1 gd. (Nielß Jenßen og Knud Nielsen), 1 gd. (Christen Oluffsen), 1 gd. (Peder Wogenßen), gadehuse ibd.: 1 (Pouell Karp), 1 (Peder Thømer Mandt), 1 (Oluff Røy), 1 (Jenß Andersen), 1 (Christenn Lauridßenn), 1 (Christen Nielßen), 1 (Bergete Thøgersdatter), 1 (Christen Weffuer), 1 (Christenn Amme), 1 (Niels Frandsenn), Schaldborig (Jenß Thordsenn), Offuer Raffnkielde 1 gd. (Peder Ørenn), 1 gd. (Jens Nielßenn), Neder Raffnkielde 1 gd. (Jenß Lauridßen), 1 gd. (Christen Jenßen og Christen Lauridsenn), 1 gd. (Jep Frandsen), 1 gd. (Niels Sørensen), 1 gd. (Søren Jesperßen), Nyßom 1 gd. (Nielß Hanßenn), 1 gd. (Nielß Jenßen og Jens Nielßenn), 1 gd. (Jens Lauridsen), 1 gd. (Niels Schreder og Christen Nielßen), 1 gd. (Christen Jacobsen), 1 gd. (Jens Lauridßen), 1 gd. (Olluff Smed og Peder Bødicher), 9 gadehuse sammesteds, Nørwaadz mølle (Jens Møller), Bißgaardt (Nielß Jenßenn), i Brorstrup s. og by 1 gd. (Jenß Christensenn), 1 gd. (Christen Grøn), 1 gd. (Peder Pedersenn), 1 gd. (Peder Nielsenn), 1 gd. (Christenn Calstrup), 1 gd. (Peder Simenßen), Vlstrup 1 gd. (Niels Sørennsen), Raastrup 1 gd. (Nielß Andersen og Christen Jenßen), Rehse (Hans Andersen), Krogegn (Peder Bødicher). Godset blev sat til underpant, og bliver hovedstolen ikke betalt med sin rente til for:ne terminer, skal det stå D.G. og hendes væрге frit for at lade sig indføre i godset og annamme hver td. htk. [af hgden] for 50 rdl. og hver td. htk. af [det øvrige] jordegods for 40 rdl. Kan godset ikke strække til, skal det stå hende frit for at lade sig indføre i flg. af det gods, som ligger til hans part af Nørlundt, hver td. htk. for 40 rdl.: Harebleff s. og by 1 gd. (Jenns Simenßen), 1 gd. (Jacob Nielßenn Søndergaard og Christenn Pedersenn), 1 gd. (Laurids

Huid), 1 gd. (Mikell Christenßenn), 1 gd. (Sørenn Lauridßen Huid og Jacob Kok). Dette gods pantsætter W.P. også til D.G.- Forseglet og underskrevet af W.P. (86v-89v) [159]

LANDSTING 6. JUNI 1655

1655 25/5 (Schannerborig). Skøde fra Hermand Kaaß t. Refstrup til hr. Anders Bilde på 2 bøndergde i Schanderborig len i Woer h. i Øredzleff s. og by, den ene (Jennß Sørennßen), den anden (Jørgenn Pederßenn og Christen Jenßen Daugaards efterleverske).- Sig.: Christopher Huas; Mogens Kruße. (90r) [160]

LANDSTING 20. JUNI 1655

1655 10/6 (Foerupgaardt). Skøde fra Hendrich Thaatt t. Boltinggaard til hans søster jfr. Anne Thaatt på Farup hgd. i Thørild h. i Elling[!] s. med tilliggende bøndergods, nemlig Farup hgd. med dens skov og mark, fiskevand og anden herlighed samt det stykke eng, der bruges under gden og kaldes Øde Mark, item Farup mølle (Oluff Jepßenn), Faerup huse: 1 (Søren Jenßenn), 1 (Raßmus Madsen), 1 (Nielß Terkildßen), 1 (Palli Nielßen), Huornstrup 1 gd. (Christen Christensen), 1 gd. (Christen Offißen og Mortten Offißen), Hochballe Jennß Hannßenn 1 gd. med skov til 12 svins olden, Kidie Hanns Pederßenn 1 gd., Styffuell 1 gd. (Therkild Nielßen), 1 gd. (Thomiß Graffuersenn), 1 gd. (Sørenn Madßenn), 1 gd. (Hanß Aßerßen), 1 gd. (Morttenn Nielßenn), 1 hus (Christenn Oluffßenn), i Brestenn s. Kieldkier (Mads Morttennßen) og skov til 50 svins olden, Kieldtkier mølle Nielß Boeßen, Kierbøllingh [1 gd.] (Oluff Nielßen og Jep Pedersenns enke), 1 gd. (Joenn Sørennßen og Sørenn Sørenßen), 1 gd. (Jep Jenßenns hustru og Anne Peders), 1 gd. (Nielß Jenßen og Niels Knudsenns enke), Rødingh Mads Bertelßenn 1 gd. med skov til 16 svins olden, Brestenn Lundt 1 gd. (Peder Laßen), 1 gd. (Hans Madßenn [og] Jenß Jenßen), 1 gd. (Christen Laßen og Christenn Christensen), 1 gd. (Christen Christenßen), 1 boelig (Mortten Jenßen), 1 dl. huspenge af 1 hus, Nielß Bertelßen 1 dl. huspenge, 1 hus ved Brestenn kirke 1 dl., Balle Jens Jørgenßen og Christenn Pouelßen 1 gd., Søeschouff Søren Laßenn og Peder Aßerßen 1 gd., Niels Oluffßenn 1 gd., Raffningh Christenn Je-

nßen og Jørgenn Hansens enke 1 gd., Sørenn Wellomßenn og Mortten Worchis enke 1 gd., 1 gd. (Laß Christenßen og Søren Pedersen), Laß Jørgen og Anders Daugaard 1 gd., Olderup 1 gd. (Søren Sørenßen). Peder Pedersenn selvejer, Niels Pouelßenn fæstebonde, i Norup s. Thralderup 1 gd. (Mads Staffenßen og Knud Nielßen), nok giver for:ne Madz Staffenßen, Knud Nielßenn og Hans Pederßenn i Kides 2 rdl. årlig af tegladens ejendom, i Gaarborig s. og by 1 gd. (Niels Anderßen og Nielß Jørgenßen), Thoffthøy 1 gd. (Jens Morttenßen og Mads Jennßen), 1 gd. (Laß Madßenn og Oluff Madsen), Smidstrup 1 gd. (Anders Pallißen og Peder Jeßperßen), Iffuer N. 1 ørte byg af 1 boell, Nørwang h. Øster Holtum Jens Welladßenn 1 gd., Giffschoed s. Leer Ager Peder Lauridßen og Johann Lauridßen 1 gd., i Nykierke s. Oxenbierre 1 gd. (Suend Jensen og Anders Christenßen), 1 gd. (Jens Madßenn), 1 gd. (Peder Christenßen og Peder Suendßen), Nielß Nielßenn 1 td. rug af 1 buoell, i Hammerumb h. Arnßberig s. Skibill 1 gd. (Therkildt Pederßen).- Til vitterlighed: Corfidtz Vlfeldt; Prebenn Brahe t. Engelsthalm. (90r-92v) [161

- 31/5 (Kaarßtoffte). Pantebrev fra Jacob Vlfeld t. Karßtoffte til jfr. Anne Thaatt Christensdatter t. Faarupgaard på 2102 rdl. for gods, hun har solgt til ham, at betale med 6 pct. til 2 terminer, nemlig 1000 rdl. på Viborg snapsting 1655[!] og resten til snapsting 1656[!]. Derfor sat flg. gods, som han har købt af hende, til vist underpant: i Hammerum h. i Arnborig s. 1 gd. Holdtumb (Christenn Laßenn og Laß Pederßens hustru), Fasterholdt (Christenn Christenßen og Mikell Anderßen), Fortvigh (Anders Anderßenn), Smidiegaardt (Jep Oluffsen), Schibell (Therkildt Pedersenn), til hobe 42 td. 1 fjk. 1 alb. htk. Bliver hovedstol og rente ikke erlagt til for:ne terminer, må A. T. C. uden videre proces annamme godset til brug og enten beholde det som ejendom el. afhænde det, til hvem det lyster hende, og således gøre sig betalt for hovedstolen. J. V. skal derforuden stå hende til rette for rente og omkostning, så det bliver hende skadesløst i alle måder.- Forseglet og underskrevet af J. V. (92v-93v) [162

- 31/5 (Faarupgaardt). Skøde fra jfr. Anne Thaatt Christensdatter med hendes broders Hendrich Thaatts samtykke til Jacob Wlfeldt t. Kaarßtoffte på flg. gods: i Hammerum h. i Arnborig s. Holtum (Christen Laßen og Laurids Pedersens hustru), Fasterholdt (Christen Ibßenn og Michell Andersenn), Thornwigh (Anders Andersenn), Smidiegaardt (Jep Olluffsen), Schibell (Therkildt Pederßen).- Forseglet og underskrevet af A. T. C. Til vitterlighed: Henrich Thaatt; Corfidtz Vlfeldt. (94r) [163

- 30/5 (Flensborighuß). Skøde fra Offe Schade t. Kierbegaard til Jeßper Wogennßenn t. Østergaardt på 1 gd. i Nør h. i Ølgoe s. i Wallund by (Thammis Sørenßen og Gregers Bertelßen) og 1 gd. i Øster h. i Fereleff[!] s. i Aßbøll (Peder Christennßenn og Tomis Nielßen).- Sig.: Erich Kragh, øverste sekretær; Hugo Lysuo t. Bachennendorff, kammerjunker. (94r-94v) [164]

- 16/6 (Møllerup). Skøde fra jfr. Karen Bilde t. Damßgaard til Preben Gyldenstiern t. Myldrup på flg. gods: på Fyn i Hadenschouff[!] len i Boeg h. i Baeløße s. 9½ td. 3½ fjk. htk. af Bildeschou hgd. og enemærke, i Barløße by Peder Aageßenn 1 gd., 1 boligh ibd. (Nielß Andersen), 1 boligi Ellidt (Peder Nielßen), 3½ mk. 5½ sk. hartkornspenge af Peder Schreders hus.- Sig.: Christopher Bilde; Mortten Skiennchell. (94v-95r) [165]

- 10/6 (Kabell). Skøde fra Jørgen Kruße t. Hiermedtzleffgaardt til Hendrich Linderoutt, major over det skånske regiment, på flg. bøndergde: i Schodborig h. i Nesßom s. Stoer Kambstrup 1 gd. (Anne Andersdatter og Mikell Jepßenn), i Lille Kambstrup 1 gd. (Nielß Sørenßen), i Nißom by 1 gd. (Christen Pedersenn og Laurids Jenßenn), 1 gd. (Jep Sørenßen) ibd.- Sig.: landsdommerne Peder Lanng og Laurids Below. (95r) [166]

- 10/6 (Viborg). Skøde fra Hans Friß t. Kragerup til fru Christentz Linnenow sal. Claus Seesteds på flg. bøndergods: i Huolberig h. i Schiød s. og by 1 gd. (Christenn Christenßen), ½ af bondegden ibd. (Peder Jenßenn), 1 buoell (Peder Jenßen), 1 gd. (Nielß Lauridßen og Jenns Nielsenn), 1 gd. (Nielß Pederßen), 1 hus sammesteds (Nielß Nielßen), skov til for:ne gd. til 75½ svins olden, 1 hus i Liunge i Saubro h. (Nielß Schreder).- Sig.: Hr. Christiann Friis t. Liøngbygaardt, ridder, felttøjmester. (95v) [167]

- 1/6 (Kabell). Skøde fra Envold Kruße, Erich Kruße og Nielß Kruße t. Engeltofft på egne og deres søstres jfr. Anne Kruße t. Julleberigs og jfr. Mergrette Krußes vegne, Laurids Schienkell t. Gierschoff på hans døtres jfr. Anne Heluigh Schienkells og Angenette Schienkells vegne og Nielß Schienkell t. Gierschouff med bemeldte hans faders samtykke til Jørgen Kruße t. Hiermedzleffgaardt, landkommissær i Jylland. Halvparten af Kabell var tilfaldet J.K. arveligt efter hans søster fru Ingeborig Kruße sal. Jacob Grubbes t. Grubbesholm. Med denne halvpart af Kabbelsgaards grund og ejendom såvel som med hans anpart af bygningen og bøndergodset havde J.K. i sin søsters levende live bebrevet sin svoger J.G. på

livstid. Efter J.G.s død har J.K. igen annammet sin arvelod af Kappel hgd. og tilliggende gods, og efterdi han møder personlig her i boet og giver adskillige forløfter til kende, som, for så vidt de findes indtegnet i J.G.s bog, beløber sig til 7000 rdl. foruden rente, da, på det han kan være forsikret for sine løfter, og skødeudstederne, såfremt godset kan strække til mere end hans forløfter, kan betale den gæld, som videre findes i boet, har de solgt J.K. den anpart af Kappel hgd. og dens tilliggende gods, som deres svoger J.G. købte af Jørgenn Seefeldt t. Weßborriggaardt, og som tilfaldt denne arveligt på hans hustrus fru Karen Seesteds vegne efter hendes søn Thygge Kruße, samt det andet gods, J.G. har tilforhandlet sig. Det gods, de sælger, er 35½ td. 3½ skp. 2 alb. htk. af Kappel hgd., der ligger i Schodborig h. i Leemb s., med Buschgaardz ejendom, som J.G. lagde derunder, siden han købte med Jørgen Seefeldt, samt al deres anpart af bygningen, nok i for:ne h. og s. Schouffgaard Nielß Pedersenn og Anders Claußenn (15 td. byg, 1 pd. smør, 2 dl. gæsteri), Abbildgaardt Nielß Pouelßenn, 9 td. byg, 1 fjerd. smør, Futturp Nielß Suendßenn, 4 td. byg, 1 td. havre ½ pd. smør, ½ skovvogn, ½ skovsvin, ½ fødenød, 7 sk. arbejdspenge, Damgaardt Christenn og Mads Raßmußenn 11 td. byg, ½ td. smør, 1 skovvogn, 1 svin, 6 td. havregæsteri, 1 gadehus på samme gds grund Jep Murmester 1 pd. smør, 1 dl. penge, 1 boell på Weyen Mads Anderßen 1 pd. smør, 1 td. havre, Brunßgaardt selvejer Peder Jensen 2 sk. leding, 1 pd. smør, 1 svin, 6 hestes gæsteri, 1/16 bedeko, 1/6 skovvogn, derforuden giver han ½ td. byg og 2 mk. voks til Leem kirke, heri uberegnet, 2 gadehuse på samme gds grund Sørenn Bußgaardt 2 rdl., Moeßkier Jenns Nielsen 2 grot leding, 20 mk. smør, 1 svin, 6 hestes gæsteri, 1/16 bedeko, 1/6 skovvogn, derforuden giver han 4 td. byg til Leemb kirke, heri uberegnet, Byde Boell Mads Knudsen 1 td. byg, ½ pd. smør, 4 alb. leding, derforuden giver han 2 td. byg til Lem kirke, heri uberegnet, Splidtzboell 3 td. byg, ½ dl. gæsteri, Schouff Hoffuet Jens Eßperßen 2½ ørte rug, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 dl. gæsteri, Mørche Kier Jens Nielßen 1 sk. leding, 18 mk. smør, Lembtorp Oluff Jepßenn og Anders Oluffßenn 1 td. rug, 3 td. byg, 3 td. havregæsteri, 3 pd. smør, 7 mk. 6 sk. gæsteri, 1/8 fed ko, 1/7 skovvogn, 1 dl. for 1 Koldingvogn, 1 svin, Sørenn Nielßen ibd. 3 td. byg, 1½ pd. smør, 1 rdl. gæsteri, 1 kronegd. (Peder Munch, 3 td. 2½ skp. ½ og 1/3 fjk. rug, 5 td. byg, 2 pd. 6 mk. smør, 8 sk. leding, 1 brændsvin, 1/4 fed ko, 1/7 skovvogn, 1 dl. for 1 Koldingvogn, 2 td. havregæsteri, 6½ mk. 4 sk. gæsteri), fiskeri i Schallesøe til for:ne gd., Christenn Tomißen ibd. 5 td. byg, 1 skovsvin, 1 får, 1 gås, 2 høns, Peder Faar 3 pd. smør og 1 dl. gæsteri af 1 boligh ved Schieller Høy, som er bygget på Lemtorp mark, Nisßom s. Stoer Kamb-

strup Michell Jepsen 12 td. byg, $\frac{1}{2}$ td. smør, 6 td. havre, 1 fødenød, 1 brændsvin, 24 sk. af 2 gadehuse ibd., Lille Kamstrup Nielß Sørenßenn 5 td. byg, 1 brændsvin, 2 mk. 10 sk. 2 alb. gerningspenge, Sønnder Byschoff Jenß Lauridßen 1 pd. 2 mk. smør, 1 skovsvin, 1 får, 1 lam, 1 gås, $\frac{1}{12}$ »boekou«, 12 hestes gæsteri, 1 skp. studhavre, 2 sk. leding, $\frac{1}{8}$ skovvogn, nok giver han 2 pd. smør af 1 ejendom i Byschouff mark, som kaldes Halberigh ejendom, endnu 2 grot leding af jord ved Hoffuedbech, derforuden giver han $1\frac{1}{2}$ td. 4 skp. byg til Nißom kirke, heri uberegnet, Nørbyschoff Sørenn Pouelßenn 2 td. rug, 4 td. byg, 3 td. havregæsteri, 1 pd. smør, 1 hus på Byschoff mark på Waar hede Ørgaardt Bergitte Pedersdatter 1 mk., Støffuell Bech Jenß Christensen $\frac{1}{2}$ td. smør, 1 svin, 1 får, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 4 mk. gæsteri, Jenns Anderßen Mitt i Bye 1 ørte rug, 3 pd. smør, 1 skovvogn, 1 skovsvin, 1 fødenød, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 20 æg, $1\frac{1}{2}$ snes ål, $2\frac{1}{2}$ mk. 2 sk. 1 alb. gæsteri, $1\frac{1}{2}$ trave tag, 2 læs tørv, Stochholmb Claus Jennßenn 3 pd. smør, 1 skp. havregryn, 1 svin, 1 ost, 1 snes ål, 2 mk. landgildepenge, på Waar hede 1 hus (Staffnn, Carll og Marenn Gregersdatter, 1 ort), Ellis Karell $\frac{1}{2}$ ort af 1 hus, Mergrette 1 ort af 1 hus, Gudum s. Nør Bredal Jenß Sørenßen 12 skp. rug, 4 td. byg, 1 svin, 3 mk. gæsteri, 4 sk. spindepenge, Fabierig s. Christenn Sørenßen 1 td. byg, 1 pd. smør, 1 brændsvin, 18 sk. penge, Gregers Boell 4 td. byg, 1 brændsvin, 12 sk. penge for dagsgering, Lundtz Bye Pindtz Boell Nielß Jenßen 2 td. byg, 1 pd. smør, 1 brændsvin, 10 sk. 2 alb. penge for dagsgering, Winnters Gaardt 7 td. byg, 1 pd. smør, 1 skovsvin, 1 fødenød, 1 får, 1 gås, 2 høns, 20 æg, 2 dl. gæsteri, Faberig mølle Christen Anderßenn 13 td. mel, Hyldgaard Niels Madßenn 1 td. 4 tolvmandskp. rug, 2 td. byg, 3 sk. leding, nok af Hollum hussted, der ligger under samme gd., 2 grot leding, $1\frac{1}{2}$ pd. smør, 1 svin, $\frac{1}{7}$ får, $\frac{1}{8}$ skovvogn, $\frac{1}{6}$ bedeko, 2 skp. studhavre, 12 hestes gæsteri, Suendtzens Gaardt Jep Jenßenn 1 pd. smør, 1 skovsvin, $\frac{1}{6}$ bedeko, $\frac{1}{8}$ skovvogn, $\frac{1}{7}$ får, 3 sk. leding, 2 skp. studhavre, 6 hestes gæsteri, giver derforuden 5 td. byg til Faaberig kirke, heri uberegnet, Prøbenns Gaardt Søren Anderßenn 3 ørte rug, 3 ørte byg, 1 skovvogn, 3 dl. gæsteri, 1 får, 1 gås, 2 høns, Haffuerballe Christenn[...] 6 td. byg, 1 pd. smør, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 1 skp. studhavre, $\frac{1}{8}$ bedeko, $\frac{1}{7}$ får, $\frac{1}{8}$ skovvogn, 6 hestes gæsteri, Bloxgaard Peder Jenßen og Jenß Nielßen 6 td. byg, 1 fjerd. smør, 1 skovsvin, 1 får, 1 gås, 2 høns, 1 mk. landgildepenge, 8 hestes gæsteri, Maaegaardt i Thøring s. Christen Jørgenßen 8 td. byg, 3 td. havregæsteri, 3 gæs, 1 fødenød, 1 brændsvin, 2 gadehuse ibd., som de Maaegaards mænd bruger, og som ligger øde under gden, 24 sk., Peder Tomißen ibd. 1 rdl. af 1 hus, Jenß Bødiker 1 rdl. af 1 nyt hus, Wandfeld h. i Katte Kier Peder

Christenßenn 2 td. 1 skp. byg, Ginding h. Boring s. Rounholdtz Nielß Christenßen ½ td. honning, Baarberig s. Haßlund Peder Mørch og Jepe 3 td. havre, 1 skovsvin, 1 fødenød, 9 mk. penge, Vendsyssel Hallind s. og by Jenns Sørensen 2 td. byg, 3 td. havregæsteri, 11 mk. smør, 1 brændsvin, Jenns Lauridsen 1 td. byg af 1 gadehus. [Skødeudstederne] har bekommet penge og fuld værd for godset. Bliver noget af godset fravundet J.K. i rettergang formedelst deres vanhjemmel, bepligter de sig til at vederlægge ham lige så meget og godt gods inden 6 uger derefter og holde ham skadesløs i alle måder.- Forseglet og underskrevet af Enuold Kruße, Erich Kruße og Nielß Kruße på egne og deres søstres vegne og tillige med dem, Laurids Schienkell på sine døtres vegne og Nielß Schienkell med sin faders samtykke. Til vitterlighed underskrevet af Axell Juell t. Wolstrup og Erich Lonow t. Weschom, der har overværet skiftet som kommissærer, og Christen Lange t. Rønausholm, som har overværet skiftet på jfr. Anne og Mergrette Krußis vegne. (95v-103r) [168]

LANDSTING 4. JULI 1655

1655 18/6 (Faarupgaardt). Pantebrev fra jfr. Anne Thaatt Christiansdatter t. Farupgaard til hendes broder Henrich Thaatt t. Boltinggaard på de 18900 rdl. in specie, hvorfor hun har købt hans gd. Farup. Hun lover at betale ham 8000 rdl. med 4 pct. rente af hele hovedstolen på førstkommande Viborg snapsting og tillige gøre ham ny forsikring for resten. Derfor pantsat sin hgd. Farup med tilliggende jordegods efter den underskrevne og forseglede jordebog, hun har leveret ham. Bliver hovedstol og rente ikke erlagt og ny forsikring gjort til bemeldte termin, må H.T. uden videre proces straks annamme gd. og gods og beholde det, ligesom der ikke var gjort noget køb. Hun skal holde ham skadesløs for den indkomst, som kan være oppebåret imidlertid.- Forseglet og underskrevet af A.T.C. Sig.: Thyge Below; Lauridz Below.

Jordebogen over Faarupgaardt og gods, dateret 18. juni 1655 og med A.T.C.s signet påtrykt og egen hånd underskrevet, blev fremvist, læst og påskrevet. (103r-104r) [169]

- 26/6 (Kbh.). Skøde fra grev Randtzow til Mogenns Munch t. Ørnhoedt på 1 bondegd. i Thøringh s. og by i Hamerum h. i Lundenes len (Annders Mikelßenn og Graffuers Nielßenn).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (104v) [170]

- 24/6 (Sindinggaardt). Skøde fra Claus Diure t. Sindinggaard til for:ne Mogens Munch på en part af 1 ejendom i Hammerom h. i Gullestrup (Sørenn Nielßenn).- Sig.: Erich Lonow; Offue Blich. (104v) [171]

- 28/5 (Biere). Brev fra fru Zidtzell Glambech sal. Mortin Paxis til fru Bergitte Juell sal. Knud Galttis på 850 rdl. in specie at betale med 6 pct. på Wimgaardt til snapsting den 26. jan. 1656. Sker det ikke, må B.J. straks uden rettergang annamme det af Z.G.s gods, hvor det lyster hende og er bedst beliggende, til frit brugeligt pant, indtil hun betaler hende el. den, der har dette brev, de 8500[!] rdl. hovedstol med rente og interesse.- Forseglet og underskrevet af Z.G. (104v-105v) [172]

- 26/6 (Møllgaardt). Brev udstedt af Søren Munch t. Møllgaard, [Christen Munch] og Laurids Frijß t. Lundt på hans hustrus fru Elße Munchis vegne. På et på Møllgaard den 26. juni 1655 afholdt skifte har S.M. og C.M. udlagt deres svoger L.F. flg. gods for hans hustrus arvelod efter hendes afgangne moder fru Kiersten Styge og for den arvelod, der kan tilfalde hende efter hendes fader S.M., når han afgår ved døden, i jordegods og løsøre: 1 gd. i Hamerom h. i Ørre s., som kaldes Feld Ager, (Mortten Christenßen), 1 gd. i for:ne Ørre s., som kaldes Langfromb, (Christen Jeßperßenn), 1 gd. i Sinding s., som kaldes Sønderlund, (Sørenn Morttenßen). For det, som E.M.s arvelodder af Møllgaardt og dens tilliggende gods kan være bedre, og for hendes anpart af løsøret har S.M. straks givet L.F. 100 rdl., ligesom C.M. har bevilget sin søster E.M. og sin svoger L.F. flg. gods, som de skal have til ejendom efter hans faders død: 1 gd. i Gißlum h. i Wogennßildt s. og by (Anders Pedersen), 1 gadehus ibd. (Nielß Huidhoffuedt og Bertell Albrettßenn), 1 hus ibd. (Christopher Jørgensen), dog således, at de ikke må pantsætte el. sælge godset til andre end til C.M., om han vil afhandle dem det, 1 td. htk. for 40 rdl. Overlever de deres fader S.M., skal de gøre ham en meget hæderlig begravelse. L.F. på sin hustrus E.M.s vegne er hermed til fulde fornøjet og kontenteret for al den arv i jordegods og løsøre, som kan være hende tilfaldet både efter fader og moder og giver S.M. og C.M. et fuldkomment trygt og uigenkaldeligt afkald for al hendes arv.- Underskrevet og forseglet af S.M., C.M. og L.F. Til vitterlighed: Peder Harboe; Jørgen Porß; Siffuertt Friß. (105v-107v) [173]

- 20/6 (Aalborigh). Skøde fra jfr. Ingeborig Pallesdatter og Markor Rødtsteen t. Lundzgaardt til Claus Dyre på 1 gd. i Hensted h. i Webestrups.

Gannstrup (Nielß Nielßenn).- Forseglet og underskrevet af M.R. Sig.: Stienn Roedtstienn t. Lierbech; Markor Kaaß t. Thidmandsholm. (108r)
[174]

LANDSTING 18. JULI 1655

1655 6/7 (Kbh.). Skøde fra Knud Vlfveld t. Svenstrup til hr. Annders Bilde, Danmarks riges marsk, på flg. ejendomsgde og gods: i Rinnds h. i Naffndrup 1 gd. (Peder Pouelßenn), i Øster Bølle 1 gd. (Nielß Pederßen og Christen Christenßen), 1 gd. ibd. (Laurids Jacobßenn), i Liøng h. i Pederstrup ½ gd. (Christenn Sørenßen).- Sig.: Gunde Roßenkrands; Biørn Vlfveldt. (108r-108v)
[175]

LANDSTING 1. AUGUST 1655

1655 28/6 (Helßingøer). Opdragelse fra borgmester i Helßingøer Jørgen Anderßen på egne og sal. Karen [fejl for hans sal. kones] samtlige arvingers vegne til hr. Christian greve t. Randzow på 1 af kronens gde i Callølen i Sønder Hald h. i Nørager s. og by (Sørenn Christenßen), der er pantsat dem af K.M. efter H.M.s pantebrev, som er indført i opdragelsen. (108v-109r)
[176]

- 28/6 (Helßingøer). Opdragelse fra borgmester og råd i Helßingøer på egne og en del af borgerskabets vegne til greve hr. Christian Randtzou på 2 gde i Kallølen i Sønder Hald h. i Nørager s. og by (Raßmus Oluffßen og Raßmus Christenßen), som er pantsat dem af K.M. efter H.M.s pantebrev, der er indført i opdragelsen. (109r-109v)
[177]

- 22/7 (Rørbech). Skøde fra Prebiørn Baner t. Stienßhiede til Gregers Høgh på flg. bøndergods: i Vendsyssel i Wadumb s. Plomgaard (Jenns Pedersenn), i Hammer s. Grinsted 1 gd. (Peder Christenßen), 1 bolig (Peder Madsenn), 1 bolig (Jenß Nielßen), 1 bolig (Anders Jenßen), Grindsted gadehuse: 1 (Jacob Jenßen), 1 (Anders Lauridsenn), i Øster Haßinngh Anders Sørenßen 1 bolig, Kieldbierrgitt (Suend Nielßenn).- Sig.: Henrich Gyldenstjerne; Marquor Roedtstienn. (109v-110r)
[178]

LANDSTING 29. AUGUST 1655

1654 11/12 (Kbh.). Pantebrev fra fru Ide Lindenow sal. Stien Bechis til Christenn Scheell t. Fußingøe på 1500 rdl. at betale med 6 pct. årlig rente i Kbh. 11. dec. 1655. Derfor pantsat flg. gods, som ligger ved hendes gd. Wraa: i Vendsyssel i Kier h. i Aistrup s. Thyestrup Østergaard (Oluff Anderßen og Christenn Pederßen), 1 boell ibd. (Madz Pedersenn), gadehuse: Thomis Smed, Therkild Schreder, Westergaard (Anders Madsenn og Oluff Madsenn), Søndergaard (Jens Madßen og Raßmus Christenßen), 1 gd. (Niels Pederßen), gadehuse: 1 (Jenß Morttenßen), 1 (Simen Jenßen), 1 (Jenß Terkilßen), 1 (Bertell Schreder), 1 (Niels Thomißen), 1 (Niels Schomager), 1 (Niels Bernntßen), 1 (Jenns Bertelßen), 1 (Laurids Schreder), 1 (Laurids Jørgenßen), Vllthued (Peder Oluffßen og Sørenn Madßen), Bellgaardt (Jennß Jennßen), Brandborig (Jenns Andersen), Folsted (Hanß Madßen og Simen Lauridßen). C.S. må annamme godset til ejendom, indtil den første penning bliver ham betalt med den sidste. (110r-111r) [179]

1655 20/7 (K.M.s. gd. Semb Fortunsberg). Skøde fra fru Ide Munch sal. Anders Frißis til Jennß Bildt t. Hestrupgaardt på 1 gd. i Wenneberigh. og s. (Hanns Nielsßen).- Sig.: Wincentz Bildt. (111r-111v) [180]

- 20/7 (Haffslund). Skøde fra Daniell Bildt t. Haffslund til hans broder Jenns Bildt og hans hustru på 1 boell i Vendsyssel i Jerßleff h. i Tholstrup s. i Thømmerbye, nemlig Grønborigh. (111v) [181]

- 23/6 (Kbh. slot). Magelægsbrev fra K.M. til Casper Gierstrup t. Hindtzels. C.G. har udlagt flg. gods til H.M.: i Odbye s. Wggeleff (Jens Pouelßen, Pouell Nielsßen og Maren Nielsdatter), 1 gd. (Christenn Pedersenn), Seerup Jenns Oluffßen og Peder Jennßen 1 gd., i Haßing h. i Wißby s. og by 1 gd. (Peder Clemedßen). Til vederlag har H.M. udlagt C.G. flg. gods: i Westerwigh Closter len i Hinberigh s. Barßleff 1 gd. Lauridz Lauridßen, Christenn Pederßen og Christenn Nielsßen, gadehuse, som er bygget på samme gds. grund: Jens Pedersen 1, Anne Pedersdatter 1, item Laß Christenßen, Anders Jenßen og Anders Lauridßen (8 td. byg, 1 gås, 4 hestes gæsteri, for hver gives der 1 td. havre, er 4 td. havregæsteri, 10 sk. 2. alb. tømmertræpenge hvert andet år, 1½ pd. flæsk hvert andet år), Niels Pedersenn og Christenn Pedersenn Smedt gård-

mænd, Anders Christennsens hustru og Mogenns Pedersenn også gårdmænd. [Kron Sk. II s. 51f.]. (111v-112v) [182]

LANDSTING 12. SEPTEMBER 1655

1655 6/9, stedet ikke anført. Pantebrev fra Nielß Kragh og hans hustru fru Marenn Mundt t. Marup til Jørgenn Nauffll t. Ode på 944 rdl. Derfor pantsat flg. gods: 1 gd. i Bølling h. i Schieren s., som kaldes Marup (Jep Schareßen), ½ gd. i Deyberig s. i Leding by (Laurids Christennßen), skylder årlig til N.K. 2 td. rug, 2 skp. havre, ½ brændsvin, ½ fødenød, ½ lam, ½ gås, 1 høne, 2 sk. leding, ½ rdl. gæsteri, i Wldborig h. i Idumb s. i Strustrup 1 gd. (Knud Nielßenn).- Sig.: Will Orningh; Palle Griß. (112v-113r) [183]

MAURITII LANDSTING 26. SEPTEMBER 1655

1655 6/9 (Schodborigh). Brev fra Egertt Abbildgaard og fru Dorette Lyche t. Schodborigh til Jeßper Hanßenn i Lanngtuedt på 500 rdl. in specie, som han har skaffet dem til låns af en af sine venner, at betale med 30 rdl. årlig rente til Mauritii (22/9) 1656. Derfor pantsat flg. gods, som ikke tilforn er pantsat til nogen: i Weyen by [en part] af den gd., som Suendt Pedersenn nu har i fæste, 1 gd. (Jeßper Sørennßen), ½ gd. (Mads Pedersen), ½ gd. (Jørgenn Madsenn), ½ gd. (Nielß Hanßenn Wraa), Schallewadt (Pouell Nielßenn). Bliver de 500 rdl. og resterende rente ikke betalt, må han el. den, der har dette brev, have fuldmagt til uden rettergang at lade sig indføre i godset ved gode mænd for kapital, rente og skadegæld.- Forseglet og underskrevet af E.A. og D.L. (113r-114r) [184]

-, dato ikke anført (Viborg). Skadesløsbrev fra fru ElBebe Vlfveld sal. Jeßper Frißis t. Biørnsholmb til landsdommer Peder Lange på 1500 rdl. in specie, hvorfor han har godsagt for hende til Nicolaus Holdst til omslag. Derfor sat flg. gods til underpant: i Himmersyssel i Aarb h. i Biørnsholm s. [en part] af 1 gd. Westerfalde (Gregers Tomißen), i Offuerlade [1 gd.] (Peder Jenßen og Pouell Thureßen), 1 gd. (Laurids Nielßenn og Tomis Wogenßen), 1 gd. (Throgels Christenßen og Sørenn Nielßenn). P.L. skal have godset til frit underpant, indtil de 1500 rdl. hovedstol bliver betalt med deres rente. Må P.L. for hendes forsømmelses skyld betale hovedstolen med dens rente, skal han have fuldmagt til at annamme godset med

landgilde, ægt og arbejde og al anden herlighed og beholde det som frit, brugeligt underpant, indtil de 1500 rdl. bliver betalt med efterstående rente, skadegæld og interesse.- Forseglet og underskrevet af E.V. (114r-115r) [185]

- 18/9 (Viborg). Skøde fra Henrich Mund t. Seritdtzleffgaard til Peder Lange t. Kiergaardt på 1 bondegd. i Bølling h. i Om s. og by, som kaldes Spaabech, (Oluff Lauridsenn).- Sig: Jørgenn Juell; Corfidtz Vlfeldt. (115r-115v) [186]

- 15/9 (Schanderborig). Skøde fra Lauridtz Skienchell t. Jerschouff til hr. Anders Bilde på flg. af hans og hans hustrus gods: i Rinnds h. i Hersom s. og by Herßom hgd. med dens bygning, ager, eng og skov med 1 ålegd., som kaldes Stienßgaarde, og alt andet fiskeri, rente og herlighed, med Bierregaards mark og 1 gd. i Hersom by, som Suening sidst iboede, og som er lagt øde og bruges til Hersumgaardt, item 1 skov, som kaldes Westerschouff, 3 skovskifter i Schammeriß skov og Offuerriß skov, som kaldes Hyffuelundt, og 1 stykke skovskifte næst op til for:ne Hyffuelundt, som kaldes Busßelundt, endvidere i Hersom by 1 gd. (Anders Nielßen og Lauridz Fischer), giver foruden årlig skyld 1 fjerd. ål af 1 ålegd., 1 gd. (Nielß Offueßenn og Madz Sørenßenn), 1 gd. (Joest Christenßen), Christen Møller 6½ byskp. mel og 1 pd. smør af Hersomgaards mølle, Christen Nielsen 1 pd. smør, Peder Christenßen 1 pd. smør, Laurids Pederßen i Schammeriß 1 pd. smør, Offuer Huolriß Peder Lauridßen og Thyge Lauridßenn 1 gd., Throestrup 1 gd. (Nielß Pedersenn og Jenns Pedersenn), Ørriß 1 gd. (Jenß Lauridßen og Jens Nielsen), giver foruden årlig skyld 1 dl. af 1 ålegd., 1 gd. (Anders Mikelßenn og Jens Andersenn), Nør Buorup 1 gd. (Lauridz Pouelßenn og Clemedt Nielßen), Buorup mølle og møllested, som Sørenn Madsenn sidst påboede, i Skalß 1 bolig (Jens Andersenn Tømermand), 1 gd. i Sundstrup (Mogenns Christopherßenn), Møldrups 1 gd. (Anders Nielßen), Christenn Nielßen i Mellhußet, Wie 1 gd. (Christenn Andersenn og Laurids Nielßenn). - Sig.: Iffuer Vindt; Henigh Pouisch. (115v-116v) [187]

- 24/9 (Viborg). Skøde fra Prebiørn Banner t. Stienßhiede til Erich Bilde på hans part af 1 gd. i Nørwang h. i Sindberig s. i Wllkierdt by, som er skiftet i 7 søsterlodder, hvoraf de 3 søsterlodder tilkom ham, (Raßmus Dinißens enke).- Sig.: Werner Parßbergh; Eyler Effuertt Banner. (117r) [188]

- 15/9 (Thisted byting). Tingsvidne erhvervet af fru Anne Lonow sal. Niels Harboes t. Nebell hendes fuldmægtig Madz Nielßenn. Han havde fremlagt et købebrev akteret Kbh. 17. aug. 1655 fra Sørenn Therkildßenn i Kbh. til A.L. på 1 bolig i Ørum slots len i Hillerbleff h. i Wester Wandet s. udlagt fra Westeruig Closter, som hr. Peder Christennßenn i Agerholm har i brug, og som K.M. har udlagt S.T. for forstrækning i forleden fejdetid. Han har solgt A.L. denne bolig på den kondition, hvorpå den er pantsat af H.M. Ifølge tingsvidnet havde rådmænd i Tisted Michell Sørennßenn samme dag på S.T.s vegne givet A.L. skøde på for:ne bolig efter sin fuldmagt og købebrevet.

Købebrevet var til stede og blev også påskrevet. (117r-117v) [189]

- 2/7 (Kbh.). Opdragelse fra fru Mette Grubbe sal. hr. Ebbe Vlfhelds til landsdommer på Sjælland Jørgenn Seefeldt på flg. gods: i Hald len i Hanis h. Øbløs Nielß Pedersenn 1 gd., i Dueholms Closter len i Salling i Hare h., s. og by 1 gd. (Jenns Sørennsenn), Wille s. og by 1 gd. (Pouell Tomißenn). I gden til Hald [var] E.V. [desuden indført for] 162½ rdl. Endnu i Schiffue Huß len 1 gd. (Nielß Jeßperßenn). Opdragelsen var indført på K.M.s pantebrev, som er læst og påskrevet her på landstinget 14. jan. 1652.- Forseglet og underskrevet af M.G. Til vitterlighed: Fleming Vlfheldt; Jørgen Kaaß. (118r) [190]

- 2/7 (Kbh.). Opdragelse fra fru Mette Grube sal. hr. Ebbe Vlfhelds til Jørgen Seefeldt på den lod, der er tilfaldet hendes sal. husbond efter hans sal. broder Knud Vlfheldt af det gods, som [blev udlagt] for den forstrækning, han har gjort K.M. i forleden fejdetid. Lodsedlen, der er dateret Kbh. 14. maj 1651, lyder på flg. gods: i Dueholms Closter len i Salling i Harre h. i Will s. og by Laurids Mortensen i Strandgaardt, 1 gd. (Christen Sørensen), 1 gd. (Pouell Jacobsenn). Lodsedlen er læst og påskrevet her på landstinget 14. jan. 1652.- Sig.: Folmer Vlfheldt. (118v) [191]

- 2/8 (Colderup). Kontrakt mellem Manderup Abildgaard, Egertt Abildgaardt og Peder Seefeldt. Efter deres søsters, fasters og mosters fru Dorette Abbildgaardz begæring har de lovet, at, når hun bortkaldes ved døden, skal alt hendes efterladte jordegods og løsøre deles i 2 lige lodder, den ene til M.A. og E.A. el. deres arvinger og den anden til fru Mergrette Roßennkrands Peder Seefelds t. Dalßgaardt og hendes børn og arvinger. Efterlader E.A. sig børn, skal de stå i deres faders sted, og M.R.s børn skal

stå i deres moders sted og arve, ligesom hun levede.- Forseglet og underskrevet af D.A. såvel som af M.A., E.A. og P.S.

En genpart af samme kontrakt blev også læst og påskrevet. (119r-119v)

[192

- 1/5 (Marsuinsholmb). Skøde fra Christian Vrne Jørgensen t. Marsuinsholm til Anßhelm Podewidtz t. Grumb på hans hgd. Løngbygaardt med dens rette tilliggende, som er ejendom, bygning, sæd, enemærker, skov og herlighed, samt den halve gd. i Løngby (Marcus Podmester), som er beregnet i Løngbygaardz takst, item flg. bøndergods, der nu ligger til Løngbyegaardt: i Haßleff h. Løngbye s. og by 1 gd. (Jens Sørenßenn), der er Løngbye kirkegd. og »følger Lundbygaardt sampt herligheden aff same gaardt«, nok 1 gd. (Jenß Jenßen), 1 gd. (Jens Worgaard), 1 gd. (Søren Laßenn), gadehuse i for:ne Løngbye: 1 hus (Sørenn Kudsch, 1½ rigsmk., item 6 skp. byg af nogle jorder, han har i brug), 1 hus (Staffen Weffuer, 2 rdl. arbejds- og huspenge, item 6 skp. byg af noget jord, han har i brug), 1 gd. i Bradsbandt (Jenß Pouelßenn), 1 gd. i Framleff h. Labing by (Peder Jenßen Houmandt), Labing mølle, 1 gd. i Sauffbro h. i Saubroe s. og by (Nielß Mikelßenn), gadehuse ibd.: 1 (Tommiss N.), 1 (Frantz Jenßen), 1 gd. [i] Mungelstrup (Christenn Christensenn), 1 gd. ibd. (Jens Nielßenn), i Ning h. i Thidßing s. i Soldberig by 1 gd. (Erich Mikelßen), 1 gd. (Michell Staffenßen), 1 gd. (Jens Mikelßen), 1 gd. (Sørenn Anderßenn), 1 gd. (Jens Nielßenn), nok skylder for:ne 6[!] mænd i Soldberig til hobe årlig 1 td. smør, i Astrup s. Ladenkier Jennß Raßmußenn 1 gd., i Halouff s. Tharschou mølle (Peder Tomißenn, 24 ørte mel), 100 svins oldenskov.- Sig.: Woldemor Daae; Hans Friß. (119v-121r)

[193

- 24/6 (Ørnnhoffued). Skøde fra Mogens Munch t. Ørnhoedt til hr. Christian greve t. Randtzow på 2 gde i Lundeneß len i Hamerum h. i Herning s. i Gundestrup (Christenn Morttenßen og Sørenn Nielßenn).- Sig.: Knud Sørennßen; Claus Dyre. (121r-121v)

[194

- 22/9 (Viborg). Pantebrev fra Envold Kaaß t. Liungholm til fru Sophie Brahe t. Odenn på 600 rdl. at betale til Mauritii (22/9) 1656 i Viborg. Derfor pantsat flg. gods: i Vendsyssel i Kier h. i Hameromb s. 1 gd., som hedder Brølandt, (Jens Lauridsenn), skov til samme gd. til 20 svin, 1 gd. i Huorup s. og by (Christen Christensen og Kierstenn Jenßdater). Bliver hovedstolen ikke betalt til rette tid med rente og interesse, må S.B. have fuldmagt til straks at annamme godset med skyld og landgilde, ægt og

arbejde og bruge og beholde det som evindeligt ejendom.- Underskrevet og forseglet af E.K. Sig.: Hans Wolffunger; Marquor Kaaß. (Dette brev er igen fremvist og kasseret den 13. apr. 1676). (121v-122r) [195

- 26/9 (Viborg). Skøde fra fru Dorithe Vrne t. Werholmb til Erik Kaaß t. Gierumbgaardt på flg. gods: i Vendsyssel i Skeffue s. Knuds Eyegaardt (Morttenn Nielßenn og Christen Lauridßenn), Knuds Eye mølle, item Barkholdt 1 gd. (Thord Jepßenn og Jenns Jenßen), skov til Knuds Eye og Barchholdt til 60 svins olden, Fiemb 1 gd. (Sørenn Pederßenn), skov til 20 svins olden, Mette Jensdatter 1 hus, i Albech s. Baxhiede 1 gd. (Suend Otteßen og Morttenn N.), 1 bolig Kusten, Christen Korffuemager 1 bolig, i Jerbleff h. Baaer[!] s. Agerstedt Thue Christenßen 1 gd., 1 bolig Christenn Spore, 1 bolig Niels Christenßen, gadehuse: Jørgenn Pouelßen 1, Jeßper Jennßenn 1, Sørenn Lauridßenn 1, skov til Agers[!] by til 80 svins olden, Thorbleff Thofftum Mads Pedersenn 1 gd., Sørenn Jeßpersenn 1 gd., Thomiß Christenßenn 1 gd., 1 bolig (Peder Christenßen).- Sig.: Christiann Vrne; Hans Friß. (122v-123r) [196

- 18/9 (Wimbgaardt). Skøde fra fru Birgette Juell til Giordt Galtt på hendes hgd. Wimgaardt, der ligger i Varde syssel i Nør h. i Wium s., og som tilforn stod for flg. landgilde: 6 ørte rug, 6 ørte byg, ½ td. smør, 20 snese hvillinger. Den er nu forbedret med og underlagt ½ gds brug, 1 øde gds jord, som tilforn har stået for en landgilde på 2 ørte rug, 2 ørte byg, 1 kvarter tørre hvillinger, 1 brændsvin, 2½ mk. ølpenge, 2 dl. gæsteri. For:ne hgd. Wimbgaardt med den underliggende, øde gds landgilde er anslået til 33 td. 5 skp. 1½ fjk. htk., som nu er hgdens fulde takst. Item flg. gods: i Varde syssel i Nør h. i Wimb s. og by 1 gd. (Jenß Hermandßen, Madz N. og Hanns Eyßenn), ½ gd. ibd. (Jep Pedersenn), 1 øde byggested ibd., som for:ne Jep Pedersenn bruger, 1 buoll ibd. (Christenn Gregerßenn), 1 stykke jord, der kaldes Meden, og som Jep Lundt har i brug, (1 ørte rug), 1 boell (Søren Hanßenn), Wimb mølle (12 td. mel, hvorfor der nu gives 19½ rdl. i stedet), 1 øde buols jord, der bruges under for:ne mølle for 1 rdl. penge, »beuilgett vnder samme for:ne mølles affgift«, gadehuse ibd.: 1 Jenns Morttennßen, 1 Elße Pedersdatter, 1 Anne Sørennsdatter, 1 Maren Jensdatter, 1 Buold Pedersdatter, 1 Maren Knudsdatter, 1 Hans Pedersenn, 1 Elße Nielßdatter, 1 Oluff Schreder, 1 (Madz Erichßen), 1 gd. i Weyerup (Peder Pedersenn), 1 boell, som kaldes Galebierigh, endnu i for:ne Weyerup 1 gd. (Christenn Hanßenn og Simen Nielßen), ½ gd. ibd. (Frands Pedersenn), i Eschebøll 1 gd. (Neß N.), ½ gd. i Lønnborig s. i

Nyfflund by (Anders N.), 1 boell ibd. (Karenn Anderskonne), 1 gadehus ibd., i Egwaadt s. 1 gd. Broersbøll (Oluff Pederbønn).- Sig.: Axell Juell N.; Christenn Lange Henrichbønn. (123r-124v) [197]

- 30/7 (Rekergaardt). Skøde fra fru Birgette Juell til hendes søn Giord Galtt t. Wimngaardt på ½ gd. i Nør h. i Wim s. og by (Thyge Christennbønn).- Sig.: Frederich Schade; Anders Lannge. (125r) [198]

- 26/8 (Rekergaardt). Pantebrev fra Giord Galtt t. Wimngaardt til hans moder på 1050 rdl. [at betale] til snapsting 1656 i Viborg med ½ års da forfaldne rente. Bliver hovedstolen stående længere, skal han årlig udgive den forfaldne, tilbørlige rente skadesløst. Derfor pantsat flg. gods: i Bølling h. i Borriß s. 1 gd. Synnderschouff, nok Kuodbøll (Jens Sørenbønn), i Børingh s. Aarup 1 gd. (Peder Christennbønn), i Nør h. Wim s. Paylborrig 1 gd. (Maren Dauditzdatter), i Hemmett s. 1 gd. Nielß Iffuersenn nordenn Aae. Bliver hovedstol og rente ikke betalt, må hans moder straks uden proces lade godset annamme, og gøre sig det så nyttigt, som hun kan, indtil summen bliver erlagt med rente og interesse. Dog skal de ½ år tilforn opsige hverandre [lånet].- Underskrevet og forsejlet af G.G. Ingen til vitterlighed. (125r-125v) [199]

- 15/8 (Wimngaardt). Kontrakt mellem fru Birgette Juell og hendes søn Folmer Galtt. B.J. har forstrakt F.G. med 400 enkende rdl. For denne forstrækning har han opdraget og frastået hende al den arv, der kan tilfalde ham efter hans 2 brødre Mogenns og Offue Galtt, og hvortil de, siden de rejste bort fra landet, kan være blevet berettiget efter deres sal. fader Knud Galtt, det være sig i hgd. og jordegods, guld og ædelstene, sølv og rede penge, tilstået gæld og alt løsøre. Al arven skal B.J. nyde og beholde, eftersom han er tilfredsstillet derfor med de 400 rdl. Kommer M. og O.G. tilbage til riget, og skal de selv nyde deres arv, må B.J. annamme fyldest for bemeldte 400 rdl. med rente og omkostninger af den arv, som kan tilfalde ham nogetsteds, ligesom han selv var til stede.- Til vitterlighed F.G.s broder Giord Galt; Christen Lange Hedrichbønn. (126r-127r) [200]

- 22/9 (Kbh.). Skøde fra borgmester i Kbh. Peder Pederben til Hack Windt t. Aggersborigh på flg. gods: i Segelstrup len, Han h. Haffuerbleff s. i Holmsiøe 1 gd. (Wogennn Christennbønn), i Agersborigs. Thorup 1 gd. (Peder Andersens enke), i Hiortels s. Thorup 1 gd. (Nielß Nielßbønn). Godset, som er pantsat P.P. af K.M., må H.W. nyde og beholde, hvilket

skal angå fra Philippi Jacobi (1/5) 1655, på de konditioner, på hvilke det er udlagt af K. M., indtil det igen bliver indløst af K. M. efter H. M. s skøde og pantebrev.- Til vitterlighed: Hanß Nanßen og Find Nielßenn, borgmestre i Kbh. (127r-128r) [201

- 22/9 (Kbh.). Opdragelsesbrev fra Jørgen Thobis Kruße i Kbh. til Hack Windt t. Agersborigh på 1 gd. under Segelstrup len i Han h. i Aggersborigh s. Thorup (Jenns Nielßenn Officerer), som er udlagt Jacob Pitzdreyer for forstrækning i forleden fejedtid, og som han igen har afstået til J. T. K. s hustru Karen afgangne Adam Baastumands som betaling for gæld. J. T. K. har på egne og sin hustrus vegne solgt gden til H. W., som skal bruge og beholde den, ligesom hans hustru har annammet den efter K. M. s skøde, hvilket skal angå fra Philippi Jacobi (1/5) 1655.- Forseglet og underskrevet af J. T. K. Til vitterlighed: Jenns Tomißenn; Jenß Jennßenn [i] Kbh. (128r-129r) [202

- 24/9 (Viborg). Skøde fra Dorethe Vrne t. Werholmb til Prebiørnn Banner t. Stienshiede på flg. gods: i Vendsyssel i Børlum h. i Gierum s. Beelle mølle, i Wndested s. Rougtuedt 1 gd. (Christenn Erichßenn), 5 Ålborgskp. rug af 1 stykke jord på Maaen, 1 gd. (Raßmus Jennßenn), Vndesteddall 1 gd. (Mads Sørensen og Simenn Pedersenn), 1 gd. (Nielß Pederßenn), 1 gd. (Anders Nielßen), i Stiens Hiede 1 gd. (Michell Wigelßenn), 1 gd. (Lauridz Pouelßenn og Jens Madsenn), i Børlum h. Wangenn Christenn Michelßen 1 boligh, Thambholdt Oluff Suendsenn 1 boligh, i Karup s. og by 1 gd. (Christenn Raßmußen), 1 gd. (Christen Oluffßenn i Haffuenn).- Forseglet og underskrevet af D. V. Sig.: Christiann Wrne; Hanns Friß. (129r-129v) [203

(Forkyndt på landstinget fredag den 28. sep.)

- 28/9 (Viborg). Pantebrev fra Erich Kaaß t. Gierumbs Gaardt til Christian Wrne Jørgenßenn t. Marsuinsholmb på 609 rdl. at betale i gode enkende rdl. i Kbh. til 11. dec. 1655. Derfor sat flg. gods til underpant: i Vendsyssel i Scheffue s. Knudz Eygaardt (Morttenn Nielsenn og Christen Lauridsen), Knuds Eymølle, nok Barkholdt (Thuor Jennßenn og Jenns Jenßenn), skov til Knudz Eye og Barkholdt til 60 svins olden, 1 hus (Mette Jennsdatter). Bliver hovedsum og rente ikke betalt til for:ne tid, skal C. W. J. have fuldmagt til uden proces at annamme godset med al dets landgilde, skyld og herlighed og beholde det som brugeligt pant, indtil kapitalen bliver betalt med rente og anvendt bekostning. Bliver godset

forringet ved ildebrand el. på anden måde, så landgilden ikke kan bekommes årlig, skal der gøres C.W.J. fuldkommen tilfreds derfor. Vil C.W.J. ikke lade sig nøje med pantet, og bliver pengene ikke betalt på for:ne sted og til for:ne tid, skal E.K. inddrage i et ærligt herberge i Kbh., hvor han bliver skriftligt el. mundtligt advaret derom af C.W.J., og der holde indlager, indtil pengene bliver erlagt med rente.- Forseglet og underskrevet af E.K. Sig.: Prebiørnn Banner; Hack Winde. (129v-131r) [204

- 18/9 (Haredz Kierdt). Pantebrev fra jfr. Anne Munch t. Haridzkier til hendes søsterdatter jfr. Anne Caterinne Acheleye på 580 rdl. at betale med 6 pct. rente til mikkelsdag (29/9) 1656. Derfor sat flg. gods til underpant: Den lod af Haredzkierd hgh., som A.M. har afkøbt hende, og som er tilfaldet hende arveligt efter hendes sal. moder, anslået til 4 td. 2 skp. htk., nok 1 gd. i Jenumb (Mads Morttenßenn). A.C.A. skal beholde godset som fuldkomment underpant, indtil pengene bliver betalt.- Sig.: Ebbe Gyldenstiern. (131r-131v) [205

- 24/9 (Viborg). Skøde fra Lauridtz Schienchell t. Gierschouff til hofmester Jørgenn Roßenkrandz på flg. gods: i Wlldborig h. og s. Østergaard (Jennß Christennßen), Knyge Sandt (Jennß Christenßenn), 2 gadehuse dertil, Madumb s. Madumb Kiergaardt (N.N.).- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (131v-132r) [206

- 28/9 (Viborg). Skøde fra Erich Høg t. Biørenholm til Hach Windt t. Agersboriggaard på flg. gods: i Hann h. i Klim s. og by 1 gd. (Sørenn Morttenßenn og Anders Pouelßen), 1 gd. (Peder Nielßen Smedt), 1 gd. (Jenns Christenßen ibd.), Thorup s. Wester Wllerup Joest Nielßenn 1 gd., i Ketttrup s. Kieldsgaard (Jennß Christennßen), i Ørbleff 1 gd. (Christenn Mouridsenn), 1 hus (Christen Therkildsenn), Thrudstrup 1 gd. (Sørenn Christensen), i Agerßborig s. 1 gd. (Nielß Pedersenn Deyenn), 1 hus ibd. (Laust Mikelßen).- Sig.: Nielß Parßbergh W[ernersen]; Anders Sandbergh. (132r-132v) [207

(Forkyndt på landstinget torsdag[!] den 2. okt.)

- 1/10 (Viborg). Skøde fra Otte Kragh Hanßen til Johan Brochennhuß på flg. gods: i Hierumb h. i Hierum s. Quimb 1 gd. (Peder Madsenn), 1 gd. (Jenns Jenßenn), Hierum Hiede 1 gd. (Madz Oluffßen).- Sig.: Hanns Juell; Mogens Kragh. (132v-133r) [208

(Forkyndt på landstinget den 3. okt.)

- 29/9 (Viborg). Skøde fra hr. Niels Trolde til Maltij Seehstedt på flg. gods: i Ginding h. Saall s. Haßell Holdtgaardt (Christenn Felde), Haßelholdt 1 gd. (Peder Nielßenn), 1 gd. (Graffuers Pouelßen), 1 gd. (Esche Christensen), 1 gd. (Lauridz Nielßenn), 1½ td. htk. af denne gd. har Iffuer Dyre, Aalle Peder Madßen 1 gd., Nørbiartt 1 gd. (Christen Christennßenn Smed), i Hierumb h. i Handberig s. Hierumgaardt (Nielß Jenßen), Brødbeck Christen Jacobsenn 1 gd., 1 gd. (Paasche Jepßenn), Brødbek mølle (Nielß Christennsenn), Kragelund 1 gd. (Christenn Andersenn), i Handberigh 1 gadehus (Jenns Jenßenn).- Sig.: Otte Kragh; Oluff Roßennkrannds. (133r-133v) [209

- 3/10 (Viborg). Brev fra Eyller Holch t. Giedholm til hans hustrus fader Mogenss Høgh, Danmarks riges råd. M.H. havde fyldestgjort E.H. for hans hustrus mødrene arv efter den derom tilforn oprettede kontrakt, der er forseget og underskrevet af hans hustrus farbroder afgangne Joest Høgh t. Giorßleff, hendes morbroder hr. Hendrich Lindennow t. Øßleff Closter og E.H.s fader, og udlagt flg. gods, hvorom hans skøde bemelder: i Salling i Hindborig h. Krarup 1 gd. (Peder Christenßenn), Krarup mølle, Huidberig 1 gd. Østergaard (Kierstenn Pederßdatter), 1 gd. (Christen Christensen), 1 gd. (Christen Gadgaard), 1 gd. (Christen Graffuersenn), 1 gd. (Anders Søldat), Groffue N.N. 1 gd., i Wolling 1 gd. (Niels Saaelß enke), 1 gd. (Jeßper Christenßenn), Brøndum 1 gd. (Jennß Koch), 1 gd. (Christenn Huid), i Hann h. Fieredzleff Christenn Lauridßenn 1 gd., Kragholm 1 gd. (Peder Oluffßen), Thaarup 1 gd. (Bodild Thomißen). Dette gods har M.H. igen afhandlet ham og betalt med 8400 rdL., hvorfor E.H. skøder det til M.H.- Forseget og underskrevet af E.H. (133v-135) [210

Året ikke anført 25/9 (Viborg). Skøde fra jfr. Anne Kruße og jfr. Bergette Kruße t. Bagis Wogen med deres farbroders og rette lavværger Jørgen Kruße t. Kierßgaardts [samtykke] til deres morbroder Anders Sandberigh t. Quelstrup på flg. gods: i Molß h. i Wißtofft s. i Bagtrup by 1 gd. (Laurids Sørensen), 1 gd. (Lauridz Rasmusen), i Stranndtz 1 gd. (Raßmus Sørenßen), 1 boligh (Raßmus Madsenn), i Thogerboe 1 gd. (Anders Raßmußen), i Drobye s. Schaffmøll (Hannß Jennßen), 1 ørte rug af 1 skovjord, som han derforuden har i brug.- Sig.: Jørgenn Kruße; Tyge [rettet fra Styge] Sandberigh. (135r-135v) [211

1655 22/9 (Agerßbøll). Skøde fra Folmer Roßenkrantz t. Nørgaard til

Jørgenn Juell t. Ageråbøll på hans anpart af 1 gd. i Wilkierdt i Nørwang h. i Sinndberigh s., som Raßmus Dynißen sidst påboede, og hans enke nu besidder. Hans anpart var 2 broderlodder, hvoraf hans sal. moder i levende live havde givet ham den ene part, medens den anden er tilfaldet ham arveligt efter hans sal. broders død, som ejede samme gd. Hans svoger Prebenn Banner er berettiget til en broderlod og en søsterlod af samme gd., hvorom J.J. kan handle med ham.- Forseglet og underskrevet af F.R. Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (135v-136r) [212]

- 2/9 (Boller). Skøde fra fru Kiersten Munch t. Boller til Jørgenn Juell på 1 gd. i Nørwang h. i Øster Snede s. og by (Jenns Sørennbenn) og Gamell Soell 1 gd. (Knud Jennßen).- Sig.: Corfids Wlffeldt; Erich Bilde. (136r-136v) [213]

Opbydelse. Claus Christenßen Schriffuer i Viborg lod opbyde flg. gods, som er udlagt til betaling af rigets gæld, og som han igen har bekommet af Hanß Pederßen Klein i Kbh. som betaling: i Hammerum h. Lundt 1 gd. (Jenß Madßenn og Christenn Andersen), i Ginding h. Offuer Wrre 1 buoll (Marquor Pedersenn), i Rindz h. Torup Jennß Eßpennbenn, Madz Eßpennbenn, Laß Nielbenn, Jennß Pederbenn, i Gißlum h. Bolderup Claus Jenßen således, som den seddel, der tilforn er læst og påskrevet her på landstinget 2. aug. 1654, bemelder.

Endnu formelder samme seddel, at H.P.K. den 20. aug. 1655 har overdraget ham flg. gods, der er udlagt fra Mariagers Closter len: i Aarß h. Lille Rørbech 1 gd. (Stij Nielßen), Slett h. Tholdrup 1 gd. (Christen Christenßen). Dette gods blev opbudt på samme måde. (136v-137r) [214]

1652 20/6 (Kbh.). Opdragelsesbrev fra Jochum Vogler, forrige kaptajn, nu residerende på Bornholm, til Hannß Pedersen Klein, borger i Kbh., på 2 gde i Mariagers Closter len, som er udlagt ham som betaling af H.M., nemlig i Aarß h. i Lille Rørbech 1 gd. (Stij Nielßen) og i Slet h. Tholdrup 1 gd. (Christenn Christenbenn). (137r-137v) [215]

1655 20/8 (Kbh.). Skøde fra Hanß Peittersen Klein i Kbh. til Klaus Christenßen Schriffuer i Viborg på flg. gde, der ligger i Aalborighuß len, og som er udlagt fra Mariagers Closter: i Aarß h. Lille Rørbech Stij Nielbenn 1 gd., Slett h. Tholdrup 1 gd. (Christenn Christenbenn). Gdene er overdraget H.P.K. af kaptajn Jochum Vøgler, hvorom hans skøde bemelder videre.- Sig.: Thiluff Hanßenn, borgmester i Ydstedt; Peder Madzen, ridefoged til Ørum, tolder i Thisted. (137v) [216]

- 14/9 (Stiensballegaard). Åbent brev fra Hildeborig Bille sal. Christopher Paxis t. Stiensballegaardt til fru Mette Grubbe sal. hr. Ebbe Viffelds t. Wrup på 11630 rdl. in specie, som skal blive stående på rente til snapsting 1660. Renten, 6 pct. årlig, skal betales til hvert snapsting i Viborg, el. også skal hovedstolen dermed være opsagt uden videre tilsigelse. Derfor pantsat flg. gods, der ligger til Rasch: i Nimb h. Huering s. Baeringgaardt Sørenn Broen ($\frac{1}{2}$ td. smør, 1 ørte rug, 1 ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, 1 okse at stalde, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ rdl. gæsteri), skov til gden til 20 svins olden, Christopher Christensenn ($\frac{1}{2}$ td. smør, 1 ørte rug, 1 ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, 1 okse at stalde, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ rdl. gæsteri), Jennß Jørgennßenn (1 fjerd. smør, $\frac{1}{2}$ ørte rug, $\frac{1}{2}$ ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, $6\frac{1}{2}$ læs ved, 3 td. kul, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 rigsort gæsteri, 1 ørte maltgæsteri, $\frac{1}{2}$ ørte havregæsteri), Christenn Jørgennßenn ($\frac{1}{2}$ ørte rug, $\frac{1}{2}$ ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, 1 fjerd. smør, $6\frac{1}{2}$ læs ved, 3 td. kul, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 rigsort gæsteri, 1 ørte maltgæsteri, $\frac{1}{2}$ ørte havregæsteri), Annders Mikelßenn ($\frac{1}{2}$ ørte rug, $\frac{1}{2}$ ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, 1 fjerd. smør, $6\frac{1}{2}$ læs ved, 3 td. kul, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 rigsort gæsteri, 1 ørte maltgæsteri, $\frac{1}{2}$ ørte havregæsteri), Sørenn Jennßen (1 fjerd. smør, $\frac{1}{2}$ ørte rug, $\frac{1}{2}$ ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, $6\frac{1}{2}$ læs ved, 3 td. kul, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 rigsort gæsteri, 1 ørte maltgæsteri, $\frac{1}{2}$ ørte havregæsteri), Christenn Hanßen (1 fjerd. smør, $\frac{1}{2}$ ørte rug, $\frac{1}{2}$ ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, $6\frac{1}{2}$ læs ved, 3 td. kul, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 rigsort gæsteri, 1 ørte maltgæsteri, $\frac{1}{2}$ ørte havregæsteri), Frands Morttenßenn (1 fjerd. smør, $\frac{1}{2}$ ørte rug, $\frac{1}{2}$ ørte byg, $\frac{1}{2}$ ørte havre, $6\frac{1}{2}$ læs ved, 3 td. kul, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 rigsort gæsteri, 1 ørte maltgæsteri, $\frac{1}{2}$ ørte havregæsteri), Christenn Scheell giver årlig $1\frac{1}{2}$ td. byg af 1 buoell, gadehuse: Marenn Eeches, Jep Wiß kone, Kiersten Mortens, Huornom by Raßmus Iffuerßenn ($\frac{1}{2}$ fed ko, $\frac{1}{2}$ td. rug, 2 td. 1 skp. malt, 12 skp. havre, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 grot, 5 kærve kongestudhavre, 1 får, 1 lam, 4 høns, 1 gås, 1 rigsort gæsteri), giver årlig af Huering mark 1 grot, 5 kærve kongestudhavre, 1 skp. havregryn, Sørenn Michelßen ($\frac{1}{2}$ fed ko, $\frac{1}{2}$ td. rug, 2 td. 1 skp. malt, 12 skp. havre, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød, 1 grot, 5 kærve kongestudhavre, 1 får, 1 lam, 4 høns, 1 gås, 1 rigsort gæsteri), giver årlig af Huerinngh mark 1 grot, 5 kærve kongestudhavre, 1 skp. havregryn, Sørenn Oluffßenn (1 ørte rug, $1\frac{1}{2}$ ørte byg, 2 ørte havre, 1 fjerd. smør, 2 okser at stalde, 1 brændsvin, 2 mk. gæsteri), Sørenn Schiøtt ($\frac{1}{2}$ ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 otting smør, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød), Nielß Pedersenn ($\frac{1}{2}$ ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 otting smør, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ fødenød), skov til disse gde til 12 svins olden, Søren Eschildsensenn $1\frac{1}{2}$ mk. penge af 1 gadehus, Offuer Kuodallund Bertell Ibßen

(1 ørte rug, 1 fjerd. smør, ½ okse at stalde, ½ brændsvin, ½ lam, ½ gås, 1 høne, ½ rdl. gæsteri), Jacob Bertelbenn (1 ørte rug, 1 fjerd. smør, ½ okse at stalde, ½ brændsvin, ½ lam, ½ gås, 1 høne, ½ rdl. gæsteri), Søren Gregersen ½ ørte rug af 1 hus, Neder Kuodallundt Hanns Sørennsen (½ td. smør, ½ ørte havre, ½ okse at stalde, 1 brændsvin, ½ rigsort, 1 rdl. 7 sk. 1 alb. gæsteri), Horennborigh s. og by Anders Sørennsenn (1 td. rug, 1½ ørte byg, 1 ørte havre, 1 fjerd. smør, 1 brændsvin, 1 fødenød, 2½ rigsort 3 sk. gæsteri), Mads Iffuerbenn (½ td. ½ fjerd. rug, 10½ skp. byg, ½ ørte ½ skp. havre, 1 otting smør, ½ brændsvin, ½ fødenød, 1 rigsort 7½ sk. gæsteri), Therkildt Mogennbenn (½ td. ½ fjerd. rug, 10½ skp. byg, ½ ørte ½ skp. havre, 1 otting smør, ½ brændsvin, ½ fødenød, 1 rigsort 7½ sk. gæsteri), Mads Ibenn (1 td. byg, ½ brændsvin, ½ fødenød, 1 rigsort 7½ sk. gæsteri), Hans Sørenbenn (1 td. byg, ½ brændsvin, ½ fødenød, 1 rigsort 7½ sk. gæsteri), Boellmend: Mads Dinißen 1 td. rug, Christenn Jørgennbenn 2 skp. byg, 1 rigsort 6 sk. 1 alb., Jørgenn Hannbenn ½ dl., Carstenn Hennrichsenn 1 rigsort 6 sk. 1 alb., gadehusmænd: Jenns Madbenn, Peder Wiborigh, Frannds Sørennsbenn, Peder Schomager, Nielß Raßmußbenn 20 sk., Michell Annderbenn 20 sk., Christenn Sørennsen 20 sk., Flemmingh Enuoldt Brennder og Annders Pouelßen (½ td. smør, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 brændsvin, 5 mk. 5 sk. 1 alb. gæsteri), gadehuse: Jørgenn Ibenn, Kalhaffue Lænne Peders (½ td. smør, 1½ td. 2 skp. rug, 1 ørte 5 skp. byg, 1 trave kongestudhavre, 2 grot, 1 fødenød, 1 brændsvin, 12 sk. gæsteri, 2 ørte maltgæsteri, 1 ørte havregæsteri), Laurids Nielsenn (½ ørte rug, ½ ørte byg, ½ ørte havre, ½ brændsvin, 4½ skp. maltgæsteri), Søren Mortensen (½ ørte rug, ½ ørte byg, ½ ørte havre, ½ brændsvin, 4½ skp. maltgæsteri), Therkildt Thox 1 gadehus, Nøruang h. Wldum s. og by Rasmus Anndersenn (1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 fjerd. smør, 1 brændsvin, 1 okse at stalde, 1 gås, 2 høns, 1 rdl. gæsteri), Peder Raßmußbenn (1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 fjerd. smør, 1 brændsvin, 1 okse at stalde, 1 gås, 2 høns, 1 rdl. gæsteri), Laurids Ibenn (1½ ørte rug, 1½ ørte byg, 1½ ørte havre, 1 fjerd. smør, 1 brændsvin, 1 okse at stalde, 3 rdl. erridspenge, 1 gås, 2 høns, ½ rdl. gæsteri), Christenn Oluffbenn (½ ørte rug, ½ ørte byg, ½ ørte havre, 1 otting smør, ½ fødenød, ½ brændsvin, 5 rigsort gæsteri), Esche Nielbenn (½ ørte rug, ½ ørte byg, ½ ørte havre, 1 otting smør, ½ fødenød, ½ brændsvin, 5 rigsort gæsteri), Michell Raßmußen (1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 fjerd. smør, 1 okse at stalde, 1 brændsvin, 3 rigsort erridspenge, 1 gås, 2 høns, ½ rdl. gæsteri), Jenß Stienßen (1 ørte rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 1 fjerd. smør, 1 okse at stalde, 1 brændsvin, 3 rigsort erridspenge, 1 gås, 2 høns, ½

rdl. gæsteri), Jørgenn Oluffßenn ($7\frac{1}{2}$ skp. rug, 1 td. 1 skp. byg, 15 skp. havre, 1 otting smør, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ okse at stalde, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne, $\frac{1}{2}$ rdl. 12 sk. gæsteri), Jennß Nielsen ($7\frac{1}{2}$ skp. rug, 1 td. 1 skp. byg, 15 skp. havre, 1 otting smør, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ okse at stalde, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne, $\frac{1}{2}$ rdl. 12 sk. gæsteri), Anders Tomißen ($7\frac{1}{2}$ skp. rug, 1 td. 1 skp. byg, 15 skp. havre, 1 otting smør, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ okse at stalde, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne, $\frac{1}{2}$ rdl. 12 sk. gæsteri), Stij Jenßen ($7\frac{1}{2}$ skp. rug, 1 td. 1 skp. byg, 15 skp. havre, 1 otting smør, $\frac{1}{2}$ brændsvin, $\frac{1}{2}$ okse at stalde, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne, $\frac{1}{2}$ rdl. 12 sk. gæsteri), boelle og gadehuse: Jenns Saumandt $\frac{1}{3}$ fjerd. smør og 1 rdl., Jep Jenßen $\frac{1}{3}$ fjerd. smør og 1 rdl., Oluff Thrane 1 ørtte havre, Peder Sara 1 rdl., Anders Ørum $\frac{1}{2}$ rdl., Søren Weffuer, Nielß N., Jørgenn Snedicher $\frac{1}{3}$ fjerd. smør og 1 rdl., Nielß Mortensen 1 rdl. Godset med al dets rette tilliggende i ager og eng, skov og fægang, kær og mose, tørvegrøft og lyngslet skal M.G. nyde og beholde som frit underpant, indtil de 11630 rdl. med deres rente bliver hende skadesløst betalt i en samlet sum og ikke i nogen anden mønt, el. vare imod hendes vilje. Vil M.G. ikke lade pengene stå på rente længe, end forberørt er, skal H.B. rette sig tilbørligt derefter, og bliver penge ne ikke betalt til tiden efter, at M.G. har advaret H.B. med et fjerdingårs opsigelse, el. bliver den årlige rente ikke erlagt på for:ne sted og til for:ne tid, skal M.G. have fuldmagt til uden proces at lade godset annamme til evindeligt ejendom ved 2 gode mænd, tønden for 50 rdl. så vidt, som hovedstolen, renten og skadegæld beløber sig til. Bliver noget af godset øde ved fjendtligt indfald el. anden ulykke, medens det står i pant, skal H.B. yde M.G. erstatning, så hun får fuld værd for hovedstol og interesse. Frakommer noget af godset M.G. ved lov og ret el. på andre måder, medens det står i pant, skal H.B. vederlægge lige så godt og belejligt gods. Godset er ikke solgt el. pantsat til nogen, og H.B. lover at det ikke skal blive solgt el. pantsat til nogen anden, medens M.G. har det i pant, ikke heller skal hun forringe det på nogen måde.- Forseglet og egenhændigt underskrevet af H.B. og af hendes broder Christopher Bille [t.] Meyellgaardt til vidnesbyrd om hans samtykke. Til vitterlighed forseglet og underskrevet af Erich Juell t. Hundzbech, Danmarks riges råd og befalingsmand på Aalborighuß, og af Peder Lange t. Kiergaardt, landsdommer i Jylland og befalingsmand på Aßmild Closter. (138r-145r) [217

LANDSTING 10. OKTOBER 1655

1655 28/9 (Viborg). Pantebrev fra fru Elßebe Wiffeld sal. Jeßper Frißis t. Biorsholm til landsdommer Peder Lange, som har lovet for hende for

1500 rdl. til Nicolaus Holst. Derfor sat flg. gods til underpant: i Himmer-syssel i Aarß h. i Biørnßholm s. [en part] af 1 gd. i Westerfalde (Gregers Tomißenn), i Offuerlade 1 gd. (Peder Jenßenn og Pouell Turißen), 1 gd. (Laurids Nielßen og Thomis Wogennßenn), 1 gd. (Throgelß Christensen og Sørenn Nielßen).- Forseglet og underskrevet af E.W. (145v-146r)

[218]

- 8/10 (Viborg). Pantebrev fra Enuold Kruße t. Houmgaard til Christiann Wrrne Jørgennsenn t. Marsuinsholmb på 1000 rdl. in specie at betale C.W.J. el. den, som har dette brev, med 6 pct. i Kbh. til 11. dec. 1655. Derfor sat flg. gods til underpant: i Varde syssel i Nør h. i Hemmedt s. 1 gd. ved navn Bandzbill (Gregers Jensen og Jenß Jenßen), Slott 1 boligh (Peder Christensenn), 1 gd. (Hanns Knudßenn), 1 gd. (Anders Hannßen i Synder Borch), i Wimb s. 1 gd. i Eßbøll by (Jep Pedersenn og Christenn Bertelßen), 1 boell på samme gds grund, Schadzbøll Oudum s. 1 gd. (Thomis Christensenn og Christen Jensen), i Bølling h. Falster s. 1 gd. Kielstrup (Jens Wildemoeße). Bliver pengene med deres rette rente ikke betalt C.W.J., må han have fuldmagt til uden proces at annamme godset med al dets landgilde, skyld og herlighed [og beholde det] som frit brugeligt pant, indtil kapitalen bliver betalt med dens rente og anvendt bekostning. Bliver godset forringet ved ildebrand el. på andre måder, skal det ikke komme C.W.J. til skade.- Sig.: Erich Kruße; Nielß Kruße. (146r-147r)

[219]

- 8/10 (Viborg). Skøde fra hr. Oluff Parßberig til Hanß Friß t. Claußholm på flg. gods: i Calløe len i Sønnderhald h. i Lemmer 1 gd. (Madz Christenssens enke), 30 svins olden til samme gd., 1 boell (Jenß Christensen), Aarßleff s. og by 1 gd. (Laß Eßpersenn), skov til samme gd. til 3 svins olden.- Sig: Peder Lange; Jørgenn Kruße. (147r-147v)

[220]

- 9/10 (Viborg). Skøde fra Folmer Roßenkrantz t. Arffueløs til Wolde-mor Lyche t. Grinnderbleff Closter på hans hgd. Nørgaardt i Salling i Nør h. i Grinnderbleff Closter s. med dens 4 afbygger i gdens mark inden for grav og grøft, den 1. ved navn Moßgaardt, den 2. Heegaardt, som nu begge bruges under Nørgaard hgd. den 3. Sleytrup (Kierstenn Henn-drichsdatter, 20 skp, rug, 2 td. byg, 40 skp. havre, 2 pd. smør, 1 svin, 4 snese stangål, 2 rigsmk. gæsteri), den 4. Grønriß (Anders Michelßen, 1 td. byg, 1 pd. smør, 2 snese stangål). Hgden og de 4 afbygger med al grund og ejendom, med sæd og avl, eng og uddrift, fiskeri i fjorden, i enemærke og

fællig og al anden herlighed er til hobe takseret til 36 td. htk. Deslige flg. bøndergods: Grøning 1 gd. (Christen Madsen), 1 gadehus ibd., i Jeberigh s. Thustrup 1 gd. (Jennß Christennßenn), Jeberig by 1 boell (Annders Thyboe), 1 gadehus ibd., Nandrup 1 gd. (Suend Christenßen), 1 gd. (Jennß Huidt og Jeßper Pederßen), 1 gd. (Nielß Storch og Peder Erichsenn), 1 gd. (Morttenn Jennßenn), ½ buoll i for:ne by (Knuadt Pouelßen), i Ryberigh s. og by 1 gd. (Anderß Tomißen og Peder Anderßenn), Hestbech 1 gd. (Jens Sørensen), 1 øde møllested ved Hestbek, som hedder Aurkielle mølle, i Harre h. Roßleff s. og by 1 gd. (Peder Anderßenn), i Hindberig h. i Nestild by 1 gd. (Christenn Hannßenn).- Sig.: Lauridz Below; Jenß Kaas.

Blev også forkyndt F.R.s underskrevne følgebrev dateret 10. okt. 1655, i henhold til hvilket for:ne bønder efter denne dag skal svare W.L. [landgilde m.m.] (147v-149r) [221]

- 29/9 (Viborg). Skøde fra Mogens Friß t. Farschouff til Gundi Roßenkrandz på flg. gods i Calløe len i Wester Lißberig h., som K.M. havde pantsat til Lewinn von Below, og som han igen har skødet og pantsat til M.F.: Haßelballe 1 buoell (Raßmuß Nielßen), 1 buoell (Christen Eßperßenn), Egou 1 buoell (Peder Nielßenn), Morttenn Nielsenn ½ gd., Peder Jennsenn 1 boligh, Obistrup Christenn Jensenn 1 fæstegd., Raßmus Laßenn i Schoringh 1 hus, Raßmus Christensen i Egoe 1 hus, flg. gadehuse: i Schiødstrup 1 (Jenns Bertelßenn), 1 (Rasmus Raßmußen), 1 (Raßmus Jensen), 1 (Peder Jensen Smed), 1 (Mikell Schreder), Schoring 1 (Laurids Knudsenn), Grøttrup Peder Raßmußenn 1 hus. G.R. skal nyde og beholde godset på samme kondition som den, på hvilken det er pantsat M.F. af L.v.B., nemlig som evindeligt ejendom, med mindre det bliver indløst af K.M. el. hans efterkommere.- Sig.: Erich Rosenkrandz; Mogenns Friß. (149r-150r) [222]

- 8/10 (Viborg). Skøde fra jfr. Doritte Vrne t. Werholmb til Jennß Bildt Otteßenn på flg. gods: i Vendsyssel i Wenneberig h. i Ruberig s. og by 1 bolig (Kierstenn Thomißdatter), i samme by 1 hus (Lauridz Jennßenn), i bemeldte h. i Morup s. og Wester Widstrup by 1 bolig (Christenn Oluffßenn).- Sig.: Christian Wrne; Hanß Friß. (150r-150v) [223]

- 30/9 (Viborg). Brev fra hr. Anders Bilde t. Dambsboe, ridder, Danmarks riges marsk, til hans søn Erich Bilde. A.B. havde efter en af Jørgenn Marsuin oprettet kontrakt, som er konfirmeret af K.M. og rigens råd på sidste herredag, tilforhandlet sig Affuindzberig og Marsuinslundt med

tilliggende bøndergd, buoller, møller, gadehuse, særjord, skov og anden tilhørende herlighed, hvilket gods efter foregående rigtig regning og likvidation er overleveret ham af gode, dertil af K.M. tilforordnede mænd under deres hænder og forsegling. Sin part af dette gods afstår og opdrager A.B. til E.B., hvem det skal følge som arvelig ejendom. Han har derfor overleveret ham kontrakten, K.M.s og rigens råds konfirmation, jordebogen, kommissariernes forretning og de andre dokumenter, som hører dertil. A.B. er af E.B. fornøjet for det, han har udlagt på for:ne forhandling el. betalt på J.M.s vegne til indfrielse af hans breve.- Underskrevet af A.B. (150v-152r) [224]

- 13/9 (Aarhußgaard). Skøde fra Otte Thaatt t. Neeß til Erich Roßennkrandz t. Roßenholmb på 1 gd. i Synnder Hald h. i Schiøring s. og by (Raßmus Jennßenn).- Sig.: Gundi Roßennkrands; Axell Sehested. (152r) [225]

- 6/10 (Viborg). Skøde fra Hans Friß t. Kragerup til hr. Oluff Parßberigh på 2 gde i Galtten h. i Baarberig[!] s. og by (Jennß Madsenn og Madz Andersenn).- Sig.: Jørgenn Kruße t. Hiermedbleffgaardt; Ebbe Gyl dennstierne t. Weßnesgaardt. (152r-152v) [226]

- 6/10 (Viborg). Brev fra Lauridtz Lonow t. Synder Thuedt til hr. Oluff Parßbergh og hr. Steen Bilde. De havde forpagtet ham Ørßgaardt med tilliggende ager og eng, tørvegrøft og lyngslet i 3 år fra Philippi Jacobi (1/5) 1655 til Philippi Jacobi 1658, hvoraf han årlig skal give dem 50 rdl. i forpagtningsafgift, det første års afgift forfalden til Philippi Jacobi 1656. Desuden har de forpagtet ham Ørßmølle, hvoraf han årlig skal give 2 sldl. af hver td. For at de kan være forsikret for afgiftens klarering, har han sat dem 1 gd. i Wenneberig h. i Gierumb s. (Suend Pedersenn) til underpant. Så længe han har gden og møllen i forpagtning, må han ikke sælge el. afhænde pantet.- Sig.: Peder Lange; Jørgenn Kruße. (152v-153r) [227]

1654 22/5 (Aalborigh pinsemarked). Skøde fra fru Mergrette Holch til Hennrich Krabbe t. Dambßgaardt på flg. gods: 1 gd. i Feringh s. og by (Jennß Jennsenss hustru ved Dammenn), skylder efter likvidation og udlæg 6½ td. htk., nok 1 boligh ved Thrannß kirke (Madz Dall, 3 td. 2 fjk. byg).- Sig.: Christenn Lange Nielßen; Jenß Bildt Otteßenn. (153v) [228]

LANDSTING 24. OKTOBER 1655

Søren Munch t. Møllgaard fremviste og lod påskrive 2 enslydende kontrakter mellem ham, hans søn Christenn Munch og hans svoger Laurids Friß. Lige genpart deraf blev fremvist af L.F. og protokolleret her på landstinget den 4. juli sidst forleden. (154r) [229]

LANDSTING 7. NOVEMBER 1655

Opbydelse fra Hanß Christenßen i Hiarmaall på borgmester og råd og det medinteresserede borgerskab i Holbech på Sjælland deres vegne til K.M. el. den, der på hans vegne vil løse flg. gods, som er udlagt dem af H.M.: i Thy i Hiarmoll s. og by 3 gde (Hannß Christennßen, Christen Pederßenn og Christenn Nielßenn) med 2 huse, som ligger derhos. (154v) [230]

LANDSTING 21. NOVEMBER 1655

1655 25/10 (Kniffholdt). Brev fra Hans Dyre t. Kniffholdt til hans datter fru Karenn Dyre. H.D. har tilforn foræret K.D. Kniffholtt gd. og gods efter sit derpå udgivne gavebrev. Efterdi han ikke har nogen anden livsarving end K.D., som forsyner ham og hans hustru i deres alderdom med al datterlig omsorg, og da han formedelst alderdom og skrøbelighed ikke kan udstå nogen besværlighed, skænker han hende al den arv, som kan tilkomme ham efter hans sal. søster Christentze Dyre, deslige alle bundgarnsstader og ålegårde i Limfjorden efter den stadbog, han har givet hende derpå. Han fratræder godset i sin livstid og giver det til sin datter.- Forseglet og underskrevet af H.D. Sig.: Steenn Roedtsteen; Erich Huaß. (154v-155v) [231]

- 10/11 (Stiennßalle). Magelægsbrev fra fru Hylleborigh Bilde sal. Christopher Paxis t. Rasch til hendes fasters søn Morttenn Schienchell t. Østergaardt. M.S. har frastået og til hende opdraget den arvepart i jordegods, som er tilfaldet ham arveligt efter Thønne Bilde i henhold til den underskrevne lodseddel, som han har overleveret hende. Til vederlag har H.B. igen efter deres akkord udlagt M.S. flg. gods: i Hattinng h. Hedensted s. og by 1 gd. (Laß Laßenn), i Nimb h. i Thambdrup s. i Molgier by hendes anpart af Nielß Ibsens gd. (9½ skp. byg, 1 otting smør), i Molß h. i

Wedztofft s. Willerup[!] by hendes anpart af Sørenn Lauridsenns gd., i Salling i Hestbek 1 gd. (Iffuer Nielßenn), i Snabe 1 gd. (Thord Sørenn-ßen), i Tørsting h. Thørstingh s. og by Nørmølle (Niels Andersenn), 1 boell ved Hauer Doffuer (Peder Lauridsen).- Sig.: Christopher Bilde; Erich Høgh. (155v-157r) [232]

LANDSTING 5. DECEMBER 1655

1655 2/11 (Wor herredsting). Pantetingsvidne. Maren Christensdater sal. Christophers efterleverske i Thestrup havde solgt Laurids Christenßenn Frost i Hoffuedt hendes anpart af Thestrup; men det skøde, hun har givet derpå, var underkendt formedelst nogle varsler. M.C. anerkender nu for de 8 mænd, at hun har oppebåret 400 rdl. af L.C.F., som hun med rette er ham skyldig. Derfor tog hun ham i hånden og satte ham al den lod og del af gden Testrup, som er skødet hende, som hun har arvet, og som er købt, til frit, brugeligt pant. Hun forpligter sig til at betale L.C.F. samme sum penge til snapsting i rede penge. Sker det ikke, skal hendes anpart af Thestrupgaards mark, skov og ejendom følge L.C.F. som evig ejendom. (157r-158r) [233]

SNAPSLANDSTING 16. JANUAR 1656

1655 23/5 (Arenßburg). Brev på tysk fra Jacob Kohll den Ældre, borgmester i Arnnsborigh på ØBell, til hr. Galtia Grates og sal. Andreas Peiterßens enke og arvinger på 25064 gylden 5 styver hollandsk, gør 10025 $\frac{3}{4}$ rdl., når hver dl. sættes til 50 styver hollandsk. Af pengene, der hidrører fra rigtig afregning sluttet med hr. Galtie Grates den 23. maj 1655, lover J.K. at betale ham og sal. A.P.s enke og arvinger el. deres befuldmægtigede foreviser af dette brev 2000 rdl. med tilbørlig årlig rente, 6 pct., den 23. maj 1656. Derfor sat så meget af sit gods Morratz med alle pertinentier, land og folk, ager og bygninger, til underpant, at det [kan dække] kapital og påløbende renter. Endnu skylder J.K. G.G. og medinteressenter 7500 rdl., som han lover at betale dem den 23. august 1655 med 6 pct. rente fra dato. Derfor sat så meget af sit pantegods Siegelstrup i Jylland til underpant, at det [kan dække] de 7500 rdl. kapital med påløbende renter og omkostninger. K.M. har ladet J.K. indvise i godset til underpant, og de skulle, såfremt pengene ikke blev betalt, besidde og bruge det med de rettigheder, hvormed han har det af H.M. Angående resten, 525 $\frac{3}{4}$ rdl., lover J.K. at betale den til deres nøje således, som han allerede har indskibet 14 læster rug, 1 læst hvede og 5 læster byg, der skal afkortes i restsummen.- Efter landets skik og brug indført i pantebogen og underskrevet og forseget af J.K. og hans sønner Jacob Kohll den Yngre og Niclas Kohl. (1-5) [1]

1655 6/11 (Arensburgh). Brev fra for:ne Jacob Kohl, borgmester på ØBell, til Galtie Grates i Ambsterdam og sal. Andreaß Pieterston t. Stauerens enke og arvinger. I henhold til obligation af 23. maj 1655 er J.K. dem 7500 rdl. skyldig, som, indtil den fulde betaling sker, skal forrentes med 6 pct. årlig. Derfor har han indvist dem i godset Siegelstørff, som er givet ham i pant af K.M. Det er hans begæring, at de, når de ønsker det, efter landets skik og brug, og hvad enten han er til stede el. ikke, bliver indvist i omtalte pant for så meget, som kan tilkomme dem i henhold til obligationen, og med samme rettigheder, som han har brugt det til dato. Betaler J.K. ikke pengene med deres rente 6 måneder fra brevets dato, må de el. dette brevs indehavere besidde gden Seigelstorff for bemeldte sum og nyde

den som pant, ligesom den er overgivet J.K. af K.M., indtil for:ne sum er dem betalt. J.K. beder alle rets- og standspersoner om, at de efter begæring vil realeksekuere dette brev.- Underskrevet af J.K. den Ældre og forsejlet med hans petschafft. (5-7) [2]

Opbydelse. Christenn Jensenn i Ganner lod opbyde 1 buoell i Schiern s., som han har købt af Hans Johansen i Kbh., og som tilforn er udlagt denne til betaling af kronens gæld. (7) [3]

1656 23/1 (Viborg). Pantebrev fra Niels Parsberig t. Lynderupgaardt til hr. Christian greve t. Randtzow på 5000 rdl. in specie. Pengene er bevilget N.P. 2 år uden opsigelse, men han skal hvert af de 2 år til juleaften betale C.R.s fuldmægtig på Herning Holmb 6 pct. rente. Bliver N.P. ikke til sinds at betale for:ne sum straks, når de 2 år er forløbet, hvilket skal stå ham frit for, bepligter han sig til uden opsigelse at betale C.R. el. den, som har denne obligation i hænde, de 5000 rdl. med efterstående rente i en samlet sum, i gode enkende rdl. og ikke med jordegods el. anden vare til Viborg snapsting 1659 el., hvis snapsting ikke holdes, på et andet sikkert og belejligt sted i Jylland. Derfor sat flg. gods til underpant: Eschier hgd. i Grindersleff Closter s. med tilliggende enemærker, skov og ejendom, med begge Saltbecke møller og 1 buoell i Stoubye (Thomes Christensenn), item 3 gde i Brochholmb og Brockholm sø med dens endelsfiskeri, til hobe takseret i søskendeskitte til 4 læster, som er 96 td. htk. Deslige Grindersleff Closter s. Mogennstrup 1 gd. (Iffuer Mortensenn), 1 gd. ibd. (Christenn Sørensen), 1 gd. ibd. (Christen Andersen), 1 gd. (Oluff Jensen), 1 gd. (Christen Jensenn), 1 gd. ibd. (Jenns Pouelsen), 1 gd. i Hakilde (Anders Jensenn), 1 gd. (Christenn Madsen), 1 gd. ibd. (Iffuer Michelsen), 1 gd. (Niels Pedersen Snecker), 1 gd. i Stouffbye (Jenns Christensen), 1 gd. ibd. (Laue Jensen), 1 gd. (Viladz Sørensen), 1 gd. ibd. (Erich Sørenssen), Jens Pouelsen ibd. skylder ½ td. byg, 1 gd., som kaldes Haugaardt, (Peder Jepsen), Thorp (Christenn Sørenßenn). For:ne frie jordegods er ikke pantsat til nogen anden og skal heller ikke blive pantsat til andre, så længe gælden står ubetalt hos ham. Findes N.P. forsømmelig med for:ne kapital og den pågående rentes betaling, skal godset følge C.R. som ejendom, indtil han bliver fornøjet for kapital, rente og skadegæld. N.P. forpligter sig til, at godset ikke bliver forringet på bygning, ager, eng og skov. Bliver noget af godset ham fravundet ved proces el. dom, er han forpligtet til inden 6 uger at skaffe lige så godt og velbejligt frit jordegods. Efterkommes alt dette ikke, forpligter han sig på sin adelige ære til at holde in l!ager

og lide maning på det sted i Danmarks rige, hvor det bliver begæret af C.R.- Forseglet og underskrevet af N.P. (7-12) [4

- 14/1 (Sindinggaardt). Skøde fra oberstløjtnant Chlaus Diure t. Sindinggaardt til Christian greve t. Randzow på 1 gd. i Hammerum h. i Gullestrup (Jørgenn Lasen).- Sig.: Erich Lonow; Offue Blick. (12) [5

1655 29/11 (Lyckesborig). Skøde fra fru Anne Brahe sal. Eyler Quitzows t. Lychesborig til hr. Christian greve t. Randzow på 1 mølle i Hammerum h. i Rend s., som kaldes Kiderið mølle (21 td. rug).- Sig.: Leuin von Below[!]; Erich Quitzow. (13) [6

År, dato og sted ikke anført. Kontrakt mellem Manderup Abildtgaardt t. Estrup, Heluig Arenfeldt Manderup Abildgaardz t. Rubaleg[aar]dt, Egertt Abildgaardt t. Schodborig og Doritj Lyche Egert Abildgaardz t. Schodborig. Eftersom M.A. befandt sig i vidtløftighed, gæld og besværing, da, på det han kunne beholde sin hgd. Estrup og dens næst tilliggende gods hans børn og arvinger til bedste, er han forårsaget til at sælge og afhænde en del af sit strøgods, hvormed hans hustru dog er bebrevet på livstid. De er kommet overens om, at det gods, som hidtil er købt el. herefter bliver købt, i egnen ved Estrup el. Schoedborig, såvel som K.M.s anpart af korntienden, som er købt i Maltt og Falding s., det skal altsammen forblive ved de 2 hgde Estrup og Schodborig med al dets herlighed, ægt og arbejde, skyld og landgilde, og hans hustru H.A. og hendes arvinger skal ikke have nogen lod og del deri. Derimod skal det gods, som er el. bliver købt i egnen ved Rubalegaardt, være og forblive til denne hgd. med al dets herlighed, ægt og arbejde, skyld og landgilde, og M.A. og hans søn el. deres arvinger skal ikke have nogen lod og del deri. Det af hans eget el. hans hustrus gods, som er el. bliver solgt, skal være, som om de aldrig har ejet det, og der skal ikke ske udlæg derfor efter deres død på nogen af siderne. Alt deres købegods skal blive til den af M.A.s og H.A.s hgde, som det ligger nærmest ved. (13-17) [7

1655 12/12 (Kbh.). Skøde fra Malthe Seestedt t. Ryehaffue til Axell Juell t. Wolstrup på Hierumbgaardt i Hierum h. og s. (Nielß Jepsen) og 1 gd. i Kragelundt (Christen Andersen).- Sig.: landsdommerne Peder Langhe og Lauridz Below. (16a) [8

1656 10/1 (Viborg). Gældsbrief fra Woldemaar Schramb t. Sieløw-

schouffgaardt til rigens marsk hr. Anders Bilde på 2000 rdl. at betale med 6 pct. årlig rente til snapsting 1657, med mindre han kan få hans minde til, at de må blive stående på rente længere. Derfor pantsat flg. gods: i Schanderborig len i Frambleff h. i Sieløff s. og by 1 gd. (Rasmus Madsen), 1 gd. (Jenns Jensen), 1 gd. (Sørenn Pouelsen), ½ gd. (Lauridz Pedersen), Threlß Christensen ½ gd., 1 gd. (Niels Christensen), 1 gd. (Michell Jensenn og Michell Mortensen). A.B. skal have godset som frit underpant, så længe de 2000 rdl. bliver stående på rente, og W.S. skal ikke være mægtig at afhænde el. pantsætte noget af godset til andre, førend dette brev er indfriet. Bliver pengene ikke erlagt efter et fjerding års opsigelse, skal A.B. straks annamme alt for:ne gods til brugeligt pant, indtil det bliver ham fraløst, eller også skal han annamme fuld betaling for hovedstol, rente og interesse af godset, som skal følge ham til evindeligt eje, ligesom der var udgivet skøde derpå. Hvis han [ikke] kan være fornøjet dermed, skal han have lov til at annamme så meget af W.S.s bedste gods, hvor det findes, at han bliver nøjagtigt kontenteret. Bliver noget af godset afvundet A.B. ved dom el. rettergang, forpligter W.S. sig til at vederlægge ham lige så godt gods inden 6 år[!] derefter.- Forseglet og underskrevet af W.S. Sig.: Mogens Høg; Mogens Arenfeldt. (16a-19) [9]

- 5/1 (Schanderborig). Skøde fra Erich Bilde t. Affuendzberig til hans fader hr. Anders Bilde på flg. gods: i Liusgaardt h. og s. Siørup 1 gd. (Jens Jensen, Sørenn Brøger og Wisti Pedersen), ½ gd. (Lauridz Pedersen og Peder Pedersen), i Almindt s. Moustgaardt Jahann Møller 1 gd. med skov til denne gd. til 18 svins olden, 1 mølle, som kaldes Moustmølle, (Suenndt Smidt), i Thuoring s. i Skree ½ gd. (Hans Sørensen).- Sig.: Mogens Høg; hr. Nielß Krabbe. (19-20) [10]

Opbydelse fra Morttenn Pedersenn, borger i Schiffue, til K.M. el. den af adelsstand, der vil indløse det bøndergods i Schiffuehuß len, i Harre h., s. og by (Jesper Wiladsen, Christen Christensen og Jenns Sørennsenn), som er udlagt Folmer Roßenkrands af kronens gods, og som igen er overdraget til M.P. (20) [11]

Opbydelse fra Therning Hannsenn, borger i Malmøe, til K.M. el. den af adelen, der vil indløse 1 gd. i Mariagers Kloster len i Gißlum h. Thulstrup (Christen Sørensen), som er udlagt ham af kronens gods. (20) [12]

Opbydelse fra Salomon Gerber i Viborg til den adelsmand, der vil købe

flg. bøndergods: 1 gd. i Thy i Hiarmell s. (Peder Nielsen), 1 gd. i Østerildt (Peder Jensen), $\frac{1}{2}$ gd. i samme by (Jens Jensen), 1 buoell i Hillersleff h. i Hiarmell s. (Jens Pedersen), $\frac{1}{2}$ gd. i Schiffuerklit (Niels Jensen), 1 gd. i Han h. Suenstrup (Jens Madsen), 1 buoell i Døßmoeß i Branumb[!] s. (Lauridz Nielsen), 1 gd. i Freberigh i Gislum h. (Christen Chlemendsen). (21) [13]

Opbydelse fra hr. Christenn i Aastedt, Chlaus Nielsen, latinsk skolemester i Seebye, og Lauridz Nielsen Tamstrup ibd. til Jørgenn Ornings arvinger el. de adelsfolk, som vil indløse flg. gods, der er udlagt dem af J.O.s arvingers gods: 1 gd. i Thrøgdrup i Schierum s. (Oluff Jensenn), i 2 boelliger i Gierumb s. (Jens Tamesen og Jens Jørgensen i Gudall), i 1 gd. i Fouerholdt i Aaested s. (Jørgen Nielsen). (21) [14]

Opbydelse fra doktor Hans Michelsenn, superintendent over Fyns stift, såvel som andre af gejstligheden der sammesteds til K.M. el. de adelsfolk, som vil indløse flg. krongods: i Mariagers Kloster len Thyholm Lynges Kieldt Jensenn de 2 parter af $\frac{1}{2}$ gd., Jenns Nielsen $\frac{1}{3}$ og Las Bertilsen halvparten af denne gd., Jestrup 1 gd. (Peder Christensenn). (22) [15]

Opbydelse fra kaptajn Hans Lauridsenn til K.M. el. den af adelen, der vil indløse flg. krongods: i Westeruig Kloster len Reffs. h. Hilleßøe s. og by 1 gd. (Jens Lauridsen og Søren Rasmusen), Flouffløff 1 bollig (Peder Nielsenn), i Duholmbs Chloster len Harre h. Balling s. Neeßbech Jenns Jesspersen, i Mariagers Chloster len Giorßløff[!] h. Dalbøeffuer 1 gd. (Christen Pedersen). (22) [16]

Opbydelse. Christenn Madsen Aalborg, sognepræst i Aastedt og Schierumb s., Chlaus Nielsenn, latinsk skolemester i Sebye og Lauridz Nielsen Thambstrup ibd. lod det af sal. Jørgenn Ornings gods opbyde, hvori de er indlagt ved gode mænds indvisning, således som det tilforn er opbudt her på landstinget. (23) [17]

Opbydelse. Hanns Jensenn i Seermarch lod opbyde 1 gd. i Thy i Hillersleff h. i Kielstrup by, der kaldes Broeg[aa]rdt, (Sørenn Chlemendsenn), og som er udlagt ham af Niels Ahrnfeldt til gælds betaling. (23) [18]

Opbydelse fra Hedewigh sal. Philip Bornemandz i Kbh. til K.M., om han vil indløse det bøndergods i Hundborig h. i Nors s., som H.M. har udlagt til Niels I vche (23) [19]

Opbydelse. Jørgenn Mattisenn i Kbh. lod flg. gods opbyde: 1 gd. i Huorn Warp i Aars h. i Wlstrup s. (Knudt Jensenn), 1 gd. i Malle s. i Albeck (Christenn Pedersen), 1 gd. (Christen Andersen), 1 gd. i for:ne Malle (Christen Jensenn). (24) [20]

Opbydelse. Theodorus Bartramb i Leipsig lod flg. gods opbyde, som er udlagt ham af K.M.: 1 gd. i Mariagers Chloster len Nør h. Fieredzleff (Christenn Lauridsenn). (24) [21]

LANDSTING 30. JANUAR 1656

Opbudsseddel fra Peder Madsenn i Thistedt til K.M., om han vil indløse, el. til de gode mænd, der vil tilforhandle sig flg. gods, som H.M. har pantsat til forrige løjtnant Ditleff Graatt og til Werner vonn Wow for tjeneste, de har gjort riget i sidste fejetid: i Thy Thued s. 1 gd. (Pouell Lauridsen og Lauridz Lauridzten) udlagt fra Duholmb's Chloster, 2 gde i Hillersleff s. (Laß Nielsenn, Bertill Andersen og Christenn Andersen) udlagte fra Mariagers Chloster. I lige måde opbydes flg. krongods, som er udlagt fra Ørum slot til sal. Jacob Madsen, fordums borgmester i Christians Haffuenn for forstrækning, han har gjort K.M. i forleden fejetid: i Thyland i Thuedt s. 1 buoll (Jenns Oluffsen), 1 buoell (Jenns Christensenn), 1 gd. (Anders Thomesenn), 1 boell (Anders Jensen), 1 boell (Jesper Jensenn). (24-26) [22]

Opbydelse fra arvingerne efter sal. Jacob Madsenn, fordum borgmester i Christians Haffuenn, tit K.M. el. adelen på gods i Thy, på Mors og i Hardsyssel, som efter K.M.s pantebrev er udlagt sal. J.M. fra Westeruig Closter og Ørum len. (26) [23]

Opbydelse. Jacob Christensenn, borgmester i Hiøringh, lod opbyde alt det gods, som er udlagt ham af kommissarier efter K.M.s befaling for gæld, han efter gode mænds likvidering fordrede efter sal. Jørgenn Orningh. (26-27) [24]

Opbydelse. Borgmester og råd samt det medinteresserede borgerskab i Nagschouff lod det gods opbyde, som er udlagt dem af K.M. Godset er på samme måde opbudt her på landstinget i 1652 og 1654. (27) [25]

Opbydelse. Thyrrer sal. Johann Adolphs i Kbh. lod opbyde det bøndergods, der ligger i Thy i Hillersleff og Hasinge h., og som er tildømt hende ved K.M.s dom. (27) [26]

Opbydelse. Arvingerne efter sal. Jacob Kohll, borgmester i Arensborig, lod opbyde Seigelstrup hgd. og gods, som er udlagt ham af K.M., og det gods, han har købt af Jørgenn Matisen i Kbh. og Chresten Lundt i Christiani[!] i Skåne, og som er udlagt dem af K.M. (27-28) [27]

1656 21/1 (Ellinggaardt). Magelægsbrev fra Eyller Effuertt Banner t. Elinggaardt til fru Sophie Brahe t. Odenn. S.B. har udlagt E.E.B. flg. gods: i Vendsyssel i Horens h. i Eling s. Holmenn 1 gd. (Jens Andersen), 1 gd. (Jacob Madsenn), 1 bolig (Morten Oluffsens), Broug[aar]dt (Christenn N.), 1 gadehus ibd. (Lauridz Christensenn). Til vederlag har E.E.B. udlagt S.B. flg. gods: i Vendsyssel i Wenneberig h. i Hørmedsted s. 1 boelig, som kaldes Meyeloedt, (Anders Nielsenn), med skov til denne bollig til 70 svins olden, i Lendumb s. og by 1 gd. (Christenn Willumbsen), 1 bolig ibd., som kaldes Schouffsgaardt, (Jenns Schreder), 1 boelig ibd., som kaldes Raaesig, (Jens Schoemager).- Sig.: Jacob Lindenow; Prebiørnn Banner. (28-29) [28]

- 22/ 1 (Linderumbsgaardt). Pantebrev fra Folmer Wrne t. Linderums-gaardt til fru Sophie Brahe på 1400 rdl. at betale med 6 pct. til snapslands-ting 1657. Derfor pantsat flg. gods: i Vendsyssel i Weneberig h. i Wgild s. hans hgd. Linderumbsg[aa]rdt, Linderums mølle (Peder Pedersen), Half-fede (Niels Jensenn), Sinholdt (Madz Jensenn), hvilken hgd. med for:ne gods og mølle er takseret til 48 td. htk., nok Dalsagger (Christenn Peder-sen), Rutuedt 1 gd. (Niels Jensen og Peder Jensenn). Bliver de 1400 rdl. ikke betalt med deres rente, må S.B. have fuldmagt til uden rettergang straks at annamme godset og beholde det som evindeligen ejendom, hver td. htk. takseret til 50 rdl.- Sig.: Marquor Kaas; Henrich Below. (29-31) [29]

- 21/1 (Aadenn). Magelægsbrev fra fru Sophie Brahe til Eyler Effuertt Banner på det foran indførte gods, som hun har udlagt til ham til mage-læg.- Sig.: Christenn Scheell; Erich Rosenkrantz. (31) [30]

- 28/1 (Viborg). Pantebrev fra Prebiørnn Banner t. Stienshede til fru Sophie Brahe sal. hr. Jørgenn Lunges t. Odenn på 300 rdl. at betale med 6 pct. årlig rente til Viborg snapsting 1657. Derfor pantsat flg. gods: i Vend-

syssel i Børlum h. i Wnderstedt s. 1 gd., som hedder Roug Thuedt, (Christen Erichsen), 5 Aalborgigskp. byg af 1 stykke jord på Maaenn. Bliver hovedstolen ikke erlagt med rente og interesse, må S.B. straks og uden påtale annamme godset og beholde det som evindeligt ejendom.- Sig.: Henrich Below; Eyler Effuertt Banner. (31-32) [31]

- 28/1 (Linderomsgaardt). Pantebrev fra Folmer Wrnne t. Linderomsgaardt til fru Sophie Brahe t. Odenn på 800 rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1657. Derfor pantsat flg. gods: i Wennebierig h. i Aastedt s. 1 gd., som kaldes Karellgaardstedt, (Niels Jensenn), skov til samme gd. til 50 svins olden, 1 boell i samme s., som kaldes Schouffuen, (Peder Palisen), 1 boell i samme s., som kaldes Waßenn, (Peder Pedersen). S.B. skal have godset som underpant, indtil hovedstolen bliver betalt med rente og interesse. Sker det ikke, må hun el. den, der har dette brev med hendes minde, uden proces lade godset annamme til ejendom for de 800 rdl. med efterstående rente og interesse, hver td. htk. takseret til [...].- Sig.: Peder Langhe; Laurdz Below. (32-33) [32]

1652 12/1 (Thanderup). Skøde og opdragelse fra oberstløjtnant Pouell Benfeldt på egne og Casper Grannders vegne til Hertuig Sasß t. Thanderup på 1 gd. i Hammerum h. i Sindberig[!] s. i Thoustrup by (Peder Andersen, 3 td. rug, 3 pd. smør, 1 svin, 1 fødenød). Gden er udlagt ham og Casper Gander af K.M. til betaling af gæld, og hans anpart er beregnet til 276½ rdl. 2 sk. og C.G.s til 123 rdl. 46 sk., idet gden er anslået til 8 td. htk. og hver td. til 50 rdl. H.S. må bruge og beholde gden, indtil H.M. indløser den for den sum, hvorfor P.B. har annammet den. P.B. skal derefter give H.S. de 400 rdl. igen, som han har betalt ham for gden.- Forseglet og underskrevet af P.B. (34-35) [33]

Opbydelse. Oberstløjtnant Binfeldt lod opbyde det gods, som er udlagt ham og hans officerer af K.M. således, som det også er opbudt her på landstinget den 3. feb. 1653. Nb: 1 gd. i Hammerum h. i Sneibierig s. i Thoustrup by (Peder Andersen) er solgt af Binfeldt til Hartuigh Sasß efter foran indførte skøde. (36) [34]

Opbydelse. Bemeldte oberstløjtnant [Benfeldt] lod opbyde det gods, som er udlagt ham af H.M. efter et andet skøde, som er forkyndt her på landstinget 3. feb. 1653. (36) [35]

Opbydelse fra Peder Jensenn på Lønnborriggaardt på Henrich Müllers vegne til den, som for det værd, hvorfor det var annammet, vil indfri og løse Lønnborriggaardt med dens tilliggende og det [øvrig] gods, som er udlagt Henrich Møller af K.M., samt det adels gods, han kan have bekommet her i landet. (37) [36]

1651 26/7 (Kbh. slot). Brev fra K.M. til generalløjtnant Frederich van Bauhr på flg. gods, som H.M. har udlagt ham for hans fordring for tjeneste i forleden fejde: i Coldinghuß len Slaugs h. Worbaße 1 gd. (Madz Nielsenn), 1 bolig (Søren Nielsen), 1 bollig (Niels Nielsen), Greenn Krog 1 gd. (Christen Lauridsen og Hanns Christensenn), Schiødsbierig 1 bollig (Iffuer Knudsen), Elkierdt Nielß Jennsenn 1 gd., Maywigh Jenns Oluffsensenn, men, når han skal gøre ægt og arbejde, skal han forskånes for 3 rdl., Greenn Peder Sørensensenn og Sibaste Nielsenn 1 gd., Chlaus Oluffsensenn og Hans Hansenn 1 gd., Fuchdall Niels Christensenn, Peder Pedersen, Niels Offersenn og Mattis Michelsen 1 gd., Elkierdt 1 gd. (Christenn Bertilsen), Plouslundt 1 gd. Pouell Christensenn, nok af 1 boell 1 mk. penge, 20 læs tørv, 1 gd. (Peder Jensenn og Niels Christensenn ibd.), Almstoch 1 gd. (Niels Christensen), 1 gd. ibd. (Peder Nielsen og Søren Hansen), i Jersleff h. Eigtuedt s. Bindeballe 1 gd. (Madz Jørgensen og Mortten Madsen), Noerbeck 1 gd. (Sørenn Steffensenn), hver td. htk. anslået til 50 rdl., beløber sig i alt til 4401½ rdl. 16 sk. F.v.B. el. de, som har godset med hans minde, skal nyde og beholde det bortset fra jagtfrigheden som brugeligt pant, indtil det fraløses ham af H.M. for for:ne sum.

Dette gods blev også opbudt. (37-39)

[37]

Opbydelse. Chlaus Sidennburg og Peder Jensenn Bering lod opbyde det af Nielß Arennfeldz gods, hvori sal. Jenns Madsen Bering og C.S. er indlagt til gælds betaling. (39) [38]

1656 26/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Mergrette Schramb med hendes broders og lavværgeres Woldemaa Schrambs samtykke til greve hr. Christiann Randzow på 1 gd. i Hardsyssel i Hammerum h. i Gielderup s. i Schouffbye (Jep Jensen og Christen Jensen).- Forseglet og underskrevet af Mette[!] Schramb og W.S. Til vitterlighed: Peder Langhe; Laurids Bilow. (39-40) [39]

1655 (Viborg snapsting). Pantebrev fra Prebiørnn Banner t. Stienns Hede til Mogenns Høegh på 200 rdl. at betale med 6 pct. årlig rente til snapsting

1657. Derfor sat 1 bondegd. i Vendsyssel i Wenneberig h. i Wnderstedt s. i Roughtuedt (Niels Rasmusen) til underpant. Bliver pengene ikke betalt med deres rente, skal gden følge M.H. som frit brugeligt pant. (Er igen fremvist som kasseret den 24. aug. 1661.) (40) [40]

1656 20/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Jahanne Lycke Hansdatter til Niels Kaas t. Bechmarch på 1 gd. i Wandtfeld h. i Dyrbye s. ved navn Lißberig.-Forseglet og underskrevet af Jørgenn Lycke som hendes rette lavværge. Til vitterlighed: Thyggi Sandberig; Chlaus Juell. (41) [40a]

Opbudsseddel fra hr. Peder Jensenn Rippi i Ølgoedt til den, der vil betale ham hans penge igen for flg. gods, som K.M. efter sit brev har udlagt Marithj sal. Christopher Bremners i Kbh. til betaling af gæld, og som hun ved sin fuldmægtig Peder Hansenn Könning har afhændet til P.J.R.: i Lundenes len i Øster h. i Ølgoedt s. 2 halve buelle (Sørenn Jensen og Marinn Aagaardz). (41-42) [41]

1655 25/1 (Viborg). Pantebrev fra Marqur Routtsteenn t. Lundzgaardt til de fattige i hospitalet i Aalborg på 400 rdl., der er nogle af de penge, det tilkom hans sal. fader at betale efter Niels Joensenn t. Thoesteadlundt. Han lover [at betale] de 400 rdl. med 6 pct. til snapsting 1656. Derfor pantsat 2 gde i Hellum h. i Schibsted s. Suannfolch by (gamle Jenns Jensenn og Michell Andersenn). Bliver pengene ikke betalt med deres rente, må hospitalet annamme godset som brugeligt pant. (42) [42]

1656 21/1 (Ørenhoffuedt). Brev fra m. Niels Jørgensenn Sierup til Mogens Munck t. Ørenhoffuedt på gden Munchg[aa]rdt i Hammerum h. i Sneibierig s., som rentemester Lewin Bülow har afstået til ham for de 279 rdl. 16 sk. lybsk, hvorfor den er pantsat og udlagt L.B. af K.M. M.M. har betalt N.J.S. redeligt, så gden skal være ham følgagtig, indtil de 279 rdl. 16 sk. lybsk bliver ham betalt af H.M. Bliver gden afvundet M.M. ved lov og ret, skal N.J.S. betale ham den kapital, hvorfor den er pantsat af H.M.-Underskrevet af N.J.S. Til vitterlighed: Peder Sørensenn i Sebstrup. (42-43) [43]

1655 19/3 (Kabell). Brev fra sal. Jacob Grubbe t. Kabell til Knudt Jacobsenn og Helle Jacobsdatter på 1 gd. i Slaffs h. (Lauridz Tomesen og Thamiß Lauridsen). K.J. og H.J. skal bruge og beholde gden med skyld og landgilde, ægt og arbejde kvit og frit for al husbondstynge i begges livstid,

hvad enten de selv besidder den el. fæster den bort. »Ryger« hans arvinger, som ikke er til stede, dette hans gavebrev, og tilintetgør de hans hånd, vil han ønske guds forbandelse over dem, og han beder sine brødre, som ikke er til stede, såvel som begge sine søstre og søsterbørn om at stadfæste dette brev, når de anmodes derom.- Forseglet og underskrevet af J.G. Underskrevet af Enuold Kruße, Nielß Kruße, Anne Kruse, Mergrette Kruse. (44-45) [44]

Opbydelse. Madz Jennsenn i Weyle lod på [egne], sin moders og samtlige sine medarvingers vegne opbyde det af Niels Arenfeldz gods, hvori de er blevet indført. (45) [45]

Opbydelse. Jesper Hansen i Bøll lod opbyde 1 buoell i Thy i Weßleff by, som er udlagt ham efter sal. Palle Rosenkrands. (45) [46]

1656 29/1 (Sindinggaardt). Skøde fra Chlaus Dyrre t. Sindinggaardt til Albrett Fris på den part af Aarupmølle i Thy i Snedstedt s. (Niels Nielsen, 15 td. mel), som er tilfaldet hans hustru efter hendes sal. moder.- Sig. Marqus Routtsteen; Enuold Kaasß. (45) [47]

Opbudsseddel. Peder Pedersenn i Odense lod det gods opbyde, som er udlagt ham af K.M. Godset er på samme måde opbudt sidste snapsting den 31. jan. 1655. (45) [48]

Opbydelse. Foborig borgerskab lod opbyde 1 af kronens gde, der er udlagt dem, således som den også er opbudt den 31. jan. 1655. (46) [49]

1656 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Niels Parsberig t. Lynnderupgaardt til Jørgenn Seefeldt t. Wisborriggaardt, som har godsagt for ham til licentiat Peder Lasenn i Randers for 2569½ rdl. in specie at angå med rente fra snapsting 24. jan. 1656 til årsdagen 1657. Derfor pantsat flg. bøndergods: i Rindz h. i Lynderup s. i Rindz by 1 gd. (Morten Sørensen), 1 gd. (Mogens Andersen), 1 gd. (Hans Andersen), 1 gd. (Michell Smedt), 1 gd. (Christenn Pedersen), 1 gd. (Madz Nielsen), 1 gd. (Suend Christensen), 1 gd. (Sørenn Lauridzenn), 1 gd. (Knudt Christensenn), 1 gd. (Sørenn Michelsen), 1 gd. Lauridz Bødicher), 1 gd. (Anders Pyrs), 1 gd. (Peder Madssen), 1 gd. (Niels Ladefogedt), 1 gd. (Niels Bødicher), 1 gd. (Jenns Pedersen), 1 gd. (Madz Kouttj). Bliver pengene ikke betalt med rente og interesse til rette tid efter deres opskrivelse, må J.S. uden proces lade godset

annamme og gøre sig det så nyttigt, som han bedst kan, indtil pengene bliver skadesløst betalt med rente og interesse. (Dette brev er igen fremvist som kasseret på snapstinget 1657.) (46-47) [50]

Opbydelse. Erich Jørgennsenn, rådmænd i Ottense, lod opbyde 2 gde i Hann h. og Øbløst s., Lille Bisgaardt og Lille Schadhaffue, der er udlagt af K.M. til Kasper Due t. Ølstedgaardt [og] hans officerer, og som igen er solgt og opdraget til E.J. Godset er også opbudt den 31. jan. 1655. (47) [51]

Opbydelse. Frederich Gumers[!] lod opbyde flg. gods, som han har bekommet til betaling: i Han h. i Kolerup s. i Fieredzloff 1 gd. (Christenn Christensen), 1 gd. (Knudt Jensen ibd.), i Hengelbierig 1 gd. (Niels Jensen), 5 td. 4 skp. byg af 1 gd. (Lauridz Pedersen), er tilsammen 27 td. htk. således, som det også er forkyndt her på landstinget den 27. sep. 1654. (48) [52]

1656 20/1 (Lundt). Skøde fra Lauridz Fris t. Lundt til Klaus Dyrre t. Sindinggaard på flg. gods: 1 gd. i Hammerum h. i Ørre s., som kaldes Foldagger, (Morten Christensen), 1 gd., som kaldes Langfram, (Christenn Jespersen), 1 gd. i Sinding s., som kaldes Synderlundt, (Sørenn Mortensen).- Sig.: Sørenn Munck; Christen Munnck. (48) [53]

- 18/1 (Viborg). Skøde fra Otte Schade til Jesper Wogennsenn på 1 gd. i Nør h. i Streleff s. i Nørthaarup (Anders Christensen og Christenn Jacobsen). (49) [54]

- 29/1 (Viborg). Skøde fra Jacob Spare t. Raastrup med hans egen og hans hustrus fru Christentze Routtstienns frie vilje og velberåd hu til Wiffertt Seefeld t. Reffs på 1 gd. i Aalborighus len i Hellum h. i Schibsted s. i Suanfolck by (Michell Jensen) og ½ gd. ibd., som Michell Gundesen har i brug.- Sig.: Chlaus Dyrre; Marquor Routtsteenn. (49-50) [55]

- 20/1 (Viborg). Brev fra fru Hyllebore Bilde sal. Christopher Paxis t. Stiensballegaardt til fru Mette Grubbe sal. hr. Ebbe Vilfeldz på 13650 rdl. in specie, som skal blive stående på rente til snapsting 1660. Der skal betales 6 pct i årlig rente, el. også skal hovedstolen være opsagt uden videre tilsigelse. Derfor pantsat sin sædegd. Rasch med ager og eng, skov, fiskevand og fægang samt Kochborig by, som før kaldtes Schiebye, og Schiebye mølle. Rasch hgd. med alle for:ne ejendomme er takseret til 75 td. 2 skp. 1 fjk. 1 alb. htk. Item pantsat flg. gods, som ligger til Rasch: i

Nim h. Huering s. Boringg[aa]rd (Søren Brun), 1 gd. Christopher Christensen, 1 gd. Jenns Jørgensen, Christen Jørgenßen 1 gd., 1 gd. Anders Michelßen, 1 gd. Sørenn Jennsen, 1 gd. Christenn Hannsen, 1 gd. Frandtz Mortensen, Christen Schiell af 1 boell, 3 gadehuse, i Huornom by Raßmus Iffuersen 1 gd., nok giver han årlig 1 grot, 5 kærve kongestudhavre, 1 skp. havregryn af Hueringh mark, 1 gd. Søren Michelßen, giver årlig 1 grot, 5 kærve kongestudhavre, 1 skp. havregryn af Huering mark, 1 gd. Søren Olluffßen, Søren Schøtt 1 gd., Nielß Pederßen 1 gd. Søren Eschildßen 1 gadehus, 1 gd. Bertell Ibßen, Jacob Bertilsen 1 gd., Sørenn Gregeresen 1 hus, Neder Kudal Lundt 1 gd. Hannß Sørensen, i Huornborig s. 1 by[!] Anders Sørensen, 1 gd. Mads Iffrßen, 1 gd. Therchildt Mogensen, 1 gd. Mads Ibßenn, item Hanß Sørensen, buolßmendt ibd.: Madz Dynneßen, Christen Jørgennsen, Jørgen Hanßen, Carsten Hendrichsen, gadehusmænd ibd.: Jenß Madßen, Peder Wiborig, Frandtz Sørrenßen, Peder Schoumager, Nielß Raßmusen, Michell Anderßen, Christen Sørenßenn, Fleming 1 gd. Envold Bründer og Anders Pouelßen, 1 gadehus Jørgenn Ibsen, Kallhaffue 1 gd. Lemer Pedersen, 1 gd. Lauridz Nielsenn, 1 gd. Søren Morttenßenn, 1 gadehus Therchild Top, Nørvang h. Woldum s. og by 1 gd. (Raßmuß Anderßen, 1 gd. Peder Raßmußen, 1 gd. Lauridz Ibßenn, 1 gd. Christen Olluffßen, 1 gd. Eschild Nielßen, 1 gd. Michell Rasmusen, 1 gd. Jennß Stjsen, 1 gd. Jørgen Olluffßen, 1 gd. Jenß Nielsen, 1 gd. Anderß Tammeßen, 1 gd. Stj Jenßen, buolle og gadehuse: Jenß Saumandt, Jep Jennsenn, Olluff Thran, Peder Sara, Sørenn Weffuer, Nielß N., Jørgen Snedicher, Nielß Morttenßen. M.G. skal beholde godset som underpant, indtil de 13670[!] rdl. bliver skadesløst betalt med deres rente i en samlet sum og ikke i nogen anden mønt el. vare imod M.G.s vilje. Vil M.G. ikke lade pengene stå på rente længere end forberørt, skal H.B. rette sig derefter. Bliver pengene ikke betalt til tid og termin efter, at hun er blevet advaret med et fjerdingårs opsigelse, el. bliver den årlige rente ikke betalt på for:ne sted og til for:ne termin, må M.G. have fuldmagt til straks og uden proces at lade godset annamme til ejendom ved 2 gode mænd, tønden overalt, Raschs bygning medberegnet, for 50 rdl., så vidt hovedstol, rente og skadegæld kan beløbe sig til. Bliver Rasch el. noget af det tilliggende gods øde ved fjendtligt indfald el. anden ulykke, medens det står som pant, skal H.B. erstatte M.G. det, så hun får fuld betaling for hovedstol og interesse. Frakommer noget af godset M.G. ved lov og ret el. på anden måde, medens det står som pant, skal H.B. vederlægge hende lige så godt og belejligt gods efter hendes eget nøje. H.B. lover, at godset ikke er el. skal blive solgt el. pantsat til nogen anden,

medens M.G. har det i pant, heller ikke skal hun på nogen måde forringe det. Bliver H.B. nogen tid til sinds at sælge Rasch gd. og gods, skal hun være forpligtet til at sælge M.G. det før nogen anden.- Forseglet og egenhændigt underskrevet af H.B. [Til bevis på hans] samtykke egenhændigt underskrevet af hendes broder Chrestopher Bilde t. Meillgaardt. Til vitterlighed forseglet og underskrevet af Erich Juell t. Hundzbech og Peder Lange t. Kiergaardt. (50-59) [56]

- 28/1 (Thiell). Skøde fra Pallj Griß til Erich Grubbe på flg. gods: 1 gd. ved navn Trinderup i Wnßild h. i Huornomb s., som i søskendeskifte er takseret til 4 ørte rug, 4 ørte byg, 3 ørte havre, 1 fjerd. smør, 3 skovsvin, 3 lam, 3 gæs, 6 høns, 3 ørte gæsterihavre i årlig skyld og landgilde, 1 gadehus (1 dl.), 1 øde mølle, som ligger ved Trinderup på gdens grund, og som har svaret 6 td. mel i årlig skyld, 1 mølle i for:ne Huornom s., som kaldes Lille Mølle, (Raßmuß Michelsen), 1 eng, der ligger omkring Lille Mølle, 1 toft, som ligger til for:ne Lille Mølle, og hvori der årlig kan sås 1½ skp. P.G. gav E.G. skøde på for:ne hgd. Trinderup med tilliggende hus, møller, damme og damsted, fri stemning og flodmål oven og neden.- Til vitterlighed: Erich Lonow; Offue Blich. (59-60) [57]

- 30/1 , stedet ikke anført. Skøde fra Lißebett Schaade til Esper Wogennben t. Østerg[aa]rd på flg. bøndergods: i Lundeneß len i Nør h. i Strello s. 1 gd. i Aßbild by (Christen Joensen og Christen Nielßen), 1 buoll i for:ne Aßbild (Nielß Jennsen), 1 buoll Korßg[aa]rdt (Jenß Christensen), i Øllgaard s. 1 gd. i Walding (Jenß Nielsen og Therchild Jenßen), i for:ne s. Schierbech mølle (Rigertt Møller).- Til vitterlighed: Christopher Friß t. Astrup; Fredrich Schade t. Kierbechgaard. (61) [58]

- 29/1 , stedet ikke anført. Skøde fra jfr. Elßebe Sandbiere t. Slomstrup med hendes broders og rette lavværges Thyge Sandbierig t. Kiersholmbs samtykke til hendes broder Anderß Sandbierig t. Gulstrup[!] på flg. gods: i Knebell s. og by 1 gd. (Søren Jenßen), 1 stykke jord i Agerj s., der kaldes Raffnßlychj, og som Michell Jensenn i Kier Mølle nu har i brug.- Til vitterlighed: T.S. t. Kierßholm; hendes svoger Siffwartt Brokenhuß. (62) [59]

- 24/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Birgette Sandbierigh med hendes broders og rette lavværges Thyge Sandbierig t. Kiersholmbs samtykke til hendes broder Anders Sandbierig t. Gulstrup[!] på flg. gods: i Molß h. i Rolße s. 1

gd. i Wrindes (Anders Nielsenn), [anpart] af 1 gadehus Thued s. Deyredt by Lauridz Faarßenn, [anpart] af 1 stykke jord, der ligger på Nydell, og som nogle gadehusmænd har i brug, Knebell s. og by Jenß Raßmusen, nok Michell Nielsen, Jenß Olluffßen, nok 1 gadehus (Søren Hiuellmand), Drobye s. Schoumølle.- Til vitterlighed: Thyge Sandbierig; Siffuart Brochenhuß. (63-64) [60]

- 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Fredrich Schade t. Kierbyegaard til hans broder Offue Schade på 700 rdl. in specie for jordegods, han har bekommet af ham, [at betale] til snapsting 1658 med 6 pct. årlig rente. Derfor pantsat sin hgd. Kierbye[aa]rd med dens tilliggende inden sten og stabel, indtil hele summen med dens årlige rente bliver betalt. Bliver en af dem til sinds at opsigte pengene, skal han lade den anden advare et halvt år tilforn. Pengene skal så betales til næste snapsting, el. F.S. skal straks lide tiltale og indvisning i for:ne hgd., så det bliver O.S. skadesløst.- Til vitterlighed: Nielß Parßbierigh t. Lønderupg[aa]rd; Woldemor Lyche t. Grindersloff Closter. (64-65) [61]

År, dato og sted ikke anført. Pantebrev fra Woldemor Schramb til landsdommer Lauridz Below, som har lovet for ham til Magdelein Matisdotter sal. Raßmuß Nielsens i Aarhus for 500 rdl. efter hovedbrevet dateret Viborg den 28. jan. 1656. Derfor pantsat 1 gd. i Framerbløff h. Schiøring s. og by (Anders Nielsenn) og 1 gd. (Christen Nielsenn). L.B. skal have godset til underpant, indtil de 500 rdl. in specie bliver betalt med deres tilbørlige rente. W.S. lovede på adelig ære, at gdne er aldeles uforhæftet og ikke pantsat. Bliver hovedstol og rente ikke betalt, og lider L.B. nogen skade, må han træde til godset som fuldkomment underpant og nyde og beholde dets visse og uvisse, indtil hovedstol, efterstående rente og skadegæld bliver betalt.- Til vitterlighed: Peder Lange t. Kierg[aa]rdt; Woldemor Daa t. Bunderup. (65-67) [62]

1656 24/1 (Viborg). Pantebrev fra fru Sidtzell Glambech sal. Mortten Paxis t. Biere til Agustinus Jennßen på Lindbierig på 600 rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1657. Derfor sat flg. gods til underpant: i Nimb h. i Huering s. og by 1 gd. (Madz Anderßenn og Jenß Andersen), 1 gd. (Jenß Nielßen og Anders Bertilsenn), 1 gd. (Peder Tammesen og Hannß Chrestenßen). Bekommer A.J. ikke de 600 rdl. in specie med deres forfaldne rente til for:ne tid, skal det stå ham frit for uden dom el. rettergang at annamme godset til sig.- Til vitterlighed: hr. Stien Bilde; Hening Paavisch. (68-69) [63]

1655 11/12 (Kbh.). Pantebrev fra Erich Kruß t. Grubeßholm til Christian Vrne Jørgenßen t. Marsuinßholm på 500 rdl. in specie at betale med 6 pct. årlig rente i Kbh. til den 11. dec. 1656 til den gode mand, C.V.J. begærer, når pengene bliver opsagt et fjerdingår tilforn. Derfor sat flg. gods til underpant: i Varde syssel i Nør Toring[!] s. og by 1 gd. (Jens Hanßen og Anne Lauridsdatter), 1 gd. (Chresten Jørgensen), 1 gd. (Morttenn Jørgensen). E.K. forpligter sig til ikke at sælge el. pantsætte godset, førend hovedstol med efterstående rente og interesse bliver betalt hans broder C.V.J. i en samlet sum. Bliver pengene ikke betalt til for:ne tid, må C.V.J. have fuldmagt til straks at træde til sit pant og lade sig indføre i det ved rettens [hjælp] og siden bruge og beholde det som evindeligejendom uden nogen påtale-. Til vitterlighed: Nielß Kruß. (69-71) [64]

1656 29/1 (Viborg). Pantebrev fra Elle Skram t. Dennerup til hendes broder Woldemor Schramb t. Sielleschouff[aa]rdt, som har godsagt for hende for 1200 rdl. in specie, nemlig til Maltj Sehst t. Ryehaffue for 500 dl., til fru Ide Lunge sal. Otte Schiels for 400 dl. og til Hanns Jensenn i Seer[marck] for 300 rdl. at betale med tilbørlig rente, 6 pct., til snapsting 1657. Derfor pantsat flg. gods: i Nøruong h. i Gyffue s. Dannerup Lundt hgd. med den skyld, som nogle boelliger gav tilforn, der nu er underlagt hgden, takseret til 12 td. htk. og 6 hardbopd. smør, Gyffue by Brex Andersenn 1 gd., Pouell Andersenn 1 gd., Laurids Skorrehoffued 1 gd., Jens Snedcker 1 gd., Niels Nielsenn 1 gd., Suend Nielsenn 1 buelle. W.S. skal have godset som underpant, indtil de 1200 rdl. hovedstol bliver betalt med deres tilbørlige rente. E.S. lover på adelig ære, at godset er uforhæftet og ikke pantsat til nogen anden. Bliver hovedstol og rente ikke betalt, som forskrevet står, må W.S. tiltræde godset og beholde det som brugeligt underpant med vist og uvist, skyld, landgilde og tilliggende bønder, indtil de 1200 rdl. bliver betalt med efterstående rente og skadegæld i en samlet sum.- Egenhændigt underskrevet af E.S., Peder Lange og Lauredz Below. (Fremvist som kasseret den 25. feb. 1663.) (72-74) [65]

- 2/1 (Mariager). Pantebrev fra Peder Haarboe t. Slemstrup til borgmester og råd i Mariager på deres skoles vegne på 100 enkende rdl. in specie at betale til førstkommende jul med 6 rdl. årlig rente. Derfor pantsat flg. gods: Nørhald h. Thørsløff s. og by Christenn Giellesenn 1 gd., som han påbor, skylder årlig, idet han hidtil har givet penge, 8½ sldl. 1 mk. 6 sk., som eragtes for landgilde, item 3 gadehuse, der ligger under samme gd., Forrup s. Arilldt[!] 1 gd., som Anders Jensenn påbor, har i lige måde givet

penge, nemlig $8\frac{1}{2}$ sldl. 1 mk. $5\frac{1}{2}$ sk., der eragtes for landgilde [og er det samme], som [betales af] hans medbrødre, der har lige gårde og ejendomme. Han har tilforhandlet sig godset el. arvet det med sin hustru, nemlig en broderlod og en søsterlod af begge gde. Borgmester og råd må straks annamme godset som frit brugeligt pant. Bliver pengene ikke betalt til for:ne tid, må de beholde det og annamme så megen årlig indkomst deraf, at det kan forrente hovedstolen.- Egenhændigt underskrevet af P.H., Peder Lannge og Laurids Bellov. (75-77) [66]

- 24/1 (Seeredz|øffg[aa]rdt). Pantebrev fra Claus Christensenn Hueringh, latinsk skolemester i Horsenns, til Hendrich Mundt t. Serredtzleffg[aa]rdt på 266 fuldvægtige rdl. og 4 mk. da. at betale med 1 års rente, 6 pct., til snapsting 1657. Derfor pantsat sin gd. i Horsenns på den søndre side af Borgegadenn mellem borgmester Olluff Hansenns gd., som Laffue Guldsmedt nu ibor, på den østre side og det hus, Christenn Soldatt tilforn ejede, og som Jachob Dreier nu ibor, på den vestre side, strækker sig med den nordre ende til Borriggades Algade og med den søndre ende til Allstreden wed Aaen. H.M. skal have gden som underpant, indtil de 266 rdl. 4 mk. da. bliver ham skadesløst betalt med rente og interesse.- Egenhændigt underskrevet af C.C.H. (77-78) [67]

1655 28/12 (Kbh.). Skøde fra Jørgen Brahe t. Huedhollmb til Frandz Randtzou t. Estuadg[aa]rdt på halvparten af Bradschouff hgd. med tilliggende agre, enge, fiskeri og anden herlighed, som er takseret til 48 td. htk., deslige flg. gods, som ligger til gden: Broust s. og by 1 gd. (Knud Pedersen), nok giver Christen Jensenn og Mads Nielsen 3 td. byg, 1 td. havregæsteri, $\frac{1}{2}$ skovsvin, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne af Løchtemandens Gaardt, item 1 gd. (Anders Jensen), 1 gd. (Christen Kiøbmand), 1 gd. (Peder Gregersenn), 1 gd. (Anders Christensenn), 1 gd. (Gregers Pedersenn), 1 gd. (Jens Pedersen), 1 gd., som Anders Lauridzen Ladefouget og gamle Niels Jensen tilforn iboede, 1 gd. (Mads Nielsenn), 1 gd. (Jens Boedsenn), 1 gd. (Lauridz Nielsenn Koch), nok 3 skp. byg af Jens Pouelsenns Ager, 1 gd. (Peder Christensen Koch), 1 gd. (Niels Jenßen), 1 gd. (Christen Jensen), 1 gd. (Christen Sørensen), item hr. Jens Jensen $1\frac{1}{2}$ td. byg, 1 td. havregæsteri, $\frac{1}{2}$ fødenød, $\frac{1}{2}$ svin, $\frac{1}{2}$ gås, 1 høne af Cleemendz Buoll, Christen Christensen i Jørgen Koches Boell, Anders Pallisen 1 boel, Jens Simensenn 1 buoell, Jens Christensenn 1 buoell, Mouridz Puoedmester 1 buoll, Niels Roedt Bødcker 1 buoll, Hans Simensen i Maren Pouelsdatters Buoll, item hr. Jens Jensenn $\frac{1}{2}$ rigsmk. landgilde af det stykke eng, som sal. hr.

Gregers og hr. Peder Christensenn har haft i brug, gadehuse: unge Christen Haermand, Laurids Erichßen, Niels Jørgensen, Thames Schreders enke, Inger Jensdater, Niels Roedt Murmester, Jens Roed, Niels Deyen, Christen Haermand, Mads Jensenn, Christen Smid, Jens Lauridzen, Niels Simensen, Niels Bøedcher, Elße Pedersdatter, Cidtzell Møllers, Johann Gryederquinde, Egerom Ladegaardt (Laurids Jensenn), Nørøxe [1 gd.] (Peder Jensen), 1 gd. (Morten Jensen), 1 gd. (Niels Christensenn og Niels Jensen), 1 gd. (Laurids Jensen og Christen Sørensen), 1 gd. (Niels Jensenn), 1 gd. (Anders Lauridtzten og Gregers Jensenn), 1 gd. (Søren Andersenn og Peder Christensen), 1 gd. (Jens Christensen og Niels Pederßen), 1 gd. (Niels Sørensen og Peder Schreder), 1 gd. (Helle Mortensenn), 1 gd. (Christen Madsenn) og 1 pd. smør af 1 buell, 1 gd. (Søren Nielsen og Morten Bendsen), 1 gd. (Tøger Jensen), 1 gd. (Christen Christensen og Thamis Jensen), 1 gd. (Jens Christensen og Niels Pedersen), 1 gd. (Christen Bund Illertued), 1 boelig (Christen Lauridtzten), 1 boelig (Kield Jensenn), gadehuse: Olluff Nielsenn, Peder Laursen, Jens Fris, Jahann Sørenßdatter, Niels Christensenn, Hans Boedelsenn, Synder Øxe 1 gd. (Niels Ollesen i Huolbech), Jens Nielsen af den gd., som Christen Pedersen iboede, 1 gd. (Jesper Michelsenn), 1 gd. (Mortenn Snedcker), 1 gd. (Niels Tygeßenn), 1 gd. (Jens Rasmusen), 1 gd. (Peder Lauridsen), Gadehuse: Christen Anderßen, Jenns Nielsenn, Nøremølle Søren Lauridtzten, Estbech (Christen Jensenn), Thranumb s. Bratbjerg Gaarde [1 gd.] (Jørgen Erichßen), 1 gd. (Anders Andersen og Olluff Nielsens enke), 1 gd. (Mattis Christensen, Laurids Christensen og Christenn Michelsenn), Bratbierig by 1 gd. (Jens Nielsenn), 1 gd. (Jonas Christensen), 1 gd., som sal. Laurtz Nielsen Kierd påboede, 1 gd., som sal. Laurids Calleßenn påboede, 1 boellig (Thøger Nielsenn), 1 boellig (Christen Graffuersenn), 1 gd. (Pouell Joensen), 1 gd. (Jens Ageßen), gadehuse: Karen Mickellsdatter, Peder Suendsenn, Karen Nielsdatter, Bergette Nielsdatter, Ane Jennsdatter, Thranom by 1 gd. (Christen Anderßenn), 1 gd. (Pouell Pouelsenn), Thælling 1 gd. (Christen Jensen), Hanins Wabisg[aa]rd (Christenn Nielsenn), Kiørup Maren Nielsdatter, Beistrup s. Hollumbg[aa]rdt (Christen Laursenn), Manstrup [1 gd.] (Jens Nielsenn), 1 boel ibd., Just Christophersenn af 1 hus, Øster Suenstrup s. Jarnum by 1 gd. (Christen Lauridsenn), 1 gd. (Peder Jensen), Jarnum Haffue Peder Bertelsenn og Jenns Nielsenn, Øster Suenstrup by 1 gd. (Laurids Christensenn), 1 gd. (Madtz Thamesenn), 1 gd. (Lauridtz Bertelsenn), Suenstrupmend ½ td. byg af det halve Foellfoedt, 1 gd. (Anders Jensen), Wester Suenstrup 1 gd. (Laurids Thamesen), 1 gd. (Olluff Simensen), 1 gd. (Niels Pederßen),

gadehuse: Erich Pouelsen, Thorsløff s. Attrup [1 gd.] (Jens Pederßen), Thorsløff by 1 hus (Ellin Due), Lierup s. Lunde (Laurids Roed), Huenne s. Pirup 1 bolig (Christen Sørensen), Kiettrup s. Ørsløff 1 boellig (Jens Schreder), gadehuse: Michell Tameßenn, Espenn Nielsen, Maren Michelsdatter, Brødtzløff [1 bolig] (Thames Madsen), Jarum Stij 1 gd. (Christen Anderßen), 1 gd. (Søren Erichßen), Klithus [1 gd.] (Thuor Olluffsen og Olluff Lauridzen), Rønnebierig [1 bolig] (Peder Pederßen og Niels Knudsen), Flegum [1 gd.] (Anders Pedersen), Eistrup [1 gd.] (Hans Jacobsen), Weigsgaard Hollumb [1 gd.] (Christen Mortensen), Klim by [1 gd.] (Christen Pedersen), Thorup s. Holme [1 gd.] (Christen Justsenn), Huitboe h. Alstrup [1 bolig] (Jørgen Mortensen), Nøre Saltomb [1 gd.] (Jens Lauridzen), Slett h. Brorup [1 gd.] (Peder Sørensen og Søren Sørensen).- Til vitterlighed forsejlet og egenhændigt underskrevet af Peder Redtz t. Thygestrup og Styge Høegh t. Giørbleff. (79-90) [68

1655 28/12 (Kbh.). Skøde fra Biørnn Wlfelld t. Raabeløff til Frantz Randzow på halvparten af Bradschouff hgd. med dens agre, enge, fiskeri og al anden herlighed, som er takseret til 48 td. htk., deslige flg. gods, som ligger til gden: Han h. Broust s. og by Knud Pedersen 1 gd., Christen Jensen, Mads Nielsen og Anders Nielsenn af Løytmandens Gaardt, Anders Jensen 1 gd., Christen Kiøbmandt 1 gd., Peder Gregerßen 1 gd., Anders Christensen 1 gd., Gregers Pedersen 1 gd., Jens Pederßen 1 gd., Anders Lauridzen Ladefogedt af gamle Niels Jensens Gaardt, Mads Nielsen 1 gd., Jens Boelßen 1 gd., Laurids Nielsenn Kok 1 gd. og 3 skp. byg af Jens Pouelsens Ager, Peder Christenßen Kok 1 gd., Niels Jensen 1 gd., Christen Jensen 1 gd., Christenn Sørenßen 1 gd., hr. Jens Jensenn af Cle[m]jendtz Buuelle, Christen Christensen af Jørgen Kokis Buoll, Anders Palleßen 1 boellig, Jens Simensen 1 boellig, Jens Christensen 1 boellig, Mouridz Pedersen 1 boellig, Niels Roed Bøcher 1 boellig, Hans Simensen af Maren Pouelßdatter[s] Boell, hr. Jens Jensen af 1 stykke eng, som sal. hr. Gregers og hr. Peder Christensenn har haft i brug, gadehuse: unge Christen Hormand, Lauridz Erichßen, Niels Jørgensen, Thames Schreders enke, Inger Jenßdatter, Niels Roed Murmester, Jens Roed, Niells Deyenn, Christen Haarmandt, Mads Jensen, Christen Smidt, Jens Lauridzen, Niels Simensen, Niels Bødcher, Elße Pedersdatter, Cidzell Møllers, Jahann Gryderquinde, Egerum Ladegaard (Laurids Jensen), Nør Øxe Peder Jensenn 1 gd., Morten Jensen 1 gd., Niels Christensen og Niels Jensen 1 gd., Lauridz Jensen og Christen Sørensen 1 gd., Niells Nielsen 1 gd., Anders Lauridzen og Gregers Jensen 1 gd., Søren Andersen

og Peder Christensen [1 gd.], Jens Christensen og Niels Pederßenn 1 gd., Niels Sørensen og Peder Schreder 1 gd., Helle Mortensen 1 gd., Christen Madsenn 1 gd. og 1 boellig, Sørenn Nielsen af Morten Bendsenns Gaardt, Christen Christensen og Thames Jensenn 1 gd., Jens Christensen og Niells Pederßen [1 gd.], Christen Bund af Illertued, Christen Lauridsen 1 boellig, Kield Jensenn 1 boellig, Gadehuse: Olluff Nielßenn, Peder Lauridzenn, Jens Fris, Jahanne Sørenßdatter, Niels Christensen, Hans Boe-leßenn, Sønder Øxe Niels Oelßen 1 gd., Jens Nielsenn af Christen Peder-ßenns Gaardt, Jesper Michelsenn 1 gd., Morten Snedcker 1 gd., Niels Tygesen 1 gd., Jens Rasmusen 1 gd., Peder Lauridzen 1 boelig, gadehuse: Christen Anderßen, Jens Nielsen, Nørmølle Sørenn Lauridzen, Estbech (Christen Jensenn), Thranumb s. Bratbierregaarde Jørgen Erichßenn 1 gd., Anders Anderßen og Olluff Nielsen 1 gd., Mattis Christensen, Lauridz Christensen og Christenn Michelsenn 1 gd., Brattbierig by Jenns Nielsenn 1 boellig, sal. Jonaß Christensenn 1 gd., sal. Laurids Christensenn 1 gd., sal. Lauridz Kalleßenn 1 boelig, Thøger Nielsenn 1 boellig, Christen Graffuerßen 1 bolig, Pouell Jensen 1 gd., Jenns Aagesenn 1 gd. gadehuse: Karenn Michelßdatter, Søren Nielsen, Peder Suendsen, Karen Nielsdatter, Bergette Nielßdatter, Anne Jensdatter, Thranomb by Christen Anderßenn 1 boelig, kirkegods, Hanns Waabitzgaardt Christenn Nielsenn 1 gd., Kiørup Marenn Gregerßdatter 4 sk., Beystrup s. Hollum-gaard Christen Lauridzen, Manstrup Jens Nielsenn 1 gd., Øster Suenstrup s. Jarnumb by Christenn Lauridzen 1 gd., Jarnum Haffue Peder Bertelsenn og Jenns Niellsenn 1 boellig, Øster Suenstrup by Laurids Christensenn 1 gd., Mads Tameßen 1 boellig, Laurids Bertelsenn 1 gd., Suenstrupmend ½ td. byg af det halve Foelfoedt, Wester Suenstrup by Lauritz Thamesenn 1 gd., Olluff Simensen 1 gd., gadehuse: Niells Pouel-senn, Thorsløff s. Atterup Jenns Michelsen 1 gd., Thorsleff by Eyler Due 4½ sk., Lierup s. Lauridz Roedt i Lund 1 gd., kirkegods, Huenne s. Pierup Christen Sørensen ½ td. byg, Kiettrup s. Ørsløff Jens Schreder 1 gd., Brødsløff Thames Madsenn 1 boellig, Jarum Stije Christenn Anderßen 1 gd., Klithuß Thoer Oelsenn og Olle Lauridzen 1 gd., Rønnebieg Peder Pederßenn 1 boellig, Flegumb Annders Pedersenn 1 gd., Eistrup Hanns Jachobsenn 1 gd., Huittboe h. Alstrup Jørgen Mattisen 1 boellig, Slett h. Brarup Peder Sørensen og Søren Sørensen 1 gd.- Til vitterlighed forse-glet og egenhændigt underskrevet af Hendrich Lendenow t. Øffuedz Cloe-ster og hr. Knud Wlfelldt t. Suendstrup. (90-98) [69

1653 29/1 (Viborg). Skøde fra Jørgenn Marsuin til Franndz Randtzow t.

Estuadgaardt på 1 bondegd. i Hardsyssel i Giending h. i Estuad s. i Beerß (Jep Morttensenn). J.M. har bekommet gden som pant af kronen. Når H.M. vil indløse gden fra F.R., tilforpligter J.M. sig derfor til at betale ham lige så mange penge, som han har betalt, for gden, nemlig 277 rdl. 21 $\frac{1}{3}$ sk.- Forseglet og egenhændig underskrevet af J.M. (98-99) [70]

1655 28/1 (Viborg). Pantebrev fra hr. Chrestian Fris t. Løngbygaardt til Franndtz Randtzou t. Estuadgaard på 1000 rdl. in specie. Derfor overleveret til underpant et købebrev fra sal. hr. Palli Roesenkrandz t. Krenkerup til C.F.s moder fru Christendz Lindenow t. Ørbløff Cloester, forseglet og underskrevet Kbh. den 6. nov. 1639, på 1 gd., C.F. siden har afkøbt hende. Gden ligger på Lolland i Muße h. i Wgelstrup, og sal. Peder Pedersenns hustru bor på den og er forlenet med den for livstid. Så længe P.P.s hustru lever og nyder sit forleningsbrev, lovede C.F., at han ville betale F.R. den sædvanlige rente, 6 pct., af de 1000 rdl. her i Viborg til hvert snapsting. Men efter den tid, når forleningsbrevet har ende, skal de på begge sider forholde sig efter købebrevet. Vil C.F. inden den tid aflægge de 1000 rdl. med deres rente til rette tid, skal det pantsatte købebrev tilstilles ham uskadt ved pengenes levering.- Forseglet og egenhændigt underskrevet af C.F. (99-102) [71]

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til afgangne Albertt Baldser Berents efterladte hustru og arvinger på flg. gods, som han har udlagt dem for 247 rdl. 40 sk. lybsk: en part af 1 gd. i Haldt len i Vendsyssel Hanis h. Aarup (Simen Knudsenn), der svarer til 178 $\frac{1}{2}$ rdl. 20 sk., når 1 td. htk. sættes til 45 rdl., nok i Skåne, Sangte Peders Closter len, Lundt »Laurids Krudbrender och Peder Helnne Krecke aff enn hauge ligenndes nordenn wedt Sangti Morttens gaardt Anders Pedersen paa Syndergaade indenn Helig Giestes schiulder aarlig halffandenn marck«, Hanns Oluffsen på Rytterbachenn 12 sk. af 1 have, Peder Schoemager 12 sk., samme skomager 4 mk. af 1 have, samme Peder 1 $\frac{1}{2}$ mk. penges jordskyld af 1 grund sønden ved St. Peders Strede og vesten til Peder Bedings have. I alt beløber for:ne udlæg sig til 247 rdl. 22 sk. lybsk. (102-103) [72]

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til Lorentzs Schamertenn på 51 $\frac{1}{2}$ rdl., som hans sal. fader er blevet ham skyldig. Derfor pantsat 1 gd. i Dueholmbs Closter len i Thyland i Hundborig h. Thorup s. og by (Jens Jepsen) og 1 gd. i Hillersleff h. Hiarmaall s. Thued by (Christenn Thame-senn). (103) [73]

Opbydelse. Pouell Klingennberigs fuldmægtig Christenn Nielsen lod opbyde flg. krongods, hvortil han er berettiget: 2 gde i Han h. Aarup s., som han har købt af fru Lisbett Lunge, det gods, han har købt af Peder Wibe, nemlig 1 gd. i Reffs h. i Jestrup, 1 gd. i Sinderup, 2 i Helttborig, 1 boell i Biertt, Hagbruggaardt og Hagbroe mølle, på Morß 1 gd. i Synder h. i Em by, K.M.s anpart af tienderne af Wester Asels s., 1 boell i Schadz h. i Foldberig, og det gods, han har købt af forrige hauptmann Lorendz Schanners arvinger, 2 gde i Thyland, den ene i Thorup s. i Hundborig h., den anden i Thued i Helersleff h.

År, dato og sted ikke anført. Opdragelse fra Henrich Foß til Pouell Klingerbergh på K.M.s pantebrev. (104) [74]

1656 19/2 (Kbh.). Opdragelsesbrev fra Peder Wibe til sal. Albrett Baldser Berennts arvinger på flg. gods, som er udlagt til ham af K.M.: 1 gd. i Haldt len i Jestrup, 1 gd. i Sinderup, 1 gd. i Heltborig, 1 gd. ibd., Ginding h. Biertt 1 gd., Hagbroeg[aar]dt, Hagbrou mølle, 1 gd. på Mors i Synder h. Lim[!] by, Wester Asels sognetiende, i Schadz h. i Feldborig 1 gd. (105) [75]

1652 18/12 (Krencherup). Opdragelsesbrev fra fru Lisbett Lunge til sal. Baldser Bernts arvinger på K.M.s pantebrev til hende. Hun har opdraget flg. gods til dem: i Haldt len i Vendsyssel Hanis h. i Aarup 1 gd. (Morten Andersen), 1 gd. (Simen Knudsen), i hvilken L.L. på egne og Hendrich Frises vegne er lodtaget for 166 rdl. 28 sk., 1 bolig (Gregers Pedersen), 2 boliger (Michell Pedersenn og Gregers Christensen). (105-106) [76]

Opbydelse. Christenn Nielsenn på Bustrup lod det gods opbyde, som han på samme måde har opbudt på snapslandstinget den 17. jan. (106) [77]

Opbydelse. Annders Jensenn og Sørenn Knudsen i Weylle lod det gods opbyde, hvori de er indført efter sal. Henrich [rettet til F[rede]rich] Munch, nemlig Aars h., s. og by 1 gd. (Anders Christensen i Dalg[aar]dt). (106) [78]

Opbydelse. Hermandt Hanne i Ottenße lod det af fru Karin Diures og Niels Arenfelds gods opbyde, som Mattis B[e]ndzsen, Wilum Kopmandt og Dirich Lochmandt af Sledzwig har opdraget ham. (106) [79]

Opbydelse. Hanns Mandixenn, indvåner i Kbh., og Jahann Bøgwadt,

indvåner i Fredrichsborigh, lod flg. krongods opbyde, som er pantsat dem: i Beistrup [1 gd.] (Jenns Pedersen og Niels Lauridsens hustru), 1 gd. og 1 buoell i Hiermedzleff (Lauridz Christensenn og Madz Bødicher). (107) [80]

1656 18/1 (Lundt). Brev fra Lauridz Fris t. Lunndt til hans hustru Else Munck. Efter kontrakt, dateret Mølgaardt den 26. juni 1655, er han på et venligt skifte blevet forenet med Sørenn Munck t. Mølgaardt og sin svo-Christen Munck sammesteds om flg. gods, som tilkommer hende efter hendes sal. moder og efter hendes fader, når han afgår ved døden, og som er tilfaldet ham på hendes vegne: 1 gd. i Hammerum h. i Ørre s., som kaldes Foldagger, (Morten Christensen), 1 gd. i for:ne Ørre s., som kaldes Langframb, (Christenn Jespersen), 1 gd. i Sinding s., som kaldes Synderlundt, (Sørenn Mortensen). For det, som det gods, hans fader og svoger har beholdt, har været bedre, har de leveret L.F. 200 rdl. Denne forening har de indgået med ham af den årsag, at Lund og Lunde gods var udsat til Erich Grubbe t. Thielle, fra hvem han skulle indløse det med hans hustrus gods. Derfor forpligter han sig til, at hans hustru skal have fuld betaling og udlæg i Lund og Lunds gods for hendes arvelod, og at han ikke vil sælge el. afhænde dette gods, for så vidt som det er betalt med hendes arv.- Forseglet og underskrevet af L.F. Sig.: Peder Harbou; Christenn Harbou; Signordt Friß. (107-109) [81]

1655 30/1 (Lundt). Brev fra for:ne Lauridz Fris til Sørenn Munck. L.F. havde bedt S.M. om hans datter jfr. Elße Munck, hvilket han har bevilget og givet sit samtykke til. L.F. lover hendes fader, at for det af hendes gods, som kan tilfalde hende arveligt, og som han afhænder og hjemløser hendes [fej] for sit] gods med, skal hun bekomme fyldest og fuld værd af hans gods og løsøre. (109-110) [82]

1656 14/1 (Odennße). Brev fra Lewinn vonn Bylow t. Threms til Erich Quitzow, som har godsagt for ham hos m. Henrich Hansenn, sognepræst i Schambye og provst i Scham h., for 200 rdl. at betale med deres rente i Ottense »till 20. dagh juell« 1657. Han lover at skaffe E.Q. hans hånd og segl skadeløst igen til den tid, han begærer det. Derfor pantsat flg. gods: i Silcheborig len i Ginding h. i Haderup s. i Haselundt 1 gd. (Niels Christensenn), Neder Whr 1 gd. (Christenn Jensenn og Anders Jensenn). E.Q. skal annamme godset med dets landgilde, ejendom og al herlighed og beholde det som et frit, fuldkomment underpant, indtil han bekommer sin hånd og

sit segl skadesløst igen.- Forseglet og underskrevet af L.v.B. Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (110-111) [83]

Opbydelse. Løjtnant Allexannder Magenus Meyer lod opbyde 1 mølle i Droningborig len i Synderuonq[!] h., som kaldes Woring mølle, (Lauridz Møller). Møllen har han bekommet af kronen til udlæg for sin besoldning. Den var opbudt her på landstinget den 3. feb. 1653 og den 1. feb. 1654. (112) [84]

Opbydelse. Jenns Nielsenn i Warde lod opbyde 1 gd., som kaldes Thofft, i Grennstedt s. (Christenn Smedt og Christenn Dynsensenn). Gden er udlagt sal. Marenn Rasmusdater og Anne Nielsdatter i Warde fra Benndix Norby t. Wgerup til betaling af gæld. (112) [85]

Opbydelse fra Werner Klauffmandt og Zacharias Garben i Kbh. til H.M. på det gods, som er udlagt til forrige kaptajn Milckor Reichartt vonn Bockerenn, og som han igen har opdraget til dem. (112-113) [86]

Opbydelse. Wernner Klaumanndt lod opbyde det gods i Thy, som er udlagt ham efter den lodsedel, som i dag blev læst og påskrevet. Godset er på samme måde opbudt på landstinget 19. jan. 1653, 18. jan. 1654 og 31. jan. 1655. (113) [87]

Opbydelse fra Mergrette afgangne Henrich Rosenmeyers i Kbh. til K.M. el. adelspersoner på det gods bl.a. her i Jylland, som er pantsat hende af K.M. efter H.M.s brev, der er påskrevet her på landstinget den 29. jan. 1651. (113) [88]

Opbydelse. Sal. Niels Jacobsen i Randers hans arvinger lod det gods opbyde, der blev udlagt ham efter sal. Falch Giøe t. Bradtschouff, og som nu tilkommer hans arvinger efter skifte og likvidering. (113-114) [89]

1655 30/3 (Kolding). Pantebrev fra Jørgenn Knudsenn og Morttenn Pannck, borgmestre i Kolding, Lyder Splidt, Pouell Bertelsenn, Simenn Seyrup, Sørenn Haar, Nielß Pedersenn, Ancker Jepsen og Peder Wdßenn, rådmænd sammesteds, til Henrich Raffnn, der havde været Colding bys værge, og som byen formedelst adskillige besværinger er blevet 284 sldl. skyldig. De har derfor andraget H.M. om, at de måtte sikre ham med noget af byens jorder, hvilket er bevilget ved H.M.s brev, dog

med lensmanden på Koldingshus hans forevidende. Derfor sat den eng til brugeligt underpant, som ligger sønden for byen langs med åen og kaldes Bødell Maye. Slottets ladegårdseng ligger ved den østre og Jørgenn Dreyers urtehave ved den nordre side. Han må gøre sig den så nyttig, som han kan, til højbjærgning og græsbed, og må ikke tilholde sig anden rente af kapitalen, som ellers angår nu til førstkommende påske. Når som helst borgmester og råd betaler de 284 sldl. med en anden forsikring el. penge- nes betaling, er H.R. forpligtet til at annamme dem efter et fjerdingårs advarsel og afstå sin rettighed til for:ne engjord.- Forseglet og underskrevet af for:ne borgmestre og rådmænd såvel som af lensmanden hr. Steen Bilde til stadfæstelse. (114-116) [90]

1656 29/1 (Viborg). Pantebrev fra Casper Rudolph von Gießdorff t. Restrup til Mogens Friß t. Fawerschouff, befalingsmand over Helgelandt, på 800 rdl. in specie at betale med sædvanlig rente, 6 pct., til snapsting 1657. Derfor pantsat alt sit gods, der ligger i Hadstienn by i Saubro h., indtil han igen indløser dette sit brev.- Underskrevet af C.R.v.G. (116-117) [91]

- 1/2 (Viborg). Skøde fra hr. Niells Krabe t. Schiellinge, ridder, befalingsmand på Syllebørrig, hr. Niels Trolle t. Troldhollmb, ridder, Danmarks riges råd, befalingsmand på Roeschildg[aa]rtdt, Christenn Schiell t. Fusingøe, Danmarks riges råd, befalingsmand på Trøgeuelde, Olluff Rosennkrandz t. Eeghollmb, befalingsmand over Apostels godset i Norge, Christian Daa t. Raffnstrup og jfr. Mette Krabe til Christopher Huaß t. Henne[aa]rd på flg. gods, som er udlagt dem af K.M. til gælds betaling: i Riberhuß len i Kiergaardt birk Henne s. Dyreby ½ gd. (Cleemendt Nielsenn), 1 gd. (Maties Christensenn), 1 gd. (Søren Christensen og Gundj Sørensen), 1 gd. (Søren Laßen og Matiaß Olluffsenn), Fiide 1 gd. (Søren Pederßenn og Pouel Nielsen), Line Christens 1 gadehus, Gammeltofft 1 gd. (Gundj Jensenn og Las Sørensen). Godset med dets rette tilliggende i skov og mark, ager og eng, fiskevand og fægang, tørvegrøft og lyngslet skal C.H. have med den samme rettighed som den, hvormed det er udlagt dem af H.M.- Til vitterlighed: landsdommerne Peder Lange t. Kiergaardt og Laurids Bellou t. Kiølscheg[aa]rtdt. (117-120) [92]

- 1/2 (Viborg). Skøde fra Enuolld Kaas t. Lynghollmb til jfr. Lisbette Roedstienn Palliðdatter t. Woergaardt på flg. gods: i Hellum h. i Bellum s. og by 1 gd. (Mads Møller og Christen Sørensen), ½ gd. ibd. (Peder

Kieldseenn og Knud Jensenn), skov, som ligger dertil, til 48 svins olden, gadehuse ibd.: 1 (Anne Weffuequinde), 1 (Lauridz Smedt), 1 gd., som kaldes Gierholmb (Peder Block).- Sig.: Erich Lonow t. Wischum; Chlaus Dyrre. (120-121) [93]

- 4/2 (Aggersborggaardt). Skøde fra Erich Kaas til Gierumbsgaardt til Hach Windt på 1 jord på Mandstrup Bierge i Beistrup s., som Jenns Andersenn har i brug og giver årlig deraf 2 td. byg.- Sig.: Eyller Høgh t. Dallumb; Eyller Holch t. Giedtzholmb. (121) [94]

- 4/2 (Viborg). Skøde fra jfr. Karinn Galle t. Kockedall med hendes lavværges Jørgenn Krusbe t. Hiermedzleffgaardts samtykke til Offue Juell på hendes købstadgd. i Viborg, der ligger ved Lunes Kiede, og som hendes sal. moder fru Heluig Marsuin tilforn har besiddet.- Sig.: Møgenns Arennfeld og Hans Friß såvel som Jørgen Krusbe til stadfæstelse. (122) [95]

- 1/2 (Viborg). Skøde fra hr. Niels Krabbe t. Schiellinge, hr. Niels Throlde t. Throldholmb, Christenn Schiell t. Fusingøe, Oluff Rosennkrannds t. Eegholmb, Christian Daae t. Raffnstrup og jfr. Mette Krabbe til fru Sophie Staffuerschouff sal. Lauridz Ebsenns på $\frac{1}{3}$ af Roeßmølle i Schads h. i Riberhus len (Oluff Christensenn, $6\frac{1}{2}$ td. rug 1 skp. 1 fjk. overmål).- Sig.: Peder Langhe; Lauridz Below. (123) [96]

Opbydelse. Jenns Jennsenn i Kbh. lod det gods opbyde, som er udlagt [ham] af K.M. Godset er også opbudt 25. feb. 1652, 23. feb. 1653, 26. apr. 1654 og 31. jan. 1655. (123-124) [97]

År, dato og sted ikke anført. Brev fra Markor Routsteenn, Chlaus Dyrre, Enuoldt Kaas og Jacob Spare til borgmester Peder Bering i Viborg på 1 gd. i Han h. Thranum s. Grottberig (Madz Jensen) og 1 gd. i Thømmerbye s. Frøstrup (Sørenn Christensenn). Gdene skal følge P.B. som udlæg for den gældsfordring, som P.B. var berettiget til at fordre uden videre proces hos deres sal. moder fru Ingeborig Scheell efter rigtigt håndskrift. Gælds-brevet har hun udgivet til Henrich Bloch i Hoebrou.- Underskrevet af M.R., C.D., E.K. og J.S. Sig.: Erich Lonow; Offue Blick. (124-125)[98]

1656 3/2 (Viborg). Brev fra Erich Krusbe t. Grubesholmb til Jacob Grube t. Røgle og Woldemaar Lyche, som i 1648 har godsagt for ham til doktor

Thomas Fincke, professor i Kbh., for 1300 rdl. in specie, hvoraf der årlig skal betales 6 pct. rente i Kbh. til den 17. dec. Efter brev dateret Engeltøfft den 5. maj 1648 har han til forsikring pantsat dem gods i Skåne, som han siden har afhændet. E.K. lover på adelig ære at skaffe dem deres hånd og segl igen til førstkommende 11. dec. i Kbh. Til sikkerhed pantsat halvparten af Grubishollmb hgd. i Varde syssel i Nøer h. i Nøerborch s. med bygning og ejendom, som ligger dertil og er tillagt af sal. Jachob Grubbe, det være sig skov, ager og eng, fiskevand og fægang, tørvegrøft og løngslet, takseret til 30 td. 6 skp. ½ fjk. htk. Skafter han dem ikke deres hånd og segl igen til for:ne termin, så de lider nogen skade, maning eller udlæg til T.F. eller den, der har hovedbrevet, må de ved 2 gode mænd og uden proces annamme godset og beholde det som frit, brugeligt underpant, indtil T.F. bliver tilfredsstillet for hovedstol, rente og skadegæld i en samlet sum og i gode enkende rdl. in specie og ingen anden mønt el. vare.- Forseglet og underskrevet af E.K. (125-130) [99]

- 4/2, stedet ikke anført. Brev fra Karenn Dyre t. Wllerupgaardt til Gundi Roeßenkranndz t. Winndinng, som har godsagt for hende til Nicolaj Holdst, borger og indvåner i Kiel, for 500 rdl. in specie med deres rente efter det derpå udgivne hovedbrev. Derfor pantsat flg. gods: på Hannes i Thømmerby s. 1 gd. (Christen Sørensen), 1 gd. ibd. (Niels Christensen), i Hellerzleff h. og s. i Schousted by 1 gd. (Mads Bertellsenn), 1 gd. ibd. (Peder Anderßenn). Udkommer de 500 rdl. ikke med deres årlige rente, 6 pct., til rette tid, og lider G.R. nogen skade, må han have fuldmagt til uden proces at annamme godset som frit, brugeligt pant, der skal følge ham med ægt og arbejde, skyld og landgilde og al anden herlighed, indtil han bliver nøjagtig betalt for al skade.- Forseglet og underskrevet af K.D. og af Stien Rotstien t. Lierbeck og Claus Pors på Wllerupgaardt til vitterlighed. (130-133) [100]

- 19/1 (Knyffholdt). Brev fra Anne Pedersdatter Maanneschiolldt til hendes datter fru Karen Dyre t. Wllerup[aa]rdt. De havde holdt skifte efter A.P.M.s busbond sal. Hans Dyre, og hun kender sig efter denne dag ikke at have ydermere lod og del at fordre i den sal. mands efterladte gods og løsøre, end hun allerede har annammet til sig, og det, som hun tilholder sig efter hendes datters brev. Hun takker hende for godt skifte og for betaling i jordegods og rede penge, som hun har givet hende for hendes bortsolgte gods. Hermed vil hun have sin datter fuldkommelig kvitteret belagende Knyffholdt gd. og gods, som hendes sal. mand havde forlenet

og bebrevet hende med på livstid, og som hun igen har afstået. Hendes livsbrev, som formelder derom, skal hermed være kasseret, dødt og magtesløst.- Forseglet og underskrevet af A.P.M. og af Stienn Roedstienn t. Lierbeck og Palli Griß t. Trinnderup til vitterlighed. (133-136) [101

(Læst på landstinget onsdag den 6. feb.)

- 31/1 (Viborg). Skøde fra Jørgenn Pors t. Freberiggaardt med hans hustrus samtykke til Palle Gris t. Thrinderup på hans hgd. Slette, der ligger i Han h. i Hiortels s. og er takseret i søskendeskitte til 8 td. byg, med al dens rette enemærke og rettighed, med forstrand i havet og 1 bollig på gdens grund, der kaldes Faßmalie, samt halvparten af Slette mølle, som Wiladz Madsen tilforn har iboet, (9 td. mel) med dam og damsband i allerhøjeste flodemål, item 1 boell i Hiortelß s. i Suenstrup, som Jørgenn Jespersen har iboet, nok 1 boell i Thranumb s. og by, som Peder Nielsen har påboet.- Sig.: Erick Grubbe, Offue Blick. (137-138) [102

(Også læst på landstinget onsdag den 6. feb.)

- 31/1, stedet ikke anført. Skøde fra Wiill Orning til Pallij Gris t. Slett på den part af Slette mølle, hvortil han er berettiget efter hans hustrus fru Idde Grißes lodseddel, nemlig 2 td. 2 skp. htk.- Sig.: Erich Lonow; Offue Blick. (138) [103

- 24/1 (Viborg). Brev fra fru Karenn Dyrre t. Kniffholdt til Offue Blich på 127 rdl. in specie [at betale] til snapsting 1657 med 6 pct. årlig rente. Derfor sat 1 bollig i Børlum h. i Thors s., som kaldes Bierckett, (1 fjerd. smør) med skov dertil til 80 svins olden til underpant. Bliver pengene og renten ikke betalt, må O.B. uden videre proces annamme samme bollig med tilliggende ejendom og beholde den upåanket i alle måder.- Sig.: Erich Lonow; Chlaus Porsß. (Dette brev er fremvist som kasseret på landstinget den 28. jan. 1657). (138-139) [104

- 29/1 (Viborg). Brev fra Enuoldt Blich til hans broder Offue Blich, som har godsagt for ham til Erich Rosenkranz t. Rosenholmb for 300 rdl. Derfor pantsat sin gd. Strandberig Gaardt, indtil han bliver lovligt udløst.- Forseglet og underskrevet af E.B. Sig.: Erich Lonow; Chlaus Diure. (139-140) [105

- 30/1 (Viborg). Skøde fra Anne Krusbe t. Hiuleberig til hendes farbroder Jørgenn Krusbe t. Kiersgaardt på 1 gd. i Vendsyssel i Jerbleff h. i Brenndsted[!] s., som kaldes Synderg[aa]rdt, i Asenndrup (Pouell Jensenn, 8 td. byg, 1 foderfole, 1 svin, 1 gås, 2 høns, 8 hestes gæsteri).- Til vitterlighed og stadfæstelse: Enuoldt Kruse; Erich Krusbe; Nielß Krusbe. (140) [106

- 19/1 (Knyffholdt). Brev fra fru Karenn Dyere t. Wllerupgaardt til hendes moder fru Anne Pedersdatter Maaneschioldt. De var kommet til et venligt skifte efter hendes sal. fader Hanns Dyere t. Knyffholdt, så hun takker hende og vil have hende fuldkommelig kvitteret og holdt angerløs for alle, som med rette kunne påtale noget af det, hvortil K.D. er arveligt berettiget efter sin fader. H.D. havde afhændet en del af A.P.M.s jordegods efter en til hende overleveret fortegnelse. Til fuldt udlæg herfor skal A.P.M. fra dags dato have fuldmagt til at annamme og lade annamme flg. gods til evindeligt ejendom: i Thy på Hanneß i Lild s. Lundergaardt (Lauff Jensenn), i Thømmerbye s. og by 1 gd. (Peder Christensenn), 1 gd. ibd. (Suend Lukasenn), i Hiarmoll s. Damsbg[aa]rdt Michell Bøedcker. Af sin forrige husbond sal. Lauridtz Jørgennsen var A.P.M. forlenet med Hassinggaardt i Kier h. med dens tilliggende gods. Hendes livsbrev på denne gd. havde H.D. afstået med hendes samtykke. På det hun ikke derover skal lide nogen skade, lover K.D., at hun skal levere hende el. hendes fuldmægtig i Aalborg el. på det sted på denne side af Aalborrigh fjord, hvor hun vil lade det annamme, fuld værd og betaling for den halve gd. og det halve gods, nemlig 23 td. byg, 1 td. rug, 7½ td. havre, 4 svin, ½ foderokse, 1 fjerd. 1 pd. smør, 19 slmk. 8 sk. penge, alt af hendes egen indkomst og landgilde. Betalingen skal angå fra førstkommende sankthansdag (24/6) og svares fremdeles årlig, så længe hun lever. Efterdi A.P.M. har afstået det livsbrev, H.D. havde givet hende på Knyffholdt gd. og tilliggende gods til K.D., bepligter hun sig til at betale sin faders og hendes kreditorer flg. bortskyldige gæld og ikke videre: til Fru Sophie Brahe t. Oddenn 820 rdl., til Christenn Schiell t. Hammelmoeße 200 rdl., til Sæbye kirke, skole og hospital 1100 sldl., til Chlausß Nielßenn i Sæbyes stedbørn 400 rdl., til Niels Sørensen ibd. 20 rdl., til hr. Olluff i Hillersløffs arvinger 200 rdl., til m. Christenn Cleemedsen i Aarhus 100 rdl. med 6 års rente, til Niells Jensenn 159 sldl., til Peder Møller i Linderomb mølle 100 sldl., til Claus Tammesenn Høegh i Aalborrig 274 sldl. 28 sk., alt med tilbørlig rente og skadegæld. Deslige skal A.P.M. have fri værelse på Knyffholdt, som hun også har nu, med adeligt traktement og omgængelse, så længe hun lever.- Forseglet og underskrevet af K.D. Til vitterlighed

forseglet og egenhændigt underskrevet af Stienn Roedstienn t. Lierbeck og Pallj Griß t. Thrinnderup. (141-148) [107]

LANDSTING 13. FEBRUAR 1656

1656 6/2 (Viborg). Skøde fra Enuoldt Kruße t. Houmb, Erich Kruße t. Grubeßholm, Niels Kruße t. Engeltofft, jfr. Anne Kruße t. Hiuleberigh, jfr. Mergrette Kruße, Lauridz Schinckell t. Gierschouff til Mannderup Abildgaardt t. Estrup på flg. gods: i Schadz h. i Ørre[!] s. og by 1 gd. (Claus Olusen og Peder Pouelsenn), 1 gd. (Thamis Sørensen og Hans Buck), 2 gadehuse ibd., i Wester h. Billum s. Kielst 1 gd. (Lauridz Jørgensen), 9 mk. penge af 1 eng, som kaldes Kyllingsholm, 1 gadehus på samme gds grund, i Aal s. Wrøgum 1 gd. (gamle Peder Pederßen og Peder Peder-sen), 1 gd. ibd. (Oluff Jørgensen), 1 gadehus ibd., Børstmoesße 1 gd. (Madz Pedersen, Hans Nielsen og Nielß Nielsenn), Oxbye s. og by 1 gd. (Hanns Pedersenn), 1 gd. ibd. (Sørenn Nielsenn). (148-150) [108]

1655 10/2 (Viborg). Skøde fra Hanns Fris t. Claus Holmb til Gunnde Rosenkrannds på flg. gods: på Sjælland i Tune h. i Kalßlunndt s. og by 1 gd. (Nielß Madsen), Baresøe h. Birckeschouff i Effuerdrup s. 1 gd. (Niels Lauridsen), 1 gd. (Jens Bødicher).- Sig.: Peder Langhe, Lauridtz Below. (150) [109]

1656 5/2 (Viborg). Skøde fra Erich Quitzow t. Sanndaggergaardt til fru Idde Lunghe på den anpart af skyld og landgilde af Dragstrup mølle i Nøre h. på Mors, som er tilfaldet ham og hans søskende arveligt, nemlig 6 td. mel og 1 fjerd. ål årlig.- Sig.: Peder Langhe; Lauridz Below. (150-151) [110]

- 30/1 (Viborg). Opdragelse fra kaptajn og indvåner i Flensborigh Otte Kranndtz til Jørgenn Pors t. Freberggaardt på flg. gods, som var udlagt ham af K.M.: 4 gde i Gislum h. i Farsøe s. i Frebierig by, den 1. (Jacob Christensen), den 2. (Lauridz Pouelsen), den 3. (Christen Clemesden), den 4. (Christen Sørensen og Christenn Palesen).- Til vitterlighed: Chlaus Sidenburig og Jenns Ibsen, rådmænd i Viborg. (151-152) [111]

- 28/1 (Viborg). Brev fra hr. Christiann Fris t. Liungbyegaardt til Christenn Scheel Jørgensen t. Estrup på 1000 enkende rdl. Derfor overleveret

og sat til underpant et købebrev dateret Kbh. den 6. nov. 1639 fra sal. hr. Palle Rosennkrandt t. Krenkerup til C.F.s moder fru Christendtze Lindenow t. Ørsleff Closter på 1 gd. på Lolland i Musbe h. i Wggelstrup, som C.F. siden har købt af hende, og som Peder Pedersens hustru bebor og er forlenet med på livstid. Så længe P.P.s hustru lever, forpligter C.F. sig til årlig til hvert snapsting her i Viborg at betale C.S.J. den sædvanlige rente, 6 pct. Når forleningsbrevet får ende og gden bliver fri, skal de på begge sider forholde sig efter købebrevet. Vil C.F. forinden aflægge de 1000 rdl. med deres rente til rette tid, skal det pantsatte købebrev tilstilles ham samtidig med pengenes levering.- Forseglet og underskrevet af C.F. (152-153) [112]

- 9/2 (Viborg). Skøde fra Jørgenn Marßuinn t. Affuendsberigh til Jørgenn Kruße på K.M.s anpart af korntienden i Scharidtzøe s. i [Øster Lisbjerg] h. i Caløe len, skylder årlig 4 ørte rug og 6 skp. byg. Tienden var udlagt og pantsat ham af K.M. for det, hvormed han har forstrakt kronen, og J.K. må nyde og beholde den som brugeligt pant med den rettighed, hvormed K.M. har pantsat den til J.M.- Sig.: Gunde Rosennkrandz; Peder Langhe. (153-154) [113]

1655 24/6 (Wllstrup). Fundats udgivet af Christenn Scheell Jørgensen t. Soestrup med hans hustrus fru Birgette Rosenkrandses samtykke. C.S.J. har funderet og bygget et hospitalshus i Lange by, som kaldes Lange hospital. Til dette hospital og dets fattige har han givet og skødet et byggested, 23 alen i længden og 10½ alen i bredden, og en kålhve derhos, 16 favne i længden og 12 favne i bredden, med fri gang derom og dertil. Dernæst har han givet og kender sig at være hospitalet og dets fattige 2000 rdl. in specie skyldig. Pengene skal stå på rente hos Wllstrups rette ejere, som skal udlægge 6 pct. til hospitalet hver mikkelsdag (29/9), første år mikkelsdag 1655. Erlægger Wllstrups ejere ikke samme rente på for:ne sted og til for:ne termin, må de ikke under deres rettigheds fortabelse befatte sig med Wlffstrup hgd. el. dens tilliggende, førend de erlægger den resterende årlige rente af hovedstolen med al omkostning og 100 rdl. in species straf. Betales den resterende rente med omkostning og 100 rdl.s straf ikke inden år og dag, må hospitalet ved dets fuldmægtige pantsætte Wllstrup hgd. med dens tilliggende som brugeligt pant, til hvem de vil, for den resterende rente, omkostning og årlig 100 rdl.s straf. Den, til hvem hgden pantsættes, må nyde og bruge den uden regnskab, indtil han bliver lovlig udløst. Dog skal han straks erlægge al resterende rente, omkostning

og 100 rdl.s årlig straf og siden den årlige rente på de vilkår, som Wllstrups ejere er forpligtet til. Vil hospitalet el. dets forstander selv bruge Wllstrup hgd., skal det stå dem frit for på for:ne vilkår. Sker der fjendtligt indfald el. påkommer der anden uformodentlig tilstand el. lejlighed, så at man nødes til at rejse af landet, og pengene ikke bliver betalt til den rette termin, skal det ikke komme dem til skade. Dog skal de være forpligtede til, så snart Gud giver fredelig tilstand, og enhver igen bliver sit eget mægtig, at betale det, der resterer. De 2000 rdl. skal hans arvinger og efterkommere udlægge af fællesboet til dem, der arver Wllstrup hgd., og siden skal de have i agt, at de bekommer de 2000 rdl. og beholder dem ved Wllstrup hgd. til sig selv og deres efterkommere, såfremt de ikke vil svare dertil og stå hospitalet til rette. Af renten af de 2000 rdl. skal der årlig underholdes 6 arme mennesker, nemlig 3 mandspersoner og 3 kvindespersoner, om der på for:ne steder findes så mange arme og elendige af hvert køn. Ellers forårsages man at tage af det køn, som er mest armt og elendigt. Dog skal et af kvindfolkene, som er tro og arm, være af den alder og det helbred, at hun kan vare på de andre med kogning, bading, brygning, tvæt og anden varetægt og tilsyn. Med mere, som samme fundats indeholder.- Til vitterlighed: Erich Rosenkrands; Christen Schiell Allbretsen; m. Frandtzen Rosenbierig, superintendent over Viborg stift; hr. Christenn Pedersen, provst i Medellsom h.; hr. Jens Jensen Karemarch, Sognepræst til Lunge[!], Winge og Thorup s. (154-161) [114]

1656 6/2 (Viborg). Pantebrev fra fru Karen Dyre t. Wllrupgaard til Claus Dyre på 200 rdl. at betale med 6 pct. i Viborg [på snapstinget] 1657. Derfor pantsat flg. gods: i Thy i Hillersløff h., s. og by 1 gd. (Peder Tomesen), i Schouffsted by i for:ne s. 1 gd. (Jens Jensen), i Jaarmaall s. Foellsag 1 gd. (Anders Christensen), beregnet efter skyld og landgilde til ungefær 20 td. htk. Bliver pengene ikke betalt, skal godset være C.D. følgagtigt som evindeligt ejendom.- Til vitterlighed: hendes svoger Claus Porß. (161-162) [115]

Opbydelse. Pouell Hollst på Hanneß lod opbyde flg. gods, som er udlagt ham fra Erich Kaaß: 1 gd. i Lilld s. på Hanes i Nørkledt (Jens Ibsen), 1 boell i ØeBløß (Graffuers Jensen), 1 bolig i Tømerby s., som kaldes Thrøye (Peder Jensen). (162-163) [116]

Opbydelse. Forrige løjtnant Abraham Wederbardt lod efter K.M.s brev opbyde 1 gd. i Seigellstrup len i JerBløff h. Beistrup (Jens Sørensen). Gden

er tilforn opbudt her på landstinget den 28. sep. 1653 og 5. juli 1654. (163)
[117]

Opbydelse. Kiersten Lauridtzdatter sal. Hans Pedersens i Aarhus såvel som Niells Sørensen og deres medredere lod det gods opbyde, som er udlagt dem af K.M., og som ikke er afhændet til Erich Grubbe. Godset er også opbudt her på landstinget 14. feb. 1655. (163-164) [118]

Opbydelse. Hans Nichellsen, Hans Nannsen, Christopher Hansen, borgmestre i Kbh., og Laurids Eschesenn ibd. på Islands kompagnis vegne lod det gods opbyde, som er udlagt dem af K.M. Godset er tilforn opbudt her på landstinget. (164) [119]

Opbydelse. M. Laurids Trane i Viborg lod det gods opbyde, hvori hans hustru Kiersten Christensdatter er indført efter 2 gode mænds indførselsbrev. Godset er ofte opbudt tilforn. (164-165) [120]

LANDSTING 27. FEBRUAR 1656

1656 21/2 (Wefferdtzholmb). Pantebrev fra Peder Bilde og fru Kiersten Schieell t. Worgaard til Viffer Seefeld t. Reffs på 760 sldl. at betale med 6 pct. til førstkommende Mauriti (22/9) under et adeligt indlager, hvor det forelægges dem. Derfor sat flg. gods til forvedspant: i Hielom h. 1 gd. i Schiffsted s. i Suanfolch by (Jeßper Pedersen), 1 gd. i samme h. i Bellumb s. og by, som kaldes Nørgaard. Bliver pengene ikke betalt med årlig rente til for:ne termin, må V.S. have fuldmagt til uden proces straks ved sig selv el. en anden at annamme for:ne gd. i Suanfolch og 1/3 af Nørgaard i Bellom til frit, brugeligt pant og gøre sig dem så nyttige, som han bedst kan, indtil pengene bliver betalt med efterstående rente.- Forseglet og underskrevet af P.B. og K.S. Til vitterlighed: Christenn Haarbou t. Hull Riib; Jørgen Haarbou nu værende på Veffertzholmb. (165-167) [121]

- 24/1 (Viborg). Brev fra Erich Kruße t. Engelltofft til hans farbroder Jørgen Kruse t. Kiersgaard, som har godsagt for ham til fru Ide Lange sal. Otte Schiells t. Katholmb for 300 rdl. og til doktor Niells Bendtsenn i Aalborg for 200 rdl. Derfor pantsat flg. gods: i Nør h. i Nørborch s. og by 1 gd. (Hans Christensen), 1 gd. (Niellß Jørgensen). Kommer J.K. i nogen skade for sit løfte, skal det stå ham frit for uden proces at lade godset

annamme og beholde det som frit, brugeligt pant, indtil hovedstolen bliver ham skadesløst betalt med rente og interesse. E.K. forpligter sig på adelig ære til at holde dette under et ærligt indlager, hvor det bliver begæret skriftligt el. mundtligt.- Forseglet og underskrevet af E.K. (167-169)

[122]

- 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Enuold Krusbe t. Houm til hans broder Niels Krusbe på 1000 rdl. at betale med deres rente til snapsting 1657. Derfor udlagt flg. gods og sat det til brugeligt pant: i Varde syssel i Nørre h. i Hemmedt s. Houm 1 gd., som Niels Jensenn tilforn iboede, i Hing h. Hollumb 1 gd. (Christen Graffuersen), i Hammerumb h. Lille Døufing hr. Peder Somer giver årlig 2 hardbopd. smør, ½ spegelaks, ½ svin, ½ fødenød, ½ lam, ½ gås, ½ rdl. gæsteri af den øde part, han har i brug, 1 boell i Nørwimb, i Hierum h. Fousbing 1 gd. (Bertill Jørgensen), deslige i Thy i Østerildt s. Thauße 1 svin og 10½ mk. smør Viborgvægt af Niels Christensens gd. N.K. må straks lade godset annamme til brugeligt pant efter E.K.s derpå udgivne følgebrev. Bliver hovedstolen ikke betalt med dens rente, må N.K. uden proces beholde godset som evindelig ejendom.- Forseglet og underskrevet af E.K. (169-171)

[123]

LANDSTING 12. MARTS 1656

1656 2/3 (Chlausholmb). Skøde fra Hans Fris t. Kragerup til fru Christendze Lindenow på en part af Grandzleff tiende i Houelberig h., der årlig skylder 5 td. rug, 2 td. 2½ skp. byg. C.L. skal have tiendeparten på samme kondition som den, hvorpå ridemændene Erich Lonow og Werner Parsberig har gjort indførsel i den. (171-172)

[124]

LANDSTING 26. MARTS 1656

1656 20/3 (Viborg). Skøde fra Mannderup Abildgaardt til hans svoger Mogens Arentfeldt på gods, som hans hustru fru Heluig Arenfeldt arvede efter sin søster jfr. Idde Arnnfeldt, nemlig en anpart af Schaarupgaardt i Molß h. (Niels Jensenn og Madz Jensenn). På hans hustrus lod er der tilfaldet ham 1 td. 1½ skp. 1 fjk. 10/13 alb. af for:ne Schaarupgaardt.- I min husbonds fraværelse har jeg underskrevet dette skøde, H.A., egen hånd. Sig.: Peder Langhe; Lauridz Bilow. (172-173)

[125]

År, dato og sted ikke anført. Skøde fra Jørgenn Juell t. Aggersbøll til Mogenns Arenfeldt på gods, som hans hustru fru Ellinn Arenfeldt arvede efter sin søster jfr. Idde Ahrnnfeldt, nemlig en anpart af Schaarupgaardt i Mols h. På hans hustrus lod er der tilfaldet ham 1 td. 1½ skp. [1] fjk. 10/13 alb. af Schaarupgaardt.- I J.J.s fraværelse har jeg underskrevet dette skøde, E.A. Sig.: landsdommerne Peder Lannge og Lauridz Below. (173-174) [126]

Opbydelse. Hr. Jenns Pedersenn Albech i Barmer lod opbyde det af Niels Ahrnnfeldz gods, hvori hans moder Ingier Christensdather er indført af gode mænd. Godset er tit og ofte tilforn opbudt og protokolleret her på landstinget. (174) [127]

1656 29/2 (Estrup). Skøde fra Mannerup Abildgaardt t. Estrup til Knudt Bilde t. Schierildgaardt på flg. gods: i Bierre h. 1 gd. i Wrigstedt s. og by (Rasmus Tammesenn), Offuer Wrigstedt 1 bollig (Niels Raßmusen), i Raarup s. i Nøtterup by 1 gd. (Jenns Tøgersen), 1 gd. ibd. (Jørgenn Tøgersen), 1 gd. ibd. (Jørgen Michelsenn).- Sig.: Jørgenn Juell; Egertt Abildtgaardt. (174-175) [128]

LANDSTING 9. APRIL 1656

1656 20/2 (Kbh.). Magelægsbrev fra K.M. til Christenn Scheell t. Fußingøe. C.S. har udlagt flg. gods til H.M.: i Synderliung h. i Reistrup 2 gde (Mouridz Christensenn, Christenn Sørensen og Jenns Christensenn), Dinnes Tomesen ibd., Christenn Christensenn Smedt ibd., Worning Niels Pedersen, nok 8½ skp. 1 fjk. rug, 7 skp. 1 fjk. byg af 1 gd., som kaldes Hedegaardt i Støffring h., i lige måde har han udlagt 1 pd. smør, 2 skp. 3 fjk. byg af for:ne gd. Heedeg[aa]rdt til K.M. til Droningborig, deslige har han udlagt til [et af] Viborg kapitels vikarier 1 gd., som kaldes Synnderbeg (Anders Knudsen og Jørgenn Andersen), nok 1 okse at stalde og 3 skp. havre af 1 gd. i Aarup (Niels Pedersen), item imod noget af bemeldte kapitels kommungods har han udlagt 1 gd. i Kuorning (Niels Mortensen), nok 2 td. 1 skp. havre, 1 svin af for:ne [gd. i] Aarup (Niels Pedersen). Eftersom gæsteriet af kapitlets gods til for:ne vikarie befindes at være større end gæsteriet af det gods, C.S. har udlagt derimod, skal 6 slmk. gæsteri af den gd. i Kuorning, som er udlagt kapitlet i stedet for kommungodsets gd., følge vikariatet. C.S. har udlagt al for:ne gdes ejendom bortset

fra herligheden af Heddegaardt og Aarup efter de breve, C.S., kongen og kapitlet har givet derpå. Til vederlag har H.M. udlagt flg. af kronens og kapitlets gods til C.S.: under Mariagers Chloster len i Synderløng h. i Leesten s. og by Jens Lasen, Niels Pedersen, Nielß Jensenn ibd., Christenn Kielsen, Pouell Christensenn ibd., Peder Pedersen, Peder Nielsen ibd., Søren Michelsen og Mads Pedersen, gadehuse ibd.: Christenn Jennsenn, Anne Oluffsdather, Christenn Tygißenn, Lauridz Jensenn, Christen Lydichsenn, nok herligheden af 1 kierceboell i Lestenn s. og by i Synnderløng h. (Lauridz Chlausen), som hidtil har været svaret til Droningborig, medens landgilden er givet til præsten og kirken, nok flg. af Viborg kapitels gods: Lestenn s. og by 1 gd. (Jens Andersen), Jenns Jensenn og Søren Jensenn, 1 gadehus ibd. (Niels Poulsen), item flg. af for:ne kapitels gods: Lestenn Christen Nielsens enke, Søren Nielsen og Jens Pedersens enke. [Kron Sk II s. 56f]. (175-179) [129]

- 29/3 (Chlausholmb). Skøde fra Hanns Fris t. Kragerup til Gunnde Roßennkrandtz på flg. gods: 1 gd. i Nimb h. i Hornnborig by (Jørgenn Jennsenn), 1 gd. i Nørwang h. i Haredzøe by (Peder Jennsenn), 1 selvejerbondegd. i Galtenn h. i Rud s. i Bramstrup (Madz Knudsen). (179) [130]

1655 10/8 (Fredrichsodde). Brev fra hr. Annders Bilde, hr. Oluff Parsberg, Mogens Høgh, hr. Henrich Randzou til Gunde Rosenkrandz. Efter hans anmodning har de på K.M.s vegne forundt og bevilget ham en plads i Fredricksodde stad og befæstning, som ligger østen Kongenns Gade, norden Anders Lauridsenns og sønden Chlemendt Chlemendsens pladser, 52 alen i bredden og 84 sjællandske alen i længden. Han skal inden 2 år lade den bebygge med tegltække. Til samme plads er der forundt ham 1 markjord i Høybye mark, som er den 36. lod. Pladsen med dens fortov samt den bygning, der sættes derpå, såvel som markjorden skal G.R. beholde til evindeligt eje.- Forseglet og underskrevet af A.B., O.P., M.H. og H.R. (179-181) [131]

1656 27/3 (Kniffholdt). Skøde fra fru Anne Pedersdatter Manneschioldt til Claus Pors t. Wllerupgaardt på flg. gods, som hendes datter fru Karinn Dyrre på skiftet efter hendes sal. fader har udlagt hende til vederlag for hendes af ham bortsolgte gods: i Thy på Hannis i Lild s. Lundergaardt (Lauge Jensen), i Thømmerbye s. og by 1 gd. (Peder Christensen), 1 gd. ibd. (Suendt Luckaßenn), Dambsgaardt i Hiarmaall s. (Michell Bødicke).- Sig.: Steenn Routstteenn; Palle Griisß. (181) [132]

År, dato og sted ikke anført. Opdragelsesbrev fra Jacob Jacobsenn Wolff til Peder Matisen, forrige skriver på Haldt, på 1 gd. i Gißlumb h. i Willesße s. og by (Niels Christensenn) og 1 boell i Slett h. i Tholstrup (Thamis Christensen), som [er tilfaldet] J.J.W. og hans medarvinger efter deres sal. forældre, der boede og døde i Ottenße. J.J.W. havde annammet fyldest og fuld værd for gden og boellet, hvorfor han har overdraget P.M. deres indførsel med Eschildt Giøes og Petter vonn Gierstorffs hænder og signeter under såvel som K.M.s og Danmarks riges råds dom, som Jacob Jacobsen har forhvervet på næst forleden herredag.- Forseglet og underskrevet af J.J.W. Sig.: Christen Mouridsen og Peder Jensen i Viborg. (182) [133]

Opbydelse. Forrige kaptajn Nicolaus Strausßen lod opbyde flg. gods, som er udlagt ham af K.M. for den tjeneste, han har gjort riget i forleden fejdetid: i Lundenis len 1 boell, som Madz Madsen [tilforn iboede], og som Peder Pedersen nu ibor, 1 gd., som Nielß Christensenn tilforn iboede, og som Peder Jenßenn nu ibor, 1 gadehus (Madz Jensenn), ½ gd. (Michell Madsen), Thimbling i Aspe s. 1 boell (Anders Jensenn), Thrudstrup i Segelstrup len 1 gd., som Lauridz Michelsenn tilforn iboede, og som Christen Nielsen nu ibor, 1 gd. (Anders Pedersen og Jens Pedersen), 1 gd. (Lauridz Nielsen og Jep Nielsenn), Kielstrup 1 gd. (Jenns Christensenn), 1 hus (Zidsell Lauridzdatter), Thielsted 1 gd. (Bertill Nielsenn). (183) [134]

LANDSTING 23. APRIL 1656

(Begge dommere til stede.)

1656 22/3 (Liøngbyeg[aa]rdt). Skøde fra Annhelmb von Pudeweldtz t. Liøngbyeg[aa]rdt til Mogenns Fris på 1 b[o]jell i Harballegaardt len i Ning h. i Løyennkier by (degnen Jenns Rasmusen).- Sig.: Erich Rosenkrandz; Casper Rudolph von Gierstorff. (184) [135]

- 12/4 (Kiølbyeg[aar]dt). Pantebrev fra fru Anne Krabbe sal. Gunde Langes t. Kiølbyegaardt til oberst Erich Quitzow, som har lovet for hende til m. Frands Rosenberig for 100 rdl. og til Marinn Nielsdatter i Tistedt sal. Kieldt Nielsenns for 200 rdl. Derfor pantsat flg. gods: i Thy i Hillersleff h. i Hunstrup s. i Kløff 1 boell (Staphen Lauridsen), 1 boell (Peder Pouelsen), 1 boell (Anne Andersdatter), 1 boell (Jenns Nielsen). Lider E.Q. nogen udgift, indmaning el. anden skade for sit løfte, må han have fuldmagt til

straks og uden proces at lade godset annamme og beholde det som brugeligt pant, indtil han bliver betalt for de penge, han har lovet for, med efterstående rente og interesse. Sig.: Peder Langhe; Kieldt Lannghe. (184-185) [136]

- 16/4 (Kniffholdt). Skøde fra Anne Pedersdatter Manneschioldt sal. Hans Diurres t. Kniffholdt til Erich Grube t. Tielle på 1 gd. i Kier h. i Wester HaBing s. og by, som kaldes Thofftegaardt, (Lauridz Jennsenn og Peder Madsen).- Sig.: Erich Lonow; Offue Blick. (186) [137]

- 23/4 (Hagx Holmb). Pergamentskøde fra Ebbe Gyldenstiern t. Thyrestrup til Erich Rosenkrantz på Woßneß hgd. takseret til 63 td. 1 skp. 1 fjk. htk. med flg. tilliggende bøndergods: i Øster Lisbierig h. i Schiødstrup s. i Woßnes by Pouell Gysß, Sørenn Jensenn, Jenns Ibsenn, Peder Ibsen, Anders Jensenn, Niels Sørensen, Jenns Pedersen, bolsmænd ibd.: Peder Pedersen Hoffgaardt, Jens Sørensen, Peder Pedersen, Jørgen Rasmussen, Lauridz Rasmusen, Raßmus Mortenßen, gadehuse ibd.: Anne Pedersdatter, Sørenn Kroxmendt, Christen Nielßenn Schreder, Niels Snedicker, Jesper Rasmusen, Sørenn Pederßenn, Indrup Jenns Pouelsenn, noget buolsjordt, som for:ne Jenns Pouelsenn har i brug, Annders Jensenn, noget boelsjordt, som for:ne Anders Jensenn har i brug, Skiødstrup by Hendrich Nielßenn, Rasmus Madsenn ibd., Niels Jensenn Møller, Niels Pedersen, gadehuse ibd.: Rasmus Nielsenn, Søren Gys, Rasmus Andersen Fischer, Hiellumbagger Niels Tamesenn, Høywaare Sørenn Jensenn og Rasmus Andersen, Stustrup Anders Pedersen, 1 hussted, som for:ne Annders Pedersen har i brug, Pouell Olufsen, Aastrup Christenn Pedersen, Jenns Jørgensen, Raßmus Christensen, Hornsleedt s. Eskerodt Niels Sørensen, Anders Michelsenn, Anders Pedersen, Rasmus Pederßenn, 1 andet boels jord, som for:ne Rasmus Pedersen har i brug, gadehuse ibd.: Hendrich Graffuersen, Thykier Rasmus Jespersen, Balle Niels Knudsenn, gadehuse ibd.: Jenns Christensenn Thømmermand, Thoedbierig s. Haarup by Jens Michelsen, Rasmus Michelsen, Lauridz Iffuersenn, Anders Madsen, Niels Rasmusen, 1 stykke eng, som kaldes Schreder Engh, og som for:ne Niels Rasmusen har i brug, Niels Jennsenn Thøning, Peder Sørensens enke, Sørenn Thommesen, Niels Pedersen, Niels Raßmusen, Jenns Sørensen, gadehuse ibd.: Jenns Joensenn, Jens Jensen, Sastrup Niels Jensenn, Elstedt Jens Nielsenn, Rasmus Nielsenn, Elløff Pouell Therchildsen, Jens Nielsenn, Jens Christensen ibd.- Velforseglet med 3 underhængende indsegl. Sig.: Gunde Rosenkrantz; Mogens Friß. (186-189) [138]

- 23/4 (Ruballegaardt). Skøde fra Wincentz Bilde t. Waldbyeg[aa]rdt til Manderup Abildtgaardt på flg. af Haridz Kierdz Gaardz tilliggende agerjord og enge, som han har bekommet ved indførsel for det, afgangne Jørgenn Munck var ham skyldig: 1 agerfald fra Jenomb vej og østpå til Ørbechs Homelgaardt, som var sat for 23 td. 3 skp. sæd, 1 agerfald, som kaldes Prestmarck og er sat til 6 td. 3 skp. sæd, 1 enghave, som kaldes Prestehaffue og er sat til 40 læs hø, 1 eng østen fra for:ne have og til Slegieldt, som er sat til 22 læs hø, 3 skp. 1 fjerd. sæd i Lindholdt Aggere, 1½ td. 2 skp. sæd i Fogelsang Aggere, i Jerløff h. flg. stykker jord, skov og eng: Raffuensbøll Maae, som er sat til 50 læs hø, 1 stykke jord, som kaldes Gield Agger og er sat til 4½ td. sæd, det af Raffnsbølle skov og grund, hvortil J.M. var berettiget, og som er sat til 60 svins olden, det af Søeholmbs Agere, hvortil J.M. var berettiget, og som er sat til 15 skp. sæd, Bleghoffs Aggere, som er sat til 3 td. 2 skp. sæd, en eng i samme have, som er sat til 10 læs hø, 2 ørte mel og 2 ørte bygmalt af Worch mølle. Dette gods såvel som det af Harildz Kierds Gaardz bygning, hvortil J.M. var berettiget, skal efterfølge M.A.- Til vitterlighed: Jørgenn Juell t. Aggersbøll; Knud Bilde t. Schierildgaardt. (189-191) [139]

LANDSTING 7. MAJ 1656

(Dommeren var ikke til stede.)

1656 2/5 (Ellinggaardt). Skøde og magelægsbrev fra Eyller Effuertt Banner til fru Elße Windt. E.W. har udlagt E.E.B. 1 mølle i Jelling s. (Christenn Sørensenn). Derimod har E.E.B. udlagt flg. gods til hende: i Wennebierig h. i Lendom s. 1 »werstedt«, som kaldes Bolley (Peder Jørgensenn), Stienns Hedde (Jens Christensenn), Digett (Peder Jensenn), Wlsig (Jacob Jennsenn), Hedeleedt, som Jens Laustsen iboede, Gadenn, som Thøger Andersenn iboede, Stubenn (Michell Christensenn), 1 »werstedt« (Moust Weffuer), Schierimb s. 1 »werstedt«, som kaldes Stockholmb, (Christenn N.).- Sig.: Markor Kaaß; Christenn Lange Nielsenn. (191-192) [140]

Opbydelse. Peder Mattisenn, forrige skriver på Haldt, lod flg. gods opbyde: 1 gd. i Gißlum h. i Wlleß s. og by (Niels Christensen), 1 boell i Slett h. i Tholstrup (Tamis Christensen). Godset er overdraget ham af Jacob Wolff. (192-193) [141]

1656 24/3 (Wangh). Skøde fra fru Margrette Holck sal. Jens Høeghs t.

Wangh til Jørgenn Løcke t. Siøegaardt på 1 gd. og boellig i Hillerbleff h. i Øster Wandett s. og by (Christen Jensenn).- Sig. Erich Juell. (193) [142

- 24/4 (Roßennholmb). Skøde fra Erich Roßennkrantz t. Rosennholmb til Ebbe Gyldennstiernn på 4 gde på Hannis i Thømmerbye (Olle Lauridsen, Christen Christensen, Madz Christensen, Jens Simensenn) og 2 gadehuse (Lauridz Pedersen og Nielß Mortensen).- Sig.: Peder Lange t. Kiergaardt; Mogenns Fris t. Farschouff. (193-194) [143

LANDSTING 21. MAJ 1656

1656 5/5 (Hestrupgaardt). Pantebrev fra Jenns Bildt t. Heestrupgaardt til hr. Steenn Bilde t. Kiersgaardt på 510 rdl. at betale til 3 terminer på Viborg snapsting, nemlig 100 rdl. og den forfaldne rente af hele summen fra dette brev dato til snapsting 1657, 200 rdl. og den forfaldne rente af den resterende sum til snapsting 1658 og 210 rdl. til snapsting 1659. Derfor pantsat 1 bondegd. i Vendsyssel, som kaldes Stoerre Lophaffue, (Jenns Stephensenn), og som J.B. har købt af S.B. for de 510 rdl.- Forseglet og underskrevet af J.B. Sig.: Jørgenn Krusße t. Hiermedzleffgaardt; Christen Langhe t. Rønningsholmb. (194-195) [144

- 16/5 (Viborg). Skøde fra Jenns Kaas t. Krabisholmb til Mogens Høeg, Danmarks riges råd, på flg. gods: i Vendsyssel i Kier h. i Wester Haßing 1 gd. (Niels Christensenn), nok 1 td. byg af den jord i Raffuennschouff, som er lagt til hans gd., Jørgenn Jensenn 1 gd., i Øster Haßing 1 gadehus (Mogenns Svendsen).- Sig.: Peder Langhe; Lauridz Below. (195-196) [145

- 7/4 (Odenn). Pergamentbrev fra fru Sophie Brahe sal. hr. Jørgen Lunghe t. Odenn. Til 5 fattigfolks underhold har hun givet 1 gd. Bidstrup i Weneberig h. i Hiøring s. (Niels Hansen) med dens 12 fjerd. jord over al Hiøring mark efter skøde og adkomstbreve. Den, som efter dette brev dato besidder gden, skal årlig give 50 rdl. for skyld, landgilde og alle andre afgifter at levere til hver juleaften på Aadenn, såfremt fæstebrevet ikke dermed skal være forbrudt. Så længe hun lever, vil hun selv råde for, hvem der skal have pengene, og hendes børn og børnebørn efter hende el. den, som ejer Odenn, skal siden råde derfor. De, der nyder pengene, skal være af Horrens h. ved Odenn og nærmest deromkring, og den, der bliver indskrevet for pengene, skal have dem årlig, så længe de skikker sig, som

rette almissehoveder bør. Afgår en af dem ved døden, førend pengene forfalder, må arvingerne ikke nyde det, der resterer; men en anden skal straks indskrives dertil. Der skal have flittig indseende med, at de, der indskrives, er rette almissehoveder, som er så gamle el. vanføre, at de ikke kan hjælpe sig selv, og de må ikke indskrives for gunst el. gave. Herligheden af gden Bidstrup, det være sig stedsmål, sagesfald, jagt og fiskeri, skal hun selv, hendes børn og børnebørn el. den, som herefter ejer Odenn, beholde. Den, som ejer Odenn, skal være forpligtet til at forsvare ejendommen til gden Bidstrup og have indseende med den, som bor på gden, at han bygger og forbedrer den og ikke lader noget af ejendommen komme fra gden. Den, der har herligheden, må ikke pålægge den, som bor på gden, videre tyng, end her til dags er sket, etc. Der findes 4 eksemplarer af dette brev, det ene er leveret doktor Anders, superintendent over Vendelbo stift, det andet ligger i brevskrinet på Oden, og det tredje er leveret m. Niels Lauridsen, sognepræst i Hiøring, og skal lægges ved kirkens breve.- Forseglet og underskrevet af S.B. og til forsikring af Christenn Scheell Albretsen t. Fußingøe og Hans Bilde t. Jungetgaardt. (196-200) [146

LANDSTING 4. JUNI 1656

1656 26/5 (Oxholmb). Skøde fra Knudt Seefeldt t. Oxholmb til Frandtz Randtzow t. Estuadgaardt på en anpart af 1 gd. i Han h. i Thrandum s. i Eystrup by (Jenns Christensenn og Hanns Jacobsen), hvoraf der årlig skyldes 4 td. byg, 1 svin, 8½ mk. smør, 3 sk. ledingspenge og 2½ mk. gæsteripenge til K.S. (200-201) [147

- 20/4 (Kbh.). Skøde fra Niels Kruse t. Engeltofft til hans broder Erich Krusße t. Grubesholmb på halvparten af Grubesholmb hgd. og bygning i Varde syssel i Nørre h. i Nørborch s. med halvparten af det bygningskalk, de sten og det tømmer, som nu findes der på stedet, item halvparten af Nørkier Gaardt og dens tilliggende ejendom samt flg. bøndergods, der ligger til Grubesholmb's halve hgd.: Nørborch by 1 gd. (Hans Nielsen), 1 gd. (Jens Sørensen), 1 gd. (Jørgenn Eschisenn), 1 gd. (Henrich Jepsen), 1 gd. (Eschildt Sørennsenn), 1 gd. (Christen Michelsen), 1 gd. (Peder Knudsen), gadehuse i Nørborck: Mette Pedersdater 1, Frandz Christensenn 1, Hans Nielsen 1, Pouell Poelsen 1, Jørgenn Pedersen 1 sldl. af ½ gadehus, Bølling h. Dyffuelsmoesße Bertill Jacobsen 1 bolig, Louffdall Christen Pedersen, nok giver han ½ td. smør af 1 boell, han har i brug, Hammerum

h. Scharild s. Lille Brou Jenns Pedersenn 1 bollig.- Sig.: Fleming Wiffeldt; Frandt Brockenhuß. (201-203) [148]

- 4/6 (Viborg). Opbydelse fra Jacob Nielsenn i Randers på hans svoger oberstløjtnant Morten Bartels og hans hustru fru Cathrine von Anderbenn t. Golocken i Mecklenburg deres vegne til fru Cathrine von Andersen's søster el. andre adelspersoner, der vil betale deres lod i Wlsund hgd. og dens tilliggende bedst.- Underskrevet af J.N.

Lodsedlen blev fremvist, læst og påskrevet. Den formelder om $\frac{1}{3}$ af Wlsund hgd., som er 8 td. htk., item i Schodborig h. 1 gd. Jenns Christensenn i Nør Agger, Peder Iffuersenn i Saxkiergaardt, 1 gd. (Kieldt Christensenn), Lille Saxkiergaardt (Jenns Christensen og Jenns Andersen), gadehuse: Salomon Gregersen 1, Karinn Thybou 1, hvori alle lodsejerne har lige rettighed. Denne søsterlod beløber sig til 18 td. 7 skp. 2 fjk. 1 alb. (203-204) [149]

- 29/5 (Huidstedtgaardt). Skøde fra Hennrich Below t. Huidstedgaardt, befalingsmand over Stauanger len, til fru Elisabeth Daae sal. Jacob Wiffelds t. Webners Holmb på 1 gd. i Wradz h. i Eistrup s. i Stoer Thoerlunde (Michell Jacobsen).- Sig.: Jørgenn Høegh, Chorfitz Wiffeldt. (204-205) [150]

- 24/5 (Bierre). Pantebrev fra fru Zidsell Glambeck sal. Morttenn Paxes t. Bierig til Corfidtz Wiffeldt t. Matrup, som har godsagt for hende til Magdelinne sal. Rasmus Nielsens, forrige borgmester i Aarhus, for 2000 speciedl. Hun lover på adelig ære at skaffe C.W. hans hånd og segl igen til mortensdag (11/11) 1657. Derfor sat flg. gods til underpant: i Nimb h. Threbierre 1 gd. (Peder Oluffsen og Juell Oluffsen), 1 gd. (Nielß Christensenn og Sørenn Enuoldsenn), 1 gd. (Christenn Hansenn Smedt og Knudt Lasenn), 1 gd. i Fleming by (Therkildt Oluffsen og Jep Jensenn[?]), 1 gd. i Huornumb by (Jenns Bertilsen og Jenns Tommesen), 1 gd. ibd. (Michell Jensen), 1 gd. i Kaalhaffue (Therkild Pedersen), 1 gd. i Nørwang h. i Bøghballe by (Nielß Jensenn). Bekommer C.W. ikke sin hånd og sit segl igen, skal det stå ham frit for uden dom el. rettergang at annamme godset og beholde det som brugeligt pant med skyld og landgilde, ægt og arbejde og al herlighed, indtil han fanger sin hånd og sit segl skadesløst igen. Vil C.W. ikke længere stå i samme løfte, skal han opsigte Z.G. det $\frac{1}{2}$ år tilforn.- Forseglet og underskrevet af Z.G. Til vitterlighed hendes datter fru Margrette Paxs. (205-207) [151]

- 29/5 (Ruballegaardt). Skøde fra Manderup Abildgaardt t. Estrup til Corfitz Wlffeldt t. Matrups på 1 gd. i Thørsting h. i Ring s. i Brestrup by (Christen Oluffsen).- Til vitterlighed: Jørgenn Juell t. Aggerbøll; Hermandt Kaas t. Refstrup. (207-208) [152]

LANDSTING 18. JUNI 1656

1656 29/5 (Hestrupgaardt). Brev fra Jenns Bildt Ottesenn t. Hestwadtgaardt[!] til hans broder Wincentz Bildt t. Neesß på 500 rdl. at betale ham el. den, som har dette brev, med 6 pct. årlig rente til pinsemarked den 29. maj 1657 i Aalborg el. på det sted i disse kongeriger, hvor det begæres af ham. Derfor afstået flg. gods: i Vendsyssel i Børlum h. i Rackebye s. og by 1 gd. (Anders Knudsen og Peder Nielsen), 1 gd. i samme s., som kaldes Hedegaardt, (Oluff Jennsen). W.B. el. den, der har dette brev, skal nyde og bruge godset, og [hvis pengene ikke bliver rettidigt betalt] beholde så meget deraf til evindeligt eje, som de 500 rdl. med efterstående rente og skadegæld kan bedrage sig til, når hver td. htk. sættes til 40 rdl.- Forseglet og underskrevet af J.B. Til vitterlighed: Christenn Langhe t. Rønousholmb. (208-210) [153]

LANDSTINGET, SOM INDFALDT TORSDAG EFTER MARIÆ BESØGELSESDAG 3. JULI 1656

1656 14/6 (Hestrupgaardt). Pantebrev fra Christenn Lannghet. Rønousholmb til Wincentz Bildt t. Neesß, befalingsmand over Thunsßberig len og provsti, på 1500 enkende rdl. in specie at betale W.B. el. den, som har dette brev med hans vilje, på Thorstedlundt el. et andet sted her i Danmark til sankthansdag midsommer (24/6) 1657 med 1 års rente, 6 pct. Derfor sat flg. bøndergods til underpant: i Vendsyssel i Wreleff birk i Hestrup s. og by 1 gd. (Niels Christensenn), 1 gd. (Helge Christensenn og Laß Christensenn), 1 gd. (Las Ibsenn og Christen Andersenn), 1 gd. (Niels Ibsenn), Deebell Anders Nielsen. Bliver de 1500 rdl. ikke betalt med forfalden rente til for:ne tid, må W.B. el. den, der har dette brev med hans vilje, have fuldmagt til uden proces at annamme godset og beholde det som sin rette ejendom, hver td. htk. for 40 rdl. Den af dem, som ikke længere vil lade pengene blive stående, skal advare den anden derom ½ år tilforn.- Sig.: Jens Bildt t. Hestrupgaardt; Iffuer Krabbe t. Thottum. (210-212) [154]

LANDSTING 16. JULI 1656

(Dommeren ikke til stede.)

1656 5/7 (Meringg[aa]rdt). Skøde fra Rasmus Jensenn og Lauridz Jensenn på egne og søskendes vegne til deres moster fru Anne Mundt t. Lahnagger på 1 skp. korn af 1 gd. i Stiernholmb len i Hatting h. og s. i Lahnagger by (Sørenn Knudsen), som er tilfaldet dem arveligt ved lodsedler efter deres morfader Iffuer Mundt. Gdens årlige landgilde findes optegnet i skødet til deres sal. morfader og tilkommer [i øvrigt] bemeldte deres moster på hendes lod.- Sig.: Hendrich Mundt; Peder Mundt. (213)
[155]

- 17/5 (Kbh. slot). Brev fra K.M. til Chlaus Diurre på egne og underhaverende officerer, nemlig Hermandt Christensen, korporal, Jenns Raffnn, Jenns Simensenn, gefrejder, Niels Christensenn og Michell Hansenn, trommeslager, deres vegne på 106 rdl. i 1 ort, som H.M.s fader efter 6 restsedler dateret 8. okt. 1645 er blevet dem skyldig for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid. For denne sum, som er afskrevet på restbrevene, pantsat en part af 1 gd. i Segelstrup jordebog af Peder Munckes gods, som er kommet fra Aalborg len. Gden ligger i Wrinsted (Christenn Simensenn), og hver td. htk. er sat til 65 rdl. C.D. er indført i gden for 111 rdl., så den pantsatte gårdspart beløber sig 4½ rdl. 1 ort højere end for:ne rest. Dette beløb har C.D. betalt med rede penge, som skal restitueres ham af K.M., når den pantsatte gårdspart igen bliver indløst. C.D. el. den, som har denne anpart af 1 gd. med hans minde, må nyde den med al dens ejendom og herlighed, indtil den bliver indløst. (214-215) [156]

1653 31/3 (Mariagers Closter). Brev fra Mogenns Arennfeldt t. Rugaardt til Hans Nielsen, borgmester i Mariager, på flg. gods, som K.M. har givet ham i betaling for tjeneste: i Nørhald h. i Suennstrup s. i Thrwe en anpart af 1 gd., som Sørenn Nielsen iboede, men som er øde siden den svenske fejde. Gden skyldte, da den var ved magt, 1 ørte rug, 1 ørte byg, 12 skp. havre foruden det, der skyldes til Axell Wrnne t. Kielerup, som er 8 skp. havre, 1 pd. smør, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns. 1 fødenød. Da H.N. har betalt denne anpart af 1 gd. med rede penge, lover M.A. at fri og hjemle ham den, ligesom han har bekommet den af H.M.- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. Findes læst her på landstinget 8. juni 1653.

På brevet stod der skrevet: H.N. har afhændet den lod og del af Thrwe, hvortil han efter dette brev var berettiget, til Chlaus Diure. Han må gøre

sig den så nyttig, som brevet tilholder H.N. Actum Mariager den 2. juni 1656. H.N. Draastrup, manu propria. (216-218) [157]

LANDSTING 30. JULI 1656

1656 28/6 (Kbh.). Afhændelsesbrev fra Hennrich Müller til Jesper Wogensen t. Østergaardt på flg. gods, som er udlagt ham af K.M.: 1 gd. i Lundenes len i Varde syssel i Nør h. Thøestrup (Dauidt Chlemendsen, Niels Pedersen og Otte Eschisenn). Dens landgilde er takseret til 70 rdl. tønden, beløber sig tilsammen til 425 rdl.- Forseglet og egenhændigt underskrevet af H.M. (218) [158]

- 21/7 (Meeringg[aa]rdt). Skøde fra Casper Stochmandt t. Jerchnaffuergaardt til Peder Mund t. Meringg[aa]rdt på den anpart, der er tilfaldet ham arveligt efter hans fader og moder, af 1 gd. i Droningborig len i Thorsleff s. og by i Hald h. (Christenn Jellesenn), og af 1 gd. i samme h. i Faarup s. i Ørildt by (Anders Jensen).- Sig.: Ebbe Gyldenstiernn; Hendrich Mundt. (219) [159]

- 26/7 (Seeredzleffgaard). Skøde fra Rasmus Jensenn og Lauridz Jensenn på egne og deres søskendes vegne til Henrich Mundt t. Sieredzleffg[aa]rdt på 1 gd. i Waahr h. i Nebell s. i Sieredzleff by (Jens Folmerssen), som er tilfaldet dem arveligt på skiftet efter deres morfader Iffuer Wind[!] t. Meringgaardt.- Sig.: Ebbe Gyldennstiernn; Peder Mundt. (219-220) [160]

- 26/7 (Rubaleg[aa]rdt). Skøde fra Niels Arnnfeldt t. Kniffholdt til Chlaus Pors t. Wlerupg[aa]rdt på flg. bundgarnsstader og fiskeri i Nibbe fjord: Nedergaars lænker næst vesten Pøtten det 31. stade, som Søffren Mad-senns efterleverske i Aalborgig havde i fæste, deraf gives der årlig 30 ol sild, i 3. lænke vesten Pøtten i Nørllaae det 1. stade, som Jens Nielsen i Staffuendt har i brug, skylder 20 ol sild, det 2. stade, som Maren Pedersdather har i brug, skylder årlig 20 ol sild, det 3. stade, som Christenn Sørensen i Huonsgaardt har i brug, skylder årlig 20 ol sild, det 4. stade, som Annders Sørensen i Staffuendt har i brug, giver årlig 20 ol sild, det 5. stade, som Anders Christensenn har i brug, giver årlig 20 ol sild, det 6. stade, som Mourids Christensenn har i brug, giver årlig 20 ol sild, er tilsammen 150 ol sild.- Sig.: Manderup Abildgaardt. (220-221) [161]

1655 10/8 (Frederichs Odde). Brev fra hr. Annders Bilde, hr. Henrich Randzow, Oluff Parsberig, Møgenns Høegh og Otte Kragh til Christenn Schiell Jørgensenn t. Estrup på 1 plads i Frederichs Odde stad og fæstning, som de har tildelt ham efter den direktion, der er befalet dem af K.M. Pladsen, der ligger østen Kongens Gaade og norden Møgenns Arenfeldtz plads, er 41 sjællandske alen bred og 84 sjællandske alen lang. Inden 2 år efter dette brevs dato skal han lade den bebygge med forsvarlig købstadsbygning med tegltække. Pladsen med dens fortov og den bygning, der sættes på den, skal C.S.J. beholde til evindeligt eje.- Underskrevet og forseglet af A.B., H.R., O.P., M.H. og O.K. (221-222) [162]

1656 18/7 (Kbh.). Pantebrev fra Idde Lindenow sal. Stienn Beckes til Christenn Schiell t. Fußingøe, Danmarks riges råd, på 2000 rdl. in specie at betale med 6 pct. til ham el. den, der har dette brev med hans minde, i Kbh., el. hvor det falder ham bedst belejligt, til den 11. dec. 1657 uden videre opsigelse og under et adeligt indlager i den købstad her i Danmark, hvortil hun bliver manet. Derfor pantsat flg. gods, der ligger ved hendes gd. Wraa: i Vendsyssel i Aiestrup s. Kiesgaardt (Peder Sørennsen), item i Aiestrup 1 gd. (Jens Andersen og Anders Tomesen), 1 gd. (Lauridz Mortensen), 1 gd. (Michell Lauridsen), 1 gd. (Peder Nielsen), gadehuse ibd.: Jenns Pedersen 1, Helle Marquorsen 1, Niels Pedersen 1, Marquor Nielsen 1, Peder Danemandt 1, Bredholt (Jørgen N.), i Sulsted s. og by 1 gd. (Peder Andersen), 1 gd. (Lauridz Pedersen og Suendt Suendsen), 1 gd. (Lauridz Nielsen), gadehuse: Jens Jensenn 1, Christenn Bußj 24 sk. af 2 huse, Nipstrup Christen Lauridsen 1 gd., Westberig 1 gd. Niels IbBenn. C.S. må annamme godset med landgilde og herlighed og [beholde det], indtil pengene bliver ham el. den, der fremviser dette brev, nøjagtigt betalt.- Forseglet og egenhændig underskrevet af I.L. (222-225) [163]

- 18/7 (Hagenschouff slot). Mageskiftebrev fra Prebenn Brahe t. Engelstholmb til jfr. Ane Munck t. Harildzkierdt på 1 gd. i Thørlid h. i Bredstenn s. i Kierbølling by (Niels Jespersen og Jørgen Hansen) og skov til samme gd. til 27 svins olden. Derimod skal P.B. efter det mageskiftebrev, der er givet ham, have A.M.s anpart, som er halvparten, af 1 gd. i Limbschouff i Nørup s. i for:ne Thørlid h. (Hanns Boesßenn) skylder årlig 1 fjerd. smør, ½ foderokse, ½ brændsvin, 1 rdl. gæsteri af den halve gd.spart, og skov til samme halve gd.spart til 25 svins olden.- Forseglet og underskrevet af P.B. Til vitterlighed: hr. Jørgenn Brahe; Hanns Bilde. (225-226) [164]

LANDSTING 13. AUGUST 1656

1656 27/6 (Kbh.). Skøde fra admiralitetsråd Hennrich Müller til Christopher Huas på flg. gods, som K.M. har pantsat til ham: i Riberhus len i Kiergaardt birk i Henne s. i Dyrebye 1 gd. (Christenn Jensenn og Christenn Pedersenn), samme gd.s landgilde anslået til 46 rdl. tønden, beløber sig til 107 rdl. 2 mk. da., 1 gd. (Peder Jensenn og Pouell Nielsenn), tønden beregnet til 46 rdl., er 76 rdl. 4 mk. da., Fide by 1 gd. (Jørgenn Knudsen og Sørenn Jensen), samme gds landgilde beregnet til 46 rdl. tønden, beløber sig til 46 rdl., 1 gd. (Christen Jensenn og Christenn Pedersen), samme gd.s landgilde også anslået til 46 rdl. tønden, beløber sig til 57½ rdl., 1 boell (Niels Oluffsen, 1½ rdl. skyldpenge), anslået til 46 rdl. [tønden], er 138 rdl., gør tilsammen i en sum 425½ rdl. C.H. må straks lade godset annamme og beholde det på de konditioner, på hvilke H.M. har haft det i pant af kronen. H.M. har oppebåret god betaling for godset, hvori han ikke mere har lod og del.- Sig.: Niels Lycke; Christian Wrne Jørgensen. (227-229) [165

- 26/7 (Rørbeck). Skøde fra Gregers Høgh t. Rørbeck til Chlaus Dyrre på flg. gods: i Nørhaldt h. i Gaaßum s. i Dyrrebye 1 gd. (Jenns Christensenn), af den gds landgilde ibd., som Niels Koffuerhaffue påboede, det, der er beholdt og ikke udlagt til borgmester i Randers Peder Anckersenn, nemlig 1 ørte 14 skp. havre, 1 svin, 1 lam, 1 gås, 2 høns, 1 fødenød, 1 pd. smør, 1 rdl. gæsteri, nok 2 mk. 12 sk. landgildepengge af 1 boellig i Thrwe (Rasmus Murmester), som følger denne lod.- Sig.: Henrich Gyldenstiernn; Marquor Routtsteenn. (230) [166

- 4/8, stedet ikke anført. Skøde fra Gunde Roßenkrantz til Mogens Friß på flg. gods: i Aarhußgaard len Wester Lißberig h. Søfften s. og by Peder Raßmußenn, skylder 2 sk., 9 skp. malt af den have, der ligger ved det hus, Nielß Frandßenn ibor, og af halvparten af den øde ejendom, som Terkildt Nielßenn tilforn har påboet og brugt. Af den anden halvpart af denne ejendom skylder han den øvrige landgilde til K.M. tillige med den sammelskat, som hidtil har gået af hele den øde ejendom. Item Tastrup by Niels Madsenn og Jens Sørensen 4 sk., 1 får, 1 lam af en ejendom, som kaldes Neder Tastrup, Ning h. Morßlet s. Thustrup by Peder Fogh 1 gd., Ludolph Mengh 1 gd., Jenß Michelßenn 1 gd., herligheden af 1 gd. i Thißinngh (Raßmus Laßen og Jens Smedt), skylder sin landgilde til præsten i Wißbye, Neder[!] s. og by 1 gd. (Laurids Morttenßenn), 1 gd.

(Jenns Pedersenn), Fløystrup Oluff Knudbenn 1 gd., Niels Pedersenn og Frandz Sørensen 1 gd., Michell Mogenbenn 1 gd., kongens og kronens rettighed og herlighed af Bundeschouffuen og anpart af Thorß Schoffuen indtil Schidenn Pøtt Beken, som er sat til 40 svins olden efter H.M.s skøde [Kron Sk II s. 60f.], med en mose, som kaldes Surmosøe og ligger mellem Schaade bymark og Thorßschoffuenn op til Schiden Pøtt Beken, og hvori der kan avles 2 læs hø, nok Jacob Feltbereder i Aarß, giver årlig 2 rdl. mølleskyld af Schambech mølle. Til denne mølle er der en have, hvori der kan sås 3 skp. rug. Den ene side af møllen støder på den nordre side af Schidenn Pøt Bekenn mod Thorßschoffuenn. Item Jegstrup 1 gd. (Lauridz Simenben og Søren Erikben). Disse mænd giver 2 ørte malt ud over den rette skyld foruden 1 ørte byg, 1 ørte havre ½ td. smør til præsten til Thrandborig kirke, som svares af noget jord, der berettes at skulle kaldes Kloker Bechen, nok ½ td. byg, 8 sk. til Thrandberig kirke, tilsammen indregnet under gdens avling. M.F. skal tillige med gden nyde højheden og herligheden efter H.M.s skøde til G.R. Endtzleff 1 boligh (Peder Madbenn), Ingebleff 1 gd. (Peder Jenben), 1 gd. (Peder Tomiben), 1 gd. (Niels Jenbenn og Rasmus Mikelsen), Pedelt Raßmus Raßmusen 1 boligh, Leming Anders Jenben 1 mk. af 1 gadehus, al Pierstrup skov, som er et frit enemærke og sat til 24 svins olden, Staustrup 1 gd., Pouell Mogenben 1 gd., Morslet s. og by Jenns Oluffben 1 gd., Erich Sørenben 1 gd., Thistrup Suendt Jenbenn 1 gd., skov til denne gd. til 6 svins olden, Jennß Sørensen 1 gd., skov til denne gd. til 1 svins olden, Obstrup Raßmus Raßmußenn 1 gd.- Sig.: Otte Thaatt; Petter Redz. (231-234) [167

- 24/7 (Haffuen). Skøde fra Jacob Spare t. Restrup med hans kones fru Christentze Roedstiens fri vilje og velberåd hu til Prebiørn Baner t. Stienshede på flg. gods: i Vendsyssel i Børlum h. i Karup s. Thrundhaffuen (Ascher), 1 »wersted«, som kaldes Kyllingborigh, (Laurids), 1 »wersted«, som kaldes Hadbierre, (Mads).- Forseglet og underskrevet af J.S. og C.R. Til vitterlighed: Steen Roedstien; Christenn Lange Nielbenn. (234-235) [168

LANDSTING 27. AUGUST 1656

1656 17/5 (Agersbøll). Skøde fra Jørgen Juell t. Aggerbøll til Gunnde Roßenkrands på 1/13 af Legerholm på Molß (Annders Sørenben og Anders [...]) og Schaarupgaardt (Mads Jennbenn).- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (236) [169

1655 2/9 (Roßennholmb). Skøde fra Erich Roßenkrandtz t. Roßenholm til Gunde Roßenkrandz på 2 bøndergde i Øster Lißberig h. i Hiordtzhøy s., den 1. i Hiordtzhoy (Christenn Michelßen), den 2. ved Hiordtehojlundt (Jenns Nielßen).- Sig.: Mogens Friß t. Farschouff. (236-237) [170]

1656 21/5 (Roßennholm). Skøde fra Erich Roßenkrandtz med K.M.s tilladelse til hans broder Gunnde Roßenkrandtz på 1 stykke eng og jord i Mallerup Gaards mark, som ligger til Aarhus kapitel.- Forseglet og underskrevet af E.R. (237) [171]

- 18/5 (Bierigh). Skøde fra fru Zitzzell Glambech sal. Mortten Paxis t. Bierigh til Christopher Bilde t. Meyelg[aa]rd på en part af 1 gd. i Molß h. i Widerup (Rasmus Sørensen, 12½ skp. rug, 15 skp. byg, 10 skp. havre, 3 mk. landgildepenge).- Sig.: Jørgenn Kruße t. Hiermedzleffgaardt; Mortten Schiennkell. (238) [172]

- 30/4 (Worgaardt). Skøde fra Jørgen Arnfeld t. Worgaard til Gundi Roßenkrandz på hans broderlod af Skaarupgaardt og Leggerholm i Calløe len i Maalß h., som er 5 td. 5 skp. 1 fjk. 8/13 alb. htk. På Skaarupgaardt bor Nielß Jennßen og Madz Jenßenn, skylder desuden 3 td. rug af 1 skovland. På Leggerholm bor Raßmus Lauridsenn og en enke. (238-239) [173]

- 26/8 (Webnersholm). Gavebrev fra fru Elisabeth Daae t. Webnersholmb sal. Jacob Wlffelds til hendes søn Jørgenn Wlffeldt på 1 gd. i Thørsting h. i Ring h. s. i Bredstrup by (Christenn Oluffßenn) med dens tilskiftede skovparter.- Sig.: Woldemor Daae; Laurids Below. (239) [174]

- 22/7, stedet ikke anført. Skøde fra fru Ingeborigh Arenfeld sal. Ernst Noermands t. Sællbøe til Juchum Friderich Pentz t. Gallerbech på 1 bondegd. i Klochering h. s. og by (Jørgen Jennßenn, 1 ørte malt, 1 ørte havre, ½ td. smør, 1 brændsvin, 1 gås, 2 høns, 1 snes æg), skov til 4 svins olden til samme gd. og 1 hus, som er bygget på for:ne gds grund ved Klochering.- Underskrevet og forseglet af I.A. Til vitterlighed: Jørgenn Arnnfeldt t. Worgaardt; Knud Bille t. Skierildgaard. (240) [175]

1655 13/11 (Kbh.). Kontrakt om skiftet efter sal. Ernst Normand mellem hans enke fru Ingeborigh Arnnfeld t. Sællbøe og deres 2 døtre. Ved Otte Kragh t. Wolberigh, Danmarks riges råd og befalingsmand på Riberhuß,

og Erich Kragh t. Brammingh, K.M.s øverste sekretær og befalingsmand på Schiffhuß, deres flittige underhandling er den vidtløftighed, som har været mellem dem, forligt, som følger: (1) I.A. skal straks lade Palßgaard overlevere til sine børn og deres lavværge med al dens tilliggende som beregnes under gdens takst med alt, der er tilfaldet hende af Palßgaard hgd. efter hendes sal. forældre, med tilliggende ager, eng, skov, fiskevand, fægang, enemærke, mølle, huse og ladegårdsbygning. (2) I lige måde skal I.A. overlade sine børn og deres lavværger alle bøndergde og husmænd, som hendes sal. husbond har købt, og som nu ligger under Palßgaard efter hans egenhændigt underskrevne jordebog, som hun straks vil overlevere sine børn med alle gamle adkomstbreve såsom skøder, jordebøger og deslige på dette gods. (3) De bøndergde, som er tilfaldet I.A. arveligt efter hendes forældre, og som nu ligger under Palßgaard, nyder hun herefter alene, dog med det vilkår, at hun, førend skifte holdes mellem hendes børn, straks når de begærer det, vil mageskifte de arvegde i Asßenns, Klakering el. Glud s., som ligger nærmere ved hgden end andre af købegodset, og i stedet antage andet af deres gods, som ligger dem længere fra hånden, for lige værd efter jordebogens takst, nemlig hver td. korn for 1 td. korn. Hvad ridefogedens gd. i Glud s. angår, nyder han den efter et forleningsbrev på livstid. Dog skal han herefter lige såvel procedere hendes børns som hendes egne sager efter sin revers og forestå Palßgaard gd. og gods tilbørligt. Dør han i I.A.s levende live skal gden mageskiftes til hendes børn på den måde, som før er meldt. Jagten på I.A.s forbemeldte strøgods skal være hendes børn tilladt ligesom på deres eget gods. (4) Af E.N.s bortskyldige gæld skal begge døtre antage 13000 rdl. kapital, 6500 rdl. på hver anpart, af den sal. mands egenhændigt undertegnede obligationer efter specialfortegnelse og deling ved lod i 2 lige parter. Der skal tilstilles hvert barn underskreven kopi af fortegnelsen, som viser, hvilke kreditorer de har at betale. Derpå resterende renter, der forfalder til 11. dec. 1655, skal I.A. betale foruden det, der vedkommer hende selv. Hun skal antage den kapital, som allerede er opsagt til 11. dec., således at hendes børn forskånes derfor på denne tid. Vil kreditorerne imidlertid nøjes med Juchum Friderich Pentzis brev på hans andel af de opskrevne penge, vil han ikke vægre sig ved at udsætte sin hånd derfor og således indfri sin hustrus sal. faders hånd. (5) I.A. skal efter løfte straks i ovenmeldte gode mænds nærværelse fremvise de håndskrifter, hun har indløst siden hendes mands dødelige afgang, så at man kan se, hvorledes det forholder sig med gældens omskiftning og beskaffenhed. Siden skal disse håndskrifter kasseres. (6) I.A. forpligter sig til, at hendes børn ikke skal

besværes med mere gæld efter deres sal. fader end de 13000 rdl.; men bliver de anmodet af flere af hans gældenere, er I.A. overbødig at tilfredsstille slige gældenere. Bliver dette ikke efterkommet, men børnene betaler mere end de 13000 rdl. af deres sal. faders gæld, skal fri tiltale og anfordring være dem forbeholdt, så de kan søge vederlag defor ved indførsel i Silbøgaardt og gods som kreditorer og ikke som arvinger. I.A.s egen gæld skal hun selv svare til, så længe hun lever. Tilfredsstiller hendes børn derimod ikke de dem tillagte kreditorer, og bliver I.A. anstrengt af nogen af hendes børns kreditorer, skal hun nyde fri regres i Palsgaards gods. Deslige hvis J.F.P. bliver anstrengt for betaling af sin søster Anna Caterine Normands kreditorer, el. hvis hun bliver molesteret af hans ved rettergang, må den, der søges af den andens kreditorer, have fri magt til uden videre proces at lade sig indføre i den andens gods, hvor det lyster ham el. hende. (7) Bliver I.A. til sinds at sælge noget af det bøndergods, hun har arvet efter sin fader, el. bliver hendes børn til sinds at sælge noget af Palsgaards tilliggende bøndergods el. ejendom, som er tilfaldet dem arveligt efter deres fader, skal sligt kundgøres de andre interesserede et halvt år tilforn, på det de, hvis de vil give lige så meget, som en fremmed vil byde derfor, må nyde det frem for nogen anden. (8) Da E.N. børn og arvinger har samtykket i, at hans forleningsbrev til I.A. bliver ved sin fulde kraft, forpligter hun sig til at rette sig fuldkomment efter forbemeldte landstingsbrev, hvoraf en uforfalsket kopi under hendes hånd skal tilstilles hendes børn. (9) I.A. har alle akter og breve i hænde, der vedkommer rettergang, som er begyndt om Palsgaards gods, i synderlighed Biornsknude. Hun skal derfor derfor selv som forsvarligt og på egen bekostning udføre samme rettergang. (10) Belangende det løsøre, som I.A.s børn tilkommer efter deres sal. fader, tilsiger hun at give J.F.P. på hans hustrus vegne 500 rdl. til palmesøndag (30/3) 1656, ligesom der er givet hendes anden datter. Derforuden er der forbeholdt enhver af dem deres tilbørlige anpart af den gd. i Kbh., som E.N. har købt for 3000 rdl. (11) I.A. skal straks fratræde Palsgaardt til sine børn, og hun skal levere J.F.P. halvparten af alt korn og foder, der var indavlet på Palsgaardt i år. (12) For Heichebieregaardts forpagtning fra Philippi Jacobi (1/5) sidst forleden til årsdagen skal I.A. betale Karen Krabbe 600 rdl. Hun skal holde J.F.P. skadesløs derfor og må så siden gøre sig gden så nyttig, som hun kan efter forpagtningen. Resten af forpagtningen i dette år skal J.F.P. betale for græsgang, han har nydt i sommer til sit kvæg. Han skal gøre hende gden ryddelig for fæ, kvæg, heste og andet, som tilhører ham og findes der. (13) Til sikkerhed for, at ovenmeldte punkter holdes og efterkommes, skal brevet underskrives og

forsegles af I. A. med hendes ældste broder og lavvæрге Jørgenn Arnnefeldt t. Worgaardt, J.F.P. på hans hustrus fru Kiersten Normannnds vegne, A.C.N. med hendes tilforordnede væрге Axell Juell Nielbenn t. Biørnnholmb. Da det nu således er afhandlet i ovenbemeldte gode mænds nærværelse uden I.A.s og A.C.N.s værgers overværelse, bepligter I.A. sig til inden førstkommende snapstings udgang at skaffe kontrakten konfirmeret af værgerne. Sker det ikke, skal dette ikke komme nogen af de interesserede til skade; men enhver skal blive sin tilbørlige ret forbeholdt ligesom tilforn. Der er forfærdiget 3 enslydende kontrakter, af hvilke I.A. og hendes lavvæрге beholder den ene, medens J.F.P. bekommer den anden, og den 3. bliver A.C.N. og hendes væрге tilstillet.- Underskrevet og forseglet af I.A., J.F.P., A.C.N., A.J.N. Til vitterlighed: Otte Kragh manu propria; Erich Kragh manu propria. Med det forbehold, at I.A. og A.C.N., så længe J.A. skal være deres væрге, ikke afhænder noget af deres gods uden K. M.s tilladelse og hans samtykke, underskrevet og forseglet af J.A. (241-256) [176]

Opbydelse fra Hannß Swane, borgmester i Weyle, til den adelsperson, som vil afhandle ham $\frac{1}{4}$ af Drastrupgaard på Mors, som han har bekommet ved indførsel af sal. Eylær Quidzou. (256) [177]

Opbydelse. Sal. Jenß Bertelbens arvinger i Weyle lod opbyde 3 bøndergde af Nielß Arnnefeldz gods, hvori de er indført ved gode mænd. Godset er på samme måde opbudt her på landstinget 1. feb. 1654 og 23. maj. 1655. (257) [178]

1656 1/7 (Kbh.s slot). K. M.s proklama. Holgier Pax, som der var tilfaldet arv efter hans fader Christopher og farfader Mogenss Pax, har vedgået, at han med det forderligste vil indløse sin faders og farfaders hånd og segl. Eftersom Christopher Bilde t. Meielgaardt på H.P.s vegne og som hans væрге frygter, at M.P.s og C.P.s hånd og segl endnu står i forløfte for andre, har han begæret, at H.M. vil meddele ham kgl. proklama og lade det forkynde til alle landsdommere i Danmark og på universitetet her i Kbh. Kan nogen af kongens undersætter i Jylland have noget at fordre efter afgangne C.P. og M.P. ved forløfte med hånd og segl, skal de inden år og dag give C.B. det til kende og fremlægge rigtige breve og dokumenter derom. C.B. vil ikke længere på H.P.s vegne være i sådanne forløfter, men kontentere dem derfor. Hvis de ikke inden den tid angiver sig hos C.B. og fremkommer med rigtige breve, efter at dette er lovligt læst og forkyndt,

skal deres krav være døde og magtesløse.- Under vort signet Friderich.
(257-260) [179]

LANDSTING 10. SEPTEMBER 1656

Opbydelse. Jeßper Hannßen og m. Hendrich i Weyle lod det gods opbyde, som tilforn på samme måde er opbudt her på landstinget 1. feb. 1654 og 31. jan. 1655. (260-261) [180]

1656 4/9 (Seeby). Brev fra fru Karen Dyre t. Kniffholdt til Seebye kirke og skole på 100 sldl., som sal. Jennß Christennßen Prangh har givet og testamenteret, for at de skal stå på rente kirken og skolen til gavn, og som hendes moder fru Anne Pedersdatter Manneschildt tilforn har haft på rente. Pengene skal forrentes med 6 sldl. til hver helligtrefoldighedssøndag. Derfor sat 1 gd. i Thy i Hillerbleff h. i Østerild s. og by (Anders Laegaard) til underpant. Bliver de 100 sldl. ikke erlagt med deres årlige rente, skal gden med skyld, landgilde og herlighed følge kirken og skolen som deres eget.- Forseglet og underskrevet af K.D. Sig.: Erich Huaß; Hanß Arnfeld Nielßenn. (261-262) [181]

MAURITII LANDSTING 24. SEPTEMBER 1656

1656 13/9 (Kbh.). Skøde fra Erich Kaaß t. Knuds Egge på egne og på hans broders Anders Kaaßis og hans søsters fru Dorette Kaaßis vegne og efter den fuldmagt, de har givet ham, til hr. Anders Bilde, rigens marsk, på en anpart, nemlig 1 td. 7 skp. htk., hver td. beregnet til 8 skp., af 1 gd. i Thy i Hillerbleff h. i Sundbye (Christenn Madsen). Gd.sparten er efter underskrevne og forseglede lodder, daterede Thyberigggaardt den 2. sep. 1656, tilfaldet dem arveligt efter deres sal. moster fru Pernelle Banner sal. Erich Krußis t. Aßendrup.- Sig.: Hr. Niels Krabbe t. Schellinge; Erich Baner t. Boestrup. (263-264) [182]

Opbydelse fra Hanß Christenßen i Hiardemaall på borgmester og råd og det medinteresserede borgerskab i Holbech på Sjælland deres vegne til K.M. el. en anden, der vil indløse 2 gde i Thy i Hiardemoll s. og by (Hanns Christenßen, Christen Pederßen og Christen Nielßen) med 2 hosliggende huse, som er udlagt dem af H.M. (264) [183]

1656 16/9 (Løngholm). Magelægsbrev fra fru Elbe Wind til Prebenn Baner. P.B. har udlagt flg. gods til hende: i Vendsyssel i Wenneberig h. i Londum s. 1 »wersted«, som kaldes Boley, (Peder Jørgensen), Stienhieden (Jenns Christennßen), Jegedt (Peder Jennßen), Wlsing (Jacob Erichsen), Hellede (Jens Lauridßen), Gaaden (Thøger Anderßen), Stuben (Michell Christenßen), nok 1 »werstedt« (Mourids Weffuer), Scherum s. 1 »werstedt«, som kaldes Stochholm, (Christenn N.). Derimod har E.W. udlagt til ham 1 mølle i Vendsyssel i Kling s. (Christen Sørensen, 24 td. mel).- Sig.: Christen Lange; Markor Kaaß. (265) [184

- 12/9 (Nielßbygaardt). Skøde fra Nielß Harboe t. Nielßbygaard til hans broder Hanns Harboe på den broderlod, som er tilfaldet ham arveligt efter hans sal. forældre Peder Harboe og fru Zidßell Brun, nemlig en del af Nielßbye hgd. takseret til 8 td. rug med dens tilliggende mølle (10 td. mel), item Homellmaae ½ gd., Sorildt ½ gd., 2 buolle i Sorildt, Grafflundt, som var ½ gd., hvoraf halvparten er øde og afbrændt i fjendetid, ½ gd. i Obelingh, 1 »forbedes« ibd. (1 rigsart).- Sig.: Peder Lange; Egertt Abbildgaardt. (266-267) [185

- 13/9 (Holmgaardt). Brev fra Knud Sørenßen t. Holmgaard til hr. Iffuer Gregerßen Hemmed, sognepræst i Schiern, provst i Bølling h., på 430 rdl., der er hans gæld til sal. hr. Enuoldt Gregerßen, fordem præst i Deiberig, som denne har efterladt sine børn. Derfor afstået flg. gods, som ligger til hans gd. Holmgaardt: ½ gd. Anndbech (Annders Nielßen), Kolstrup (Peder Mikelßen), 1 gd. i Øster Lemb (Pouell Pederßen), 1 boell, som kaldes Bolling, (Nielß Nielßen). I.G. må uden proces annamme godset til fuldkomment underpant og forvaring og lade sig indføre deri ved gode mænd, dog skal herligheden af godset være ham og hans gd. Holmgaardt følgagtig, så længe han udreder renten af kapitalen.- Forseglet og underskrevet af K.S. Sig.: Erich Blich. (267-268) [186

NÆSTE LANDSTING EFTER MAURITII 8. OKTOBER 1656

1656 4/10 (Viborg). Skøde fra jfr. Lißebett Roedstehen t. Worgaardt til Albret Friß t. Raastrup på Aarupmølle i Thy i Haßing h. i Snedstedt s. (Nielß Nielßen). Hendes part deraf er 15 td. mel mølleskyld. Sig.: Markor Roedsteenn, Enuold Kaaß. (269) [187

- 29/9 (Stiensballegaardt). Skøde fra Hylleborig Bille sal. Christopher Paxis t. Stiennß Balle Gaardt til jfr. Dorette Wrne på hendes hgd. Werholm i Schanderborig len i Wor h. i Stiensballe birk i Wer s. og flg. bøndergde, buolle og gadehuse, der ligger til Werholm hgd.: i Melderup by 1 gd. (Jep Knudsen), 1 gd. (Raßmuß Andersen), 1 gd. (Thomiß Jenßen), 1 gd. (Ingword Oluffßen), 1 hus (Peder Hanßenn), 1 hus, Saudams Huße: 1 (Raßmus Andersenn), 1 øde hus ibd., 1 stampemølle ved Saudam, i Blirup Laurids Thømmermandt og Søren Pedersenn 1 gd., 1 gd. (Peder Jørgennßen og Søren Jennßen Allerøe), 1 gd. (Christopher Frandßen), 1 hus, Michell Jennßenn påboede, Blirup mølle, som er øde, Hans Pederßenn 1 hus, Thalstrup Jenns Sørenßen 1 gd. med skov til 6 svins olden, Thuingstrup 1 gd. (Ingwordt Enuoldsens og enken), Mads Nielßenn 1 boligh.- Sig.: Christopher Bille; Morttenn Skiennchell. (269-271) [188]

- 28/9 (Haridskierdt). Skøde fra jfr. Sophie Munch og Edell Munch t. Haredskierdt efter K.M.s tilladelse og med deres værges Ebbe Gyldenstierns vilje til Prebenn Brahe på »dieris anpartt vdi denn halffue part vdi den gaard« i Linschou i Thørlidt h. i Morup[!] s., som Hanns Boeßenn påbor, skylder deraf 1 fjerd. smør, ½ foderokse, ½ brændsvin, 1 rdl. gæsteri og skov »till samme halffue gaardz partt« til 25 svins olden.- Sig.: Ebbe Gyldenstjerne; Hannß Bilde. (271-272) [189]

- 28/9 (Haridzkierdt). Mageskiftebrev fra jfr. Anne Munch t. Haridzkierdt efter K.M.s tilladelse og med hendes værges Ebbe Gyldenstiernns samtykke til Preben Brahe t. Enngelstholm. Han skal have af hende ½ gd. i Thørlidt h. i Marup[!] s. i Limschouff by, Hans Boeßenn påbor, skylder til hendes anpart 1 fjerd. smør, ½ foderokse, ½ brændsvin, 1 rdl. gæsteri, oldenskov til samme halve gårdspart til 25 svin. Derimod skal A.M. have af P.B. 1 gd. i Kier Bølling i for:ne Thørlidt h. i Bredsten s. (Nielß Jenßenn og Jørgenn Jenßen).- Forseglet og underskrevet af A.M. (272-273) [190]

- 28/9 (Haredzkierdt). Brev fra jfr. Anne Munch t. Haredtzkierdt til Prebenn Brahe. Hun har af P.B. bekommet 1 gd. i Kierbøllingh i Bredstedt s. i Thørlidt h. (Nielß Jenßen og Jørgenn Jenßenn) til magelæg imod hendes anpart, som er den halve part af 1 gd. i Limbschou i Nørup s. (Hanß Boeßenn), som hun har fået på skifte og ellers har tilforhandlet sig af sine medarvinger. På dette mageskifte bliver hun ham 187 rdl. in specie 9 sk.

skyldig. Derforuden har han lånt hende 20 rdl. in specie i rede penge, gør tilsammen 207 rdl. 9 sk. at betale med tilbørlig rente til snapsting 1658. Derfor pantsat den gd. i Kierbøling, som hun fik af ham til mageskifte. Bliver for:ne sum penge ikke betalt P.B. med rente og interesse, skal det stå ham frit for uden proces at annamme denne gd. til frit, brugeligt pant, indtil han får sin betaling.- Forseglet og underskrevet af A.M. Sig.: Ebbe Gyldennstierhne. (274-276) [191]

- 6/10 (Viborg). Skøde fra Hanns Juell t. Staarup Gaard til hr. Mogenns Kaaß t. Støffringgaardt på 1 gd. i Fiennds h. i Smollerup s. og by, som kaldes Smollerupgaardt (Byrge Oluffßenn og Jenß Andersen). Gden skal følge M.K. efter K.M.s pantebrev til H.J.- Sig.: Woldemor Lyche; Lauridz Below. (276-277) [192]

- 2/10 (Viborg). Pantebrev fra Anders Mogenßen t. Møgellgaard til Jørgen Naffell på 174 rdl. in specie at betale til førstkommende snapsting. Derfor pantsat ham sin anpart af 1 gd. i Vendsyssel i Børlum h. i Thrye by i Thorßleff s. (Peder Madsenn). Af gden har A.M. arvet 6 td. 5 skp. htk., der skal følge J.N. som brugeligt pant, indtil kapitalen og renten bliver betalt.- Sig.: Claus Porß; Iffuer Krabbe. (277-278) [193]

- 4/8, stedet ikke anført. Skøde fra Iffuer Krabbe t. Thofftum til Laurids Lonow t. Ørß på 5 td. 3½ skp. htk. af Møgellgaardt, der er tilfaldet ham og hans søster arveligt efter deres sal. faster jfr. Bergitte Krabbe, og som L.L. nu har at søge.- Sig.: Erich Lonow; Nielß Kaaß. (278) [194]

- 26/9 (Kayholm). Skøde fra Otte Lonow t. Kayholm til Lauridz Lonow t. Syndertuedt på den arvepart, der kunne tilfalde ham på hans hustrus vegne efter jfr. Bergitte Krabbe, både af jordegods og af løsøre.- Sig.: Jenns Bildt; Erich Huas. (279) [195]

- 30/9 (Deyberighlundt). Pantebrev fra Nielß Kragh t. Straustrup til Christenn Lange Hennrichsenn på 200 rdl. at betale med deres rente til Mauriti dag (22/9) 1657. Derfor pantsat ½ gd. af hans hustrus jordegods, der ligger i Lundenis len i Bøllinnng h. i Deyberigh og kaldes Ledingh, (Lauridz Christensen). Gden, som er tilfaldet N.K.s hustru Maren Mundt efter hendes fader Iffuer Mundt, skal følge C.L.H. som brugeligt pant, indtil pengene og renten bliver skadesløst betalt. Underskrevet af N.K. og M.M. Sig.: Friderich Saß; Giordt Galt. (279-280) [196]

- 23/9 (Meringgaardt). Skøde fra Caßper Stachmand t. Erich Naffergaardt til Peder Mundt t. Meringgaardt på den anpart, som er tilfaldet ham og hans hustru på skiftet efter deres sal. moder fru Karenn Harbye af 1 gd. i Stiernholm len i Hatting h. i Heinstedt s. i Torup by (Peder Widrichßenn). Han giver dem fjerdeparten af gdens landgilde, altsammen i htk. 2½ td. 3 skp. ½ fjk. ½ alb. Item deres lod af 1 gd. i Heinsted s. og by (Sørenn Laßenn), i htk. 1 td. ½ fjk., samt deres part af 1 gadehus i Heinstedt (Claus Nielßen).- Sig.: Jørgenn Juell; Henrich Mundt. (281-282) [197

165 11/12 (Kbh.). Pantebrev fra Gunde Roßenkrandtz til Christann Wrnne Jørgennßen på 2000 rdl. at betale med 6 pct. til den [...] jan. 1657. Derfor sat flg. gods til vist underpant: 1 gd. i Lißberigh, som Jenß Nielßen har påboet, 2 gadehuse på samme gds grund, deslige jus patronatus et confirmandi til Lißbierig kirke samt kongens og kirkens anpart af tienderne sammesteds. C.W. skal have godset til fuldkomment underpant efter forordningen [Corp Const Dan IV s. 571ff.]. (282-283) [198

1656 4/10 (Serildzleffgaardt). Skøde fra Henrich Mund t. Sirildbleffgaardt til Ebbe Gyldenstjerne på 1 gd. i Schanderborig len i Woer h. i Soffuende s. og by (Nielß Pederßenn og Lauridz Jenßenn).- Sig.: Herloff Mormandt; Jørgenn Juell. (283-284) [199

- 17/9 (Friderichs Ode). Brev fra Sølfwester Christopherßen til Wolde-mor Løche t. Grinderebleff Closter på 328½ rdl. som han er blevet ham skyldig på sine regnskaber. Derfor sat til fuldt underpant sit hus og våning i Frederichs Odde (Jørgenn Henne), indtil hovedstolen bliver betalt.- Forseglet og underskrevet af S.C. (284) [200

- 4/10 (Viborg). Brev fra Lauridtz Lunow t. Ørß til Iffuer Krabe t. Thofftum på 250 enkende rdl. in specie. Derfor pantsat 5 td. 3½ skp. htk. af Møgillgaardt, som I.K. har givet ham [skøde] på, samt 1 td. 2½ skp. 1½ fjk. htk. af for:ne Møgillgaardt, som efter hans faders Otte Lunows skøde [til ham] er arvet af O.L. på hans hustrus fru Anne Krabbes vegne efter hendes sal. faster, jfr. Bergite Krabbe.- Sig.: Axell Juell t. Biornnßholm; Mogenns Kruße t. Spøttrup. (285-286) [201

LANDSTING 22. OKTOBER 1656

1656, den 15. [...] (Enghgaardt). Pantebrev fra jfr. Anne Munch t. Harridtzkierdt til fru Karenn Krabbe sal. Holgier Roßennkrandzis t. Wemetoftte på 400 rdl. at betale med 6 pct. rente til mikkelsdag (29/9) 1657. Derfor pantsat 1 bondegd. i Thorild h. i Schibed s., som kaldes Kaaberup (Jenß Christenßenn, ½ td. smør, ½ ørte havre, 1 brændsvin, 10 rdl. gæsteri) med skov til 60 svins olden, beløber sig tilsammen til 8½ td. 1 skp. htk.. Gden sætter A.M. til fuldkomment underpant, indtil K.K. får sin betaling. Bliver pengene efter lovlig opsigelse ikke betalt med deres rente, skal K.K. straks nyde og beholde gden som evindelig ejendom, hver td. htk. for 60 rdl. Når renten er forfalden, el. hovedstolen skal betales, lover A.M. at levere dem i rette tid i K.K.s gd. i Kbh.- Sig.: Peder Lange; Ebbe Gyldennstiern. (286-288) [202]

- 14/10 (Viborg). Skøde fra Steen Bilde t. Kierßgaard til Jørgenn Seefeldt på 2 gde på Sjælland i Wester Saabye (Raßmus Nielßen og Nielß Peder-senn) og skov til begge gde til 264 svin.- Sig.: Peder Lange; Laurids Below. (288-289) [203]

År, dato og sted ikke anført. Proklama, ifølge hvilket Christopher Bilde på Christopher Paxis søns vegne har ladet andrage om, at de, som kan have nogen gæld at fordre efter sal. C.P., vil anmelde det inden år og dag, såfremt kravene ikke skal være magtesløse. (289-290) [204]

LANDSTING 5. NOVEMBER 1656

1656 1/10, stedet ikke anført. Brev fra fru Anne Pederßdatter Maneschild sal. Hanns Dyris t. Kniffholt til hendes søster fru Ellinn Munch sal. Lauridz Pederßen Maneschildts. A.P.M. var blevet E.M. 100 rdl. skyldig på ½ gd. i Wester Haßing s. og by, som kaldes Tofftegaardt, (Peder Madsenn). For de 100 rdl. har hun udlagt Elße[!] Munch 1 buoll i Øster Haßingh s. og by (Christenn Christenßenn, 2 td. byg), som hun må bruge og beholde som evindelig ejendom.- Forseglet og underskrevet af A.P.M. Sig.: Palle Griß. (290-291) [205]

LANDSTING 19. NOVEMBER 1656

1656 1/7 (Kbh. slot). Mageskiftebrev fra K.M. til Erich Grubbe t. Tielle. E.G. har udlagt flg. gods til H.M.: Synder Liung h. i Wormingh s. og by 1 gd. (Thomis Lauridsen og Hannß Madsenn), i Synder Begh s. og by 1 gd. (Jenß Sørensen), 1 gd. (Anders Madsen), 1 gd. (Niels Nielsen), 20 skp. havre af 1 gd. (Søren Sørenßen), i Aarß h. Gundestrup 1 gd. (Anders Sørensen), i Schodborig h. i Reßen s. og by 1 gd. (Thøger Nielsenn), Budtzgaard (Sørenn Jepsenn). Derimod har K.M. udlagt flg. gods, som ligger under ABmild Closter, til E.G.: i Sønder Liung h. i Wingi s. og by 1 gd. (Jenß Claußen), 1 gd. (Christenn Nielßen og Peder Pedersenn), 1 gd. (Christenn Jensenn), 1 gd. (Jenß Christensen), 1 gd. (Peder Munch), 1 gd. (Niels Nielsen og Peder Erichsen), 1 gd. (Nielß Pouelßen), 1 boell (Nielß Pedersenn), 1 boell (Espenn Pedersenn), 1 boell (Marcus Schreder), 1 buoll (Kield Michelßen), 1 gd. (Nielß Snedicher), 1 boell (Jenß Lasen), 1 boell (Peder Eßpensen), 1 boell (Jacob Lauridsen), gadehuse: 1 (Nielß Christensen), 1 (Jørgen Jensen), 1 (Peder Christensen). [Kron Sk II s. 62f.] (292-294) [206]

- 29/9 (Randers). Skøde fra ritmester Mortten t. Golcken i Mecklenburg med hans hustrus Catrine von Anders' samtykke til jfr. Dorette von Anderßen og jfr. Anna Marje von Andersen begge t. Vilsund på den lod, som var tilfaldet ritmester M.s hustru arveligt efter hendes sal. broder Hanß Jørgen von Anderßen, nemlig $\frac{1}{3}$ af for:ne VIßbundt hgd., $\frac{1}{3}$ af 1 gd. i Neeß s. (Jenß Christensen Nørager), $\frac{1}{3}$ af Saxkiergaard (Peder Iffuersen), $\frac{1}{3}$ af 1 »werelße« (Kield Christenßen), $\frac{1}{3}$ af Lille Sax Kier Gaardt (Jens Christensenn og Jenß Andersenn), $\frac{1}{3}$ af de gadehuse, som Salemonn Gregeresen og Karen Thyboe påbor, beløber sig til 18 td. 7 skp. 2 fjk. 1 alb. htk.-Underskrevet af ritmester M. og C.v.A. Til vitterlighed: Jacob Nielsen og Mads Pouelsen i Randers. (295-296) [207]

- 10/9 (Kbh. slot). K.M.s proklama. Holgier Pax, hvem der er tilfaldet arv efter hans fader Christopher Pax og farfader Mogenns Pax, har vedtaget, at han med det forderligste vil indløse sin faders og farfaders hånd og segl. Eftersom Christopher Bilde t. Meylgaard på hans vegne og som hans værge frygter, at M.P.s og C.P.s hånd og segl kan findes hos nogen på deres gældsfordringer, har han begæret, at H.M. vil meddele ham kgl. proklama og lade det forkynde på alle landsting i Danmark og på universitetet i Kbh. Kan nogen af kongens undersåtter i Nørrejylland have noget

at fordre efter afgangne C.P.s og M.P.s hånd og segl, skal de inden år og dag give C.B. det til kende og fremlægge rigtige breve og dokumenter derom. C.B. vil ikke længere på H.P.s vegne stå derfor, men kontentere dem. Hvis de ikke inden den tid angiver sig hos C.B. og fremkommer med rigtige breve, efter at dette er lovligt læst og forkyndt, skal deres krav være døde og magtesløse.- Under vort signet Friderich. (297-300) [208]

LANDSTING 17. DECEMBER 1656

1656 6/12 (Restrup). Pantebrev fra Jørgen Marsuin t. Restrup til Mogens Arnfeldt, som har godsagt for ham til Jacob Nielsenn i Rann ders for 1000 rdl. med deres rente. Derfor sat flg. bøndergde til underpant: i Huornom h. i Woxleff s. Harild 1 gd. (Mette Andersdatter), i Kledstrup 1 gd. (Christenn Michelßen og Anders Møller), 1 gd. (Lauridz Jensen), 1 gd. ibd. (Niels Michelsen). Kommer M.A. til nogen skade el. penges udlæg for sit løftes skyld, skal han have fuldmagt til uden proces at lade godset annamme ved gode mænd og bruge det som sit eget, indtil han bekommer sine udlagte penge igen. Godset er ikke pantsat, og J.M. forpligter sig til, at det ikke skal blive pantsat, førend M.A. bekommer sin hånd og sit segl el. de udlagte penge igen.- Forseglet og underskrevet af J.M. Sig.: Jørgenn Kruße; Woldemor Daae. (301-303) [209]

- 20/11 (Odenn). Skøde fra fru Ide Lange sal. Otte Skeels til hendes broder Christenn Scheell Albrettßenn på flg. gods: i Vendsyssel i Hornß h. i Bierbye s. Sneffuer by 1 gd. (Christenn Molßenn), 1 gd. (Pouell Bertelßen og Christen Madsenn), 1 gd. (Oluff Kioldßenn og Peder Jenßen), 1 gd. (Nielß Nielßen kaldet Pillgaard), 1 gd. (Jenß Pedersenn og Morttenn Nielsen), 1 gd. (Anders Pedersenn), 1 bolig (Peder Nielsenn), Peder Madsenns kone 1 gadehus, Sagstrup Pouell Nielsenn 1 gd.- Sig.: Manderup Due; Kield Lange. (303-304) [210]

- 2/12 (Thostelundt). Skøde fra Mogens Høg på hans broderdatter jfr. Sophie Høgs vegne til Christenn Scheel t. Fußinnngøe på flg. gods: i Vendsyssel i Hornnß h. i Bindbleff s. i Heßellbech 1 gd. (Oluff Pederßenn), Thrundsmarch 1 gd. (Christenn Suendsenn og Peder Simenßen), i Hørmedsted s. i Thißland by ½ gd., nok flg. af kronen pantsatte gods: i Seyelstrup len i Wenneberig h. i Schierumb s. i Houbech 1 gd. (Christenn Anndersenn), Schierumb Laurids Oluffßenn 1 boligh, Christenn Andersen 1 boligh.- Sig.: Erich Juell; Manderup Due. (304-305) [211]

- 26/11 (Roßenhholm). Skøde fra Erich Roßenkrantz til Christenn Schell Jørgensen på 1 eng i Synder Hald h. i Krogsbech s. mellem Karlby mark og Borup mark, som kaldes Hielmgaardz Engh og hidtil har ligget til Schiøringh by.- Forseglet og egenhændigt underskrevet af E.R. Sig.: Gunde Roßenkrands; Peder Langhe. (306) [212

SNAPSLANDSTING 14. JANUAR 1657

1656 1/10 (Thurebyegaardt). Skøde fra fru Birgette Thott sal. Otte Giøes t. Thureebye til Hendrich Thott t. Boltinggaardt på 1 boellig i Hastrup birk i Thyregøed s. ved navn Hiortzborig (Jep Jensen).- Forseglet og egenhændigt underskrevet af B.T. (1) [1

1657 7/1 (Hiøring). Opbudssedel. Jacob Christensenn, borgmester i Hiøring, lod det af sal. Jørgenn Ornings børns gods opbyde, som kommissarier har udlagt ham. (1) [2

- 7/1 (Willerup). Skøde fra Otte Lonow t. Herpingg[aa]rdt og hans hustru fru Anne Krabbe til Hanns Wolffwnger t. Willerup på flg. gods: i Hardsysel i Wandtfold h. Herpinggaardt, så meget, som er tilfaldet hans hustru arveligt efter hendes forældre og søskende, og som han selv har tilforhandlet sig, tilsammen 23½ fjk.[!] htk. åbomål, 1 gd., som kaldes Nederherping i Thran s. (Christen Pedersen), hans og hans hustrus part af Astrup mølle, der ligger øde, og den arvelod, der kan tilfalde hans hustru efter hendes sal. broder Therkildt Krabbe, og som kan beløbe sig til 3 td. 5 skp. ½ fjk. htk. åbomål.- Sig.: Nielß Galde; Anders Munck. (2) [3

- 7/1 (Willerup). Skøde fra Hans Wolff Wnger til Otte Lonow og hans hustru fru Anne Krabbe på flg. gods: i Weneberig h. i Roebierig s. 1 gd., som kaldes Kayholmb, 1 afbygge på denne gds grund, der kaldes Cronholmb (Peder Nielsen), 1 boell i Roebierig (Lauridz Soldatt), 1 gadehus ibd. (Jens Lauridsen). I Kayholmb og Cromholm gde er A.K. berettiget til 18½ td. htk., som er for hendes arvelod i Herpinggaardt, som O.L. har solgt til H.W.W.- Sig.: Nielß Galde; Anders Munck. (3) [4

1656 30/9 (Staffwanger). Tilkendegivelse fra Lauridz Pedersenn på hans husbonds Henrich Belows vegne: Peder Saxße, der er født i Aarhus og i langsommelig tid har boet i Staewanger len i Rye fylkes fogderi, er afgået ved døden og har efterladt sig stor besværing, hvorimod det ringe løsøre, husgeråd, fæ og kvæg er blevet registreret. Hans hustru er også kort forleden død, og arvingerne har afsagt sig arv og gæld efter hende, hvorfor

begges efterladte formue og løsøre er registreret, vurderet og kreditorerne til bedste gjort i penge, der tilsammen beløber sig til 317 rd. 28 sk. Gden, som de påboede, og som var kvindens, er solgt for lang tid siden, dog således, at de måtte bo der, så længe de levede. Alle og enhver, som kan have noget at fordre efter den sal. mand, el. deres fuldmægtige skal møde i Staaewanger til den 24. juli 1657 med håndskrifter el. anden rigtighed for at annamme den betaling, der kan tilfalde dem pro kvota.- Underskrevet af L.P. (4-5) [5]

1656 12/12 (Ruballeg[aa]rdt). Skøde fra jfr. Sophia Munch Fredrichsdatter med hendes værges Ebbj Gyldenstiernes samtykke til Manderup Abildtgaardt t. Estrups hustru fru Heluig Arenfeldt t. Ruballeg[aa]rd på flg. gods, som er en part af Harildzskierdt hgd. og dens tilliggende ejendom: i Thørild h. i Schibet s. $\frac{1}{6}$ af Harildzskierdz borge- og ladegård både bygning og byggesteder, for så vidt ikke nogen kan tilegne sig det med rigtige lodder el. skøder, item 1 fald agerjord mellem vejen fra møllen til Jenumb og østpå til vejen fra Harlidzkier til Jenumb. Det ender ved vejen fra Schibet kirke til møllen og er takseret til 22 td. sædeland. Item $\frac{1}{2}$ af den store engkrog vestpå til møllebækken, som er sat til 63 læs eng, nok $\frac{1}{4}$ af Schibet Balleschouff, så vidt roden rinder, og vand drypper af grenene, dog det uforkrænket, hvortil hendes søstre er berettiget, item $\frac{1}{6}$ af Harildzkiers mølle med tilliggende ager og eng (1 orte mel, 1 orte bygmalt, $1\frac{1}{2}$ skp. $\frac{1}{2}$ fjerd. rug).- Underskrevet og forseglet af E.G. Sig.: Jørgen Juel; Knudt Bilde. (5-7) [6]

Opbydelse. Therning Hansenn i Malemøe lod flg. krongods, som er udlagt ham, opbyde: 1 gd. i Mariagers Closter len i Gislum h. Thulstrup (Christenn Sørennsen). Gden er tilforn opbudt her på landstinget den 3. feb. 1653, den 18. jan. 1654, den 17. jan. 1655 og den 16. jan. 1656. (7-8) [7]

1657 9/1 (Thielle). Skøde fra Palle Gris t. Slette på hans søsters jfr. Kierstenn Grises vegne og efter K.M.s bevilling dateret Kbh. slot 21. juni 1656 til Erick Grubbe på 1 gd. i Vendsyssel i Kier h. i Gaasbe s.[!] og by (Lauridz Nielsen) og 1 boell sammesteds (Peder Madsenn).- Sig.: Peder Langhe; Lauridz Below. (8) [8]

Opbydelse. Mergrette Frandzdatter, forrige borgmester i Viborg Peder Berings efterleverske, lod opbyde 1 boellig i Han h. i Thruun[!]s. Brattborrig (Madz Jensen) og 1 gd. i Thømerbye s. Frøestrup (Sørenn Christen-

senn), beløber sig til $6\frac{1}{2}$ td. $1\frac{1}{2}$ skp. $\frac{1}{3}$ alb., hver td. 30 rdl., er 200 rd. 3 ort 10 sk. Efter sal. fru Ingeborig Scheels arvingers udlæg, der er dateret Viborg 30. jan. 1656 og læst her på landstinget 30. jan. 1656, skal godset følge P.B., som var berettiget til at fordre det uden videre proces efter I.S.s gælds-brev til Hendrich Block i Hoebrou. (9) [9

Opbydelse fra Pouell Holdst på Hannes til de adelsfolk, der vil købe det af Erich Kaases gods, som er udlagt ham for gældsfordring. Godset er tit og ofte opbudt på samme måde her på landstinget. (10) [10

Opbydelse fra forrige løjtnant Abraham Wiederbartt til K.M. el. den af adelen, der vil indløse 1 gd. i Segelstrup len i Jersleff h. i Beystrup (Jens Sørennsenn). Gden er på samme måde opbudt her på landstinget 13. feb. 1656. (10) [11

1655 28/8 (Kbh. slot). Skøde fra K.M. til Lauridz Jensenn Heldekannde på egne samt Knudt Sørensens og Christian Schuldts vegne på 275 rdl. for tjeneste, de har gjort riget i forleden fejdetid. Derfor udlagt 1 gd. i Choldinghus len i Andst h. i Werst s. Thierßbøll (Oluff Lauridsen), hver td. htk. anslået til 60 rdl. (10-11) [12

1655 27/11 (Moldbeck). Brev fra for:ne Lauridz Jensenn Heldekannde til Mattis Hannsenn i Moldbech på 20 rdl. at betale til den 28. jan. 1656. Derfor pantsat K.M.s skøde dateret Kbh. slot 28. aug. 1655 på Therßleff[!] i Werst s., som han skal beholde i pant, til de 20 rdl. bliver betalt, som forskrevet står. Sker det ikke, må M.H. el. den, der er dette pantebrev mægtig, annamme samme Thersbøll med dens herlighed, skyld og landgilde, ægt og arbejde og beholde den som frit, brugeligt pant uden at kvittere noget af hovedsummen.- Underskrevet af L.J.H. Til vitterlighed: Egertt Pouelsen, foged på Schodborg Huß.

Denne gd. blev opbudt her i dag. (11-12) [13

Opbydelse fra Mortenn Pedersen i Schiffue til K.M. el. den af adelen, der vil afhandle ham det af H.M. udlagte gods i Schiffhus len i Harre h. i Hare s. og by, som Jesper Wiladsen, Christen Christensen og Jens Sørennsenn ibor, og som Folmer Rosenkranndz har overdraget ham. (12-13) [14

Opbydelse. Johann Boyßenn i Kbh. lod flg. gods opbyde: 2 gde i Nyrup i Gißlum h., 1 gd. på Hanis, 1 gadehus sammesteds, 1 boel på Mors. (13) [15

LANDSTING 28. JANUAR 1657

Opbydelse. Sal. Jens Bertelßens arvinger i Weell lod opbyde 2 af Niels Arenfeldtz bøndergde i Thy i Hillersleff h., hvori de er indført ved gode mænd. (13) [16]

1657 18/1 (Kbh.). Pantebrev fra fru Hilleborre Bilde til Sammuell Meyer, apoteker i Kbh., på 1200 rdl., som er de 1000 rdl. kapital og 200 rdl. forfaldne renter, som hendes sal. mand var sal. Frederich Gunter skyldig, og som efter skifteregisteret blev angivet på skiftet. Hun har annammet sin sal. mands obligation af S.M. og derfor udgivet dette pantebrev »effter att S.M. aff Diderich Guntter, som alle arffuingers fuldmagt haffuer som sin egen att desponere«. Hun forpligter sig til at betale S.M. de 1200 rdl. med deres rente, 6 pct., som skal angå fra 11. dec. nærværende år til Trinitatis mandag (25/5) 1657. Bliver hovedstolen stående længere hos hende, skal hun hvert år betale renten til Trinitatis mandag i Kbh. Derfor pantsat flg. gods, som ligger til Rasch hgd.: Hesbell Balle Gaard (Peder Sørensen), 1 gd. (Therchill Christensen), i Hesbell Balle by 1 gd. (Jens Hattingh), 1 gd. (Jens Enuoldsenn), 1 bolligh (Morten Smed), 1 bolligh (Peder Kremmer), i Wullumb 1 gd. (Niels Andersßen), 1 gd. Fuorsum (Peder Mattißen), 1 gd. (Iffuer Nielsßen), Kielbeg 1 gd. (Jens Christensen). S.M. skal beholde godset som underpant, indtil hovedstol og rente bliver ham betalt uden skade i en samlet sum [i rdl.] og ingen anden mønt el. vare. Bliver S.M. til sinds ikke længere at ville lade kapitalen stå på rente, skal H.B. rette sig tilbørligt derefter. Bliver pengene ikke betalt til tid og termin, efter at han tilforn har advaret hende med et fjerdingårs opsigelse, el. bliver renten ikke betalt på for:ne sted og til for:ne termin, må S.M. have fuldmagt til straks uden proces at lade godset annamme til brugeligt pant ved 2 gode mænd [og beholde det], indtil hovedstol, interesse, omkostning og skadegæld bliver rigtigt betalt. Bliver godset øde ved fjendtligt indfald el. anden ulykke, medens det står i pant, skal hun yde S.M. erstatning. Frakommer noget af godset ham ved lov og ret, skal hun udlægge ham lige så godt og belejligt gods. Intet af godset er solgt el. pantsat, og H.B. lover, at det heller ikke skal blive pantsat el. solgt til nogen anden, medens S.M. har det i pant.- Forseglet og egenhændigt underskrevet af H.B. (13-18) [17]

Opbydelse. Peder Hanßen Kønig, indvåner i Christians Haffn, på Søren Therkilßen, forrige tolder i Gelychstad og residerende på Løngbyegaard i Skåne, hans vegne lod det gods opbyde, som er udlagt ham af K.M.

Godset er på samme måde opbudt her på landstinget 23. maj 1655. (18)
[18]

Opbydelse. Frederich Gummers lod det gods i Hand h. opbyde, som han har bekommet til betaling. Godset er på samme måde opbudt 27. sep. 1654 og 30. jan. 1656. (18)
[19]

Opbydelse fra rådmand i Oedensbe Erich Jørgenn[sen] til den, der vil indløse det krongods, der er udlagt Casper Due t. Ølstegaard på egne og underhavende officerers vegne, og som han har overdraget til E.J. Godset er på samme måde opbudt 18. jan. 1654, 31. jan. 1655 og 30. jan. 1656. (18-19)
[20]

Opbydelse. Forrige kaptajn Peder Bysber lod opbyde det udlagte krongods i Mariager[s] Closter len i Gißlomb h. Godset var på samme måde opbudt her på Viborg snapslandsting 18. jan. 1654 (19)
[21]

1657 17/1 (Aarhußgaard). Overdragelse fra Erich Roßenkrantz t. Roßenhollmb til hans broder Gunde Roßenkrantz på flg. gods, som var pantsat ham af K.M.: i Calløe len i Øster Lißberrig h. 1 gd. [i] Jordshøye (Raßmus Sørensen), 1 gd. (Raßmus Jensen), i Harballegaard len 1 gd. Steinno (Jens Christensenn). Godset skal følge G.R. på de samme konditioner, som K.M.s skøde til G.R. [fejl for E.R.] formelder om.- Til vitterlighed: Peder Lange. (19-20)
[22]

Opbydelse. Werner Kloumand og Zacarias Garbenn i Kbh. lod flg. af K.M.s gods opbyde: i Mariagers Closter len i Gißlum h. Hannis Lil s. Woest 1 gd. (Thamis Olluffsenn), Boeld Berig Klitt (Peder Eschißen). Godset, som kaptajn Mielchor Rickartt von Bockeren har overdraget dem, er tilforn opbudt her på landstinget. (20)
[23]

Opbydelse. Hedeuig sal. Philip Burnemands i Kbh. lod det gods i Hundborig h. i Nors s. opbyde, som K.M. har udlagt Niels Lyche. (20) [24]

Opbydelse. Thyre sal. Johan Adolffs i Kbh. lod opbyde det bøndergods i Thy i Hillersleff og Hasßing h., som var tildømt hende ved K.M.s dom. (20-21)
[25]

Opbydelse. Werner Kloumand i Kbh. lod opbyde den anpart på 1 td. 6½

skp. htk. af 1 gd. i Weßlis by (Chresten Jensßenn) og de 2 skp. htk. af 1 gd. i Weßlis by (Søren Christenßenn), som kommissarierne Christen Lange og Jørgenn Seefeld har udlagt ham. (21) [26]

Opbydelse fra Hendrich Kold til den, der vil afhandle ham en del jordegods i Børlumb og Wenneberig h., som endnu er i behold af Seillstrups tilliggende gods, og hvori kreditorerne endnu ikke har bekommet udlæg. (21) [27]

Opbydelse fra det menige borgerskab i Foeborrhig til den, der vil købe flg. gods, som er udlagt dem af K.M.: 1 gd. i Aalborgig Huß len i Gißlumb h. i Wogensild (Nis Christensen og Anders Jensßenn) (21-22) [28]

Opbydelse. Peder Pedersen i Oedensße lod det gods opbyde, som er udlagt ham af K.M. i 1651. Godset er på samme måde opbudt her 28. jan. 1652, 3. feb. 1653, 1. feb. 1654, 31. jan. 1655 og 30. jan. 1656. (22) [29]

Opbydelse. Kield Nielsßens hustru og børn i Thisted lod det udlæg opbyde, som kommissarier har gjort i 1 gd. i Schinderup (Jens Bertelßenn, 3 td. byg, 1 svin, 3 mk. gæsteri), nok 1½ mk. 4 sk. penge af 1 hus. (22) [30]

Opbydelse. Eiler Jacobsen lod opbyde en del krongods i Thy, på Mors og i Hardsyssel, som er udlagt hans sal. fader Jacob Madtzenn af K.M. (22) [31]

Opbydelse fra for:ne Eiler Jacobßenn til K.M. el. den af adelen, der vil indløse flg. gods for de 3070 rdl. 1 ort 6 sk., hvorfor det efter en underskrevet kopi af K.M.s brev af 13. feb. 1651 er udlagt hans sal. fader borgmester i Christians Haffnn Jacob Madtzenn for forstrækning, han har gjort riget i forleden fejdetid: Colding Huß len Aast birk[!] Beche s. og by Madtz Pedersen 1 gd., Olluff Steffensen 1 gd., 1 rdl. af Krumb, Jørgen Dynesen 1 gd., Pouell Mortensen 1 gd., i Aßboe 1 gd. (Anders Christensen), 1 gd. (Mortenn Nielsen og Lauridtz Therckelsen), 1 gd. (Christen Pedersen), 1 gd. (Peder Hansen), 1 gd. (Niels Olluffsen), 1 gd. (Hans Jensen). (23) [32]

1657 23/1 , stedet ikke anført. Skøde fra Hendrich Thoett og Lauridtz Belou på deres egne og deres medarbejders vegne til Jørgen Kaaeß Hansen t. Hastorff på flg. gods: i Wraß h. i Eistrup s. i Heedegaard 1 gd. (Anders Christensens enke), 1 gd. (Anders Madtzenn), 1 gd. (Niels Pedersen), 1 gd.

(Jens Christensen), 1 gd. (Jørgen Nielsen), 1 gd. (Christen Andersen), 1 gd. (Christen Jørgensen), 1 boel i samme by (Christen Nielsen), - Forseglet og underskrevet af H.T., L.B. og Corfes Wldfeldt. (24) [33]

- 25/1 (Viborg). Skøde fra landkommissær Jørgen Krusbe til Chrestopher Bilde på Hegaardt i Nør h. i Gliebbore s. i Laindt by (Raßmuß Lauesenn).- Sig.: Mogens Arendtfeld; Wallemoer Doe. (24-25) [34]

Opbydelse. Annders Jensenn i Weyle lod opbyde 1 gd. i Aars h., s. og by, der kaldes Dalsgaardt, (Anders Christensen), og som er udlagt ham efter sal. Frederich Munch til gælds betaling. (25) [35]

1657 27/1 (Viborg). Brev fra Niels Harboe t. Schoerupgaard til Mogens Kragh t. Kaaeß på 200 rdl., hvorfor N.H. efter den mellem dem oprettede kontrakt forpligter sig til at skaffe ham 50 gode, mønsterhafte soldater. Til forsikring pantsat 1 gd. i Weenebiere h. i Schierumb s., som kaldes Sludstrup, (Bertell Jørgensen).- Underskrevet af N.H. Til vitterlighed: Erich Juell. (25-26) [36]

Opbydelse. Hr. Morten Christensen Warde lod opbyde 1 øde gd. i Aandt Agger s. og by, som Morten Christensen påboede, og som hans formand sal. hr. Anders har bekommet af Erich Kragh. Gden hørte til det af K.M. udlagte pantegods. (26) [37]

Opbydelse. Jens Nielsen i Herborig lod det af Knud Sørensens gos opbyde, hvori han er indført af ridemænd for penge, K.S. var ham skyldig. Indførslen blev læst og påskrevet sammen med opbudssedlen. (26) [38]

1657 23/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Elle Schram Hansdatter til hendes broder Wollemoer Schram på en anpart af 1 gd. på Hannids i Lild s. i Lunde by (Peder Chrestensen). Der skyldes årlig 1 td. 1 skp. 2 fjerd. byg, 2 skp. havre, 1 pd. smør, 1 rdl. arbejdspenge af hendes anpart.- Sig.: Wollemoer Doe. (26-27) [39]

- 26/1 (Viborg). Pantebrev fra Niels Pasberig t. Lønderupgaard til Wollemaar Lyche og Wallemaar Schram, som har godsagt for ham til fru Dorette Doe sal. hr. Gregers Krabis for 1000 rdl. at betale med deres rente til snapsting 1658. Derfor pantsat flg. gods: i Salling i Norre h. i Jeberre s. Thammes Andersen 1 gd., Peder Sørensen ibd. 1 gd., Lauridtz Iffuersen

ibd. 1 gd., sal. Jens Groes enke 1 gd. Lider W.L. el. W.S. nogen skade for deres løfte, må de uden proces annamme godset og beholde det som brugeligt underpant med skyld og landgilde, ægt og arbejde, herlighed og rettighed, indtil de bliver fuldkomment kontenteret.- Forseglet og underskrevet af N.P. (27-28) [40]

- 20/1 (Viborg). Pantebrev fra fru Hillebore Bilde sal. Chrestopher Pachbis til fru Mette Grubbe sal. hr. Ebbe Wldfeldtz t. Wrup på 1644 rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1658: Derfor pantsat flg. gods: i Nimb h. Hoerenbore s. og by 1 gd. (Michell Frandtzen og Anders Thygersen), 1 gd. (Søren Sørensen), skov til denne gd. til 2 svins olden, 1 gd. (Michell Sørensen), 1 gd. (Lau Lauisen), 1 gd. (Søren Brexsenn). Godset skal følge M.G. som underpant, indtil pengene bliver betalt med deres rente. Vil hun ikke længere lade pengene stå på rente, og bliver de [ikke] betalt efter et fjerdingårs opsigelse, må hun have fuldmagt til straks uden proces at lade godset annamme ved 2 gode mænd og derefter beholde det som evindelig ejendom, hver td. korn for 50 rdl. Dog det, som godset beløber sig højere, end M.G.s fordring kan bedrage sig til med hovedstol, rente og skadegæld, skal hun betale og lægge fra sig.- Medforseglet og underskrevet af hendes broder Chrestopher Bilde. Til vitterlighed: Henrich Thoett; Corfedtz Wldfeld. (28-30) [41]

Opbydelse. Karell von Stieno lod flg. gods opbyde, som K.M. har udlagt ham: i Seiellstrup len i Jersleff h. Wllerup 1 gd. (Anders Nielsen), i Nisboe h. i Lild s. 1 gd. (Madtz Mortensen), Aastrup len Jersleff h. og s. i Wandkrogenn 1 boellig (Jens Jensen), 1 bollig (Lauridtz Nielsen), Harridtzleff s. 1 bollig Raadtzbach (Thammis Pedersen), i Westerwig Closter len i Reffs h. Hundborig s. Faarløff Christen Jensen 1 boellig, i Aastrup len Jersleff h. Herridtzleff s. Raadtzbach Thammis Pedersen 1 bollig. (30-31) [42]

1656 4/10 (Kbh.s slot). K.M.s proklama. Der var tilfaldet Lauridtz Skin-kell t. Gierschouff på hans børns vegne og Nielß Kruße t. Engelltofft på hans egne vegne en arv efter deres morbroder og broder afgangne Jacob Grubbe t. Kabbell. Da de har vedtaget med det forderligste at indløse J.G.s hånd og segl, men frygter, at hans hånd og segl endnu nogetsteds kan stå ude for ham selv el. i forløfte for andre, har de begæret, at K.M. vil meddele dem kgl. proklama og lade det forkynde på alle landsting i Danmark, på universitetet i Kbh. og andre steder her i riget, hvor det gøres fornødent. Alle kongens undersætter i Jylland, som har nogen gældsfor-

dring på J.G. el. noget at fordre af ham efter forløfter med hånd og segl, skal inden år og dag give L.S. og N.K. det til kende og fremlægge rigtige breve og dokumenter derpå. Gør de ikke det, efter at dette proklama er lovlig læst og forkyndt, skal deres krav være døde og magtesløse.- Under vort signet Frederich. (31-34) [43]

Opbydelse. Hr. Christenn Madsen Aalborig, Chlaus Nielsen, latinsk skolemester i Seebye, og Laurdz Nielsen Tamstrup, indvåner sammesteds, lod opbyde det af sal. Jørgenn Ornings, hans frues og børns gods, som er udlagt dem for gældsfordring. Godset er tit og ofte opbudt på samme måde her på landstinget. (34-35) [44]

1657 27/1 (Schanderburg). Opdragelsesbrev fra hr. Anders Bilde, rigens marsk, til fru Mete Roßenkrandzs sal. Erich Bildes og hendes 2 sønner Anders Bilde og Erich Bilde på flg.-gods, som var pantsat ham af K.M. For nogen tid siden havde han afhændet dette gods til sin nu sal. søn E.B. til magelæg, men kunne ikke få fuld forsikring derfor, førend han nu er kommet til rigtighed dermed: i Silcheborig len i Lyßg[aa]rd h. Dembstrup Peder Jensen 1 gd., Christen Knudsen 1 gd., Anders Pedersen 1 gd., Peder Rasmußen 1 boell, Tomis Andersen 1 hus. Det pantsatte gods skal følge M.R. og hendes 2 sønner på de samme konditioner som dem, H.M.s skøde formelder om.- Sig.: Mogens Høg; Gundj Roßenkrandzs. (35-36) [45]

- 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Offue Roßenkrandzs t. Raekielde til fru Dorette Daa sal. hr. Gregers Krabis på 200 rdl. at betale til snapsting 1658. Derfor sat til vist underpant 1 bondegd. i Huorum h. i Elidzhøy s., som kaldes Anderup, (Peder Nielsen Krasße). Bliver pengene ikke betalt i rette tid, må D.D. lade gden annamme til brugeligt pant, indtil pengene bliver hende betalt med rente og interesse.- Sig.: Preben Baner; Eyler Ebert Banner. (36-37) [46]

- 28/1 (Viborg). Opbudsseddel fra Christen van Gienschell i Aalborig til den, der vil indløse ½ bondegd. i Kier h. i Vendsyssel, der kaldes Thorendall, (Jens Hansen), og som sal. Wogen Vogenßen t. Stenßhiede har udlagt for bortskyldig gæld. (37-38) [47]

Opbydelse. Forrige kaptajn i Koldinghuß len sal. Jens Rasmußens arvinger lod opbyde en part af en af kronens gde i Segelstrup len i Wrindstedt (Christen Simensen), som er tilfaldet dem. (38) [48]

1657 27/1 (Viborg). Akkord mellem kaptajn over Vendelbo stift Christian Dincher og oberst over et regiment til fods Kieldt Lange. C.D. skal påtage sig oberstvagtmesters plads under regimentet og forpligter sig til at skaffe obersten 2 kompagnier knægte med behørig over- og underofficerer efter den kapitulation om regimentets oprettelse, som obersten har sluttet med rigens råd, og det inden 12 ugers forløb, nemlig halvparten i løbet af de første 6 uger og halvparten i løbet af de næste 6 uger. Der skal straks gives C.D. 4 rdl. for hver mand, og han skal have til ..... »lopladzs«, hvor han skal annamme dem, efterhånden som de kommer, og hvor der skal gives ham kvittering derfor. Der skal skaffes dem såvel som over- og underofficererne fornødent ophold, indtil kompagnierne bliver 51 mand stærke. Da skal de mønstres, og fra den tid skal deres besoldning angå. Hvad andet traktement og besoldning angår for knægtene såvel som officererne, skal dermed forholdes efter forbemeldte kapitulation, hvoraf K.L. skal meddele C.D. rigtig kopi under sin hånd. Til forsikring for samme »werbegelder« har C.D. pantsat K.L. alt det jordegods, som er pantsat ham af H.M., og hvorover en rigtig kopi [af en fortegnelse] hermed følger.- Sig. Erich Juell. (38-41) [49]

År, dato og sted ikke anført. Kopi [af en fortegnelse over] det gods, der er udlagt til Christian Dencher: i Lundeneß len i Øster h. i Andsager s. i Stendis Krogr 1 gd. (Bertel Nielsen), ½ boel (Lauerdz Jørgensen), Andzsager by 1 fæsteeng i Huorlundzs mark, som Karen Madzdater bruger, 2 øde boldzs eje og byggesteder, det ene ligger østen ved gden i Anßager mark, det andet ved Quell i Schamell Engenødt, som Niels Christensen Blagsmarck bruger, item i Huode s. nogle stykker jord ved Haade præstegård, der kaldes Schydzsg[aa]rdt, og som hr. Jens i Hoede bruger, i Thoestrup s. Siig ½ boell, som hr. Christen Michelsen bruger, i Mariager Closter len Slaugs h. Hedensviig Christen Michelsen og Peder Nielsen 1 gd., Jep Thoestensen, Olluff Bendtzen og Peder Graffuerßen 1 boelig.- Egenhændigt underskrevet af C.D. (41-42) [50]

1657 16/1 (Wiumbg[aa]rdt). Skøde fra Giord Galt t. Wiumg[aa]rdt til Christen Lange Hendrichsen t. Deyberiglundt på 1 gd. i Lundeneß len i Bøling h. i Haring[!] s. i Aarup (Peder Christensen).- Sig.: Axsell Juel Nielsen; Jacob Vlfeld t. Karstoffte. (42) [51]

- 16/1 (Wiumbg[aa]rdt). Skøde fra for:ne Giordt Galt til Christen Lange Hendrichsen på hans anpart af 1 gd., som kaldes Stuor Schiendt Berig, i

Lundeneß len i Bøling h. i Deyberig s. (Laueridz Jensen). Deraf skyldes der årlig til ham 1 td. smør, 4 td. 6 skp. 3 fjk. rug. Gode mænd har indført ham i gden til betaling af gæld.- Sig.: Axsell Juel Nielsen; Lauridz Below. (42-43) [52]

- 18/1 (Viborg). Skøde fra Egert Abildgaard til Jørgen Lyche på flg. gods: i Thyland i Hellersleff h. i Wester Wandet s. 1 gd., som kaldes Schorup, (Søren Nielsen), Agerholmb (Niels Smed), i Schinderup s. og by Christen Andersen 1 gd., i Nors s. Woring Niels Kiildsen 1 gd., i Hellersleff s. og by Peder Christensen 1 gd.- Sig.: Thyge Sandberig; Niels Kaaß. (43) [53]

Opbydelse. Mariche sal. Christopher Thriners i Kbh. lod opbyde 2 halve boelle i Lundeneß len, der er udlagt ham af K.M., og som tilforn er opbudt den 30. jan. 1656. (43-44) [54]

1657 16/1 (Riberhuß). Opbudssæddel. Laueritz Jensen, forrige kvartermester, lod opbyde ½ bondegd. i Koldinghuß len Andst h. i Werdst s. i Thedzsbølle (Olluff Laueridsen), som er udlagt ham af K.M. (44) [55]

Opbydelse fra Henrich Møller til den, der vil indfri Lønborigg[aa]rdt og det andet gods, som han har annammet hos K.M., samt det adelsgods, som han i lige måde har bekommet i brug her i landet. (44) [56]

Opbydelse. Mette sal. Jørgen Pedersens i Ribe lod opbyde det gods, der er udlagt hende af K.M., og som er opbudt her 3. feb. 1653, 1. feb. 1654 og 31. jan. 1655. (45) [57]

Opbydelse. Hr. Jenns Pedersen Albeck lod det af sal. Niels Arenfeldz gods opbyde, der er udlagt hans moder, og som tit og ofte er opbudt tilforn. (45) [58]

1657 23/1 (Thielle). Skøde fra Offue Blich t. Møldrup til Erich Grubbe t. Thielle på hans hgd. Nørbeggiaardt i Sønder Løng h., der er sat til 12 skp. rug, 1 ørte byg, 1 ørte havre, 5 pd. 4 mk. smør, 2 svin, 2 lam, 2 gæs, 4 høns, 14 rigsmk. gæsteri i årlig skyld og landgilde, nok 1 gd., der er lagt under hgden, og som Michell Erichsen har påboet, samt flg. til hgden liggende bøndergods: 1 gd. (Peder Sørensen), 1 gd. (Mouridtz Olluffsen), 1 boell (Niels Andersen), Jens Sørensen og Claus Erichsen 1 gd., Peder Knudsen 1 gd., Niels Jensen 1 gd., gadehuse i for:ne Nørbegeh: Christen Hansen 1,

Niels Christensen 1, Niels Erichsen 1, Niels Sørensen 1, Peder Jensen 1, Jens Sørensen 1, Thue Pedersen 1. Amdj 1, i Sønderbech s. og by 1 gd. (Niels Jensen og Karen Pedersdatter), Anders Madtzenn 1 gd., Anders Nielsen 1 gd., Søren Sørensen 1 gd., Niels Nielsen 1 gd., gadehuse samstedts: Laust Jensen 1, Jens Kledensme 1, Lauridtz Christensen 1, Jens Homell 1, samt Pigs Lund, der ligger i Huiding mark og ikke hører under hgden Nørbeg.- Sig.: Peder Lange; Lauridtz Bellou. (45-47) [59]

- 27/1 (Viborg). Pantebrev fra Preuen Banner t. Stiends Heede til fru Lisbet Lunge og fru Zidtzell Lunge på 300 rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1658. Derfor pantsat 1 gd. i Vendsyssel i Børlumb h. i Wndersted s., som hedder Roeg Thued, (Christenn Erichsen). Bliver hovedstol, rente og interesse ikke betalt til rette tid, må L.L. og Z.L. have fuldmagt til uden rettergang at lade gden annamme og beholde den som evindeligt ejendom for for:ne sum med dens rente og interesse, hver td. htk. for 40 rdl.- Forseglet og underskrevet af P.B. Sig.: Eiller Euert Banner; Enuold Kaaß. (47-48) [60]

- 26/1 (Viborg). Pantebrev fra Woldemoer Schram t. Selisschoeffgaard til Lauridtz Bellou, som har godsagt for ham til doktor Jacob Matisen, superintendent over Aarhus stift, for 1000 rdl. at betale til snapsting 1658. Derfor pantsat 1 gd. i Frambløff h. i Seløff s. og by (Michell Jensen og Michell Mortensen) og skov til ... svins olden. Bekommer L.B. ikke sin hånd og sit segl igen til for:ne tid, må han annamme godset til brugeligt underpant, indtil han bliver nøjagtigt kontenteret for samme løfte. (Er igen fremvist og kasseret på Mauriti landsting den 28. sep. 1664). (48) [61]

Opbydelse. Christenn Nielsen på Haadbere Houffgaardt lod opbyde det af Otte Lueno t. Herpinggaardts gods, hvori han er indført. (49) [62]

Opbydelse. For:ne Christen Nielsen lod på sin principals Pouell Klingenbergis vegne det gods opbyde, som er udlagt ham af Fru Lisbett Lange, deslige det, som han har købt af Peder Wibe, samt K.M.s anpart af korn-tienden af Wester Arsels s. Godset er opbudt på samme måde her på landstinget 30. jan. 1656. (49) [63]

1657 27/1 (Viborg snapsting). Pantebrev fra jfr. Anne Munch t. Harridtzkier til Hans Friið t. Clausholm, som har lovet for hende til jfr. Mette Krabbe for 500 rdl.. Derfor sat flg. gods til underpant: hendes part af

Harridtzkier hgd[s bygning], som hun nu påbor, og af hgd[s tilliggende], nemlig 1 fald agerjord fra møllen og vesten mod møllevejen og 2 agre norden Jungoffuen, hvori der kan sås 27 td. sæd, Schibbet Gaade[?] 1½ td. sæd, 1 ørte mel og 1 ørte malt i landgilde af Kuach mølle, jord i Lin Holdt til 1½ skp. ½ fjerd. sæd, der ligger til møllen, Liden Eng Kroeg 29 læs hø, Foer Holdt 39 læs hø, skoven Schibbet Balle 6 svins olden. Får han ikke sin hånd og sit segl igen til for:ne tid, må godset følge ham efter recessens 2. bog 15. kap. 11. p. [Corp Const Dan V s. 308f.]- Forseglet og underskrevet af A.M. Sig.: Ebbe Gyldenstiern; Thønny Juell. (49-50) [64

1656 20/12 (Beche). Pantebrev fra Jørgen Kaaeb Iffuersent t. Wtoefft til Søren Pedersen i Beche på 200 rdl. at betale til pinsedag (17/5) 1657. Derfor pantsat S.P. el. den, der er dette brev mægtig, sine bøndergde i Slaus h. i Hindumb by (Madtz Matisen og Niels Madtzen) og ½ boell ibd. (Peder Christensen).- Underskrevet af J.K. og hans frue Anne Maria de Veters. (51) [65

1657 26/1 (Viborg). Brev fra Niels Parßberig t. Lønderupgaard til Wolde-moer Lyche og Woldemoer Schram, som har godsagt for ham til fru Dorette Doe for 1000 rdl. at betale til snapsting 1658. Derfor pantsat flg. gods: i Salling i Norre h. i Jebiere s. 1 gd. (Thamis Andersen), 1 gd. (Peder Sørensen), 1 gd. (Laeß Iffuersent), sal. Jens Wrois enke 1 gd. Bekommer de nogen penges udgift, skal godset følge dem som brugeligt pant, indtil de bliver fuldkomment kontenteret for dette løfte.- Forseglet og underskrevet af N.P. (51-52) [66

1656 27/11 (Estrup). Skøde fra Christen Scheell Jørgensen til Erich Roßenkranztz på 1 bondegd. i Wester[!] Lißberigh h. i Schiødstrup s. i Aastrup by (Søren Jørgensen) og skov til samme gd. til 15 svins olden.- Sig.: Peder Lange; Frandtz Randtzoe (52) [67

1657 20/1 (Calløe[?]). Skøde fra Gunde Roßenkranztz til hans broder Erich Roßenkranztz på flg. gods: i Ning[!] h. Horenborre 1 gd. (Jørgen Jensen), 1 mk. 5 sk. 1 alb. af 1 gadehus, Harridtzsø 1 gd. (Peder Jensen), i Moels h. Wirup 1 gd. (Raßmus Nielsen), i Ning h. i Bede by 1 gd. (Jens Staffnsen), i Øster Lißberig h. Østrup 1 gd. (Peder Nielsen).- Sig.: Peder Lange; Lauridtz Belou. (52-53) [68

Opbydelse fra forrige kaptajn Hans Lauridtz til K.M. el. den af adelen,

som vil købe det gods, der er udlagt ham af H.M. Godset er på samme måde opbudt her på landstinget 31. jan. 1655 og 16. jan. 1656. (53-54) [69

Opbydelse. Doktor Hans Michelsen, superintendent over Fyns stift, og andre af gejstligheden lod det gods opbyde, som er udlagt dem af K.M. Godset er på samme måde opbudt her på landstinget 16. feb. 1653, 31. jan. 1655 og 16. jan. 1656. (54) [70

1656 5/7 (Kbh.). Brev fra fru Ingeborig Arnnfeldt sal. Ernnt Normands til fru Sophie Lindenow på 200 rdl. at betale med sin rente til førstkomende 11. dec. Derfor pantsat 1 gd. i Bierre h. i Raarup s. og by (Jens Rasmusen). Lider S.L. nogen skade, må hun have fuldmagt til straks uden rettergang at lade gden annamme og gøre sig den nyttig, indtil hovedsummen bliver hende skadesløst betalt.- Forseglet og underskrevet af I.A. (54-55) [71

1657 26/1 (Viborg). Skøde fra fru Dorithe Abildgaardt sal. hr. Wendtzell Rotkircks t. Kolerupgaard til Peder Seefeldt på flg. gods: på Mors i Nør h. i Faartofft s.[!] og by 1 gd. (Christen Wiladsen), gadehuse ibd.: Jahann Christensdater 1, Mette Christensdater 1, Christenn Erichsen 1, Christen Wiladsen 1, i Thøse s. og by halvparten af 1 gd. (Thomes Jensen), Biørndrup 1 gd. (Christen Sørensen).- Sig.: Peder Lange; Lauridz Below. (55-56) [72

- 24/1 (Viborg). Skøde fra jfr. Lisbett Routsteenn t. Woergaardt til Erich Høeg t. Biørnholmb på 2 skp. rug, 2 skp. byg, 4 skp. havre, ½ pd. smør af 1 gd. i Himmersyssel i Hellum h. i Bøllumb s. i Lille Brøndumb (Lauridz Andersen).- Sig.: Marquor Routsteenn; Enuold Kaaß. (56-57) [73

- 12/1 (Aarhusg[aa]rd). Opdragelsesbrev fra Erick Rosenkrantz t. Rosenholmb til Erick Høeg t. Biørnholmb på 2 gde i Calløe len i Sønder h. i Hatwed[!] by (Jens Christensen og Jens Michelsen), som K.M. har pantsat til ham. Han opdrager dem på samme kondition som den, H.M.s pantebrev formelder om.- Underskrevet af E.R. Sig.: Mogens Fris. (57-58) [74

1656 13/12 (Kbh. slot). K.M.s konfirmation på et mageskifte, som Erich Juell har gjort med Niels Windter. E.J. har udlagt K.M.s anpart af 1 bondegd. i Aalborguhus len i Hinsted h., som kaldes Kierchetorp, og

hvoraf en andel tilhører N.W. Til vederlag har N.W. udlagt en anpart af 1 bondegd. frit jordegods, hvortil han er berettiget ved indførsel efter sal. Falck Giøe Falcksen, og som ligger i Aalborgig Huus len i Hen h. i Schjern[!].s. i Gundestrup by (Niels Nielsen Schydt). (58-59) [75]

Opbydelse. Kaptajn Morten Lyderwalt lod det gods opbyde, som K.M. har udlagt til ham og hans underofficerer. Godset er opbudt på Viborg landsting 18. jan. 1654 og 31. jan. [1655]. (59) [76]

(Forkyndt på landstinget lørdag den 30.[fejl for 31.] jan).

1657 30/1 (Viborg). Opdragelsbrev fra fru Mette Friis sal. Henrich Sandberigs til rådmand i Odense Jesper Hansen på flg. gods, som K.M. har udlagt til hendes sal. husbond m.fl. officerer efter pantebrev dateret Kbh. slot 24. apr. 1652: i Dallum Closter len i Odense h. Brylle 1 gd. (Anders Jensen), Tuemoße (Rasmus Hansen).- Sig.: Hans Fris; Tyg Sandberig. (59-60) [77]

- 24/1 (Viborg). Opdragelsbrev fra Hans Nielbøn, borgmester i Mariaager, til Mogens Høeg t. Tuodbøll på flg. af H.M. pantsatte gods: i Ørum len i Hadbing h. i Snedsted s. og by [1 ejendom](Madtz Bosßen, 2 td. byg, 1 mk. gæsteri), hver td. korn for 33 rdl. Godset skal følge M.H., indtil det bliver indløst af K.M. (60) [78]

1656 28/10 (Kbh.). Opdragelse fra forrige kaptajn de armis Casper Cornelßen på egne og medofficerers, deres hustruers og arvingers vegne til Hans Jørgensen, byfoged i Friderichs Odde, på en anpart af 1 bondegd. i Aalborgighuus len i Aars h. i Bleer s. i Throelstrup by, som Niels Windter skal besidde.- Sig.: Anders Nielsen, underskriver på Kbh. slot; Jørgen Nielsen Holst, K.M.s skibsskriver. (61) [79]

1651 3/10 (Kbh. slot). Brev og likvidation fra Jørgen Wrup t. Bircheberigh på, hvad der pro kvota tilkommer hans medhavende officerer af det gods, som K.M. har udlagt J.W. og dem, nemlig i Aars h. i Bleer s. Troelstrup [1 gd.](Niels Windter).- Forseglet og underskrevet af J.W. (61-62) [80]

1656 9/10 (Kbh.). Opdragelsbrev fra Kirstine sal. Peiter Eilerß til Hans Jørgensßen på en anpart af for:ne bondegd.- Sig.: Olluff Jensen, sergent; Hans Klenfasß. (62) [81]

1657 29/1 (Viborg). Pantebrev fra Albrett Friß til Jacob Spare på 1231 enkende rdl. at betale med 6 pct. til snapsting 1660. Derfor pantsat sin halve hgd. Rostrup med den halve holm i søen. Bliver pengene ikke betalt, må J.S. lade godset annamme og beholde det som evindeligt ejendom.- Sig.: Eylert Euert Baner; Enuold Kaas. (62-63) [82]

- 29/1 (Viborg). Pantebrev fra Albrett Fris til Jacob Spare på 1000 dl. at betale med deres rente til snapsting 1658. Derfor pantsat flg. gods: i Thy i Hasing h. i Snested s. i Aarup Offuergaardt (Michel Tomsen og Søren Michelsen), nok i Aarup by 1 gd. (Søren Christensen og Anders Lauridsen). Bliver pengene ikke betalt til for:ne tid, må J.S. lade godset annamme til evindeligt ejendom.- Sig.: Steen Routsteen; Claus Dyre. (63-64) [83]

- 29/1, stedet ikke anført. Pantebrev fra Albrett Fris til Jacob Spare på 1000 rdl. at betale med sin rente til [snapsting] 1659. Derfor pantsat flg. gods: i Thy i Hasing h. i Aarup by 1 gd. (Christen Bendsen), $\frac{1}{4}$ af Aarup mølleskyld, Kaastrup s. og by 1 gd. (Jens Jensen og enken), i Thisted s. Thinstrup 1 gd. (Madz Andersen og Niels Pedersen). Bliver pengene [ikke betalt] med rente og interesse, må J.S. straks og uden proces lade godset annamme og bruge og beholde det som evindeligt ejendom.- Sig.: Preben Baner; Hack Windt. (65-66) [84]

- 28/1 (Viborg). Skøde fra Jacob Spare til Albret Fris på $\frac{1}{2}$ af Raastrup hgd. og $\frac{1}{2}$ af holmen i søen, som er takseret til 25 td. htk. og ligger i Thy i Hundborig h. og s., samt flg. gods: i for:ne h. i Thinstrup s.[!] og by 1 gd. (Madz Andersen og Niels Pedersen), 3 gadehuse, i Hasing h. i Snested s. Aarup Offuerg[aar]d (Michel Tomsen), 1 gd. i samme by (Søren Christensen og Anders Lauridsen), 1 gd. ibd. (Christen Bendsen), Aarup mølle, i Kaastrup s. og by 1 gd. (Jens Jensen og enken), 4 gadehuse ibd. (Jens Bugj, Elbe Bøß, Anne Bomholmb og Zitzel Søb, 1 hus [i] Kaastrup under Jens Jensens gd., i Nors s. og by 1 gd. (Anders Nielsen), i Han h. i Thranum s. og by 1 gd. (Anders Tomesen og Tomes Bendisen).- Sig.: Steen Roedsten; Preben Banner. (Fremvist som kasseret af J.S. 18. marts 1661. Segl og hånd er frataget.) (66-67) [85]

- 26/1 (Viborg). Skøde fra Clauß Dyre til Maltj Seedsted på en part af 1 gd. i Ginding h. i Hedßelholt (Niels Ollussen), skylder årlig af C.D.s part $7\frac{1}{2}$ skp. rug, $7\frac{1}{2}$ skp. byg.- Sig.: Envold Kaas; Albritt Friis. (68) [86]

-, dag ikke anført, jan. (Viborg). Skøde fra Erich Blich til Clauß Dyre på 1 gd. i Sønderløng h. i Sønderbeeg s., hvori han selv har boet tilforn.- Sig.: Offue Blich; Envoldt Blich. (68) [87]

- 24/1 (Viborg). Pantebrev fra Albrit Friis til Hans Friis t. Clausholmb på 1000 rdl. at betale med deres rente til snapsting 1658. Derfor pantsat sin hgd. Røestrupg[aa]rd i Thy i Hundborig h. og s. med dens bygning og ejendom, der er taget i søskendeskitte for 50 td. htk. H.F. skal have gden som underpant, så længe pengene bliver stående på rente. Bliver pengene ikke betalt med rente og skadegæld, må H.F. uden proces beholde gden som evindelig ejendom.- Sig.: Claus Dyre; Enuold Kaas. (68-69) [88]

Opbydelse. Jenns Niensenn i Warde lod opbyde 1 gd. i Grinsted s., der kaldes Thofft, (Christen Smidt og Christen Dinesen), og som er udlagt af ridemænd. (70) [89]

Opbydelse fra Hanns Ma[n]dixenn i Kbh. på egne og Jahan Bøgwadt i Frederichsborgs vegne til de adelspersoner, der vil købe 3 pantsatte gde i Beistrup by, af hvilke Jens Pedersen har de 2 i fæste, medens en enke påbor den 3., nok 1½ gd. i Wester Hjermedzleff (Lauridz Christensenn og Madz Bødicker). (70) [90]

Opbydelse fra Petter Byßer til K.M. el. den af adelen, som vil købe det bøndergods, han har bekommet til betaling 1651. (71) [91]

1657 29/1 (Viborg). Opbydelse fra Thamis Jensbenn, købmand i Amsterdamb, til den gode mand, som vil købe flg. gods, der er blevet ham udlagt ved indførsel forleden »herøst«: under Segelstrup hgd. i Vendsyssel Smidstrup by med al dens tilliggende, 5 gde i Racherbye samt Aalstrup og Staxstedgaarde. (71) [92]

Opbydelse. Wendell von Deldenn sal. Jørgen Matisens efterleverske i Kbh. lod opbyde 1 gd. på Mors i Eyersleff by (Anders Christensen). (72) [93]

Opbydelse fra Werner Kloumandt, sal. Henrich Fris' arvinger og Wendell von Delden sal. Jørgenn Matises i Kbh. til K.M. el. den af adelen, der vil afhandle dem flg. af kronens pantegods: i Wenneberig h. i Hundeleff by 1 gd. (Jens Olesen og Anders Troelsen), 1 gd. (Anders Pedersen), 1 gd.

(Christen Tomesen og Christen Christensen), 1 gd. (Peder Sørensen), 1 gd. (Elias Thøgersenn), 1 gd. (Søren Lauridsen), 1 gd. (Lauridz Nielsen), 1 gd. i Aarup i Børlum h. i Wreleff s. (Christen Nielsen og Christen Pedersen), 1 boell i samme h. i Thors by (Christen Lauridsen). (72) [94

Opbydelse fra sal. Jørgenn Mattisenns arvinger i Kbh. til den adelsmand, som vil købe flg. gods: 1 gd. i Horwarp i Aars h. i Wlstrup s. (Knudt Jensenn), i Malle s. og by 1 gd. (Christen Pedersen), 1 gd. (Christen Andersen), 1 gd. i for:ne Malle (Christen Jensen). (73) [95

LANDSTING 11. FEBRUAR 1657

1657 2/2 (Viborg). Pantebrev fra fru Lisabett Routtsteenn t. Worgaardt til Claus Dyrre, der har godsagt for hende til fru Dorithe Daae sal. hr. Gregers Krabis for 400 rdl. Derfor sat flg. gde til underpant: i Helum h. i Belum s. og by 1 gd. (Jens Pedersen), 1 gd. (Christenn Erichsen og Madz Møler). Godset skal følge C.D. med al sin herlighed og rente som frit underpant, indtil han bekommer sin hånd og sit segl igen. (Er igen fremvist og kasseret på snapslandstinget 20. jan. 1664) (73-74) [96

- 2/2 (Willestrup). Brev fra fru Ingeborig Parsberig sal. Iffuer Juels t. Willestrup til hendes søn Offue Juell t. Lundbek. Jørgenn Marsuin t. Restrup har givet hende sit brev på 300 rdl. in specie og derfor pantsat 1 gd. i Rebildt. I denne gd. har hun ved 2 gode mænd ladet gøre annammelse efter pantebrevet. Ved dette åbne brev har hun opdraget J.M.s pantebrev med al dets efterstående rente samt den annammelse, som er gjort derefter, til O.J., af hvem hun har oppebåret fuldkommen betaling.- Forseglet og underskrevet af I.P. Til vitterlighed: Peder Lange; Lauridz Below. (74-76) [97

1656 15/6 (Dalsg[aar]dt). Annammelse og likvidering. Peder Seefeldt t. Dalsgaardt og Wifferdt Seefeld til Reffsnes har gjort fru Ingeborig Parsberig annammelse og likvidering efter Jørgenn Marsuins pantebrev i for:ne gd.[i] Ribell.- Forseglet og underskrevet af P.S. og W.S. Brevet blev læst og påskrevet. (76-77) [98

1657 31/1 (Viborg). Skøde fra fru Dorithe Daae sal. hr. Gregers Krabes på hendes børns vegne, Anders Sandberig t. Quelstrup, Axell Juell t. Wol-

strup på jfr. Heluigh Krabbe Iffuersdaters vegne som hendes værge efter kongelig befaling, fru Anne Krabbe sal. Gunde Langes t. Kiølbye Gaardt og Byrge Rosenkrandz på egne og hans søskendes vegne til Ouffue Blick på flg. gods, som er tilfaldet dem arveligt efter deres søster, faster og moster fru Sußanne Krabbe: i Hardsyssel i Wlborig h. i Thimmingering s. Møltrup hgd. med 4 afbygger på gdens mark, Nyeg[aa]rdt, Hiortsballe, Øster og Wester Kiercheg[aa]rdt, til hobe [sat] til 13 td. rug, 10 ørte byg. Til årlig landgilde af for:ne huse giver Søren Pedersen i Nyeg[aa]rdt 1 td. rug, Madz Smedt i Hiordtsbaalle 1 td. rug, Niels Christensen i Wester Kiercheg[aa]rdt ½ td. byg, Morten i Øster Kiercheg[aa]rdt ½ td. byg. Nok Grimstrup Jens Madzefen 1½ ørte rug, 1½ ørte byg, 1 hardbopd. smør, 1 svin, 1 fødenød, 21 sk. gæsteri, Grimstrup mølle 8 td. mel, Øster Tofft Peder Annderßen, Risvadt Peder Jendun, Bierchemoeße Jesper Christensen Melg[aa]rdt, Westerg[aa]rdt i Bierchemoeße Peder Iffuersen, Moeßg[aa]rd Knudt Laßen. Siden den mark og de enge er taget fra Moeßg[aa]rd og lagt under gden, skal han give 4 skp. rug, 4 skp. byg, 6 hardbomk. smør, ½ svin, 5 sk. gæsteri. Det, som er markjord på søndre side af bækken, bliver til Moeßg[aa]rdt, og enghaven til den bæk, som kommer søndenfra og løber i den store bæk, samt engen på den søndre og østre side af bækken beholdt Moeßg[aa]rdt ligeledes. Nok Biereg[aa]rd (Søren Christensen), Naadtberig Synderg[aa]rdt (Christen Christensen), Naadberig Nørg[aa]rdt (Lauridz Andersen), Feldberig (Laueridz Christensen), i Wilberch s. Ottsberig Madz Nielsen, Nordenberig Jenns Madzsen 1 bolligh, Rødinglundt Christen Nielsen, i Hammerum h. i Wilberg s. Lyßg[aa]rdt Laueridz Nielsen, Joest Mortensen, Nøffling s. Jegbech Jens Markorsen, Bolsg[aa]rdt ½ gd. Christen Nielsen, Korßhøy 1 boel Søren Jepsen, i Winding s. Hiedeg[aa]rdt Christen Christensen, Koldkier Christen Pouelsen.- Til vitterlighed: Peder Lange; Lauridz Below. (77-80) [99]

Opbydelse fra m. Lauridz Thranne til den adelsperson, der vil købe flg. gods, som er udlagt hans hustru og børn af Christenn Langhe t. Rønous Holmb efter gode mænds indførselsbrev: i Serredzleff s. Wnder Aare 1 gd., i Seredzleff 1 gd., 1 gd. ibd., 1 boell ibd. I lige måde lod han opbyde 6 td. byg, 1 pd. smør og 7 ål samt den rette anpart af herlighed og arbejdspenge af 1 bondegd. i Huidbierig i Sønder h. på Mors, som på samme måde er udlagt L.T.s hustru af jfr. Anne Westenij efter gode mænds indførsel for gæld, Sørenn Jensen Korup havde at fordre hos hende.

De gode mænds indførselsbreve blev fremvist og påskrevet på samme måde som opbudssedlen. (80-82)

[100]

Opbydelse fra Niels Roersenn i Viborg for Hans Nichelsen, Hanns Nansenn og Christopher Hansenn, borgmestre i Kbh., såvel som Lauridz Eschildsens ibd. på Islands kompagnis vegne til K.M. el. den af adelen, der vil købe flg. gods, som K.M. har udlagt dem for deres gældsfordring: i Mariager len i Gislum h. i Foulum s. og by Jens Madsen, Wogen Jensen, Anders Christensen ibd., i Loenns s. og by Christenn Christensen, i Gierleff h. Dalbyeoffuer Jens Christensen, Christen Jensen, Michel Tamesen, Rasmus Michelsen, Niels Michelsen. (82) [101

LANDSTING 25. FEBRUAR 1657

1657 6/2 (Aalborg). Brev fra Peder Harboe Pedersen t. Slomstrup og Anne Bilde Pedersdatter t. Vorg[aar]dt til Jacob Johansen, rådmænd i Aalborg, på 67 rdl., som de er ham skyldige efter deres håndskrift dateret Aalborg den 25. [!] feb. 1657. Derfor pantsat deres halve gd., som kaldes Bellumgaardt i Belum s. (Michel Christensen). Når J.J. ikke længere vil lade pengene stå, må han træde til pantet og næst efter Ewerdt Schuldt i Viborg søge sin betaling deri.- Forseglet og underskrevet af P.H.P. og A.B.P. (83-84) [102

1656 18/12 (Viborg). Brev fra Anne Bilde Pedersdatter t. Røgilg[aar]dt og Peder Harboe til Christen Oluffsen og Ewerdt Schuldt i Viborg. Den 11. dec. har de udgivet en af begge egenhændigt underskrevet obligation til C.O. og E.S. på 133 dl. 2 mk. 8 sk. For at de kan være sikret denne kapitalens betaling til den i obligationen bestemte termin, overantvorder hun dem hermed sit gavebrev på en halvgd. i Hellumb h. i Bellum s. (Michell Chrestenbønn). De må have fuldmagt til at bruge den som deres eget gods og annamme al oppebørsel og herlighed deraf, indtil de bliver fornøjet for kapitalen efter for:ne obligation. A.B.P. forpligter sig til at skaffe dem hendes faders Peder Bildes og moders fru Kierstene Scheels tilladelse og forsikring til snapsting 1657. Efterkommes det ikke, skal obligationen og hovedbrevet ikke forstås anderledes, end at A.B.P. og P.H. skal betale kapitalen til det specificerede snapsting el. lide det, obligationen formelder om.- Forseglet og underskrevet af A.B.P. og P.H. (84-87) [103

1657 8/2 (Viborg). Pantebrev fra jfr. Heluig Lycke t. Huanstrup til Woldemoor Lyche t. Grinderebleff Closter, som har godsagt for hende til Peder Lannge t. Kiergaardt for 400 rdl. in specie og til Peder Pederßen, rådmænd

i Odensee, for 50 rdl. in specie med 6 pct. årlig rente. For de 450 rdl. har hun købt jordegods, der nu ligger til hendes gd. Huanstrup. For hans løfte, hvorfor hun på adelig ære lover at holde ham skadesløs, har hun pantsat flg. gods: i Gißlum h. i Faarsø s. i Støttrup 1 gd. (Jenß Nielßenn), 2 rdl. af 1 bolig, Chrestenn Kieldßen 1 gd. Lider W.L. nogen skade for sit løfte, må han uden proces annamme godset til frit, brugeligt underpant med skyld og landgilde, ægt, arbejde og herlighed, indtil han bliver betalt for den lidte skade og får sin hånd og sit segl igen.- Forseglet og underskrevet af H.L. Til vitterlighed: Jørgenn Lyche. (87-90) [104

1656 24/12 (Kniffholdt). Skøde fra fru Anne Pedersdatter Manneschioldt sal. Hannß Diures til Jørgen Krusße t. Kiersgaardt på flg. gods: i Vendsyssel i Kier h. i Hasßing s. ½ af Hasßing Hoffgaardt (Jennß Knudßen), med ½ af den vejrmølle, som står ved denne gd., 1 boelig sammesteds, som kaldes Backenn, (Niels Jenßenn), 1 boelig i Kringeltofft (Peder Pederßenn), 1 boelig (Simenn Chrestenßen), 1 »wering« (Peder Madzen), 1 gd., som kaldes Thofftegaardt, (Lauritz Jenßen og Peder Madßen), 1 gadehus sammesteds (Dorethe Schreders og hendes svoger Jenß Sørrenßen), 1 hus (Marrenn Offersdater), med de andre øde gæzehuse ibd., som har ligget dertil af arilds tid, ½ gd. i Staaenn (Jep Raßmußen), 1 boellig ibd. (Peder Nielßenn).- Sig.: Folmer Wrne; Hanß Arenfeldt. (90-91) [105

LANDSTING 11. MARTS 1657

1657 29/2 (Leerbech). Pantebrev fra fru Lißbet Rothsteen t. Sortkiergaardt til Lauritz Lonow på 350 rdl. at betale med deres rente til snapsting 1659. Derfor pantsat sin gd., som hendes datter nu besidder, og som ligger i Vendsyssel i Horens h. i Elling s. og kaldes Sortkier. Gden har Steen Rothsteen overdraget L.L. til frit underpant. Bliver pengene ikke betalt med rente og skadegæld, må L. L. uden proces lade gøre annæmmelse i den og beholde den som evindelig ejendom.- Forseglet og underskrevet af L.R. og hendes fader S.R. Til vitterlighed: Otte Lunou t. Kaiholm; Vill Orning t. Raunstrupgaard. (92-93) [106

Opbydelse fra forudm borgmester i Randers sal. Niels Jacobsens arvinger til den adelsperson, der vil købe det gods, som er udlagt N.J. efter sal. Falch Giøe t. Bradschou. (93-94) [107

År, dato og sted ikke anført. Brev fra K.M. til forrige ritmester Gebhart Moltchens sande arving Frederich Berig på 4000 rdl., som H.M.s sal. fader skyldte G.M. for krigtjeneste i den seneste svenske fejde. Derfor pantsat flg. gods: i Aalborg Hus len i Han h. på Hannis Thimmer Bye s. Nørmølle (Jacob Andersen, 6 pd. byg), hver td. htk. sat til 45 rdl., i Wester Vigh Kloster len i Reffs h. Hillisøe s. Hurup 1 gd. (Niels Jensen), hver td. htk. sat til 40 rdl., item Flouløu [overstreget: 1 gd. Peder] Peder Lauridtzsen i Kobberø skylder årlig 1 td. havre af 1 ringe bolig, 1 td. htk. anslået til 35 rdl., i Hassing h. Tølbøll 1 gd. (Mads Christensen), 1 td. htk. anslået til 40 rdl., 1 gd. (Christen Jensen), 1 td. htk. anslået til 30 rdl., Peder Madtzen 1 gd., 1 td. htk. anslået til 40 rdl. F.B. må straks annamme godset og beholde det som brugeligt pant, indtil K.M. fraløser det for for:ne sum. (94-96) [108]

Opbydelse. Galtij Grattes lod opbyde Seyelstrup hgd. med underliggende mølle og 2 tilliggende boelle, hvori der er gjort annammelse ved pantsættelse og indvisning for gæld, som sal. Jacob Kohl var ham skyldig. (96) [109]

Opbydelse. Andreas Redeken lod opbyde 1 gd., 2 boelle og 3 gadehuse i Rackebye s. og by, som han har bekommet ved pantsættelse og indførsel af sal. Jacob Kohll, fordm borgmester i Arennsberg på Øbell. (96) [110]

Opbydelse. Lauridz Rasmusen i Kbh. lod opbyde 6 td. 6 $\frac{2}{3}$ fjk. htk. af en af Segelstrup gods' gde i Rackebye s. og by, hvori han er indført ved pantsættelse og indførsel efter sal. Jacob Kohl. (97) [111]

Opbydelse. Jochim Moltkij i Kbh. lod opbyde 1 boell i Gunderup og 1 buoell i Nørwraae af Segelstrup gods, hvori han er indlagt for gæld efter sal. Jacob Kohll. (97) [112]

År, dato og sted ikke anført. Brev fra jfr. Heluig Sandberig t. Wlderup til hendes broder Henrich Sandberg t. Bøgestedt, som har godsagt for hende til Niels Wind t. Grundett for 12500 rdl., som hun skulle give ham for Wlderup på Mors med tilliggende gods, som hun har købt af ham, nemlig for et gælds brev på 3000 rdl. at betale til Mauritii (22/9) 1643, for et på 5000 rdl. at betale til snapsting 1644, for et på 2500 rdl. at betale til snapsting 1645 og et på 2000 rdl. at betale til Mauritii 1643, alle at betale i

Viborg med deres rente.- Forseglet og underskrevet af H.S. [Brevet, af hvilket slutningen mangler, er overstreget]. (97-98) [113]

1657 24/1 (Farschouff). Brev fra Chasper Rudolph von Giersdorff t. Restrup til landkommissær Mogens Friß t. Farschouff på 970 rdl. in specie at betale med 6 pct. årlig rente til snapsting 1660. Derfor pantsat alt sit gods i Hadsteen by i Saubroe h. med dets ejendom, skov og mark. C.R.v.G. lover, at, hvis han bliver til sinds at sælge dette gods, skal han ikke sælge det til nogen anden, førend det er tilbudt M.F.- Forseglet og underskrevet af C.R.v.G. (98-100) [114]

- 24/1 (Forschouff). Skøde fra Casper Rudolff vonn Giersdorff t. Restrup til Mogens Fris t. Farschouff på 1 mølle i Ning h. i Tisingss., som kaldes Ingesleff mølle. (Michell Jensenn, 10 ørte mel).- Til vitterlighed: Peder Lange; Lauridz Below. (100) [115]

- 24/1 (Farschouff). Skøde fra Mogens Fris t. Farschouff til Casper von Gierßdorff t. Reestrup på Grundfør mølle i Wester Lisberg h. (Nielß Christensen, 30 td. mel), som er skødet ham af rigshofmester hr. Jochum von Gierßdorff.- Sig.: Peder Langhe; Lauridz Below. (101) [116]

- 12/3, stedet ikke anført. Skøde fra hr. Olluff Parsberg til Mogens Friß t. Farschouff på den lod og del, han havde i 1 gd. i Thy i Synderhaae (Christen Jepsen og Michel Christensen). (102) [117]

LANDSTING 25. MARTS 1657

Opbydelse fra Jesper Hansenn Holst i Bølle til den adelsperson, der vil købe 1 boell i Thy i Wedbloff by (Niels Jensen), som er udlagt ham til betaling af gæld efter sal. Palle Rosenkrandz. (102) [118]

LANDSTING 8. APRIL 1657

Opbudsseddel fra Bolde Christennsdatter i Synderbye til den adelsperson, der vil købe 1 gd. i Deyberig s. i Bøling h., der kaldes Stuoer Schinberig, (Lauridz Jensen), og som er udlagt fra Gunde Roestrup.

Hun havde indførslen med til stede, som blev forkyndt sammen med opbudssedlen. (103) [119]

1656 9/7 (Kbh.). Skøde fra Laurids Madsenn på K.M.s toldbod i Ørsundt til Christiann Lindenow t. Østerg[aar]dt på flg. krongods i Schiffuehuß len, som var udlagt til oberstløjtnant Stephenn Thimmer for hans tjeneste, og som han har overdraget til L.M.: 4 gde i Grynnderup, den 1. (Jens Nielsen), den 2. (Niels Pouelsen), den 3. (Quist Jensen), den 4. (Christen Jensen og Christen Olluffsen), 3 gde i Aaestedt, den 1. (Iffuer Nielsen og Hans Albertsen), den 2. (Niels Sørensen), den 3. (Suendt Bertilsen), hver td. htk. for 50 rdl.- Underskrevet af L.M. (103-104) [120]

Opbydelse fra Peder Mattisenn, fordum skriver på Haldt, til den adelsperson, der vil afhandle ham flg. gods, som er overdraget ham af Jacob Jacobsen Volff: 1 gd. i Gislum h. i Wleß s. og by (Niels Christensen), 1 boell i Slett h. i Tholstrup (Tamis Christensen). (105) [121]

LANDSTING 22. APRIL 1657

Opbydelse fra Peder Madsenn, ridefoged på Ørm, på forrige løjtnant Dittleff Grottes og Verner von Wows vegne til K.M. el. den af adelen, der vil indløse flg. gods, der er udlagt dem for tjeneste, de har gjort riget i sidste fejdetid: i Thyland i Thuedt s. 1 gd. (Pouell Lauridsen og Laß Lauridsen), som er krongods udlagt fra Dueholmbs Chloster, 2 gde i Hillerbleff s. (Laß Nielsenn, Bertill Andersen og Christen Andersen), der er udlagt fra Mariagers Chloster. (105-106) [122]

1657 24/1 (Wilestrup). Pantebrev fra Knud Seefeld til fru Ingeborig Parsberig sal. Iffuer Juels på 1000 rdl. at betale med 6 pct. på Viborg snapsting, den 24. jan. 1658. Derfor pantsat 1 gd. i Hardsyssel i Meyrup s., som kaldes Blaaeborig, (Christen Jensen) samt 3 forgyldte kredenskar og 5 sølvkander, den ene helt forgyldt og den anden halvt forgyldt udenpå. Bliver pengene ikke betalt med deres rente, må I.P. straks uden proces lade gden og sølvet annamme, som skal følge hende upåtalt.- Sig.: Peder Seefeldt; Wiffert Seefeldt. (106-107) [123]

- 30/3 (Aarklett). Skøde fra fru Blannndsefor Bildt sal. Christopher Kaases til Wogenn Kragt. Nørgaardt på 1 boell i Vendsyssel i Han h. i Hiortelß s. i

Su[e]ndstrup by (Niels Pedersen), og 1 lidet boell ibd. (Thomes Thomesen).- Sig.: Christen Langhe; Jenns Bildt. (108) [124]

- 1/2 (Viborg). Forpagtningsbrev fra fru Karren Dyre t. Wolderupgaardt til Otte Ottebøenn på 1 gd. i Thimmerby s. i Kierup (Chresten Sørrenbøenn) i 8 år fra Philippi Jacobi (1/5) 1657 til Philippi Jacobi 1665 for en årlig afgift på 27 rdl. K.D. skal skaffe ham gden ryddelig til førstkommende Philippi Jacobi, hvorefter han skal nyde den uden skyld, ægt og arbejde for for:ne forpagtningsafgift alene. O.O. har lånt K.D. 470 rdl. in specie, som skal blive stående hos hende, indtil forpagtningen er ude. Lyster det ham ikke at beholde gden i forpagtning længere, lover hun at betale ham de 470 rdl. i rede penge og ingen anden vare under indlager i det herberge el. den købstad, han maner hende. De 470 rdl. skal forrentes af den årlige forpagtningsafgift, og bliver pengene ikke betalt til bemeldte tid, skal han fremdeles nyde forpagtningen for 27 rdl. årlig, indtil de bliver rigtigt betalt. O.O. lover at holde gden ved god hævd og ikke lade noget af ejendommen fordærves el. bortkomme; men kommer den noget til ved fjendtligt indfald el. ildebrand, skal han ikke lide nogen skade på pengenes betaling, når forpagtningen er ude. Når pengene bliver betalt, skal gden uhindret følge K.D.- Forseglet og underskrevet af K.D. og O.O. Til vittelighed: Hanß Arenfeldt. (108-111) [125]

- 1/2 (Viborg). Obligation fra bemeldte fru Karen Dyrre til for:ne Ott Ottbøenn, foged på Aagaardt, på 450[!] rdl. at betale i rede penge og ingen anden vare og i alle måder at efterkomme forpagtningsbrevet. Forseglet og underskrevet af K.D. (112) [126]

[Nr. 122 er på ny indført her; men indførslen er overstreget, og bemærkningen: står tilforn er tilføjet i marginen]. (113) [127]

(22. apr. 1657)

1657 12/4 (Stiennsballegaardt). Skøde fra fru Hyleborig Bilde sal. Christopher Paxes til Ebbe Gyldenstienn på flg. gods: i Waahr h. i Weer s. i Halderup by 1 gd. (Las Paasche), 1 gd. (Peder Schouff), 1 gd. (Espen Andersen), 1 gd. (Peder Sørensen), 1 gd. (Søren Thomsen), 1 gd. (Gregers Oluffsen og Peder Jensen), 1 gd. (Bertill Sørensen), 1 gd. (Sørenn Kock), 1 gd. (Hans Erichsen), 1 gd. (Iffuer Sørensen), 1 gd. (Bertill Nielsen og Anders Jørgensen), gadehuse: 1 (Rasmus Jensen), skolemesteren 1 bolig,

Niels Jensen 1 bolligh, 1 øde byggested i samme by, Halderup mølle (Jørgenn Jensen).- Sig.: Christopher Bilde; Møgenns Fris. (114-115) [128

- 21/3 (Rønnois Holmb). Brev fra Christenn Lange Nielsenn t. Rønous Holmb. Efter sædvanlig skik havde C.L.N. ved sin bryllupshøjtid foræret sin brud fru Karinn Brockenhuß sit morgengavebrev. Da det formedelst misgemme er frakommet hendes sal. fader Claus Brochenhus, vil han igen have hende bebrevet med 2000 enkende rdl. såvel som hendes armbånd, kæde og vielsesring så gode som 300 rdl. in specie. Derfor pantsat sin hgd. Rønousholmb, som hun efter hans død skal bruge og beholde, indtil de 2300 rdl. bliver hende betalt af deres børn og arvinger forlods, inden de går i skifte med hende.- Forseglet og underskrevet af C.L.N. Sig.: Henrich Langhe t. Fougelsigh; Jens Bildt t. Hestrupgaard. (115-116) [129

LANDSTING 6. MAJ 1657

1657 19/4 (Kbh.). Mageskiftebrev fra K.M. til hr. Anders Bilde, rigens marsk. A.B. har udlagt flg. gods til H.M. på Viborg kapitels og hospitals vegne: Til kapitlet udlægger han 1 gd. i Rindz h. Østerbølle s. og by (Lauridz Jacobsen), og til hospitalet udlægger han 1 gd. i Fiendz h. i Lanumb by (Christen Pedersen), og 1 gd. i Rindz h. i Østerbølle s. og by (Christen Nielsen og Jacob Christensenn). Til vederlag har H.M. udlagt A.B. flg. gods: af Viborg kapitels gods 1 gd. i Liusgaardt h. i Hiøberig s. og by (Peder Smedt og Jenns Mogensen), af Viborg hospitals gods [1 gd.] i Hiøberig (Peder Jensenns enke) og 1 gd. i Medelsom h. i Mamenn (Søren Christensen). [Kron Sk II s. 68f] (117-118) [130

- 28/4, stedet ikke anført. Skøde fra Wifferdt Seefeldt t. Reffßnes til hans broder Jørgenn Seefeldt t. Nees, Danmarks riges råd, på 1 gd. i Hornum h. i Woxsleff s. i Gielstrup by (Christenn Christensen).- Sig.: Peder Seefeldt; Jørgenn Harbou. (119) [131

- 23/4 (Restrup). Pantebrev fra Jørgenn Marsuin t. Reestrup til Jenns Kaas. J.K. har godsagt for J.M. til Michell Tygesenn i Randers for 1120 rdl. at betale med deres rente til Viborg snapsting den 24. jan. 1657 efter det derpå udgivne gælds brev. Da J.M. ikke kunne tilvejebringe pengene hverken til hovedstol el. rente, måtte J.K. selv indløse hovedbrevet og betale hovedstol, rente og omkostninger, som i samlet sum var 1200 rdl.

J.M. kunne ikke stille J.K. nøjagtig forlover for de 1200 rdl. Han har derfor pantsat ham flg. gods, der ligger til Reestrup: i Huornum h. i Fredleff s. og by 1 gd. (Joest Andersen), 1 gd. (Morten Joestsen og Christenn N.), 1 gd. (Rasmus Oluffsen), Jens Jørgensen 1 gd., i Draasterup 1 gd. (Chlaus Tøgersen), 1 gd. (Lauridz Jensen). J.K. skal have godset som underpant for for:ne sum og et års rente, 72 rdl. Betaler J.M. ikke de 1200 rdl. hovedstol og 72 rdl. rente til førstkommende snapsting, skal J.K. have fuldmagt til straks og uden proces at annamme godset ved 2 gode mænd, hver td. korn for 40 rdl., bruge og beholde det med landgilde, stedsmaal, sagefald, ægt og arbejde som sit eget. Er el. bliver nogle af J.M.s bønder forarmede, så de ikke kan give J.K. skyld og landgilde el. gøre ægt og arbejde, skal han have fuldmagt til uden proces og ved de samme 2 gode mænd at annamme udlæg i andet af J.M.s gods, hvor han vil det, hver td. korn for 40 rdl. Udlægget skal være så stort, at det kan forrente for:ne hovedstol med dens rente og interesse. Godset er ikke pantsat til nogen anden, og J.M. lover på adelig ære og under et ærligt, adeligt indlager, at det heller ikke skal blive pantsat el. afhændet, førend J.K. bliver nøjagtigt betalt.- Til vitterlighed: Lauridz Below; Woldemaar Schramb. (119-123)

[132

- 11/4 (Kaløe slot). Skøde fra Gunnde Rosennkrandz t. Windinge, Danmarks riges råd, til Mogens Fris t. Farschouff på flg. gods: i Morslett s. og by 1 gd. (Jenns Oluffsen), i Thistrup Peder Fog 1 gd., Ludolph Mengh 1 gd., Jens Michelsen 1 gd., Suendt Jensen 1 gd., skov til samme gd. til 9 svins olden, Jenns Sørensen 1 gd., Obstrup 1 gd. (Rasmus Rasmusen), herligheden af 1 gd. i Tising (Rasmus Lasen og Jens Smidt), den øvrige landgilde ydes til præsten til Thising kirke, item i Beder s. og by Lauridz Mortensen 1 gd., Jens Pedersen 1 gd., i Fløystrup Oluff Knudsen 1 gd., Niels Pedersen og Frandz Sørensen 1 gd., Michell Mogensen 1 gd., rettligheden til og herligheden af Bundeschouffuenn, G.R.s anpart af Thorsskouffuen indtil Schidenpöttbeckenn, som er sat til 50 svins olden, med en mose, der kaldes Suurmoesße og ligger mellem Schaade bymark og Thorschouffuenn og støder på Schidennpöttbeckenn. Heri kan der avles 4 læs hø. Skambech mølle Jacob Feldtbereder i Aars. Til den mølle er der en have, hvori der kan sås 3 skp. rug, og som med den ene side støder på den nordre kant af Schidennpöttbeckenn. Nok 1 krudtmølle, som Jens Glarmesters arvinger har i brug, Thrandtberig s. Jegstrup Laurids Seyersenn og Seyer Erichsen 1 gd. Foruden landgilden giver disse mænd 2 ørte malt og derforuden 1 ørte byg, 1 ørte havre, ½ fjerd. smør til præsten til

Thrandberig kirke, som skal være af en jord og ejendom, der berettes at skulle kaldes Klockerbekenn, nok ½ td. byg, 8 sk. til Thrandberig kirke, hvilket tilsammen er angivet og indregnet under gdens avling, og hvorfor der er betalt. Over dette skal M.F. derfor tillige med gden nyde højheden og herligheden. Item i Ingesleff by Peder Jensen 1 gd., Peder Tomesen 1 gd., Niels Jensen og Rasmus Michelsen 1 gd., hele Pierstrup skov og skovland, der er et frit enemærke og sat til 44 svins olden, i Maling s. Pedolt (Rasmus Raßmusen), i Koldt s. i Leming by Anders Jensen 1 bolig, Stomfftrup[!] Pouel Mogensen 1 gd., Rasmus Nielsen og Michel Rasmusen 1 gd., Enßleff Peder Madsen 1 gd., i Wester Lisberig h. i Søfften s. og by Peder Rasmusen, der skylder 2 sk., 9 skp. malt af den have, som ligger ved det hus, Niels Frandzßen ibor, og halvparten af den øde ejendom, Terchel Nielsen tilforn påboede og brugte. Af den anden halvpart af samme ejendom skylder han den øvrige landgilde til K.M. med hele den sammelskat, som hidetil er gået af samme øde ejendom. Deslige i Thoestrup by Niels Madsen og Jens Sørensen 4 sk., 1 får, 1 lam af 1 ejendom, som kaldes Neder Tostrup.- Sig.: Petter Riidz; Jørgen Roßenkrandzs. (123-127) [133]

LANDSTING 3. JUNI 1657

1656 4/9 (Kbh.). Brev fra K.M. om forandring af de 3 markeder, som holdes i Fredrichs Odde, nemlig at det første skal holdes 6., 7. og 8. feb., det andet 29. og 30. juni og 1. juli og det tredje 9., 10. og 11. okt. (127) [Corp Const Dan VI 275] [134]

1657 1/6 (Steensbaleg[aa]rdt). [Brev] fra fru Hylleborig Bilde sal. Christopher Paxes t. Rasch til fru Lisebett Daae på 1500enkende rdl. at betale med deres rente til hende el. den, der har dette brev med hendes vilje, i Viborg til den 20. jan. 1658. Derfor pantsat flg. gods: i Wor h. i Werre s. i Steensbale by og birk 1 gd. (Søren Jensen), 1 gd. (Knud Rasmusen og Folmer Rasmusen), 1 gd. (Mads Pedersen), 1 gd. (Madz Hansen). L.D. el. den, der har dette brev med hendes vilje, skal beholde godset som underpant, indtil pengene bliver betalt; men bliver pengene ikke erlagt efter opskrivelse, må hun straks og uden proces annamme godset og nyde det som evindelig ejendom.- Forseglet og underskrevet af H.B. (127-128) [135]

Opbydelse. Jenns Jensenn i Kbh. lod det gods opbyde, som K.M. har udlagt ham i Hald len i Rindz h. og i Mariagers Closter len i Hinsted h. Godset er på samme måde opbudt her på landstinget 25. feb. 1652, 3. feb. 1653, 26. apr. 1654, 31. jan. 1655 og 30. jan. 1656. (128) [136]

LANDSTING 17. JUNI 1657

1657 25/5 (Kniffholdt). Skøde fra fru Karenn Dyrre t. Kniffholdt til Palle Grisß t. Slett på 2 små boeliger i Han h. i Thømmerbye s. i Kierup by (Peder Selgensenn og Thomes Pouelsen) og 1 hus i Lild s. i Lund (Peder Madsen).- Sig.: Steenn Routtsteenn; Erich Huasß. (129) [137]

- 13/6 (Viborg). Skøde fra jfr. Jahanne Lycke Hansdater med hendes morbroders Malthe Seestedts samtykke, der var givet af ham som hendes rette værge, i hendes broders Jørgenn Lyches fraværelse, til Mogens Høegh, Danmarks riges råd, på 1 gd. i Salling i Røding h. i Ramsing s., som kaldes Wißholmb, (Madz Jørgensen).- Forseglet og underskrevet af J.L.H. og af M.S. til bekræftelse. Til vitterlighed: Jørgenn Seefeldt. (129-130) [138]

- 30/1 (Mariboe). Skøde og opdragelsesbrev fra Peder Mørck, kaptajn over Lolland og Falster til Jacob Peiersenn, født i Jylland i Øregaard ved Viborg, på flg. gods, som K.M. har pantsat ham for tjeneste i forleden fejdetid: i Haldt len i Gißlum h. i Rørbeck 1 gd., som Anders Christensenn ibor, skylder årlig 1 pd. rug, 1 pd. byg, 1 pd. smør, 2 mk. gæsteri, gør tilsammen 4 td. 5 skp. 1 1/3 fjk. htk., hver td. htk. anslået til 40 rdl., er 222 rdl. 32 sk. Jacob Pedersen skal have gden med dens ejendom, herlighed og landgilde bortset fra jagtfriheden som brugeligt pant på samme kondition, som den, hvorpå den er skødet til P.M., indtil den bliver indløst af K.M. for den sum penge, hvorfor den nu er pantsat.- Forseglet og underskrevet af P.M. og til vitterlighed af Clemendt Mogensenn, byskriver i Mariboe, og Jørgenn Hansenn Schiøtte, borger sammesteds. (130-132) [139]

- 12/6 (Weyle). Skøde fra jfr. Edell Munck t. Miøebierre til hendes søster jfr. Anne Munck t. Haridtzkierdt på den lod og del af Haridtzkierdtz hgd. og dens tilliggende skov og mark, som er tilfaldet hende arveligt efter hendes moder fru Sophie Fris, nemlig Schibett Balle 4 td. sæd, Pønnsagger 7 1/2 td. sæd, Boelberigh 14 td. 3 skp. sæd, engjord: Schibett Balle

Thogkierdt 6 landlæs, Mølhaffuenn 43 læs, Ballegaffskierdt 12 læs, Bodelt May vesten Quach mølle 14 læs, i Schibett Balleschouff skov til 6 svins olden, deslige hendes anpart af det hus i Rue, som Morten Schaning ibor, skylder årlig til E.M. ½ ørte rug, ½ pd. smør, ½ lam, ½ gås.- Sig.: Ebe Gyldenstiernn; Hans Friß. (132-133) [140]

- 8/6 (Ottense). Skøde fra Christian Fris t. Liønngbyegaardt til hans faster fru Anne Fris sal. Lauridz Lindenous t. Øregaardt på de lodder og andele, som kan tilfalde ham og hans brødre og svogre Hans Fris t. Clausholmb, sal. Gregers Friß t. Aalstrup, Jockem Bech t. Anderom, Jørgenn Seefeldt t. Wißborriggaardt og Thønne Juell t. Søngaardt[!] arveligt af deres sal. faders og hustrufaders arvepart af flg. gods, hvormed sal. Michel Nielsen har været forlenet på livstid, og som [tilhørte] deres faders moster fru Idde Biørnn og hendes arvinger: 1 gd. i Ars h. i Aale birk i Biørnsholmb s., som kaldes Østerfalde, (Otte Jensen), 2 gde i Slett h. i bemeldte birk og s. i Ranumb by, som sal. Jens Pedersen påboede og Peder Pedersen nu paa-bor, med 2 underliggende gadehuse, i lige måde en del bundgarnsstader i Nibe fjord og ellers, hvor de kan opsøges.- Forseglet og underskrevet af Christiann Fris. (133-135) [141]

- 8/6 (Oregaardt). Skøde fra jfr. Ingeborigh Fris t. Maargaardt med hendes rette lavværges samtykke til fru Anne Fris sal. Lauridz Lindenous t. Oreg[aar]dt på den lod og andel, der kan tilfalde hende arveligt efter fru Ide Biørnn afgangne Michell Nielsenns af det gods, hvormed M.N. har været forlenet på livstid af I.B. og hendes arvinger, nemlig 1 gd. i Aars h. i Aale birk i Biørnnsholmb s., som kaldes Østerfalde, (Otte Jensenn), 2 gde i Slett h. i samme birk og s. i Randum by (Anne afgangne Jens Pedersens og Peder Pedersen) med 2 underliggende gadehuse, i lige måde en del bundgarnsstader i Nibe fjord og ellers, hvor de er beliggende.- Sig.: Christian Friß. (135-136) [142]

- 8/6 (Oregaardt). Skøde fra Jørgenn Fris t. Lindholmb til hans søster fru Anne Fris sal. Lauridz Lindenous t. Øregaardt på den lod og andel, som kan tilfalde ham arveligt efter hans sal. farmoders søster fru Idde Biørnn afgangne Michell Nielsenns af det gods, hvormed M.N. har været forlenet på livstid af hans sal. moster og hendes arvinger, nemlig 1 gd. i Aars h. i Aale birk Østerfalde (Otte Jensen), 2 gde i Slett h. i samme birk og s. i Randum (Anne sal. Jens Pedersens og Peder Pedersen), med 2 underliggende gadehuse og en del bundgarnsstader i Nibe fjord og ellers, hvor de kan være beliggende.- Under J.F.s hånd og segl. (136-137) [143]

- 8/6 (Oregaard). Skøde fra Erick Kaas t. Reestrup til fru Anne Friis sal. Lauridz Lindenous t. Øregaardt på den lod og andel, der kan tilfalde ham arveligt gennem hans sal. moder fru Zidsell Fris efter sal. fru Idde Biørnn afgangne Michel Nielsens af det gods, hvormed M.N. var forlenet på livstid af I.B. og hendes arvinger, nemlig 1 gd. i Slett h. i Biørnnholm s. Østerfalde, 2 gde i Rannum i bemeldte h. og s. med en del bundgarnsstader i Nibe fjord og ellers, hvor de findes.- Under E.K.s hånd og signet. (137-138) [144]

- 8/6 (Ottense). Skøde fra Jørgenn Kaas t. Gudumlundt, Biørnn Kaas t. Weyrup, Niels Parsbergh t. Eschildstrup på hans hustrus Kiersten Kaases vegne, Sophie Kaaß sal. Frederich Parsberigs t. Wonßerup, jfr. Mette Kaas t. Himmestrup og Idde Kaaß t. Thulsted til deres moster fru Anne Fris sal. Lauridz Lindenous t. Øregaardt på den lod og andel, der kan tilfalde dem arveligt efter deres sal. moder af det gods, der igen er tilfaldet hende ved lod efter hendes sal. moster fru Idde Biørnn afgangne Michell Nielsens, og som M.N. har været forlenet med på livstid af deres sal. moders moster og hendes arvinger, nemlig 1 gd. i Aars h. i Aale birk (Otte Jensen), 2 gde i Slett h. i bemeldte birk og s. i Randum by (Anne afgangne Jens Pedersens og Peder Pedersen) med 2 underliggende gadehuse samt en del bundgarnsstader i Nibe fjord og ellers, hvor de kan opsøges. (139-140) [145]

- 8/6 (Oregaardt). Skøde fra fru Mette Friis sal. Henrich Sandbergs til fru Anne Friß sal. Laurids Lindenous på den lod og andel, som kan tilfalde hende arveligt efter hendes farbroder Niels Fris t. Wurre [af det gods, han har arvet] efter sin moster fru Idde Biørnn afgangne Michel Nielsens, og hvormed M.N. har været forlenet på livstid af I.B. og hendes arvinger, nemlig 1 gd. i Aars h. i Aale birk i Biørnsholmb s., som kaldes Østerfalde, (Otte Jensen), 2 gde i Slett h. i for:ne birk og s. i Randum by (Anne afgangne Jens Pederßenns og Peder Pedersen) med 2 underliggende gadehuse, en del bundgarnsstader i Nibbe fjord og ellers, hvor de kan opsøges.- Under M.F.s egen hånd og signet. (140-142) [146]

LANDSTING 1. JULI 1657

1657 24/6 (Viborg). Brev fra Joehan Hanßen, børnehusforstander i Aalborg, til Erich Lonnov t. Weschumgaard, hvorved han kvitterer for 100 enkende rdl. in specie, som han på Aalborg børnehus' vegne har annam-

met af E.L. for 1 bollig i Mamen, som var en del af det af sal. Erich Juels gods, der var udlagt til børnehuset som betaling for nogle af de penge, E.J. havde oppebåret af kirkerne i Thrundhiembs stift og Sjællands stift. Samme bollig skal følge E.L. med tilliggende skov, mark og ejendom.- Forseglet og underskrevet af J.H. Til vitterlighed: Lauridz Olluffsen i Viborg; Tøger Lasen, skriver på Aalborgig slot. (143-144) [147

- 26/6 (Riberhuß). Brev fra Peder Lange t. Kiergaard til Otte Krag t. Wolberig, som sammen med Jørgen Seefeld t. Wisborigggaard har godsagt for ham til Kiersten sal. Hans Tommeßens efterleverske i Thønner for 2000 rdl. in specie at erlægge i Tønner med 6 pct. årlig rente til trium regum (6/1). Derfor sat flg. gods til underpant: i Giørning h. i Gundrup[!] birk i Welsløff by 1 gd., som Jørgen Jensen har i fæste, 1 gd. (Pouell N.), Suend Chrestensen 1 gd., Jep Bendtsens enke 1 gd., Peder Andersen 1 gd. Lider O.K. nogen skade for de 2000 rdl. el. en del deraf, skal han have fuldmagt til uden proces at lade godset annamme ved 2 gode mænd og beholde det med al skyld og landgilde, hver td. htk. for 50 rdl., som frit, brugeligt pant, indtil han får sine udlagte penge igen med alle omkostninger. Bekommer han ikke sine anvendte bekostninger og interesse i for:ne gods, må han ved samme proces annamme mere af P.L.s gods i samme by, indtil han bliver holdt skadesløs i alle måder.- Forseglet og underskrevet af P.L. (144-146) [148

LANDSTING 15. JULI 1657

1657 24/6, stedet ikke anført. Skøde fra Wenner Parsberig t. Siøedall til hans søster fru Ingborig Parsberigh sal. Iffuer Juels t. Willestrup på flg. gods: i Nørløng h. i Peerstrup s. 2 gde, som kaldes Wraae, den ene (Søffuern Madtzen og Erech Jensen), den anden (Anders Chrestensen og Anders Sørenßen), item 1 boell sammesteds (Jens Chrestenßen), i Hardsyssel i Ginding h. i Boerberig s. i Sønder Huam 1 gd. (Peder Andersen), i Nørhuamb Jens Tamesen 1 bollig, Graffuers Michelßen 1 boell, 1 gd. (Jørgen Nielsen), 1 boell sammesteds (Dorte Sørensdater).- Til vitterlighed: Peder Seefeldt t. Dalßgaard; Weffertt Seefeldt t. Reffßnnes. (147-148) [149

LANDSTING 29. JULI 1657

1657 12/7 (Kbh.). Pantebrev fra Gundj Roßenkrandz til Hendrich Thott, der har godsagt for ham til Otte Kragh for 1000 rdl., til Roschild skole for

1000 rdl., til m. Hanß Schoellemester for 500 rdl., til Molnn[!] for 1000 rdl., til omslag for 2400 rdl., til Magdalena Schriffuers i Aarhus for 1000 rdl., til Anders Madzenn for 2000 rdl., til doktor Nielß Bendzen for 500 rdl., til m. Erich Olluffßenn for 650 rdl., til Baldtzer Seck for 1500 rdl., til m. Bertell Bartolomeus for 1500 rdl. Derfor pantsat flg. gods: i Lißbeerig h. Schorupgaard, sat til 66 td. korn, Toedbeerig Jesper Lauritzenn selvejer, Hanß Christenßen selvejer, Raßmus Nielßen selvejer, Hanß Pederßen selvejer, Anderß Jenßen selvejer, nok 2 sk. af 1 øde ejendom på Loerebie-rig mark, Peder Ibßen 1 gd., i Panderop Knud Michelßenn selvejer, Madz Chrestenßen selvejer, 1 gd. (Jenß Sørrenßen), 1 gd. (Pouell Therckildßen og Jenß Nielßen), Trige Nielß Jenßen selvejer, Hiorßhøylund (Jenß Nielßen), Ølsted Chresten Nielsen 1 gd., Saastrup Nielß Jenßen 1 gd., Raßmus Nielßen 1 boell, Chresten Espenßen 1 boell, Egou Peder Nielßen 1 boell, Morten Nielßen ½ gd., Peder Jenßen 1 boelig, Raßmus Jenßen 1 hus, Schierring Raßmus Laßen 1 hus, Laust Knudßen 1 hus, Grøtterup Peder Raßmußen 1 hus, Jacob Pederßen 1 gd., Bendstrup Chrestenn Nielßenn 1 gd., et skøde på en hospitalseng, der ligger på Møllerupgaardz [mark], og som Mogens Pederßenn i Møllerupgaar har i fæste, Ellou Nielß Sørrenßenn 1 gd., Tommes Nielßen 1 gd., nok 4 sk. af Jenßes Thofft foruden hans anden landgilde, item Hiorßhøye Raßmus Sørrenßen selvejer, Raßmus Jenßenn selvejer, Steenou Jens Chrestenßen 1 gd., [skov] til for:ne gde og gods til 600 svins olden, Pannerup Esche Pederßenn 1 gd., Elsted Chresten Pederßen 1 gd., Pouell Erichßen 1 gd., Peder Thommeßen 1 gd., Toubeerig Laust Smed 1 gd., Lystrup Willem Sørenßen 1 gd. H.T. skal have for:ne hgd. og gods som underpant. Bekommer han nogen skade for sit løfte, skal han straks uden videre proces lade samme hgd. med for:ne gods annamme, hver td. htk. for 45 rdl., og beholde det, indtil han bliver fuldkommelingen betalt for hovedstol, rente og al omkostning. Bliver det ikke løst inden år og dag, må han have fuldmagt til at afhænde det, og kan det sælges dyrere, skal det komme ham til bedste.- Under G.R.s hånd og segl. (148-151) [150]

LANDSTING 12. AUGUST 1657

1657 3/8 (Lønnborig by). Brev fra Jørgen Kaaß til Madz Jennßenn Nørkier i Ringkiøbing på 139 sldl. 20 sk. da. at betale efter hans egen gode vilje. Derfor pantsat sin hgd. Aaldtofft[!] i Grindsted s. M.J.N. må bruge og besidde gden enten ved sig selv el. ved andre, som han vil forunde den,

indtil de 139 dl. 20 sk. bliver betalt med efterstående rente. (151-152) [151

1649 20/1 (Kabell). Brev fra Jacob Grubbe på 250 rdl., som hr. Niels Bertelbenn, sognepræst til Lemuig og Lemb s., lod fremvise. (152) [152

1657 5/7 (Ranndrup). Pantebrev fra Peder Bilde t. Woergaardt til Erich Høeg t. Biørrenholmb på 200 sldl., som E.H.s forpagter Hans Jacobßen på Randrup har leveret ham. Derfor sat flg. gods til frit brugeligt pant: 1 bondegd. i Hellumb h. i Bellum s. i Sinde[!] by (Anders Pederßen) med 1 gadehus' jord liggende på samme gds grund. E.H. skal beholde godset som frit underpant, indtil de 200 dl. bliver ham skadesløst betalt. - Forseglet og underskrevet af P.B. Til vitterlighed: Peder Seefeldt; Wiffert Seefeldt. (152-153) [153

LANDSTING 26. AUGUST 1657

Opbydelse fra Tommeß Jenßen i Amsterdamb til K.M. el. den af adelen, der vil købe noget bøndergods i Vendsyssel ved Seielstrup, som er udlagt ham efter sal. Jacob Kohl som betaling for gæld. (153) [154

